

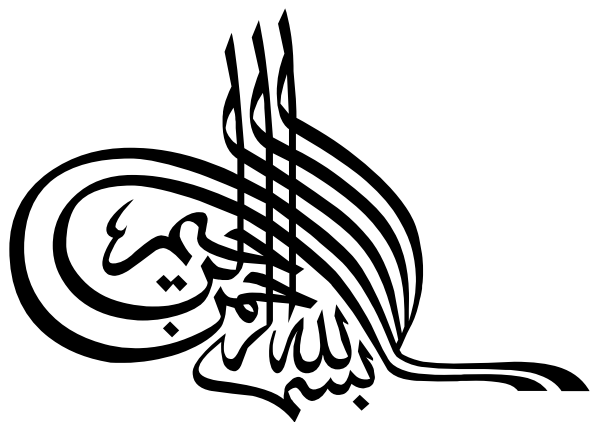
سیدای سید

سه‌بید قوتب
ماموستا کریکار

انتشاری خانگه‌ا

سیدای سید
سه‌بید قوتب
ماموستا کریکار

پایه بازی بانگه‌واز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رِیَازِی بَانْگَه‌وَاذ

بۆ پۆلی:

یه‌که‌می ئاماده‌یی ئامه‌د

نوسینی

ئه‌حمه‌د فائیز

وه‌رگیرانی

مامۆسنا کرێکار

رېيازى بانگهواز

به رگى: يه كهم
نوسينى: ته حمهد فائيز
وه رگيرانى: ماموستا كرېكار
بو پولى: يه كه مى تامهد
نه خشه سسازى: ئيسلاهم
ساللى: ۱۴۳۷ك-۲۰۱۶ز

له بلاو كراوه كانى

زانكوى ئازادى دىراساتى ئىسلامى (زادى)

نوسينگه ي ته فسير ژماره ي سپاردنى ۱۴۱ ي سالى ۲۰۰۸ ي
له به رېوبه رايه تي گشتى كتيبخانه گشتيه كان ي بو وه رگرتووه

پیشکش به وانہی:

- به دیدی روون و

- بیری تیژو

- پشووی دریژو

- گه شبینیہ وہ

ئەم بانگەوازە هەل دەگرن

مامۆستا کریکار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا
وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ
لَهُ. وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ
يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا
وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا، يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ
لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا

أَمَّا بَعْدُ: فَإِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ، وَخَيْرَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ
وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا، وَكُلُّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٌ وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ، وَكُلُّ
ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ.

پيشه‌کۍ وهرگير

بوچاپی سټیهم

ټهم کتیبه‌ی له‌بهر ده‌ستدایه (دین و دیدی) به‌شیکه له کتیبی (طریق الدعوة في ظلال القرآن) که ماموستا احمد فائز له کتیبه‌گرنه‌که‌ی سه‌یید قوتب (في ظلال القرآن) وه‌ری گرتووه، که بریتیه له گوشراوی دیدو بوچوونی سه‌ییدی ره‌حمه‌تی دهرباره‌ی ديارو ناديار، دهرباره‌ی گه‌ردوون و ژيان و مروّف، دهرباره‌ی مروّف و کومه‌لگه.. دهرباره‌ی بنیاتنانی نوممه‌تی عه‌قائیدی و بزواتی گورانکاری.. هه‌روه‌ها دهرباره‌ی چونیته‌ی ناراسته‌کردنی کومه‌لگه‌و ده‌ولت به‌یسلامه‌که‌و حوکم‌کردمیان به‌ پي شریعه‌ته‌که‌ی خوی گه‌وره..

دیدو تیروانین و به‌رنامه‌و رښبازی سه‌یید رحمه‌الله به‌م شیوه‌یه:

یه‌که‌م: موسولمانان ده‌ب زور چاک له عه‌قیده‌که‌ تیښگه‌نه‌وه‌و بزنان که ته‌وحيید بریتیه له :

۱. خوا ناسین (الربوبیه).

۲. خواپه‌رستن (الالهیه).

۳. حاکمیتی خوی گه‌وره (که له سه‌روه‌ریتی شریعه‌ته‌که‌ییدا دهرده‌که‌ویت که ده‌کریته‌هیزی بالاده‌ستی ده‌ولت).

دووه‌م: موسولمانان ده‌ب له‌وه چاک حالی بن که ناسین و په‌رستنه‌که‌ی خوی گه‌وره بو ټه‌داکردنی ټه‌و فه‌رزه‌یه که بوی هیټراونه‌ته سه‌ر زه‌وی، که (ټیستیخلاف)ه، واته بریکاریتی خوی گه‌وره له ئیداره‌دانی کومه‌لگه‌ی مروّفایه‌تی و دهره‌ینانی خپروبیژی زهمین و به‌کاره‌ینانیمان بو کامه‌رانی مروّفایه‌تی و دابه‌شکردنی رژی به‌ پي دادی خوی به‌سه‌ر تاکوکوی کومه‌لگه‌کاندا.

سيه‌م: زانينى ئەم ديدو بۆچوونه‌و به‌ كرده‌وه كړدني، ده‌بى له سى روكنى كۆمه‌لكارييدا گه‌شه‌و نه‌شونما بكات و ووزه‌ى تاكوکۆى خويان و ده‌وروبه‌ريان بۆ ناسين و په‌رستن و ئيستىخلافه‌كه‌ بخه‌نه‌ گه‌ر. كه‌ بریتين له:

۱. مه‌نه‌جى عه‌قائيدى.

۲. كۆمه‌لكارىكى ئوممه‌تى.

۳. بزاوئيكى شياو.

واته‌ له‌سه‌ر ديدى (دينى)ى چۆن موسوئلمانان كۆمه‌له‌كه‌يان (ئوممه‌ت) دروست ده‌كه‌ن، ئينجا چۆن به‌ كۆمه‌لكارى و به‌ رېيازى دينه‌كه‌يان له‌ ناو ئەو كۆمه‌لكه‌يه‌ى تپيدا ده‌ژين، خه‌بات (بانگه‌واز) و (جهاد) له‌ پيناوى سه‌روه‌ريتى شه‌رعدا ده‌كه‌ن..

يان به‌ شيوه‌يه‌كى تر بليين: موسوئلمانان به‌ بانگه‌وازي ئىسلامى بزاقىكى گۆرآنكارى كۆمه‌لايه‌تى دروست ده‌كه‌ن، تا ئەه‌حكامه‌كانى شه‌رع له‌گه‌ل زياد بوونى ده‌سه‌لاتياندا بچه‌سپينن..

ئەم زنجيره‌ كتيبه‌ ئەوه‌ روون ده‌كات‌وه‌ كه‌ ئىسلام به‌نامه‌ى ژيانه‌و خواى گه‌وره‌ بۆ ئەوه‌ى ناردۆته‌ خواره‌وه‌ تا حوكمى دل و ده‌روون و ره‌فتارو ره‌وشت و هه‌موو لايه‌نه‌كانى ژيانى كۆمه‌لكه‌ى مروفايه‌تى پى بكريت..

به‌لام ئەم واتايه‌ى دين كه‌ ده‌بوو زۆر روون و ئاشكرا بيت، به‌ داخه‌وه‌ زۆر ئالۆز بووه‌، هه‌ر ماناي دين - نه‌ك هه‌ر ديدو ئەه‌حكامه‌كانى - هينده‌ بچوك و بى‌قه‌در كراوه‌ له‌ هه‌ندى شوپنى دواكه‌وتوو بۆته‌ مايه‌ى شه‌رم كړدن و عه‌يبه‌!! لاي هه‌نديك مورته‌دد و گيله‌ موسوئلمان بۆته‌ په‌له‌ى عار!

سه‌يد به‌ره‌حمه‌ت بېت خوی ده‌فه‌رموی: (زوربه‌ی زوری زاروه ئیسلامیه‌کان له جی خویان بو مانای تر داخیزتاون و ئیستا بو مانای تر به‌کار ده‌هینین! بویه ده‌بینیت زوربه‌ی نه‌م خه‌لکه‌ک و ا تیگه‌یشتون که به‌رزترین پله‌ی ئیسلامه‌تی نه‌وه‌یه خوت له کونجی مزگه‌وتیک بناخنی و حالت لی بېت و خه‌ریکی زیکرو فیکر بیت با دلېشت مه‌شغول بېت. با بیروه‌وشیشت به‌شتی تره‌وه خه‌ریک بېت! خه‌لکی و ا تی ده‌گه‌ن که گورپینی کومهل و به‌ره‌لستی کردنی خراپه‌کاری و جهاد کردن وه‌کو جاران شتیکی سه‌ره‌کی ئیسلامه‌تی نه‌ماون!

له راستیدا فیکرو بیروه‌وش و دیدو بوچوون زور گوراوه، ته‌م و مژیکي زور چر ری له بینیمان گرتوه، بویه ناوا و اتاو زاروه ئیسلامیه‌کان - وه‌ک که پښوویستن - له بیرو ژیریماندا باش دابین نابن! هر له‌به‌ر نه‌م هویه‌شه ری بازو شیوازی کارو جموجولی بزافمان گه‌ره‌لاوژییه، بویه ده‌بینیت باورپمان بی تین و دامرکاوه‌یه.. که‌سمان تین و ته‌وژمیکی و امان نییه ووزهو ووره‌مان بخاته‌گه‌ر. سست و مه‌ستین! دهردی هه‌ره سه‌ختی‌شمان بیده‌نگی و کړوکې مه‌لاو داعی و زاناکانمانه. ماوه‌یه‌کی زوره‌ زانای و امان تیدا ههل نه‌که‌وتوه، و ا بېت که له پرووی ده‌وله‌تی سته‌مکارو کاربه‌ده‌ست و ده‌سه‌لاتداری زالمدا قسه‌ی حه‌ق بکات و راستی ئیسلام بو نه‌و خه‌لکه‌ پاک و داماوو بی ناگایه‌ پروون بکاته‌وه.

نه‌نجامی نه‌م کړوکپیه‌ی زانو مه‌لاکانمان به‌رامبه‌ر تاغووته خوین تاله‌کان و سه‌ره‌لدان و په‌یدا بوونی و اتاو زاروه‌ی ناموی و ا (که له سه‌ده‌کانی سه‌ره‌تای ئیسلامدا نه‌بوون) نه‌م واقیعه‌ پر سته‌مه‌ دروست بووه. سه‌ره‌نجامی نه‌م هویانه‌یه ناوا حاکمه‌ ره‌زا قورسه‌کان جه‌ماوه‌ری خه‌لکه‌که‌یان وه‌ک گاگه‌ل و که‌رو وولاخ به‌ره‌و هیانه‌ دی ناواتی پیس و چه‌په‌لی خویان و ناغاکانیاں خستوته پیش خوا..).

که‌وا بوو ئەم زنجیره کتیبه‌ ئه‌وه‌ روون ده‌کاته‌وه‌ که‌ دین خۆى چیه‌وه‌ دیدیشى ده‌باره‌ى ژيان و ئوممه‌تى موسوڵمانان و بزافى گۆرانه‌کارى کۆمه‌لگه‌ چۆنه‌.. ئەوه‌ روون ده‌کاته‌وه‌ که‌ دین ئەو باوه‌رپه‌ مه‌عریفیه‌ ساده‌یه‌ نیه‌. راسته‌ يان هه‌له‌. که‌ له‌ مېشکى که‌سێکدا، به‌ سيفه‌تى شه‌خسى خۆى، ده‌چه‌سپێت، ئەوه‌ نیه‌ که‌سانێک و بزانه‌ دیندارى هه‌ستێکى رېژه‌یه‌وه‌ خه‌لکیش ئازادن چۆن و به‌ چ دینێک دیندارى ده‌که‌ن، يان هه‌ر نایکه‌ن..

ئەسلى کتیبه‌که‌ که‌ به‌ عه‌ره‌بیه‌ دوو به‌رگى گه‌وره‌یه‌، که‌ ده‌شکرێته‌ کوردی، له‌گه‌ڵ په‌راویزو توێژینه‌وه‌ى حه‌دیس و رافه‌ کردنى هه‌ندى ناوو زاراوه‌، دوو به‌راره‌ ده‌رده‌چپیت، ئەوه‌ش بۆ چاپ و گواستنه‌وه‌ زۆر به‌ ته‌کلېف زه‌حمه‌ته‌، بۆیه‌ پېشتر وامان به‌ چاک زانیبوو بیکه‌ینه‌ شه‌ش کتیب به‌لام ئیستا که‌ ده‌رفه‌تى چاپیمان بۆ رێکه‌وتوو به‌ باشمان زانى دوو کتیب له‌وانه‌ بکه‌ینه‌ يه‌ک به‌رگ. به‌م قه‌باره‌ش کتیبه‌که‌ به‌ کوردی ده‌بێته‌ سێ به‌رگ. ئەمه‌شمان ئیستا پێ په‌سه‌نده‌ چونکه‌ کتیبى رېيازى بانگه‌واز کتیبێکى مه‌نه‌جى خویندنه‌ له‌ ئاماده‌ی ئامه‌دى ئیسلامى که‌ دواناوه‌ندییه‌کى پېش خویندنى زانکۆى دیراساتى ئیسلامى (زادى) یه‌و له‌سه‌ر تۆرى ئینته‌رنېتى سالانێکه‌ کراوه‌ته‌وه‌، تا هه‌ر به‌رگه‌يان له‌ ئاستیكى خویندنه‌که‌دا بخویندریت.. دوا تریش ئەگه‌ر خواى گه‌وره‌ کارى بۆ ئاسان کردین ده‌زگایه‌کى بلأو کردنه‌وه‌ ده‌توانیت هه‌مووى پیکه‌وه‌ به‌ قه‌باره‌ى کتیبى ئاسایى چاپ بکاته‌وه‌ ان شاء الله‌..

تیبینییه‌ک: ریزه‌ندى بابته‌کانى کتیبه‌که‌م زۆر به‌دڵ نه‌بوو، که‌ مامۆستا احمد فائز کردبووى، خوا خێرى بنوسیت، چونکه‌ تیکه‌ل و پیکه‌لێه‌کى پێوه‌ دیاربوو،

بۆيه وويستم به پيى ديدى سهيد قوتبى ره‌حمته‌تى ريكي خه‌مه‌وه، كه پيموايه سه‌بيدى ره‌حمته‌تى چيني ديده فيكره‌يه كه به‌م شيويه ريزه‌ند ده‌كات:

سه‌رته‌تا له روانگه‌يه‌كى فيكره‌يه وه پيناسه‌ى دينه‌كه‌ى كردووه، ئه‌مه‌ش به‌رگى به‌كه‌مى زنجيره‌كه‌ى ئيمه‌يه.. ئينجا ئه‌و قه‌ناعه‌تى وايه كه عه‌قيده‌كه‌ه موو شتپكه له‌م دينه‌دا، چونكه خواناسى و خواپه‌رستى و سه‌وداو مامه‌مه‌له‌وه ره‌فتارو ره‌وشتيش هه‌مووى له ئاراسته‌ى عه‌قيده‌كه‌وه هاتوون، بۆيه عه‌قيده‌كه‌ه ده‌كات هه‌و زه‌مينه‌ى پره‌نسيپ (مه‌بده‌ه) انه‌ى ئيسلاميان له‌سه‌ر ده‌وه‌ستت! بۆ نمونه ئيسلام وهك كه وه‌لامى پرسياره‌ فه‌لسه‌فيه‌كانه (ده‌رباره‌ى ماهيه‌ت و رۆل و په‌يوه‌ندى مرؤف و گه‌ردوون و ژيان) ده‌داته‌وه‌و ده‌يانكاته به‌لگه‌نه‌ووويست و قه‌ناعه‌تى ناخى شوپن كه‌وتوو، وه‌لامى پرسياره‌ فيكرى و سياسيه‌كانى گۆرآنكاريش هه‌روا ده‌داته‌وه‌و ده‌يانكاته‌وه به به‌لگه‌نه‌ووويست، بۆ نمونه ئه‌وانه‌ى ده‌رباره‌ى پۆلين كردنى خه‌لكى و پيناسه‌ى چاكه‌و خراپه‌و جوړو چۆنيه‌تى گۆرآنكارى به‌ره‌و چى؟ يان كۆمه‌لگه‌وه ده‌سه‌لات، ماف و نه‌رك و شتى وا ده‌كه‌ن..

ئينجا له‌م زه‌مينه‌ى فيكره‌يه وه سيستمه‌كانى ريكخستى ژيانى كۆمه‌لگه‌ى مرؤفايه‌تى دينه‌ پيش، وه‌كو سيستى سياسى و ئابوورى و كۆمه‌لايه‌تى و دادوهرى و ديبلوماتى نيوده‌وله‌تى و جهادو ناشتى و..هتد.

كه‌وابوو روانگه‌ى سه‌بيد قوتب ئه‌وه‌يه كه بۆ حالى بوون له جهمانبينى ئيسلام پيوسته ئه‌وه بزانيه كه عه‌قيده‌كه‌ه ئه‌و تۆوه‌يه كه سه‌رته‌تاي هه‌بوونى هه‌موو پيكره‌ته‌كانى ترى ليوه په‌يدا ده‌بيت، ئينجا كه عه‌قيده‌كه‌ه ده‌بيت به‌لگه‌نه‌ووويست، بنه‌ما فيكره‌يه‌كان ده‌بنه قه‌دى دره‌خته‌كه‌و سيستمه‌كانيش وه‌كو لق و چل ده‌رده‌چن، ئاوا دينه‌كه‌ه به‌ره‌م ده‌دات.. به‌لام وهك چۆن ژيان و

مه‌رگي تۆو و قه‌دو لږ و چله‌کان دواي خواي گه‌وره ئيعتيماد ده‌که‌نه سه‌ر که‌شودؤخي گونجاوي خؤي، به‌ره‌مه‌که‌ش ئيعتيماد ده‌کاته سه‌ر ناراسته خواييه‌که که له پيشه‌وايه‌تي پيغه‌مبه‌ري نازداردا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده‌دره‌وشيته‌وه.. شه‌ريعه‌تيش . که ياساي ئيسلامه بو ژياني کؤمه‌لگه‌که‌يه . له‌م دوو سه‌رچاوه‌ي قورئان و سونه‌ته‌وه هاتوون، که ده‌بيت موراعاتي ره‌سه‌ني‌تي و نوټ‌کردنه‌وه يان تيدا بکريت..

به‌رگه‌کاني تريش باسي شوين که وتووان و وه‌لاء و ته‌زکيه‌و په‌روه‌رده‌يانه، پاشان بانگه‌وازو جهاده‌که‌يان له پيناوي هيئاندي فهرزي وجووديان که ئيستخلافه‌که‌يه.

خواي گه‌وره ئيمه‌و ئپوه‌ش سه‌رکه‌وتوو بکات له ته‌واو کردن و بلاؤ‌کردنه‌وه‌ي به‌رگه‌کاني ديکه‌ش، هيواشم وايه که خوشک و براياني خوينه‌ر به ووردي بيخوين، خویندن نه‌ک هر خویندنه‌وه.. با له‌وه حالي بن که بوچي سه‌ييد قوتبي ره‌حمه‌تي له کؤتايي ژيانيداو له زينداندا، ئەم جوړه نووسينه‌ي ده‌خسته به‌رده‌ست وه‌ک له‌وه‌ي دانيشيت و کتیب له‌سه‌ر ئە حکامي شه‌رعي يان لايه‌ني تری فيکري ئيسلامي بنوسيت يان ياداشتي خؤي و ميژووي ئيخوان بنووسيته‌وه که نووسين له‌سه‌ر ئە حکام يان فيکر له‌و زه‌ماني زيندانه‌ي ئەودا (سالاني شه‌سته‌کاني سه‌ده‌ي رابوردوو) ئاسانتر بوون و رييان لئ نه‌ده‌گيرا وه‌کو ئەم بابه‌تانه‌ي زور به‌نارچه‌ت له زيندانه‌وه دزه‌يان پئ ده‌کرا بو ده‌روه‌وه..

والسلام عليکم/ کرټکار

۱۴۳۸/۱ ک - ۲۰۱۶/۱۰

به نندی یه که م

رېرەوېك^۱

جاھىلىيەت:

جاھىلىيەت ۋە نەبى ماۋەيەكى رابوردوۋ يېت لە ماۋە جۆر بەجۆرەكانى مېژوو، بەلكو بىرىتييە لە ھەموو بەرنامە ۋە دەستورېك كە مرقۇپەرستى تېدا دەرکەۋېت. ئەم سىفەتەش لە ھەموو پىرۇگراممەكانى ئەمپۇرى مرقۇفايەتېدا بە ئاشكرابى دەرەكەۋېت. چونكە لە ھەموو پىرۇگراممەكانى سەر زەمىنى ئەمپۇدا مرقۇف لە مرقۇفى ۋەكو خۇى ئايدىۋلۇژى و بىرورپاۋ بەرنامە ۋە رېبازو رېساۋ ياساۋ خوۋ نەرىت ۋەردەگرن. جاھىلىيەتېش ئەمەيە. ئەمە جاھىلىيەتە بە ھەموو بنەماكانىيەۋە، جاھىلىيەتېكە كە بە ئاشكراتىن شېۋە مرقۇف مرقۇفى تېدا دەپەرستىت، ھەندىكىان ھەندىكى تىران لە جېى خۋاى گەۋرە داناۋە دەيانپەرستىن!

ئىسلام تەنھا پىرۇگراممىكى ژيانە كە مرقۇفى تېدا رزگار بوۋ يېت. چونكە لە ئىسلامدا خەلكى ئايدىۋلۇژى و بىرو راۋ بەرنامە ۋە رېبازو رېساۋ ياساۋ خوۋ نەرىتيان لە خۋاى پەرۋەردگارەۋە ۋەردەگرن. سەرىش تەنھا بۇ ئەۋ دادەنەۋىنن گوئى رايەلىشىيان تەنھا بۇ شەرىعەتەكەى ئەۋە. مليشيان تەنھا بۇ سىستەمەكەى ئەۋ كەچ دەكەن و بەس. چونكە لە ئىسلامەكەدا مرقۇف لە مرقۇف پەرستى

^۱ ئەم رېرەۋە ئەحمەد فائىز ھەر لە (في ظلال) يەۋە ۋەرگرتوۋە ۋە سىستويەتى ۋەكو پېشەكەكە بۇ بەرگى يەكەمى كىتئەكەى (طريق الدعوة) بىنوسىت، ئىمەش ۋەكو رېرەۋېك بۇ بەندەكان دامنایەۋە..

زرگاری بووهو بوته خواپه رست. ئەمەشە ئەو دوورپانە ی وا له نیوان ئیسلام و شیوازه جوړ به جوړه کانی جاهیلییه تدا.. له جاهیلییه تی ئەمرودا ماددې په رستی هه موو شوینیکی گرتوته وه، هه موو لایه نه کانی ژیان بو ماددو و نرخی ماددو ته رخان کراوه، ماددې په رستی بوته خواپه رستی و ئەو جیوړی خه لکی و سیستمی حوکمیان بو دیاری ده کات! ئەمەش هه لایه کی گوره یه، چونکه نابې باری ئابوری تاك کومه ل و کومه لگه واکه ن ماددو جی و ری بو خه لکی دیاری بکات. چ جای ئەوه ی کارتی کړدنیان له ده ستمایه ی روژی دوا پیدا هه بیته! ماددو په رستی ده بیته هوکاریکی سهره کی بو خولقاندنی بارودوخی ئالوزو ناله بار بو کومه لگه. نه ک هه له روژی دوا پیدا به لکو له روژانی ژیانی دنیا شدا.. مه گهر به چاوی خو مان ئەو پشیوی و به دبه ختییه شارس تانی تییه ی ئەمرو نابینین؟! که وابوو حه تمه ن ده بی جوړه بیرو هو ش و به رنامه یه کی تر بو حوکم کردنی ژیانی مرو فایه تی بیته کایه وه بیرو هو شیکی واکه بتوانیت کارزانانە نرخ بو پله ی به ها بو ئابوری و خه لکی دانیت و به شیوه یه کی واش ماددو ئاراسته بکات که به خته وه ری و هیمنی و ئاسودهی خه لکی تی دا بیته: (قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ قَبْدَلِكْ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ) یونس/ ۵۸ واته: بلخ با به فز ل و ره حمه تی خوا دل خوشکه ن ئەو چاتره له وه ی کو ی ده که نه وه. ئەو پروگرامه ی که حوکمی ژیانی کومه له مرو فیک ده کات هه ر ئەوه که بارودوخی ئابوری و پله و به های ماددو شیان بو دیاری ده کات، که ماددو ده بیته تا چ راده یه ک هاوکاری ژیانیان بیته، چونکه به پی ری سای ئەو پروگرامه ده بیته مایه ی به خته وه ری و ئاسودهی یان ده بیته مایه ی

به د به ختی و کوږه و هری کوږه له بهر نه م مه سه له یه یه شه که ناوا بایه خ به م
ئیسلامه گشتگیره دراوه، بهو سیفه ته ی که ته نه پړوگرامی ژبانه..

نه م هات و هاواره زوره ی که ماده و ماده په رستی وا زل کردوه، نا به م
شیوه یه ی که هه موو بیرو هوش و هه ست و نه ستی کی خه لکی گرتوته وه. به م
شیوه یه ی که نه م خه لکه بڼ ناگایه ی کردوته نامیرو شه و ورژ هه لپه یانه بوی. نا
نه م ی که ماده په رستی کردوته ژبان و مایه ی رنج و تی کو شانی خه لکی. نا نه م
هات و هاواره ی که هه موو داب و نه ریت و هه ستی کی پیاوانه ی بو ده کریته
قوربانی! نه م هه روا ساده نیه و به هه وانته نه هی تراوته مه ی دانه وه! به لکو به
پی نه خشه یه کی وورد د هروات، نامانجیش له مه دانانه وه ی بته! بتی نوئ له جی
بته کانی جاهیلیه تی پیشوو، تا خه لکه که چه واشه بکړنه وه و رووه و غه یری
خواناسی و خواپه رستی په ل کیش کړنه وه.. ده یانه ویت بتی نوئی سه رده میس -
وه کو نه وانه ی پیشوو - ده سه لاتیان به سه ر هه موو هه لئس و که و تی کی تاك و
کوږه لدا هه بیټ، نه م به و هیوا یه یه که هه ر کاتیک و له هه ر جیه ک پاره و
به ره می ماده ی بووه بت و خه لکی له ده وری گه ران و هه موو رهنجیان بو خسته
گه رو به پیروزه وه له بهر ده میدا وه ستان، ئیتر هه موو ئیعتیباراته کانی تری بو
ده خه نه لاه. خو وره وشت، خیزان، ئاپروو، سه ربه ستی و هه موو شتی کی پیروزی
تر! ئینجا هه رچی شتی کیش بووه به ربه ستی ری پاره و به ره م - له دیدی
خه لکه که دا وای ل دیت - شایانی توور هه لدان و خسته که ناره، شایانی لادان
و رادانه! نه م شه مانای بتپه رستی، نه دی نه گه ر نه م به بتپه رستی نیه، نه دی
بتپه رستی چی به و چونه؟ چما قوچ و کلکی هه یه؟!

مهرج نښه بڼه‌رستې هر هر بریتي بڼت له دارو به‌رد په‌رستن، نا، هه‌واو هه‌وه‌سښ بته، لافیته‌و دروشی دیدو بیریش هر بته، نازناوو پله‌و پایه‌ی سیاسی و کومه‌لایه‌تیش بته، دهیان ئیعتیاراتی تر هه‌یه که بوونه‌ته بت..

له راستیدا به‌هاو نرخی سه‌ره‌کی و ده‌ستمایه‌ی راسته‌قینه‌ی ده‌بې بؤ فہ‌زل و رحمة‌تی خوی گه‌وره بڼت، که له به‌رنامه‌که‌یدا ده‌رده‌که‌ون. ئه‌و به‌رنامه‌ی جوانه‌ی هیمنی به‌ دل ده‌به‌خشیټ و گه‌ردن نازاد ده‌کات و هه‌ست و هوښی مرؤقایه‌تی مرؤف به‌رپزه‌وه ده‌پارټیټ. له ژپر سایه‌ی ئه‌م به‌رنامه‌ی تاقانه‌یه‌شدا ده‌توانیټ سوودی ته‌واو له‌و (رزق و رؤزی) یه‌ وه‌رگیرټ که خوی په‌روه‌ردگارو داد بؤ هه‌موو خه‌لکی داناوه. چونکه رزق و رؤزی و پاره‌و شیوازه پیشکه‌وتوو‌ه‌کانی به‌رهم هینانی ماددی نه‌گه‌ر به‌ پې به‌رنامه‌ی جوانه‌که‌ی خوی گه‌وره نه‌بڼت ده‌بڼته‌ مایه‌ی به‌دبه‌ختی و کوپره‌وه‌ری خه‌لکی، چونکه ده‌کریټنه‌ی نامپرو له به‌رپز کردن و گه‌وره کردنی ره‌وشتی نازده‌لیدا له‌سه‌ر حسپی رپی مرؤف به‌کار دین.

﴿ بانگه‌وازى ئىسلامى و سى خالى لاوازى ﴾

هه‌ر ده‌بى بانگه‌وازيكى نوئى بيته كايه‌وه تا ئه‌و خه‌لكه له مردنه راوه‌ستاوه ده‌ره‌پيئيٽ و بيانخاته نيو ژيانىكى به‌رفراوانه‌وه. هه‌ر ده‌بيٽ بانگه‌وازيكى وا هه‌بيٽ ريزو ئابرو ووزهى ئه‌و خه‌لكه بپاريٽيٽ و نه‌هپلٽيٽ زياتر بخرينه ژير بارى زه‌ليلى و بته‌رستى نوپوه. ئه‌و زه‌ليليه‌ى واى له مرؤف كر دووه مى بؤ مرؤفى وه‌كو خوى كه چ كات و بؤى بچه‌ميته‌وه و كر نووشى بؤ ببات..

هه‌ر ده‌بى بزوتنه‌وه‌يه‌كى تر بيته كايه‌وه .. تا بانگه‌وازى خواپى وه‌كو خوى بخاته روو. ده‌بى پيش هه‌موو هه‌نگاو يكيش داعيه‌كان - نه‌وانه‌ى خوڤان به هه‌لگري په‌يامى خواوويستى ده‌زانن - هؤكارى ئه‌و لاوازيه بخه‌نه روو كه تووشى موسولمانانى ئه‌مرؤ بووه، پاشان ده‌بى هه‌وئى چاره‌سه‌ر كردنى بدن، ئه‌وجا راپه‌رن و كوئى ئه‌مانه‌ته خوايه‌كه‌يان به‌و په‌رى ووره به‌رزيه‌وه هه‌لگرن..

سى هؤى سه‌ره‌كى بوونه‌ته هؤكارى ئه‌م لاوازيه‌ى موسولمانان، كه ده‌بى هه‌ر له‌سه‌ره‌تاوه و ژور زوو ده‌ستنيشان بكرين ئينجا هه‌وئى چاره‌سه‌ر كردنيان بؤ بدرٽ:

﴿ ١- نه‌بوونى تاكى موسولمان: ﴾

ده‌بى داعيه‌كان ئه‌وه بزنان كه هؤى سه‌ره‌كى لاوازى موسولمانان و گه‌وره‌ترين دژواري كه تووشى شه‌خسيه‌تى موسولمانيتيان بووه نه‌بوونى تاكى موسولمانى به‌هيزو له‌په‌تاوه.. لاوازيه‌كه ئه‌وه‌يه كه كه تووشى گه‌نجه‌كان بووه، خو سه‌خترين ده‌رديش ئه‌وه‌يه كه له خؤدا بيٽ و په‌ى پى نه‌برايٽ. چونكه

ناپه‌ه‌تیتان تووش بوو (له تیکش‌کانه‌که‌ی ئو‌حوددا) که له‌وه پێش هی تری واتان تووش بوو بوو، ووتتان: چۆن وامان لی به‌سه‌ر هات؟! پێیان بلێ: ئه‌وه خه‌تای خۆتان بوو.. خۆتان هۆکاری پروودانی نه‌و کاره‌ساته ناخۆشه‌ن.. هه‌روه‌ها خوای په‌روه‌ردگار که به‌سه‌ر هاتی جوله‌که‌کانی به‌نونه‌زیر^۱ ده‌گه‌په‌ته‌وه، باسی تیکش‌کانیان به‌ ده‌ستی موسوڵمانان ده‌کات و خۆیان ده‌کاته هۆکاری به‌زین، بۆیه ده‌فه‌رموی: (مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُوا أَنَّهم مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَدَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِي الْأَبْصَارِ) الحشر/۲ واته: واتان گومان نه‌ده‌برد که خۆیان ته‌سه‌لیم بکه‌ن و له‌قه‌لاو قولله‌یان بینه‌ده‌روهه! خۆشیان هه‌ر وایان ده‌زانی که قه‌لاو قولله‌کانیان به‌رگریان لی ده‌که‌ن و ناهێلن خوایان بگاتن! به‌لام خوای گه‌وره له‌و شوپنه‌وه بۆیان هات که گومانیان بۆی نه‌چوو بوو، ترس و بیمیشی هاویشه‌ ناو دلێانه‌وه، بۆیه له‌تاواندا به‌ده‌ستی خۆیان و به‌ده‌ستی موسوڵمانان خانووه‌کانی خۆیان ده‌پراندا! ده‌ئیه‌وش ئه‌ی خاوه‌ن چاوو بیر له‌مه‌وه په‌ندو ئامۆژگاری وه‌به‌رگرن.

^۱ به‌نون نه‌زیر (بنو النضیر) جوله‌که‌ بوون، له‌مه‌دینه‌ ده‌ژبان، کاتیک پێغه‌مبه‌ر صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته‌شریفی هێنا بۆ مه‌دینه، په‌یمانی له‌گه‌لدا به‌ستن که نه‌ئه‌وان شه‌ر له‌گه‌ل ئه‌مان بکه‌ن و نه‌ئه‌مانیش، به‌لام ئه‌وان په‌یمانه‌که‌یان شکاندو وویستیان پێغه‌مبه‌ری خوا بکوژن! به‌وه‌ی که وویستیان تاویره به‌ردیگی گه‌وره له‌سه‌ربانیکه‌وه بخه‌نه خواره‌وه به‌سه‌ربیدا، به‌لام خوای گه‌وره نه‌و پیلانه‌ گلاوه‌ی ئاشکرا کردن، پێغه‌مبه‌ریش صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هێزیکێ کرده‌سه‌ریان. دوا‌ی به‌زینیان وا ریکه‌وتن که مه‌دینه چی به‌یڵن و هه‌رچی ده‌شتوانن له‌سه‌روه‌ت و سامان - جگه‌ له‌چه‌ک - له‌گه‌ل خۆیاندا بیه‌ن. سه‌یر ئه‌وه بوو که ئه‌و شتانه‌ی پێیان نه‌ده‌چوو وه‌ک ده‌رگاوه‌ک و په‌لی قورس تیکیان ده‌شکاند، یان دیوار بوو ده‌یانپه‌رخاند، یان دره‌خت بوو ده‌یانپه‌ریه‌وه!

به‌نوننه‌زير چه‌ك و تفاقى شه‌رو به‌رگرييان كه‌م نه‌بوو، ژماره‌يان كه‌م نه‌بوو، بڻ سه‌نگه‌ر نه‌بوون، به‌لام هه‌ر خوښيان بوونه هوى به‌زينى خوڻان پڻغه‌مبه‌ر صَلى اللهَ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده‌فه‌رموى: (وَلَيَزِعَنَّ اللَّهُ الْمَهَابَةَ مِنْ قُلُوبِ عَدُوِّكُمْ وَلَيَقْدِرَنَّ الْوَهْنَ فِي قُلُوبِكُمْ. قَالُوا: يَا رَسُولَ، مَا الْوَهْنَ؟ قَالَ: حُبُّ الدُّنْيَا وَكَرَاهِيَةُ الْمَوْتِ) واته: پاشان خوى گه‌وره ترس و بيم له دلى دوژمنه‌كانتان ده‌رده‌هيئيٽ و به‌زين ده‌هاويٽه نيو دلى ئيوه‌وه. ووتيان نه‌ي پڻغه‌مبه‌رى خوا به‌زين چييه؟! فه‌رموى: خوښه‌ويستى دنياو بوغزاندى مردنه.

ئه‌م فه‌رمووده پيروزه ريسايه‌كى گه‌وره له ريساكانى گورانى كومه‌لگه ده‌خاته روو، رواله‌ت و جه‌وه‌رى ئه‌و قوناغه ناشكرا ده‌كات كه كومه‌ليكى فيتره پيسى ته‌بيعت به‌د (له‌وانه‌ي خوښه‌ويستى دنيا دل و ده‌رونيانى داگرتوه) له ريساندا ده‌يگه‌نى و ناتوانن نه لى لاده‌ن و نه كوتاييشى پڻ به‌ينن..

¹ ئه‌م حه‌ديسه زور ريوايه‌تى ترى هه‌يه، ئه‌و ريوايه‌ته سه‌حيحه‌ي كه ئيمامان ئه‌بو داوودو ئه‌حمه‌د گپراويانه‌ته‌وه و شيخي ئه‌لبانى له (سلسلة الاحاديث الصحيحة) دا له ژير ژماره‌ي ۹۵۶ دا له به‌رگي دووه‌مدا هيٺاويٽيه‌وه، هه‌روه‌ها له (صحيح الجامع الصغير) به‌رگي شه‌شه‌م ژماره (۳۷۲۶و۸۰۳۵) دايه به‌م ده‌قه‌يه: (يُوشِكُ أَنْ تَتَدَاعَى عَلَيْكُمْ الْأُمَمُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ، كَمَا تَتَدَاعَى الْأَكْلَةُ عَلَى قِصْعَتِهَا. قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَمِنْ قَلَّةٍ يَوْمَئِذٍ؟ قَالَ: لَا وَلَكِنَّكُمْ غُنَاءٌ كَغُنَاءِ السَّيْلِ، يَجْعَلُ الْوَهْنَ فِي قُلُوبِكُمْ وَيَبْرُؤُ الرُّعْبَ مِنْ قُلُوبِ عَدُوِّكُمْ، لِحُبِّكُمْ الدُّنْيَا وَكَرَاهِيَّتِكُمْ الْمَوْتِ).

هۆی راسته‌قینه‌ی به‌زین خۆیه‌ نه‌ك ده‌ره‌كی. بۆیه نابی‌ت گله‌ی له‌و ره‌شه‌با‌یه بکری‌ت که هه‌له‌ده‌کات و ملی دره‌ختی‌کی گه‌نده‌ل ده‌شکینی‌ت. به‌لکو گله‌ی له دره‌خته‌که خۆی ده‌کری‌ت، قورئانی پیرۆز چۆنی‌یه‌تی دۆزینه‌وه‌ی ئه‌م راستیه‌ی روون ده‌کاته‌وه‌و هۆی تیکشکان و به‌زینی میلیله‌تان ده‌رده‌خات. ئه‌و هۆکاره‌ سه‌ره‌کیه‌ باس ده‌کات که ده‌بی‌ته هۆی دروست بوونی زو‌لم و سته‌م و ده‌ستدریژی له‌ کۆمه‌لگه‌کاندا، هۆکاره‌که‌ش ده‌ناسینی‌ت که هه‌ر مرؤف خۆیه‌تی، ئه‌وی ده‌شمی‌ینی‌ته‌ ئه‌و بارودۆخ و ته‌نگه‌ژه‌یه‌وه، بزاف و هه‌لس و که‌وتی خۆیه‌تی که به‌و شیویه‌ نایکات که خواوویست و ره‌سه‌نه، به‌لکو به‌و شیوه‌ لاسه‌نگ و ناره‌سه‌نه‌یه که قورئان ناوی ناوه: سته‌م له‌ خو (ظلم النفس). نابینی‌ت له‌ زور شوینی قورئاندا ده‌فه‌رموی: (وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ) النحل/ ۱۱۸ واته: ئی‌مه‌ سته‌ممان ئی نه‌کردن، به‌لکو خۆیان سته‌میان له‌ خۆیان کرد. که‌وا بوو یه‌که‌مین خالی لاوازی که ده‌بی‌ دیاری بکری‌ت و پاشان چاره‌سه‌ر بکری‌ت دل و ده‌روون و ناخی تا‌ک تا‌کی موسو‌لمانانه.

بۆیه له‌ فه‌رموده‌ی قودسی‌شدا^۱ هاتوه‌ که: (فَمَنْ وَجَدَ خَيْرًا فَلْيَحْمَدِ اللَّهَ، وَمَنْ وَجَدَ غَيْرَ ذَلِكَ فَلَا يُلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ)^۱ واته: ئه‌وی چاکه‌ی هاته‌ ری با سوپاسی خوا

^۱ حه‌دسی قودسی ئه‌وه‌یه که ئه‌سلی ماناکه‌ی له‌ خوای گه‌وره‌وه‌یه‌و پیغه‌مبه‌ر صلی الله علیه و سلم به‌ ووته‌ی خۆی ده‌ری برپوهه، به‌ زمانی ئه‌ویشه‌وه‌ ده‌یگپ‌پته‌وه‌ ئی‌مه‌ش که ده‌یگپ‌پته‌وه‌ ده‌لین: (قال رسول الله فيما يرويه عن ربه) واته پیغه‌مبه‌ر صلی الله علیه و سلم له‌ خوای خۆیه‌وه‌ ده‌یگپ‌پته‌وه‌ ده‌فه‌رموی. یان ده‌لین: (قال الله سبحانه و تعالى في الحديث القدسی) واته: خوای گه‌وره‌ له‌ حه‌دسی قودسیدا ده‌فه‌رموی..

بکات، نه‌وى شتى تړيشى هاته رى با لومه‌ى که‌سى تړى غه‌يرى خوى نه‌کات.. ئيمه
ته‌نانه‌ت مافى گله‌يى و بولّه بولمان به‌سه‌ر شه‌يتانېشدا نييه بيکه‌ين! چونکه
خوای گه‌وره باسى شه‌يتان ده‌گپړته‌وه -که له روژى قيامه‌تدا تينى بو دپت-
ته‌به‌پرا ده‌کات: (وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ
فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِّنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَن دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا
تَلُومُونَ وَلَوْمُوا أَنفُسَكُمْ) ابراهيم/۲۲ واته: کاتېک کار گه‌يشته کوټاي شه‌يتان
ده‌ئى: خوای گه‌وره به‌ئېنى حه‌ق و دروستى پېدا بوون، منيش به‌ئېنم دابوون!

۱ نه‌م هه‌ديسه پارچه‌په‌که‌ه له هه‌ديسيكى قودسى درېژ که ئيمامى موسليم گپړاوتپه‌وه،
نه‌مه‌ش ده‌قه‌که‌په‌تى: عَنْ أَبِي ذَرِّ الْعَفَّارِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِيَمَا
يَرْوِيهِ عَنْ رَبِّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَنَّهُ قَالَ: (يَا عِبَادِي إِنِّي حَرَمْتُ الظُّلْمَ عَلَى نَفْسِي وَجَعَلْتُهُ بَيْنَكُمْ مُحَرَّمًا
فَلَا تظَلَمُوا، يَا عِبَادِي كُلُّكُمْ ضَالٌّ إِلَّا مَنْ هَدَيْتُهُ فَاسْتَهْدُونِي أَهْدِيكُمْ، يَا عِبَادِي كُلُّكُمْ جَانِعٌ إِلَّا
مَنْ أَطْعَمْتُهُ فَاسْتَطْعِمُونِي أُطْعِمْكُمْ، يَا عِبَادِي كُلُّكُمْ عَارٍ إِلَّا مَنْ كَسَوْتُهُ فَاسْتَكْسُونِي
أَكْسُكُمْ، يَا عِبَادِي إِنَّكُمْ تُحْطِنُونَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَأَنَا أَغْفِرُ الدُّنُوبَ جَمِيعًا فَاسْتَغْفِرُونِي أَغْفِرْ
لَكُمْ، يَا عِبَادِي إِنَّكُمْ لَنْ تَبْلُغُوا ضَرْبِي فَتَضْرِبُونِي وَلَنْ تَبْلُغُوا نَفْعِي فَتَنْفَعُونِي، يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ
أَوْلَكُمْ وَأَخْرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّتُمْ كَانُوا عَلَى أَتَقَى قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مِنْكُمْ مَا زَادَ ذَلِكَ فِي مُلْكِي
شَيْئًا. يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوْلَكُمْ وَأَخْرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّتُمْ كَانُوا عَلَى أَفْجَرِ قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مِنْكُمْ
مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِنْ مُلْكِي شَيْئًا، يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوْلَكُمْ وَأَخْرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّتُمْ قَامُوا فِي صَعِيدٍ
وَاحِدٍ فَسَأَلُونِي فَأَعْطَيْتُ كُلَّ وَاحِدٍ مَسْأَلَتَهُ مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِمَّا عِنْدِي إِلَّا كَمَا يَنْقُصُ الْمُخَيْطُ
إِذَا أُدْخِلَ الْبَحْرَ، يَا عِبَادِي إِنَّمَا هِيَ أَعْمَالُكُمْ أَحْصِمَهَا لَكُمْ ثُمَّ أُوفِّيْكُمْ بِهَا فَمَنْ وَجَدَ خَيْرًا
فَلْيَحْمَدِ اللَّهَ وَمَنْ وَجَدَ غَيْرَ ذَلِكَ فَلَا يُلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ. الامام احمد له المسند ۱۶۰/۵ و ۱۷۷

صحيح الجامع ۲۳۴۵، مختصر مسلم ۱۸۲۸..

به‌لام من به‌لښه‌که‌ی خوم نه‌برده‌سه‌ر، جا خو من هيچ ده‌سه‌لاټيکم به‌سه‌ر
 نيوه‌دا نه‌بوو، هر نه‌وه‌ندن بوو بانگم کردن (بو نه‌و ئامانجان‌ه‌ی خوم هه‌مبوون)
 نيوه‌ش به‌ده‌نگمه‌وه‌هاتن، ئيتر بوچي لومه‌ی من ده‌که‌ن؟! لومه‌ی خوتان بکه‌ن..

۲- دوور خستنه‌وه‌ی ئيسلام:

ده‌روون به‌زيووي موسولماناني گه‌ياندوته‌ته‌و راده‌يه‌ی که‌ دوژمناني ئيسلام
 به‌وه‌ نه‌وه‌ستن که‌ پياوخراپاني خويان بخزيننه‌ ناو ريزه‌کانيانه‌وه، به‌لکو هه‌ولې
 گوږيني په‌کجاري ديد و بيرو شوړينه‌وه‌ی ميشکيشيان ده‌که‌ن! نه‌وه‌تا
 (زوه‌يمه‌ر)ی قه‌شه‌ی مه‌سيحي له‌و ووتاره‌يدا که‌ له‌ کونگره‌ی موبه‌ششيره‌کاندا
 دای (نه‌وانه‌ی مه‌سيحي له‌ جهاندای بلاق ده‌که‌نه‌وه) له‌ ناوچه‌ی (جبل الزيتون)ی
 قودسي پيروز، له‌ سه‌رده‌می ده‌سه‌لاټي ئينگليزي داگيرکه‌ردا، دواي نه‌وه‌ی گوږي له
 ووتاري به‌شدار بوواني کونگره‌که‌گرت، که‌ هه‌ر په‌که‌يان گله‌يي و گازانده‌ی له‌وه
 هه‌بوو که‌ گوايه‌ بلاوکردنه‌وه‌ی مه‌سيحي له‌ جهاني ئيسلامدا کاريني نه‌زوک و
 بي به‌ره.. زوه‌يمه‌ر ووتی: (نه‌ی براياني پاله‌وان، به‌راستي نيوه‌ی نازيز به‌ جوانترين
 شيوه‌ نه‌رکي سه‌رشاني خوتان جيبه‌جي کردووه، نه‌گه‌رچي وا هه‌ست ده‌که‌م که
 هه‌نديکتان له‌گه‌ل نه‌وه‌شدا که‌ زور به‌ ريکوپيني کاروباري خوي نه‌نجامداوه،
 به‌لام ده‌رکي به‌ ته‌واوي به‌ ئامانجه‌ سه‌ره‌کيه‌کانی مه‌سيحيه‌واني نه‌کردووه! منيش
 وه‌کو نيوه‌ له‌و باوه‌ره‌دام که‌ ته‌و موسولمانانه‌ی بوونه‌ته‌ مه‌سيحي په‌کيکن له‌م
 جوړانه:

- منداډل بوون و هيشتا فامي ئيسلامه‌تيان نه‌کردوته‌وه.

- يان که سانیک بوون که نه سلن گالته يان به دين هاتووه!

- يان له و که سانهن که ده يانه ویت له رڼي گورپني دینه که يانه وه به رزه و وندي خويان بهينه دي..

نیوه ده بې نه وه بزانه که نه رکی سهره کی نیمه نه وه نیوه موسولمانه کان بکه ين به مه سېحی! نا، نه وه هیدایه تدان و ریزلینانیکي گه وره یه که موسولمان شایانی نه وه نیوه! کاری سهره کی و نامانجی به رنامه که مان نه وه یه نه م موسولمانانه له نیسلامه که یان بهینه دهره وه و بیانکه یینه مروثی دور له خوا تا وایان دیت که هیچ خووره و شتیکی وایان پې نامینیت میلله ت و نه ته وه کانیاں نیعتیما دیاں بکه نه سهر، به هیانه دی نه م نامانجه ش نیوه ی به پز ده بنه پېشپه وی سهر یازانی نیستیمار^۱ له هه موو ناوچه نیسلامیه کاندای..

هو برایانی به پز م، له م ماوه یه دا - له سې یه کی سه ده ی نوزده هه مه وه تا نیستا - توانیومانه هه موو به رنامه و پرگرامی حویندن له ناوچه نیسلامیه کاندای بگرینه ده ست. توانیومانه ده زگای ته بشیر و کلیسا و کومه له و قوتا بخانه ی مه سېحیه وانی له هه موو شوینیکدا دابه زینین. هه ر هه مووشیان وولاتانی نه وروپا و نه امریکا سه رپه رشتیان ده که ن.. فه زل و چاکه - له راستیدا - هی نیوه یه، چالاکي و ووزه ی

^۱ داگیر که ره نیمپریالیسته کان به خویان ده ووت نیستیمار! واته: نه وانه ی (عمران: ناوه دانی) ده که نه وه تا سانتر بتوان خه لکی فریو بدن و به نه قلیان پې بکه نن! بویه لالو زوه یمه ریش به م پیناسه یه ده نی نیستیمار.

ټيوهيه که به جوړه‌ها شيوازی تازه‌تان توانيتان ټه‌قل و بيري موسولمانان ټاماده بکه‌ن که ټهو رڼيه بگرنه بهر که ټيوه‌ی نازيز بوټان ديارى کردوون، ټيوه‌ن له راستيدا که توانيوتانه له وولاتانى ټيسلاميدا نه‌وهيه‌ک په‌روه‌ده بکه‌ن که هيچ په‌يوه‌نديه‌کيان به خواوه نه‌ماوه و ناشيانه‌ويت بيانيت و ټه‌وانه‌ش ده‌بوغزنيټ که خواوويستن. توانيتان موسولمانه‌کان له دينه‌که‌يان ده‌رکه‌ن و ټهو نه‌وهيه په‌روه‌ده بکه‌ن که ټيستيعمار ده‌يوويست. نه‌وهيه‌کن له روا‌لت و سيفه‌ته جه‌وه‌ريه‌کانياندا هيچ بايه‌خېک به شتي گه‌وره ناده‌ن، نه‌وهيه‌کن که هه‌ر حه‌زيان له ته‌مبه‌لى و حه‌وانه‌وه‌ی بهر هه‌واو هه‌وه‌س و ټپر کردنى ټاره‌زووه‌کانى خوځيانه. نه‌وهيه‌ک حه‌زى له راستى نييه‌و ناشيه‌ويت بخوځنيټ، گه‌ر بشخوځنيټ هه‌ر بو ټپر کردنى گه‌ده‌و فه‌رجيټى، گه‌ر سامانى کوکړده‌وه بو رابواردن و ټاره‌زووى خوځى سه‌رفى ده‌کاته‌وه، گه‌ر ده‌ستيشى له پله‌و پايه‌يه‌ک گير بوو بو هيټانه دى ټاواته شه‌خسيه‌کانى خوځيان ته‌رخان ده‌کاته‌وه. ټه‌مانه نه‌وهيه‌کن له پيټاوى ټپر کردنى مه‌يل و که‌يف و سه‌فاى خوځياندا هه‌رجى شت هه‌يه ده‌يکه‌نه قوربانى^۱.

۳- نه‌ناسينه‌وه‌ی ټيسلام:

زوربه‌ی زورى زاراه ټيسلاميه‌کان له جيى خوځيان بو ماناى تر داخزينرون و ټيستا بو ماناى تر به‌کار ده‌هيټرېن! بوځيه ده‌بينيت زوربه‌ی ټه‌م خه‌لکه‌ وا ټيگه‌يشتوون که به‌رزترين پله‌ی ټيسلامه‌تى ټه‌وهيه خوت له کونجى مزگه‌وتېک

گوفارى الفتح ژماره‌ی ټهو سالانه‌ی کوټگره‌يان ټيدا گيرا ١٩٢٤، ١٩٠٦، ١٩٣٥.

بناڅي و حالت لږ بڼت و خه رڼکي زيکرو فيکر بڼت با دلښت مه شغول بڼت. با بڼرو هوشښت به شتي ترهوه خه رڼک بڼت! خه لکي وا تي ده گهن که گورڼي کومهل و به رهه لستي کردني خراپه کاري و جهاد کردن وهکو جارن شتي کي سه ره کي ئيسلامه تي نه ماون! له راستيدا فيکرو بڼرو هوش و ديدو بوچوون زور گوراوه، ته م و مژني کي زور چر رڼي له بيننمان گرتووه، بويه ناوا واتاو زارواه ئيسلاميه کان - وهک که پڼوويستن - له بڼرو ژيرييماندا باش داين نابن! هه ر له بهر نه م هويه شه رڼيازو شڼيازو کاري جموجولې بزاقمان گه رپه لاوژڼيه، بويه ده بينيت باوه رمان بڼ تين و دامرکاويه.. که سمان تين و ته وژمي کي و امان نييه ووزهو ووره مان بخاته گه ر. سست و مه ستن! ده ردي هه ره سه ختي شمان بيده ننگي و کړوکي مه لاو داعي و زاناکانمانه. ماويه کي زوره زاناي و امان تيډا هه ل نه که وتووه، وا بڼت که له پروي ده ولته تي سته مکارو کاربه ده ست و ده سه لاتداري زالمدا قسه ي حه ق بکات و راستي ئيسلام بو نه و خه لکه پاک و داماوو بڼ ناگايه روون بکاته وه.

نه نجامي نه م کړوکي پييه ي زانو مه لاکانمان به رامبه ر تاغووته خوڼن تاله کان و سه ره لدان و پهيدا بووني واتاو زاراهي ناموي وا (که له سه ده کاني سه ره تاي ئيسلامدا نه بوون) له م واقيعه پر سته مه دروست بووه. سه ره نجامي نه م هويانه يه ناوا حاکمه رها قورسه کان جه ماوه ري خه لکه که بيان وهک گاگهل و

که‌رو وول‌اخ به‌رهو هينانه دی ناواتی پيس و چه‌په‌لی خوږيان و ناغاکانيان خستونه پيش خوا..

ته‌م سي نه‌خوشيه سه‌خته (بيده‌نگی له ووتنی حه‌ق و زور بوون و سه‌ختی سته‌م و شيواندنی مانای زارواه ئيسلاميه‌کان) هوکاري ته‌م بيکه‌سي و پشيووی و به‌دبه‌ختيه‌ن که تپيدايين..

ته‌م سي نه‌خوشيه له دوو خالی سه‌ره‌کيه‌وه سه‌ريان هه‌لداوه:

۱- نه‌ناسيني حه‌ق. ۲- ناشکرا نه‌کردنی حه‌ق.

بوږيه حاکمی وول‌اته‌کانمان شه‌و و روژ خه‌ريکن خه‌لکی له‌م ته‌م و مژده‌دا په‌روه‌رده‌ که‌ن، تا راستی نه‌ناسن، تا چاوو گوږيان به‌ حه‌ق و حه‌ق‌خوازی نه‌که‌رپته‌وه..

ناشکرايه ته‌گه‌ر خه‌لکی حه‌قيان نه‌ناسی و له‌ ناحه‌قيان جوږ نه‌کرده‌وه شوپنی ناکه‌ون، به‌م هوږيه‌شه‌ که ئيتربن بایه‌خانه ده‌ژين.. خالی (حه‌ق نه‌ناسين) له‌ خالی (ناشکرا نه‌کردنی حه‌ق) گرنگترو کاریگه‌رتره. چونکه‌ تا جه‌وه‌هرو روا‌له‌تی حه‌ق نه‌ناسرپت، ووتنی حه‌ق نايه‌ته‌ دی. ته‌گه‌ر خپرو شه‌ر به‌ته‌واوی نه‌ناسرپن و لپک جوږ نه‌که‌رپته‌وه چوږ چاوهرپوان ده‌که‌رپت حه‌ق بووترپت و بناسرپت و بلاو پيتته‌وه.. له‌به‌ر ته‌مه‌يه‌ که‌ تاغوته‌کان سوورن له‌سه‌ر ته‌وه‌ی خه‌لکی هه‌ر وا گيژو هپرو که‌رو کوپرو بير نالوز بميننه‌وه، بوږيه‌ ده‌بينيت ئيسلامه‌تی لای زور که‌س وای لي هاتووه‌ بوته‌ نيشانه‌ی زه‌ليلی و مت بوون و بن غيره‌تی! ماموستا ابو

الحسنى نەدەوى دەفەرموئى: گەورەتەرىن ئەركى ئىسلامى ئەمپۇمان ئەوۋىيە ئەم خەلكە رەش و پرووتىيە زۆرەى مىللەتى موسوئمانان لە ئىسلامىكى سەرزارەكى و روالەتییەوۋە بگوئىزىنەوۋە بۇ حەقىقەتى ئىسلام.. ئەمەش گىرنگەتىن و چاكتەرىن خزمەتە بە نەتەوۋەى ئىسلام دەكرىت.^۱

^۱ گۆفارى المسلمون/ ژمارە ۴ ل ۴۹ سالى ۱۹۵۵.

ټورگي ټيمه

گوره ترين به لاو موسيبت كه تووشى نه م نوممه ته موسولمانه بووه، نه و دوورى و ټينه گه يشتنه ي موسولمانانه له ئيسلام و ديندار ټيه كه ي، كو سپي هره گوره ي ريمان نه و گه پره لاوژي فيكريه يه كه له مي شكي نه م نوممه ته موسولمانه ي نه م پړودا دروست بووه، به پاستي شه پړيكي سه خته.. بويه ده بيت داعيه كاني نه م پړوش مهيداني شه پړو هه موو سه ننگه ره كان ليك هه لاو پړن و به ره كاني شه پړ - كه له گه ل كوفره - چاك ديارى بكنه. جا له و رپيه شدا زور سوار ده گلپن و خه ساره تي زوريشمان ده بيت و ژماره ي قوربان يانمان هه ر زياد ده كات.. ده بيت داعيه كان چاك شاره زاي ريبازي خو و ريگاي بزافي خو يان بن.. ده بيت گورج بكه ونه خو، تين و ته و ژميان كاريگه رتر كه ن، ووره يان به رزو متمانه يان به و په يمانه ي به خوي خاوه نيان داوه زياتر كه ن.. ده بيت زانست و كرده وه ي چاك و دامه زراوو ره سهن له م ئيسلامه وه فير بن.. ئينجا بكه ونه وه خه بهر هيناني خه لكي، تا ناگاداريان بكه نه وه، ده بيت هه و لي زوريان له گه لدا بدن، بي نه وه ي بي تافه ت بين، بي نه وه ي مه له ل بيانگري ت، بي نه وه ي ره شين بين.. نايبت گوي بده نه نه و هه موو سوار چا كه نازيزانه ي له ريډا ده گلپن.. ده بيت هه ميشه نه وه يان له بهر چا و بيت كه نامانجه كه يان زور گرنگ و گه وره يه، به هيچ شي وده يه ك نايبت هيزي دوژمن - هه ر چهنه د زور و به هيزيش بيت- چاو ترسي نيان بكات. نايبت هيچ كو سپيكي ري به گه وره و سه خت بزائن. نايبت هيچ ناره حه تيه ك به دژوار بزائن. ده بيت هه ميشه نه وه ي له بهر چا و بيت كه مادام داعي ئيسلامن، يه عني له نه وه ي كه له پياواني ميژوون و له م ريش سپي تي زه مانه دا زيت بوونه ته وه.. داعي ئيسلامي

له کاروانه پېرژده‌که‌ی پياوښتی به‌درو قادسیه‌و په‌رموک و حطین، پاشماوه‌ی نه‌وه‌ی نه‌و پياوه‌ دلیرانه‌ن، پاشه‌نگی سه‌ربازانی بانگه‌وازه شیرینه‌که‌ی پیغه‌مبه‌ری نازیزن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ که‌هه‌تا نښتاش سالارو سه‌رقافل‌ه‌ی جیه‌ادن.. ده‌بیټ داعی ئیسلامی له واقیعدا بیسه‌لمینټ که‌کام جی پر درک ودال و دژواریه‌ نه‌م بن باکانه‌ خوئی تن داوټ، سل له که‌ندو کوټسپ و هه‌لدیر نه‌کاته‌وه، ده‌ست و گه‌ردن هه‌لد‌ه‌برټ و به‌ره‌می سه‌رکه‌وتنی نه‌م ئیسلامه‌ له واقیعدا ده‌رنټ..

ده‌بیټ داعیه ئیسلامیه‌کان نه‌وه‌یان چاک له‌به‌ر چاو بیټ که‌نه‌مانه‌ پياوی خون و په‌یامی کوټایی نه‌ویان هه‌لگرتووه، جاریکی دی ده‌بیټ دنیای پښ به‌خته‌وه‌ر که‌نه‌وه، جاریکی دی خو بکه‌نه‌وه به‌پیشه‌واو سه‌رکرده‌و رښن‌شانده‌ری جیه‌انیا..

نه‌ی داعیانی ئیسلام تاغووته‌کان ده‌توانن چیتان ئی بکه‌ن؟! نه‌و په‌ری توانایان نه‌وه‌به‌ لاشه‌تان مه‌پننه‌ ژړ باری نه‌شکه‌نجه‌و نازار، گوشت و نښقانتان هه‌نجن هه‌نجن که‌ن و خوینتان برټن، نه‌مما روحتان، نه‌وانه‌ به‌هیچ شی‌وه‌یه‌ک ده‌سه‌لاتیان به‌سه‌ریدا ناشکیټ، نیمه‌ش هیوامان به‌و روچه‌ دلیریه، هیوامان وایه که‌هه‌موو هه‌ست و نه‌ست و ختوره‌یه‌کتان بو خوا ته‌رخان بکه‌ن و به‌س.. خو شه‌ویستی و بوغزو تکاو ترس و چه‌زتان هه‌ر له‌خواو هه‌ر بو خوا بیټ.. هه‌ر واش بژین تا نه‌و ساته‌ی گیانتان به‌خوای گه‌وره‌ ده‌سپرنه‌وه. هیچ که‌س و هیچ هټرک توانای نییه‌ نه‌جه‌لتان پیش یان دوا بخت، بو په‌ ده‌بیټ به‌م باوه‌رو

قه‌ناعه‌ت و به‌و ووره‌و متمانه‌و به‌و رۆحه‌ پاکه‌وه به‌ دیداری خ‌وای په‌روه‌دگارمان شادو به‌خته‌وه‌ر بین.. ده‌بی‌ت داعی ئیسلامی له‌ هه‌موو که‌س زۆرترو زووتر هه‌ست به‌ زو‌لم و سته‌م بکات و ئازایانه‌ دژی جاهیلییه‌تی سه‌رده‌م راپه‌رپیت هه‌ر وه‌کو که‌ باب و باپیرانی دژی جاهیلییه‌تی کۆن راپه‌رین. پێ‌ویسته‌ نه‌و پێش هه‌موو که‌س شه‌ق له‌ ژبانی مادده‌ هه‌لداو لێ‌ یاخی بی‌ت، وه‌کو نه‌وه‌کانی په‌که‌م که‌ لێ‌ یاخی ده‌بوون و شه‌قیان تی‌ هه‌لده‌داو لێ‌ یاخی ده‌بوون ده‌بی‌ت هه‌موو خۆشگوزهرانی و ئاسووده‌یی و به‌خته‌وه‌ریه‌کیان بکه‌نه‌ قوربانی رێبازه‌ ئیسلامیه‌که‌یان. ده‌بی‌ت زوو بچنه‌ ریزی کاروانی سه‌ربازانی پێغه‌مبه‌ری پێشه‌واوه‌ و خێرا خۆ بخه‌نه‌ ژێر سایه‌ی ئالا‌ بلنده‌که‌ی خواوویستی، نه‌و ئالایه‌ی خ‌وای گه‌وره‌ بۆی دیاری کردوون و داوای لێ‌ کردوون بچنه‌ ژێر سایه‌یه‌وه‌. وه‌کو خ‌وی ده‌فه‌رموی: (وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِّلَّةَ اِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ) الحج/ ۷۸ واته‌: له‌ پێناوی خ‌وادا به‌‌وپه‌ری جیددی و سه‌رپرسته‌یه‌وه‌ جه‌هاد بکه‌ن، خوا ئێ‌وه‌ی بۆ په‌یامه‌که‌ی خ‌وی هه‌ل‌بژاردووه‌، خوا هه‌یج جو‌ره‌ گری و گو‌ل و نار‌ه‌حه‌تییه‌کی له‌ دیندا نه‌هه‌یناوته‌ ریتان، ئێ‌وه‌ له‌ میله‌ته‌ی ئیبراهیمی باپه‌ره‌ی خۆتانن که‌ پێشتر ناوی نان: موسو‌لمان، بۆیه‌ ده‌بی‌ت پێغه‌مبه‌ر شاهید بی‌ت له‌ سه‌رتان و ئێ‌وه‌ش بینه‌ شاهید له‌ سه‌ر خه‌لکی. نوێژه‌کان بکه‌ن، زه‌کات بده‌ن، ده‌ست به‌ رێبازی خواوه‌ بگرن، چونکه‌ ته‌نها نه‌و سه‌رپه‌رشتیارتانه‌، نه‌ویش باشت‌ترین لایه‌نگه‌.

ه‌وی سه‌ره‌کی سه‌رکه‌وتنی داعی وه‌نه‌بی‌ت زانایی و زۆرزان‌ی و ره‌وانبێژی بی‌ت، به‌ل‌کو پێش نه‌م جو‌ره‌ سیفه‌تانه‌ ه‌ویه‌کی تری زۆر کاریگه‌ر هه‌یه‌ که‌ نه‌ویش باوه‌ری نه‌و داعیه‌یه‌ به‌ بیروباوه‌ره‌که‌ی خ‌وی، نه‌وی نه‌م خه‌لکه‌ی بۆ بانگه‌پێشت

د هكات هره وه راده هه ست كړنځي به و د ژورانه ي - گهر نه م كه مته رخم بوو - دڼه رڼې بانگه وازه كې.

دهبټ داعي به بايه خ بټ، خه مخور بټ، به مشور بټ، له و مه ترسيانه به حه زهر بټ كه رووه و رووي بانگه وازه كې ده بنه وه.. پاشان ده بټ داعي ئيسلامي واز له هه رچي رابور دووي خوي هه به به بټ و به هه موو قه واره و كيانيه وه به ره و خواي گوره هيجره ت كات. ده بټ كوڅي دنياي سووك بټ، بارگه ي دنياي پيچراوه بټ و واز له هه موو شتيكي دنياي به بټ و به ره و خواي گوره بكه ويته رڼ، خوي به ته و او ي و بڼ دوو دڼي و بڼ چهن دو چون ته سليم به خواي خاوه نې كات، به شيويه كي وا كه هيج شتيك بو غه يري خواي مېره بان نه هيلټه وه. هيجره تيش له بارو دوخيكه وه ده بټ بو بارو دوخيكي تر، له حاله تيكه وه بو حاله تيكي تر، له هه موو جوړه په يوه نيده كانه وه بو په يوه ستي خاوه ويستي.. هه ر كاتيك نه و هيجره ته د هرونيه به ته و او ي دروست بو، نه و كاته نه و موسولمانه كه خه لكي ده دو بټ ده يان هه بټ و ئاشكراترين نه سه رو ئاسه وار له دل و د هرونياندا جي ده هيلټ، كاريكي زور به به ره م ده كاته سهريان، سه ر كيان و شه خسيه تيان با كبراي داعي كه رو لاليش بټ..

قورئان ريبازه

قورئانى پيروژ به‌رنامه‌ى ئه‌م بانگه‌وازه‌يه، رُوحيّتى، بوژينه‌ره‌وه‌يه‌تى. قورئان روون كه‌ره‌وه‌و ته‌رجومانى ئه‌م بانگه‌وازه‌يه، قورئانه ده‌ستوو رو به‌رنامه‌و پېرّه‌وو پېرّوگرامى ئه‌م بانگه‌وازه، كورت و موخته‌سه‌ر: قورئان سه‌رچاوه‌ى هه‌موو بيروهوش و كاريكى داعيه‌كانه. بۆيه ده‌بيّت به‌رنامه‌و شيوازى بزاف و تويشووى ريبان هه‌ر له قورئانه‌وه وه‌رېگرن: **(وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ)** النحل/ ۸۹ واته: قورئانمان كه بۆ تو ناردۆته خواره‌وه روون كه‌ره‌وه‌و رينيشانده‌رى هه‌موو شتيكه‌و سوژو به‌زه‌ييشه بۆ موسولمانان.

بابه‌ت و باس و خواسى بانگه‌واز له چه‌نده‌ها سوره‌ت و ئايه‌تى قورئانى پيروژدا هاتوو، كه گرنكى و گه‌وره‌يى و پله به‌رزى بانگه‌واز ده‌رده‌خه‌ن.. دوژمنانى خوا - له كوّن و نويدا - ده‌يانزانى كه ئه‌م قورئانه ووره‌و هيزو ووزه‌يه‌كى وا له دل و ده‌روونى شوين كه‌وتوو هه‌كانيدا دروست ده‌كات، ده‌ست به‌جى ده‌يانخاته كار. ئه‌وسا هه‌موو هيزى دنيا ناتوانيت نه‌ كاره‌كه‌يان راگريّت، نه بى به‌ره‌ميشى بكات. چونكه له راستيدا ده‌ستى قه‌ده‌رى خواى مېه‌ره‌بان و كردگارى ئه‌م گه‌ردوونه‌يه كه بزافى موسولمانان ده‌گريته خوو له به‌رژه‌وه‌ندى دنياو دوايى موسولمانان بۆ خوئى هه‌لده‌سوړينيّت.

ئا ئه‌م قورئانه ئازيزه‌ى ئه‌مپروا و شوين كه‌وتووانى قه‌درى نازان و ئه‌وه‌نده ده‌زان له پشت سه‌رى زه‌يستانه‌وه - بۆ مۆته‌كه‌ دوور خسته‌نه‌وه! - داينين، يان ئه‌وه‌نده‌ى لى ده‌زانن كه ئايه‌ته‌كانى بكه‌نه نوشته، يان ئاوازى بۆ دانين و موسابه‌قه‌ى ده‌نگ خوئى پى بكه‌ن تا بزنان كام قورئان خوين ده‌نگى خوئى.. ئا

ئەم قورئانەى چه‌ندىن سه‌دهى پر مه‌کرو فيل و ته‌له‌که‌بازى دوژمنانى ئىسلامى به‌سه‌ردا هات و چوو، سه‌دان سه‌دهى نه‌زانين و نه‌ناسينه‌وهى له‌ شوپن که‌وتووانى ديت! سه‌دان باروودوخى ناله‌بارى موسولمانانى ديت، جوړه‌ها په‌له‌ هه‌ورى چرو چلکنى ديد ليلى موسولمانانى ديت و ئاهى بو واقيعى تالى نه‌وه‌کانيان هه‌ل کيشا!!

دوژمنانى خواوويستى نه‌وه‌ دواى نه‌وه‌ داده‌نيشتن و له‌ نه‌پنپيه‌کانى ئەم قورئانە ده‌کوئينه‌وه.. قسه‌و باسى دوورو دريژيان له‌سه‌ر ده‌کرد، دىراسه‌يان ده‌کرد که‌ ئەو خالانه‌ کامانان که‌ ئاوا ووره‌و تين و ووزه‌و هيژ ده‌دنه‌ تاك و کوومه‌لى موسولمانان تا ئەو بزاقه‌ کارىگه‌ره‌ نه‌پساوه‌يان له‌ گوڤانکارى کوومه‌له‌کانياندا هه‌ر به‌رده‌وام بيټ!! ئەه‌وجا پيلانيان داده‌نا، نه‌خشه‌ى نه‌هيشتن يان لاواز کردنى ئەو سه‌رچاوه‌ى ووزه‌و ووره‌يان داده‌رشت، پيلانى ئەه‌ويان داده‌نا که‌ چون ئەو خاله‌ قورئانيانه‌ بشيويين تا ووره‌ى موسولمانان لاواز که‌ن و له‌ پرووى ده‌روونيه‌وه‌ ره‌شبينيان که‌ن و هيژه‌ مه‌عنه‌ويه‌که‌يان بي ئەسه‌ر بخه‌نه‌ لاوه‌و خوښيان بروخين! کتپى ليکوئينه‌وه‌يان ده‌نووسى که‌ به‌ چ شيوازيك بتوانن واتاو ماناى ووشه‌کان بگوڤرن و چى بکه‌نه‌وه‌ به‌ مانايان! چ جوړه‌ ديدو بوچوونىكى ساخته‌يان ليوه‌ داھينن تا ئەم دینه‌ له‌و هيژه‌ مه‌عنه‌ويه‌يه‌وه‌ بگوڤرن، له‌ هيژىكى کارىگه‌رى به‌رده‌وامه‌وه‌ که‌ ناهه‌قى له‌ ره‌گ و ريشاله‌وه‌ هه‌لده‌کيشيت و ده‌سه‌لاتى تاغووتانى سه‌ر زه‌مين ده‌رمينيټ و رايان ده‌دات، تا حوکمى دادى خواوويستى له‌سه‌ر زه‌وى

دامه‌زى‌نپت.. کۆريان بۆ ئه‌وه‌ ده‌گرت که چين و به‌چى ئه‌م قورئانه له‌م به‌رنامه‌و ئامانجه‌وه‌ بگۆرپ بۆ بزاقىكى جه‌ده‌لى به‌تال! بۆ کۆرى رۆشنپىرى ساردوسر، بۆ توپژينه‌وه‌ى مانده‌وکه‌رى که‌له‌پوورى، بۆ بابته‌ى تپکچرژاوو ئالۆزى تپۆرى مردوو! يان بۆ موناقه‌شه‌و ده‌مه‌وه‌رى و شه‌ره‌ ده‌نووکى فيقه‌ى خه‌يالى.. بۆ هه‌وا کپلان و ئاو بپژانه‌وه‌!

ئه‌م‌رۆ له‌ جه‌ماندا، هه‌فته‌ى به‌لايه‌نى که‌مه‌وه‌ کتپپک به‌ يه‌کک له‌ زمانه‌ بپگانه‌کان ده‌رباره‌ى خالى ووردو درشتى ئه‌م دینه‌و ئوممه‌ت و بزاقه‌که‌ى ده‌نوسرپت و بلاو ده‌کرپته‌وه‌، ده‌رباره‌ى سروشتى دینه‌که‌، ده‌رباره‌ى مپژوى بانگه‌وازه‌که‌ى، ده‌رباره‌ى سه‌رچاوه‌ى هپزو شپوازه‌کانى ئاراسته‌و په‌روه‌رده‌ کردنى، ده‌رباره‌ى پلانى به‌ره‌ه‌لستکارى بانگه‌وازه‌که‌ى و شپوازى شپواندن و به‌ره‌رچدانه‌وه‌و چۆنپه‌ته‌ى گۆرپنى رپبازه‌که‌ى.. زۆربه‌شيان - بپ گومان - و نانووسن که‌ نپه‌ته‌ى پيس و نپازى گلاو و قين و بوغزبان ده‌رخات، چونکه‌ ده‌زانن هپرش کردنه‌ سه‌ر ئيسلام - به‌ شپوه‌ى زه‌ق و ئاشکرا - خه‌لکيان لى ده‌هروژنپت، رق و قينى مپلله‌تانى موسولمانيان لى هه‌ل ده‌ستپنپت، گپانى به‌ره‌ه‌لستى و به‌رگى و تۆله‌يان تپدا ده‌بوژنپته‌وه‌و گه‌شه‌ به‌ رۆحى جه‌هاد ده‌داته‌وه‌ له‌ بپرو ژپرى و دل و ده‌روونپاندا، بۆپه‌ ده‌بپنپت زۆرپه‌ى رۆژئاواپپه‌کان - زۆر فپلبازانه‌ - ده‌که‌ونه‌ مه‌تح و سه‌ناو پپدا هه‌لگوتنى ئيسلام، باسى جوانى و بپمه‌ته‌ى ئيسلام ده‌که‌ن! تا به‌ ته‌واوى هه‌ست و غپره‌ت و حه‌ماسه‌ت و ووره‌ى موسولمانان سر ده‌که‌ن!

له لايه كې ترېشه وه متمانه ي خوښه رو گوښه كانيشيان بو خوښان كيش دهكهن، پاشان ژهريان بو دهكهنه ناو كاسه ي باسه كانه وهو پيشكه شياني دهكهن و دهلښ: نا نه مه يه ئيسلام! ئينجا به موسو لمانانېش دهلښ: راسته دينه كه تان زور بهرزو به قه درو گرنگه به لام پيوسته له هه نديك لايه نيدا گوږانكاري تيدا بكرت! گوږانكاري له هه ندي ياساو ريساو نه حكاميدا تا له گه ل شارستانيتي سه رده مي نه مړي مرقايه تيدا بگونجيت.. دهلښ: دينه كه تان زور چاكه به لام پيوسته هه ر وهكو باوهرو قه ناعه تي شه خسي له دل و دهرووني خاوه نيدا بمينيت هوه!! دينه كه تان چاكه به لام...!!

نای چهند به ره می زرکه تال و کالی نه م پلانه ژه هراويه مان بيست و بيني، نه م بهيت و بالوره مان له هه زاران كه سي گيلي خو مانه وهو بيست، نا نه م ژه هره زه قنه بوو ته بوو كه به خوښي نه م نه وه موسو لمانانې دواييدا ته شه نه ي كردو باوهرياني كرمول كرد، نه وه تا قه ناعه تي هه نديكي وا پواندوه كه به ناوېش له ريزي نه هلي ئيسلامدا نه ماون!

نه م شه رېه دژواړه ي دوژمناني دين ئيستاش هه ر به رده وامه، چونكه دوژمناني نه م ئيسلامه سوورن له سه ر نه وه ي موسو لمانان له م قورئانه دوور خه نه وه، له هه وئيكې ماندوو نه ناسانه دان تا نه هيئن نه و خه لكه له م قورئانه حالي بيت هوه، نه بادا دينه كه سه ر له نوي بيت هوه وجود! (وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا

الْقُرْآنِ وَالْغَوَا فِيهِ) فَصَلَّتْ/۲۶ واته: گوئ له م قورئانه مه گرن و قسه و گالته و
گاله گالی تیدا بکه ن... په عنی مه هیلن خه لکی لی تې بگات!!

له راستیدا جاهیلییه تی مه کربازی نوئ شه پښکی سهخت و پر فیل و ته له که بازی
دژی نه م قورئانه به رپا کردوو و به هه موو شیوازیک هه ول ددات نه م قورئانه له
ریکخستی ژیان دوور بخاته وه، چونکه جاهیلییه ت زور چاک ده زانیت دروست
بوونی بزوتنه وه په کی قورئانی له دل و دهر وونی خه لکیدا چ مه ترسیه کی پیوه په، چ
کو سپکی دینیته ری.. گلا دستونی سه روک وه زیرانی به ریتانیا ده بووت: (تا نه م
قورئانه له نیواندا ماییت، نه وروپا ناتوانیت ده سه لات به سه ر روژه لاتدا بگریت
و ناشتوانیت دلنیا له هیچ شوینیکدا بمینیته وه.^۱

سه ره نجامی راپه پاندنی نه م نه خشه گلا وه په که نه م خه لکه ئاویان لئ هاتوو،
ته نه ناوی ئیسلامیان پیوه ماوه! نه وی قورئانیش ده خوینیت له دهر ووله کانی
دهنگی زیاتر هیچی تری نابزوینیت! زوریشیان یان بو ئاوازو دهنگ خوشی
دهیخوینن، یان وهک کاسبی! یان بو نووشته و مووشته به کاری ده هیزن! له
کاتیکدا که پیغه مبه ر صلی الله علیه وسلم زور به توندی به ره له سستی نه و
که سانه ی کردوو که قورئان ده خوینن به لام گوئ ناده نه ئاموژگاریه کانی! وهک
ده فه رموی: (أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِخَيْرِ النَّاسِ وَشَرِّ النَّاسِ إِنَّ مِنْ خَيْرِ النَّاسِ رَجُلًا عَمِلَ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ عَلَى ظَهْرِ فَرَسِهِ أَوْ عَلَى ظَهْرِ بَعِيرِهِ أَوْ عَلَى قَدَمِهِ حَتَّى يَأْتِيَهُ الْمَوْتُ وَإِنَّ

^۱ کتیبی: الاسلام علی مفترق الطرق ل ۴۱.

مِنْ شَرِّ النَّاسِ رَجُلًا فَاَجْرًا يَقْرَأُ كِتَابَ اللَّهِ لَا يَزْعَوِي إِلَى شَيْءٍ مِنْهُ^۱ واته: پټان بلیم چاکترین که س و خراپترین که س کیږه؟ چاکترین که س نه و که سه یه که مردنی ده گاتې و له پیناوی خوادا له کار دایه، جا له سهر پشتي نه سپه که ی بیت یان وو شتره که ی یان هر پیاده بیت. خراپترین که سیش نه و که سه یه که قورئان ده خوینیت به لام گوئ ناداته هیچی! (واته هیچ ته علمیاتیکي جیبه چی ناکات).

خوا گه وره خوئی زامنی پاریزگاری کردنی قورئانی له فهوتان و گوړین کردوه وه که خوئی ده فه رموی: (إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ) الحجر/۹ واته: نیمه خومان قورئانمان نار دوتنه خواره وه خوشمان پاریزگاری نه وین. نه وهش هویه کی تره که وای له دوژمنانی خواو دوژمنانی نه م دینه کردوه نه و هه موو هه و و رهنجه یان بخه نه گهړ، به و هه موو پیلان و فیل و فریوودانه وه هه و وئی په که خستن و شیواندنی سروشت و ته بیعه تی مرؤفه کان ده دن، نه بادا وه ده نگ بانگه وازه که ی خواوه بیږ! به هه موو هوکاریکه وه هه ر خه ریکن خه لکه که له و قورئانه دوور خه نه وه. ماموستا حسن الهضیبی ده ئی: (مه گه ر نابینیت دوژمنانی ئیسلام چه ند بی خه م و دلنیان له بی ناگایی و نه زانی موسولمانان، چه ند دلنیان له وهی که موسولمانان هر چه ند قورئانه که شیان بخوینن لی حی نابن.

^۱ نیمامی نه سائی له ابو سعید الخدریه وه گپراویتی وه، پروانه کتیبی (السنن/ باب الجهاد/۸) هه روه ها نیمامی احمد گپراویتی وه له کتیبی (المسند ۴/۴۴ و ۵۸).

نابینیت گالته پښتو کورنیاں گه‌شیتوته چ راده‌یه‌ک که نایه‌تی قورئان بؤ
موسولمانان له نيزگه‌کانی ئیسرائیل و له‌ندهن و پاريسه‌وه بؤ ده‌خویننه‌وه؟!'.^۱

ته‌م قورئانه کتیبی خوی گه‌وره‌یه، کتیبی ته‌م بانگه‌وازه‌یه. قورئان نووره،
رؤحه، هر به‌وه‌نده‌ی بگاته دل‌یکی مردوو زیندووی ده‌کاته‌وه، بهر هر دل و
ده‌رونیکی غافل بکه‌ویت ده‌ستبه‌جی رای ده‌په‌رئیت و به‌ئاگی ده‌هینیته‌وه.. جا
ته‌گه‌ر ته‌م ملیونه‌ها که‌سه‌ی لافی ئیسلامه‌تی لځ ده‌ده‌ن و خوینان به‌موسولمان
ده‌زانن مانای ژبانی ناو قورئانیاں بزانیایه، ته‌و ژبانه‌ی که‌ قورئان بؤ شوین
که‌وتووای پروون ده‌کاته‌وه و هه‌موویانی له‌سه‌ر په‌روه‌ده‌ ده‌کات، ته‌و کاته
بارودوخ و ته‌حوالیان نا به‌و شیویه‌ نه‌ده‌مایه‌وه که‌ ئیستا تییدان.. ناوا لاوازو
زه‌لیل و بڼ ده‌سه‌لات و نه‌بوو نه‌ده‌بوون..

پېوسته له‌سه‌ر داعیه‌کان زور له‌به‌رده‌م ته‌م راستیه‌دا بؤ سه‌رنجان بوه‌ستن،
هر وه‌کو که‌ پیغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له‌به‌ر ده‌میدا ده‌وه‌ستا. ده‌بیت
داعیه‌کانی ته‌م‌پروش هر له‌ خالی یه‌که‌مه‌وه ده‌ست پښتو بکه‌نه‌وه. چونکه
هینانه‌وه‌ی دین و جیبه‌جی کردن و راپه‌راندنی - چ ته‌م‌پروچ سبه‌ی- هر له‌سه‌ر
ته‌و خاله‌ دادمه‌زرتیه‌وه که: ده‌بیت خه‌لکی سه‌ر له‌ نوئ له‌ جاهیلییه‌ته‌وه
ده‌رپه‌رئینه‌وه.. له‌ سفره‌وه بخړینه‌وه ناو ته‌م دینه، ته‌مه‌شه خالی سه‌ره‌کی
سه‌ره‌تا. دوی ته‌م قوناعه‌ش ئیتر شتیکی سروشتی و چاوه‌روان کراوه که‌ تاقی
کردنه‌وه ده‌ست پښتو ده‌کات.. قوناعی نارچه‌تی و به‌لاو موسیبه‌ت.. قوناعی

^۱ گوډقاری المسلمون/ سالی ۱۹۵۵ ژماره ۲۷ ل ۴۲

ئەشکەنجەو ناسۆرو ژان.. قۇناغى راکە راکەو خۇشاردەنەو ھەلەتەن.. ئىنجا ھەندى كەس - سەرەنجامى ناسۆرەکانى رى - لە دینەكە پاشگەز دەبنەو.. ھەندىكىش خۇ دەگرن سىل لە مەترسى ناکەنەو ھەلەسەر رېيازى ئىسلامەتى خۇيان ھەر دەمىنەو ھەلەسەر پاشگەز نابنەو ھەلەناگە پىنەو ھەلەناو زەلکاو ھەلەسەر جاھىلىيەت.. چونكە گەرەنەو ھەلەسەر ناو جاھىلىيەت پى ناخۇشە بە قەدەر ئەو ھەلەسەر فرېيان دەنە ناو ئاگرەو.. ئىماندارەکان ھەلەسەر بەردەوام دەبن و سوور دەبن لەسەر ھەلەسەر پەیمانەكەیان - كە بە خۇيان خۇيان داو ھەلەسەر دەبنە سەر. دەمىنەو ھەلەسەر تا كۆتایى تەمەن ئارام دەگرن، تا بە شاھىدى و شەھىدى سەر دەنەو..

ئىتر ئەم مەملەتى و دەبەرىك راجوونەى ئەھلى جاھىلىيەت و ئەھلى ئىسلام بەردەوام دەبىت تا خۇيان گەرە داو ھەلەسەر نىوانیان دەكات و دەسەلاتدارى ھەلەسەر پەیمانە دەست پىاواچاكان و پىشپەوانى خاواو ھەلەسەر دىنەتە سەر كار، ھەلەسەر ھەلەسەر كە لە ناو ھەلەسەر جىاوازو لە زەمانە جىاوازەکانى مېژودا ئەو دەسەلاتەى دەدایە دەست موسولمانانى پىشوو.. ئىدى جارېكى دى سىستەى ئىسلامى و ساھەى دادى خاواو ھەلەسەر پەرچە خاکیكى خوا، بائى ھەلەسەر و سۆزو رەحمەتى بەسەر خەلکىدا دەكەشەتەو..

جاھىلىيەتى ئەمپۇ - لە ناو ھەلەسەر كىدا - ھەلەسەر جىاوازیەكى لەگەل جاھىلىيەتى كۆندا نىبە.. ئەو ھەلەسەر ھەلەسەر جىاوازیش جار جارە دەردەكەو ھەلەسەر تەنەلە روالە تەدایەو

به س. بويه به راستى پيوسته موسولمانانى ئه مرقۇر زور هوشيارانه بانگه وازه كه يان بلاوكه نه وه، تا راستى دینه كه يان وه كو خوى بخه نه وه پيش چاو.. ده بيت شوپشيكى ئىسلامى به رپا كرېته وه، شوپشيك بيت ته نها له پیناوى خواى گه وره دا بكریت، بو چه سپاندى دادى خواوويستى و حه ق و حه قخوازى.. شوپشى موسولمانان كارى هه رپه مكي و بى سه رو به ر نيه. به لكو بزاقىكى رى نيشاندانى هوشيارانه ي به رپسييه. چونكه خواى خاوه ن هه ر زه مانىك كه پيغه مبه رو په يامى خوى بو كومه لگه ي مرقوايه تى نارديت، به و هيوايه نارديويتى كه پيغه مبه ران و پياوچاكان به پي ته علماتى ئه و بزاقى ئىسلامى دابمه زرينن. به ئاراسته ي خواى گه وره كار كه ن. وه ك ده فه رموى: **(ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ) الجاثية / ۱۸** واته: پاشان تۆمان خسته سه ر راو رېبازى شه ريعه تيك، ده توش شوپنى كه وه و شوپن هه واوه وه وه سى ئه و كه سانه مه كه وه كه نازانن.

خواى گه وره ياساو ريساى خه بات و تيكوشانى له پیناوى خويدا بو ديارى كردووين. كه وا بوو هه ر ده بيت بانگه وازىكى نوئ بيته مه يدانه وه، بانگه وازىك كه شاهزاي رېگاكه بيت و دوژمن بناسيت و ئاشكرايانه ئالاي خواوويستى هه لكات و سوور بيت له سه ر رېبازو ئامانج تا ده گاته كوئا مه به ست..

هه لگرانى مه شخه لى خواوويستى هه ر ده بيت بينه وه پيشه وه و به يداخى ئه م دینه خواييه هه لگرنه وه و بكه ونه وه شوپن په يامى خواوويستى. ده بيت هه نگاو به هه نگاو هيمن و دنيا بى هه لگرن و به و رپيه دا برؤن كه قورئانه كه ي خواى زاناو

کار به‌جی دیاری کردووه. ده‌بیت دهرس و په‌ندو ناموژگاریشیان له‌و که‌له
پیاوانه‌وه ودرگرنه‌وه که بوونه‌ته سهر قافل‌ه‌ی کاروانی خواوو‌یستی له پیغه‌مبه‌ران
و یاوه‌رانیان.

باسى يه‌که‌م: دين و ژين

كه‌ئ به‌نامه‌ ديارى ده‌كات؟

ده‌بى ئه‌و كه‌سه‌ى به‌نامه‌ گه‌شتى رېيه‌ك ديارى ديارى ده‌كات هه‌ر ئه‌و كه‌سه‌ى
 بىت كه‌ شاره‌زاي هه‌موو رېنگاكه‌يه. مادام مرؤفېش - به‌پى سروشتى خوى - رېنگاي
 هه‌موو ژيان شاره‌زا نيبه‌و لى شاراوويه، ته‌نانه‌ت نزكترين ساتى داها‌تووشى له‌به‌ر
 چاو نيبه‌و چه‌ندين به‌ربه‌ستى له‌رېدايه. كه‌وا بوو مرؤف به‌هېچ شپوهيه‌ك
 ناتوانىت به‌نامه‌يه‌ك بو گه‌شتى رېنگايه‌ك ديارى بكات، كه‌خوى هېچ شتېك
 ده‌باره‌ى ئه‌و رېنگايه‌ نازانىت.. له‌به‌ر ئه‌مه‌يه‌ كه‌ ده‌لېين: يان ده‌بى مرؤفايه‌تى
 بكه‌ويته‌ گومراپى وسه‌رگه‌ردانى و لاروويپه‌وه، يان ده‌بى بگه‌رپته‌وه سه‌ر
 رېبازه‌كه‌ى خواى گه‌وره. ئه‌و رېبازه‌ى كه‌ له‌ خواى كردگارى مرؤف و بونه‌وه‌ره‌وه
 وه‌رده‌گيرت. كه‌وا بوو هېچ كه‌س -جگه‌ له‌ خواى گه‌وره- مافى ئه‌وه‌ى نيبه‌ ياساو
 ريسا -جگه‌ له‌ شه‌ريعه‌ته‌كه‌ى خوا- دابريزيت.. ئه‌م مافه‌ ته‌نها خواى گه‌وره
 هه‌يه‌تى. چونكه‌ هه‌ر ئه‌و كردگارو داھپنه‌رو هه‌لسورپينه‌رى ئه‌م گه‌ردوونه‌يه.
 ته‌نها ئه‌وئيش كارگيرى هه‌موو به‌ش و لايه‌ن و موفره‌داتپه‌تى. هه‌مووشيان له‌سه‌ر
 ئه‌و سيستم و ريسايه‌ن كه‌ بوى ديارى كردوون چونكه‌ هه‌ر دروست كراويك - كه‌
 سيستمىكى بوون و مان و ته‌فاعولى خوى هه‌يه - له‌گه‌ل ريسا خوييه‌كه‌يدا لازم و
 مه‌لزومى يه‌كن. مرؤف و به‌نامه‌كه‌ى خواش -كه‌وه‌كو كه‌ته‌لوكى مرؤفايه‌تى وايه
 - هه‌م پي‌كه‌وه‌ ده‌سازين، هه‌م ته‌فاعولى هه‌ردوكيشيان له‌گه‌ل بزاف و سيستمى
 ژيانيشدا ده‌گونجين.. بو‌يه‌ ده‌بىت هه‌موو لايه‌نپي‌كى ژيانى مرؤف ده‌بى به‌گوپه‌رى
 سيستم و ريساو ياسايه‌ك ريك بخريت كه‌ له‌گه‌ل ياساو ريسا

گه‌ردوونیه‌کانیشدا بسازین. ئەمه‌ش که‌سیک ده‌توانی پښکی خات که‌سروشتی
 هه‌ردووکیان (مرؤف و گه‌ردون) ی له‌بهر چاو بیت.. گومانیش له‌وه‌دا نییه‌ که
 هه‌رچی غه‌یری خوییه‌ که‌م و کورته‌ وپه‌ی به‌و هه‌موو زانیاریه‌ به‌رفراوانه‌ نابات.
 هه‌ر له‌بهر ئەوه‌شه‌ ناییت یاسادانان و ریښاز دیاری کردن بۆ مرؤف، بدریته
 ده‌ست مرؤف خوی، چونکه‌ ئەویش که‌م و کورته.. ئەگه‌ر چی ئەمه‌ راستی په‌کی
 زور پروون و ئاشکرایه‌ بگره‌ به‌لگه‌نه‌ویسته، که‌چی زور که‌س هه‌ن باوه‌ری پښ
 ناکه‌ن یان هه‌رخه‌ریکی موناغه‌شه‌ کردین.. هه‌ندیکیان ئەوه‌نده‌ چاو نه‌ترسن
 ده‌رؤن و یاسا و ریښای غه‌یری شه‌ریعه‌ته‌که‌ی خوی گه‌وره‌ ده‌هین. یان هه‌ر
 خویان ده‌ری ده‌که‌ن و خه‌لکی ناچاری راپه‌راندنیان ده‌که‌ن! له‌راستیدا ئەمانه
 یان خویان له‌ خوی گه‌وره‌ زاناترو لښاتووتر ده‌بین، یان خویان به‌شه‌ریکی خوی
 گه‌وره‌ داده‌ن. بویه‌ یاسای وا دژ به‌ ریښازی خوا داده‌پژن.. به‌راستی ئەم جوړه
 که‌سانه‌ زور چاو قایمن. خوی گه‌وره‌ ده‌فه‌رموی: (أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءَ شَرَعُوا لَهُمْ مِّنَ
 الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنَ بِهِ اللّٰهُ) المشوری/ ۲۱ واته: یان شه‌ریکیان هه‌یه‌ که‌ بۆ خوا
 داینانون، که‌ یاساو ریښای وایان بۆ دارپژن که‌ خوی گه‌وره‌ مؤله‌تی پښ نادات.

خوی په‌روه‌ردگار به‌پښی زانیاری خوی به‌رنامه‌یه‌کی وای بۆ کومه‌لگه‌ی مرؤفایه‌تی
 دیاری کردوو که‌ له‌گه‌ل سروشتی مرؤف خویدا ده‌گونجیت، که‌ مرؤفایه‌تی
 ده‌توانی به‌و به‌رنامه‌یه‌ بگاته‌ کۆتا پله‌ی هاوکاری و هاریکاری نیوان گه‌لان و
 تاکه‌کانیان. هه‌روه‌ها هه‌موو چالاکي و جم و جوی کومه‌لگه‌که‌ش له‌گه‌ل هیزه

سهره کي کاني گهر دوندې ده سازيت. خوي گه وره ريساي سهره کي گشتي بو ته م
 هاوکاريبانه دارشتووه، به لام مافي دياري کردن و دارشتني ياسا لقيه بچوکه کاني
 روژانه ي داوه ته ووه ده ست مروف خويان. نه گهر له ناوخوياندا له سهر
 کيشه يه کيش، يان هه لويس تيک جياوازيان تي که وت، ده بيت زوو بيگه پښنه ووه بو
 خوي گه وره. واته بو ريسا سهره کي گشتيه کاني نه و بهرنامه يه ي که بو ژياني
 خه لکي دياري کردووه نه و ريسا سهره کيانه ش وهک ته رازوون، ده بيت مروف
 هه موو ياساو بهرنامه و شيوازي کارو راپه رانديان به و بکيشن.. به م شيويه برپار
 ده دريت که ته نها خوي گه وره حاکمه و هه ر نه ویش چاکترين فه رمان په وايه..
 هه موو شيويه کي تري غه يري نه م شيويه له خوا ياخي بوونه و ده رچوونه له
 شه ريعه تي خوا، لادانه له ديني خوا.. له بهر نه م هويه يه که ده بيت فه رمان
 به چاکه ي هه ره سهره کي بکريت که بريتيه له نيعتيراف کردن به ده سه لات و
 حوکي خوا. هه روه ها دانان به وهدا که ده بيت حوکم ته نها به بهرنامه کي خوا
 بکريت وبه س. هه روه ها ده بيت به ره له ستي له خراپه ي هه ره سهره کي بکريت که
 بريتيه له وازه ينان له خويه تي خوي گه وره. واته ره فرکردني حوکي
 بهرنامه کي خوي گه وره. نه وجا نه گهر نه م بناغه يه دارپژرا، ده کريت
 کوشکه کي له سهر بنيات بنريت جا که و ابوو با هه موو ره نج و هه ول و
 تيکووشانه په رته وازه و ليک بلاوه کان کو بکريته ووه هه مووي له به ره يه کدا بخريته
 گهر، تا بتوانريت زووتر نه و تاکه بناغه يه دارپژريت - که له سهر نه و نه بيت-
 کوشکه که مان بنيات نانريت. جاري وا هه يه پياو به زه يي به و موسولمانه دلپاک و
 سهر راستانه شدا دپته ووه که هه موو ره نج يکيان ده خه نه گهر له فه رمان کردن

به‌چاکه‌یه‌کی بچکۆله‌دا یان له‌به‌ر هه‌ئستی کردن له‌خراپه‌یه‌کی بچکۆله‌دا. که لقیکه له‌چاکه‌ی یان خراپه‌ی هه‌ره‌سه‌ره‌کی. له‌کاتی‌کدا که هه‌شتا ئه‌و بناغه‌سه‌ره‌کیه‌ نییه‌ که ژیا‌نی کۆمه‌لگاکه‌ی له‌سه‌ر داده‌مه‌زێت، که سه‌رچاوه‌ی هه‌موو فه‌رمان کردنی‌که به‌چاکه‌و هه‌موو به‌ره‌ئست کردنی‌که له‌خراپه‌..

نرخ‌ی ئه‌و ره‌نج و هه‌وڵدانه‌ چیه‌ که هه‌رتۆ بۆ نموونه به‌ره‌ئستی خه‌لکی بکه‌ی له‌حه‌رام خواردن، له‌کاتی‌کدا که هه‌موو لایه‌نی ئابووری کۆمه‌لگاکه‌ له‌سه‌ر سوو (ربا) راوه‌ستاوه‌؟ که هه‌موو پارهی کابرای پێ‌حه‌رام ده‌بی‌ت و که‌س پارویه‌کی هه‌لآلی ده‌ست ناکه‌وێت؟ چونکه‌ سیسته‌ی کۆمه‌لایه‌تی و ئابووری ئه‌و کۆمه‌لگایه‌ له‌سه‌ر بناغه‌ی شه‌ریعه‌تی خوا دانه‌مه‌زراوه‌. چونکه‌ هه‌ر له‌سه‌ره‌تاوه‌ واز له‌خوایه‌تی خوای گه‌وره‌ هه‌ینراوه‌ به‌وه‌ی که واز له‌شه‌ریعه‌ته‌که‌ی خوا هه‌ینراوه‌ و نه‌یان هه‌شتوو ه‌ئوه‌ بکری‌ته‌ به‌نامه‌ی ژیا‌ن.

ښه‌مانۍ فيکري دين

ټه و دينه‌ی که‌خوای گه‌وره ده‌يه‌ويټ و ته‌نہا به‌و رازيه و سنوري بو ديارۍ کردووه بريټي نييه له‌هر جوړيک له (باوهر کردن به‌خو) به‌لکو بريټيه له يه‌ک شيوه له شيوه جوړبه‌جوړه‌کاني باوهره‌پښان به‌خو.. ټه و شيوه‌ش بريټيه له يه‌کخواناسيه‌کي پاک و راست و بنېر.. بريټي يه له په‌رستني خوای گه‌وره و به‌س. به‌وه‌ی هه‌موو مرؤف پروېکه‌نه ټه و. وه‌کو هه‌موو مه‌خلوقاتي تر که پرويان له‌وه.. به‌وه‌ی که دان بنرټ به‌وه‌دا که ته‌نہا خوای گه‌وره ده‌سه‌لاتي به‌سه‌ر مرؤفایه‌تي و به‌سه‌ر هه‌موو گه‌ردوندا هه‌يه.. به‌وه که هيچ شتيک بڼ خوا نايټ و ناکريټ. هه‌موو دروست کراوان هي خوان و به‌خوان و ده‌بيټ پروشيان هه‌ر له خوا بيټ. ده‌بيټ ټه و دينه‌ی خواشي پڼ ده‌په‌رستن، هه‌ر ټه‌وه بيټ که ټه و ده‌يه‌ويټ، که ئيسلامه و به‌س وه‌ک خوای گه‌وره ده‌فه‌رمويټ: (إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ) ال عمران / ۱۹ واته: ټه و دينه‌ی که‌لای خوا په‌سه‌نده ئيسلامه و به‌س.. ئيسلام دينه. ئيسلام بريټيه له خو ته‌سليم کردن به ده‌سه‌لاتي به‌رفراواني خوا و ده‌رگرتني ته‌عليماتي ټه و له هه‌موو کاروباريکي ژياندا. هه‌روه‌ها گه‌پانه‌وه سه‌ر قورئان له‌هه‌موو داوهره‌کدا. چونکه قورئان سه‌رچاوه‌ی ته‌عليماتي خوای گه‌وره‌يه. ئيسلامه‌تي لاف و گه‌زاف ليدان نييه، ټالو په‌رچه‌ميکي سه‌وز نييه هه‌لکريټ.. قسه‌يه‌کي سه‌رزاره‌کي نييه و به‌سه‌ر زماندا بيټ و پروات. ته‌نانه‌ت ټه و بيروه‌وشه ناسکه‌ش نييه که له کونجپکي مات و بڼ ده‌نگدا دلۍ پڼ خوښ ده‌کريټ.

هه‌روه‌ها به‌و شیوازانه‌ی خواپه‌رستیه‌که‌ش - به‌ته‌ن‌ها - ناوتریت ئیسلام، که‌سیک به‌ته‌ن‌ها جی به‌جی‌یان ده‌کات! وه‌ک نوپژ و رۆژو حه‌ج و.. هتد. نا.. ئیسلام زۆر له‌وانه به‌ر فراوانتره. ئه‌مانه به‌ته‌ن‌ها ئه‌و ئیسلامه‌ن‌ین - ئه‌گه‌ر له‌خه‌لکیدا نه‌هاته‌دی - خوا نه‌یه‌و‌پت. نه‌خپ‌ر. کورت وموخته‌سه‌ر ئیسلام په‌عنی: خو به‌ده‌سته‌وه‌دان خو ته‌سلیم کردن.. ئیسلام بریتی په‌له: مل که‌چی و گوپ‌رایه‌لی ئیسلام په‌عنی: قبول کردنی خوای گه‌وره به‌حاکم و دادوهر له‌هه‌موو کاروباریکی مرؤفدا. ئایه‌تی: **(كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ)** یوسف/۷۶ واته ئا به‌و شیوه‌یه ته‌گبیرمان بو یوسف کرد، چونکه به‌پپی ده‌ستوری پاشاکه‌ی میسر نه‌یده‌توانی براکه‌ی به‌پنپته‌لای خو‌ی. ئه‌م ده‌قه قورئانییه زۆر به‌روونی مانای ووشه‌ی دین دیاری ده‌کات.. دین له‌م ده‌قه‌دا په‌عنی سیستمی و ده‌ستورو یاسای حکومه‌تی. چونکه خوای گه‌وره که‌باسی سیستمی ژیان و ده‌ستورو یاسا ده‌کات به‌(دین) باسی ده‌کات.

ئا ئه‌م مانا قورئانییه روون و ئاشکرایه، ئه‌م‌رؤ له‌هه‌موو خه‌لکی جاهیلییه‌تی سه‌ده‌ی بیسته‌م شاراوویه، چ ئه‌و خه‌لکه‌ی خو‌یان به‌موسولمان ده‌زانن چ خه‌لکه‌ جاهیلییه‌که‌! دین به‌لای ئه‌م خه‌لکه‌وه بریتیه له: باوه‌پکردن و به‌جپ‌پنپانی دروشمه ئیسلامیه‌کان. وا ده‌زانن هه‌ر که‌س که‌باوه‌پی به‌ته‌ن‌هایی خوای گه‌وره و کتیبه ئاسمانیه‌کان و نپ‌رراوانی خواو رۆژی دوایی وخپ‌رو شه‌ری قه‌زاو قه‌ده‌ر هیناو نوپژه فه‌رزه‌کانی کرد، ئه‌وه ئیتر موسولمانه‌و له‌دینی خوادایه،

با مل که چ و گوپړايه ئی غه پری خوی گه وردهش بیت له حاکمیتی و یاساو ریسا دارپشتنیشدا!^۱

له کاتیکدا که دهقه که ی قورئان به پروون و ناشکرایي (دین الملک) به سیستم و دستورو یاسای حکومت دهرده برپیت.. ووشه ی دین له میشکی نه م جه ماوهره جاهیلیبه دا و لاوازو کرمؤل بووه که واهزانن دین یه عنی: باوهر و به جی هینانی فره زه کانی په رستن و بهس. به لام (دین) به درپڑایي میژوو مانای و لاوازو کرچ و کالی نه به خشیوو.. ههر له زه مانی سیدنا ئاده مه وه تا سیدنا نوح و تا زه مانی پیغه مبه ر. سه لامی خوا له هه موویان بیت. به لکو هه میسه مانای (دین) بریتی بووه له ملکه چی و گوپړايه ئی خوی گه وره. بریتی بووه له ره تکرده وه و وهرنه گرتنی ههر یاساو دستوریك که له لایه ن غه پری خواوه دارپڑا بیت.

هه روه ها بریتی بووه له په رستی خوی گه وره له سه ر زه میندا. هه روه کو که ته نها نه و له ئاسمانه کاندا ده په رستریت. واته وهك چوڼ خوی گه وره خوی ئاسمانه کانه، ئاواش خوی سه ر زه مینه و ده بیت ته نها ته علیماتی نه ویش له سه ر زه میندا حوکمرانی بکات.. دین بریتی بووه له خوی ته خوی گه وره. واته: په رستی. به راپه راندن و به گه پرخستی حوکم و شه ریه ته که ی نه وو داننان به ده سه لاتداری نه وو بهس. هه میسه دوورپیانی ریگاگان و ابووه کن له (دینی خوا)

^۱ ته گه ر سه ییدی ره حمه تی بیزانیا په که له کورده واری ئیمه دا نوپڑو روژوو ئیسلامه تیشی نییه و به لکو زور دژ به ئیسلامیسه که چی له سایه ی سه ری مه لای نارپه سه نه وه ههر به موسولمان حسیبه و ته نانه ت به فقه و مه لاشی ناو ده بن. له سه ر ئیسلامیسه حسیبه! چونکه به دهردی مه لا دوازه عیلمه کانمان ده ئین: باوکی موسولمان بووه!!

دایه وکړې له (دیني پاشا) دایه؟ ټه‌وانه‌ی که له دیني خوادان، ته‌نہا به سیستم و به‌رنامه‌و شه‌ریعه‌تی ټه‌و رازین و ه‌ر ټه‌ویش جی به‌جی ده‌کهن. ټه‌وانیش که له (دیني پاشا) دان به سیستم و یاسا و حوکمی ټه‌و رازین و ه‌ر ټه‌ویش جی به‌جی ده‌کهن. واته به زاراوه‌ی قورټانی ټه‌مان به شیرک رازین و سیستمی موشریکانیان ده‌ویټ به‌وه‌ی که له‌گه‌ل باوه‌ر به‌خوا هیټان و ټه‌نجامدانی دروشمه‌کانی په‌رستندا غه‌یری خواش ده‌په‌رستن چونکه به سیستم و شه‌ریعه‌تی غه‌یری خوا رازین و وه‌ری ده‌گرن و رایده‌په‌رپټن.. ټه‌مه‌ش خالیکی سه‌ره‌کی دینه‌و دوو رپټیانی باوه‌ر و به‌لگه‌نه‌ویستی عه‌قیده‌ی ټیسلامیه..

دیني خوا یان دیني خو

هه‌ندیك له دل نهرم و به‌به‌زیه‌کانی ټه‌مرؤ عوزر ده‌هیننه‌وه بو ټه‌و خه‌لکه‌ی بی دینیشه‌و ه‌ر به موسولمان ده‌دریټه قه‌لهم! به‌لام ده‌لین ټه‌و خه‌لکه‌ بویه له‌سه‌ر ټیسلامه‌تی نامیننه‌وه‌و هه‌ول ناده‌ن شه‌ری خوا (به‌و سیفه‌ته‌ی که به‌رنامه‌ی دین و ژینه) راپه‌رپټن، چونکه نازان دین یه‌عنی چی؟! بویه ده‌بیټ ټه‌گه‌ر جاهیلی موشریکیش بن عوزریان ه‌ر قبول بکریټ!

من تی ناگه‌م ټه‌م خه‌لکه‌ که له دینه‌که تی نه‌گه‌یشتون، چون له‌سه‌ره‌تاوه خراونه‌ته بازنه‌ی ټه‌م دینه‌وه.. مه‌گه‌ر باوه‌ر کردن به‌راستی ه‌ر شټیک، لقیك نییه له‌زانین و ناسینی ټه‌و شته؟! جا که خه‌لکی حه‌قیقه‌تی ټه‌و عه‌قیده‌یان نه‌زانی، چون ټیتر پټیان ده‌وتریټ شوین که‌وتوو و هه‌لگرانی ټه‌و عه‌قیده‌یه؟

ئه‌گه‌ر نه‌يانزانى خالى سه‌ره‌كى باوه‌ر چپيه، چوڼ دینه ریزی شوین
 كه‌وتووانيه‌وه؟ چوڼ به موسولمان ده‌ژمپړین كه نازانن ئيسلام چپيه؟ چوڼ
 خراونه‌ته بازنه‌ى ئيسلامه‌وه؟! ره‌نگه‌ ئه‌م نه‌زانينه‌يان بېټه‌مايه‌ى لى بوردينان له
 روژى دواييدا، يان بېټه‌هوكاريك بۆ كه‌م كردنه‌وه‌ى نازارو ژان له‌سه‌ريان. ره‌نگه
 لپړسراويتيان بكه‌ويته‌ سه‌ر شانى ئه‌و كه‌سانه‌ى كه‌ شاره‌زاي دينه‌كه‌ بوون و
 ئه‌مانيان فير نه‌كردووه‌و راستى ئيسلامه‌تيان بۆ پروون نه‌كردونه‌ته‌وه، به‌لام ئه‌مه
 مه‌سه‌له‌يه‌كى داهاتووى نادياره‌و خواى گه‌وره‌ خوى ده‌زانى له‌ روژى قيامه‌تدا چ
 حوكميكيان ده‌بيت و موناقه‌شهو ده‌مه‌وه‌رى و شه‌ره‌قسه‌ له‌سه‌ر ئه‌وه‌ى
 پاداشت يان سزاي ئه‌هلى جاهيليه‌ت له‌ روژى دواييدا چپه‌و چوڼه‌و چه‌نده،
 سوډيكي بۆ ئيستاي ئيمه‌ نيه‌. ئه‌وه‌ جى بايه‌خى ئيستاي ئيمه‌ نيه‌. چونكه
 په‌يوه‌ندى به‌ ئيمه‌وه‌ نيه‌، به‌تايبه‌تى كه‌ ئيمه‌ خه‌ريكين و ده‌مانه‌ويټ خه‌لكى بۆ
 ئيسلامه‌تى بانگ بكه‌ين. ئه‌وه‌ى جى بايه‌خى ئيمه‌يه‌ ئه‌وه‌يه‌ كه‌ راستى دينه‌كه‌
 بخه‌ينه‌وه‌ پيش چاوى خه‌لكه‌كه‌و بويان بسه‌لمپنين كه‌ ئه‌وان به‌هيچ شپوه‌يه‌ك
 له‌دينى خوادا نين! چونكه‌ دينى خوا به‌پي ده‌قى ناشكرای قورئان يه‌غنى سيستم و
 شه‌ريعه‌تى خوا.. جا هه‌ر كه‌س له‌ سيستم و شه‌ريعه‌تى خوادا بوو ئه‌وه‌ له‌ (دينى
 خوا) دايه. هه‌ر كه‌سپش له‌ سيستم و شه‌ريعه‌تى حكومه‌ت بيت، ئه‌وه‌ له‌ (دينى
 پاشا) و دينى حكومه‌تدايه‌.. ئه‌وه‌ راستيه‌كه‌وه‌ ده‌مه‌وه‌رى ناويټ.. ئه‌و كه‌سانه‌ى
 كه‌ نازانن (دين) چپه‌و ماناي چپه‌، مومكين نيه‌ خاوه‌ن باوه‌ر بن پي. چونكه
 نه‌زانين لپړه‌دا نه‌زانينى خالى سه‌ره‌كى و بناغه‌ى دينه‌كه‌ به‌ گوپره‌ى عه‌قل و
 به‌گوپره‌ى واقع هه‌ر كه‌س نه‌يزانيت، به‌ باوه‌ردار پي نازمپړيټ. چونكه‌ باوه‌ر

لقیكه له دهر كړدن و زانين. نه ميس به لگه نه وويسته. چا كتر له وهی به رگري له و خه لکه بکه ين كه له (دينی خوا) نين و عوزريان بؤ بهينينه وه و له خوی گه وره به به زه يی تر بين به رامبهريان! كه خوی مانا و سنوري دينه كه ی خوی بؤ ديارى كړدوون. چا كتر له وه نه وه يه بکه وينه وه ناساندنه وه راستی مانای (دينی خوا) به و خه لکه، تا سه رله نوئ بینه وه ناوی، يان ره ددی كه نه وه.. نه مه باشته بؤ نيمه ش و بؤ نه وانیش. بؤ نيمه باشته چونكه له خه تاي گومپايی نه و دين نه ناسانه قوتار دهين. بؤ نه وانیش باشته چونكه پو به پو بوونه وه يان به و حه قيقه ته ی كه تييدان، نه وهی كه نه وان له دينی حوكومه ت و پارت و كۆمه له ی تر دان نه ك دينی خوا. له وان ه يه نه و قسه ره قه شمان وا به توندى بيان هه ژنييت و يه كسه ر له جاهيليه ته وه يين به ره و ئيسلام. له دينی پاشا درچن و خو بگه يه ننه دينی خوا و پيغه مبه ران و نيړاوانی خوا سه لامی خوايان لى بيت، كه و ابو ده بيت هه لويستی داعيه ئيسلاميه كانيش له هه ر جي و له هه ر كاتي كدا بوون، به رامبه ر خه لکی جاهيليه ت هه ر ده بيت وا بيت. ده بيت دينی ئيسلام و شه رعی خوا له نيو خه لکیدا راپه رپنييت، نه ك هه وا وه وه سی مرؤف. بؤ يه ئيسلام ده يه وييت هه لويستی خه لکی بؤ پوون بيت هه. يان وه رگرتن و راپه راندنی شه ريعه ته كه ی خوا، يان وه رگرتن و راپه راندنی هه وا وه وه سی نه زان ونه فامان: (أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ) هه لويستی كي تر جگه له م دووانه نييه. هه روه ها رپی مام ناوه ندی له نيوان شه ريعه تی پاك و راست له لايه ك و هه وا وه وه سی چه وت و لاردا له لايه كي تره وه، نييه.. نه وی شه ريعه ته پاك و راست و ره وا كه ی خوا واز لى

ده‌هينيت، ده‌هويت به‌ه‌واوه‌وه‌س حوكم بکات، ه‌ه‌واوه‌وه‌سى خوى بيت يان
 ه‌ي خه‌لکى تر ه‌ه‌ر يه‌که‌ه‌. له‌ شه‌ريعه‌تى خوا بترازيت ناره‌زووپه‌رستى و ه‌ه‌واو
 ه‌ه‌وه‌سى نه‌و که‌سانه‌يه‌ که‌ نازانن. خواى گه‌وره‌ به‌ پيغه‌مبه‌ره‌ نازيزه‌که‌ى صالى
 اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده‌فه‌رموى: (ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ
 أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ) الجاثية/۱۸ واته: پاشان تو‌مان خسته‌سه‌ر راو ريبازى
 شه‌ريعه‌تيک، ده‌توش شوپنى که‌وه‌و شوپن ه‌ه‌واو ه‌ه‌وه‌سى نه‌و که‌سانه‌مه‌که‌وه
 که‌ نازانن. ئيسلام ته‌ن‌ها شه‌ريعه‌تيکه‌ شايانى شوپن که‌وتن بيت. ه‌ه‌رچى ياساو
 شه‌رع و ريبازينكى تر ه‌ه‌يه، ه‌ه‌واوه‌وه‌س و ناره‌زوو په‌رستيه و له‌ نه‌زانين
 ه‌ه‌لقولاوه.

داعى ئيسلامى ده‌بيت شوپن شه‌ريعه‌ته‌که‌ى خوا بکه‌ويت و به‌س. ده‌بيت واز
 له‌ه‌موو جوړه‌کانى ه‌ه‌واو ه‌ه‌وه‌س به‌ينيت. نابيت به‌ هيچ شيوه‌يه‌ک له‌ رى
 لايدات. ته‌نانه‌ت بوى نيه‌ه‌ برگه‌يه‌کيش له‌ ه‌ه‌واو ه‌ه‌وه‌سى نه‌زان و نه‌فامانيش
 وه‌رېگرېت. ده‌بيت نه‌وه‌ش بزانيت که‌ شوپن که‌وتوانى ه‌ه‌واوه‌وه‌س ه‌ه‌موو
 پشتى يه‌کتر ده‌گرن و وه‌ک به‌ره‌يه‌ک دژى شوپن که‌وتوانى شه‌ريعه‌تى خوا
 ده‌وه‌ستن، له‌به‌ر نه‌وه‌ نابيت ه‌ه‌نديک له‌ شوپن که‌وتوانى ه‌ه‌واوه‌وه‌س بکاته
 چى ه‌يوای خوى. نابيت ئومېدى نه‌وه‌ى ه‌ه‌بيت که‌ تاقمېک له‌وانه‌ سه‌رى ده‌خه‌ن
 و لايه‌نگرى ده‌بن! نه‌م دينه‌ گالته‌و گه‌پ نيه‌ه‌، ه‌ه‌موو به‌ش و لايه‌نيکى جيديه.
 بو نه‌وه‌ هاتووه‌ حوکه‌ى ژيان بکات بو نه‌وه‌ هاتووه‌ خه‌لکى بکاته‌وه‌ به‌ بنده‌ى
 خواو وایان لى بکات ته‌ن‌ها نه‌و بپه‌رستن. بو نه‌وه‌ هاتووه‌ تا ده‌سه‌لاتدارى له‌ ه‌يزه‌ نا
 په‌سه‌نه‌کان بسه‌نيته‌وه‌و بيداته‌وه‌ به‌ خواى گه‌وره‌. تا ه‌ه‌موو کاروباريک، گه‌وره‌و

بچوك بگه پښتته وه بۇ شهريعه ته كه ى خواو به س. نه ك بۇ راو ريساو ياساى هه واو هه وه س. شهريعه تى خوا بۇ نه وه هاتووه تا حوكمى هه موو ژيان بكات. تا به نه حكامه كانى خوۍ رووبه رووى كيښه و پيداوو يستيه واقعیه كانى ژيان بپتته وه و تا حوكمى خوا به پي قه واره و شپوه و گه وره يى يا بچوكى نه و كيښانه دهر بكات. نه م دينه بۇ نه وه نه هاتووه بپتته نازناوو دروشمى شان و شهوكه تى نه م و نه و، شهريعه ته كه شى بۇ نه وه نه هاتووه بپتته كه رهسته ى ليكولپينه وه و باس و خواسى تيورى دوور له واقيعى خه لكى. ئيسلام ووشه يه ك نيه هه ر به سه ر زماندا بپت و به س. به لكو ئيسلام برپتتبه له به رنامه و پپره وو پرؤگراميكي ته واوى ژيان. كه حه تمه ن كه ندو كووسپ و به نده نى زور دپته رپ هپنانه وه و بوژانه وه و حوكم پښ كردنى. چونكه بانگه وازه كه ى بزافىكي واقيعيه.

به رنامه يه كه له سه ر ريساى (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) و له جيهانى واقيعدا دپته دى. ئيسلام ره نجى نه وه دهدات كه هه موو خه لكى بگپرتته وه سه رپه رستنى خواى راست و تاك و ته نها.

ئيسلام ده يه وپت كوومه لگاي مرؤفايه تى هه لنپت بۇ وه رگرتن و راپه راندنى حوكم و شهريعه تى خوا.. ئيسلام بۇ نه وه هاتووه ده ست و پي تاغووته كان زنجير كات. ره گ و ريشال سته ميان له ناخ و بيخه وه هه لكيشپت چونكه ده ست درپژى كردوته سه ر خوايه تى خواى گه وره و ده سه لاته كه ى نه ويان بۇ خويان زهوت كر دووه. بۇ نه وه هاتووه تا مافى خه لكى داببن بكات و دادى كوومه لايه تيان بۇ

بېښته دی.. بۇ ټووی سه رزه مین ټاوه دان بکړته وه و ټه رکی چی نشینتی خوی
 گه وره به گوړه دی دینه که ی جیبه چی بکړت. ټه مانه ش هه مووی ټه مانه تن و هه ر
 که سیک به ته وای پاریزگاریان نه کات، ټه وه خیانه تی کردووه! خیانه تی له و
 په یمانه کردووه که به خوی خوی داوه و ټه و (به یعت) هی ه ټوه شانده و ته وه
 که به ټینه و به پیغه مبه ری پښه وای داوه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خوی گه وره
 ده فهرموئ: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ وَأَنْتُمْ
 تَعْلَمُونَ) الانفال / ۲۷ واته: ټه ی ټه و که سانه ی باوه پرتان هی ټاوه خیانه ت له خوا و
 پیغه مبه ره که ی مه که ن، خیانه تیش له و ټه مانه ته مه که ن که خراوه ته ژیر
 ده ستان. خیانه ت ده که ن له کاتی کدا که خوشتان چاک ده زانن ټه وه خیانه ته..

دین یاسا و ریسا شه

ټه م ټیسلامه شه ریعه ته که شی وه ک عه قیده که ی وایه. له ناساندن و حوکمدانی
 شیرک یان له ناساندن و حوکمدانی ټیسلامه تی. چونکه شه ریعه ته که هه ر له
 عه قیده که وه وه رگی راوه. بویه ده توانین بلیین که شه ریعه تی ټیسلام هه ر
 عه قیده که یه تی. چونکه شه ریعت کار و کرده وه و هه ټویستی واقعی
 عه قیده که یه، ټه مه ش راستیه که وه له قورټانی پیروزدا زور چاک پروون کراوه ته وه.
 ټه مه ټه و (واتا) یه یه که دین به شوین که وتووانی خوی ده به خشیت. بویه
 ده بینیت سه دان سه ده یه به هه زاران شیوه ی پیسی فیلاوی هه ول ده دریت بۇ
 شیواندن و شیوا و کردنی ټه م راستیه له دلّی شوین که وتووانی ټه م دینه دا تا
 گه یشته ټه و راده یه ی که کیشه ی حاکمیتی خوی گه وره له کیشه ی عه قیده

جوئ بکړیته وه، نه ک له دې دوژمنه لیزانه کانیډا، به لکو له دې موسولمانان به گشتی و تهنانهت له دې بیرو دیدی خوین گهرمه کانیښیاندنا بووه به شتیکی جوداو دوورو بچوکی وا کهس دې بوی دانه خورپیت و غیره تی بوی نه جوپیت! کهس دل و دهروونی بو هم لایه نه عه قانیډیه گرنکه نه جوپیت! وهکو که بو مهسه له عه قانیډیه کانی ده جوپیت. گه یشته نه وهی که نه وه کهسه ی له حوکمی ئیسلام دهرچووه و به ئیسلام رازی نییه و نایه وپیت، کهس به کافرو له دین به دهر و پاشگهز بووه وهی حسیب نه کات!! کهس هم جوړه که سانه ی پښ کافر نییه که له (شهریعت) ی خوا دهرچوون و نایانه وپیت و خستویانه ته که نار، وهکو که نه و که سانه به کافر داده نیت که له (عه قیده) و (پهرستن) دهرچوون و کارکه ناریان کردوون. چونکه مهسه له ی عه قانیډیتی شهریعت ته که له دل و دهروون و بیرو بوچوونی خه لکیدا نه ماوه.. به لقیکی ساده و کهم بایه خی دینداری ده ژمیرن!! به لام ئیسلام هیچ جیاوازی به ک ناخاته نیوان سئ گوښه ی (عه قیده) و (پهرستن) و (شهریعت). واته یاساورئسا. نه مه راستیه که له دل و دهروونی موسولمانانی پیشوودا قه ناعه تیکی به لگه نه وویست بوو. به لام هم ه موو دام و دهزگا و شیوازه مه شق پښ کراوه زیره کانه ی سهدان سده یه له هه ول و کوښشی نه وه دان که نه و سئ گوښه یه لیک بترازینن. نه وه بوو وای کرد که مهسه له ی حاکمیتی خوی گه وره و سه روهی شهریعت ته که ی ناوا لاوازو کرزو پښ قه در بکه وپیت! تهنانهت له دې خوین گهرمه کانیښدا ناوا بوپیت به مهسه له یه کی ساده و کهم بایه خ!! گهرچی قورثانی پیروز چه نده ها نایه تی له سه ر هم کیښه یه هیناوه ته وه..

ئه و كه سانهى كه حوكمى (شېرك) به سهر بت په رستېكدا ددهن، به لام له حوكمى تاغووتېكدا يان له حوكمى ئه و كه سه دا كه حوكم و دادوهرى تاغووتى پې قبوله و پې رهوايه، سل ده كه نه وه، ئه وانه به رېك و پېكى قورئان ناخوېننه وه و شاره زاي سروشتى ئه م دينه نين. با هه موو قورئان بخوېننه وه. با ئايه ته كانى به جيدى وه رگرن. با سهرنج دهنه ئايه تى: (وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمَشْرِكُونَ) الانعام/ ۱۲۱ واته: ئه گهر مل كه چپتان كردن، ئه و ئپوهش موشريكن!

زور كه سى خوېن گهرم و دلسوز، له وانهى به تهنك ئه م دينه وه دېن زورجار- بې ئه وهى هه ست به خوېان بكه ن- خه نجه رى ژه هراوى له جه رگى ئه م ئيسلامه ئازيزه ددهن! به وهى كه بايه خ به هه ندې شتى لاوه كى ددهن. ئه وانه به م كارهيان ئه و توژه باوه رو ووره و ووزه يه ش كه له دې خه لكيدا ماوه، له م لايه نه لاوه كى و كړچ و كالانه دا به فيروى ددهن. ئه وانه به خوېان نازانن كه وه رنه گرتنى ئه و سى روكنى ئه و سى گوشه يه (عه قيده و په رستن و شه ريعه ت) پېكه وه، كارپكى ناپه سه نده و زور دژواره كه دهر باره ي ئه م بارودوخه جاهيليه ده يدن. برپارى ئه وهى گوايه دين له و كوومه لگه جاهيليانه دا ماوه و (به ته واوى) ش ئه نجام دهر ديت. هيچى لى پشت گوئى نه خراوه! مه گهر جار جاره - لپرو له وئ- گونا هېك، سه رپېچيه ك يان خراپه يه ك بكرى ت! كه پېويسته راست بكرى ته وه!! ئه م برپاره دژواره ددهن له كاتېكدا كه دين هه ر له سه ره تاوه، له سه ر بناغه و روكنى (بوونى قهواره و كيان) ده وه ستى ت. واته ئيسلام حه تمه ن ده بى ت له سيستم و كوومه لگه و بارودوخى كدا دهر بكه وى ت، كه حاكمى تى بو خوايه و به س.. دهر كردنى ياسا و ريسا هى خوايه نه ك هى مرؤف..

بوونی قه‌واره‌و کیانیک بؤ دین پی‌ویسته.. ئه‌ویش په‌یوه‌سته به‌ بوون و چه‌سپاندنی حاکمیتی خوی گه‌وره. ئه‌گه‌ر حاکمیتی دینی خوا پیاده‌نه‌کرا په‌عنی هم‌موو دینی خوا په‌ک خراوه.. ئه‌و کی‌شه‌ گه‌وره‌یه‌ی ئیستا دین تووشی بووه، بوونی ده‌سه‌لاتی ئه‌و هم‌موو تاغوتانه‌یه‌ که‌ ده‌ست درټیان کردوته‌سه‌ر خویه‌تی خوی گه‌وره و ده‌سه‌لاتی خویه‌تیاں بؤ خویان زه‌وت کردوه. مافی دارشتنی یاساو ریساو ده‌ستور (شه‌ریعت) یان به‌ خویان داوه! به‌وه‌ی که‌ حوکمی گیان و سامان و وه‌چه‌یان خستوه‌ته ژیر رکیضی خویان و به‌ پی‌ی هه‌واو هه‌وه‌سی خویان یان هی که‌سانی تر داوه‌ریان تی‌دا ده‌که‌ن! ئه‌مه‌ش هه‌ر هه‌مان کی‌شه‌ بوو که‌ قورئانی پی‌رؤز -هه‌ر له‌ سه‌ره‌تای هاتنه‌ خواره‌وه‌یه‌وه- به‌م هم‌موو فه‌رمان کردن و به‌ره‌ه‌ستی کردن و برپارو قه‌ده‌غه‌ کردن و روون کردنانه‌یه‌وه‌ رووه‌و رووی ده‌بووه‌وه.. هه‌ر ئه‌م کی‌شه‌ سه‌ره‌کیه‌ بوو که‌ قورئان زوو زوو باسی ده‌کردو به‌لایه‌نی باوه‌ر به‌خواوه‌ی ده‌به‌سته‌وه‌ کی‌شه‌ی یاساو ریسا دانانی به‌خویه‌تی خواو په‌روه‌ردگارټی خواوه‌ ده‌به‌سته‌وه. ئه‌م کی‌شه‌یه‌ش بوو ده‌کرایه‌ ته‌رازوو جاهیلیه‌تی پښ ده‌کی‌شرا.. ده‌بووه‌ پی‌وه‌رو نیشانه‌ی ناسینه‌وه‌ی ئه‌حکامی کوفر یان ئه‌حکامی ئیسلامی.. کافرټی خه‌لکی یان ئیماندارپیان.. واقیعه‌که‌ی پښ جودا ده‌کرایه‌وه.. به‌هه‌رچی تی‌دا بوو: عه‌قیده‌و فیکر، په‌رستن، ره‌وشت و نه‌ریت، کؤمه‌لگه‌و ده‌سه‌لات.. هتد. حوکمی هه‌ریه‌کیک له‌و موفره‌داتانه (که‌ ئایا ئیسلامیه‌ یان جاهیلیه‌) به‌ پی‌ناسه‌ی ئه‌م کی‌شه‌یه‌ ده‌کرا.. واته‌ شه‌ریعت برپاری دده‌ا حوکمی ئه‌م واقیعه‌و هه‌رچی پی‌که‌ه‌تانه‌کانټی چیه‌؟

له پاستيدا شهره سه‌خته‌کەي ئيسلام له پښاوي سه‌ماندني (بوون) ي خويدا ده‌ي‌کرد به‌رام‌بهر جاهيليه‌ت، شهرې ئيسلام و بڼ باوه‌ړې (ئيلحاد) نه‌بوو، تا له وکات و ئاست و دوخه‌دا کوټايي پڼ بټت که (دينداري) دټته دي! هه‌روه‌ها شهرېک نه‌بوو دژي خراپه‌کاري کوټمه‌لايه‌تي و داوڼن پيسي به‌دکاري بټت و به‌س.. ټه‌مه شهره بو ټه‌مانه‌ش به‌رپا بوو.. شهرې ټه‌مانه‌ش کرا به‌لام دواي بردنه‌وه‌ي شهرې سه‌ختي سه‌ماندني (بوون) ي ټه‌م دينه شهره سه‌خته‌کەي يه‌که‌م جاري ئيسلام بو ټه‌وه‌ بوو که بزانيټ ټايا کڼ حوکم ده‌کات؟ واته (بوون) هي کيپه؟

بوپه ئيسلام هه‌ر له قوناعي مه‌ککه‌يه‌وه شه‌پيوي ټه‌م جه‌نگه‌ي لي‌دا. هه‌ر له وکاته‌دا که عه‌قيده‌کەي له دل و ده‌روني شوڼن که‌وتوه‌کانيدا داده‌مه‌زراند.. هه‌ر ټه‌و کاته، پيش ټه‌وه‌ي باسي سيستم و باس و برگه‌ي شه‌ريعه‌ته‌کەي بکات.. ټه‌و شهره دژواره‌ي بوپه ده‌کرد تا بو جهاني بسه‌لمينيټ که ته‌ها خواي گه‌وره مافي حاکميټي هه‌يه. هيچ که‌س - ته‌نانه‌ت چاکترين موسولمانيش - نه‌ک هه‌ر ټه‌وه‌نده‌ي حه‌ددې ټه‌وه‌ي نيبه‌ ټه‌و مافه بدات به‌خوي يان به‌که‌سيکي تر، به‌لکو نابيت به‌پليټ که‌سيس له خواي زهوت کات چ بو خوي چ بو که‌ساني تر به‌هيچ شي‌وه‌يه‌ک!

دواي ټه‌وه‌ي ټه‌م کيشه سه‌ره‌کيه به‌ته‌واوي له دل و ده‌روني شوڼن که‌وتوواني ئيسلامدا -له مه‌ککه‌-جيگير بوو، ټيتر راپه‌راندن و جي به‌جي کردني هه‌موو ده‌ستورو ياساکاني شه‌ريعه‌تي ئيسلام -له مه‌دينه‌- ئاسان بوو.. کوسي نه‌ده‌هاته ري. چونکه پيشتر تاك و کوټمه‌ل ته‌سليم به‌دينه‌که بوو بوو، قه‌ناعه‌تي ته‌واويان

به ته نېايي خوايه تي خواي گه وړه كرد بوو له (عه قیده و په رستن و شه ريعه ت) دا..
 ئیستا نه و خوین گه رمانه ی سۆز بو نه م ئیسلامه ده کهن، با باش تی فکرن -وورد
 بینه وه- بزانه ئه وان له چ باس و خواسیك دان و ئیسلامیش داوای چی ئی
 کردوون. به لام پیش ه موو شتیك با له راستی (واتای دین) له که تی بگهن، ئه و جا
 سه یری حالی خوین و ده و ربه ریان بگهن..

نه م خه لکه نه م دینه یان ئی تی کچوو، بویه لی دوور که و توونه ته وه. بویه نا به و
 شیوه یه وازیان له ئیسلام هی ناوه و بی نه وه ی به خوین بزانه لی
 هه لگه راونه ته وه!! نه مه نه خسه ی دوژمنانی خواوویستیه که خواي گه وړه له
 قورئانه که یدا باسی کردوون و دهره قیان ده فه رموی: (لِیُزِدُوهُمْ وَلِیَلْبَسُوا عَلَیْهِمْ
 دینهم) الانعام/۱۳۷ واته: تا له دینه که یان پاش گه زیان بگهنه وه و دینه که یان لا
 بشیوینن..

مانا و اتای دین ناوا داخزی تراوه. زار اوه کانی یه قیان کردو ته وه و بی کار که و توون.
 بویه نا نه م ه موو خه لکه ش ده بینیت بیر نالوزو دید لیل و ویلن.. بیرو هوشیکی
 ته و او یان دهر باره ی دینه که نیه.

ناسينه وهی جاهيليهت

نه هم هه موو ئايدیولوژی و بیرو باوهره تیکه ل و پیکه لانه. نه هم هه موو خوونه ریته کومه لایه تیانه له و بیرو باوهره پانه وه سه رچاوه یان گرتووه. هه ردووکیان تین و ته وژمیکی وا دروست ده کهن، زور قورستره له و پاله په ستو کومه لایه تیه ی جاهیلیه تی پیشان دروستی ده کرد.. نه وه تا نیمه خومان له چنده ها شیوازی جوربه جوردا - له جاهیلیه تی نویدا - ده بینین!

نه هم هه موو خوو نه ریته قورسه ی خه لکی تووشی سه دان نارپه حه تی و دهرده سه ری کردووه، که ناشتوانن له سه ر خویانی لادهن. یان هه ر نه بیئت که میک سوکتری کهن. پیشانگانای جل و به رگ. نه هم هه موو جوره مؤدیله گیرفانی نه و خه لکه داماهوی هه لته کاندووه! نه هم (باوه نوپانه ی که زیان و بایه خیان ده خوات و خووره وشتیان ده شیوینیت و ژیانیان هه راسان ده کات. نه و خه لکه ناچاریشن ملی بو که چ کهن و خو بدنه به دهم شه پول و ته وژمه به تینه کانیه وه! مؤدیلی جل و به رگی به یانیان، به رگی دوا ی نیوه پروان، به رگی نیواران، جلی گه پران، جلی ئاهه ننگ، جلی کورت، کالای ته سک و ته ننگ. جلی هه زه لی سه یرو سه مه ره!! یان نه و هه موو که ره سه ته و ئامپازانه ی خو جوان کردن: مکیاچ، چاوبورؤ هه لگرتن، قز برین، گه فگه کردن. میش، کرؤل، خز.. نه هم هه موو مؤدیلان خه لکی زه لیل کردووه.. تو بلپی هه روا له خووه دروست بوو بن؟ یان که س و ده زگاوه ده سه لاتداری له دواوه یه؟ کییه وا به و ته وژم و لافاوه راده ره نه و خه لکه نه فامه ی خسته تته پیش خو ی؟ بیگومان نه وه ی نه هم پیلان گلوانه داده ریژیت، نه و

پيشه‌نگايانن كه بۇ مؤدبلى جل و بهرگ خانى پۇشاك (بيوت الازياء) دادمه‌زرينن.. ئەو پاره داره سوو‌خورانى بانكه‌كانن. ئەوانه‌ى پاره‌ى خۇيان له‌و كۆمپانيانن‌دا ده‌خه‌نه‌ گهر، تاوه‌ك زه‌روو رهنجى خه‌لكى بكه‌نه‌ به‌ره‌مه‌ى خۇيان.

ئەوى كارگېرى راسته‌قينه‌ى ئەم ده‌زگا گلاوانه‌يه جووله‌كه‌كانن ئەو جووله‌كاننن كه ده‌يانه‌وئيت هه‌موو كۆمه‌لگه‌ى مرؤفاه‌تې برمېنن، تا خۇيان ببنه ده‌سه‌لاتدارى جهمان و تهنه‌ا خۇيان حاكى بن! ناشيانه‌وئيت به‌هئزى سوپاو سه‌ربازو چه‌ك و ئاراسته‌ى بكه‌ن تا ده‌بگه‌نئ، به‌لكو به‌ بېروپا، به‌نه‌ريت، به‌و ئايدىؤلۆژيه شه‌يتاننه‌ى له‌ قالبى رۆشنبېرىدا دايدهرپژن. تا بتوانئت پالنه‌په‌ستؤ له‌سه‌ر خه‌لكى دروست بكات و تين و فشار بۇ خه‌لكى به‌شپوه‌يه‌ك به‌ئيتت تا ئەو ديارده نامؤو دوژمنكارانه ده‌بنه (نه‌رته‌ كۆمه‌لايه‌تى)! چونكه ئەوانه چاك ده‌زانن كه تيؤرى پروتى و رۆلئكى وا كارېگه‌رى نايئت. به‌لكو ده‌بئت ئەو تيؤرانه له‌ سيستم و ياساو ريساو بارودؤخى كۆمه‌لگه‌كه‌يدا گه‌شه‌ بكات و ببئته روكنى ژيان! ئەمه‌ كارى شه‌يتانه شه‌يتان. شه‌يتانى جنؤكه‌و مرؤفين. ئەمه‌ هه‌ر جاهيليه‌ته‌كه‌ى جارانه، به‌لام له‌ شپوازو وئنه‌و راده‌و ديارده‌يدا گؤراوه. ئەمه‌ هه‌ر ئەو جاهيليه‌ته‌ى زووه، به‌لام له‌ قالب و ديكورئكى ترده‌ا هاتووه.. مه‌گه‌ر نايينيت ئەميش له‌سه‌ر هه‌مان قه‌د راوه‌ستاوه‌و لق و په‌ل و چله‌كانئشى هه‌ر وه‌كو لق و په‌ل و چله‌كانى جاهيليه‌تى پيشووه ده‌ حه‌تمه‌ن به‌ره‌مه‌كه‌شى هه‌روه‌كو به‌ره‌مه‌ى زه‌قنه‌بووتى جاهيليه‌تى پيشوو ده‌بئت.

نېمې ته گډر له و جاهيليه ته ي خوي گوره له قورئانه كهيدا باسي فهرمووه،
واتي بگهين كه جاهيليهت بيرو باوهرو ديدو تيروانين و سيستم و نه ريتيكي
رابوردووه، نه مه سته ميكي گوره به و له ئيسلامي ده كه ين. چونكه قورئان باسي
به ك جور بارودوخي جاهيلي ناكات. به لكو باسي هه موو جوره جاهيليه تي ك
ده كات. له هه زه مان ي كدا بيت. هه روه ها قورئان هه ميشه بريتي بووه له رووبه پروو
بوونه وه ي واقيعه مونحه ريفه كان.. هه و لدان بووه بو راست كرنه وه وه هينانه وه يان
به ره و په يامي خواوو يستي. زور به ي زوري تاغو ته كاني نه مړو كه سه ركردايه تي
جاهيليه تي نوي ده كه ن ناتوانن - وه كو كو مؤنيسته كان- هه له وه پري بكه ن و
ئينكاري بووني خوي كردگار بكه ن و به ئاشكرا دزي دين راوه ستانه وه. به لكو په نا
ده به نه بهر شيوازي فيلاوي و نه گريس. ده لپن: نيمه ريزي دين ده گرين. هه ر له
خوشمانه وه ديني تر ناهينينه كايه وه. به لكو هه موو ده ستورو ياسايه كمان- كه بو
كومه لگه ي داده رپژن- هه ر له سه ر بناغه ي ئيسلام داده رپژن! نه مه ش شيوازيكي
فريوداني شه يتانانه ي زورگلاو! زور له شيوازي كو مؤنيسته مولحيده كان خراپتره.
چونكه نه مان نه وتوزه هه ست و سوزه دينيه ئالوزه ي كه له دل و دهروني
خه لكه كه دا ماوه، مه ستي ده كه ن. نه گه ر چي نه م هه ست و سوزه هه تيوه بريتي
نيبه له ئيسلام. چونكه ئيسلام پېر وه و پړوگراميكي واقيعي روشنه. نه ك نه و
هه ست و سوزه ئالوزه به ئاراسته يه.. نه و جا نه و ليزانانه دين و سروشت و سوزه
دينيه كه ي نه و خه لكه عاتفيه له قالي جاهيليه تي كدا داده رپژن نه مه ش
نه خشه يه كي زور دژوارو شيوازيكي زور شه يتان و فيلاويه. له ولاوه تاغو ته كان
به نه خشه يه كه وه خه ريكن و له ملاشه وه زور له خوين گه رمه عاتفيه كاني ئيسلام

همو ورته و کوششيان له نه هیشتنی خرابه کاری بچوک بچوکدا خه رج ده که ن و ووزهی خوین له لایه نیکی (لقی) انه ی ئیسلامه وه ده خه نه گه ر، که کارنیکی ئیجابی راست ناکاته سهر بارودوخه جاهیلیه ته موشریکه که یان که مافی خویه تی خوی بۆ خوی زهوت کردوه. نه و موسولمانه خوین گه رمانه به م سۆزه دینییه نارپکه یان بارودوخی جاهیلیه موشریکه کان به ئیسلام سواغ ده دن و پۆشاکیکی دینداری به به ردا ده که ن و شه رعیتیه کی تی هه لده سوون!! نه م کاره دژوارو ترسناکه شیان برپاردانیکی لاهه کی (غیر مباشره) که گوايه نه م بارودوخه (جاهیلی) انه له سهر بناغه ی ئیسلام دامه زراون و ناشه رعی نین! ته نها نه وه نده یان هه یه که جار جاره لیره و له وی گوناحیک ده کریت! یان سه ریچیه ک له فه رمانی خوی گه وره له گۆشه و که نارپکدا ده کریت، له لقه یاسایه کدا، یان له حوکمیکی ساده د!!!

ئیمه زور پیوستمان به بیرخسته وه هه یه. چونکه ره نجی شه ی تانه کان و پیلانه گلاوه کان یان هاتوته وه به رو واتای سه ره کی نه م دینه پاکه یان له میشکی خه لکیدا گۆریووه.. کارنیکی وایان کردوه که که س حاکمیتی خوی گه وره و سه روه ری شه ریعه ته که ی به به شیکی له عه قیده نازانیت. ته نانه ت لای خوین گه رمه دل سۆزه کان یان مه گه ر نابیت چون نه و هه ست پاکانه هه ر خه ریکن بۆ راست کردنه وه ی دروشمیکی په رستن (به لایر دنی بیده که ی یان خه ریکی به ره له سستی خو وره و شتی بچوکن (وهک پیکه وه رویشتی کور و کچیک که مه حره می په کتر نین)

يان رهنجی ته‌وه دده‌دن لقه یاسایه‌ک راست که‌نه‌وه که پیچه‌وانه‌ی شه‌ریعه‌تی خویه (وه‌ک حوکمی سی به‌سی ته‌لاقدان)! که چی هیچ قسه‌یه‌ک دهر‌باره‌ی حاکمی‌تی و گرنگی حاکمی‌تی و سه‌روه‌ری شه‌ریعه‌ت له ئیسلامدا ناکه‌ن! دژی خراپه بچو‌وکه‌کان راده‌وه‌ستن و هه‌ولی گۆرینیان دده‌دن، که چی واز له خراپه‌ی هه‌ره گه‌وره ده‌هینن که بریتیه له دانه‌مه‌زراندنی ژیان له‌سه‌ر بناغه‌ی خواوویستی، بناغه‌ی دژ به یه‌کخواناسی، واته له‌سه‌ر برپارو بیرو هوشانی‌که که ته‌نہا خوی گه‌وره به حاکم داده‌نیت. خو خوی گه‌وره پیش هه‌موو شتی‌ک ته‌وه‌ی به‌خه‌لکی فه‌رمووه که هیچ جوړه شه‌ریکی‌ک بو خوی گه‌وره برپار نه‌ده‌ن. ته‌مه ته‌وه ری‌سایه‌یه که خه‌لکی موسو‌لمانی له‌سه‌ر په‌روه‌ده ده‌بی‌ت، ده‌بی‌ت هه‌لو‌یستی یه‌که‌می موسو‌لمان دهر‌باره‌ی هه‌ر عه‌قیده‌یه‌کی دژ به ئیسلام، هه‌ر له یه‌که‌م هه‌نگاوه‌وه ده‌بی‌ت بریتی بی‌ت له ره‌تکرده‌وه‌وه دوور که‌وته‌وه‌وه توخن نه‌که‌وتی. هه‌روه‌ها ده‌بی‌ت هه‌مان هه‌لو‌یستی هه‌بی‌ت به‌رامبه‌ر به هه‌ر ده‌ستور و هه‌ر یاساو ری‌ساو هه‌ر سیستم و هه‌ر بارودو‌خیک که برپاری ته‌نہا حاکمی‌تی خوا نادات.

ده‌بی‌ت هه‌لو‌یستی ره‌تکرده‌وه‌وه ته‌به‌رپاروون بی لی. هه‌ر له یه‌که‌م ساتی ناسینی‌یه‌وه ده‌بی‌ت ره‌فز بکری‌ته‌وه پیش ته‌وه‌ی بچیته نیو باسی ته‌وه لق و چلان‌ه‌وه که له‌گه‌ل هه‌ندی‌ک لق و خالی ئیسلامدا یه‌ک ده‌گرنه‌وه.

هه‌رکه‌سیک، هه‌ر کۆمه‌لیک، هه‌ر میلیه‌تی‌ک یاساو ده‌ستوری مرؤفیان وهرگرت و په‌یره‌ویان کرد، ته‌وا ته‌وه مرؤفان‌ه‌یان په‌رستووه. ته‌وه ته‌وه مرؤفان‌ه‌ی ته‌وه

ده ستورهيان بو داناون، نه مان به خوي خوږيان داناوه! نه مه پرون كړدنه وه و
 راشي پيغه مبه ره صلى الله عليه وسلم كه دهر باره ي پياواني ديني جوله كه و
 دپانه كان (نه حبارو روهبانه كان) فهرمووي: كه نه و دوو ميله ته نه حبارو
 روهبانه كاني خوږيان له جي خوا دانا بوو: (كاتيك عه دي كوري حاتم هاته
 خرمه ت پيغه مبه ره صلى الله عليه وسلم گوئي لي بوو نه م نايه ته ي ده خوږينده وه:
 (اتَّخَذُوا أَحْبَابَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ) التوبة/۳۱ واته: حبرو راهيبه كاني
 خوږيان كړد بووه خواو له جي خوي په روهردگار دايان نابوو. عه دي ووتی: نه ي
 پيغه مبه ري خوا، كوا نه وان نه و حبرو راهيبانه ي خوږيان په رستووه؟! پيغه مبه ره
 صلى الله عليه وسلم فهرمووي: (بَلَىٰ إِنَّهُمْ أَحَلُّوا الْحَرَامَ وَحَرَّمُوا لَهُمُ الْحَلَالَ،
 فَاتَّبَعُوهُمْ فَذَلِكَ عِبَادَتُهُمْ إِيَّاهُمْ) واته: به لي نه وان حه راميان بو حه لال ده كړدن

۱ نه م حه دپسه رپواياتي تري زوره و زورينه ي نه هلي ته فسي ر له ليكدانه وه ي نه م نايه ته ي
 ۳۱ ي سوره تي التوبة دا هيناويانه ته وه، چونكه ابن عباس حذيفة بن اليمان و هي تريش له
 ياوران رپوايه تيان كړدوه له وانه ابن جرير له ژير ژماره ي ۱۶۶۳۱-۱۶۶۳۲. الترمذي/ژماره
 ۳۰۹۵ و ابن كثير له ته فسي ره كه يدا (۳۱۸/۲) و ابن القيم له هداية الحباري ۱/۲۷ به دوو رو
 دري زي هيناويانه ته وه كړدوي يانه به به لگه بو به كافر داناني هه ر كه س ياساي پيچه وانه به
 شه ريعه تي نيسلام داريتيت.. ابن كثير ده فهرموي: رَوَى الْإِمَامُ أَحْمَدُ وَالْتِّرْمِذِيُّ وَأَبْنُ جَرِيرٍ مِنْ
 طُرُقٍ عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ لَمَّا بَلَغَتْهُ دَعْوَةُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَزَرَ
 إِلَى الشَّامِ وَكَانَ قَدْ تَنَصَّرَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ فَاسْرَتْ أُخْتَهُ وَجَمَاعَةٌ مِنْ قَوْمِهِ ثُمَّ مَنَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى أُخْتِهِ وَأَعْتَقَهَا فَرَجَعَتْ إِلَى أُخِيهَا فَزَعَبَتْهُ فِي الْإِسْلَامِ وَفِي الْقُدُومِ عَلَى رَسُولِ
 اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَتَقَدَّمَ عَدِيٌّ إِلَى الْمَدِينَةِ وَكَانَ رَئِيسًا فِي قَوْمِهِ طَيْئٍ وَأَبُوهُ حَاتِمُ الطَّائِيِّ
 الْمَشْهُورُ بِالْكَرْمِ فَتَحَدَّثَ النَّاسَ بِقُدُومِهِ فَدَخَلَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وَفِي

و حہ لائیشیان لئ حہ رام دہ کردن. تہ مانیش پیڑہویان دہ کردن (واتہ مل کہ چی تہ علیماتہ کانیان بوون و پیڑہوی پابہند دہ بوون). تہ مہ شہ پہ رستی تہ و قہ شہ و حیبر و راہیبانہ.

عُنُقِ عَدِيِّ صَلِيبٍ مِنْ فِضَّةٍ وَهُوَ يَفْرَأُ هَذِهِ الْآيَةَ" اِتَّخَذُوا اٰخْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ اَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ" قَالَ: فَقُلْتُ إِنَّهُمْ لَمْ يَعْبُدُوهُمْ فَقَالَ" بَلَى إِنَّهُمْ حَرَّمُوا عَلَيْنِمْ الْحَلَالَ وَأَحَلُّوا لَهُمْ الْحَرَامَ فَاتَّبَعُوهُمْ فَذَلِكَ عِبَادَتِهِمْ إِيَّاهُمْ" وَقَالَ رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ" يَا عَدِيّ مَا تَقُولُ؟ أَيَضْرُكَ أَنْ يُقَالَ اللّٰهُ أَكْبَرُ؟ فَهَلْ تَعْلَمُ شَيْئًا أَكْبَرَ مِنَ اللّٰهِ؟ مَا يَضْرُكَ أَيَضْرُكَ أَنْ يُقَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللّٰهُ فَهَلْ تَعْلَمُ إِلَّاهَا غَيْرَ اللّٰهِ؟ ثُمَّ دَعَاهُ إِلَى الْإِسْلَامِ فَأَسْلَمَ وَشَهِدَ شَهَادَةَ الْحَقِّ قَالَ: فَلَقَدْ رَأَيْتُ وَجْهَهُ اسْتَبَشَّرْتُ ثُمَّ قَالَ" إِنَّ الْيَهُودَ مَغْضُوبٌ عَلَيْهِمْ وَالنَّصَارَى ضَالُّونَ" وَهَكَذَا قَالَ حُدَيْفَةُ بْنُ الْيَمَانَ وَعَبْدُ اللّٰهِ بْنُ عَبَّاسٍ وَغَيْرُهُمَا فِي تَفْسِيرِ" اِتَّخَذُوا اٰخْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ اَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ" إِنَّهُمْ اِتَّبَعُوهُمْ فِيمَا حَلَّلُوا وَحَرَّمُوا وَقَالَ السُّدِّيّ اِسْتَنْصَحُوا الرِّجَالَ وَنَبَذُوا كِتَابَ اللّٰهِ وَرَأَى ظُهُورَهُمْ وَلِهَذَا قَالَ تَعَالَى" وَمَا أَمْرُو إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا" أَي الَّذِي إِذَا حَرَّمَ الشَّيْءَ فَهُوَ الْحَرَامُ وَمَا حَلَّلَهُ فَهُوَ الْحَلَالَ وَمَا شَرَعَهُ أَتَّبِعَ وَمَا حَكَمَ بِهِ نَفَذَ" لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَلَا رَبَّ سِوَاهُ.

له دين لادان

نيمه له م زهمانه‌ي څوماندا، زور جوړ شيرك له‌ناو نه‌و كه‌سانه‌دا ده‌بينين كه لافي نيسلامه‌تي و په‌كخواناسي لي ده‌دهن. پله به پله‌ي شيرك به‌چاوي څومان له هه‌لس و كه‌وتياندا ده‌بينين.. نه‌مړو خه‌لكي جوړه‌ها خويان هه‌په كه ناويان (نه‌ته‌وه) و (نيشتمان) و (گه‌ل) و.. هتد. نه‌مانه هه‌مووي بتن. به‌لام وه‌كو شيوه ساده‌كه‌ي جاهيليه‌تي جارن په‌يكه‌ري دارو به‌ردى بو دانه‌تاشراوه. به‌لام هه‌ر هه‌موويان سيفاتي خويه‌تيان بو دانراوه. قوربانيان بو ده‌كريت و خوين و گيان له پيناويدا ده‌درت. هه‌ر وه‌كو كه له به‌رده‌م بته‌كاني پيشوودا سه‌ر ده‌پرران. خه‌لكي نه‌مړوش باوه‌ريان به بووني خوا هه‌په. به‌لام ته‌عليماته‌كاني ده‌خه‌نه پشت گوي! و شه‌ريعه‌ته‌كه‌ي ده‌خه‌نه كه‌نارا! له كاتيپكا كه ته‌عليمات و داواكاريه قورسه‌كان نه‌و بتانه به (پيروژ) ده‌زانن، گه‌رچي پيچه‌وانه‌ي فه‌رمان و شه‌ريعه‌ته‌كه‌ي خواشن! بگره زورجار هه‌ر به ته‌واوي واز له شه‌ري خوا ده‌هي‌نرت.. جا نه‌گه‌ر نه‌مه خويه‌تي نيه‌و نه‌مه‌ش شيرك نيه‌و نه‌وانه‌ش موشريك نين؟! نه‌دي فره‌ خويه‌تي و شيرك و موشريك چين و كپن و چونن؟! نه‌مانه هه‌مووي شيركن و له جاهيليه‌ته بوگه‌نه‌كه‌ي نه‌مړودا بوونه‌ته ديارده‌و رواه‌ت و جه‌وه‌ر.. جاهيليه‌تي پيشوو زور له جاهيليه‌تي نه‌مړو به نه‌ده‌بتر بوون چونكه له جاهيليه‌تي پيشوودا نه‌و بتانه -له جي خوا- داده‌نران و قوربانيان بو ده‌كرا، وه‌ك شه‌ريكي خوا داده‌نران.. واته هاوبه‌شي بوون و

ده‌سه‌لاتی خوا بوون.. له هه‌ست و سۆزی خه‌لکه موشريکه‌که‌ی پيشوودا،
 خوی گوره هه‌ر پاک و به‌رپزو بې خه‌وش ده‌ژمپرا.. به‌لام له جاهيليه‌تی
 نه‌مړودا نه‌و بتانه به به‌رزترو به‌رپزتر داده‌نړين! داواکاری و فه‌رمانه‌کانی نه‌و بتانه
 - بې چه‌ندوچوون و بې سلکرده‌وه- راده‌په‌رپزین. که‌چی شه‌ریعه‌ته‌که‌ی خوا وازی
 لڼ ده‌هینریت و کار که‌نار ده‌کریت! نیمه‌خومان هه‌لده‌خه‌له‌تینین گه‌ر واحساب
 بکه‌ین که به‌تپه‌رستی ته‌نہا له‌و شیوه ساده‌و ساویلکه‌ی بت دانان و په‌رستن و
 قوربانی بؤ کرنه‌که‌ی جارانه!

یان وایزین ته‌نہا نه‌و جوړه په‌رستن و نه‌زر بؤ کردن و چه‌مانه‌وه کړنووش بؤ
 بردنه‌ی جارانه، یان وایزین هه‌ر به‌و ئیعتباره‌ی جارانن که گوايه تکاکار
 (شافع)ی لای خوی په‌روه‌ردگارن!

له راستیدا نه‌وه‌ی که گؤړاوه ته‌نہا جوړی بت و شیوه‌ی بتپه‌رستیه‌که‌یه. چونکه
 دروشمی په‌رستنه‌کان ئالؤزتر بوون، ناوینشانی نوپیان لپنراوه.. نه‌مما حه‌قیقه‌تی
 شیرکه‌که هه‌ر وه‌کو خوی ماوه. ئا نه‌مه‌یه که ده‌بیت ئاگادار بین و خه‌لکیشی لڼ
 ئاگادار بکه‌ینه‌وه. نه‌هیلین راستی نه‌ له خومان و نه‌ له‌و خه‌لکه‌ش بشپویت،
 نه‌بادا نیمه‌و نه‌وانیش فریوی دوژمنان بخوین خوی گوره فه‌رمانی به‌ غیره‌ت و
 پیاوه‌تی و داوین پاکي و چاکه‌خوازی داوه. بته‌کانی سه‌رده‌میش (پاره) و (به‌رهم)
 و (نه‌ته‌وه) و (نیشتمان) و هتد.. فه‌رمان ده‌دن به‌ رووتی ئافره‌ت و له‌ش
 فرؤشپیان و چه‌وسانه‌وه‌و روتانه‌وه‌ی میلیله‌تان.. باشه نه‌و خوايه کامه‌یه که

دهبیت فرمان و ته علمياتي راپه پښتیت؟ خوی په ورو دگار په یان ئەم بته نوپیانه ی سهردهم که له جی خوا دانراون؟!

خوی گه ورو فرمانی داوه که دهبیت ئەو عه قیده یی په یوهندی هه موو خه لکی به یه که وه ده به ستیت هه عه قیده بیت و به س. به لام بتی نوی (نه ته وایه تی) یان (نیشتمان) فرمان ددهن که دهبیت په یوهندی عه قیده له نیو تاکی کومه لگه کاندایوور بخړیته وه! دهبیت (نه ژاد) یان (هه ستی نه ته وایه تی) بیته نالقه ی په یوهندی نیوان خه لکی!! باشه ئەو خویه کامه یه که دهبیت فرمان و ته علمياتي راپه پښتیت؟ خوی په ورو دگار په یان ئەم بته نوپیانه ی سهردهم که له جی خوا گه ورو دانراون؟!

نه مانه هه مووی نمونونه ی ئەو گور انانان که له سهر زه مینی نه مړودا پرویان داوه. که له راستیدا حه قیقه ته کانی بت په رستی نه مړو دهرده خه ن. حه قیقه تی بته کان دهرده خه ن. ئەو بته نادیارانه ی له جی بته کونه دیاره کان دانراون و ده په رستریڼ.. بویه دهبیت زور به حه زهر بین هه ل نه خه له تین، فریوو نه درین. دهبیت چاک بزاین که شیرک و بتپه رستی وه کو جارانی نه ماوه له شپوه یه کی ساده و ساویله که دا بیت.. شیرک و بتپه رستی هه ر به رده وامه و هه ر ماوه. به لام شپوازو دیارده و پواله تی بت و بتپه رستیه که گوراوه.

نه گهر شه ی تانه کانی جن و مروف له ژیری مروفا یه تی بگه پښ تا سهر به ستانه ئەم واقیعه ببینیت، هه رگیز پی رازی ناییت و نایه ویت. به لام ئەوی ری لڼ

ده‌گریت هه‌واوه‌وه‌س و ئاره‌زووی سه‌رانی گومپایی و فریودانن. ئه‌وانه‌ی وایان کردوو هه‌ که‌ کۆمه‌لگه‌ی مرۆفایه‌تی - دوا‌ی چوارده‌ سه‌ده‌ی ته‌واو له‌ هاتنه‌ خواره‌وه‌ی قورئان- ئاوا واز له‌ دین به‌پینیت و هه‌لگه‌رپته‌وه‌و له‌م شیوه‌ نوێیه‌ی جاهیلییه‌تدا بکه‌ویتته‌وه‌ شیرک و هاوبه‌ش بۆ خوا برپار بدات.. له‌و شه‌ریکه‌ بێ ده‌سه‌لاتانه‌ی هیچیان له‌م گه‌ردوونه‌دا دروست نه‌کردوو، به‌لکو خۆیان دروست کراون. که‌ ناتوانن لایه‌نگری هیچ که‌سێک ببن و سه‌ری خه‌ن، خۆشیان بێ سه‌ر ناخریت وه‌ک خوا‌ی گه‌وره‌ ده‌فه‌رموی: (أَيُّشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ) (الأعراف/ ۱۹۲) واته‌: یان هاوبه‌شی وا بۆ خوا برپار ده‌ده‌ن که‌ هیچیان دروست نه‌کردوو، به‌لکو خۆیان دروست کراون. هاوبه‌شی وا بۆ خوا برپار ده‌ده‌ن که‌ ناتوانن وه‌ده‌ست به‌پین و خۆشیان هه‌ر سه‌رناکه‌ون..

کۆمه‌لگه‌ی مرۆفایه‌تی ئه‌م‌پۆی هه‌روه‌کو دوینی پپووستی به‌وه‌ هه‌یه‌ به‌م قورئانه‌ بدۆزرتته‌وه‌ پپووستی به‌ که‌سێکه‌ سه‌رکردایه‌تی بکاته‌وه‌ تا جارێکی تر له‌ جاهیلییه‌ت‌وه‌ به‌پینیت‌وه‌ به‌ره‌و ئیسلام. تا له‌ شه‌وه‌ زه‌نگی تاریکی کوفره‌وه‌ بیاته‌وه‌ به‌ره‌و ئاسۆی روناکی باوه‌ر.. پپووستی به‌ که‌سێکه‌ بیته‌وه‌ سه‌رله‌ نوێ به‌م دینه‌ دڵ و ژیری و دیدو بۆچوونی له‌م بت‌په‌رسته‌ی نوێیه‌، له‌م بێ می‌شکیه‌ نوێیه‌ی دیسان تپیدا جمه‌ی دپت رزگاری بکات. هه‌ر وه‌کو له‌ یه‌که‌م جاردا هه‌ر به‌م دینه‌ رزگاری کرد بوو.. تا دڵ و ده‌رونه‌کان به‌ باوه‌رپه‌ینان به‌ حه‌قیقه‌تی یه‌کخواپه‌رستی ئاوه‌دان ببیته‌وه‌ وه‌ست و هۆشی بپه‌رشیته‌وه‌. تا نه‌وه‌ی نوێی مرۆفایه‌تی ئه‌م گه‌شته‌ دووره‌ی سه‌رزه‌مینی له‌به‌ر رۆشنایی رینمایی خوادا به‌رپیت.. بپوات و چاوی

له تنه نه ستړه کړه کي ناسوي ژيان بڼت و له پري لانهدات. پروات و پشتي به تنه نه سهرچاوه کي بوون ببه خشيت له ژيان و هيزو روژيدا تنه نه سهرچاوه ي سودو ژيان.. تنه نه سهرچاوه ي دان و نه دان.. تا له گه شتي دريژ خايه ني به ره و نه و سهرچاوه يدا ريك و راست پروات. به ره وخوا.. هر له وپشه وه وه رگريت و له سهر ريپزي نويش پروات.. لا نه کات به لاي ريچکه ي تنه نگه به رو بنه ست با نال و والا و رازاوه ش کرا بن.. تا دنيا ترو هيمنتر بڼت له گه شتي گه يشتنه هيو او نامانج.. پروات و به حه زهر بڼت. بزانيت گه وره کي چي پي خوشه نه نجامي بدات و چي پي ناخوشه توخني نه که وښت.. جا نه گهر به م ريپزه و به ره و نه و ناواته ي پشتي به و سهرچاوه له بن نه هاتوه به ست و که وته ري، گوماني تپدا نيه که هه مو ووره و وزه ي له و ريپه دا سهر ف ده کات.. چونکه له و حاله ته دا بينه دا، پي له سهر زمين قايمه و چاويشي له خوي تاك و تنه ي زهوي و ناسمانه کان برپوه.. خوي گه وره ده فهرموي: (ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ) الزمر/ ۲۹ واته: خوي گه وره نمونه ي دوو پياوي کويله ده هيښته وه. که يه کيکيان کويله ي چنه د که سيکه، که هه ميشه نا کوکيپانه له سهر ي. دوو ميشيان کويله ي يه ک که سه. ناي هه ردو و کويله که وه ک يه کن؟ سوپاس بو خوا. به لام زوريان نازان.

خوي گه وره نه م نمونه ده هيښته وه: نمونه ي به نده به کي يه کخوا په رست و به نده يه کي فره خوا په رست. به نده يه کيان کويله ي چنه د که سيکه، هر يه که يان

خاوهن حهزو ئاراسته يه كه له ناو خۆياندا ناكۆكيايه له سه رى و ئه و يش سه رگه ردان ماوه، نازانپت پوو له كاميان كات و به قسه ي كاميان بكات!! هه ر يه كه يان به جوړپك ئاراسته ي ده كه ن و هه ر يه كه يان جوړه فه رمانپكى به سه ردا ده دن. ئه و يش له نيوان ئه م هه موو فه رمان و به ره ئسته ي ئه و بكه و ئه و يان مه كه دا سه رگه ردانه و نازانپت كاميان ئه نجام بدات. واقى و پرماره.. سه رى سو پرماره. له سه ر هپچ رايه ك خوى پى راناگيرپت! ناشتوانپت ئه م هه موو هه واو هه وه سه دژ به يه ك و تپكچرژاوانه لپك هه لاو پرت و پپكه وه بيان سازنپت. ئه مه يه كپكيايه. ئه وى ترپشيان: كۆيله ي يه ك كه سه. ده زانپت چ فه رمانپكى به سه ردا ده دن، چى لى داوا ده كه ن بۆيه خپرا وه رى ده گرپت و راي ده په رنپت، پاشان دلىناو هپمنانه ستار ده گرپت و ده حه وپته وه. چونكه له سه ر يه ك به رنامه و يه ك پړوگرامى رۆشن و به ره و هيو او ئامانجپكى ديار هه نكاو ده نپت

باسى دوهم: مژده و ټاگدار كړنه‌وه

(هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهٌُ وَاحِدٌ وَلِيَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ) ابراهيم/۵۲ واته: ټه‌مه مژده‌په‌و روون كړنه‌وه‌په‌که‌ بو خه‌لكى، تا پټى ټاگدار بکه‌نه‌وه‌و بزانه‌و که خوا ټاك و ته‌نپاهه‌ تا خاوه‌ن ژپره‌كان له يادپان بټت.

مه‌به‌ستى سه‌ره‌كى ټه‌م مژده‌و ټاگدار كړنه‌وه‌و روون كړنه‌وه‌په‌، ټه‌وه‌په‌ که هه‌موو خه‌لكى بزانه‌و که اَنَّمَا هُوَ إِلَهٌُ وَاحِدٌ: خوا ټاك و ته‌نپاهه‌. ټه‌مه‌ش ټه‌و بناغه‌په‌ که ټيسلام پرؤگرامى خوى له ژپانپكى واقيعدا له‌سه‌ر داده‌مه‌زپټټت. بن گومان مه‌به‌ست له‌مه‌ ته‌نپا زانپن نپپه‌. به‌لكو برپټپپه‌ له‌ دامه‌زاندنى ژپانپان به‌ گوپره‌ى ټه‌و زانپنه‌. مه‌به‌ست له‌مه‌: راپه‌راندن و چټ به‌چټ كړدنى دپنه‌که‌ى خواپه‌. مادام هپچ که‌س و هپچ شټپك نپپه‌ شپانپى په‌رستن بټت جگه‌ له‌ خواپ په‌روه‌ردگار، که‌وا بوو هه‌ر ده‌بټت ټه‌و بپه‌رستپټ و هه‌ر ټه‌و پش حاکم و سه‌رؤك و سه‌روه‌رو هه‌لسورپټنه‌رو ياسادانه‌رو رپټنپشانده‌ر بټت. ټه‌وجا دامه‌زاندنى ژپانپى كؤمه‌لكه‌ى مرؤفاپه‌ټپش له‌سه‌ر ټه‌م بناغه‌ بټت. ټه‌مه‌ش جپاوازيه‌كى سه‌ره‌كى هه‌په‌ له‌گه‌ل ژپانپ هه‌موو جوړه‌ كؤمه‌لكه‌په‌كى ترى مرؤفاپه‌ټپدا، که‌ له‌ سه‌ر بناغه‌ى خواپه‌تى مرؤف دامه‌زرا بټت واته‌ له‌سه‌ر حاکمپټى مرؤف و په‌رستنى مرؤف. ټه‌م جپاوازيه‌ش له‌ هه‌موو شټپكداپه‌: له‌باوه‌رو بپروهوش. له‌دروشى په‌رستن. له‌خووره‌وش و نه‌رپت، له‌ ره‌سم و عاده‌ت.. هه‌روه‌ها له‌ كاروبارى ټابورى و كؤمه‌لاپه‌تى و هه‌موو لاپه‌نه‌كانى ترى ژپانپ ټاك و كؤمه‌لدا هه‌په‌.

باوه‌په‌يان به‌خوایه‌تى و ده‌سه‌لاتدارىتى خوى گه‌وره. وه‌نه‌بيت برىتى بيت له ئايدىولۆژىيه‌كى پرووتى وا كه‌ ته‌ن‌ها له‌ بىرو هۆشدا بچه‌سپىت. به‌لكو خوىه‌تى خوى گه‌وره‌ پرۆگرامىكى سه‌ربه‌خۆيه و هه‌موو لايه‌نه‌كانى ژيانى له‌سه‌ر داده‌مه‌زرىت.. سنورى عه‌قیده ئه‌وه‌نده به‌رفراوانه كه‌ هه‌موو لايه‌نه‌كانى ژيان ده‌گرىته‌وه. كىشه‌ى حاكمىتى له‌ ئىسلامدا - به‌هه‌موو لق و په‌له‌كانىيه‌وه- كىشه‌يه‌كى عه‌قیده‌يه. مه‌سه‌له سه‌ره‌كى يه‌كانى خووره‌وشتىش هه‌ره‌هه‌موويان مه‌سه‌له‌ى عه‌قیده‌ن. ئه‌و پرۆگرامه به‌رفراوانه‌ى ژيانىش، كه‌ خووره‌وشت و عاده‌ت نه‌رىت ده‌گرىته‌وه، هه‌ر له‌ عه‌قیده‌و ئايدىولۆژيه‌وه وه‌رده‌گرىت. هه‌روه‌ها هه‌موو بارودۆخ و هه‌لس و كه‌وتىكى ترى ژيان هه‌ر عه‌قیده‌يين. ئىمه‌ ئه‌گه‌ر چوارچىوه‌ى عه‌قیده‌ى ئه‌م دینه‌مان نه‌ناسى و شاره‌زای نه‌بووين و به‌ ته‌واوى له‌ شايه‌تمان‌كه‌مان (لا اِلهَ اِلاَّ اللهُ، مُحَمَّدًا رَسُوْلُ اللهِ) نه‌گه‌يشتىن، ئه‌وه له‌ مه‌به‌ستى قورئانه‌كه‌ تىناگه‌ين. كه‌ وابه‌و پىش هه‌موو شتىك ده‌بيت له‌ واتاى (په‌رستن ته‌ن‌ها بو خوىه) تى بگه‌ين و دىندارىتى -به‌هه‌موو لايه‌نه‌كانىيه‌وه- بىگىرپه‌نه‌وه بو خوى گه‌وره، نه‌ك هه‌ر له‌ساته‌كانى نوێژدا به‌لكو له‌ هه‌موو گۆشه‌و كه‌نارىكى ژياندا..

ئه‌و بتپه‌رستىيه‌ى كه‌ سىدنا ئىبراهيم سه‌لامى خوى لى بيت داواى له‌ خوى گه‌وره‌ كرد كه‌ خوى و كور و نه‌وه‌كانى لى لابدات، وه‌نه‌بيت هه‌رله‌ شىوه‌ ساده‌كه‌ى بتپه‌رستى عه‌ره‌به‌كاندا بوو بيت كه‌ له‌ جاهىلىيه‌تى پىش ئىسلامدا ده‌يان كرد، يان له‌ جاهىلىيه‌ته‌كانى تردا كه‌ له‌ به‌ردو دار په‌رستى، يان ئاژهل و بالنده په‌رستىدا

دەردەكەوت. ئەم شىۋانەش ھەموو جۆرە بىپەرستىيەكان ناگرىتەو ھەموو شىۋازو جۆرەكانى شىرك ناگرىتە خۆ.

ئەگەر ئەوئەندە سادە بىن و وابزانىن كە تەنھا ئەمانە شىركن ئەوا پەردەيەك دىنن بەسەر بىنايى خۇمانداو ناھىلن حەقىقەتى جاھىلىيەت و وئەو جۆرە جىاوازەكانى شىرك بناسن. كەوا بوو دەبىت زۆر بە قوولى بە لىكۆلئىنەو ھەدا رۇچىن. سىروشتى شىرك و ماناى بت و پەيوەندى نىۋان بت و شىرك شارەزا بىن و جۆرە نوئىكانى جاھىلىيەتى سەردەم بزانن و بزانن شىرك لەچى لايەنېكدا ھەيە. لەو شىركەى پىچەوانەى لا إله إلا الله يە. كە برىتىيە لە ھەموو جۆرە بارودۇخ و رەوتىك كە بەگوپرەى دىنى خوا دانەرپۇترا بىت. حەقىقەتى شىرك لەمەدا دەردەكەوئت كە كەسېك لە لايەنېك لە لايەنەكانى ژياندا خۇى بەگوپرەى دىنى خوا ساز دابىت بەلام لايەنەكانى تىرى ژيانى بەگوپرەى رىبازىكى تر دارشتبىت! زەقتىن نمونەش ژيانى ئەمپۇى مرۇفايەتىيە. كە جۆرەكانى شىرك لە زۇربەى لايەنەكانى ژيانىدا دەردەكەوئت.

بتي بئ په يکه

ئو كه سهى كه باوهر به خوايه تى خوا دههينيت ونويزو روژو حه ج
 وپه رسته كانى ترى به پي شه ريعه تى خوا به ج دههينيت كه چى له هه مان كاتدا
 بو بارى سياسى وئابوورى وكومه لايه تى له ياساو ريساو به رنامه تى غه پرى
 خواى گه وروهه وهرده گرېت. بيروهوش وديدو بوچوونى به گوپره تى بيروباوهرپكى
 ترى غه پرى ئيسلام داده رپژيت. ئو كه سه له نيو جه رگه تى شيركدا خول
 ده خوات. به ته واوى پيچه وانهى شايه تمان (لا اِلهَ اِلاَّ اللهُ، مُحَمَّدًا رَسُوْلُ اللهُ)
 ده وه ستيتته وه! با په رسته كانيشى بهينيتته دى. ئا ئه وه يه كه خه لكى ئه مړو لى بئ
 ئاگان و بئ دهر به ستانه ده كه ونه ناوى و گوپى ناده نى. چونكه ئه م خه لكه نازان
 كه ئه م شيركه تى ئه وان، هه ر هه مان شيركه كه كافر هه كان له هه موو كات و
 شوئنيكدا كروويانه، خو بت مه رج نيه له شيوه ساده كه تى جارانيدا بيت.
 نه خپر.. ئه و درووشمانه تى كه تاغووتيك به رزيان ده كاته وه و خه لكى له زير
 ئالاياندا كو ده كاته وه و ده يان خاته سه ر دينيكى تر پيى. جوړيكه له بت. خو بى
 جاران كه قسه تى نه ده كرو و نه يده بيست و نه يده بينى، بته كانى ئه م سه رده مه ش
 هه روان.. جاران كوومه له زيوانيك كه له پشت بته كانه وه بوون، كه خويان -له
 روااله تدا- بو خزمه تى بت و بتگان تهرخان كرد بوو، ئه مانه تى كه وپرديان
 ده خو پندو دوعايان ده كرو شال و مووفه پك و ته به پروكيان دابه ش ده كرد، هه ر
 ئه مانه بوون كه حوكميان ده رده كرو و ده يان ووت: ئه مه حوكمى بته پيروزه كانه!
 ئه مان ده يان ووت كه (جه نابى بت) فه رموويه تى چى حه لاله و چى حه رامه! پيروزى
 بته كان خه رمانه تى ريزى ده ورى ئه مان بوو.. هه رچى ئه مان ده يان ووت و ده يان

کړد هر به ناوی (جه نابی بت) ه وه به ناو خه لکدا بلاوده بووه و دهبوه یاسا و ده ستور! نه مړوش هر وایه. هه زاران درووشم و هیماو لافیته ی بتانه هه ن که زیوان و حاکم و سکر تیرو ریبه رو سه رکړدایه تی حزه کان له ژیر ناوو له پشتی نه و درووشمانه وه یاسا و ریساو حوکم درده کهن هر به ناوی نه وانه شه وه ریباو به رنامه و یاسا و ریساو خوو نه ریت و به هاو ره هه ند دیاری ده کړیت.. به راستی نه مانه ش هر بتن، سروشتی بتن. حه قیقته تی بتن، نه رکی بتیش چی به چی ده کهن و روئی بتیش ده بینن..

نه گهر له جییه ک نه ته وایه تی کرا به نالا، نیشتمان کرا به نالا گهل و ده سه لات کرا به نالا، یان چین و توئیژیکی کومه ل کرا به نالاو خه لکیان بو په رستی کؤکرده وه و له جی دینی خوا کرانه به رنامه ی ژیان و قوربانیان له پیناودا دراو سامان و ته مه ن و نابروویان له پیناودا به خت کرا.. نه وه کراونه ته بت و له جی خوا ده په رسترن.. نه گهر یاسا و ریساو ده ستور به ناوی نه م لافیته و نالایانه وه درکراو شه ریه ته که ی خوا خرایه که نارو نه و ده ستورانه بوونه سیستمی حوکمی ژیانی کومه لگه که.. یان به و اتایه کی تر بلین: نه گهر دیدو بوچوون و پیناسه و یاسا و ریساو تاغووتان بووه به رنامه ی ژیان، نه وه بتیه رستی له زه قترین شیوه یدا نیشان دراوه و چه سپیوه.. نیتر خو مه رج نییه له جی نه م نالاو به رنامه بت داتاشریت و بپه رسترن و به شیوه ساویلکه که ی پیشو له ده وری گهرن و ویردی به ده و ردا بخوینریت..

بتپه رستى مه رج نييه داروبه رد په رستى بئت. واته چه مانه وه و كړنوش بؤ بردن ته واف كردن بئت به ده وړى بتيكدا نه خيړ.. له وانه يه بيرو باوه پړك، هه ست و سؤزنيك، ريپازنيك بوو بيته بت. خو ئيسلام هه ر بؤ ئه وه نه هاتووه بتى داروبه رد برمي نيئت و په يكه ره كانيان بروخي نيئت.. نه خيړ.. له راستيدا ئه م ئيسلامه بؤ ئه وه هاتووه كه دوو ريپانى نيوان كوفرو باوه ر، شيرك و يه كخوا په رستى، جاهيليه ت و ئيسلام ديارى بكات.. دوو ريپانى نيوان دىنى خواو دىنى غه يرى خوا.. تا له هه موو هه لس و كه وت و ره وتي كدا هه لويستى به رامبه ر هه موو ره فتارو گو فتارنيك ديارى بكات. تا حوكمى هه موو ديدو بؤ چوون و بيرو باوه رو ريپازو خه بات و سيستم و پرؤگرامنيك روون بكاته وه.. تا هه موو شتيكى ده ورو به رى مرؤف پيناسه بكات. تا بزانيئت ئايا ئه مانه سيستم و پرؤگرام و ديدى خواناسين يان هى فره خواناسين. تا بزانيئت ئايا ئه و خه بات و هه و لدانه بؤ سه روه رى ياساو ريپساو ده ستورى تاغو وتانه. يان بؤ سه لماندن و چه سپاندنى شه ريعه ته كه ي خوايه و بؤ دامه زراندى حوكمى خوايه له سه ر زه وى..

دین هر شایه تمان نییې

نه وانه ی و ده زانن هر به و ونده ی به زمان شایه تمان دهینن و نویت دهکن و
 روژو دهگرن و ژن هینان و ته لاقدانیان، یان میرات و میراتگریبان که به گوپړه ی
 ته علماتی نیسلام دابه ش دهکن، نیتر نه منده به سه و هاتوونه ته (دینی خوا)
 وه، به لام له لایه کی تره وه مل که چ و گوپړایه ی یاساو ریسای دژ به نیسلامن.
 له سه ر نه مه شه وه گیان و مایان له پیناوی رینبازیکی جاهیلییه تدا دهکنه
 قوربانی و له خه باتیکی به رده و امدان و ووزه یان دهخه نه گه ر تا ناواتی بتی نویت
 بیته دی!!

دیسان سه ره پای نه مه ش: که ده بینن نابرو ره وشت و نه ریت و ره ه ندو به هاو
 برپاره کانی دین که ده بیته رینگری داواکاریه کانی جاهیلییه ت و ته علماتی بته
 نویتکان، نه و به ها نیسلامیانه دهخه نه لاوه و داواکاریه کانی جاهیلییه ت جی به جی
 دهکن! نه مه چ دینداریه که؟ نه و که سانه ی نه مه ه لئس و که وت و حالیانه
 هه روا ده زانن هیشتا له (دینی خوا) دان؟!

نه وانه ده بیت به هو ش خو بینه وه.. ده بیت سه ر له نویت حالی بینه وه که نه و
 حاله ته ی نه وانی تیدان شیرکیکی زور گه و ره و دژواره!! نه وانه له دینی خوادا نین!
 دینی خوا گالته بازار نییې دینی خوا ناوها لاوازو هیچ و پوچ و بن قه درو قیمه ت
 نییې!! نه مه (دینی خوا) نییې.. نه م جوړه که سانه لاف و گه زافی موسولمانیتی لئ
 ددهن، و خو یان وخه لکی هه لده خه له تینن.. یان زور گیل و هیرو گه لحو ن، یان

زور نه‌زانن، يان زور لا ئوبالين و گوی نادهن به‌گرنګي دين و جيدديه تي دینداری..
 دینی خوا به‌رنامه و په‌یره و پړوگرامی هه‌موو گوښه و بارنګی ژبانی روژانه‌یه. دینی
 خوا بریتیه له: مل که چکردنی هه‌موو فه‌رمان و به‌ره‌لستی (امر و نهی) په‌کی
 خوی گه‌وره.

دینی خوا: نه و ئیسلامه‌یه که خوی گه‌وره غه‌یری نه‌وی پښ قبول نیه.. نه و
 به‌رنامه‌یه که هه‌موو لایه‌نی ژبانی کوښه‌لگا ده‌گرته‌وه.. به‌پښ نه و ئیسلامه‌ش
 شیرک ته‌نہا له بیرو هوش و باوهردا نیه.. به‌لکو پښ هه‌موو کښه‌یه‌ک، له
 به‌حاکم دانانی غه‌یری خوادایه. له‌وه‌دایه که که‌سپک يان ده‌ستور و یاسا و
 ریسایه‌ک له‌جی شریعت و سیستمه‌که‌ی خوی گه‌وره بکرته‌ حاکم و
 ده‌سه‌لاتدارو سه‌روه‌ر.. يان حه‌که‌م و ناوېژوان و دادوهر.. نه‌وه شیرکه، نه‌وه
 کوفره، جاهیلیه‌ته..

بتپه‌رستی بریتی نیه له دارو ته‌خته په‌رستن، به‌لکو پښ هه‌موو شتیک بریتیه
 له به‌رزکردنه‌وه‌ی ئالو درووشی غه‌یری ئیسلامی و کوکړدنه‌وه‌ی خه‌لکی له
 ده‌وریان و داننان به‌ ده‌سه‌لاتداریتی و سه‌روه‌ری هیزو دادوهریان..

با هه‌موو خه‌لکی -له هه‌ر وولاتیک هه‌ن- سه‌یری ده‌سه‌لاتی بالای وولاته‌که‌و
 سه‌روه‌ری یاسایان بکه‌ن بزنان نه‌و ده‌سه‌لات و سه‌روه‌ریه بو کییه؟ دینی نه‌و
 وولاته -به‌و سیفه‌ته‌ی باسما‌ن کرد- چیه و ملکه‌چی بو کییه و ته‌علیماتی کن جی
 به‌جی ده‌کریت و خه‌لکی گوږایه‌لی کښ؟ نه‌گه‌ر نه‌مانه هه‌ره‌ه‌مووی بو خوا و
 شه‌ریعه‌ته‌که‌یه‌تی، نه‌وا نه‌و خه‌لکه‌ش له دینی خوا دان. نه‌گه‌ر بو غه‌یری

شهریعه‌ته‌که‌یه‌تی‌نه‌وا با چاک حائی بن که له دینی تاغوت و بپه‌رستیدان.. خوا
په‌نامان بدات..^۱

(هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ)

ابراهیم/۵۲

^۱ پیگومان‌نه‌وه‌حوکمی‌نه‌و‌که‌سانه‌یه‌که‌به‌و‌به‌رنامه‌و‌رښازو‌سیستی‌جاهیلیه‌رازین‌و
هه‌ولنادهن‌بیگورن.

باسی سییه‌م: طاغوت و دین

چی طاغوته؟! ❁

ووشه‌ی (طاغوت) له (طغیان) وه‌رگی‌راوه وه‌زنی وه‌کو (مَلَكُوتَ وَرَحْمُوت) ه‌خوای په‌روه‌ردگار ده‌فه‌رموی: **(وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى فَبَشِّرْ عِبَادِ * الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ) الزمر/ ۱۷** واته: ئه‌وکه‌سانه‌ی که توخنی تاغوت نه‌که‌وتن، چ‌جای ئه‌وه‌ی بی‌په‌رستن. ئه‌وانه ئه‌وکه‌سانه‌ن که به‌ره‌و خوا گه‌راونه‌ته‌وه. مژده‌یان لی بیت.. مژده‌ش بده‌ره ئه‌و عه‌بدانه‌م که گوئی له قسان ده‌گرن، به‌لام ته‌ن‌ها چاک‌ترینیان ده‌گرنه‌ گوئی و شوپنی ده‌که‌ون. ئه‌ وانه، ئه‌و که‌سانه‌ن که خوارینمای‌ی کردوون وئه‌وانه‌شن خاوه‌ن دل وژیری..

که‌وابوو ئه‌و که‌سانه‌ی دوورن له تاغوت و تووخی ناکه‌ون و غه‌یری خوای گه‌وره‌ناپه‌رستن، هه‌ر ئه‌وانه‌ن که به‌ره‌و خوای گه‌وره‌گه‌راونه‌ته‌وه و کړنووشی مل که‌چی و په‌رستیان ته‌ن‌ها بۆ ئه‌و ده‌رپړووه. تاغوت هه‌موو ده‌سه‌لآتیک ده‌گریته‌وه که شه‌رعیه‌تی ده‌سه‌لآته‌که‌ی له خوای گه‌وره‌وه وه‌رنه‌گرتیبت.

هه‌روه‌ها هه‌موو حوکم و یاساو سیستمیکه‌ که له شه‌ریعه‌تی خواوه هه‌لنه‌قولایبت. بۆیه هه‌ر جوړه له سنوور ده‌رچوونیک هه‌ر جوړه له حه‌ق لادانیک، ده‌ست درئیژی کردنه بۆ سه‌ر ده‌سه‌لآت و خوایه‌تی خوای گه‌وره، بۆ سه‌ر حاکمیتی خوای گه‌وره. ئه‌مه‌ش نا‌ره‌واترین و نا‌قول‌ترین ده‌ستدریژییه‌و له هه‌موو سته‌م و له سنوور ده‌رچوونیک خراپ‌تره. ئه‌مه‌ یاخی بوونیکه‌ پیناسه‌ی تاغوتی له هه‌موو پرویه‌که‌وه به‌سه‌ردا ده‌بریت که خوای گه‌وره‌ده‌ره‌ق ئه‌هلی

کیتاب (جوله‌که‌و مه‌سیحی یه‌کان) ده‌فه‌رموی: **اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ** (التوبة/۳۱) واته: حیبرو راهیبه‌کانیان (که پیایو دینه‌که‌یانن) له جی خوی گه‌وره داده‌نا. خو‌نه‌یان ده‌په‌رستن (به مانای کپنوش بو بردن) به‌لکو یاساو ریپساو شه‌ریعه‌تیاں لیوه وهرده‌گرتن. خوی گه‌وره ئه‌مه‌شی به (عیبادهت) له سهر دانان و به موشریکیشی ناساندن. چونکه ئه‌و خه‌لکه گومپایه تاغووتیاں ده‌په‌رست.. واته ئه‌و ده‌سه‌لاتدارانه‌ی به ناوی خواوه له سنووری عه‌بدایه‌تی و ئه‌رکی خو‌یاں دهرده‌چوون. خو ئه‌و خه‌لکه گومپایه نو‌یژو روژوویان بو ئه‌و حیبرو قه‌شه‌و راهیبه‌انه ئه‌نجام نه‌ده‌دا، به‌لکو مل که چییاں بو دهرده‌بپین و گو‌یپایه‌لی ته‌علیماته‌کانیاں ده‌بوون. ئه‌مه‌ش په‌رستنه‌و بو غه‌یری خوی په‌روه‌ردگار ئه‌نجام ده‌درا. به‌مه‌ش ئه‌و په‌رستیارانه له دینی خوی گه‌وره ده‌چوونه دهره‌وه.. مه‌به‌ستی بانگه‌وازی خوا وویستی پروون و ئاشکرایه. مانای دینداریتی بو خوی گه‌وره پروون و ئاشکرایه. که بریتیه له سه‌ندنه‌وه‌ی ده‌سه‌لات له به‌نده گومپراو مله‌وره تاغووته‌کان و گپرانه‌وه‌ی بو خوی گه‌وره. ئه‌گه‌رچی لای تاغووته‌کان ماناو مه‌به‌ستی بانگه‌وازی خوایی (خراپه‌کاری)یه! یان به‌ده‌ردی له فه‌ره‌نگی سیاسی ئه‌م‌پرو‌دا ده‌لین (محاولة لقلب نظام الحكم)ه واته: تی‌کو‌شان بو هه‌لگپرانه‌وه‌ی سیستی حوکی وولات! پروانه ئه‌م گفتوگویی سیدنا موسا له لایه‌ک و فیرعه‌ون داروده‌سته‌که‌ی له لایه‌کی تر: **(وَقَالَ مُوسَى يَا فِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ)** الأعراف/۱۰۴ واته: موسا فه‌رمووی: ئه‌ی فیرعه‌ون، من نی‌ردراوی خوی په‌روه‌ردگاری جیهانیانم.. **(وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَدْرُ مُوسَى وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا**

فِي الْأَرْضِ وَيَذَرُكَ وَالْهَيْتَكَ) الأعراف/ ۱۲۷ واته: دهسته ی حاشیه و راویژکاره کانی
فیرعون پیمان ووت: تُو ناوا له موسا و گه له که ی ده گه پیت خرابه کاری له
وولاته که دا بکه ن و واز له خویه تی تُو بهینن؟!!

سیسته می حوکم له جاهیلیه تدا له سهر نه و پساو بناغه یه داده مه زریټ که
یه کیټک له بهنده کان خوئی له وانی تر ده کاته خواا!!

له بانگه وازی ئیسلامیشدا خویه تی (په رستن و یاسا دانان) ههره ی خوی
گه وره یه که ده سه لاتی به سهر هه موو بوونه وهردا هه یه و ده سه لاتی به سهر
هه موو بهنده کانیدا وه کو یه که.. نه و سحر بازانه ی که باوه پیان به خوی
په روه ردگاری جهان هیئا، ته سلیم به ده سه لاتی و خویه تی خوی گه وره بوون.
به مه ش ئیعلانی نه ووه بیان کرد که له ژیر رکیف و ده سه لاتی لاده ری تاغووت
دهرچون که مافی خویه تی خوی گه وره ی بو خوی زهوت کردووه نه و
سحر بازانه ی -بو دژایه تی و به دروختنه وه ی سیدنا موسا هاتبوونه مه یدان-
که موسو لمان بوون، ده یانزانی شه ری داهاتوویان شه ری عه قیده یه. ده یانزانی
هر به وهنده ی نه م عه قیده دینییه ئاشکرا بکریټ، نه مه نیشان دانی مه ترسی
دژوارو هه ره شه ی کاریگه ری عه مه لیه له ده سه لاتی تاغووته کان. بگره هر
به وهنده ی ئیعلان ده کریټ که خوی په روه ردگار خوی هه موو جهانیانه، هر
نه مه خوئی ئیعلانی ره فزی ده سه لاتی نه و تاغووتانه یه.. پاشان فیرعون پئی ووتن
(إِنَّ هَذَا لَمَكْرٌ مَّكْرْتُمْوهُ فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا) الأعراف/ ۱۲۳ واته: نه مه
هر فاک و فیکي خوټانه ده تانه وئی خه لکی وولات ناواره بکه ن و بیان به نه دهره وه..
نه مه ش هر وه کو نه و تومه تانه وایه که جاهیلیه تی نوئی ده یخاته پال نه و

که سانه ی خوایه تی - به مانا حه قیقی یه که ی - دزیوو له تاغوته کانی میژوو
 ده یانخسته پال هموو داعیه چاکه خوازه کان.. مه گهر فیرعه ون نه ییده ووت: (إِنِّي
 أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ) غافر/ ۲۶ واته: ده ترسم
 دینه که تان (به رنامه ی ژبان و ریبازتان) بگوریت، یان بکه ویتته خراپه کاری له
 وولاتدا! مه گهر نه م قسه هیچ و پووچانه ههر هه مان قسه ی شه پرخوازه رقنه کان
 نییه که به پرووی پاکي نه هلی چاکي حه ق و ره وادا ده کرا.. مه گهر هه مان
 پروپاگه نده ی فریودان و قسه ی لووسی هه لڅه له تاندنی نه هلی باتل نییه له
 هه موو کات و شوینیکدا که ده یانه ویت خه لکیکي گیل به رامبه ر حه ق و نه هلی
 ئیسلام بوروژینن؟! به لئ ههر نه مانه ن!! هه مان هه لویست، قسه و قسه لئوک..
 ههر کاتیک حه ق و ناحه ق به یه کتر گه یشتن، نه م به ییت و بالورانه دوو پات
 ده بنه وه.. هه مان تومه تی نارپوایه.. هه مان پیناسه و دیده، هه رکاتیک چاکه خوازی
 و شه پرخوازی ده به ریک راده چن، نه مانه ش دیسان به کار ده هیترینه وه.. کون نابن..
 نه م تانه و بوختانانه ده لئ له گه ل چهرخی زه مانه دا ده چهرخین..

تاغوت ده لئو دیندار ترم!

هر تاغوتیک که رپی خواووستی نیشان دهریت و ناموژگاری ده کړیت هه واو هوهس و نه فسی هه رپالی ناهیلایت گوئ بیستی هه ق بیت. هه ر سوور ده بیت له سه ر دیکتاتور فیعه ونیتی و خو په سه ندیبه که ی خو ی.. مه گه ر نابینیت فیعه ون دهیوت: (مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَىٰ وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ) غافر/ ۲۹ واته: ته نها نهو رپیه تان نیشان ددهم که خو م دهیبنم، خو شم جگه له رپی سه رفرازی هیچی تر تان نیشان نادهم! به لئو.. تاغوتان هه ر رپی سه رفرازی و به خته وهری و ناسوده یی ده بین و هه ر نه وهش نیشانی جه ماوهره که ددهن!! دیوتانه به درنژایی میژوو تاغوتیک رای که سیکی حه ق خوازی به راست زانیبیت نه گه ر پپی ووتیت: له وانه به به هه له دا چوو بیت؟! هیشتوو یانه که سیک رایه کی تر- جگه له وهی تاغوت خو ی هه یه تی- هه بیت؟! جا نه گه ر گوپیان له خه لک بگرتایه و هینده خو په رست نه بوونایه، بوچی ده بوونه تاغوت؟!... تاغوت سووره له سه ر باتلی خو ی و که لله ره قه له به ره له سستی بانگه وازی خوی په روه ردگاری جهمانیان. چونکه زور چاک ده زانیت که نه م بانگه وازه خو ی له خویدا، شه ری ریشه کی شکردنی نه وی به ده سته وهیه. ناهیلایت شه ریه ته ته زویره که ی بمینیت.. به مه ش ره گ و ریشالی ده سه لاته که ی هه لده ته که یت.. بویه مومکین نییه تاغوتیک ریگا به خه لکی بدات بلین: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ .. مه گه ر له وکات و شوینانه دا که خه لکی حه قیقه تی مانای نه م شایه تمانه نازانن.. دلنیا که نهو جه ماوهره زوره نازانیت لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ یه عنی چی؟! بویه له وکات و شوینانه دا ری ددهن، چونکه دلنیا که خه لکی هه روه کو وپردیکی زیکی سه رزمان نهو رسته یه

ده‌لېن. ئەمەش هېچ جوړه زيانېك له بوون (وجود)ى تاغووت و جاهيليه تيان نادات. بۆيه تاغووتان هەر هەقيان به‌سەر ئەوانه‌وه نيهه كه سه‌رزاره‌كى و بن تېگه‌يشتن ده‌لېن لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ئەمما ئەگەر كۆمه‌لېك خواوويستى سه‌رپراست، به‌راستى له واتاى دين و شايه‌تمان تېگه‌يشتن، حه‌تمەن تاغووت ته‌حه‌مولى بوونيان ناكات.. چونكه تاغووت ئەوجه‌ماوه‌رى خه‌لكه‌ى به‌ خوايه‌تیه‌كى ته‌زوير بۆ خۆى ئىغفال كردوه! به‌وه‌ى ده‌سه‌لاتى حاكميتيه‌كه‌ى - كه ده‌بوو به‌ گوڤره‌ى شه‌ريعه‌تى ئىسلام بىت- به‌ فريودان، يان به‌ زۆر به‌سەر ئەو خه‌لكه‌دا سه‌پاندوووه و خه‌لكه‌كه‌شى كردۆته كۆيله‌و به‌نده..

دين و سياست؟! ❁

هه‌موو جارېك و له هه‌موو جېيه‌ك باتل و له خه‌لكى ده‌گه‌يڤيپت كه گوايه ئەم بانگه‌وازه دينيه، تازه‌يه و مه‌به‌ستى ترى له ژېر سه‌ره‌وه‌يه!! ئامانجى ترى له يشته‌وه‌يه.. ئەهلى ئەم بانگه‌وازه خواوويستيه (تازه) يه، دينه‌كه بۆ ئامانجى سياسى خۆيان به‌كار ده‌هينن.. ئەمەش هه‌موو كه‌س په‌ى پڻ نابات.. ته‌نها ئەمانى تاغووت و دارو ده‌سته و سيحيربازانى فيرعه‌ون، ئەمانى گه‌وره پياوو ئاقل و ماقول ده‌ركى پڻ ده‌كەن.. چونكه ئەمان سياسه‌تمه‌دارن و ده‌زانن له شت بكوڤنه‌وه.. ده‌زانن له پشت بانگه‌وازي دينى ئاواوه چ مه‌به‌ستىكى ترى شاراوه هه‌يه!! (وَأَنْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلَى آلِهَتِكُمْ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ) ص/ ٦ واته: ده‌مپراست و حاشيه‌كان ده‌يان ووت: له سه‌ر رېيازى خۆتان به‌رده‌وام بن و ئارام

له سهر خواپه‌رسته‌یه‌که‌ی خۆتان بگرن و خوی خۆتان - گه‌رچی بتیش بن- بویت!! ئەم بانگه‌وازه نوێیه شتی تری له ژێر ئالادایه.. ئەم بانگه‌وازه‌یان بو ئامانجی تری شاراو ده‌وێت..^۱ لاوه‌کیش به‌خه‌لکیان ده‌ووت: با جه‌ماوه‌ری خه‌لکی چاره‌سه‌رو به‌رگری و پاگرتنی ئەم جووره بانگه‌وازه نوێیه و که‌شف کردنی ئامانجه شاراو‌ه‌کانی ئی گه‌رپن بو ئەمانی تاغووت.. بو ئەمانی پسپۆر! چونکه ئەمان ژیرن، په‌ی به‌و ئامانجه په‌نه‌نانه هه‌مووی ده‌بن که ئەم بانگه‌وازه نوێیه له خۆی گرتوون.. لێ گه‌رپن!! جه‌ماوه‌ریش ده‌چیته‌وه سهر عاده‌تی کۆن و خوا بی ده‌سه‌لاته‌که‌ی خۆی! ئیتر هه‌قی به‌سه‌ر ئەم جووره مناوه‌رانه‌وه نییه.. ته‌واو.. که‌شف کردنی ئەم بانگه‌وازه نوێیه و ئەو تاقمه‌ی له پشتیه‌وه‌ن، ئەمه ئیتر ئەه‌لی تایبه‌تمه‌ندی خۆی بۆی چوونه‌ته پێش.. گه‌وره پیاوان و سیاسه‌تمه‌دارانی وولات چوونه‌ته مه‌یدان بۆیان.. دئسۆزانی گه‌ل له شه‌ونخویدان و هه‌میشه په‌رۆشی به‌رژه‌وه‌ندی دین و دینداری جه‌ماوه‌رن!! ئەم شێوازان‌ه‌ی فریوو دان. ئەم جووره ره‌فتارانه.. ئەم دوو سێ پروویه.. بۆته پلانیکی عاده‌تی و له گه‌ل زه‌مه‌ندا دوپات و سێ پات ده‌بنه‌وه!! به‌م نه‌خشانه‌یه که تاغووتان نایه‌ن گه‌ل بایه‌خ به کاروباره گشتیه‌کانی ژیا‌نی بدات ناهێلن گه‌ل چاوی بکریته‌وه‌و به سۆراغی حه‌قیقه‌تی هه‌لوێسته‌کاندا بجیته‌وه‌و ره‌فتاره‌کان هه‌له‌سه‌نگینیت و ناوه‌رۆکیان وه‌کو حه‌قیقه‌تیان- بۆده‌ریکه‌وێت چونکه ئاشکرایه ئەگه‌ر جه‌ماوه‌ری هه‌ر

^۱ ئیستاش به موسولمانان ده‌وتریت: کۆنه‌په‌رست و گیل و ئوسوئیکه‌رو تاروویست و تیرۆریست.. پیمان ده‌لێن: ده‌تانه‌وئ ده‌سکه‌وته‌کانی شو‌رش و گه‌ل و حکومه‌ت بفه‌وتین و دژی دیموکراسی و مافی مرۆف و خه‌باتی مرۆفایه‌تی بوه‌سته‌نه‌وه!!

میلله تیک خوی به دووی حقیقه ته شته کاندې چو، خوی چووه بڼج و بناوانی مهسه له کان، خوی سهری له کیشه کان دهرکرد، دژوریه کی گه وره بو تاغوتان دهو لقی نیت.. دژورای له سهر ریبازو سیاستمه داره کان، چونکه درو ده له سه کان ناشکرا ده بن.. دهرده که ویت که نه م تاغوتانه میلله ته که یان نوقی دهریای وه هم و خه یال پلاو کرد بو.. نه م خه لکه یان له نه لقه یه کی بو شدا هه لده سوړاند! جا که تاغوتان هه ست ده که ن وا زه مینه ی ژیر پیان ده جمیت، کورسیه کان واده له قیت، که ده بین جه ماوهر رابووه و هوشی هاتوه ته وه، له ترسی بوون و قه وارو ده سه لاته فشه له که ی خویان قسه ی نه رم و نیانیا ن له گه ل خه لکی ده که ن و ده لپن: به لپ نه و کیشانه هه ن.. به لام با بزاین رای گه له که مان چیه و چی به چاره سهر ده زانن؟! (قَالَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ) الشعراء/ ۳۴ واته: فیرعه ن به حاشیه و ده ست و پیوه نده که ی ده ورپشتی خوی ووت: نه م کابرایه (سیدنا موسی) جادوگه ریکی زور شاره زایه و ده به ویت به سحره که ی خوی نیوه له وولاتی خوتان وه دهر نیت! جا نیوه فه رمانتان به چپیه؟

نه وه له چ زه مانیکه وه تاغوت وای لئ هاتووه فه رمان له شوین که وتووه کانی وه ربگریت؟ نه و شوینکه وتووه گه لورو گه مبولانه ی کرنووشی په رستن بو نه و ده بن؟ نه مه مه کری سیاستمه دارانی جاهیلیه.. که هه ر کات هه ستیان به ته ورزی دژورای کرد، په نا ده به نه وه بهر گه ل! نه و گه له ی تا دوینئ له ژیر پوستانی

خوځان دادنه، نه و تا نه مړو خو وانیشان ددهن که نه ک پرس و رای پیده کهن،
داوای فرمان کردنیښی لی ده کهن، با گه ل فرمان بدات جه نابی تاغووتیش
جیبه جی ده کات!!

نایا نه مه وایه؟! نه مه ماقوله؟! تاغووت وازی له رای دیکتاتوریه تی خوئی هیناوه و
چاوه پروانی مه شوره تی (پیاوماقول) انی جه ماوهره!!

نه و هس تاماوهیه که.. تا نه و زه مانه ی له کات و شوینه دژواره که دهرده چن.. تا
نه و زه مانه ی ره شه بای قینی مه حرومان کپ ده بیته وه.. نه و جا دیسان ده که ونه وه
ویزه ی خه لکی!! چونکه نه م تاغووتانه هر ه مان دیکتاتوری درنده و ناغای رغن
وه ده سه لاتداره سپله که ی پیشوون!

دين شورشه!

ئيعلان كړدى خويه‌تى خوى په‌روه‌رديگارى جهمانيان، ئيعلان كړدى نازادى مروّقه. نازادكړدنيې له مل كه‌چى و گوى رايه‌ئى و شوئنگه‌وتن و په‌رستنى غه‌يرى خوا.. نازادكړدى له ياساو ريساكاني مروّف.. له خوونه‌ريت و داب و ره‌سى مروّف.. له حوكمى مروّف.. چونكه ئيعلان كړدى خويه‌تى خوى په‌روه‌رديگار بو هموو جهمان، له‌گه‌ل ملكه‌چى و گوپړايه‌ئى و به‌ندايه‌تى بو غه‌يرى خوى گه‌وره له يه‌ك دلّ و دهرن و ژيريدا كو نابنه‌وه.. هه‌روه‌ها ئه‌وى نازادانه ئيعلانى خويه‌تى و حاكميى خوى په‌روه‌رديگار ده‌كات ناكه‌ويته‌وه ژير حاكميى غه‌يرى شه‌ريعه‌ته‌كه‌ى خوى گه‌وره.. ئه‌و كه‌سانه‌ى هيشتا وان له ژير سايه‌ى ياساو ريساى مروّفى وه‌كو خويان و واش ده‌زانن هه‌ر موسلمان ماون، ئه‌وانه كه خويه‌تیه‌كى تری غه‌يرى خويه‌تى خوى په‌روه‌رديگاريان به‌سه‌روه‌ديه‌و وا ده‌زانن هه‌ر موسلمانن! وانیه.. ئه‌وه هه‌ر گومانى خويانه و به‌س.. ئه‌وانه‌ى له‌ژير سايه‌ى حوكمى حاكميى غه‌يرى خوى په‌روه‌رديگاردان له دينى پاشا (الملك)دان! نه‌ك له دينى خوى گه‌وره دا ..^۱

^۱ بيگومان مه‌به‌ستى سه‌بيد رحمه الله، ئه‌و كه‌سانه‌ن كه به نازادى و سه‌ربه‌ستى خويان ياساو ريساو حاكميى غه‌يرى خوى گه‌وره‌يان پڼ قبوله‌و پي رازى بوون و ودریان گرتووه و ملكه‌چانه‌ش رايده‌په‌رئتن. حه‌تمه‌ن ئه‌وانه له بازنه‌ى ئيسلامدا نه‌ماون.. ئه‌مما ئه‌وانه‌ى ناچار

تاغ‌ووته‌کان خوږيان په‌ی به‌م نه‌پښييه ده‌به‌ن و ده‌شزانن ته‌م هه‌لوږسته چه‌ند دژوارو کارېگه‌ره له سهر بانگه‌وازی خوایي و خواويستان. بویه‌ کابرای عه‌ره‌بی - هه‌ر به‌ سروشت و سه‌لیقه‌ی ده‌شته‌کی خوږی- که گوږی ئی بوو پیغه‌مبه‌ر صلی الله علیه و سلم خه‌لکی بانگ ده‌کرد بو شایه‌تمان (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ) ووتی: (هَذَا الْأَمْرُ تَكْرَهُهُ الْمَلُوكُ) واته: ته‌مه کارېکه پاشاکان ده‌بیوغزین.. عه‌ره‌بیکی تریش هه‌ر به‌ سهر سروشت و سه‌لیقه‌ی خوږی ووتی: (إِذَنْ تُحَارِبُكَ الْعَرَبَ وَالْعَجَمَ) واته: جا که‌وابوو عه‌ره‌ب و عه‌جه‌م دژت جه‌نگ به‌ریا ده‌که‌ن.. ته‌م دوو عه‌ره‌به‌ له ماناو واتای زمانه‌که‌ی خوږيان تیده‌گه‌یشتن.. ده‌یانزانی لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ شوږشېکه‌ دژي ته‌و که‌سانه‌ی که‌ به‌ شه‌ریعه‌تی خوا حوکم ناکه‌ن جا عه‌ره‌ب بن یان غه‌یری عه‌ره‌ب .. عه‌قیده‌و جیددیته‌ و کارېگه‌ری شایه‌تمان له هه‌ست و هوښیاندا زور قول رو چوو بوو.. ده‌یان زانی که‌ ممکن نییه نه‌ له یه‌ک دل و ده‌روندا و نه‌ له یه‌ک ناوچه‌ی سهر زه‌ویدا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ و حوکمی غه‌یری خوای گه‌وره‌ پیکه‌وه‌ ناسازین.. چونکه‌ ته‌سته‌مه‌ ته‌و دوو دیدو به‌رنامه‌یه‌ پیکه‌وه‌ هه‌لکه‌ن! نابې و ناشې ناکړی خوای تر له‌گه‌ل خوای په‌روه‌دگاردا دابنریت -که‌س له‌و زه‌مانه‌دا واحالی نه‌بوو بوو- وه‌کو موسلمانانی ته‌م زه‌مانه‌، که‌ لاف و گه‌زافی موسلمانیش ئی ده‌دن، وا لیل حالی بوون، ته‌وان وه‌کو موسولمانانی ته‌م زه‌مانه‌ی نیمه‌ ئاوا سه‌تعی و کزول و ساویلیکه‌ له‌م دینه‌ تی نه‌گه‌یشتبوون! کاتې ته‌و خه‌لکه‌ غه‌یری خوا ده‌په‌رستن، ئیتر دل و ده‌رونیان له‌ سهر زه‌لیلی رادیت! خوای

(موکره‌ه) کراون و موسته‌زعه‌فن و هه‌ولې گوږینیشی ده‌ده‌ن یان ناتوانن بیگوږن و هیجره‌تیشیان بو ناکړت، ته‌وانه‌ خاوه‌ن به‌هانه‌ی شه‌رعین و عوزریان هه‌یه..

گه‌وره‌ش ده‌په‌وټت خواپه‌رستي له سهر رټزو عيزهت دابمه‌زريت.. کاتخ خه‌لکي غه‌يري خوي گه‌وره ده‌په‌رستن، ژيانيان له سهر ستم و ده‌س درټري داده‌مه‌زريت! خوي گه‌وره‌ش نايه‌وي رهنجي دينداران بڼ هوده‌و به‌ه‌ده‌ر بروات. له په‌رستي غه‌يري خوي گه‌وره‌دا.. نايه‌وټت ووزه‌ي جه‌ماوهر، له ته‌پل و ده‌هول کوتي و زورپنا ژهنيدا سهر ف بټت که له‌گه‌ل سه‌ماي مه‌ستانه‌دا به‌دوای خوا دروژنه‌کاندا نه‌نجام ده‌درټت.. نايه‌وټت فوي هه‌رايي (غورور) و خو به‌زل زانين بکريت به لووتي تاغوته‌کاندا تا ده‌گه‌نه نه‌و پله‌ي وا حالي بکريت که فيعله‌ن خوان و مافي په‌رستن و شوپن که‌وتنيان له‌سهر جه‌ماوهر هه‌يه چونکه نه‌مانه خوځيان لاوازن، بچوکن، گرگن، که‌م وکورت و بڼ ده‌سه‌لاتن! ټيتر چوڼ جي خوي گه‌وره‌و کاربه‌جي ده‌گرن و مافي شه‌رعيه‌تي نه‌و زهوت ده‌که‌ن؟! نه‌م تاغووتانه.. نه‌م دروژنانه.. جه‌ماوهره چه‌واشه کراوه‌که‌و اراده‌هينن تا به‌ده‌ورياندا بين و بچن.. شه‌و و روژ له هه‌له‌که‌سه‌مادا بن و له ده‌وري سه‌ريان گه‌رين، بو‌ناو و سومعه‌و نازناوي فشه‌و قه‌به‌يان! زيوانه زورپنا ژهنه‌کاني ده‌وروشتيشيان زياتر به‌شان و باهوياندا هه‌لده‌دن.. مه‌دحيان ده‌که‌ن.. به ره‌فتارو کارو کرده‌وي به‌دو ناپاکياندا هه‌ل ده‌دن.. سروديان بو‌ ده‌لپن.. تا نه‌و جه‌ماوهره‌وي لي ديت - بڼ هو‌شانه له‌ده‌وري تاغووت ده‌گه‌رئ- نه‌و حاشيه‌و زيوانه هامانپانه که‌ تاوا خه‌رمانه‌ي زيرپني ده‌وري مانگي چوارده ده‌که‌ن به‌به‌ر نه‌ماندا و پڼ و قه‌ده‌ميان له‌به‌ر چاوي ميلله‌ت - بو‌ فه‌رو پيروژي - ماچ ده‌که‌ن و سه‌لاواتيان له‌ديار لڼ ده‌دن.. مافي بووني جه‌ماوهر. به ووزه‌و وره‌و ره‌مزيانه‌وه ده‌که‌نه سوته‌مه‌ني

مانه وهی ټوان و بډایان ده توښنه وه.. تا هر هه موو ده بڼه ده روښیان..
 ده روښی فریو دراو ده سخه پړو.. ده روښی ماندوو هیلاک و رنج به خه سار.. ټیر
 گهل و میله ته داماو غه یری ټوان که سی تر نابینیت.. خوښی له ده ستاری
 ده ستریتزی و توغیان خویدا هر ده هارپیت!

خوښی رهنجیکي وا ناراسته کراوی پښ نامینیته وه که له دنیا دا به ره میکی بو
 ئاسوده یی و به خته وه ری خوی و کومه لگه که ی پښ بمینیته وه.. به لکو هه رئاوا..
 نه وه به نه وه.. جه نجه ری گیره راده کیشن و هر له ناسورو زه حمه تدا هر یه ک
 به جوریک هه لپه ده کات حاشیه و جه ماوهره که بڼ گومان زه لیلتر ده بن، چونکه
 بوونیان نه ماوو چاوه پروانی که ره می تاغووتن! چاوه پروانن جار جاره تاغووت
 مستیک کا! بو ژیانیکي کوله مه رگی بکات به ده میانه وه.. نه با دا یه کجاری بکه ون!
 نه م جه نجه پرو ده ستارو هارپنه ش هر به رده وامه تا گوپرانکاری کومه لگه که به ره
 و خواوویستی دیت و ههستی گوپران و گوپین له ناخی تاک و به پرسی گوپران و
 گوپین له ناو ریزی کومه لگه که وه ده ست پښ ده کات.. خوی په روه ردگار سروشتی
 نه م مروقه ده ناسیت، چونکه خوی دروستی کردوو، ده شانیت سنوری ووزو
 توانای تا کوپیه. بویه شتیکی وای له م دینه ی - که بو هه موو کومه لگه ی مروقی
 ناردوو - له سه ر فهرز نه کردوو قورس بیت و بډیان نه نجام نه دیت.. هه رچی
 فهرز کردوو جپه جی کردنیشی ئاسانه.. موسولمانان - نه گهر وویستیان بوونیان
 هه بیت و جیددی بن له وویسته که یاندا - ده توان هه موو دینه که وهرگرن و
 هه مووشی بچه سپین.. نه گهر سروشتیان ساغ و پاک و هاوسه ننگ بیت و
 نیه تیان وایت که خوی گه وره له خو رازی که ن، ده توان سهر له نوی نه م

دینه خواييېه پېښه وه.. پرون کړنه وه او بهرچاو خستنه وه یې ته حقیقه ته
 گرنګیېه کی زوری هه یېه. گرنګه بؤ پرونه پرونه بوونه وه کانی روژانه یې شه پخوانی
 جاهلیت، که تاغوت ته کان سهرپه رشتی ده کهن. نه وان ده پانه ویت مروّف له
 ژبانیکې به ره لایې نازله لیدا بژی.. ده پانه ویت مروّف وه کو سهره میکوته له
 زه لکاوینکدا بژی.. گوايه (نهمه واقیعه واقیعه) سروشت و سنوور پېناسه یه کی
 نایدیالیېه و له واقیعی سهرزه مینې نه مروّفدا ناچه سپیت!! تا یه کیك ده توانیت
 دیندار بیت سهد که س لی هه لیدین! به لام نهمه پالانته و گه زافیکی دروېه.. ههم
 دروېه، ههم پروپاگهنده ی فریودانه.. ههم بانگه شه یه کی نه زانانه شه.. نه و
 که سه ی وا ده لی مروّفی نه ناسیوو.. نه و سیفه تانه ش که له مروّفدا هه ن، که
 خوی گه وره شاره زایانه، نه و هه موو جوړه ته بیعه ته ی ته نها خوی گه وره
 ده پانزانیّت چین و چون.. مروّف خوی په بیان پچ نابات.. خوی گه وره خوی
 مروّفی دروست کردوو.. ده زانی چونی دروست کردوو و زورچاکیشی ده ناسیت،
 بویه ته کلیفی نه و دینداریه ی به و شیوه لیکر دووه.. خوی گه وره و مېره بان ده زانی
 که نه مروّفه ده توانیت نه م داواکاریانه ی دین راپه رینیت.. خو دین بؤ کومه له
 خه لکیکی تایبته نه هاتوو.. به لام، نا.. مه سه له که هه ر وویست و نیراده و
 عه زیمه ته.. وویست و نیراده ی مروّفی ناسای.. پاشان نیبه تی پاکې خوا وویستی یه..
 نینجا که وتنه ری.. نینجا هاوکاری خوی گه وره یه به رینمایې و پشتگیری و
 پاداشت.. (وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا * وَإِذَا

لَاتَيْنَاهُمْ مِّنْ لَّدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا * وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا) النساء/ ۶۶-۶۸ واتہ:
 تہ گہر تہ وان تہ وہیان بکردایہ کہ ٹاموژگاری کرابوون، چاکتر بوو بویان. زیاتر
 جیگیرو جی پئ قایم دہبوون و ٹیمہش لہ لایہن خو مانہ وہ پاداشتی زور گہورہ
 ترمان دہدانہ وہو زیاتر رینمایمان بو ریگای راست دہکردن.. کہ و ابو ہر لہ گہ ل
 دہست پئ کردنہ کہ یارمہ تی خوی گہورہش مسوگہرہ.. ٹینجا راگری و مانہ وہو
 جی پئ قایم بوون. ٹینجا بہر دہوامی و پشوو دریزی و هیوا پرونی.. ٹینجا پاداشت و
 خہ لات.. پئ ہہ لگرتن لہم سہرہ تا راستہ وہ، حہ تمہن خاوہنہ کہ ی دہ گہ پنی تہ
 رینمای خوی..

(وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا)

صراطِ الْاِلهِ الْعَظِيمِ

باسى چوارم: بزاقى دىن

جارجاره گومانىكى فىلاوى، يان خۆزگه يه كى به گله بى و گازاندهى گيلانه به شيوه ي پرسیار دېته گۆرئ كه (خوایه، بۆجى وا پروویدا؟! بۆجى حه ق ئاوا تووشى نه هامه تى هات و باتلیش ئاوا بۆى دهرچوو؟! بۆجى نه هلى حه ق ئاوا دوچارى به لاو موسیبه ت دین و نه هلى باتلیش نه ك ههر قوتار دهن، زالیش دهن؟! بۆجى ههر كاتیک و له ههر شوینیک حه ق و باتل دهبه ریک راده چن، باتله كه سه رده كه ویت؟! مه گهر نه م حه قه ههر نه وه نییه كه ده بیئت حه تمه ن هه میشه سه ركه وتن به ده ست به یئیت؟! نه دى بۆجى له وه تاي هه ین! جه وله ی خو بادان شان هه لته كاندن ههر به نسیبى باتل ده بیئت و دل و دهر وون و ئیراده ی حه قخوازانیش تووشى ده یان نه كسه و بوومه له رزه ی دهر وونى دهن؟!).

خۆ یاوه رانى پیغه مبه ریش صلی الله علیه وسلم هه ندیکیان نه مه یان له غه زای ئو حوددا فه رموو بوو: (فَلْتُمْ أَنَّى هَذَا)؟! آل عمران/ ۱۶۵ واته: خوایه نه مه چۆن بوو؟ به لام خوای گه وره گورپو تین له ئیراده لاوازو جه سته ماندوو دلّه بئ تاقه ته كان ده كاته وه و له و وه سه وه سانه پاکیان ده كاته وه، به وه ی كه ریسای كارو گۆرپانكارى و ئیداره ی خوایه تى - دوینئ و نه مپروو سبه ی- خو بیان بۆ پروون ده كاته وه. بۆیان دهرده خات كه كاتیک باتل له زه مان و سه رده مپكدا گره ده باته وه و له جه وله یه كى پروو به پروو بوونه وه دا به زال و هه پالییه وه بۆی دهرده چیت و فشه و فیشال دهنوینیت، مانای وا نییه كه خوای گه وره لی

گه‌پراوه هه‌قې به‌سه‌ريه‌وه ماوه!! ټه‌وه ناگه‌ښتېت که هېږي باتل وای لږ هاتوو هېچ هېږنک دهره‌قه‌تي نايات و هه‌موو ساتيک ده‌توانيت ټاوا سه‌رکه‌ويت و حه‌ق دوو‌چاري زبان و ژان و ناسوري شکستي بکات.. هه‌روه‌کو چوڼ که حه‌قېش له‌و جه‌وله‌دا شکستي هېناوه‌و کزول و بڼ ټا‌قه‌ت و بڼ ناز که‌وتوو، مانای وا نييه که خوای گه‌وره پشتي تن کردوووه و فه‌راموشي کردوووه لږ گه‌پراوه باتل به که‌يفي خوې گورزي لېدا، تا ده‌تاسيت و هه‌ناسه‌ي له‌به‌ر دهرپټ!! نه‌خيږ، ټه‌مه وويست و حېکمه‌تي خوای گه‌وره و کاربه‌جيه، هه‌ر دوو هه‌لوښته‌که هه‌ر به گويږه‌ي قه‌ده‌ري خوا بوون، حېکمه‌تي خوای گه‌وره وای ديارى کرد که بوارنک بو باتل بره‌خسېنيت تا ماهيه‌تي خوې به‌ته‌واوي بخاته‌روو، تا هه‌رچې ناشيرينه لېوه‌ي دهرکه‌ويت، تا کام تاوانه‌ي ناقولاو دزيوه له‌به‌ر چاوي خه‌لکي بيکات، تا کوڼي فه‌سادو خراپه‌کاري قورستر کات، تا دوايي به‌ژانترين سزاي به‌سه‌ردا بدرپټ و خه‌لکي بلين: ټوخه‌ي، به‌راستي موسته‌حه‌قه!

ديسان هه‌ر حېکمه‌تي خوای گه‌وره‌يه که ده‌يه‌ويت حه‌قېش دوو‌چاري ټا‌قې کردنه‌وه بکات.. تا پاک و پيس لېک جودا بېنه‌وه، تا پادا‌شتي ټه‌وانه‌ي به‌رده‌وام بوون و سوور بوون له‌سه‌ر رڼ و سوور بوون له‌سه‌ر هه‌لوښتي ټيماندارانه‌ي خوږيان زورترو گران‌ترو گه‌وره‌تر بېت..

ټه‌نجامي کوټايي هه‌ر بردنه‌وه‌ي حه‌ق و دوړاندني باتله، هه‌م لېږه، هه‌م له‌وي.. خوای گه‌وره ده‌يه‌ويت ټه‌م جه‌نگ و ملمانښه‌ي حه‌ق و باتل بکات به‌هې خوې. بيکاته کيشه‌ي خوې.

ټول گومان و گړی و گولش که له دل و ددرونی هندیځدا پیدا بووه، خوی
 گوره به لوتنی خوی دپه وینیته وه. چونکه گومانی جاهیلیانان و له جی
 خویدا نین.. کزی باوهر و نه فوسی کورت و تینی دهره کی دروستی کردوون. له وه
 هاتوون که خاوه نئ و ددروونه له رزوک و باوهره کرانه، که دژمنانی خوا
 به ره لستکارانی حق دهبینن، نه ک هر توشی نه هامه تی و زیان نه هاتوون،
 به لکو نه وه تا دهبینرین گره ویان بردوته وه و بوونه ته خاوه هیزو دسه لات و
 سه روه ری و سامان! نه مه ش خوی بو خوی دل راوکه په کی تر له دل و ددرونی
 خه لکی دوروبه ریاندا دروست ده کات و باوهر لاوازه کان به رامبه ر خوی گوره
 ده خاته گومانی خراپه وه! وا ده زانن که خوی گوره وازی له م دبه پړک راچوون و
 مملانییه ی نیوان حق و باتل هیناوه و حق به سه ر هیچ لایه نیکیاننه وه نه ماوه و
 ته ده خوولی نه م جه نکه نارپه وایه ناکات!! به لکو لئ ده گه پړت باتلی ناپه سه ند ناوا
 حق ټیکشکیښت و بیبه زښت و خوی گوره ش - هر چه نده به توانا و
 به به زه ییسه - ده ستیک ناداته بالی حه قخوازان تا هاوکیشه که بگوریت!! یان وا
 حالی دهن که باتل له سه ر حه قه، بویه ناوا خوی گوره رپی داوه نه ک هر بیته
 کایه وه به لکو زایش بیت و گه شه و ته شه نه ش بکات.. یان وا ده زانن سروشتی
 مملانیکه وایه که باتل گره وی خوی له م دنیا په دا حه تمه ن ده باته وه و ژیانی دنیا
 هی نه وه بویه هر زال دهبیت! بوازی سه رکه وتنی حه قیش ټیره نییه! سه ر زه مینی
 نه م دنیا په نییه! پاشان وا ده زانن هاوکیشه ی نه م ناکوکیه هر دهن - له م
 دنیا په دا- ناوا لاسه ننگ بیت! هر دهن بوار بو جه لادو زالم و سته مکاران والی

بيټ تا زياتر به زه لکاوې فه سادو خراپه کاريدا رو ده‌چن، تا کوفرو بې ديني خوځان
 زياتر ناشکرا ده‌کهن، تا نيتر قه‌ناعه‌تي وایان لا دروست ده‌بيټ که هر خوځان
 راست و ره‌واو دادپه‌روه‌رن، هر خوځان نازاو به‌هيزو نه‌فه‌س دريژن و هيچ
 هيزيکي خواوويسي ناتوانيت له رښاندا بوه‌ستيت‌ه‌وه!!

نه‌مانه هه‌مووي وه‌همن.. به‌هه‌له‌دا چوونن.. خراب تيگه‌يشتنن.. گوماني خراپن
 و به‌خواي گه‌وره‌ده‌برين.. نه‌مانه هيچيان له جي خوځاندا نين..

نه‌وه‌تا خواي گه‌وره‌به‌حه‌زه‌روه‌به‌کافره‌کان راده‌گه‌ينيت که گوماني وا به‌د به
 خواي زاناو کاربه‌جي نه‌به‌ن.. چونکه خواي گه‌وره‌و به‌ده‌سه‌لات، له‌گه‌ل نه‌و
 هه‌موو کوفرو بې دينيه‌شدا که نه‌وان ده‌يکه‌ن، هيشتا تيکي نه‌شکاندوون و
 له‌ناوي نه‌بردوون، نه‌و ده‌سه‌لات و پله‌و سامانه‌ي خواي گه‌وره‌پي به‌خشيوون،
 ماده‌ي تاقی کردنه‌وه‌و مایه‌ي به‌دبه‌ختی و سه‌رئيشه‌يه، له مه‌دای دووردا
 ده‌رده‌که‌ويټ که نه‌وه‌زنجيري جله‌وه‌! په‌تي هه‌وساره‌و به‌نه‌نقه‌ست بوځان شل و
 دريژ کراوه!! روژي خوځي ديت له لا لغاوه‌يان توند بکريته‌وه‌و سه‌رياني پيوه‌بادريت
 و له جي خوځان مؤل درين و به‌شه‌ته‌کي ببه‌ستريته‌وه: (وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
 أَنَّمَا نُمِّلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمِّلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ) آل
 عمران/ ۱۷۸ واته: با نه‌وانه‌ي کافر بوون وا نه‌زانن نه‌وه‌ي پيمان به‌خشيوون
 خيرو فه‌ره‌و هاتوته‌رښان، نا، نه‌مه‌هر هه‌مووي بو نه‌وه‌يه که تاواني تري پي
 زياد که‌ن و گوناحي پي که‌له‌که‌که‌ن، دواييش سزای به‌ژان ده‌درين!!

به لآو موسي به ت و نه بووني و چه رمه سه ري، گيره و كيشه ي تاقى كړدنه وه ي
 خواى گه وره ن، خواى گه وره به زانستى و ناگايى حيكمه تى خوى - بو سوودى
 خودى موسولمان - ده پيښته سه ر رې ټه و كه سانه ي چاكن. خوى ده به وپت
 تووشى چا كه ي تريان كات. خواى گه وره كه ټه وليا پياوچا كه خو شه ووسته كاني
 خوى دوو چارى ټه م هه موو كه ندو كو سپ و هه لديرانه ده كات بو ټه وه به خي رى
 تريان بو زه خيره كات، كه ټه و پاك و سه پراست و سالحانه ي خوى موبته لاي ټه و
 كيشه سه ختانه ده كات، له سوودو قازانجى ټه و پياوچا كانه خويانه، خو خواى
 گه وره كه ټه وان له خو شه ووپستى ټه مدا ده پيه رستن - حاشا وه ليللا - ټه وه له وى
 به ناگاو مپه ربان ناوه شي ته وه، له جي ټه و په رستن و سوپاسگوزارپه ټه م
 ټه ماليا ن كات، ټه م له بى بايه خيدا لپيان گه رې به ده ست كافره رقنه كانه وه به
 زه ليلى بنالڼ!! نا، هه رگيزاو هه رگيز ټه مه له دادى خوايى ناوه شي ته وه به لآم به
 ته ټكيد ټه م كو سپانه ي سه ر رى سروشتين و ټاسايين و هه ر دي نه رې پياوچا كان
 و ټه وليايانى خوا..

باوه رو ديندارى و خو شه ووپستى خوا ټاوا له دل و ده رووندا ده بى دابمه زرين،
 ره گ و ريشاللى حقه يقه ته كان ده بى ټاوا ساده به لآم ره سهن و په سهن له بيرو
 ژيرى موسولماندا روچن.. ده بى ديدو بوچوونى ټيسلامى ټاوا به و روون و
 ټاشكرايى و راست و ره وانپه خو بگري ت و نه ش و نما بكات و چونكه هه ر ټاواش
 دي ته بهر!! ده بى موسولمان ټه وه ي لا به لگه نه ووپست بى كه هه موو

گۆرآنکاریه‌کانی بوون و ژین به‌وویست و زانست و توانای خوای گه‌وره و به‌پی
حیکمه‌تی ره‌های ئه‌و پروو ده‌دهن

سۆزو خۆشه‌ووویستی خوای گه‌وره به‌رامبه‌ر موسوئمانان وا بوو که ریزه‌کانیان
له‌و دوورپروانه پاک بکه‌نه‌وه که خۆیان خزاندۆته ناو ریزه‌کانیانه‌وه، خوای گه‌وره
ده‌یووویست به‌هۆی هه‌ئس و کهوت و هه‌ئویستی ناپه‌سه‌ندی ئه‌وانه‌وه
هه‌موویان موبته‌لا کات، هه‌موویان تاقی کاته‌وه، تا خۆلاسه‌که‌یان به‌پالفته
کراوی ئاماده‌کات بۆ هه‌لگرتنی په‌یامه‌که‌ی.. ده‌یووویست راست و چه‌وته‌کان لیک
هه‌لاویریت، ئینجا سه‌رپراسته‌کان-که له‌به‌ر چاوی هه‌مووان سه‌لمانیدان که
شایانی خه‌لاتی خوایین- به‌هیزو هۆشه‌وه بخاته‌سه‌ر راسته‌شه‌قامی
بانگه‌وازه‌که‌ی: (مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ
الطَّيِّبِ) آل عمران/ ۱۷۹ واته: نه‌ده‌کرا خوای گه‌وره له‌موسوئمانه‌پاکه‌کان
گه‌رئ هه‌ر له‌و بارودۆخه‌تاندا بمیننه‌وه که هه‌مووتانی تیدا بوون، نا، هه‌ر ده‌بوو
چه‌په‌ل و ناهه‌موارو ده‌غه‌له‌کان له‌پاک و سه‌رپراسته‌کان جوئ کاته‌وه..

خوای گه‌وره ناهیلپیت ریزی موسوئمانان ببته‌سه‌ره‌نگوئیلکی خلته‌و پلته‌ی
ده‌غه‌لان تا نه‌ئه‌وان و نه‌هیچ ده‌روون لاوازیکی تر نه‌توانن به‌لاف و گه‌زاف
باوه‌رو دینداری خۆیانی تیدا مه‌ئاس ده‌ن.. تا که‌سی دوورپروو نه‌توانیت خۆی ده‌م
به‌وێردو سه‌لاوات نیشانداو دلێشی بیابانی بیروونی ووشکه‌سالی بیت! نه‌تووی
ئیمانی به‌ر که‌وتوووه‌و نه‌نه‌مامی ئیسلامه‌تیش چه‌که‌ره‌ی تیدا کردوو!!

خوای گه‌وره ده‌یه‌وېت، ئەم ئوممه‌ته موسوئمانه روئیکي گه‌ردوونی گه‌وره بېښت، ده‌یه‌وېت به‌رنامه‌و په‌یام و بانگه‌وازی خوای هه‌نگریت، تا له واقعیکی زیندووی سهر زمیندا سیستمیکي نوئ و تایبته بېښتته کایه‌وه. ئەم روئله گرنگه‌ش وا ده‌خوازیت که ئەندامانی ئوممه‌ته‌که له خو بورا بن، خوایان چاک و ریزیان پاک دارشبتت، خوایان به‌رپزو ریزیان به‌هیز بېت، نابج له ناخیاندا ئاسه‌واری خو‌وو‌یستیان به‌هیچ شپوه‌به‌ک تیدا ما بېت، یان له ریزیاندا نابیت به‌هیچ کلوجیک دهمارگری و خه‌ت خه‌تین و په‌ت په‌تینی بو هیچ لایه‌ن و که‌س و تیره‌و هوژیک تیدا بېت.. ئەمه‌ش هه‌موو ئەوه ده‌خوازیت که ریزه‌کانیان به‌تاقی کردنه‌وه له بېژه‌نگ بدریت و به‌میحنه‌ت داته‌کیت! تا چه‌کووشی ناسورو غه‌ریبی وه‌ک سنگ ده‌یان چه‌قیښت، تا نه‌رمه‌لیقه‌یی و دنیاوویستی موسوئمان و و درک و دال و ده‌غه‌ئی دوورپوویی ده‌که‌ون و چیدی کوئی ئەم بانگه‌وازه قورستر ناکه‌ن، له‌وانه‌ی ره‌وتی ئەم کاروانه‌ خواپیه‌یان ده‌شپواندو هه‌نگاوه‌کانیان سست ده‌کرد، با له ژیر تین و فشاری میحنه‌تدا خسته‌ریزو و داخوراوه‌کان بکه‌ونه خوارئ، دیوارو سه‌ربانی ئەم ئیسلامه‌تییه‌ له‌سهر ئەو ده‌روون به‌زیوو ناو رزیوو غیره‌ت گه‌نده‌لانه‌ بنیات نانریت..

قورئان به‌ نووری روناکی خوئی تیشک ده‌هاوېته‌ ناو پېچ و په‌ناکانی دل و ده‌روون، ئەو گووشانه‌ ده‌رده‌خات که ده‌به‌ بوون، رزیوون، کون و که‌له‌به‌رو

قوژبنه‌کان نيشان ده‌دات که رۆحى دوورويى و به‌زين ده‌يکه‌نه کولانه‌و په‌ناگه‌ى خو حه‌شار دان!

قورئان به‌رنامه‌ى ئەم دينه‌ى دارشتوووه‌و مه‌شخه‌ل و به‌رده‌بازى رينگاکه‌شى بۆ هه‌لگه‌رانى په‌يامى ئيسلام ديارى کردوو، وه‌کو حه‌قيقه‌تى نه‌گۆر باسى کردوون:

❖ ا- ئەم دينه‌ سيجرى نيبه‌: ❖

له‌ شپوازو سروشتى ئەم دينه‌دا -که به‌رنامه‌ى خوايه‌و بۆ مرؤفى ناردوو- راستيه‌كى سه‌ره‌تايى زۆر ئاسان و ساده‌هه‌يه‌ زۆر جارو زۆر كه‌س له‌بىرى ده‌که‌ن يان گوپى ناده‌نئ، يان وه‌كو به‌لگه‌نه‌وو يستيک ناىخه‌نه‌وه پيش چاو.. په‌ى پى نه‌بردى يان بير چوونه‌وه‌ى، يان به‌هه‌ندو بايه‌خ وه‌رنه‌گرتنى ئەو راستيه‌، هه‌له‌ى زۆر دژوارو كوشنده‌ى ليوه‌ دروست ده‌بئت، كه‌ ديدو بۆچوونه‌كان به‌رامبه‌ر خودى دينه‌كه‌ ليل و ته‌م و مژاوى ده‌که‌ن، چ له‌ تيگه‌يشتنى راستيه‌كانى، چ له‌ واقعيه‌ ميژوويه‌كه‌ى كه‌ له‌گه‌ل ژيانى مرؤفايه‌تيدا به‌ دريژايى زه‌مه‌نيكى دوورو دريژ ره‌فتارو مامه‌له‌ى کردوو، ئەو ليل ديتنه‌ش كارتى‌کردنى خرابى لى ده‌بئته‌وه، چ له‌ ليكۆلئينه‌وه‌و تيگه‌يشتنى دوئى، چ له‌ هى ئەمرؤى يان هى سبه‌ى..

ئەو راستيه‌ش ئەوه‌يه‌ كه‌: هه‌ندى‌كمان وا له‌م دينه‌ چاوه‌روان ده‌که‌ين-كه‌ مادام له‌ لايه‌ن خواى گه‌وره‌و به‌ده‌سه‌لاته‌وه‌ هاتوووه‌ ئەو خوئى بۆ مرؤفايه‌تى ناردوو- ده‌بئت به‌ شپوه‌يه‌كى ناسايى و سيجرى و دوور له‌ ريساي گه‌ردوونى و گۆرپانكارى مرؤف كار بكات، به‌ مانايه‌كى لاوه‌كى يه‌عنى هه‌ر ده‌بى خواى گه‌وره‌ بۆمانى

سه‌رخات!! وایان خو حالي کردووه که ناپيت سروشتي مرؤف و مرؤفایه‌تی کارتیکردنی له سه‌رخستن و سه‌رنه‌خستنیدا هه‌بیت! تاقه‌ت و توانای شوین که‌وتوو و واقعی ماددی قوڼاغه‌کانی ژیان و که‌ش و بارودوخ ناپيت بڼه هوی سه‌رکه‌وتن یان شکستی ئەم دینه!! جا ئەم که‌سانه که ده‌بینن و نییه و له خووه دینه که زال ناپيت، به‌لکو -دوای خوی گه‌وره- هه‌ر ئیعتیماد ده‌کاته‌وه سه‌ر کارو کاردانه‌وهی ووزه‌و توانا و کارامه‌یی مرؤفه‌کان و سنووری واقعی ژیانیان و کارو کارتیکردنی قوڼاغه‌کانی بانگه‌وازه‌که‌یان، باوه‌ریان له‌ق و دیدیان لیل و ده‌روونیان ره‌شبین ده‌بیت!!

ئەم دوو لایه‌نه هۆکاره‌ش (ووزه‌و توانای مرؤفه‌کان و سنووری واقعی و ده‌رچه‌کانی) له بللو بوونه‌وهی بانگه‌وازه‌که‌و وه‌لامدانه‌وهی خه‌لکه‌که‌ بویدا کاریگه‌رن، جا جاری واهه‌ی کاریگه‌رییه‌که خراپه‌ واته سلبي (نیگه‌تیف)ه و جاری و اش هه‌یه چاکه، واته ئیجابی (پوزه‌تیف)ه. جاری واهه‌یه خه‌لکه‌که هیزی راکیشانی هه‌واو هه‌وه‌س و حه‌زو ئاره‌زووه‌کانیان زیاتر - وه‌ک له بانگه‌وازه‌ خواییه‌که- که‌مه‌ند کیشیان ده‌کات! چ له‌وهی به‌ته‌واوی بینه‌ ناوی و بوی دابړن، چ به‌وهی هاتوونه‌ته ناوی به‌لام دینداریه‌که‌یان شل‌گرتووه‌و له تیگه‌یشتنیدا جیددی نین! یان له کار بو‌کردن و هه‌لگرتی بانگه‌وازه‌که‌دا خو به‌ به‌رپرس نازانن، یان و نازانن پیرسن له پاراستنی! جا که‌ئه و دیارده‌یه‌ش ده‌بینن (تین و فشاری جاهیلییه‌ت و شکستی حه‌ق‌خو‌ازان) ئیدی دوو‌چاری بڼ ئومییدی

دین. چونکه هەر له سه‌ره‌تاوه وایان به بیردا نه‌هاتبوو که ئەم دینه‌ی به‌رنامه‌ی
خوای به هی‌زو به‌ده‌سه‌لآت و زانایه‌و ئەم دیندارانه‌ش که خو‌شه‌ویستی خو‌ان و
ئه‌ولیا‌ی نه‌ون، ئا‌وایان ئی به‌سه‌ر بی‌ت! بۆیه تووشی ئەو ره‌شبینیه‌ ده‌بن، یان
با‌وه‌پیان له‌ق ده‌بی‌ت، یان متمانه‌یان به‌جیددییه‌تی به‌رنامه‌که‌ی خوا -که بۆ
ژیانی مرؤفایه‌تی دانا‌وه- که‌م ده‌بی‌ته‌وه.. هی‌وا ب‌را‌و ده‌که‌ون له‌وه‌ی که ئەم دینه‌ له
واقیعه‌دا به‌که‌س بی‌ته‌دی!! ره‌نگه‌ - خوا لا‌ماندا- ئەم بۆله‌ بۆل و خوته‌ خوته‌یان
سه‌ر بکیشی‌ت بۆ گو‌مان کردن له‌ دینه‌که‌ خو‌شی.

ئەم زنجیره‌ هه‌له‌یه، هه‌موویان به‌ دوا‌ی یه‌ک هه‌له‌ی سه‌ره‌تاییدا هاتوون
ئه‌ویش: په‌ی نه‌بردنه‌ به‌ سه‌روشتی ئەم دینه‌و شی‌وازی تایبه‌تی کارکردنی. یان
له‌سه‌ره‌تاوه ئەم خه‌لکه‌ ئەم خاله‌یان لا به‌لگه‌نه‌وو‌یست بو‌وه‌و زانی‌وو‌یانه، به‌لام
دوا‌ی بی‌ریان چۆته‌وه.. گه‌رچی حه‌قیقه‌تیکی سه‌ره‌تای‌ی زۆر سانا‌و ساده‌شه‌..

ئەم دینه‌ به‌رنامه‌ی ژیا‌نی مرؤفایه‌تییه‌ و ده‌بی به‌ ره‌نجی مرؤفایش له‌ ژیا‌ندا
بچه‌سپ‌یت. سه‌ره‌تای کار بۆ کردنی‌شی هەر له‌و خاله‌وه‌یه که مرؤفه‌کان له‌ ژیا‌نی
ماددی خو‌یاندا‌ن. ره‌نجی مرؤفانه‌ی خو‌یان -بۆ سه‌رخستی دینه‌که‌- ده‌خه‌نه‌ کار،
دینه‌که‌ش ره‌نجی هەر هه‌موو شو‌ین که‌وتوو‌ه‌کانی ده‌وی‌ت به‌و سیفه‌ته‌یان که
مرؤفن و له‌ واقیعی مرؤفایه‌تی‌شدا ده‌بزو‌ین دینه‌که‌ هەر له‌ سه‌ره‌تاوه‌ وا له
شو‌ین که‌وتوو‌ه‌کانی ده‌خا‌وزی‌ت که‌ ده‌بی بۆ سه‌رخستی بانگه‌وازه‌که‌ی هه‌موو
وو‌زه‌ی خو‌یان به‌ گه‌ر خه‌ن، چ وه‌ک تا‌ک و به‌ تا‌ککاری، چ وه‌ک کۆمه‌ل و به‌

کۆمه‌لکاری، هه‌ر یه‌که‌یان به‌ جیا وه‌ مووشیان به‌ هه‌ره‌وه‌زی و ده‌سته‌جه‌معی و پیکه‌وه‌..

دیسان یه‌کێک له‌ سیفته‌ سه‌ره‌که‌یه‌کانی شاره‌زا بوون له‌ سروشتی ئەم دینه و له‌ کار بۆ کردنی ئەوه‌یه‌ که له‌ هیچ ساتێک و له‌ هیچ پلانێک و له‌ هیچ هه‌نگاوێکدا سروشتی مرۆف و سنووری تواناو واقعیه‌ ماددیه‌که‌ی -که‌ تێیدا ده‌ژین- له‌ یاد نه‌کریت.. له‌ هه‌مان کاتیشدا ئەم دینه هه‌ر به‌و تواناو ووزهی مرۆفه‌ خۆیه‌وه‌و به‌ به‌رنامه‌ خواییه‌که‌وه‌ ده‌یگه‌ینێته‌ ئاستێکی وا که به‌ هیچ به‌رنامه‌یه‌کی تری مرۆفکرد نه‌گاته‌ ئه‌و ئاسته‌.. بۆ به‌لگه‌ی ئەم راستیه‌ش نموونه‌ی واقعی له‌ میژووی ئیسلامه‌که‌دا زۆره‌، بۆیه‌ باش حاڵی بوون له‌ سروشتی دینه‌که‌و کار بۆ کردنی زوو شوین که‌وتووایه‌ ده‌گه‌ینێته‌ ئه‌و قه‌ناعه‌ته‌ی که‌ هێنانه‌وه‌و چه‌سپاندنه‌وه‌ی دینه‌که‌ سه‌ر له‌ نوێ و له‌ واقعی نوێی خۆیاندا زۆر ئاسانه‌ به‌و مه‌رجه‌ی دینداریتی به‌م ئیسلامه‌ وه‌کو جاران بێت و هه‌ول و ره‌نجیشتی به‌ جیددی وه‌کو جاران بۆ بدریته‌وه‌.

به‌لام هه‌له‌ی سه‌ره‌تایی هه‌ره‌ گه‌وره‌ ئەوه‌یه‌ که ئەم به‌لگه‌نه‌وویسته‌ی سروشت و ته‌بیعه‌تی دینه‌که‌ له‌ دل و ده‌روون و بیرو ژیریدا به‌ ته‌واوی و وه‌کو خوای گه‌وره‌ ده‌یه‌وێت نه‌چه‌سپا بێت، یان ئالۆزانه‌ بچه‌سپیت، یان بیر چوو بێته‌وه‌.. چاوه‌پروان کردنی سه‌رخستنی ئەم دینه به‌ رێسای غه‌یری سروشتی وا که له‌ واقعی مرۆفدا نه‌بێت، دیدو بۆچوون و بیروه‌وشی مرۆفه‌کان ده‌گۆریت و به‌

شپږويه‌کې تری پېچه‌وانه‌ی سروشتی ئەم دینه دروست دهن که په‌یوه‌ندیان به سروشت و‌ه‌زو تواناو ناماده‌باشی و واقیعی ماددی مرؤف خوږه‌وه نابیت.. بویه گهر وا نه‌بوو پرسپاره ساویلکه‌کان وه‌ک ئەوه‌ی په‌کام: (خوایه ئەوه بوجی وا بوو؟! سهر هه‌لده‌دنه‌وه! ئەم پرسپاره ساویلکه‌و گومانه گیلانه له‌وه دین که ههر له سهره‌تاوه په‌ی به راستییه سهره‌کیه ساده‌کانی سروشتی ئەم دینه‌و شپږوازی کار بؤ کردنه‌که‌ی نه‌براهه، یان وه‌کو ووتمان بیر چوونه‌ته‌وه!!

بې گومان خوی گه‌وره ده‌یتوانی سروشتی مرؤف چ به‌م دینه چ به شپږويه‌کې تر بگورپیت، ده‌شیتوانی ههر له سهره‌تاوه به شپږويه‌کې تر خه‌لقی بکات، به‌لام وویستی وا بووه که ههر ئاوا بیت، وویستویتی که سروشتی مرؤف هه‌میشه له کاردا بیت، وویست و ئیراده‌و وه‌لامدانه‌وه‌ی هه‌بیت، ئیلغا نه‌کریت و نه‌گورپیت و په‌ک نه‌خریت، وویستویتی که رینمایي خوی ههر به رهنجی مرؤف خوی بیته‌دی.. به‌و راده‌و بره‌ی له تواناو ووزه‌ی مرؤف خویدا هه‌یه.. وویستویتی مرؤف ئەوه‌نده‌ی خوی له توانایدا په رهنج بدات و تی بکوشیت و به‌ره‌می تیکوشانه‌که‌ی خویشی له هه‌مان واقیعی گورپرای خویدا وه‌ده‌ست به‌ینیت..

خوی گه‌وره نایه‌ویت په‌کیک له مه‌خلوقاته‌کانی -مادام وه‌کو خوی نین- لې پرسیت که بوجی وای وویست یان وای کرد؟! خو ئەم مه‌خلوقاتانه وه‌کو خوا زاناو به ده‌سه‌لات و به‌به‌زه‌ی نین، وه‌کو ئەویش په‌ی به سیستم و نه‌زمی گه‌ردون و ژیان نابهن و حکمه‌تی نادپاری شاره‌وه‌کان نازانن، ناشزانن بوجی فلان دروست کراو به‌و شپږوازو به‌و چوونیه‌تی و چه‌ندی‌تیبه دروست بووه؟! نازانن فلان روداو

بۆچی ئاواو له و کات و شوینه دا وا پرویدا؟! ئیتر نه و پرسپاره سهیره چییه؟ خوايه
بۆچی وا بوو؟!

(خوايه بۆچی!!) نه م پرسپاره نه موسولمانی راسته قینه دهیکات، نه کافری
راسته قینه. موسولمان هر ناپرسیت، چونکه سنووری نه ده بی خوی له گه ل
خوای په روه ردگاری گه وره و خاوه نیدا ده زانیت و نایبه زنییت.. موسولمان له ناخی
دلپیه وه خوای ناسیووه و ههستی به بوون و حه قیقه ت و سیفه ته کانی کردووه و
ده زانیت که ئیدراکی مرؤف نه وه نده ناماده نه کراوه تا له زاتی خوای گه وره ی
خوی بکولیته وه و نه پنییه کانی هه موو برپارو فه رمانه کانی بزانیت.. هه ر
له سه ره تاوه که باوه ری هیناوه و موسولمان بووه، قه ناعه تی به وه هیناوه که
خوای گه وره زاناو کاربه چییه و هه موو شتیک له جی خوی و له کاتی خویدا بۆ
به رزه وه ندی به نده کانی نه نجام ده دات..

کافری راسته قینه ش نالی: خوايه بۆچی؟! چونکه هه ر له سه ره تاوه باوه ری به
بوونی خوا نییه! گه ر باوه ری به خوای گه وره هینا، حه تمه ن قه ناعه ت به وه ش
ده کات که نه مه ی روو ده دات و ویست و حه زی خوای گه وره یه و به پی زانست و
و ویست و توانای خوی نه و کاره ی کردووه و نه ویانی نه کردووه.

پرسیاری وا کابرایه کی بیر کولی باوه ر کول، یان هه رزه بیرو هه زه لی ده یکات! که
نه موسولمانی سه ر راسته و نه کافری جیددیشه! بویه به لای ئیمه شه وه نه مه
پرسیاریک نییه لای لئ بکه ینه وه و خومان بکه ینه خاوه نی وه لامه که ی.. نه گه ر

که سيک له‌وانه پرسپييان که حه‌قيقه‌تي خوايه‌تي خواي خوي په‌روه‌دگاري نه‌ده‌زاني، وه‌لامی نه‌و که‌سه نه‌وه‌يه که حه‌قيقه‌تي خوايه‌تي خواي گه‌وره‌ي تيگه‌پنریت، تا په‌ي به حه‌قيقه‌تي خوايه‌تي و بوون و مرؤف و ژيان و گه‌ردوون ببات و موسولمان بيټ، يان نه‌وسا له زه‌مينه‌ي زانينه‌وه نکول ده‌کات و کافرانه ره‌فتار ده‌کات.. به‌مه‌ش نه‌و جه‌نگ و جيداله به‌تال و نه‌زوکه کوټاي ديت..

که‌وا بوو که‌س بو‌ي نييه له خواي گه‌وره پرسپيت که بو‌جي مرؤفي له‌سه‌ر نه‌و سروشت شي‌وازه دروست کردووه! يان بو‌جي واي وويستووه که نه‌م مرؤفه ده‌بيټ خو‌ي کارو کارتي‌کردني له گورپانکاريه‌کاني کومه‌لگه‌که‌ي خويدا هه‌بيټ. يان بو‌جي وويستي وا بووه که هه‌ر ده‌بن ره‌نجي مرؤف له چوارچيوه‌ي توانايدا -له چه‌سپاندين و هي‌نانه دي به‌رنامه‌ي خوادا له‌سه‌ر زه‌وي - به‌رپرسپيار بيټ!؟

ده‌بن هه‌موو که‌س نه‌م برياره‌ي لا به‌لگه نه‌ووويست بيټ، ده‌بن دي‌قته بداته نه‌وه‌ي که چو‌ن له واقعي مرؤفدا له کاردايه‌و چه‌نديش به‌کارو کاريگه‌ره؟! ده‌بن ليکوټينه‌وه‌و ليکدانه‌وه‌ي ره‌وتي مي‌ژوو له‌به‌ر رو‌شنايي نه‌م سروشته‌ي مرؤف بيټ. تا له لايه‌که‌وه بزانيټ بو‌جي فلان روداو يان فيسار هه‌لويسټ وا پروويداو وا قه‌وماو وا گيرايه به‌ر ؟ له لايه‌کي تريشه‌وه بزانيټ چو‌ن له‌گه‌ل نه‌م سروشته‌ي مرؤفدا ره‌فتار ده‌کريټ!؟

نه‌م به‌رنامه خوايهه -به‌و شي‌وه‌يه‌ي که پيغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هي‌ناويټي- له‌سه‌ر زه‌وي و له دنياي خه‌لکيدا هه‌ر به‌وه‌نده ناچه‌سپيټ بو خه‌لکي روون بکريټه‌وه‌و بگه‌پنریت پييان! يان به‌و سيفه‌ته‌ي که پيروزه‌و هه‌لبژارده‌ي

خوای گه‌وره‌یه و خواش به‌ده‌سه‌ل‌ته و هیزې بې پایانی هه‌یه و ده‌توانیت وهک
چون گه‌ردوونی دروست کردووه و له‌سه‌ر ریسای خوئی نه‌ستیره‌کان ده‌خاته گه‌رو
هه‌موویان ناچارن به وویست و ئیراده‌ی خوای گه‌وره بکه‌ن، خوای گه‌وره
ده‌شتوانیت ئاوا به ریسایه‌کی ناچار کردنی خوئی نه و خه‌لکه (قه‌هر) کات تا
دینه‌که‌ی وه‌رده‌گرن و شه‌ریعه‌ته‌که‌ی جیبه‌جې بکه‌ن.. ئیسلام ئاوا نایاته دی..
به‌لکو به‌وه دیته دی و ده‌چه‌سپیته‌وه که کؤمه‌لک مرؤف باوه‌رپکی پته‌وی بې
بهین و قه‌ناعه‌تی ته‌واویان پې هه‌بیت و به‌گویره‌ی توانای بیرو ژیری و جه‌سته‌یی
خوئیانه‌وه به ته‌علیماته‌کانییه‌وه پابه‌ند بن و هه‌مووشیان بلاو کردنه‌وه‌ی
بانگه‌وازه‌که‌ی بکه‌نه ئه‌رکی روژانه‌ی تاک و کؤمه‌له‌که‌یان و وه‌کو ئامانجیکی
ستراتیژیش ژیانی خوئیان ته‌رخان بکه‌ن بو گه‌یاندنی دینه‌که به‌حوکه‌ی
ناوچه‌که‌یان و ئینجا خه‌لکی تریش بانگه‌پشت بکه‌ن تا بینه‌ریزی دینه‌که‌یان‌وه..

ده‌بې هه‌موو رهنجه‌کان بو نه و ئامانجه‌بخه‌نه کار، له‌لایه‌که‌وه دژی لاوازی
مرؤفایه‌تی خوئیان و خه‌لکی ترو هه‌واو هه‌وه‌س و نه‌زانی و ئاره‌زوو په‌رستی خوئیان
و خه‌لکی تر راوه‌ستنه‌وه‌و له‌هه‌مان کاتیشدا خوگر بن و به‌رگری
به‌ره‌لستکارانیان بکه‌ن که نه‌وانیش هه‌ر به‌هوی لاوازی مرؤفایه‌تی و هه‌واو
هه‌وه‌س و نه‌زانین و ئاره‌زوو په‌رستی خوئیانه‌وه نه و هه‌لوپسته‌ دژیان به‌رامبه‌ر
به‌رنامه‌که‌ی خوای گه‌وره گرتوته به‌ر.. نه و جا هینانه دی و چه‌سپاندنی
به‌رنامه‌که‌ی خوا ده‌گاته نه و ئاست و سنووره‌ی سروشتی مرؤف ده‌توانی بیگاتې و

پيوه پابه ند بټ، بې نه وهی واقیعی تاك و ئوممه ته كه و كومه لگه كه ی تپیدا كار ده كه ن ئهمال بكن..

هه نگاوی گورپانكاری كومه لگه ته ریب و هاوشانه له گه ل بره ته علماته كانی بهرنامه خوايیه كه. ئینجا ده بینی ئه م كومه له مروقه دینداره جاری وا هه یه زال ده بن به سهر نه فسی خوین و نه فسی خه لكانی تردا. جاری واش هه یه له ناوجهرگه ی شهرې نه فسی خوین و شهرې نه فسی خه لكیدا تپك ده شكین.. سهر كه وتن و شكسته كانیان به سهر نه فسی خوین و نه فسی خه لكیدا په یوه سته به راده و برې پابه ند بوونی خوین به دینه كه و راده و برې نه و رنج و هه وله ی داویانه بو سهر خستی دینه كه ی خوا، هه روه ها په یوه سته به و شیوازو هوکارو وه سیلانه ی له مهیدانی کارو رهفتاردا گرتوو یانه ته بهر..

به لام پيش هه موو شتپك، پيش هه موو رهنجپك، پيش هه موو شیوازو هوکارپك ئه م كومه له دینداره ی به م دینه بزاقی گورپانكاری ده كه ن ده بټ بو خوا به ته واوی ساغ بوو بنه وه، ده بې له خوین پرسى بټ: چهن د لیبراون بو ئه م دینه و بو بانگه وازو ئامانجه كه ی؟ تا چ راده یه ك خوین به بهرنامه كه یه وه په یوه سته كرده و و تا چ راده یه ك ته علماتی ئه م دینه له خوین و ده ورو به ریاندا ده چه سپین؟ ئه مانه وه كو تاك و وه كو كومه ل چهن د بو خوا سولحاون؟ چهن د پشیمان به و به ستووه و چهن د متمانه یان به وه؟!

ئهمه حه‌قيقه‌تي دين و دينداريه‌کيه، ئهمه‌شه نه‌خشه و پلان و شيوه‌زي بزاقه
کومه‌لکاريه‌کي.. ئهمه‌ئه و حه‌قيقه‌ته‌يه که خواي گه‌وره ده‌يوويست به‌کومه‌لي
موسولماناني په‌که‌مي رابگه‌ينيت و له‌سهرې په‌روه‌رده‌يان کات..

کاتیک موسولمانان له پابه‌ند بوون به حه‌قيقه‌تي ئهم دينه و چه‌سپاندني له
خوو دره‌وشاندنه‌وهي له هه‌لويست و مملانيکانياندا که‌مته‌رخه‌م ده‌بن، کاتیک
له‌گرتنه به‌ري شيوه‌زه عه‌مه‌ليه‌کاني راستيه سهره‌تاييه‌کاني دين و دينداري
که‌مته‌رخه‌م ده‌بن، يان که له ييري ده‌که‌ن، يان که ئاوه‌ژوو لي حال ده‌بن و وا
ده‌زانن -گه‌رچي ديد ليل و ره‌فتار چه‌وت و بار لا سه‌نگيش بن- مادام موسولمانان
هه‌ر سهر ده‌که‌ون! که ئاوا ساويلکانه له‌و دينه تيگه‌يشتن، خواي گه‌وره ليسان
ده‌گه‌ري تووشي هه‌نديک ده‌رده‌سهرې و ناسور بن، با که‌ميک شکست بخون، با
ماوه‌يه‌ک به‌ژان و خه‌مي به‌زين و شکسته‌وه بتلينه‌وه با تالوي ساويله‌کي و
که‌مته‌رخه‌مي و گوئ نه‌دان بچيژن.. ئهمه‌ش په‌کيکه له‌و حه‌قيقه‌تانه‌ي خواي
گه‌وره به راشکاوي بو ياه‌وراني پيغه‌مبه‌ري صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده‌رپرووه، که
ده‌فه‌رموي: (أَوْلَمَّا أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ
أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) آل عمران/۱۶۵ واته: ئه‌وه بوچي که
ناره‌حه‌تيتان تووش بوو (له تيک‌شکانه‌کهي ئو‌حوددا) که له‌وه‌و پيش هي تري
واتان تووش بوو بوو، ووتتان: چون وامن لي به‌سهر هات؟! پيان بلن: ئه‌وه

خه‌تای خۆتان بوو.. خۆتان هۆکاری پروودانی ټه‌و کاره‌ساته ناخۆشه‌ن، ده‌نا خۆ خوا به‌توانايه‌ به‌سه‌ر هه‌موو شتېکدا..

خوای مېهره‌بان موسوئلمانان له‌م سه‌رزه‌نشټ کردنه‌دا جي‌ ناهيئليټ، به‌لکو به‌ هۆکارو ټه‌نجامی کاره‌کانی خۆيانه‌وه‌ په‌يوه‌ستيان ده‌کاته‌وه‌.. بۆيان ده‌سه‌لمينټ که ټه‌و له‌م به‌سه‌ر هيئانی شکسته‌ياندا، له‌ هيئانی ټه‌م به‌لاو موسيبه‌ت و ناسۆره‌ی سه‌ر ريئاندا، خيړی ټه‌وانی وويستوه‌و، وويستويټی بۆيان پروون بيټه‌وه‌ که ټه‌و ره‌فتارانه‌ی ټه‌وان خۆيان له‌ واقيعی حالدا کردويانن له‌ ئاستی به‌رپرسی ټه‌م بانگه‌وازه‌دا نين، بۆيه‌ بوونه‌ هۆکاری ټه‌م ټه‌نجامه‌ تاله‌..

کار کردن و گه‌شه‌و چه‌سپاندنی به‌رنامه‌ی خوای گه‌وره‌ له‌ رې ره‌نجی مرؤقه‌وه‌ که‌ کارو کارتیکردنی به‌رده‌وام له‌ نيوان به‌رنامه‌که‌و ره‌نجه‌که‌دا دروست ده‌بيټ- خيړيکی گشتی و شتېکی چاکه‌، چونکه‌ له‌ لايه‌که‌وه‌ ژيانی مرؤقايه‌تی چاک ده‌سازينټ و ناهيئليټ په‌کی بکه‌ويټ، يان لاسه‌نگ بيټ، يان پيوه‌ری نامۆو ناقؤلای بۆ بببيټه‌ حاکم! له‌ لايه‌کی تريشه‌وه‌ سروشتی مرؤقه‌کانيش ده‌بزوينټ و زيتيان ده‌کاته‌وه‌و ره‌فتاری واقيعيانه‌يان له‌گه‌لدا ده‌کات و ناهيئليټ سروشتی مرؤف تيك بيټ و په‌ريده‌و ياخی بيټ. چونکه‌ راستيه‌کانی باوهر -ټه‌گه‌ر جه‌اديان له‌ پيناودا نه‌کريټ- له‌ دل و ده‌رووندا جيگير نابن! جه‌اد به‌ زمان (خه‌باتی سياسی) که‌ به‌ بلاو کردنه‌وه‌و گه‌ياندننی بانگه‌وازه‌که‌يه‌ به‌ زمان هه‌روه‌ها جه‌ادی ده‌ست و بازوو (خه‌باتی چه‌کداری) که‌ بۆ راوه‌ستاندننی

سته مکاری و بهر په چرچدانه وهی تاغوتان و پاراستنی بهرنامه که ی خوی گه وره و شوین که وتوه کانیټی..

کاتیک داعی و مواهید و رهنجدرو تیځو شه رانی ئه م دینه دوو چاری ناخوشی دین، ده بی ئارام بگرن، له سه ر ئازارو ناسور خوگر بن، ده بی له سه ر زال بوون و سه ر که وتن به ئارام بن و خوگر بن هر وه کو که له سه ر به زین و شکست ده بی به ئارام و خوگر بن.. خوگرتن و هه رال (مه غرور) نه بوون له سه ر که وتندا قورسترو نارچه تیره له خوگرتن له سه ر تیځشکان و میحنه ته کانی به زین..

که ندو کو سپی سه ر ری و کیشه قورسه کانی خه بات، دلله کان پالفته ده که ن، ریزه کان له بیژنگ ده دن، سه ر راست و چه وته کان لیځ هه لداویرن.. به مه ش کومه له موسولمانه که ده که ویتته سه ر راسته شه قامی ربازه خوییه که و پارسه نگانه هه نگو هه ل ده هیټیته وه، چونکه له گه ل موسیبه ته کان را دیت و به میحنه ته کان به رگری فیړ ده بیټ و گه شه و نه ش و نما ده کات.. تا زیاتر کامل تر ده بیټ و پښه ده گات.. ناسینی خوی گه وره و پښت پښه به ستنی به هیژتر ده بیټ..

راستیه کانی باوه ر له ناخی دل و دهر ووندا ره گ دانا کوتن تا له واقعی تیځو شاندا نه روین.. ده بی گورزی میحنه ت ئیراده قایمتر کات، باوه ر پښه ده بی له ده به رنک راجوون و ملمانیدا جیگیر ترو پته وتر بیټ.. هر واشه، چونکه موسولمان له لایه که وه به رامبه ر نه فسی خوی له ملمانیدایه، له لایه کی تریشه وه به رامبه ر نه فسی چه واشه و سه ر که شی ئه و خه لکه ش له به ره ی شه ر دایه.. حه قیقه تی

شتمن له م لملاڼې و پيكدادانانهدا روون دهنهوه! له م ناكوكيه واقعهدا شتمن
 زور سهير كهشف دهبيت. وهك حهقيقهتي باوهرو ههلوپستي نيماندارانه،
 حهقيقهتهكاني ناو بهرهى رووبهروو بوونهوهو پيكن ههلوپزان، حهقيقهتهكاني
 زيان و قهدهرو نهجهل و مهرگ حهقيقهتي ههموو نهمانه له كاتي لملاڼيدا
 دهردهكهون! نهمانه ههركيزاو ههركيز بو خهلكاني هيمن و موساليمي دانيشتووى
 بهر سيپهر دهرناكهون.. بو نهوانهى پييان وايه نابيت خهلكي له خويمان بكهينه
 دوژمن!!^۱

^۱ چيگهى سه سرورمانه كهسيك قورئان بخوڼيڼي و قسهى وا بكات، چونكه قورئان
 خوڼن دهنانيت، كه قابيلي كورپى سيدنا نادم، كه هابيلي براى كوشتم، هيچ ناكوكيهكي
 كوفرو نيمان له نارادا نهبوو، زهوى بو وولات و وولاتيش بو دهسهلات دابهش نهكرابوو،
 بهروبووى زهوى بو ههموان بوو، خاوهنيڼي نهبوو، نهدي لهبهر چي قابيل هابيلي كوشتم؟!
 لهبهر نهو رقه بوو كه له ناخيدا لهبهر پياو چاكي نه دروست بيوو. خو مهرن نييه، لهبهر
 نهوهى جاهيليهت دهمانخاته ژر تين و فشارو حملهى ريشهكيښى خوڼهوه، لهبهر نهوه
 بيت ههلهمان كردهوه، يان وهكو ههنديك ساويلكه دهلپن له خويمان وروژانندن!! نا، وانويه
 سروشتي لملاڼي فيكريبهكه وا دهخوازيت، ساحهى لملاڼيكيه دوو بهرهيه، بهرهكان ديدو
 تپروانينيان جودايه، نينجا نهريڼي كومهلايه تيان جودايه، كومهله نيسلامييهكهش، كه
 قورئان ناوى ناوه نوممهت لهسهر نه م چوار بنه ما فيكريبه دامه زراوه، بوڼه لهبهرهى
 موسلماننيتيهكه دا، نوممه تيكي مسلمان به بانگه وازيكي جودا له ژر نالو سهركردايه تيبهكي
 جودادا وهستاوهو، بهرامبهرهكه شى به جاهيليهت دهناسيڼيڼي و له گه ليدا نامادهى
 مساومه نييه بوڼه لهسهر نه م ههلوپسته رقه تووشى نهو ميحنه تانه ديڼي، كه پيغه مبهره
 مه عسومه كانيش سهلامى خويان لپيڼي، بڼ نهوهى ههله يان كردهيت تووشى دهبوون..

موسولمانانې خاوه‌ن باوه‌ر، خاوه‌ن په‌يامي بزاف و گورپانکاري، چونکه له واقعي کارو کاردانه‌وه‌دا خه‌ريکي بانگه‌وازو سه‌لماندني بوون و هيښانه‌وه‌ي حوکمي ئيسلامه، زياترو خوي دهناسيت، زووتر ده‌گاته ئاسوي به‌رفراواني هه‌ست و نه‌ست و ديدو بوچوون و ناسين و پيناسه‌و داب و ئاداب و نه‌ريت و به‌هاو ئينفيعال هه‌ستي نه‌گور.. زووترو زياتر هه‌ست به‌ زه‌رورتي به‌هانا هاتني خه‌لکه‌وه ده‌کات.. چونکه هيچ که‌س له ژيانيدا بي نه‌م جوره ته‌فاعول و ته‌جروبانه‌ي کارو ري، بي نه‌م جوره خه‌بات و رهنجه پر ناسوره کاريگه‌ر ناييت.

ئهو کاتانه‌ي راستيه‌کاني باوه‌ر له کومه‌لئیکدا ده‌چه‌سپن و رهنگ ده‌ده‌نه‌وه، له‌و کاتانه‌دا که کومه‌له موسولمانه داعيه‌کاني تووشي ئهو هه‌موو تاقی کردنه‌وه‌ي به‌لاو موسيبه‌ت و راکه‌راکه‌و ده‌رده‌سه‌ريبه‌ دین، هه‌ر يه‌ک له تاکه‌کاني نه‌و کومه‌له شاره‌زاي تواناي خويان ده‌بن، حه‌قيقه‌تي ئامانجه‌کاني خويان باشر بو روون ده‌بيته‌وه، کومه‌له‌که‌و سه‌رکردايه‌تبييه‌که‌يان ووردتر شاره‌زاي يه‌ک يه‌کي خشتي بيناکه‌يان ده‌بن و ده‌زانن تواناو تاقه‌ت و ته‌حه‌ممولي هه‌ر يه‌که له نه‌ندامه‌کانيان چه‌نده‌و تا چ راده‌يه‌ک له‌ر ووبه‌پروو بوونه‌وه‌و به‌رگریدا خو ده‌گرن نائه‌مه‌شه که خواي په‌روه‌ردگاري کارجوان ده‌يه‌وييت کومه‌له موسولمانه‌که‌ي له‌سه‌ر په‌روه‌رده کات. چونکه خواي گه‌وره شوين که‌وتووي پيغه‌مبه‌راني به‌ روداوه‌کاني ژياني بزاف و کومه‌ل و بانگه‌وازه‌که‌يان په‌روه‌رده ده‌کرد. تا خوشيان له واقيعدا جوړو ئاستي يه‌کترې بناسن: (مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ

عَلَيْهِ حَتَّى يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ) آل عمران/ ۱۷۹ واته: نه‌ده‌کرا خوی گه‌وره له موسوئمانه پا‌که‌کان گه‌رئ هه‌ر له‌و بارودوخه‌تاندا بمیننه‌وه که هه‌مووتانی تیدا بوون، نا، هه‌ر ده‌بوو چه‌په‌ل و ناهه‌موارو ده‌غه‌له‌کان له پاک و سه‌ر راسته‌کان جوئ کاته‌وه..

پاشان خوی گه‌وره کۆمه‌له موسوئمانه‌که ده‌گپه‌ته‌وه لای قه‌ده‌ری خوایی خوئی به‌لام هه‌ندی‌ک له‌و حیکمه‌تانه‌ی له قه‌ده‌ره‌که‌ی خوادا شاراهه بوون، روون ده‌کاته‌وه، به‌مه‌ش حه‌قیقه‌ته‌کانی باوه‌ر له‌ دل و ده‌روونه به‌په‌ته‌کاندا به‌هیزتر ده‌کات، له دیدو بوچوونه روونه‌کانیشدا -که به روداوه‌کان به‌ر‌فرانتری کرد بوون- قایمتر ده‌کات: (إِنْ يَمَسُّكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ * وَلِيُمَحِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَمْحَقَ الْكٰفِرِينَ) آل عمران/ ۱۴۰-۱۴۱ واته: ته‌نه‌ا ئیوه‌ نین که دل و ده‌روونتان زامدار بوو بی‌ت، نه‌و زام و ناسوره‌چوته دلی خه‌لکی تریشه‌وه نه‌مه‌ روژ‌گاره، هه‌ر جاره‌و ده‌یده‌ینه‌ ده‌ست کۆمه‌لئیک، تا خوی گه‌وره‌ش موسوئمانه راسته‌کانی ناو کۆمه‌له‌که‌تان بناسی‌ت و شاهیدو شه‌هیدیان لی هه‌ل‌ب‌رئیت. خوی گه‌وره‌ زالم و سه‌ته‌مکارانی خو‌ش ناوی‌ت. خوی گه‌وره‌ ده‌یه‌وی‌ت باوه‌رداران پالفته‌کات و له‌ کافرانیان هه‌لاوی‌رئیت و کافره‌کانیش مه‌فح کاته‌وه..

که‌وا بوو کۆتاش هه‌ر وه‌کو سه‌ره‌تایه، هه‌ر قه‌ده‌ری خوایی وویست و ئیراده‌ی نه‌وه‌ کار ده‌کات، ته‌گبیرو حیکمه‌تی نه‌وه له‌ هوکارو روداوو شه‌خسیات و

بزافه‌کاندا دهرده‌که‌وېت.. ئەمه‌شه‌ نه‌و ديدو بۆچوونه ئايدیولۆژيه گشتگيري کامله‌ی که ده‌بڼ له بيروهوؤشی دینداراندا بچه‌سپیت و بکرټه‌ نه‌و روانگه‌یه‌ی لیوه‌ی دهروانرټه‌ میژوو..

۲- موسولمان له‌وه‌ش زۆرتري پي ده‌کرټ:

حه‌قیقه‌تییکی گه‌وره‌ی سه‌ره‌کی تریش هه‌یه‌ دهرباره‌ی سروشتی دهروونی و سروشتی ته‌بیعه‌ت و سروشتی رهنج و تیڤکۆشانی مرؤف، که تا چ راده‌یه‌ک ده‌توانیت به‌ به‌رنامه‌ی خوايیه‌وه‌ پابه‌ند بیت و چه‌ندی‌ش ده‌توانیت به‌پنټه‌ دی..

نه‌فسی مرؤف کامل نییه‌، به‌لام توانای گه‌شه‌و نه‌ش و نمای زۆره‌. ده‌توانیت بگاته‌ نه‌و ئاسته‌ بلنده‌ی که کۆتا پله‌ی ته‌واویتی سه‌ر زه‌مینه‌، ئەمه‌ش سیفه‌تییکی گرنگی هیوا به‌خشه‌، چونکه‌ هه‌موو کاتیک نه‌و گه‌شبینیه‌ دروست ده‌کات که مرؤفایه‌تی -هه‌ر کاتیک بۆ ئەم به‌رنامه‌وه‌ به‌م به‌رنامه‌یه‌- هه‌موو رهنجی خسته‌ کار، ده‌توانیت بگاته‌ لوتکه‌ی نه‌و ته‌واویتییه‌.. مه‌گه‌ر نابین که کۆمه‌له‌ خه‌لک‌ییکی چاک گه‌یشته‌ چله‌ پۆبه‌ی نه‌و کاملی و ته‌واویتییه‌، کۆمه‌له‌که‌ی ده‌ورو به‌ری پیغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؟! گه‌ پیش‌ه‌روانی ئەم ئوممه‌ته‌ موسولمانه‌ن: (كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ) آل عمران/ ۱۱۰ واته‌: ئیوه‌ چاک‌ترین ئوممه‌ت بوون بۆ خه‌لکی هاتنه‌ کایه‌وه‌. ئەمه‌ کۆمه‌لگه‌ دینداره‌که‌ی پیغه‌مبه‌ره‌ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ که بوونه‌ نموونه‌ی ته‌واویتی نه‌فسی مرؤفایه‌تی. ئەم کۆمه‌له‌ کین؟ کۆمه‌لێک مرؤفن، که‌م و کورتییان تیدایه‌ لاوازییان تیدایه‌، ته‌نانه‌ت هی واشیان

تیدا یه که خوی گه‌روه ده‌باره‌یان فه‌رموویه‌تی: (إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ) آل عمران/ ۱۵۵ واته: ئه‌وانه‌تان که له‌غه‌زای ئو‌حود هه‌لاتن، له‌کاتی‌کدا بوو که به‌ره‌ی هه‌ردوولا پێک گه‌یشتبوون، ئه‌وانه شه‌یتان پێ هه‌ل‌خلیس‌کاندن و به‌گوناحی خۆیان‌ه‌وه به‌ستنییه‌وه‌و زیاتر هانی دان بو‌گوناحی تر به‌لام خوی گه‌وره لێیان خۆش بوو..

ئه‌مانه‌ش هه‌ر موسو‌لمان بوون، ئیماندار بوون، به‌لام سه‌ره‌تای ئیسلامه‌تیان بوو، هێشتا له‌ده‌رسه سه‌ره‌تاییه‌کانی په‌روه‌رده‌و پێگه‌یشتندا بوون، به‌لام له‌وه‌رگرتنی ئیسلامه‌تیدا سه‌ر پاست بوون، رازی بوون به‌سه‌رکردایه‌تییه‌خواوو‌یستیه‌که‌یان، به‌رنامه‌که‌ی خویان پێ قبول بوو، بۆیه خوی مه‌هره‌بانیش له‌دالده‌ی خۆی ده‌ری نه‌کردنه‌ده‌روه‌ه، به‌لکو به‌زه‌یی پێیاندا هاته‌وه‌و لێیان خۆش بوو، لێیان گه‌را تا جارێ ئه‌نجامی ره‌فتاره‌هه‌له‌که‌یان ببینن و بزانه‌له‌هه‌له‌یه‌کی ئه‌وانه‌وه‌ه چ به‌لایه‌ک‌ پرووی له‌خۆیان و کۆمه‌ل و سه‌رکردایه‌تییه‌که‌یان کرد! به‌لام له‌گه‌ل ئه‌مه‌شدا خوی به‌به‌زه‌یی نه‌له‌ریزی ئیمانداران ده‌ری کردن، نه‌گۆشه‌گیریشی کردن و نه‌ته‌ره‌شی کردن! پێ نه‌فه‌رموون: لاوازی و که‌مه‌ته‌رخه‌میتان به‌ته‌جروبه‌ی واقعی ده‌رکه‌وت، که‌وا بوو ئیوه به‌که‌لکی هێچ نایه‌ن و سوود به‌م دینه‌ناگه‌پن! نا، له‌جیاتی ئه‌وه‌لاوازیه‌که‌ی ئی قبول کردن، که‌م و کورتیه‌که‌یانی خسته‌وه‌پێش چاوی خۆیان بێ ئه‌وه‌ی ئه‌وه‌نده‌زۆر له‌سه‌ریان قورس کات، پێ بروخپن! له‌جیاتی ئه‌وه‌له‌گه‌ل ره‌حمه‌ت و به‌زه‌یی و دلنه‌وا‌ییدا به‌میحنه‌ته‌کان (هه‌ر له‌و ساته‌وه‌خته‌دا که‌کاره‌ساته‌که‌گه‌رمه‌)

داځى ده كړدن. ئاوا په روه رده دى ده كړدن! هر وهك چوڼ گه وره يه ك ده ست به سهر بچوكي كيدا ده هينيت، خواى گه وره ئاوا بوو بويان.. ده يو ويست با شتر په ي به شت ببه ن، وورياتر بن، هه ست به دژوا رى هه لويستى هه له بكه ن، تا پې بگه ن.. خا ئى لاوا زى خويانى بو ده كړدنه دهرس و په ندو ئاموژگارى و به شيويه كى ئاسان و ساده، له گه ل سوزو به زه ييدا ده يخته وه پيش چاوى خويان.. وه جى خو شى به رده وام بو ده ناردنه وه تا متمان ه يان به خويان و خاوه نه كه يان نه رو خيت، تا له گه ل گلانه كاندا هه ستنه وه، نه ك هر بو ئه وه دى ره شين نه بن به لكو بو ئه وه دى هيو او ئوميد يان زياتر گه شه بكات! ئاوا هه ست يان ده كړد كه تا زياتر بو خوا بسول حين، خواش زياتر بايه خيان پې ددات و هاريكاريان ده كات.. ئيتر ئاوا پيگه يشتن و ئاواش گه يشتن.. گه يشتنه مه نزل، مه نزلې نمونه دى ده گمهنى ميژووي، ئه وه دى كه خواى گه وره خو ي له وه سف و باسياندا فهرمووى: (الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ) آل عمران/ ۱۷۳ واته: ئه وان ه دى كه خه لكى پي ووتن: وا خه لكانى كى زور كو بوونه ته وه و گه له كو مه كيتان لى ده كه ن، به خه مه وه بن، به حه زه ر بن، بترسن، به لام ئه وان باوه رپان به وه پته و تر ده بو و بويه ووتيان: ئيمه خواى گه وره مان هه يه و ئه ويش به سمانه، خواش با شترين پشتگيرو پشتيوان و پالېشته.

په وروځه ځای ته مې کومله له موسولمانه ګې یانده ناستیکې زور بلند، نه مان هر مړوف بوون، هر به و سیفنه تانه ی مړوفیشه وه مانه وه، هله و لاوازی، که م و کورتي هر هاورپیان بوو، به لام همیشه هوشیان له توبه و ګرانه وه ی لای خوا بوو..

نه مه هر سروشتی مړوفه که یه که نه م بهرنامه خوايیه ده پاريزیت و رفتاری له ګه لدا ده کات. نيسلام نه م سروشت و تبعه ته ی مړوف ناګورپیت، په کی ناخات، کولې وای ناخاته سر شان که توانای به سهریدا نه شکیت، به لکو هر ناپارسته ی ره سنی و پارسه نگی ده کات تا ده یګه ینیته ناستی کاملی و له واقعیکی زیندووی سهرزه مینیشدا نه مه ی به عه ملی ده خاته پیش چاو.. نه م راستییه به هایه کی ګه وره ی له ګه شبینیدا هیه چونکه به رده وام نومیدیکې هه همیشه یی ده داته کومه لګه ی مړوفایه تی تا زیاتر هه ول بدات، تیبکوشیت تا بګاته نریک نه و ناسته ی نه وه ی به رده ستي پیغه مبه ران ګه یشتبوونې.. له چیان که مه؟ بو نایګه نې؟ خو بهرنامه ی خوی ګه وره یان له بهر ده ستدایه، با له بارودوخی ناهه مواریشدا بښین خو ده توانن هیمه مت بکن و به ره و نه و ناسته هه لکشین، با وهک نه وانیش نه ګه نه چله پوپه به لام خو له ناستی خه لکی بلندر ده بنه وه.. خو نه و کومه له ی یه که می نه م نوممه ته که به سهرپرشتی وه چی خوی و له سهر ده ستي پیغه مبه ری نازداردا په وروځه بوون، وه نه بیت موعجیزه بوو بن و قابیلی دوپات بوونه وه نه بن، نا، بهرنامه که هر نه وه، سروشتی مړوفی هه موو نه وه یه کیش هر وه کو یه کن، به لام بنگومان راده و بری رهنجانده که پیویسته

وهكو هې نه وهې په كه مې نه م نوممه ته موسوستانه بدرېته وه.. پله ي ناسته كانيش به گوږه ي بري تواناي سهره كراو دابه ش ده كرېته وه..

نه م بهرنامه يه له گه ل هه موو كوومه له مرؤفېكدا له و ناسته وه له گه لياندا ده كه وېته گه ر كه ته فاعول و كارو كارتيكرديان ده كه وتووه، له و واقيعه وه له گه لياندا ده كه وېته ري كه نه و كوومه له ي تيډا ده ژي، له وپوه هه نگاويان پې هه لده نيټ و به ره و لوتكه و هانيان ده دات. هه ر وه كو كه هه نگاوه كاني په كه مې (گوږانكاري ده روون و ده ورو به ر) ي به كوومه له موسوستانه كه ي په كه مجار هه لگرت، كه له و جاهيليه ته ساويلكه يه ي عه ره به كانه وه، له و شيوو دو ل و چه م و چو له ي جاهيليه ته دوور له هه موو جوانيه كي مه عريفه ته وه ده ستي گرتن و له ماوه يه كي زور كه مدا به ره و لوتكه ي رزگاري و به خته وه ري دنيا و قيامت به رزي كرده وه!! بيست و پېنج سالي نه برد نه و كوومه له پاك و هه لېژارده خوايه له سهر لوتكه ي بلندي كاملي ريژهي مرؤفايه ته وه ستان، چ وهك تاك چ وهك كوومه ل و كوومه لگه.

مه رجېكي سهره تاي هه يه له م گوږانكاريه دا كه ده بيت له په كه م هه نگاوه وه هاتيته دي، نه وپش نه وه يه كه ده بې موسوستانان هه ر له سهره تاي باوه ر هينانيانه وه سهر كرديه تي و ري به ري تي خويان بده نه ده ست بهرنامه كه ي خوا، ده بې ته سليبي بن، پپوه ي پابه ند بن، بيكه نه رساو پېگه ي ژيانيان، ده بې بيكه نه دروشي بزافي گوږانكاري و ناوازي نه و ريگه دوورو پر كه ندو كو سپه..

۳- راستى سښه‌م: په‌يوه‌ندى نښوان ده‌روون و

کۆمه‌لکارى و واقيعه‌کان

ئه‌م راستيه بریتيه له حه‌قيقه‌تى ئه‌و په‌يوه‌نديه پته‌وه‌ى وا له نښوان واقيعى ده‌روونى موسوئلمان و کۆمه‌له موسوئلمانه‌که‌ى له‌لايه‌ک و ئه‌و شه‌پرو مملاننښه‌ش له لايه‌کى تره‌وه که ئه‌و تاک و کۆمه‌له موسوئلمانه به‌رامبه‌ر دوژمنان له هه‌موو مه‌يداننښکى زۆرانپازى و پروبه‌پروو بوونه‌وه‌ياندا ده‌يکه‌ن.. په‌يوه‌ندى نښوان عه‌قیده‌و بيروه‌وش، نښوان سه‌رکه‌وتن و به‌زىنى نښوان هه‌موو ده‌به‌رئک راچوونښک ئه‌مانه هه‌مووى هۆى سه‌ره‌کين له ديارى کردنى سه‌رکه‌وتن و به‌زىندا..

به‌رنامه‌ى خواى گه‌وره له بواريکى به‌رفراوانى ده‌روونى مرؤفقيه‌تى و ژيانى مرؤفقيه‌تيدا شوين که‌وتووکه‌کانى ئاراسته ده‌کات، هه‌م دئ و ده‌روونيان ئاراسته ده‌کات، هه‌م کۆمه‌له دينداره‌که‌يان، هه‌ر دوو کيشيان له واقيعى مملاننښکه‌ى ژيان و سه‌لماندى بووندا ئاراسته ده‌کات.. به‌يه‌ک روداو، به‌لام به‌هۆکارو شيوازو لايه‌ن و هيله ئالوزو تښکچرژاوه‌کانى ئه‌و روداوه که وه‌کو جوړى دئ و ده‌روون و ته‌بيعه‌تى مرؤف خوښان.. ئاوا ده‌روونى موسوئلمانان - تاک و کۆمه‌لښان- په‌روه‌رده ده‌کات..

ئه‌مه سيفه‌تښکى گرنگى ئه‌م به‌رنامه خوابييه‌يه که ته‌واوو گشتگيره، که هه‌موو ژيان ده‌گرښته خو. هه‌ر هه‌موو لايه‌نه‌کان و پښکه‌وه‌ش، بڻ ئه‌وه‌ى لايه‌نښکى ژيانى مرؤف ئه‌مه‌مال بکات! ده‌روون -به‌و هه‌موو حه‌زو ئاره‌زوو خه‌م و ترس و سل و

ئىنفيعالانه‌يه‌وه که به‌سه‌ريدا ديٲ- له بزاقٲىکى گونجاوى رٲک و پٲکدا ته‌فاعول پٲ ده‌کات، بٲ ئه‌وه‌ى بهٲٲٲٲ مه‌ئىوس يان گۆشه‌گير بٲٲ. يان تووشى ئيزديواجيه‌تى که‌سٲٲى (انفصام الشخصية) بٲٲ.

٤- س‌روشتى پرؤگرامى په‌روه‌ده‌يى ئىسلام:

به‌رنامه‌ى ئىسلام کۆمه‌له‌ موسولمانه‌که‌ى خۆى به‌ رووداوه‌کان په‌روه‌ده ده‌کات به‌ و کاردانه‌وه‌و ئىنفيعالانه‌ى روداويٲک له‌ جهمانى هه‌ست و هۆشى خه‌لکيدا دروستيان ده‌کات، ئىنفيعاله‌کان بۆ شوٲنکه‌وتووه‌کانى هه‌ل ده‌سه‌نگٲٲٲٲ چونکه‌ هه‌ر يه‌که‌يان له‌ جۆره‌ شه‌خسٲٲٲٲکه‌وه‌ هاتوون، هه‌ر يه‌که‌يان مۆرک و سىماو سىفاتى جۆره‌ ته‌بيعه‌تٲٲىکى پٲوه‌يه‌، هه‌ر يه‌که‌يان له‌ راده تٲگه‌يشتن و جۆره‌ ره‌فتارٲٲکه‌وه‌ هاتوون، بۆيه‌ سه‌ره‌تا ئىسلام ته‌ماشائى هه‌موويان ده‌کات، ئىنجا له‌به‌ر چاوى هه‌موان هه‌لٲوٲسته‌ هه‌له‌ يان لاسه‌نگ يان نا‌ره‌واکان - با له‌ ناخى ده‌روونى خاوه‌نه‌کانىشاندا هه‌ر وه‌کو گومانىش بوو بٲ- ديارى ده‌کات، هه‌ر کاردانه‌وه‌يه‌ک نا‌په‌سه‌ندو شياو نه‌بوو بٲٲ، لايه‌نه سلبىاته‌کانى ده‌رده‌خات و ده‌يخاته‌ لاوه‌، هه‌ر کاردانه‌وه‌يه‌ک سنوور به‌زىنى تٲدا بوو بٲٲ و پٲچه‌وانه‌ى ئامانچ له‌ روداوه‌که‌ بوو بٲٲ، خواى گه‌وره‌ له‌گه‌ل نه‌شکاندنى خاوه‌نه‌که‌يدا، وه‌ک شتٲٲىکى قٲزه‌وون واى له‌ موسولمانان دوور ده‌خاته‌وه‌ که‌ بٲزى لٲ بکه‌نه‌وه‌!

خوای‌گه‌وره‌هه‌له‌کان - له‌گه‌ل ره‌حمه‌ت و به‌زه‌بیدا - دیاری‌ده‌کات و هه‌لوئسته‌راسته‌کەش وه‌ک مرواری‌ئه‌سل به‌دره‌وشاوه‌یی ده‌خاته‌پروو، تا‌هه‌موو‌لایه‌ک به‌ره‌و‌ئه‌و‌حه‌قیقه‌تانه‌ئاراسته‌بکات‌که‌خوئی - بو‌به‌رژه‌وه‌ندی‌ئه‌وان - له‌پروودانی‌روداوه‌که‌دا‌مه‌به‌ستی‌بوون.

جوړی‌کار‌دانه‌وه‌کان - ئه‌گه‌ر‌ما‌فی‌که‌سیان‌تیدا‌پیشیل‌نه‌کریت - زور‌گرنگ‌نین‌تایا‌ختوره‌و‌ئینفیع‌الی‌ناخن‌یان‌قسه‌ن‌یان‌کرده‌وه‌ن‌یان‌زمانی‌له‌شن؟ (وه‌ک‌شان‌هه‌لته‌کان‌و‌لج‌و‌لیو‌هه‌لقور‌چاندن‌و‌پروو‌گرژ‌کردن‌و.. هتد!) مه‌گه‌ر‌نابینیت‌قورئان‌باس‌له‌هه‌لوئستی‌شاراوه‌ی‌ناو‌پیچ‌و‌په‌ناو‌سوچ‌و‌کون‌و‌که‌له‌به‌ره‌کانی‌دل‌و‌ده‌روونه‌کان‌چون‌ده‌کات؟! چ‌هی‌موسولمانان،^۱ چ‌هی‌کافران!..^۲ به‌م‌شپوازه‌دل‌و‌ده‌روونه‌کان‌پالفته‌ده‌کات، دل‌یان‌به‌روداو‌هو‌شیان‌به‌قورئانه‌که‌ئاراسته‌ده‌کات، تا‌وا‌پاکیان‌ده‌کاته‌وه‌که‌شاراوه‌و‌ئاشکرا‌وه‌ک‌شووشه‌ی‌پروون‌و‌ساف‌بیت‌لایان، ئاوا‌هه‌ست‌و‌دیدو‌هه‌لوئسته‌کانیان‌بو‌هه‌لده‌سه‌نگینیت، راست‌و‌چه‌وتیبیان‌ده‌خاته‌پروو، تا‌قه‌ناعه‌تی‌زاتی‌خوین‌لا‌دروست‌ده‌بیت، ئینجا‌ئاراسته‌خواییه‌که‌یان‌بو‌دیت، که‌ده‌بیته‌ته‌علیماتی‌برپارو‌یاساو‌رئسای‌ده‌ستوور.. ئاوا‌بیرو‌بارو‌په‌ئیسلامیه‌که‌یان‌له‌سه‌ر‌بناغه‌یه‌کی‌واقیعی‌هه‌ست‌پن‌کراوو‌له‌ئه‌نجامی‌روداو‌نکدا - که‌به‌سه‌ر‌خویناندا‌هاتوه - بو‌داده‌مه‌زرنیت، که‌ئاراسته‌دینییه‌که‌یان‌ده‌که‌وئته‌به‌ر‌ده‌ست‌هه‌ست‌ده‌که‌ن‌حه‌قیقه‌تی‌روداوه‌که‌ئاوا‌بووه‌که‌ده‌قه‌که‌باسی‌کردووه‌و

^۱ وه‌کو‌نایه‌تی (ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنْفُسِهِمْ حَيًّا) النور/۱۲

^۲ وه‌کو‌نایه‌تی (يُودُوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ) الاحزاب/۲۰

هه‌لویستی ره‌سهن و په‌سهن و پارسه‌نگیش هر ته‌وه‌یه که ده‌قه‌که فه‌رمانی پیداوه.. ژبانی کومه‌لگه موسولمانه‌که له‌سهر برپارو برکه‌و یاساو ریښای وا دامه‌زراوه که ناوا واقعیه‌انہ داریژراوه. چونکه نه‌و یاساو ریښایانه خو هه‌ر بو نه‌و نه‌وه ئیسلامه‌تیه نه‌بووه که له‌خزمه‌تی پیغه‌مبه‌ردا بوون، به‌لکو بو نه‌وه‌کانی دواتری ته‌وانیسه، نه‌وه به‌نه‌وه تا روژی دواپی، تا هه‌میشه هه‌موو نه‌وه‌یان له‌به‌ر چاو بیت که په‌روه‌رده به‌روداو زور گرنکه‌و ده‌بیت داعی و شه‌رعناسه‌کان نه‌و روداوانه‌ی به‌سهر موسولماناندا دیت بو په‌روه‌رده کردن و ناراسته‌کردنی قورئانیانه‌یان بقوزنه‌وه. با بزانه‌ی که روداو کتییی کراوه‌ی په‌روه‌رده و رینماییه..

0- واقیعیتی پرؤگرامه خواپییه‌که:

ئیسلام بو نه‌وه‌ی له‌دنیای واقیعدا بیته‌دی و به‌شیوه‌یه‌کی عه‌مه‌لی له‌ناو خه‌لکیدا پیاده‌بکړیت، نه‌هاتووه پرؤگرامه‌که‌ی خو‌ی له‌شیوه‌ی تیور (نظریه)‌یه‌یه‌کدا دارشتبیت و خستبپییه به‌ر ده‌ست و پاشان فه‌رمووی له‌خه‌لکی کردبیت که موماره‌سه‌ی که‌ن!! نا، ئیسلام هه‌ر له‌یه‌که‌م هه‌نگاوی موسولمان بوونی که‌سپکه‌وه -به‌کرده‌وه هه‌نگاو به‌هه‌نگاو- ئیسلامه‌که‌ی پښ ده‌هینیته‌دی..

٦- پروگرامي خواي گوره نه‌گوره:

ټول‌شمېر راستيه‌کي تړي گرنگ و به سووده، يارمه‌تيدره بۇ بنيات‌نانه‌وي سهر له نوږي ژباني ئيسلامه‌تي.. پروگرامي خواي نه‌گوره، نرخ و به‌هاو پيوهر و حساباتي هه‌لسه‌نگاندنيشي ههر نه‌گوره.. ټول‌شمېر مروفي پښ نزيك يان دوور ده‌که‌ويته‌وه له خواي گوره‌وه له به‌رنامه‌کي ههر هه‌لوښتي خودي مروفه‌کان خويانن، مروف خوي به‌رپرسه له‌وهي هه‌لوښتي راست يان هي چه‌وت بگريته بهر بويه له روانگي ئيسلامه‌وه زور هه‌له‌يه مروف خوي ريساو ده‌ستور بۇ ديدو تپروانين و پيناسه‌ي شت و داب و نه‌ريتي ره‌فتار و ره‌وشت دانيت. چونکه ديدو بوجوون و پيناسه‌و مه‌رجي په‌سهندي و برې هه‌لوښتي قبول کړاو له که‌سيکه‌وه بۇ که‌سيکي تر له شوښنيکه‌وه بۇ شوښنيکي تر، له نه‌وه‌به‌که‌وه بۇ نه‌وه‌به‌کي تر ده‌گورپښ، به‌لام ټول‌شمېر پروگرامه‌ خوايه‌که‌ بووه پيوهر، دينه‌که‌ بووه مه‌رجه‌عبييه‌تي چاره‌سهر ناکوږي، ټول‌شمېر کاته ټول‌شمېر له‌سهر ټول‌شمېر بوجوون و هه‌لوښته لږک جوداو دوورانهي ناو مروفايه‌تي ده‌دات.. ټول‌شمېر ديارې ده‌کات که کاميانم راسته‌و کاميان چه‌وته، کاميان ره‌وايه‌و کاميان سته‌مه ئيسلاميش مساوه‌مه له‌سهر هه‌له‌و راستي هيچ که‌سيک ناکات که‌سي پښ باشر نيه‌يه له که‌سيکي تر.. ئيسلام له‌به‌ر خاتري ټول‌شمېر و ټول‌شمېر پروگرام و پيوهرې خوي ئينحيراف پښ ناکات. شوښن که‌وتووه‌کانيشي له‌م روانگه‌وه وا په‌روه‌رده ده‌کات که به‌رائه‌تي که‌سيک له هه‌له‌و تاوان، نابې له‌سهر حسيبي حقه‌ بيت. مانه‌وه‌و راگرتني بيروباوه‌رو ياساو ريسا شه‌رعيه‌کان به پاك و سه‌لامه‌تي چاکتره وه‌ک له شه‌رمه‌زاري نه‌هيټان به‌سهر تاوانباراندا، ههر که‌سيک و له ههر ټول‌شمېر و پله‌و

پایه‌یه‌کدا بن، له روانگه‌ی ئیسلامه‌وه: تاوانباران کښ و چین و حوکمیان چیه‌یه‌وا
 بناسرېن چاکتره وهک له‌وه‌ی له‌به‌ر خاتری ئه‌وان یان بو موراعات کردنی
 به‌رژه‌وه‌ندی!! ئه‌حکامی دینه‌که‌و پښاسه‌ی پرؤگرامه‌که‌ بگورپښن! نهم گورپان و
 گورپینه زور دژوار ترو کوشنده تره وهک له‌وه‌ی ناوو سومعه‌ی هه‌ندی گه‌وره
 پیاوی به‌رپرس و ناوداری موسولمانان بزړیت و بشکیت!! پرؤگرامه‌ خوییه‌که
 گه‌وره‌ترو گرنگترو به‌ته‌مه‌نتره له‌که‌سایه‌تی و پله‌و پایه‌و ناوو سومعه‌ی هه‌موو
 که‌سپک..

واقیعی میژووی ئیسلام بریتی نییه له هه‌ر کارو کرده‌وه‌و هه‌لوئستیکی
 موسولمانان، بریتیش نییه له بارودوخی زه‌مانیک که موسولمانان له میژووی
 خویندا دروستیان کرد بیټ، به‌لکو میژووه‌که‌ خوی ئه‌و کارو کرده‌وه‌و
 هه‌لوئست و بارودوخانه‌یه که موسولمانان به‌گویره‌ی دینه‌که‌یان دروستیان
 کردووه.. ئه‌وه‌ی که پراوپر هاوجووته له‌گه‌ل بیروباروهر و دیدو تیروانین و
 پښاسه‌و به‌هاو پیوه‌ری شه‌ریعه‌ته نه‌گوره‌که‌ی ئیسلام، هه‌ر شتیک له‌گه‌ل رښاو
 ته‌علیماتی دینه‌که‌دا یه‌کانگیر بووه‌وه‌ ئه‌وه‌ هی ئیسلامه، هه‌ر شتیکیش له‌گه‌ل
 ئه‌ودا یه‌کانگیر نه‌بووه‌ ئه‌وه‌ هه‌له‌یه، خوارو خپچه، چه‌وته، نارپه‌وايه بویه ئیسلام
 پي قبول نه‌بووه‌و برپاری له‌سه‌ر نه‌داوه، هیچ کرده‌وه‌یه‌کی ناپه‌سه‌ن (به‌نه‌زه‌ری
 شه‌ری خوا) هی هه‌ر که‌سپک بیټ له‌سه‌ر ئیسلام مال نییه‌و ناشبیته میژووی

ئیسلام.. ئەووه وهك پاره‌ی قه‌لب سه‌ری خاوه‌نی ده‌گریته‌وه، ئەوان -نه‌ك ئیسلام - شایانی ئەو وه‌سفانه‌ن كه هه‌له‌ن، خوارو خيچن، چه‌وتن، نارپه‌وان.. هتد..

میژووی ئیسلام بریتی نییه له له میژووی موسو‌لمانان، به‌لكو بریتییه له میژووی چه‌سپاندنی واقعی ئیسلامه‌كه له دیدو تپروانین و ره‌وشت و ره‌فتارو واقعی خه‌لكیدا.. له جیبه‌جی كردن و راپه‌راندنی ته‌علیماتی شه‌ریعه‌ته‌كه‌ی.. له بارو‌دوخی ژبان و سیستمی كۆمه‌لگا‌كه‌یان.. چونكه ئیسلام ته‌وه‌رینکی نه‌گۆره‌و موسو‌لمانان به‌ده‌ه‌وریدا ده‌گه‌رپن، چوارچپوه‌یه‌کی نه‌گۆره‌و موسو‌لمانان له نیویدا ده‌بزوین.. گه‌ر ته‌وه‌ره‌كه‌یان گۆری، یان له چوارچپوه‌كه‌ه‌وونه‌ ده‌ره‌وه ئیدی ئیسلام هه‌قی به‌سه‌ریانه‌وه‌ه‌و جییه‌؟! بۆچی ما‌ل بن له‌سه‌ر ئیسلامه‌كه‌؟! كارو كردارو ره‌فتارو ره‌وشتیان -كه‌ به‌ پپی ته‌علیماتی خودی ئیسلامه‌كه‌ نییه‌- بۆچی بیته‌ه‌مو‌لكی ئیسلام؟! بۆچی بووتریت: ئەوه ئیسلامه‌؟!.. نا، ده‌بیته‌ بووتریت: ئەوانه‌ مادام له‌ پرۆگرامه ئیسلامیه‌كه‌ه‌وونه‌ته‌ ده‌ره‌وه‌ه‌و وازیان له ئیسلام هیناوه، هه‌ر موسو‌لمان نه‌ماون چ‌جای ره‌فتاریان بیته‌ه‌دیارده‌ه‌و جه‌وه‌ه‌ری ئیسلام! ئەوانه‌ كاتیك به‌ موسو‌لمان حسیب بوون كه‌ دینه‌كه‌ی خویان قبول بوو، پپوه‌ری پابه‌ند بوون و جیبه‌جی كردنی ئیسلامیان لا قبول بوو. ژانیان مۆركی ئیسلامه‌تی پپوه‌ بوو.. نه‌ك دواتر كه‌ له ئیسلامه‌ه‌وونه‌ ده‌ره‌وه‌ه‌و هه‌ر به‌ زمان و سه‌رزاره‌کی ده‌یان ووت: موسو‌لمانین و ته‌ه‌نا ناوی بی‌ ناوه‌رۆکیان موسو‌لمانانه‌ بوو..

(فقه)

ٚه‌حکامى بزاف و بزافى ٚه‌حکام:

ٚه‌حکامى شه‌ریعه‌ته‌که‌ی ئیسلام له بی‌کاری و ده‌ست به‌تالیه‌وه نه‌هاتووه، نامومکینیشه له بی‌کاری و ده‌ست به‌تالی و بوشایشدا بژی. ٚه‌وانه‌ی که بی‌کارو به‌تالڼ لیّ حالى نابن! چونکه شه‌ریعه‌تى ئیسلام له کۆمه‌لگه‌یه‌کى ئیسلامیدا هاتۆته دى که له‌گه‌ل هه‌نگاه‌کانى بزافى ٚه‌و کۆمه‌لگه‌دا گه‌شه‌ی ده‌کرد. ٚه‌و بزافه‌ی رۆژانه له واقیعدا ږووبه‌ږووی ژيانى ئیسلامیانه ده‌بووه‌وه..

ده‌بیت هه‌میشه ٚه‌وه‌مان له به‌رچاو بپت که ٚه‌حکامه شه‌رى په‌کان کۆمه‌لگه موسوئمانه‌که‌یان دروست نه‌کردووه، به‌لکو کۆمه‌لگه موسوئمانه‌که به بزافه واقیعه‌که‌ی خۆی ٚه‌وى دروست کردوو هی‌نایه دى.. چونکه کۆمه‌لگه‌که رۆژانه ږووه‌ږووی پیداو‌یستیه واقیعه‌کان ده‌بووه‌وه، ده‌بوو حوکمى پراوپریان بۆ ده‌رکات.. ٚه‌و حوکمه رۆژانه بوو.. پاشان بووه ٚه‌و ٚه‌حکامه شه‌ریعانه‌ی دواى ناوى فیهى لیّ نرا.. ٚه‌م حه‌قیقه‌ته میژوو‌ییه واقیعه‌انه به‌لگه‌ی زۆر به‌هیژن. زۆر

¹ له کوردیدا به ٚه‌حکامه شه‌ریعیه‌کانى فیهى ئیسلام ده‌لین: (شه‌رى) و له‌یاساو رپسای حکومه‌تیش جوئ ده‌که‌نه‌وه. بۆیه ده‌لین: به پپى یاسا ئاوايه و به پپى شه‌رىعیش ئاوايه.. به‌لام من لپزه‌دا هه‌ر فقه‌که‌م به (ٚه‌حکامى شه‌رى) ناو بردۆته‌وه، چونکه زۆرچار به هه‌موو ئیسلام ده‌وترپت شه‌رىع..

کاريگه‌رو گرننگن روئيشيان له شاره‌زا بوون و ټيگه‌يشتنه‌وه‌ی سهر له‌نوږي سروشتي ټه‌حکامه شه‌رعيه‌کان و په‌ی بردن و ده‌رک کردنه‌وه‌ی سروشته بزاقيه‌که‌ی ټه‌حکامه شه‌رعيه‌کان زور گه‌وره‌و سهره‌کی په‌..

ټه‌و که‌سانه‌ی ټه‌مرو ټه‌و ټه‌حکامه شه‌رعيانه، که‌هه‌مووی له دوو توږي کټيډا نووسراونه‌ته‌وه‌و ناماده‌و تو‌مارکراون ده‌خوښن، بې ټه‌وه‌ی ټه‌و حه‌قيقه‌تانه له‌به‌ر چاو بگرن و له‌و بارودوخانه حالي بن که‌ ټه‌و ده‌قانه‌يان تيډا هاتوټه‌ دی. يان ټه‌و که‌ش و هه‌واو حاله‌تانه ئيستيعاب ناکه‌نه‌وه‌ که‌ ده‌قه شه‌رعيه‌کان به‌ده‌نگيانه‌وه ده‌چوون و چاره‌سهریان بو دادنه‌ا و ناراسته‌يان ده‌کردن پي.

يان له‌و زه‌مان و خه‌لک و حاله‌تانه ناکوټنه‌وه‌ که‌ ټه‌و ده‌قانه‌يان تيډا هاته‌ دی و داوه‌ريان پې کرا. ټه‌وانه‌ی واده‌که‌ن، واه‌زانن ټه‌حکامه فيقه‌په‌کان هه‌روا ساده‌و ئاسان ده‌رکراون بو‌يه پيشيان وايه ده‌شکرت له‌ ده‌ست به‌تاي و بې ئيشيدا بچه‌سپيت! ټه‌وانه‌ی واه‌که‌ن، نه‌مه‌لان و نه‌ شه‌رعناسن و نه‌ له‌ ټه‌حکامه شه‌رعيه‌کانيش گه‌يشتوون! بگره‌ هه‌ر له‌ دينه‌که‌ش حالي نه‌بوون.. فيقه‌پک به‌ بزاقپکی واقيعی هاتبيته‌ بوونه‌وه‌ چوون بې بزاقپکی واقيعی کاريگه‌ر ديته‌وه‌ کار؟! مادام فيقه‌په‌که‌ له‌ دواي بزاقه‌که‌وه‌ هاتووه‌، نيت‌ر چوون ده‌شي و ده‌کري به‌ فيقه‌په‌که‌ بزاق دروست بکريت؟!

ټه‌حکامه‌کانی بزاق ټه‌و واقيعه‌ چاک له‌به‌ر چاو ده‌گريت که‌ ده‌قه‌کانی تيډا دابه‌زيونه‌ته‌ خواره‌وه‌و ټه‌حکامه شه‌رعيه‌کانی له‌سهر دارپژراوه. چونکه‌ ټه‌و واقيعه‌ له‌گه‌ل ده‌قه شه‌رعيه‌کاندا ناوټه‌په‌کيان پک هپناوه‌ که‌ توخمه‌کانی ليک

جيا ناکړېنه‌وه. هه‌ر کاتيکيش لیک ترازيتران سروشت و سيفه‌ته‌کانی ټاويته‌که‌ش نامین. ټه‌و توخمي سروشت و که‌ش و هه‌واو هه‌لويسټ و بارودوخانه‌ی بووبونه‌که‌ره‌سته‌ی پیکهاتنی حوکمیکي فيقه‌ی ناشی و ناکړی لیک هه‌لاویردین و له‌حوکمه فيقه‌په‌که‌جودا بکړېنه‌وه. ټه‌گينا حوکمه شه‌رعيه‌که‌ته‌نہا ده‌که‌ويټ و زه‌حمه‌تیشه به‌ته‌نہا سوودبه‌خش بمینټه‌وه.. ټه‌حکامی بزاف زورجياوازه له‌ټه‌حکامی سه‌ر کاغه‌ز.. ته‌جروبه‌کان سه‌لمانديوانه که‌ټه‌و که‌سانه‌ی به‌م دینه‌وه له‌گه‌ل بزافه‌که‌يدا ته‌فاعول ناکه‌ن و نابنه لازم و مه‌لزومی به‌کتر، زور زه‌حمه‌ته له‌خودی دینه‌که‌تی بگه‌ن و شاره‌زای ټه‌حکامه شه‌رعيه‌کانی بن، گه‌رجی هه‌ر خه‌ریکی خویندنی فيقه‌په‌که‌ش بن.. فيقه‌په‌که‌له دوو توپي کتیبدايه‌و خویندنی واش ساردو سپرو مردووه..

ټه‌و ساته‌وه‌ختانه‌ی رۆحی ټیدا ده‌ژی و گیانی دینداری ټیدا گه‌شه‌ده‌کات ټه‌و که‌سانه هه‌ستی پې ده‌که‌ن و ده‌یگه‌نې که‌به‌م دینه له‌بزافي گورانکاريدان .. بزافي جهادی که‌بو هېنانه‌دی و راپه‌راندنی له‌واقعي ژيانی خه‌لکيدا له‌ره‌نجدان و ناسره‌وين ټه‌سته‌مه هه‌ست و له‌زه‌تی ټه‌م ساتانه‌ی رۆح و ده‌روون ټه‌و که‌سانه بيگه‌نې که‌شه‌وو رۆژيان به‌سه‌ر که‌لام و کتیبه‌وه گريداه‌وه ته‌مه‌نيان وه‌کو پشتيان به‌سه‌ر کتیبه‌وه کوور بووه! ټه‌وی ده‌يه‌ويټ له‌دين تی بگات و شاره‌زای له‌ټه‌حکامه‌کانی شه‌رعدا په‌يدا بکات، ده‌بی له‌بزافيکی واقعي‌دا گه‌شه‌ونه‌ش و نما بکات که‌به‌م دینه دروست بووه‌و گوش کراوه.. زور ټه‌سته‌مه که‌سيک

ئه‌حکامى شه‌رى له مه‌لايه‌کى دانىشتووى بېکارو دوور له بزاقى دینه‌وه وه‌رېگرېت، يان لای شه‌رعزانېک فېقه‌يک وه‌رېگرېت که گوشه‌گيرى کونجى مزگه‌تېکه‌و دووره په‌رېز خۆى گرتۆته‌وه له بزاقى دینداران و دوور له واقع، دین خونجه ده‌کات!!

ئه‌حکامه‌کانى شه‌رع هه‌لقولآوى بزوتنه‌وه‌ى ئىسلامین، سه‌ره‌تا دینه‌که هاته‌دى و چه‌سپى، پاشان ئه‌حکامه فېقه‌يه‌کان په‌يدا بوون.. ئاوا.. نه‌ک به‌پېچه‌وانه‌وه. ئه‌و کاته‌ى دیندارى چه‌سپى.. که تاکه‌کان خۆيان ته‌سليم به‌دینى خوا کردو به هه‌موو حوکمېکى خواى رازى بوون. پاشان کۆمه‌لگه‌يه‌کيشيان له خۆيان پېک هېنا که به‌دینه‌که رازى بوون و ته‌سليمى ئه‌حکامه شه‌رعيه‌کانى بوون.. تاک و کۆمه‌لگه‌که هه‌موو داب و نه‌ریت و ده‌ستورو ياساو رېسايه‌کى کۆمه‌لگه‌و سيستمى جاهيليه‌تيان توپ هه‌لداو رازى نه‌بوون مرؤفى وه‌کو خۆيان شه‌ريعه‌تيان بۆ دارپژن.. دواى ئه‌وه‌ى تاک و کۆمه‌لگه‌که به‌قه‌ناعه‌ته‌وه، ئه‌وه‌يان ره‌فز کرده‌وه که جاهيليه‌ت داب و نه‌ریت و ياساو رېسا بۆ ژيانى تاک و کۆمه‌لگه‌ دابنېت.. پاشان که تاک و کۆمه‌لگه‌که که‌وته‌وه ژيانى رۆژانه‌ى نوپى خۆيان و که به‌گویره‌ى رېساو ئه‌حکامى شه‌ريعه‌ته‌که‌ى خواى گه‌وره ره‌فتاريان کرد، که رۆژانه له ژيان و سه‌وداو مامه‌له‌و هه‌لس و که‌وتياندا پېيوستيان به‌ئاراسته‌ى دین بوو، که له پرووداوينکدا راده‌مان و چاوه‌پروانى هه‌لوېستى دینه‌که‌و حوکمى شه‌رى ده‌بوون، که ده‌بانووېست کارېک ئه‌نجام بدن به‌لام نه‌يانده‌زانى هه‌لوېست و برپارى شه‌رع چۆنه به‌رامبه‌رى.. که ژيانى نوپيان لق و پۆپى تازه‌ى لى جوئى ده‌بووه‌وه.. له‌م هه‌موو کاتانه‌دا ئه‌حکامى شه‌رى دروست ده‌بوو.. که‌وا بوو ئه‌حکامه شه‌رعيه‌کان وه‌لامى واقيعى پېداويستيه‌کان بوون.. ئاوا فېقه‌ى ئىسلامى

هاتوته ټاراهه.. جم و جوړ و چالاکی و بزاف کردن بهم دینه بوو نه حکامی شهرعی هینایه کایه‌وه. هر نهو بزاقه‌ی بهم دینه ده‌کرا هر نه‌وه‌بوو که گه‌شه‌ونه‌ش و نمای به فیه‌که‌که ده‌کرد. لق و پوپي لئ وهرگرتن (استنباط)ی لئ جوئ ده‌کرده‌وه.. هرگیزاو هرگیز نه حکامی شهرعی له کتیبی ساردو سره‌وه نه‌ده‌هات.. به‌لکو له گهرمه‌ی ژبانی واقعییدا له دایک ده‌بوو.. له گونگه‌لی کیشو ده‌به‌رټک راجوونی ژبانی تاك و کومه‌لگه‌که‌شدا نه‌ش و نمای ده‌کردو به‌ره‌و پیش ده‌چوو.. بویه شهرعناسه‌کانی نه‌و زهمانه دیندارترو تیگه‌یشتووتر بوون له دینه‌که‌دا.. شاره‌زا بوونه‌که‌یان له‌وه‌وه بویان دروست ده‌بوو که به دینه‌که‌ده‌بزوتن. دینه‌که‌یان ده‌خسته گه‌رو خوشیان له لایه‌که‌وه پیوه‌ی پابه‌ند ده‌بوون و له‌لایه‌کی تریشه‌وه کومه‌لگه‌که‌یان پښ ده‌گوړی.. جا که دینه‌که‌یان له واقعی زیندوودا ده‌یخستنه گه‌ر، له واقعی ژبانی کومه‌لگه‌ نوټکه‌ی موسولماناندا ده‌بزوتن. خویان و دینه‌که‌یان به‌یه‌کتري و پیکه‌وه واقعی‌که‌یان ده‌گوړی. له‌م گورانکاریه‌ بی سره‌وته‌ی نه‌و دیندارانه که به دینه‌که له واقعی ژبانیاندا نه‌نجامیان ده‌دا، نه‌حکامه‌ شهرعیه‌کان له دایک ده‌بوون.. ناوا نه‌حکامی شهرعی (فیه‌می ئیسلامی) ده‌هاته‌دی..

ژیا‌نی ئه‌م‌پ‌رۆ ئه‌ح‌ک‌ام‌ی شه‌رع‌ی:

کوا ئه‌و کۆمه‌ل‌گه‌ موسو‌ل‌مانه‌ی خو‌ی ته‌س‌لی‌می خو‌ای گه‌وره‌ کردووه‌و به‌دینه‌که‌ی رازیه‌؟! کوا ئه‌و کۆمه‌ل‌گه‌یه‌ی به‌کرده‌وه‌ کۆیه‌یه‌ی ره‌ف‌ز کردۆته‌وه‌و به‌کرده‌وه‌ سه‌لم‌اندویتی که‌ غه‌یری دینی خو‌ای ناویتی و یاساو ری‌ساو ئه‌ح‌ک‌ام‌ی ه‌ی‌چ ده‌ستورێکی غه‌یری ئه‌ح‌ک‌ام‌ی شه‌ریعه‌ته‌که‌ی خو‌ای گه‌وره‌ی ناویتی؟!

که‌س ناتوانی‌ت لاف و گه‌زافی ئه‌وه‌ لیدات که‌ کۆمه‌ل‌گه‌یه‌کی موسو‌ل‌مانی وا ئیستا ه‌یه‌. که‌وا بوو ه‌هر له‌ سه‌ره‌تاوه‌ ئه‌و موسو‌ل‌مانه‌ی که‌ ئیسلام ده‌ناسی‌ت و شه‌ره‌زای به‌رنامه‌و پرۆگرامه‌که‌یه‌تی و ده‌زانی‌ت می‌ژووی ئیسلام چۆن دروست بووه‌، هه‌و‌لی ئه‌وه‌ نادات بزاف به‌ ئه‌ح‌ک‌ام‌ی شه‌رع‌ی دروست بکات له‌ کۆمه‌ل‌گه‌یه‌که‌دا که‌ ته‌س‌لی‌م به‌دینی خوا نه‌بووه‌و ه‌هر له‌ سه‌ره‌تاشه‌وه‌ باوه‌ری به‌وه‌ نه‌ه‌پ‌ناوه‌ که‌ ده‌ب‌ن یاساو ری‌ساو ده‌ستوری ژیا‌نی کۆمه‌ل‌گه‌یه‌ی ته‌نها ئه‌ح‌ک‌امه‌کانی شه‌ریعه‌تی ئیسلام بی‌ت.. چونکه‌ موسو‌ل‌مانی سه‌ر راست ه‌هر له‌ سه‌ره‌تاوه‌ هه‌و‌لی ئه‌وه‌ ده‌دات که‌ دینداری له‌ خه‌ل‌کی‌دا بچه‌سپیت.

دینداری به‌و سیفه‌ته‌ی که‌ ته‌س‌لی‌م بوونه‌ به‌خو‌ای تا‌ک و ته‌نهاو بریاردانه‌ به‌وه‌ی که‌ غه‌یری خوا ه‌ی‌چ که‌سی‌ک حاکم نییه‌و ده‌سه‌لاتی یاساو ری‌سا دانانی نییه‌و ه‌ی‌چ یاساو ری‌ساو ده‌ستورێک گه‌ر له‌ شه‌ریعه‌ته‌که‌ی خواوه‌ وه‌رنه‌گیرابیت قبو‌ول نابیت وله‌ که‌س وه‌رناگیریت خو‌ خه‌ریک کردن خه‌ل‌ک به‌نه‌ش و نماو ری‌ک‌خستن و پێش‌خستنی فیه‌می ئیسلامی و ئه‌ح‌ک‌ام‌ی شه‌رع له‌ژێر سایه‌ی کۆمه‌ل‌گه‌یه‌که‌دا که‌ ره‌فتارو هه‌ل‌س و که‌وتی به‌ گوێره‌ی ئه‌و ئه‌ح‌ک‌امه‌ شه‌رع‌یانه‌ نییه‌ و ژیا‌نی له‌سه‌ر

رېساکاني ته و دانهمه‌زراوه، گالته‌و گهمه‌کردنه و له‌گه‌ل جیددیه‌تی ته‌م دینه‌دا ناگونجیت.. ته‌و کومه‌لگه‌ له‌ کوئ و ته‌و ته‌حکامه‌ شه‌رعیه‌ له‌ کوئ؟! ته‌مه‌ حالی نه‌بوونه‌ له‌ سروشتی ته‌م دینه.. ته‌مه‌ گیلایتیه..

خه‌لکیک و ایزانیت سست و ساردو ده‌ست به‌تال دانیشی و ره‌فتار له‌گه‌ل که‌لام و کتیبدا بکات و ایزانیت به‌و شیوازه‌ له‌ دینه‌که‌ تی ده‌گات!!

کاتیک ته‌حکامی شه‌ری له‌م دینه‌وه‌ هه‌لده‌هینجریت، که‌ بزاقیکی دینی له‌ جه‌انیکی واقعی‌دا وه‌ک فواره‌ هه‌لده‌قولیت و وه‌ک ناو به‌ کون و که‌له‌به‌ری کومه‌لگه‌که‌دا ته‌شه‌نه‌ بکات و سه‌دان به‌ردو تاوئرو لېژگه‌و هه‌ورازو نشیوی بیته‌ ری.. ته‌نها ته‌سلیم بوون به‌دینی خواو دینداری بوو که‌ کومه‌لگه‌ موسولمانه‌که‌ی په‌که‌مجارى هینایه‌ دی. کومه‌لگه‌ موسولمانه‌که‌ش ته‌حکامه‌ شه‌رعیه‌کانی دارشت. بویه‌ ده‌بې هه‌میشه‌ ته‌م نوبه‌و ته‌رتیبه‌ له‌به‌رچاو بگریت و بگریته‌وه‌ به‌ر سه‌ره‌تا حه‌تمه‌ن ده‌بې کومه‌لگه‌یه‌کی موسولمانی وا به‌دینداری و ته‌سلیم بوون به‌ خوی گه‌وره‌ پیک به‌ینزیت که‌ به‌ شه‌ریعه‌ته‌که‌ی خواوه‌ پابه‌ند بیت و سور بیت له‌سه‌ر وه‌رگرتن و رایه‌راندن وچه‌سپاندنی.. ئینجا دوی ته‌وه‌ -نه‌ک پیش ته‌وه‌- فقہیکی ئیسلامی واقعی دیته‌ کایه‌وه‌ که‌ به‌رفراوان و گشتگیرو پراویری پیداوستیه‌کانی ته‌و کومه‌لگه‌یه‌ ده‌بیت که‌ هیناوتیه‌ دی.. نه‌ک کومه‌لگه‌ له‌ حکامیکی شه‌ری پیشتری نوسراوه‌و ناماده‌ دانرا بیت و ئینجا کومه‌لگه‌ی موسولمانی له‌سه‌ر بنیات بنزیت!!

هه‌موو حوكميكي فيقمى برىتپپه له چه‌سپاندن و راپه‌راندنى هه‌موو لايه‌نه‌كانى شه‌رع.. با ئه‌و حوكمه‌ش به راده‌يه‌كى ديارى كراوو بو حاله‌تپكى ديارى كراوئش بپت، چونكه ئه‌و روداوه‌ى حوكمه فيقمپه‌كه‌ى به‌سه‌ردا ده‌چه‌سپت، هه‌ر به‌شپكه له‌و بزاقه‌ى دپن‌داره‌كان به دپنه‌كه له واقپعه‌كه‌ياندا كرددو‌ويانه.. بوپه حوكمه شه‌رعيه‌كه هه‌لوپستپكى دپنه‌كه‌يه و پراوپرى قه‌باره‌و شپوه‌و كه‌لپن و بارودوخ و چوئپپه‌تى و چه‌ندپتى پپداوئستپه‌كانه.. وه‌كو پوشاكپكه‌و هه‌موو پارچه‌يه‌كى به‌ گوپره‌ى قه‌دو بالاو قه‌باره‌ى رووداوه‌كان دووراوه.. ئه‌مما ئه‌و ئه‌حكامه شه‌رعيانه‌ى له‌ دوو توپى كتپبدا نوسراوه‌ته‌وه‌و ئپستا حازرو ئامادهن، ئه‌وانه ئه‌حكامى رووداوى ترن.. ئه‌وانه له‌ زه‌مانپكدا دارپژراون كه‌ ژيانى ئپسلامى به‌گوپره‌ى حوكم و سپستم و دپدى ئپسلام بوو.. پپش ئه‌و زه‌مانه ئه‌م حوكمه شه‌رعيانه دانه‌رپژرا بوون و چاوه‌رپى رووداوه‌كانپان بكهن بقه‌ومئ تا ئه‌مان راپه‌رپنرپن! ئه‌و زه‌مانه حوكمه شه‌رعيه‌كان -وه‌كو ژيانه‌كه‌ خوى- زپت و زپندوو چوست و چالاك بوون. بوپه ئه‌م‌رپوش ده‌بى ئپمه ئه‌حكامى شه‌رعى تر -وه‌كو كه هه‌لوپستى دپنه‌كه ده‌خوازپت- بو حاله‌ته نوپه‌كانى ژپانمان دارپژپن.. به‌لام به‌ ته‌ئكپد پپش ئه‌وه ده‌بى ئه‌و كوئمه‌لگه‌يه پپك به‌پنرپت كه دپن‌داره‌و دپن‌داریه‌كه‌شى به ئپسلام پپكه‌وه‌ ناوه.

ئه‌و كوئمه‌لگه قه‌ناعه‌تى به‌وه كرددوه كه‌جگه له ئه‌حكامى شه‌رعى ئه‌م دپنه هپچ نه‌كاته ياساو رپسای ژپانى. ئه‌وسا رهنج و جپهادپى موسولمانان وه‌ك دپنه‌كه جپددى و به‌ به‌ره‌م بپت و تپگه‌پشتنپش له دپنه‌كه قولترو راستر ده‌بپت. جگه له‌م شپوه‌يه گالته‌جارو گه‌مه‌ى مندالانه‌و ئپسلام ناپه‌وئت.. چونكه هه‌موو

شپږمه‌کې تر دارپشتني نه‌حکامې شهرې راکردنه له جهاده‌که و خو هه‌لځه‌له‌تانندن و فریودانه و به‌ناوې (نوې کردنه‌وهې نه‌حکامې شهرې) یان (رېځخستن و پېڅخستنې فېقهې ئیسلامې) ره‌واچې پښ دهرېت! نه‌و که‌سانه له‌جې نه‌وهې ئیعتراف به‌لاوازي و به‌زینې خوږیان بکه‌ن له شهر و مل ملانیکه هه‌لځدین.. با له‌جياتي نه‌و هه‌لاتن و فله‌سه‌فاندنه‌ی ترس و به‌زینه داوای ئې بوردن له‌خواي گه‌وره بکه‌ن.. نه‌رکې سه‌ره‌کې ئیستای موسولمانان جهاده له‌پېناوي خوادا.. جهاده بو چه‌سپاندني خوايه‌تي خواي گه‌وره له‌سه‌ر زه‌مین. دواي رماندن و ټيک‌شکاندن و به‌زاندني نه‌و تاغوتانه‌ی ده‌سه‌لاتي خوايه‌تيان بو خوږیان زه‌وت کردووه..

نه‌حکامې شهرې و مه‌لای به‌تال:

نه‌حکامې شهرې له‌ بڼ ئیښي وده‌ست به‌تالپه‌وه دروست نابیت. له‌ده‌ست به‌تالی و بڼ ئیښيشدا ناڅی.. نه‌حکامې شهرې له‌ میښکې بڼ خه‌م و ئیراده‌ی بڼ هیممه‌ت و سه‌ر کاغه‌زي بڼ گیاندا ناروېت و گه‌شه‌ناکات.. به‌لکو له‌واقیعي ژياندا دهرېت و له‌ویشدا گه‌شه‌و نه‌ش و نما ده‌کات.. واقیعي هه‌موو ژيانپیکيش نا.. نه‌خیر.. واقیعي نه‌و ژيانه‌ی کو‌مه‌لگه‌یه‌کې موسولمان ده‌بیاته سه‌ر.. بو‌یه‌ده‌بڼ له‌سه‌ره‌تاوه هه‌ول بو پیکه‌پینانی نه‌و کو‌مه‌لگه‌ موسولمانه بدرېت که کو‌مه‌لگه‌یه‌کې سروشتي و له‌ش ئاسایه..

هه‌موو ئه‌ندامه‌کانى پيکه‌وه سازاوانه ده‌بزوين.. ته‌نہا ئه‌و کۆمه‌لگه‌يه‌يه‌ که ده‌بيته‌ کيلگه‌ى سروشتى و ناسايى فيقهى ئيسلامى و ته‌نہا له‌ويدا ئه‌حکامه‌ شه‌رعيه‌کان له‌ داىک ده‌بن و گه‌شه‌ و نه‌ش و نما ده‌که‌ن و وه‌ به‌ره‌م دي‌ن.. ئه‌و ئه‌حکامه‌ شه‌رعيانه‌ ته‌نہا له‌و کۆمه‌لگه‌يه‌شه‌دا ده‌چه‌سپي‌ن..

بىر ئالۆزى و موعاناتى ئه‌و زانا و مه‌لايانه‌ ئه‌وه‌يه‌ که‌ وا ده‌زانن ئه‌م واقيعه‌ جاهيليه‌ى که‌ تييدا ده‌ژي‌ن، ئه‌سه‌له‌و ره‌سه‌نه‌و سروشتيه‌و ئه‌مان ده‌بى دينه‌که‌ى له‌گه‌لدا بسازي‌ن. ئه‌حکامه‌ شه‌رعيه‌کانى له‌گه‌لدا بگونجيني‌ن! به‌ به‌هانەى ئه‌وه‌ گوايه‌ دينه‌که‌ بۆ واقيعى ژيان هاتووه‌ به‌لام ناليني‌ن کام واقيعه‌؟! واقيعى کۆمه‌لگه‌ى جاهيلى يان واقيعى کۆمه‌لگه‌ى موسولمان؟!

ده‌بى ئه‌وه‌ به‌لگه‌نه‌ويست بي‌ت چونکه‌ دينه‌که‌ى خواى گه‌وره‌ ئه‌سه‌له‌و ره‌سه‌نه‌و له‌لايه‌ن خواى گه‌وره‌وه‌ هاتووه‌، که‌وا بوو هه‌ر ده‌بيت کۆمه‌لگه‌ى مرؤفايه‌تى خۆى له‌گه‌لدا بسازيني‌ت ده‌بى کۆمه‌لگه‌ى مرؤفايه‌تى واقيعه‌که‌ى خۆى به‌گويره‌ى دينه‌که‌ى خوا بگوړي‌ت.. شيوازى ئه‌م گوړينه‌ش به‌ ديدو بۆچوون و مه‌يل و ئاره‌زووى که‌سانىک نيه‌ چۆنيان بو‌يت وا بکه‌ن!! نه‌خي‌ر.. ته‌نانه‌ت شيوازى ئه‌و گوړانکاريه‌يش ده‌بيت ته‌نہا به‌يه‌ک شيوه‌ بي‌ت! به‌ ره‌نج و جه‌هادى بزافييکى ئيسلامى که‌ پرووه‌رووى جاهيليه‌ت ده‌بيته‌وه‌و بۆ چه‌سپاندى هي‌نانه‌دى خوايه‌تى خواى گه‌وره‌ له‌سه‌ر زه‌ويدا تى ده‌کوشتىت.. بۆ سه‌لماندى په‌روه‌ردگاريه‌تى ئه‌و.. بۆ رزگارکردنى خه‌لكى له‌ ژي‌ر مۆرى تاغوتان و له‌ تاغووت په‌رستى.. بۆ چه‌سپاندى ئه‌حکامه‌کانى شه‌رى خوا له‌ ژيانى رۆژانه‌ى کۆمه‌لگه‌

موسولمانه‌که‌ياندا.. ئەم بزاقه‌ش حه‌تمه‌ن له‌و رېيه‌دا تووشى فېته‌و
 ئەشکه‌نجه‌و ژان و ناسۆر دېت. جا ئەوه‌ى لاوازو بى هيمه‌ته ده‌که‌وېت. ئەوه‌ى
 لاوازتره له دینه‌که‌ش پاشگه‌ز ده‌بېته‌وه.. ئەوه‌ى سه‌ر راستانه‌ش به‌يعه‌تى به
 خواى خاوه‌نى داوه به‌رده‌وام ده‌بېت و خو ده‌گرېت.. تا ده‌گلېت و شه‌هيد ده‌بېت
 يان ئارامگرانه به ئاراميه‌وه له‌سه‌ر رېيازى خو‌ى ده‌روات و بزاقه‌که‌ى به هېزتر
 ده‌کات. تا برپارى خواى گه‌وره دېت و ناوکۆپى ناکۆکى حه‌ق و باتل ده‌کات و حه‌ق
 سه‌رده‌خات جا ئەو کاته سيسته‌مه ئيسلاميه‌که دېته کايه‌وه و حوکم ده‌کات جا
 ئەو که‌سانه‌ى به ئيسلامه‌که په‌روه‌رده بوون و به خو‌شه‌ويستى خوا گوش کراون
 و به دینه‌که‌يه‌وه هاتوونه‌ته پېش و له‌سه‌ر رېيازى ئەو مانه‌وه و به ته‌عليماتى
 خواى گه‌وره‌وه پابه‌ند بوون، ئەوانه ده‌بنه کارگېرو راپه‌رېنه‌رانى ئەو سيسته‌مه
 ئيسلاميه.. ئينجا پېداويستى رۆژانه‌ى ئەوان و کۆمه‌لگه موسولمانه‌که‌شيان
 داواى هه‌لۆيستى شه‌رعيان لى ده‌کات.. داواى برپارى دینه‌که‌يان لى ده‌کات. ئينجا
 ئەحکامه شه‌رعيه‌کان سه‌ر له نوئى له به‌ر رۆشنايى قورئان و سوننه‌تدا
 داده‌رپۆزېنه‌وه، به‌شيوه‌يه‌کى وا که له‌گه‌ل پېداويستى کۆمه‌لگه نوپيه‌که‌ياندا
 بگونجېت.. دوور له کۆمه‌لگه‌ى جاهيلى و بارودۆخ و شيوازو ياساو رېساو
 دارشتنى جاهيلى..

ئەحکامى شه‌رى -له‌به‌ر رۆشنايى ئەو واقيعه نوپيه‌وه که کۆمه‌لگه
 موسولمانه‌که‌ى تېدا ده‌ژى- له دینه‌که‌وه وه‌رده‌گيرېت.. له‌و واقيعه‌وه نه‌ک له

دست به تالی و بڼه نیشیه وه.. له و واقیعه وه که داواکاری تایبه تی هیه..
 پیداویستی خوی هیه.. داوای چاره سهری کیشه کانی ده کات.. هه نځاوی یه که می
 وون بوون و ری بزرکرن نه وه یه که وه کو ووتمان: وا بزانتی نه م کومه لځایانه ی
 نیستا موسولمانانی تیدا ده ژین- به و هه موو پیکه اته تیکه له یه وه، به و هه موو
 دیدو بوچوون و هه ست و هوش و هه لویسته دزه یه وه، به و هه موو خوونه ریته
 ناموو ناپه سه نده یه وه- کومه لځای موسولمانان! و ده شی نه حکامه شه ری یه کانی
 نیسلامیان- که نیستا له دوو توپی کتیبی کوندان- بده نی و تیدا بیچه سپینین!!

دیسان نیشانه ی کولهاروی و کویره وه ری و زهین کویرییه وا هه ست بکریت که
 واقیعی نه م کومه لځه جاهیلیانه و پیکه اته ی نیستیان نه سلوه ره سه نه و
 سروشتیه و پیوسته دینه که ی خوی گه وره له گه لیاندا هه لکات و رنکات و
 خوی بسازنیت! خوی وابگوریت تا بگونجیت.. تا فریای پیداویستی کانی نه و
 کومه لځه جاهیلیانه بکه ویت.. تا به هانای کیشه کانیانه وه بچیت! له کاتیکدا که
 پیداویستی کانی نه و کومه لځه جاهیلیانه هه ر له وه وه هاتوون که کومه لځه یه کی
 نیسلامی نین! خویان پیچه وانه ی نیسلام ده بزوین!! نا.. نابیت گوی له م گه په لاوژی
 و گالته جارپیه بگرین.. وا ده زانم کاتی نه وه هاتووه که نیسلام له دل و دهر وونی
 موسلمانانیدا زور به رز و به رخ راگیریت.. نه هیلین نیسلام بکریته خزمه تکاری نه م
 بارودوخه جاهیلیانه. نه هیلین بکریته رهنجبه ری نه م کومه لځه جاهیلیانه..
 نه هیلین بکریته زامن و مسوگه ری چاره سهری نه و پیداویستی کانی جاهیلییه ت..
 ده ب موسلمانان و خه لکی گشتی به و که سانه ی فه توایان ل داواده کن به
 تایبه تی بلین: جاری نیوه خوتان به ره و نیسلامه که وهرن.. جاری خوتان ملکه چی

حوکمه شهرعیه‌کان بڼ.. یان ئاشکراتر بلین جاری ئیوه خوټان وهرنه‌وه ناو دینی خواوه وهری گرن.. جاری خوټان موسلمان بڼ و برپار بدن ته‌نہا خوی گه‌وره بپه‌رستن.. جاری خوټان شایه‌تمانہ به حه‌قه‌که‌ی لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بهین به و اتاو ماناو شیوانه‌ی که باوه‌رو ئیسلامیان له سهر داده‌مه‌زیت که بریتیه له قه‌ناعت کردن و برپاردان به‌وه‌ی که ته‌نہا خوی په‌روه‌ردگار خوی ده‌سه‌لاتداره له‌سهر زه‌مین و له ئاسمانه‌کانیش.. برپاردان به‌وه‌ی که ته‌نہا خوی گه‌وره حاکمه‌و ته‌نہا ئه‌و مافی به‌رنامه دانانی بو ژبانی مروّقیه‌تی هه‌یه ئه‌م برپاره‌شتان به‌وه پیاده دهن که نه‌هیئن هه‌ندی که‌س بڼه خوی خه‌لکی.. نه‌هیئن هه‌ندی که‌س له جی خوا بپه‌رستړن.. نه‌هیئن هه‌ندی که‌س خوین له جی خوی گه‌وره دانن و به که‌یفی خوین یاسا و ریس - پیچه‌وانه‌ی دینی خوا- دارنن.. ته‌نانه‌ت نه‌هیئن هه‌ندی که‌س ناشه‌رعیانہ بڼه حاکم و ده‌سه‌لاتداریش.. جا ئه‌و کاته‌ی خه‌لکی یا هه‌ندی که‌سی به هیممه‌ت وه‌ده‌نگ ئه‌م بانگه‌وازه‌وه دین، مانای وایه یه‌که‌م هه‌نگاویان به‌ره‌و پیکه‌پینانی کومه‌لگه موسولمانه‌که‌ ناوه.. مانای وایه: ئه‌و واقیعه زیندووه‌ی ئه‌حکامی شهرعی ئیسلامی تیدا دهرپویت و گه‌شه‌و نه‌ش و نمای تیدا ده‌کات، دپته کایه‌وه.. لیره‌وه فیقه‌ی زیندوو له دایک ده‌ییت، چونکه به‌گویره‌ی پیداوویستیہ‌کانی روژانه‌ی کومه‌لگه موسولمانه‌که‌ی - که‌ته‌سلیم به دینی خوا بووه- ئه‌حکام دهرده‌چیټ..

پيش پيکهاتنی ټه و کومه‌لگه موسلمانه هه‌موو کارکردنيک له بواری
ريکخستننه‌وهی فيقهو ټه‌حکامی شهرعی و دارشتننه‌وهی به‌و شيوه‌يهی که وه‌لامی
پیداوويستيه‌کانی کومه‌لگه‌ی جا هیلې پښ بدريته‌وه، خو هه‌لخه‌له‌تاندن و خه‌لکی
فريودانه.. هه‌وا کي‌لاننه.. ټوو وه‌شانندنه به هیلې ده‌ريادا.. چوڼ ټووی دانه‌وي‌لله له
هه‌وادا ناروويت فيقهی ئيسلامی و ټه‌حکامی شهرعیش له پښ ئيشی و ده‌ست
به‌تاليدا چه‌که‌ره ناکات.. کارکردنی (فيکر)ی له کي‌لگه‌ی (فيقه)دا شتيکی خوښ و
کارپکی ئاسان و سه‌لامه‌ته کاری هه‌ساوه‌ی به‌ر سي‌به‌ره! چونکه هيج دژواريه‌کی
نايه‌ته ری! به‌لام به‌ ته‌ئکید ټه‌وه کارکردن نييه بو ئيسلام.. به‌ ته‌ئکید ټه‌و خو
ماندوو کردنه، نه سروشتی بانگه‌وازی ټه‌م دينه‌يه نه به‌رنامه‌شيه‌تی.. ټه‌و
که‌سانه‌ی ژيانی سه‌لامه‌تی و هيمنيان ده‌وی، له جي‌ی ټه‌وه‌ی وا خوښان به
ټه‌حکامه شهرعيه‌کانه‌وه خه‌ريک کردوه، با برؤن خوو بدنه‌هونه‌رو ټه‌ده‌ب.. يا
با خوښان به‌ بازرگانيه‌وه خه‌ريک بکه‌ن.. من وا ده‌زانم -والله اعلم- ټه‌وی ټه‌وانه
ده‌يکه‌ن هه‌ر کات به‌فيروډ دان و ته‌مه‌ن زايه کردنه.. دينی خوا ټه‌وه قبول ناکات
بي‌ته ټه‌سپ و عه‌ره‌بانه‌ی کومه‌لگه‌ی جاهيلی.. يان بي‌ته خزمه‌تکاری ټه‌و
کومه‌لگه‌يه‌ی له دينی خوا ياخی بووه.. ټه‌و کومه‌لگه‌يه‌ی نه‌ک گوئ له دينی خوا
ناگرئ به‌لکو نکوئيشی لي ده‌کات.. جار جاره‌ش لپره‌و له‌ويوه‌ش گالته‌يان به‌ دينی
خواو ټه‌حکامه‌کانيشی دي‌ت.. پي‌يان وايه ټه‌و شهرعيه‌ته هی ټه‌وه نييه هه‌لوئستي
راست و چاره‌سهری چاک بو کيشه‌و پیداوويستيه‌کانی کومه‌لگه‌که‌يان
بدؤزريته‌وه ټه‌حکامی شهرعيه‌تی ئيسلام هی ټه‌و جوړه کومه‌لگه‌ جاهيليانه نييه
که له خوا ياخين و مل که‌چی ده‌سه‌لات و دينی خوا نين..

پښتانه د ديني!!

ووتمان که نه حکامی شریعتی ئیسلام له دست به تالی و بیئیشیه وه په یدا نه بووه، تا له به تالی و بیئیشیدا گه شه ونه ش و نما بکات پیکه پښانی کومه لگه موسلمانان که و قوناغه کانی پیکه پښانی له هه موو کات و شوئینیکا هه ریه که. گواستنه وهی کومه لگه یه کیش له جاهیلییه ته وه بو ئیسلام له هیچ کات و شوئینیکا کاریکی ئاسان نه بووه و به نه حکامی شریعتی دهستی پی نه کردوه. بویه قهت مومکین نییه پیکه پښانان وهی کومه لگه یه کی موسلمان به نه حکامی شریعی دست پی بکاته وه. چونکه نه حکامه شریعیه کان پیوستیان به کومه لگه یه کی واقعی موسلمان هه یه تا ئیدا گه شه و نه ش و نما بکه ن.. دنا دارشتنی نه حکام بی نه و کومه لگه یه دهستی به تالی و خو خه ریک کردنی به رسیبهره!

مومکین نییه کومه لگه نه حکامی شریعی نوسراوی (ناماده کراو) که له کاتی دست به تالی و دوور له گه شه و نه ش و نمای کومه لگه ی موسولمان هاتبیته دی، بیته زهمینه ی کاریکی ئیسلامی وا خه لکی له جاهیلییه ته وه به ره و ئیسلام بگوئیتته وه.. چونکه نه وهی نه و خه لکه جاهیلییه پیوستیانان بو موسلمان بوونیان، نه حکامی شریعی نییه.. خو نه وان که موسلمان نه بوون له بهر نه وه نییه نه حکامی شریعی که م و کورت بوو بیته و نه یوانی بیته وه لایمی پیداوو یستیه کانی ژبانی روژانه یان بداته وه.. یان له بهر نه وه بیته که نه حکامه کانی

شهر قورسن و دېنې ئاسانتر بکړين! نه‌مانه گومانه دروزنه خو فریودان و خو گیل کردن..

نه‌وهی که بۆته به‌به‌ستی رېي موسلمان بوونه‌وهی نه‌وه کۆمه‌نگه جاهیلیانه، نه‌وهی ناهیلېت خه‌لکی موسلمان بن و له ئیسلامه‌که تیگه‌نه‌وه، نه‌وه نه‌وه تاغووته رقتانه که ناهیلن ده‌سه‌لاتی حوکم بو خوی گه‌وره بگپړیته‌وه. نه‌وانه‌ی که ناهیلن په‌رستن و په‌روهدگارېتی و ده‌سه‌لات و مافی یاسا و ریسادانان بو خوی پاك و تاك بگپړیته‌وه.. نه‌وه تاغووتانه‌ی به‌م به‌ره‌له‌ستکاریه‌یان به‌ته‌واوی له ئیسلام دامالراون و له بازنه‌ی دینه‌که چوونه‌ته ده‌روه.. چونکه حوکمی خوی گه‌وره‌یان خستوته لاهه‌که زه‌رواتی دینه‌وه ئیسلام (بن حوکمی) وجودی نابیت.. دیسان زورجار جه‌ماوه‌ری خه‌لکیش هر ده‌بنه‌که‌ندو کۆسپ و به‌به‌ستی سه‌ر رېي موسلمان بوونه‌وه‌یان، یان تیگه‌یشتنه‌وه له ئیسلام و گه‌رانه‌وه بوی، به‌وه‌ی که فریویان خواردوه‌وه هه‌لخه‌له‌تیزاون و بوونه‌ته په‌رستیارو کۆیله‌ی تاغووته‌کان! به‌وه مانایه‌ی که ملکه‌چی و گوپړایه‌لی بو نه‌وه تاغووتانه ده‌رده‌رن و برپاره‌کانیان راده‌په‌رینن.. به‌مه‌ش ده‌یانکه‌نه خاو له جی په‌روهدگاری مه‌زن دایان ده‌ننن.. به‌م جوړه ملکه‌چی و گوپړایه‌لی کردن و فه‌رمان راپه‌راندنه‌یان (که خوی گه‌وره به‌په‌رستی دانان) له یه‌کخواپه‌رستی ده‌چنه ده‌روه‌وه له ناو جه‌رگه‌ی شیرکدا خول ده‌خون.. نه‌مه یه‌کپکه له مانا هه‌ره به‌رزه‌کانی شیرک له دیدو پیناسه‌ی ئیسلامدا.. جاهیلیه‌ت به‌وه شیوه‌یه سیستهی خوی له سه‌ر زه‌میندا ده‌چه‌سپینیت: سه‌رته‌ا ئیعتیما‌د ده‌کاته سه‌ر بیروهوش و دیدو بوچوون و پاشان ئیعتیما‌د ده‌کاته سه‌ر روکنه ماددیه‌کان..

که‌وا بوو دارشتنی نه‌حکامی فیهی نه‌وهی له توانادا نییه رووبه‌پرووی جاهیلییه‌ت ببیته‌وه. چونکه نه‌وهی ده‌توانیت رووبه‌پرووی جاهیلییه‌ت ببیته‌وه و به‌ره‌نگاری بکات:

یه‌که‌م: بانگه‌وازه خواییه‌که‌یه که خه‌لکی بانگ ده‌کاته‌وه بو ئیسلامه‌تی و موسلمان بوون.

دووه‌م: نه‌و بزاقه‌یه که له‌گه‌ل جاهیلییه‌تدا ده‌سته‌و یه‌خه بوته‌وه و خه‌ریکی ملمانیه‌تی..

شتیکی سروشتی و ئاسایی و چاوه‌پروان کراویشه که مل ملانیکه پړه له ناسوړو ژان و کسپه‌و قوناغه‌کانیشی سهدان کهند و کوښی له سهر ریبه.. هه‌روه‌کو که له هه‌موو کات و شوینیکدا دیته ری بانگه‌وازو بزاقه ئیسلامیه‌که و نه‌و موسولمانه‌ی رووبه‌پرووی جاهیلییه‌ت ده‌بنه‌وه.. نه‌وجا خوی گه‌وره‌ش له دوی تیپه‌ر بوونی ماوه‌یه‌کی که‌م یان زور له مملانی و ده‌به‌رټک راچوونی حه‌ق و باتل، داوه‌ری خوی ده‌کات و باری موسولمانان راست ده‌کاته‌وه و حه‌قیان پښ سهرده‌خات. پاش نه‌م مملانی و سهرکه‌وتن و دامه‌زراندنه‌ی کوومه‌لگه‌ی موسولمان ئینجا نه‌حکامی شه‌ری دیت و روئی گرنگی خوی له رټکخستنی ژیاندا ده‌بینیت. چونکه نه‌و کاته له دایک بوونه‌که‌ی و گه‌شه‌و نه‌ش و نماکه‌ی سروشتیه‌و دیدو بوچوون و هه‌لویتسه‌کانیشی که ده‌بنه‌ برپارو یاسای واقعی و زیندوو، ئاسان ده‌بن.. نه‌و کاته هه‌رحوکمیکی شه‌ری که دینه‌که‌و ده‌سه‌لاتداره دینداره‌که ده‌یدات پړاو پړی پیداویتیه‌و واقعیه‌کانی کوومه‌لگه موسولمانه‌که

دهبیت وڅه یالی نایبیت! نه مانه هه مووی ئیستا داهاتووی نادیارو غه بین و نازانین قه باره و چونییه تی چه ندیتیان چونه ناشتوانین له خو مانه وه روداویک ته سه ور کهین و جوړه نه حکامیک هه ر له خو مانه وه دارپژین بوی.. به راستی نه و که سه ی له دینداریدا جیددیه خه ریکی کاری جیددیش دهبیت که بانگه وازو بزاقه که یه.. خو ی خه ریک ناکات به شتیکه وه که نایبته مایه ی پیکه پینانه وهی کو مه لگه ی موسولمان و گپړانه وهی حوکمه ئیسلامیه که..

نه مه به هیچ شیوه یه ک نه وه ناگه یه نیت که نه و نه حکامه شه رعیه نه ی له قورئان و حه دیسدا هاتوون رو لیان نه ماوه! نه خیر.. نه مه شتیکی نییه موسولمان بیلیت. به لکو مه به ست له وه یه که نه و کو مه لگه یه ی نه م نه حکامه شه رعیه نه ی بو دارپژراوه، که نه حکامه کانی به سه ردا ده چه سپینریت.. نه و کو مه لگه یه ی که به م نه حکامانه نه بیت ناژی، ئیستا بوونی نییه. بویه بوونی نه و نه حکامه شه رعیه نه ش هیچ جوړه کاریگه ریه کی فیعلی نایبیت مادام کو مه لگه موسولمانه که ی نه ماوه.. پیکه پینانه وهی نه و کو مه لگه موسولمانه ش به رپر سیار تیه کی دینه و فهرزه و له سه رشان ی هه موو موسولمانیکه که له کو مه لگه یه کی جاهیلیدا دهژی.. له و موسولمانانه ی له پیناوی دامه زرانده وهی حوکمی ئیسلامی به رهنگاری جاهیلیه ت دهن و پرووه و پرووی ده وه ستنه وه. نه و موسولمانه چالاکانه ی بزاقی ئیسلام له و پیناوه دا دوو چاری نه و هه موو دژواری و که ندو کو سپ و ژان و ناسوړانه دین که تاغووته کان و جه ماوه ره سه ر لی شیواوو نه زان و گومرا که ده پیننه سه ر ری. نه و جه ماوه ره گپله ی فریوی تاغووتانی خوار دووه و به حوکمیان رازی بووه و له شیرکدا مؤلیوه..

دهرک کردني شپوازو چوښيه تي پيکه‌پښاني کومه‌لگه‌ي ئيسلامي به‌و شپوازو ريڼگا نه‌گورهي که ئيسلام خوځي وويستوي تي هه‌نگاوي په‌که‌مي ده‌ست پيکرده.. هه‌نگاوي په‌که‌مي هپنانه‌وه‌ي دينه بو بوونيکي عه‌مه‌لي کاربگه‌ر.. نه‌مه‌ش ريساي کاره‌و له هه‌موو کات و شوپنيکدا هه‌يه.. له هه‌ر جيپه‌ک جاهيليه‌ت هه‌بي و رهنج و جهادي ئيسلامي ش هاتبيته مه‌يداني به‌ربه‌ره‌کاني و شه‌ره‌ پالي گورانکاري هه‌ر ده‌بيت به‌م ريسايه کار بکريته‌وه.. چونکه نه‌و بوونه ئيسلامي هه‌و کات و شوپنه‌دا نامينيټ که ياسا و ريساي جاهيليه‌ت جي شه‌ريعه‌ته‌که‌ي خواي گرتوته‌وه به تايبه‌تي له‌م ماوه‌ي نه‌م دوو سه‌ده‌ي دواييدا.. سه‌ر زه‌مين به‌ته‌واوي له‌ حه‌قيقه‌تي بووني ئيسلامي سرپراوه‌ته‌وه. گه‌رچي مناره‌و مزگه‌وت و دروشي په‌رستن هه‌ر ماون.. که رهنگه‌ نه‌ويش بو نه‌وه هپلنه‌وه تا غيره‌تي نه‌و موسولمانانه‌ش سر که‌ن پي که هپشتا عيزه‌ت و هيممه‌تيکيان تي‌دا ماوه، تا هه‌ست و هو شيان مه‌ست که‌ن و نه‌و سوځي دينداريه‌ي له‌ دل و ده‌رونياندا هپشتا برسکه‌ي ديټ به‌و (بوون)ه فريوو بخوات و واحالي بيت که هپشتا ئيسلام سه‌لامه‌ته‌و موسلمانان له خپرو خوشيدان.. له کاتيکدا ئيسلام ده‌سرپريته‌وه‌و موسولمانان ريشه‌کيش ده‌کړين!!

کومه‌لگه‌ي موسولمان پيش فهرز بووني په‌رستنه‌کان دروست بوو.. پيش دروست کردني مزگه‌وت له‌و روژه‌وه دروست بووه که به‌ خه‌لکي ووترا (اغْبُدُوا
 اللَّهُ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ) هود/۵۰ خوا بپه‌رستن: نه‌وانيش په‌رستيان.. نه‌و

زهمانه‌ی وای پې ده‌فهرمون هېشتا نوېژ و رۆژو حه‌ج فهرز نه‌بوو بوون! به‌لام مه‌به‌ست له په‌رسته‌نه‌كه خو ته‌سليم كردن بوو به خوای په‌روه‌ردگارو وه‌رگرته‌ی دینه‌كه‌ی بوو.. ئه‌و زهمانه هېشتا ئه‌حکامی شهرعی فهرز نه‌کرا‌بوو. کاتیک موسولمانان دینه‌که‌یان وه‌رگرت و هینایانه سهر حوکم و بوون به‌خواهن ده‌سه‌لات.. بوون به‌ده‌ولت و نوممه‌ت.. ئیتر پی‌ویستیان به‌هه‌لوېستی دینه‌که‌هه‌بوو تا بزنان دهرباره‌ی روداوه‌کان و پېداوویسته‌کانی کۆمه‌لگه‌که‌یان رای چی به‌ و چۆنه؟ ئه‌وجا هه‌ندیك ئه‌حکامی شهرعی به‌ده‌قی قورئان و حه‌دیس دا دهرپژران و هه‌ندیکی تریش له‌وانه هه‌لده‌هینجران.. ئه‌مه‌ش ته‌نها شیوازو ریگایه و هی تری نییه..

هیچ ریگایه‌ك له‌وه ئاسانتر نییه‌ كه ههر له‌گه‌ل په‌كه‌م ده‌نگی بانگه‌وازی ئیسلام جه‌ماوهر رووبکاته ئیسلام و به‌ده‌نگیه‌وه راکات، ئینجا گوئ بو ئه‌حکامی شهرعی شل کات! به‌لام ئه‌مه‌ههر (خۆزگه و هیوا)یه، چونکه هه‌رگی‌ز او هه‌رگی‌ز هیچ جه‌ماوهریک ئاوا ئاسان و زوو رازی نابیت ده‌ست له‌جاهیلیه‌ت و تاغوو‌ت په‌رستی هه‌ل گریت و روو بکاته په‌رستی خوای تاك و ته‌نها! به‌لكو حه‌تمه‌ن هه‌ر ده‌بې به‌و شیوه هیدی و له‌سه‌رخوو به‌و ریگا دووره‌دا بیت كه هه‌موو جاریک و له هه‌موو شوینیکدا بانگه‌وازی ئیسلامی پې بلاو ده‌بیته‌وه كه: به‌كه‌سېك ده‌ست پې ده‌کات و پاشان کۆمه‌له‌ پېش‌ه‌ویك دروست ده‌بیت، ئه‌وجا پېش‌ه‌وان روو به‌رووی جاهیلیه‌ت ده‌بنه‌وه‌و به‌ره‌نگاری ده‌که‌ن.. جا زۆرتر ده‌بن و سواریشیان لئ ده‌گلیت.. تووشی ناسۆرو ژان و دهرده‌سه‌ری ده‌بن.. به‌لام هه‌ر به‌رده‌وام ده‌بن و به‌ئارامی دهرروونیانه‌وه ئارامگرانه هه‌ر ده‌مپننه‌وه، تا خوای گه‌وره ناوکۆبی

نيوانيان دهكات و جاهيليه تيان بو تيك ده شكينيت و حه قيان پئ سه رده خات و ده سه لاتيان ده داته ده ست.. ئينجا جه ماوهريش پؤل پؤل دينه ناو دينه كه وه و به رنامه كه ي ده گرنه به رو سيستمه كه ي پياده ده كه ن و ئه حكامى شه ريعه ته كه ي راده په رپن.. ئاوا به هه موو لايه نيكي دينه كه رازى ده بن، چونكه دلنيا ده بن له وه ي كه هه ر كه س غه يري ئيسلام وه رگريت و بيكاته رينبازو به رنامه و پروگرامى ژيان لئي وه رناگريت و سه ره نجاميش زه ره رمه ندى ده بيت. وه كو خواى گه وره ده فه رموى:

(وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ)

آل عمران/ ۸۵

باسى شه‌شهم خۆرکه‌ى دين

كۆسپى مه‌لاى ره‌سمى:

زۆر جار ئه‌وه‌ى كه ده‌بێته خۆرکه‌و ئه‌م دینه له ناوه‌وه هه‌لده‌كۆلێت، ئه‌و كۆمه‌له‌ شوێن كه‌وتووانه‌ى خۆيێن كه پێيان ده‌وتریت: پیاوی دین: (مه‌لا شیخ موفتى داعى..). چونكه خه‌لكى وا له پیاوانى دین چاوه‌ڕێ ده‌که‌ن خۆره‌ كوژ بن، نه‌ك خۆيان بینه‌ خۆره‌. گه‌ر بوون، ده‌بێ ئه‌م دینه چۆن و چه‌ند له ناوه‌وه هه‌لكۆلن.. چه‌تمه‌ن ده‌بنه ئامیڤیكى بپنده‌و زورنا ژه‌نیكى كاریگه‌ر به‌ده‌ست ده‌سه‌لاتدارانه‌وه بۆ شیواندن و كه‌م كردنه‌وه‌ى كاریگه‌رى حه‌قیقه‌ته‌كانى دین.. ئیتر به‌و سیفه‌ته‌ش كه مه‌لاو شیخ و موفتى و داعین زۆتر زینابه‌خش ده‌بن. قورئانى پیرۆز به‌م سیفه‌ته‌و به‌و رۆله‌ سلبیه‌وه‌یه كه باسى ده‌سته‌یه‌ك له ئه‌هلى كیتاب ده‌كات: (وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُودُونَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ) آل عمران/ ۷۸ واته: به‌پاستى ئه‌وانه ده‌سته‌یه‌کیان تێدايه كه زمانیان وا ده‌گێرن (واته درۆ هه‌لده‌به‌ستن) كه له گه‌ل هه‌واو هه‌وه‌سى خۆياندا بگونجیت له‌وانه‌ى كه نووسپویانه‌ته‌وه‌و گوايه ئه‌مه‌ش هه‌ر ته‌وراته‌و له لایه‌ن خواوه‌ بۆیان هاتوو. راستیش ناکه‌ن. ئه‌وه نه‌ له ته‌وراتدايه‌و نه‌ له‌لایه‌ن خواشه‌وه‌ بۆیان هاتوو. ئه‌وانه خۆشیان زۆرباش ده‌زانن كه درۆ به‌ ده‌م خواى گه‌وره‌وه هه‌لده‌به‌ستن..

^۱ خۆرکه‌: جوړه كرميکه قه‌دى دره‌خت له ناوه‌وه هه‌لده‌كۆلێت تا كلۆرى ده‌كات و

ټولنه د هغې کتبه پېرژې کاني خوږان که ته فېسېر ده کړد، ملي دهغه کانيان وا
 ده سوړاند که له گه ل ټو ناراسته دا بېنه وه که دهيان وويست دهغه کاني بو
 لیکده نه وه. دهيانوويست دهغه کان وا ته فېسېر که ن که پالېشتي ټو برپارانې بېت
 که دهسه لاتداران دهيانوويست دهچېت! ټو وچا بو فريودان دهيان ووت مانا
 ټو دهقانه ټاوايه که ټيمه ته فېسېرمان کړدووه و خواي گوره مه بهستي هر
 ټاوايوه که ټيمه له دهغه که ي حالي بووين. له کاتيکدا که ټو برپارانې به ته ووي
 پېچې وانې مانا مه بهستي ټو دهقانه ن. بويه ټو مه شيان بو دهچېته سر
 چونکه زورينه ي زوري جه ماوهرې گوڼگر ناتوان مانا حه قيقيه کاني دهغه
 دينيه کان و ته فېسېرې راستيان هه لاورين و له و ته فېسېره موزه ووهرو لیکدانه وه
 فيلاويانې که بوونه ته پالېشتي برپاري نارې ووي دهسه لاتداران جيان بکه نه وه..
 له م سرده مې خو ماندا نمونې پياوې ديني وامن زور ديووه.. ټوانې
 به نارې و بوونه ته کاديري ټم دينه. ټوانې ټم دينه يان کړدوته ميه ي کارو
 کاسې بو هه واهه ووهسي ټم و ټو چونيان بويت وا ملي ده سوړتېن! چونيان
 بويت واي ليک دهغه نه وه له هر کات و شوټنيک بينيان بهر ژه ووهندي خوږان
 دېته دي، ټو دهقانه به گوڼره ي پيداويستي ټو کات و شوټنانه ليک دهغه نه وه.
 له کوئې بريق و باقي دنيا ده رکه وت، ټمان خوږان و ته فېسېره که يان له وي له
 خزمه تدان! هه لپه يانه.. به ووي هه واهه ووه سدا وټن.. بارودوخ و بهر ژه ووهندي
 چونې خواست، ټو ته فېسېرې پراوېرې دهغه دينيش له خزمه تدايه! هه مو
 مه بهستي کي دهغه کان له بهر خاتري برپارو هه لويستي داواکراو ده گوڼر! له

کاتېکدا که خوښيان د هزانن لیکدانه‌وه که‌يان پېچه‌وانه‌ی دینه‌کهن.. به‌لام
 نه‌وه‌يان لاپه‌سه‌ندتره له‌جياتی شوین که‌وتنی حه‌ق، چونکه نه‌ويان له‌گه‌ل
 هه‌واوه‌وه‌سی خوښيان و نه‌ربا‌بانياندا ده‌سازیت! کام ئی‌حتماله‌ی زور دووره له
 مه‌به‌ست و مانای ده‌قه‌کان، نه‌وه ده‌که‌نه سه‌ره‌کی! مادام له‌گه‌ل هه‌واو
 هه‌وه‌سدا ده‌سازیت.. کام ئی‌حتماله‌ش سه‌ره‌کیه‌و مه‌به‌ستی سه‌ره‌کی ده‌قه‌که‌یه
 ده‌یخه‌نه لاوه! مادام له‌گه‌ل هه‌واو هه‌وه‌سدا ناسازیت. ئینجا ته‌فسیره‌که‌ی
 خوښيان ده‌که‌نه مه‌به‌سته خوايیه‌که!! (وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ
 اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ) آل عمران/ ۷۸ نه‌م خوږکه‌یه هه‌ر
 له‌ناو نه‌هلی کیتابدا نییه. به‌لکو له‌ناو هه‌موو ئوممه‌ت و گه‌لیکدا هه‌یه له‌وانه‌ی
 که‌دینی خوايان لا هه‌رزانه.. له‌هه‌ر کومه‌لیکدا دینداری بووه عاده‌ت و دینه‌که
 بووه که‌له‌پوورو رېزی سووک بوو، ئیتر بازاری مه‌لای دین به‌تال و داعی
 دنیاوویست و فرو‌شیارانی ده‌ق گه‌رم ده‌بیت. مه‌لاو موفتی هه‌لپه‌رست و داعی
 دم هه‌راش و فیلزان جمه‌يان دیت! ره‌واج به‌کاسیبه‌که‌يان ده‌دن ئیتر درو
 به‌دم دینی خاوه هینده‌ دژواری و مه‌ترسی نابیت. لیکدانه‌وه‌ی ده‌ق به‌گویره‌ی
 هه‌واو هه‌وه‌س بوته مه‌لوق و ماستاو ساردکردن و خو‌هه‌لپه‌ساردن به‌سیبه‌ری
 تاغووتاندا، ده‌بیته نه‌رک و کاروو پیشه! ده‌بیته‌ حکمه‌ت و ژیری و پیاوماقوولی!!
 نه‌مه نموننه‌ی مه‌لای دین فرو‌شه.. نموننه‌ی (پیاوی دین) دوړاوه. موفتی گومپراو،
 شیخی فریوو، داعی به‌زیوو. نموننه‌ی بیړی گه‌نده‌ل و شه‌خسیه‌تی هه‌لپه‌رست و
 ته‌قوای رزیوو.. نه‌وانه به‌دینه‌که‌ی خوا ده‌خون و به‌و ده‌ژین نه‌ک بوی بژین!

تايه‌ته‌کان ده‌که‌نه مادده‌ى خوږدنه پېش له تاغوت بو زېده گومپراى گه‌لان! بو وئلبازى و فيلبازى.

ئەم لادەرانه‌ه‌زيان له رېچکه‌و کۆلان و کوچه‌ى تەنگ و بن به‌سته! بويه‌ واز له راسته‌ شه‌قام دېنن.. ه‌زيان له خواروو خېچيه‌.. بويه‌ له راستگوى و سه‌راستى ه‌لدېن. چونکه‌ سه‌ر راستى يه‌ك جوړه. ئه‌ويش پابه‌ند بوونه به رېيازى خواوه. پابه‌ند بوونه به به‌رنامه‌و شه‌رى خواوه.. ئيدى ه‌رچى ه‌يه لارو وېره.. له رېيازى خوا بترازيت گومپرايه‌.. چوونه به‌ره‌و كوفرو رازى بوونه پيى.. چونکه‌ مومكين نييه‌ كه‌سيك باوه‌رى به رۆژى دواى ه‌بيت، له‌م لاشه‌وه رېيازى راستى خوا وازى لى به‌ينييت و بکه‌ويته سه‌ر رېچکه‌ى پر ه‌لدېرو کوچه‌ى تەنگه‌ به‌رو دارماو و بن به‌ست! له‌م لاوه دين وه‌رگريت و له‌و لاوه به‌ر ه‌لستى ئيقامه‌و پياده‌کردنى دينه‌که‌ بکات.. له‌م لاوه لاف و گه‌زافى ديندارى لېيدات و له‌و لاشه‌وه له به‌رنامه‌ى شه‌رى خوا لابتات: (الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ) الأعراف/٤٥ واته: ئه‌وانه‌ى به‌ره‌لستى دىنى خوا ده‌که‌ن و ده‌يانه‌ويت رېبازه‌که‌ى لاروگېرکه‌ن و باوه‌ريان به رۆژى دواى نييه‌و پيى کافرن.. ئا ئه‌مه‌يه ديمه‌نى واقيعى و سروشتى ئه‌و ده‌روون زمانه‌ى که بو ه‌ه‌واو ه‌ه‌وه‌س شه‌ريعه‌ته‌که‌ى خوا ده‌گورن. ئه‌مه ديمه‌نيكى روون و راستى ده‌روونى وئل و پر فيلى ئه‌و تاقمه دين به‌تاله‌يه که پييان ده‌وتريت: (پياوانى دين) ئه‌وانه‌ى

دینه‌که‌یان بُو دنیا وویستی گُوړیووه.. بزانه چ وه‌سفیکي ووردی پېچاو پېچی نه‌و
ده‌روونه به‌زیوانه‌ی کردووه.

کاتیک ته‌م دینه، له‌عه‌قیده‌یه‌کی پال پېوه‌نه‌ری زیندووی ژیان و داینه‌مؤی بزاقی
گُوړانکاری ده‌کرېته‌ پېشه و مایه‌ی کاسی، مه‌لاو شیخ و موفقی و داعیه‌ دین
فرُوْشه‌کان ده‌بنه‌ خُوْرکه‌ی دینه‌که‌ ته‌وی به‌ زمان ده‌یلن هر خُوْیان کاری پې
ناکه‌ن.. ته‌وی له‌ دل و ده‌رونیاندا‌یه‌ غه‌یری ته‌وه‌یه‌ که‌ سه‌رزاره‌کی ده‌یلن..
فه‌رمان به‌ چاکه‌ ده‌که‌ن، به‌لام خُوْیان نایکه‌ن. به‌ خه‌لکی ده‌یلن چاکه‌خواز بن
به‌لام خُوْیان رې چاکه‌ خوازی وهل ده‌که‌ن و ده‌که‌ونه‌ سه‌ر رېچکه‌ی دنیا
په‌رستان! ته‌حکامه‌کانی دین له‌جې خُوْیان ناهیلن و ده‌قه‌کانیان به‌جوړیک
ته‌فسیر ده‌که‌ن که‌ خزمه‌تی هه‌واو هه‌وه‌س و مه‌به‌ستی خُوْیان بکات.. ته‌فسیرو
فه‌توای وا دیننه‌وه‌ که‌ له‌ روا‌له‌تدا له‌ ده‌ق وه‌رگیرون، به‌لام له‌ راستیدا له‌گه‌ل
حه‌قیقه‌تی دیندا یه‌ک ناگرنه‌وه‌.. لیک جودان.. دژ به‌ یه‌کن. دینه‌که‌ له‌به‌ر خاتری
پاره‌دارو ده‌سه‌لاتداران ده‌گُوړن.. هه‌ر کاتیکیش داعیه‌ک یان کادیریکی ته‌م دینه
خه‌لکی بُو لای چاکه‌ خوازی بانگ کردوو خُوْی پېچه‌وانه‌ی ته‌وه‌ی ته‌نجامدا، به‌م
کاره‌ی گومان له‌ دلې خه‌لکیدا دروست ده‌کات. باوه‌ری لاوازه‌کان ده‌له‌قینیت.
گومانه‌که‌ هه‌ر به‌رامبه‌ر کابرای مه‌لا و شیخ و موفقی و داعیه‌ دنیاوویسته‌که‌
دروست نابیت، به‌لکو ده‌گوټیریتته‌وه‌ بُو خودی بانگه‌وازه‌که‌. خه‌لکی گومان له
راستی و ره‌وایی دینه‌که‌ ده‌که‌ن.. ده‌بینن بانگه‌وازیکی جوان و به‌رنامه‌یه‌کی پاک و
جې ئومیدیکي باشه، به‌لام له‌ولاه‌وه‌ که‌ ده‌بینن کادیره‌ پېشکه‌وتووه‌کان له‌ مه‌لا و
شیخ و داعیه‌کانی به‌ ره‌فتاری به‌دو کرده‌وه‌ی ناپه‌سه‌ن، تینی عه‌زم و ئیراده‌و

وېستيان سارد ده بېلېه وهو بهرېو بڼې نومېدې ده چېن! نورې ئېسلامه تېه که يان له بهر چاو کز و کورت ده بېلته وه. ئېتر وورده وورده که متمانه يان به (بېاوانې دين) نه ما به دينه که شيان نامېنېت.

هر ووشه يه که له دلېکې پر باورېو له قه ناعه تېکې ته او اووه نه يه ت، هر چه ند رهوانېږي تام و فامې تېدا بېت، هر به مردوويې دهرده په پړت و بڼې کارېگه رېش دېت و دهروات. هېچ قسه يه کيش نابېته نېشانه ي قه ناعه ت و باورېو يه قېن تا خاوه نه که ي ژيانې خوې به پې نه و دانه رېش تېت و خوې پېشتر پېوه پابه ند نه کرد بېت و قسه که ي به ته واوي له خوېدا نه دره وشا بېته وه. هر کاتېک و هر که سيک گوفتارې راست و رېفتارې دروستې وه کو يه که بوون، هر که س قسه و کرده وه ي بو خوې و خه لکې وه کو يه که بوون، ده بېته جېي متمانه ي خه لکې و باورېو پې ده کړېت با زور ناتق و رهوانېږو قسه زانېش نه بېت. با قسه که شي رهوانېږانه ش نه بېت. چونکه هېزو رېزو کارتېکردنې قسه ي وا له واقععه که يه وه دېت، نه که له بريق و باق و کيش و سه روايه وه. نه و جوړه قسه يه يه که ژيان ده گورېت. که ديدې نوېي پې ده چه سپېت.. کردنې قسه و کرده وه ش به يه که، وه نه بېت کارېکې هه روا ئاسان بېت.. نا.. نه وه رنج و هه و لدانې زوري ده وېت. نه وه راهېنان و مه شقې ده وېت. چونکه برېتېيه له چه سپاندنې عه قیده و باورېو به کرده وه و رهوش و رېفتار.. بويه خو کونترول کردنې ده وېت.. ته قواو له خوا ترسانې ده وېت. به هېز کردنې په يوه ستې و پشتيوانې خواي گه وره ي ده وېت. پارانه وه و نزاو

داواى هاوکارى و پابه‌ندى له‌خواى گه‌وره ده‌ويت.. چونکه زۆر جار پيداويستى و کيشه واقعيه‌کانى ژيان و ناچارى واده‌که‌ن موسولمان له داواکارپه‌کانى عه‌قیده‌که‌ دور بخه‌نه‌وه! جارى وا هه‌يه هيژى راکيشان و دنياوويستى موسولمانان به‌ره‌و لايه‌کى ترو ئاراسته‌يه‌کى تر کيش ده‌که‌ن که پيچه‌وانه‌ى ئه‌و ئاراسته‌يه‌که‌ خووى و بانگه‌وازه‌که‌ى خه‌لکه‌که‌ى بو بانگ ده‌که‌ن.. مرؤفپيش لاوازه. بويه ده‌بيت توندترو چاکترو قايمتر خووى به‌هيژى نه‌مى خواى خوويه‌وه په‌يوه‌ست کات. ده‌بيت هيژى خوشه‌ويستى خواى گه‌وره کارپه‌گه‌رو به‌هيژتر بيت له هه‌موو ئه‌و هيژه شه‌رخوازانه‌ى گه‌مارؤى ده‌ده‌ن و ته‌وژمى ده‌خه‌نه سه‌ر.. ناييت ئه‌م وا بزانييت خووى به‌ خوويه‌وه به‌هيژ بووه.. جارى وا هه‌يه هيژى شه‌رخوازي ئه‌م کيشمه‌کيش و زورانبازپيه‌ى ژيان ده‌باته‌وه.. جارى واش هه‌يه ئه‌م له لاوازي خوويه‌وه ده‌گلييت.. هه‌رکه‌س و ابزانييت ته‌نها به‌ هيژى خودى خوويه‌وه ده‌توانييت به‌ره‌نگارى جاهيليه‌ت ببپته‌وه، هه‌ر زوو تيك ده‌شکپت و شکست ده‌خوات.. چونکه ماندوو ده‌بيت.. تاواى لى دپت ده‌که‌ويت.. پاشان دپته سه‌ر چۆک و ته‌سليم ده‌بيت.. جا هه‌رچى هه‌يبوو له‌ده‌ستى ده‌دات: ميژووى رابوردووى خووى و ميژووى نيستاي و داهاتووشى ده‌دورپينييت! به‌لام کاکه‌ى موسولمانى به‌ته‌قواو ديندار- مادام پشتى به‌هيژه نه‌مره ئه‌زه‌لى په‌که‌ى خواى گه‌وره به‌ستوو- هه‌ر به‌هيژه.. له هه‌موو هيژيکى به‌رامبه‌ر به‌هيژتره.. چونکه به‌سه‌ر هه‌واو هه‌وه‌سى خویدا زال بووه.. به‌سه‌ر لاوازي و بى ووره‌پى خویدا زال بووه.. به‌سه‌ر ده‌رونى خویدا زال بووه و نه‌پيشتوووه بو چاره‌سه‌ر پيداويستى ژيان و ژينى

بهرنۍ پوهنه ته نازلې بکات.. پوهنه ناستاس او بهرنيو به سره نه وه مو هيزانه شدا زال د بېت که پروه و پروه وه ستاونه ته وه بهرنيو ده که ن.

کله مه لاو شيخي تازي و هرزه داعي:

چند مه لا و شيخ و موفتي و داعيمان دي، راستي دينيان ده زاني و چاکيش شاره زيان بوون، که چي لاياندا.. به لکو بهرنامه ي تريشيان هينايه جي.. چند زاني له بله بان و مه لاي دوانزه عيلم و شيخي شال و زيرکمان دي.. چند داعي قسه سازان و چالاکمان دي هه موو زانياري دينه که يان خسته خزمه تي تاغووت و ملهورانيان.. چند موفتي دهروون به زيومان دي فه توای بو قاييم کردني دهسه لاتداری جاهيلي ده داو (حيله شهرعي) ده کرده به لگه ي ديني لايه نگرتن و به شهرعي ناسانديان.. تا زياتر بميننه وه ره گ داکوتن.. چندمان له وانه دي سووربوون له سره نه وه ي دينه که راکيشنه خزمه تي نه وه له خوا ياخي بو وانه و، له دين دهرچو وانه ي که فرپان به سره نيسلامه وه نه ما بوو، که چي نه مان هه ر لاف و که زافي نيمان و نيسلامه تيان بو لیده دان مه گه ر خواي گه وره له باسي توتکه داعي و ديله مه لا و تانجيه موفتي و که ماله شيخدا نافه رمووي: (وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْعَاوِينَ * وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلَ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَوْ تَرَكَهُ يَلْهَثُ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ * سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنْفُسُهُمْ كَانُوا

يَظْلُمُونَ (الأعراف/ ۱۷۵-۱۷۷) واته: هه‌واڼی ته‌و کابرايه‌يان پښ رابگه‌يه‌نه که چه‌ندین نيشانه‌و به‌لگه‌ی خو‌مانمان داين که‌چی هه‌ر خو‌ی له‌بهر خو‌ی دامالۍ و شوين شهي‌تان که‌وت و خو‌ی به‌فه‌تاره‌ت داو چوو‌ه ريزی گومراو فه‌وتاو‌ه‌کانه‌وه. گه‌ر چه‌زمان بکردايه‌ پله‌و پايه‌يمان به‌و نيشانه‌و به‌لگانه‌ به‌رز ده‌کرده‌وه، به‌لام ته‌و خو‌ی باوه‌شی به‌ دنيا‌دا کردوو، وه‌يزانی که‌ له‌سه‌ر زه‌وی به‌نه‌مری ده‌مپښته‌وه. بؤيه‌ ئي‌تر شويني هه‌واو هه‌وه‌سی خو‌ی که‌وت و به‌ره‌لابوو.. نمونه‌ی ته‌و وه‌کو سه‌گ وايه‌ که‌ چ راوی ني‌يت و چغه‌ی لي‌ بکه‌يت، چ لي‌ گه‌رپيت، ته‌و هه‌ر ده‌مه‌لاسکي‌ه‌تی و زمانی ده‌رکي‌شاوه و هانکه‌ هانکي‌تی.. ته‌ويه‌ نمونه‌ی ته‌و که‌سانه‌ی که‌ نيشانه‌و به‌لگه‌کانمانيان به‌ درؤ خسته‌وه. ته‌م چيرؤکه‌يان بؤ بگي‌روه‌ه تا به‌هؤش خو‌ بينه‌وه و ته‌قليان پښ بشکي‌ت. نمونه‌ی ته‌و که‌سانه‌ی نيشانه‌و به‌لگه‌کانمانيان به‌ درؤ خسته‌وه، به‌ راستی نمونه‌ی خراب و به‌ده.^۱ هه‌ر خو‌يان زولمیان له‌ خو‌يان کردو.. چ هه‌واڼيکه‌ بيگه‌يه‌ني‌ت؟! ته‌مه‌ هه‌واڼی ته‌و که‌سانه‌يه‌ که‌ نيشانه‌و به‌لگه‌کانی خواي په‌روه‌ردگار به‌ درؤ ده‌خه‌نه‌وه. دواي ته‌وه‌ی بؤيان هاتوو‌ه و شاره‌زای بوون و لي‌ی حالی بوون.. ئای ته‌م جوړه‌هه‌واڼه‌ له

^۱ زؤربه‌ی زؤری ته‌هلی ته‌فسير رايان له‌سه‌ر ته‌ويه‌يه‌ که‌ ته‌م کابرايه‌ وه‌کو سه‌گی لي‌ هاتوو‌ه زانايه‌کی به‌نو ئيسرائيلي‌ه‌کان بوو، شوين که‌وتووی سيدنا موسا بوو- ته‌م نارد بووی بؤ شاري‌ک تا بانگه‌وازه‌که‌ی ته‌م بلاو بکاته‌وه- به‌لام ته‌و که‌ چوو‌ه شاره‌که‌، کابرای فه‌رمانپه‌واي شار له‌ خو‌ی نزي‌ک کرده‌وه و ته‌ماعی دنيايی له‌ سامان و پله‌و پايه‌ خسته‌ پيش چاوی و ته‌ويش بانگه‌وازی دینه‌که‌ی سيدنا موسای به‌ خراب به‌کار هي‌نا بؤ خزمه‌تی ته‌و حاکمه‌ی دژي سيدنا موسا بوو.. به‌مه‌ش ته‌و ئينحيرافه‌ گه‌وره‌يه‌ی کردوو بووبه‌ سه‌گی هار. زانايان ده‌لپن ناوی (به‌لعامی کورپی باعورا) بوو. بروانه: ابن کثير: تفسير القران العظيم/ ب/ ۲ ل ۱۹۸۳

چهند شوپڼ و کاتدا دووباره دهبنهوه.. ئای تهو کهسانه چهند زورن که شارهزای نیشانهو بهلگه‌ی خوی پروهردگار دهبن، کهچی پابه‌ند نابن پپوهی! شارهزا دهبن، کهچی دوی دهیکه‌نه مایه‌ی گورپڼ و ته‌حریفی دینه‌که.. شوپڼ هه‌واو هه‌وه‌س ده‌که‌ون.. هه‌واوه‌وه‌سی خویان و هه‌واو هه‌وه‌سی ته‌و ده‌سه‌لاتدارانه‌ی ته‌مان وا ده‌زانن رزق و روزی و سامانی دنیای ته‌مانیان لایه! زورمان دی له‌وانه‌ی شارهزای ته‌حکامه‌کانی دینه‌که‌بوون که هه‌میشه ده‌یان گووت: یاسا و ری‌س‌ادانان مافی خوی گه‌وره‌یه‌و به‌س. که‌س بوی نییه‌ ته‌و مافه‌ نه‌ به‌خوی و نه‌ به‌که‌سی تر بدات هه‌ر که‌سه‌ش برپاری ته‌و مافه‌ بو‌خوی بدات که بوی هه‌یه‌ یاساو ری‌سا بو‌خه‌لکی دارپژیت ته‌وه‌خوی له‌و خه‌لکه‌کردووه‌ته‌خوا. هه‌ر که‌س‌یش وا بکات کافره. هه‌ر که‌س‌یکیش به‌و برپاره‌ی ته‌و رازی بی‌ت و شوپڼی بکه‌وی‌ت وه‌کو ته‌و کافره.. دی‌مان له‌گه‌ل ته‌م زانین و په‌ی پڼ بردن و شاره‌زاییه‌شدا، له‌گه‌ل ته‌م برپارو شاهیدی دانه‌شدا، له‌ به‌ر ختری دنیاوویستی ئینحرافی ده‌کردو پرووی ده‌کرده‌ تاغووتان و ده‌چووه‌ خزمه‌ت‌یان و ئیقراری ده‌کرد که مافی یاساو ری‌سا دانیان هه‌یه!! مافی خوی‌ته‌ی پڼ ده‌دان! هه‌ر به‌پپی ته‌و ری‌سایه‌ی که هه‌ر خوی له‌وه‌و پپیش خه‌لکی پڼ به‌ کافر ده‌ناساند!! زورمان له‌وانه‌ دی زورمان ده‌ر‌باره‌ی هه‌رامپتی سوو (ریبا) نووسی و پاشانیش فه‌توای هه‌لاپت‌یان دایه‌وه! سالی‌ک ده‌یان ووت هه‌رامه‌و سالی‌کی تر ده‌یان ووت هه‌لا! زورمان له‌وانه‌ دی ده‌ست خو‌شی له‌فه‌ساد ده‌کردو لایه‌نگری داوین پیسی بوو، هه‌زی به‌ بلا‌وبوونه‌وه‌ی خراپه‌کاری بوو.. ته‌و زه‌لکاو زونگاوه‌ی داوین پیسی و خراپه‌کاری‌ته‌یه‌ی ناوده‌نا

دینداری! تاج و نه‌جمه‌ی ده‌کرده‌ سهر خراپه‌کاران و ناویشانی دینی پیدایه‌ده‌واسین! ئه‌مه‌ چ‌ه‌ه‌لو‌یستی‌که‌؟! مه‌گه‌ر هه‌ر ئه‌وه‌ نییه‌ که‌ ئایه‌ته‌که‌ باسی ده‌فه‌رموی: (الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ) الأعراف/ ۱۷۴ ئه‌مه‌ هه‌ر وه‌سفی ئه‌و مه‌لا و شیخ و موفتی وداعیه‌ مونحه‌ریفانه‌یه‌ که‌ کادیری مایه‌پووت و کلکه‌ تاغوتن. ئه‌وه‌ هه‌ر له‌ وانه‌ن که‌ هیژی‌ حه‌زی دنیای چۆکی پیدادان و نه‌ی هیشت‌ خوای گه‌وره‌ به‌رزیانکاته‌وه‌ (وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلَ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَوْ تَرَكَهُ يَلْهَثُ) الأعراف/ ۱۷۴ گه‌ر خوای په‌روه‌ردگار بیوویستایه‌ به‌و زانیاریه‌ی ده‌باره‌ی نیشانه‌و به‌لگه‌کانی خو‌ی دابووین به‌رزی ده‌کرده‌وه‌.. به‌لام‌ خوای گه‌وره‌ حه‌زی به‌وه‌ نه‌کرد. چونکه‌ ئه‌وکا‌برایه‌ دوای زانین و شاره‌زا بوونی دینه‌که‌ی خوا حه‌زی له‌ دنیا‌کردو وایزانی به‌ نه‌مری تئیدا ده‌مینیته‌وه‌. خو‌ی دوای په‌ی پ‌ن بردن و زانین باوه‌شی به‌دنیا‌دا‌کردو شوین هه‌واوه‌وه‌سی خو‌ی که‌وت و هه‌له‌په‌ هه‌له‌پی بوو بو هینانه‌ دی حه‌ز و ئاره‌زوه‌کانی.. ئه‌مه‌ نمونه‌ی هه‌ر که‌سی‌که‌ که‌ خوای گه‌وره‌ زانین و تیگه‌یشتنی پ‌ن ده‌به‌خشئ، تا شاره‌زای به‌لگه‌و نیشانه‌کانی خو‌ی ده‌کات، به‌لام‌ سودی ل‌ن وه‌رناگریت و پ‌پیان ناکه‌ویته‌ سهر راسته‌ شه‌قامی خواوووستی.. نیعمه‌تی باوه‌رو پله‌ی پابه‌ندی و سه‌رپراستی به‌خو‌ی ره‌وا نابینیت و خو‌ی ده‌کاته‌ شوین که‌وتوویه‌کی زه‌لیلی شه‌یتان.. تا ئه‌ویش ژیر فشاری ده‌نیت و ده‌نیته‌ ژیر تا ده‌یگه‌یه‌نیته‌ پله‌ی ئاژهل به‌ تاییه‌تی توتک و تانجی و سه‌گی هار!!

باشه نه و ده مه لاسکي و قروسکانه بو کوتاي نايهت؟!

چونکه له هه لپه يه کي بهرده و امه وه ديت، که به دووی له زه ته کاني ژيانه وه يه! نه م حاله ته که سيفه ش دهرچي سروشتي نه و وازه پښانه ساويلکه يه له نايهت و نيشانه و به لگه کاني خواي گه وره.. نه م هانکه هانکه نيشانه ي پشوي ناخه و ناسوري ناخه و کوتايش نايهت. چونکه کابراي توتکي تاغوت ناموژگاري بکه يت و نه که يت نه و تازه بو له تکه نانې رې گرتوته بهرو تازه به هر چوار په له وه تي که و تووه، زه حمه ته دلې بېت يان بيه وېت بېته وه دواوه.. له ژياني دنيا دا، له تمه ني هه مو نه وه يه ک و له هه مو شوېن و کاتيکدا زاناي وا ده که ونه بهر چاو.. که م هه يه له و مه لا و شيخ و موفتي و داعيانه له و تاقی کردنه وانه دهرچن.. زور هه ن ده که ون.. هر نه وانه يان خو ده گرن که خواي گه وره ده يان گريته خو.. نه وانه ي به نايهت و به لگه و نيشانه کاني خواي گه وره له بهر خو داناملن.. نه وانه ي باوه شيان به دنيا دا نه کردوه. سوپيان نه بوته وه بوې. نه وانه ي نابنه کويله ي نالقه له گوپي هه واو هه وه س.. نه وانه ي نابنه گوئ ته پي زه ليلي شه يتان.. نه وانه ي هه لپه ناکه ن بو سايه و ساماني سولتان.. نه م نه مونه يه که قهت کوتايي نايهت. هه ميشه هه يه و زوو ووش ده که وېته بهرچاو. نه م روداويک نييه جارېک له نه وه به کدا پروي دايېت و ئېستا بگپرېته وه و کوپي پي گهرم کرېت! نا.. نه خپر نه م هه ره شه ي خواي گه وره يه و به پېغه مبه ره که ي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده فه رموي: بويان باس بکه.. به سه رياندا بخويته وه.. بيريان بخه ره وه.. با له و

کاتانه‌ی نايه‌تی قورثانيان بؤ دټته خواره‌وه چاو بېرته ته‌م نمونه‌يه.. سه‌رنج بده‌نه هوکارو ته‌نجامی ته‌م روداوه.. فه‌رمانی دا به پيغه‌مبهره‌که‌ی صلی الله علیه و سلم که بؤ نوممه‌ته‌که‌ی باس بکه‌ره‌وه، بابه‌ حه‌زهر بن. نه‌بادا ته‌وانيش ته‌و نايه‌ت و به‌لگانه‌ی خوی گه‌وره له‌به‌ر خو داملن.. با نه‌وه دوی نه‌وه ته‌م نايه‌ته‌ی قورثان بخوئيننه‌وه.. با ته‌وانه‌ی شاره‌زای دینه‌که‌ ده‌بن، به‌ حه‌زهر بن.. با ناگایان له‌ خوځيان بټت. نه‌که‌ونه ته‌م چاره‌ نووسه ره‌شه‌وه و کوټاييان به‌ ديمه‌نی سه‌گی وا زه‌ليل و هيلاک بټته‌وه! بابه‌ حه‌زهر بن نه‌بادا غافل بين و بکه‌ونه ته‌و زار داچېرين و هانکه هانک و زمان ده‌رکيشانه! هه‌واوه‌وه‌س نه‌يانخاته ته‌و هه‌لپه هه‌لپه‌ی قه‌ت کوټای نايه‌ت! نه‌بادا ته‌و زولمه‌ له‌ نه‌فسی خوځيان بکه‌ن که‌ دوژمن له‌ دوژمنی خوځی ناکات.. با چاک بزنان که‌ ته‌و چاره‌نووسه ره‌شه‌و ته‌و دوځه که‌ساسيه ته‌نه‌با ته‌وانه‌ی تی ده‌که‌ون که‌ ته‌و زولمه‌يان له‌ نه‌فسی خوځيان کردووه و ئينحرافيان کردووه. ته‌وان هپنده چلپس و چاوچنوکن له‌ هه‌موو که‌سيکی تر ده‌مپنن.. هه‌ر که‌س وه‌ک خوځيان بټت و لپيان نزيک بټته‌وه پي ده‌وه‌رن و ده‌که‌ونه نيزاع و ناکوکی و شه‌ره که‌لېه! هه‌ر وه‌کو که‌ سه‌گه‌ل شه‌رپانه له‌سه‌ر لاکه توپووو!!

ته‌مانه هه‌ر که‌ روژ ده‌بټته‌وه هه‌لپه‌يانه تا ده‌چنه‌وه کولانه، به‌و هيوايه‌ی زياتر له‌ ته‌ربابان بچنه پيش.. تا زياتريان ده‌سکه‌ويټ.. تا له‌ تاغووتان نزيکتر بينه‌وه و جي به‌رفراوانتر له‌ دوزه‌خدا بؤ خوځيان مسوگه‌ر که‌ن! واوه‌يلا به‌ حاليان.. خوايه بمان گره‌ خوټ و جيگيرمان که‌و نارامی خوټمان پې ببه‌خشه‌و موسولمانانه‌ش بمان مرينه.. نامين

نيسلامی ته زویر: ❁

قورئانی پیرۆز ئه وساو ئیستاش کاری خوئی له سه رکردایه تی و ربه ریتی کۆمه لگه موسو لمانه که ده کات. ناماده ی ده کاته وه بو ئه رکه گرنگه که ی ئه و کۆمه لگه ی بو دروست بووه که سیش له قورئان تئ ناگات گه ر به و شیوه بزاقیه دیراسه ی نه کاته وه. به و سیفه ته ی که به رنامه ی بواره به رفرراوانه کانی بزاقی گۆرپانکاری کۆمه لگه یه. ته نها ئه و که سانه ش لئی حائی ده بن که پیوه ی ده بزوون.

ئیسلام شوین که وتوو ه کانی ناگادار ده کاته وه که له ته زویرکاری دینه که تان به حه زه ر بن ووریا بن، بزاف و ده زگا و دیکۆری قهستی ئیسلامیانه تان له به رده مدا قوت نه که نه وه له وانه ی له حه قیقه ته کانی ئیسلام دوورن و زیانیش به ئیسلام ده گه یه نن.. وه کو ده رباره ی مزگه وتی (ضرار) ^۱ ده فه رموی: **(وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وَلَيَحْلِفْنَ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ)** التوبة/ ۱۰۷ واته: ئه وانه ی که مزگه وتیکیان کرده وه تا لیوه ی زیان به موسو لمانان بگه یین و بیکه نه مایه ی ته فره قه و نا کۆکی نانه وه له ناو موسو لماناندا و له ویوه سو راغی موسو لمانان بکه ن و ناماده ی بکه ن بو ئه وانه ی که جه نگ به رامبه ر خواو پیغه مبه ره که ی

^۱ مزگه وتیک بوو، دووروو ه کانی مه دینه دروستیان کردو پاشان هاتنه خزمهت پیغه مبه ر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ و داوایان لئ کرد ته شریف بباته لایان و نوێ ئیکیان له مزگه وته که یاندا بو بکات. به لام خوای گه وره نه یه یشت و پئی فه رموو ئه وه مزگه وتی ته زویره.. مزگه وتی فیله.. جن فاقه و ته له یه. بویه پیغه مبه ریش صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رو خاندی.

ده كه ن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ئه مه مزگه وت نى يه.. ئه مه جى پيلانه مه به ست له م
 مزگه وته كافرپوون به خواو زيان له موسوئمانان دانه.. ئه مه سه نگرى دژ به
 ئيسلام و موئگه ي فيتنه يه.. بو دژايه تى كردنى كوومه له موسوئمانه كه ساز كراوه
 تا له ژير بائى دينيدا.. له ژير تارمايى نه خشه و پلانى دوژمن كارانه ياندا شه رعيه ت
 وه رگريټ. تا ده بيته هه نكاوى يه كه مى هاوبه شى دوژمنانى دين.. ئه مه مزگه وت
 نييه.. ئه مه رواه تيكي ته زويرو ديارده يه كى جه عليه و مؤرى دىنى لى دراوه تا ببيته
 مايه ي فريوو دان!

با داعى و پيشپه وانى ئيسلام له هه موو كات و شوئنيكدا ئه وه بزنان كه ئيستاو
 له هه موو كاتيكددا مزگه وتى ضرارى ترى وا بو شپوازي ته زوير و دروو ده له سه
 دروست ده كريت.. مه رج نى يه هه ر مزگه وت بيت. شپوه و جوړى تريش هه يه..
 دوژمنانى ئيسلام له گه ل پيشپه وفتى ژياندا شپوه و شپوازي چه په لى تر ده گرنه به ر.
 رواه تى دهره وه ي جموجول و چالاكى ئيسلاميانه يه به لام له ناوه پړوك و
 جه وه رو ناواخندا پلانى ريشه كيئش كردنى ئيسلامه تيه! نه خشه ي شپواندن و
 لاواز كردن و سست كردنى بانگه وازه كه يه تى. (ضرارى تر له دروشمدا
 دهرده كه ويټ. له لاف و گه زافى ئيسلام خوازي وادا دهرده كه ويټ هه ر ده لئى
 حه قيقه تى ئيسلامه كه يه! به لام له راستيدا ئه مه كيسه خوئى سه ر لپواري
 سه نگره و دوژمنانى خوا له پشتيه وه خويان مه لاس داوه. له و ديووه وه تير ده گرنه
 ئيسلام.. (ضرار) له ته نزيما ت و پارت و كو مه ل و ريكخستنى ئيسلاميانه دا
 ده خرپته وه پوو.. له كتيب و باس و ليكولينه وه ي ئيسلاميانه دا ديسان (ضرارى
 تر ده خرپته وه مه يدان.. هه موو ئه م ديارده و ره واه تانه مؤركى ئيسلاميان پپوه

ده‌بیت. به‌لام له حه‌قیقه‌تیا‌ندا دو‌رووی و دژایه‌تی ئەم دینه‌ن.. بۆ ئەو مه‌به‌سته دروست ده‌کرېن و نیشان ده‌درېن تا خه‌لکه ساویلکه دل پاکه‌که‌ی ئیسلام مه‌ست که‌ن. تا ئەم دیندارانه له خو‌گرن که‌ شاره‌زای ده‌به‌رېک راپوون و ملامنیکه‌ی ئیسلام وجاهیلیه‌ت نین. له‌وانه‌ی خه‌م بۆ ئیسلامه‌تی ده‌خۆن، به‌لام سه‌نگه‌ره راستیه‌کانی ئەه‌لی ئیسلام نانا‌سنه‌وه‌و نایان دۆزنه‌وه‌.. موسو‌لمانانه سه‌ر راست و پاک و چاکه‌کان نانا‌سنه‌وه‌. چونکه‌ هه‌موو هه‌ر سیماو دیارده‌ی ئیسلامیان پېوه‌یه!! جا ئەو (ضرار)انه مزگه‌وت بن یان رېکخستن.. گروپ بن یان ده‌زگای ئیسلامی..کو‌مه‌ل بن یان کتیب و لیکو‌لینه‌وه‌.. هه‌رچي بن هه‌ر ته‌زویرن.. درو‌و ده‌له‌سه‌ن.. فی‌ل و ته‌له‌که‌بازین. مه‌به‌ست لێیان فریوودانی موسو‌لمانانه، مه‌به‌ست سه‌ر لێ شیواندنیانه تا سه‌نگه‌ری ئەه‌لی ئیسلامیان پې جوئ نه‌کرېته‌وه‌.. ئەو (ضرار)انه به‌ موسو‌لمانان ده‌لین: نایه‌وئیت خو‌تان هه‌راسان و ناره‌حه‌ت که‌ن. ئەوه‌تا ئیسلام ماوه‌و له‌ بره‌ودایه‌و بۆ خه‌م بن له‌به‌ر ئەم فی‌ل و مه‌کرو چاوبه‌سته‌یه که‌ ده‌بۆ داعیانی ئیسلام و سه‌ر راستانی دین چه‌تمه‌ن ئەم مزگه‌وته (ضرار)انه ئاشکرا که‌ن.. حه‌قیقه‌تیا‌ن بنا‌سین.. ده‌بۆ ناویان بزړین.. فه‌زحیا‌ن که‌ن.. ده‌بۆ لافیته‌و دروشمه‌ ساخته‌کانیا‌ن به‌پینه‌ خواره‌وه‌ نه‌هیلن چاوبه‌ست له‌خه‌لکی بکریت.. ده‌بۆ حه‌قیقه‌تی ئەو دروشم و خاوه‌ن دروشمانه‌ روون ببنه‌وه‌.. ده‌بۆ مه‌به‌سته‌ چه‌په‌ل و نیازه‌ خراپه‌کانیا‌ن بۆ خه‌لکی که‌شف بکرین و ئاشکرا بکرین. رماندنی مزگه‌وته (ضرار)ه که‌ی دو‌رووه‌کانی مه‌دینه له‌ لایه‌ن پیغه‌مبه‌ره‌وه‌ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دوا‌ی ئەو فه‌زح

کردنه ناشکرایه ی خوی زانوو کاربه جی. نه مه هه لوښتی شیاوو کاری به جی و
نهرکی موسولمانه سهر راسته کانه و ده بن ئیقتیدای پی بکه نه وه..

دینی کی؟!

بہندی دووہم

رپ‌ره و رپ ناسين

ئىسلام برىقى نىيه ته‌ن‌ها له كۆمه‌له ئامۆژگارى و رېنېشاندا نېك، يان كۆمه‌له ريساو ده‌ستورىكى ئادابى ره‌وشتى و به‌س، يان كۆمه‌له برپگه‌يه‌كى ئه‌حكامى ياسابى، يان كۆمه‌له ته‌عليماتىكى داب و نه‌رىقى كۆمه‌لايه‌تى كه بۆ بارودوخى تاييه‌ت بشيىت.. ئىسلام ئه‌مانه هه‌مووى ده‌گرېتته‌وه بى ئه‌وهى ئه‌مانه هه‌موويان ببنه ئىسلام.. ئه‌مانه چ يه‌ك يه‌ك چ پيىكه‌وه نابنه هه‌موو ئىسلام ئه‌گه‌رجى هه‌ر يه‌كه‌يان به‌شيىكه له ئىسلام.

ئىسلام خۆ ته‌سليم كردنه، خۆ دانه به ده‌ست چه‌زو وويست و ئيراده و قه‌دهرى خواوه.. ئىسلامه‌تى هه‌ر له سه‌ره‌تاوه برىتتبه له ملكه‌چى و گوئ رايه‌لى فه‌رمان و به‌رهه‌لستبه‌كانى خواى گه‌وره.. برىتتبه له شوپن كه‌وتنى ئه‌و پرؤگرامه‌ى ئىسلام خۆى دايرشتووه، بى سل كردنه‌وه و راپاي و لا كردنه‌وه به لاي هيچ ئاراسته‌و هيچ ته‌عليماتىكى تردا، بى ئيعتيماد كردنه سه‌ر هيچ به‌رنامه‌يه‌كى تر.. ئه‌مه‌ش ئه‌و باوه‌رو هه‌سته‌يه كه مرؤف له‌م سه‌ر زه‌مبينه‌دا ملكه‌چ و ته‌سليمى ئه‌و سيستم و ريسا خواييه ده‌كه‌ن كه بۆى دايرشتوون. خواى گه‌وره كه زيانى سه‌ر زه‌مبىن رېك ده‌خات، هه‌ر وه‌كو كه ئه‌ستپره‌و خولگه‌كانيانى رېك خستووه. باوه‌ر هېنان به‌وهى كه كاروبارى هه‌موو بونه‌وه‌ر شاراوه بن يان ئاشكرا، دوور بن يان نزيك، ژيرى په‌ى پى ببات يان ده‌ركى پى نه‌كات هه‌ر هه‌مووى هه‌ر خواى تاك وپاك هه‌لى ده‌سورپىنيت.. موسولمان ده‌بيىت له‌مه دلتيا بيىت، ده‌بيىت قه‌ناعه‌تى ته‌واوى پى هه‌بيىت، يه‌قىنى لا دروست بوو بيىت كه مرؤف به هيچ شي‌وه‌يه‌ك بۆى نيه ئه‌و سنووره ببه‌زىنيت كه خواى كردگارو خواونه‌ى ديارى كردووه. له هه‌مان كاتيشدا داواى لى كراوه كه هه‌موو هوكارىك بۆ سه‌رفرازى و سه‌ركه‌وتن بگرېتته به‌رو بۆ ئه‌نجامى رهنج و به‌ره‌مه‌ى تىكۆشانه‌كه‌ى هه‌ر ده‌بيىت چاوه‌روانى قه‌دهرى خوا بيىت..

ئهمه ئه‌و رێسایه‌یه که یاساو رێساکانی تری له‌سه‌ر داده‌مه‌زێت ئه‌و پێوانه‌یه که بارودۆخ و داب و نه‌ریتی پێ ده‌پێورێت، ئاداب و ره‌فتاره ره‌وشتی پێ ده‌کێشرێت..

ئهم رێسایه به واقیع کردن و چه‌سپاندنی داواکاریه‌کانی ئه‌و عه‌قیده‌یه‌یه که له ناخ و وێژداندا ره‌گ داده‌کووتیت. دیارده‌و رواله‌تی پابه‌ندی وشویننه‌واری کارتێکردنی ئه‌و خۆ ته‌سلیم کردنه به‌ خوای کردگاری خاوه‌نه‌وه‌ن که ده‌بنه به‌لگه‌ی رازی بوون و وه‌رگرتن و پابه‌ند بوون به‌ رێبازه‌که‌ی خوای گه‌وره‌وه‌..

ئیسلام عه‌قیده‌یه‌که یاساو رێسای شه‌رعی لێوه وه‌رده‌گیرێت.. سیستم و ده‌سه‌لاتی لێوه وه‌رده‌گیرێت که هه‌ر له‌سه‌ر ئهم یاساو رێسایانه ده‌دامه‌زێت، ئهم سێ روکنه‌ش (عه‌قیده‌و شه‌ریعه‌ت و ده‌سه‌لات) که لازم و مه‌لزومی یه‌کن، پێکه‌وه ده‌بن و پێکێشه‌وه دین، به‌ هه‌موان ئیسلامه‌که پێک ده‌هێنن..

خوای گه‌وره یه‌ک دئی بو مروف دروست کردووه: **(مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّن قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ) الأحزاب/ ٤** واته: خوای گه‌وره دوو دئی له بۆشایی سینه‌ی پیاویکدا دروست نه‌کردووه. دلێکه. بۆیه هه‌ر ده‌بیئت یه‌ک بیروباوه‌رپیش وه‌رگیرێت، له‌سه‌ر یه‌ک رێبازو پابه‌ندی یه‌ک به‌رنامه بیئت، ده‌بیئت یه‌ک دیدو بۆچوونی ده‌رباره‌ی ژیان و بوون هه‌بیئت که هه‌ر له‌و یه‌ک بیروباوه‌ره‌شه‌وه هاتبن. ده‌بیئت یه‌ک پێپوه‌ریشی هه‌بیئت که داب و نه‌ریتی پێ ده‌پێورێت و روداوو واقیعه‌کانی پێ هه‌لده‌سه‌نگینێت.. گه‌ر وای نه‌کرد، چه‌تمه‌ن دئی یه‌که‌پارچه نامپنێته‌وه، یه‌ک که‌سه‌یتی بۆ دانامه‌زێت، سه‌رگه‌ردان ده‌بیئت، پێچ و په‌ناو دوورپووی زۆر ده‌بیئت، هه‌ر جاره‌و بۆ هه‌ر روداوێک له‌سه‌ر رایه‌ک ده‌بیئت! چه‌تمه‌ن و چه‌تمه‌ن ئاراسته‌ی لێک جوئ وه‌رده‌گیرێت و ناتوانیئت له‌سه‌ر یه‌ک رێباز خۆ دابین کات و به‌ره‌و یه‌ک لایه‌ن بروات..

مروّف ناتوانيت داب و نهريت و رهوشتي له سرچاوهو ريبازيکه وه وهرگرئ و ياساو ريساو نه حکامي حوکميشي له سرچاوهيه کي ترو چاره سهری کومه لايه تي و تابووري له سرچاوهيه کي سيهم و ديد فه لسه في و هونه رو نه ده بيشي له سرچاوهيه کي چواره مه وه وهرگرئ!! نه م تيکه لايوه مروفيک دانارپژئيت که يه ک دلي هه بيټ!! به لکو که سيک به رهه م دهه نيټيت که دلي له گه ل هه موو لاکردنه وه به کدا ده سوړئ!!

نه وي خاوهن عه قیده يه ناتوانيت له ملاوه عه قیده که ي که به هه قی زانيوه له دل و بيروهوشيدا بچه سپئ و له ولاوش هه لويستي پښچه وانهي بنويټيت! له ملاوه قه ناعه ت به خوئی بکات که عه قیده که ي راسته و له ولاوش له رهفتاريکيدا يان له کرداريکيدا بچوک بيټ يان گه وره درئ عه قیده که ي که قه ناعه تي ته واوي به راستي و حه قيقه تي کردوه بيټه وه..

ناتوانيت ديدو بوچوون و پيناسه و هه لويست و گوفتارو رهفتاري خيلافي قه ناعه ت و باوه په که ي دارپژئيت، چونکه خواي گه وره ته نها دلئیکي پښ به خشيوو هه. پيوه ريکيشي داوه تي.. خاوهن عه قیده ناتوانيت رهفتاريکي خيلافي عه قیده که ي نه نجام بدات و پاشان بليټ من نه وه م به سيفه تي شه خسي خوم کردوه!! ناتوانيت بلئ هه لويستي شهرعي له فلان مه سه له دا ناوايه به لام من به سيفه تي شه خسي خوم جوړيکي تر هه لويست ده گرمه بهر!! نه وه رهفتاري خاوهن عه قیده نييه.. نه وه له سياسه تبازو خاوهن کومپانياو پياواني واجمه ي کومه لايه تي و زانستيه کاني نه مروئي ناموسولمان ده وه شټه وه، به لام له خاوهن عه قیده ي ئيسلامي؟! نا، نه خير..

نه م مروّفه يه که و يه ک دلئيشي هه يه. هه ر تواناي جي بوونه وه يه ک عه قیده شي هه يه. خاوهن عه قیده يه ک ديد ي به رامبه ر ژيان هه يه، يه ک پيوه ري هه لسه نگانديشي هه يه، ديدو تي پروانين و پيناسه ي بو شته کاني ده وره بريشي هه ر له يه ک عه قیده وه سرچاوه يان گرتووه، هه موو هه لئس و که وتيکي ژياني

هر مورو موري ٿو عه قيد هيان پيوهيه.. به م دلّه تاكه يه وهيه كه وه ڪو تاڪ دهڙي، وه ڪو ٿه ندامي خيزانيڪ رهفتار دهڪات، به م تاكه دلّه وه دهبيته ٿه ندامي ڪومه ٿيڪ، به م تاكه دلّه يه وهيه كه به بزوتي تاڪرپوي و ڪومه ٿڪاري خوي خزمه تي سيستمي دهولّه ته كه ي دهڪات. له هر گوشه و كه ناريني ڪات وشوين بڙي هر ٿو تاكه يه كه يه ڪ دلّي پر له عه قيد وه ديده كه ي هه يه. ٿاوا له ڙياندايه، خوي شارديبته وه يان ٿاشڪرا بيت هر ٿه وه سيفه تيٿي.. ڪريڪار بيت يان خاوهن ڪار، حاڪم بيت يان مه حڪوم، دهسه لاتدار بيت يان بي دهسه لات، له گرانيدا بڙي يان له هر زانيدا ديدو تيڙوانين و پيوهري ناگورپيت.. نرخ و به هاشتيڪ نين بارودوخ و دهوروبهر بيگورن، يان ڪات وشوين ڪاري تي بڪهن! نا: (مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبَيْنِ فِيْ جَوْفِهِ) الأحزاب/٤

پياوي خاوهن عه قيد له سه ر تاكه بهرنامه و پروگرامي خوي نه گوره. ريبازه كه ي يه كه و سووره له سه ري، دلنياه له ري وي وه حي خوايبه وه پي گه يشتوه، قه ناعه تي وايه كه عه قيده كه ي به ره و يه ڪ ناراسته ي دهبات، به ره و يه ڪ مه به ست هاني ده دات، به ره و پابه ند بوون و جيددبيته تي ته سليم بوون به خواي تاڪ و ته بها.. چونكه دلّي ٿه و جي دوو خواي تيڏا نابيته وه، يه كه دوو خوا ناپه رستيت.. خزمه تي دوو (گه وره) ناڪات و دوو ناراسته وهرناگريٿ، به ره و دوو لاو لايه ن ناروات. چونكه ده زانيت مومڪين نيبه دوو خه نجر له ڪالانيڪدا جييان ببيت وه.. هر دلنيڪيش دوو جور پيچه وانه بگريته خو حه تمه ن هه لا هه لا ده بيت و بوگهن دهڪات..

ٿيسلام هر له يه كه م هه نگاوه وه سوور بووه له سه ر پالفته ڪردني عه قيد له خلتو و پلته ي ٿه و ٿه فسانه و ٿينحيرافاته ي تيڪه ل به عه قيد ه ي نه وه ڪاني پيشو و ببوو. ٿه وهنده سوور بوو له سه ر راست ڪردنه وه ي باوهرو پته و ڪردني عه قيد ه كه له ناخي دل و دهرونه ڪاندا.. چونكه خوا به يه ڪناسين (التوحيد) ٿه و

حقیقہ تہ سہرہ کیہ سہرہ تاییہ کہ ہر ہموو بوونی لہ سہر دادہ مہ زریٹ۔ پاشان تہو بوونہ ش تہو شاہیدیہ لہ سہر یہ کخوایی دہدات۔ خوا بہیہ کناسین تہو رہگ و ریشالہ یہ کہ ہموو قہ دو لق و پوپیکی ژیا نی مرؤ فایہ تی لہ سہر تہو نہ بیٹ سالخانہ دانامہ زریٹ۔

خوایہ تی خوا عہ بدایہ تی ئیمہ دہ خوازیت:

تہو ہاوہل بو خوا پہیدا کردنہ ی کہ قورٹان سوور بوو لہ سہر پالفتہ کردنی عہ قیدہ ی خوابہ یہ کناسی لی، مہرج نہ بووہو و ئیستاش مہرج نیبہ خوایانیک بن و لہ گہل خوی پەروردگاردا بہو شیوہ سادہو ساکارہ ی موشریکانی زہمانی جاہیلیہ تی پیشوو دایان دہنا، دانرینہوہ بہرستریں.. نا، چونکہ لہوانہ یہ تہو (آلہة وأنداد)انہ شاراوہ بن۔ لہوانہ یہ مہ بہست و ہیوایہ ک بن و بہ شیوہ یہ ک لہ شیوہ کان بہ غیری خوی خاوہنہوہ پہیوہست کرابن۔ یان ترس و حہ زہرئک بن و بہ شیوہ یہ ک لہ شیوہ کان لہ غیری خوی کارزان بکریں۔ یان باوہرو ئیعتیقاتاتیک بن بہ شیوہ یہ ک لہ شیوہ کان بہ غیری خوی گہورہ ہہ بن بو زیان دوور خستنہوہو سوو دہہ خشین! لہو شیرکہ شاراوانہ تہوہ یہ کہ ئیبنو عہ بباس خوا لییان رازی بیٹ لہ تہ فسیری تہم ئایہ تہ دا: (فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أُنْدَاداً) البقرة/۲۲ دہفہ رموی: (الأنداد هو الشرك أخفى من دبيب النمل على صفاء سوداء، في ظلمة الليل . وهو أن يقول : والله وحياتك يا فلانة وحياتي، ويقول : لولا كلبه هذا لأتانا اللصوص، ولولا البط في الدار لأتى اللصوص، وقول الرجل لصاحبه : ما شاء الله وشئت، وقول الرجل : لولا الله وفلان، لا تجعل فيها فلان، فإن هذا كله به شرك)۔ واتہ: شہریک بو خوا بریاردانی تہنداد (کہ کوی نیددہو بو مہ زنی و خو شوویستن و پشت پئ بہستنہ) بریتیہ لہ شیرکیک شاراوہتر لہ جن پئی میروولہ لہ سہر لہو حیکی رہش و لہ شہوئیکی تاریکدا۔ تہو شیرکہ تہوہ یہ کہ کابرا دہ لیت:

^۱ أخرجه ابن أبي حاتم في التفسير (۸۱/۱)، وقال الشيخ سليمان آل الشيخ: "وسنده

جيد". تيسير العزيز الحميد (۵۸۷)، وقال المحقق: "إسناده حسن".

فلان خانم به گياني تۆ، به گياني خۆم^۱ يان ده‌لپت: نه‌گهر نه‌و سه‌گه‌ي نه‌وان نه‌بوايه دز ده‌هاته سه‌رمان، يان نه‌گهر مراوي له مائه‌که‌دا نه‌بوايه دز ده‌هات، يان کابرايه‌ک به براده‌ره‌که‌ي ده‌لپت: نه‌وي خواو تۆ چه‌ز بکه‌ن يان ده‌لپت: نه‌گهر خواو فلان که‌س نه‌بوايه.. نه‌مه هه‌ر هه‌مووي شيرکه‌ه..

هه‌روه‌ها: (جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَا شَاءَ اللَّهُ وَشِئْتُ، فَقَالَ: " أَجَعَلْتَنِي لِلَّهِ نِدًّا؟ قُلْ : مَا شَاءَ اللَّهُ وَخُدْهُ"^۲ .

قورثاني پېرؤز به ده‌يان شيوازو جوړي ناخواتن جه‌خت له‌سه‌ر به يه‌کناسيني خواي گه‌وره ده‌کاته‌وه: به به‌يه‌کناسيني نه‌و به‌و سيفه‌ته‌ي ته‌نہا په‌ستر او يک‌ه که ده‌لپت هه‌موو دروست کراوان (مه‌خلوقات) نه‌و په‌رستن و ملکه‌چي و گوئ رايه‌لي هه‌ر بؤ نه‌و ده‌رپړن. به به‌يه‌کناسيني به‌و سيفه‌ته‌ي ته‌نہا لايه‌نيکه که ريساکاني داب و نه‌ريت و ره‌فتارو ره‌وشي لي وه‌رده‌گيرت. به‌و سيفه‌ته‌ي ته‌نہا سه‌رچاوه‌ي بنه‌ماکاني ياساو ريساو شه‌ريعه‌ته. به به‌يه‌کناسيني به‌و وه‌رگرتن و پابه‌ند بوون به‌و به‌رنامه‌و رېبازه‌ي نه‌و بؤ مروفايه‌تي دارپشتووه، به‌و سيفه‌ته‌ي که ته‌نہا پرؤگراميکه ژباني مروفايه‌تي ناراسته ده‌کات: (وَاللَّهِ كُفُّمُ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ) البقرة/۱۶۳

ماناي دين و ئيسلامه‌تي نه‌وه‌يه داوه‌ري خۆت به‌يه‌ته‌وه لاي قورثانه‌که‌ي خواي په‌روه‌ردگار و ملکه‌چي بؤ ده‌رپړت و پييه‌وه پابه‌ند بيت، نه‌وي وانه‌کات ديني نييه، موسولمان نييه، با هه‌ر لاف و گه‌زافي ئيسلامه‌تيش لي بدات. با هه‌ر

^۱ له کورده‌واريدا ده‌شپښ به‌سه‌ري خۆم و خۆت، به‌سه‌ري تۆ نا به‌سه‌ري خۆم..

^۲ أخرجه أحمد (۲۱۴/۱)، والبخاري في الأدب المفرد (۷۸۳)، والنسائي في عمل اليوم واللييلة، والطبراني في الكبير (۱۳۰۰۵)، وصححه الألباني في السلسلة الصحيحة (۱۳۹).

هاوار کات: خه لکينه من موسولمانم و له‌سهر دینی خوام! نا، چونکه دینی خوی گه‌وره هر خوا خوی دیاری ده‌کات کامه‌یه، هر ئه و خوی ده‌یناسینیت چیه و چونه، هر ئه‌ویش خوی رافه‌ی ده‌کات و روونی ده‌کاته‌وه. خو پیناسه و چونه‌تی و ئه‌حکامی دینی خوا ته‌سلیم به‌ه‌واو هه‌وه‌سی مرؤف نه‌کراوه تا به‌که‌یفی خوی پیناسه‌ی کات، خو مرؤف سه‌به‌ست نه‌کراوه که ئاده‌ی خوتان چوتان حه‌ز لیه‌ی و دینداری بکه‌ن و چون ئه‌م دینه‌ی روون ده‌که‌نه‌وه خوتان روونی بکه‌نه‌وه!!

مه‌سه‌له‌ی هه‌بوونی خوا زور جی نکولی کردن و نه‌فی کردنیکی جیددی موشریکان نه‌بووه، چونکه دانیان به‌وه‌دا ده‌نا که خوا هه‌یه‌و ئه‌و کردگارو روژی ده‌ره و ژینه‌رو مرینه‌ر هر ئه‌وه بکه‌رو کارگیږی کاروباری ژیان و گه‌ردوون، هر ئه‌ویش به‌توانی‌ه‌و به‌سهر هر هه‌موو شتیکدا زال، به‌لام ئه‌م ئیعتیراف کردنه‌یان هر سهر زاره‌کی بوو، ئه‌م باوه‌ر هیئانه‌یان نه‌ده‌هاته ئاستی خو به‌خوا ته‌سلیم کردن و پابه‌ند بوون به‌داواکاریه‌کانی ئه‌م باوه‌ر مه‌عرفیه‌یه‌وه، ده‌بوو دوی ئه‌و ئیعتیراف کردنه‌ی به‌ته‌واوی خو ته‌سلیم به‌وه‌ش که‌ن که ته‌نہا خوی گه‌وره مافی ئاراسته‌ی ژیانانی هه‌یه، ده‌بوو له‌گه‌ل باوه‌ر هیئان به‌خوایه‌تی خوی گه‌وره باوه‌رپشان به‌په‌ردگاریتی ئه‌و به‌پنایه^۱. په‌روه‌ردگاریتی ئه‌ویش به‌عنی خوته‌سلیم کردن به‌دینه‌که‌ی و وه‌رگرتنی په‌یامه‌که‌ی بو هر هه‌موو لایه‌نه‌کانی ژیان مرؤفایه‌تی. به‌عنی وه‌ک نابیت و ناشیت دروشمه‌کانی په‌رستن بو غه‌یری خوی گه‌وره ئه‌نجم بدرین، به‌هه‌مان شیوه‌ش بویان نییه‌ غه‌یری خوی گه‌وره بکه‌ن به‌داوه‌رو فه‌رمانه‌وا، به‌حه‌که‌م و حاکم به‌سهر کاروباری روژانه‌ی ژیان خویانه‌وه. ئه‌مه‌شه‌ مانای ئه‌و ئایه‌ته‌ی که خوی گه‌وره تییدا ده‌فه‌رموی: **(ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ)** یونس/۳ واته: ئا ئه‌وه خواکه‌تانه ده‌بیپه‌رستن.. په‌رستنی

^۱ دیاره که سه‌یید خویه‌تی (الالوهیة) و په‌روه‌ردگاریتی (الربوبیة) له جی په‌کتری به‌کار ده‌هینیت، زور زانای تریش هه‌ن وایان کردووه..

خوای گوره ش وهرگرتی دینه که یه تی، پښو په بند بوونږتی، ملکه چی گوئ بو رایه ل کردنی تی، له گه ل هم باوهر و پابه ند بوونه شدا، ته نکید له سره نه ویه که ته نه خوی په روه رگار هممه سیفه تی تی و هم مافه ش بو هیچ که س و شتی کی تر نیه. هممه ش ئیعتیراف کردن به خویه تی خوا..

له جاهیلیه تدا هممو ماناکانی خویه تی ده به سترینه یه ک و هندی که س هه ر وای لیک دده نه وه و سوورن له سره و ا ناساندنی که باوهر هینان به هه بوونی خواو خویه تی به کی ئیدی به سه! بڼ نه وه ی لا بکه نه وه به لای نه و داواکاریانه ی که هم باوهر هینانه فهرزی ده کات، بڼ نه وه ی گوئ بدنه نه و نه رک و به رپرستی به له سره هم باوهره دده مه زری تی! بڼ نه وه ی خو بکه نه خاوه ن ئیلتیزامه کانی تری په روه ردگاری تی خوی گوره، بڼ نه وه ی دیندارتی به که یان ته و او که ن! بڼ نه وه ی ته سلیم به وه بڼ که مادام خوی په روه رگار خاوه نیانه ده بڼ ته نه و نه و بپه رستن و هه ر ئه ویش به حاکی خو یان قبول بکه ن! هه ر که سیکی ش له ناویاندا بووه ده سه لاتدار نه وه به مؤلته و ریپیدانی دینه که ی نه وه، نه ک به هیرو شیوی خوئ!

دیسان له جاهیلیه تدا هممو ماناکانی په رستن ده به سترینه یه ک و له چه ند لایه نیکی په رستندا گیر ده درین! بویه نه و خه لکه و حالی ده بی تی که هه ر کاتی ک نه و په رستنانه ی بو خوی گوره نه انجامدا، نه وه ئیتر ته وای ماناکانی خوا په رستی هیناو ته دی!! ئ خو ده بی تی هه ر له سه ره تاوه له وه حالی بی تی که په رستن (عیبادت) هه ر له (عه بد) یه تی به وه هاتووه! عه بدایه تی یه عنی ملکه چی و گوئ رایه ل، بویه نه انجامدانی په رستنه کان دیمه ن و روا له تی کی ده رپینی نه و ملکه چی و گوئ رایه لیه ن، نه ک هممو مانا و اتاو دیمه ن و روا له ت و جه وه ریکی خوا په رستی..

نورې پوره دگاره، د پوره ستریت:

نورې د پوره ستریت و ملکه چې بو دهره پرېت و گوئ رایه ئی دهریت، نورې نه و مافه ی دهریتې که هر بهرنامه ی نه و له ژياندا پیاده دهریت، خوی کردگاره، کردگاری هموو شتیک، که و بوو هیچ که س و هیچ شتیک تر خوا نیبه و هر نه و پوره دگاره، چونکه خه لقی کردوه: (ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ) الانعام/ ۱۰۲ واته: نا نه و هیه خوی پوره دگارتان که هیچ خوی که له و نیبه، نه و کردگاری هموو شتیک ده سا بیپه رستن، خو نه و ناگادارو چاودیری هموو شتیکه.

تاقانه یی خوا به و هیه ته نها نه و کردگاره، نه و فهرز ده کات که ته نها نه ویش خاوه و ده سه لاتداره، نورې له خه لقی کردن و ده سه لاتداریدا تاقانه یه، هر نه ویش رژی دهره، چونکه هر نه و کردگاری هموو مه خلوقاتو نه ویش خاوه نیانه..

خوی گوره له و مولک و سامانه ی خوی که رژی نه و خه لکه ده دات هیچ که س له هیچ پشکیکیدا هاوبه ش نیبه.. نه و هیه نه و خه لکه له سه ری دهرین و نه و هیه له سه ر راده بوین و له زه تی لی ده که ن، هر هموو مولکی خوی به س، مولکی تایبه تی نه و.. نه مانه راستین، ده بیت نه و کاته ی که نه م راستیانه له بیری و ژیریدا ده چه سپن که: هر خوی گوره کردگاره و هر نه و خاوه نه و، هر نه ویش رژی و بژیوی ده دات، ده بیت ده سه جی نه و راستیه ی تریش له و بیری و ژیره دا بچه سپت که پوره دگاریتی و بهرنامه دارشتمیش پیویست و حه تمه نه که هر هی خوی گوره ن. هموو نه و مافانه ی له و پوره دگاریتیبه وه جوئ ده بنه وه هر هی خوان، وه کو ده سه لات و بهرپرسی و ناراسته و نه و سه روره ییه ی هموو ده بیت بوئ ملکه چ بن و گوپرایه ئی بکه ن.. دیاریکردنی نه و سیستم و نه زمه ش که کومه لگه و ژيانی مرؤفایه تی له سه ر داده مزیت هر ده بیت هی نه و بیت.. به مانایه کی تر: ده بیت په رستن. به هموو مانا کانیبه وه. هر بو خوا بیت و

به س. له و مانا پانېش که په رستن دهیانگریته خو: ملکه چی و گوپراهی و نه سلیم بوونه..

عهره به کان وه نه بیټ له سه رده می جاهیلیه تیاندا نکولپیان له وه کرد بیټ که خوا کردگاری هم بوونه وه ره یه، یان که کردگاری هم خه لکه یه و نه ویش رژیان ددات و بژیویان مسوگر دهکات، باوه پان به وه بوو که هر چی خوا دهیان داتن هر له مولکی خو په وه یه تی، دهیانزانی جگه له و که س خاوه نی حه قیقی سامان و مولک نییه.. بیرمه ندو کار به دهستانی جاهیلیه ته کانی تریش جگه له هه ندیک فه یله سووفی ماددی نیغریقی هم راستیانه یان ینکار نه ده کرد..

له بهر نه وه بوو که رووبه پروو بوونه وه که ی نیسلام به رامبه ر نه و لادانه ی جاهیلیه تی عهره بی بوو که له خوا په رستن دا دروست بوو به رامبه ر نه و هه له حالی بوونه یان راوه ستایه وه که دهیانووت: هم بتانه بوو نه وه له گه ل خوا دا ده په رستین تا تکامان لای خوا بوو بکه ن! تا له خوامان نریک که نه وه! هه روه ها له و لایه نه وه که به هه له و حالی بوو بوون که خو یان بو یان هه یه به که یفی خو یان و به گوپره ی دیدو به رژه وه ندی خو یان سیستم و شهرع و یاسا و ریسا بو ریڅخستی ژبانی خه لکی دارپژن! وه نه بیټ نیسلام له و سه رده مه یدا رووبه پروو بوونه وه که ی بوو نه وه بوو بیټ که هه بوونی خوا بسه لمینیت، وه کو نه وه ی نیستا له م سه رده مه دا ده بیټ رووه و رووی قه ره چه ناغی هه ندی هه له وه ر بیټه وه که بی بوونی به لگه و زانستی رینمای و دهلیل نکولی له هه بوونی خوی په روه ردگار ده که ن!!!

له راستیدا نه وانه ی که باوه پان به خوی په روه ردگار نییه هر که مینه یه کن، هر واش به که می ده مینه وه، به لام نه و لادان و ینحیرافاتهی له جاهیلیه تی پیشوودا دروست ببوو، نیستاش هر نه و لادان و ینحیرافه یه که له نارادایه!

تینحیرافی وەرگرتنی یاساو ریښای کۆمه لښکه و بهرنامه‌ی ژبان له غهیری خوای په‌روهردگاروهه، ئا ئه‌مه‌یه بناغه‌ی ئه‌و جاهیلییه‌ته عه‌ره‌بییه‌ی له‌و زهمانه‌دا دروست بوو، هه‌ر وه‌کو که بناغه‌ی هه‌موو جاهیلییه‌ته‌کانی تریشه که دروست بوون، یان دروست ده‌بن..

بۆیه ئه‌و که‌سه‌ی ده‌یه‌وئیت موسوڵمانی ته‌واوو ئیماندارى سه‌رپراست و یه‌کخواپه‌رست بیټ، ده‌بیټ حه‌تمه‌ن حه‌قیقه‌تی ئه‌و خوا به‌ یه‌کناسین (التوحید)ه‌ی خوای په‌روهردگار ده‌یه‌وئیت به‌و شیوه‌ی روون و ئاشکراو راشکاویه وهرگریټ که قورئان روونی کردۆته‌وه.. ئه‌وی ده‌یه‌وئیت موسوڵمان بیټ، حه‌تمه‌ن ده‌بیټ به‌ راست و ره‌وانی له‌ مانای لَّا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تیبگا، به‌و شیوه‌یه‌ ده‌بن لی‌ی حالی بیټ که هه‌موو پیغه‌مبه‌ریک بۆ ئوممه‌ته‌که‌ی خو‌ی روون کردۆته‌وه، که هه‌ر بریتیه‌ له‌و شیوه‌یه‌ی که محمد المصطفیٰ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بۆ ئوممه‌ته‌که‌ی و هه‌موو جه‌انیانی روون کردۆته‌وه..

کاتیک کابرای ئه‌عرا‌بی گو‌یی ئی بوو پیغه‌مبه‌ر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خه‌لکه‌که‌ بانگه‌پ‌یشت ده‌کات بۆ لَّا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ و محمد رسول الله عه‌رزى پیغه‌مبه‌رى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ کرد: (هَذَا أَمْرٌ تَكَرَّهُهُ الْمَلُوكُ) واته: ئه‌مه‌ مه‌سه‌له‌یه‌که‌ که پاشاکان ده‌یبوغزین! یه‌کیکی تریش هه‌ر به‌ سه‌لیقه‌که‌ی خو‌ی له‌و مملانییه‌ حالی بوو که بۆ ئه‌م دینه‌ نو‌ییه‌ د‌یته‌ پیش، بۆیه ئه‌ویش به‌ پیغه‌مبه‌رى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ووت: (إِذَنْ تُحَارِبُكَ عَلَیْهَا الْعَرَبُ وَالْعَجَمُ) واته: جا که‌وا بوو عه‌ره‌ب و عه‌جه‌م له‌ دژت ده‌جه‌نگن^۱

^۱ ئه‌مه‌ قسه‌ی موئه‌ننای کو‌ری حاریته‌ی شه‌یبانی بوو که پیغه‌مبه‌ر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هۆزه‌که‌ی ئه‌وانی بانگه‌پ‌یشت کرد بۆ ئیسلام، پی‌ی فه‌رموون (أَدْعُوكُمْ إِلَى شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ رَسُولَ اللَّهِ، وَأَنْ تُؤْمِنُوا وَتَمْنَعُونِي وَتَنْصُرُونِي حَتَّى أُوَدِّيَ عَنِ اللَّهِ مَا أَمَرَنِي بِهِ) واته: بۆ ئه‌وه‌تان بانگ ده‌که‌م تا موسوڵمان بن و شایه‌تمان به‌ینن (بریار بدن که ته‌نها الله‌ خوايه‌و

نهم دوو عه‌ره‌به له واتاي زمانه‌كه‌ي خوږيان خالي بوون، ده‌يانزاني نهم دوو رسته‌يه په‌عني چي؟ ده‌يانزاني لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ شوپړشيكه‌و دژي نهموانه به‌رپا ده‌كړيت كه حوكمي مروفه‌كاني خوي په‌روه‌ردگار به‌غيري شه‌ريعه‌ته‌كه‌ي نهم ده‌كهن.. جا ئيدي نهم حاكمانه عه‌ره‌ب بن يان عه‌جه‌م، هر به‌ك هه‌لوئستيان له‌م دينه هه‌يه! نهموانه چاك ده‌يانزاني كه لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ شوپړشيكه دژي هه‌واو هه‌وه‌س، شوپړشيكه دژي نهم بارودوخ و نه‌ريت وداب و ده‌ستوورانه‌يه كه پيچه‌وانه‌ي ريبازو به‌رنامه‌و فه‌رمانی خوان.. لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ په‌كه دلي خه‌لكي ده‌خروشينيټ و ريبه‌ريټي به‌نده‌كاني خوا به‌ره‌و حاكميټي دينه‌كه‌ي ده‌كات!

هيجي تر خوا نيه، بپاريش بدن كه من نيرواي خوام، ئينجا دالدهم بدن و پشتم بگرن و به‌رگريم لي بگهن و سه‌رم خهن، تا نهم نهمركه‌م چي به‌كه‌م كه خوي گه‌وره خستوتيه سه‌ر شانم.. موسه‌ننا پي ووت: به‌پاستي نهمه‌ي جه‌نابت خه‌لكي بو بانگ ده‌كه‌يت نهمويه كه پاشكان ده‌يوغزينن، نهمما نهمي له ناو تيره‌و هوزي عه‌ره‌به‌كاندا به‌رگريت لي ناكات هه‌نجه‌تي نيه‌و عوزري قبول نيه، نهمما نهمي له‌و ديوو سنووري عه‌ره‌به‌وه كه خوت ده‌زاني وولاتي فارسه‌و نهموان حوكمي ده‌كهن، نهمي له‌وي به‌رگريت لي نه‌كات خاوه‌ن هه‌نجه‌ته‌و عوزري قبوله.. پيغه‌مبه‌رئيش صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به‌غيره‌ت و دليريوه‌وه وه‌لامي دايه‌وه‌وه فه‌رمووي: (ما أسأتم الردّ إذا أفصحتم بالصدق، إنه لا يقومُ بدين الله إلا من حاطهُ من جميعِ جوانبِهِ) واته: كه راستگويانه وه‌لامتان داومه‌ته‌وه، كاريكي خراپتان نه‌كردوه، به‌لام نهم دينه‌ي خوا هه‌ر به‌و كه‌سانه سه‌ر ده‌خريت كه په‌بيبان به‌هه‌موو لايه‌نه‌كاني بردوه.. په‌كئيك له به‌ني عامري كوري سه‌عه‌سه‌عه لي پرسی: نهمگر شوئنت كه‌وتين و به‌سه‌ر ناحه‌زانتدا سه‌ر كه‌وتيت، دواي خوت ده‌سه‌لات بو ئيمه ده‌بيت؟ پيغه‌مبه‌ر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وه‌لامي نهموشي هه‌ر دليرانه‌و بن باكانه دايه‌وه‌وه فه‌رمووي: (الأمْرُ إِلَى اللَّهِ يَضَعُهُ حَيْثُ يَشَاءُ) واته: نهم ده‌گه‌رته‌وه بو خوي گه‌وره ده‌يداته هه‌ر كه‌سيك كه خوي حه‌ز بكات بپروانه: حياة الصحابة/ كنده‌هله‌وي: ب/ ۱/ لا ۷۴-۷۵ هه‌روه‌ها ته‌فسيري ته‌به‌ري ب ۲/ لا ۸۴.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ نَهْ و نالايه بوو که محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ و پيغه‌مبه‌راني
پيشتر سه‌لامى خويان لى بى به‌رزيان کرده‌وه و خه‌لکيان له ژير سايه‌يدا
کۆکرده‌وه و به‌ره و نازادى و رزگار بوون برديانن تا له هه‌موو ده‌سه‌لاتى زولم
وسته‌مى جاهيليه‌ت قوتاريان کردن به‌لام پيش نه‌وه له هه‌وا و هه‌وه‌س و ترس
و نارچه‌تى قوتاريان کردبوون، له کوټ و زنجيرو هيژى راکيشانى زهوى و چه‌زى
قور و خاک و خوټ قوتاريان کردبوون، ئينجا له ده‌سه‌لاتى زولم و سته‌مى
جاهيليه‌ت رزگاريان کردن و چه‌ساندنيانه‌وه.. دواى نه‌وهى که لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
بووه په‌يوه‌ستى دلان، بووه هوکاري پيکه‌وه به‌ستنى هه‌موو نه‌وه خه‌لکه‌ى له
ناخياندا له ده‌ست خويان رزگار کرابوون، له په‌رستنى هه‌رچى غه‌يرى خوايه
رزگار بوو بوون، له به‌زينى ناخ، له ووره رووخاوى قوتار بوو بوون، که له ناخدا
نازاد بوون، قوتار بوونى دهره‌کيان له ريدا ما.. جيدديه‌تى لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ له
هه‌ست و بيرو هوشى نه‌وه و نه‌وه موسولمانه نازاد و رزگارانه‌دا خوټى گرتبوو، قايم
بوو بوو نه‌وانه که چاک له زمانى دينه‌که که هه‌ر زمانى خويان بوو
تيگه‌يشتبوون، بويه هه‌ر هه‌موويان له ناخياندا په‌کلا بوو بوونه‌وه، قه‌ناعه‌تى
ته‌واويان به‌وه کرد بوو که وهک مومکين نيه‌ه دلان به‌خوايه‌کى تره‌وه په‌يوه‌ست
ببيت، مومکين نيه‌ه روويان له خوايه‌کى تر بيت، مومکينيش نيه‌ه حوکمى
شه‌رعىکى تر قبول کهن که بيه‌ويت هاوشان له‌گه‌ل لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ دا بژى!!

ئاوا نه‌م تيگه‌يشتنه قوول و ساده‌يه له دل و دهر و نويان چه‌سپى بويه له
واقيعيشياندا وا زوو چه‌سپى، تيگه‌يشتنه‌که‌ى نه‌وان وه‌کو تيگه‌يشتنى کزول و بى
تين و تروسکه‌ى نه‌م خه‌لکه‌ى نه‌مړو نه‌بوو که زورينه‌يان بى دينيشن و لافى
موسولمانيتى لى ده‌دهن!!

لہ زبیر ثلای دا:

داعیہ ئیسلامیہ کان دہبیت ناشکراو راشکاوانہ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ کہیان مانا کہن، ئەمە راسپاردەوی خوایەو وا لە گەردنیاندا.. دہبیت وەکو روون کردنەو وەو ناشکرا کردنی نوح و پیغەمبەرانى دوا تر سەلامى خوايان لیبیت بیخەنە روو.. دہبیت حەقیقەتە ئەم شایە تمانە وەکو خۆی بۆ ئەو خەڵکە بەیان کەن.. چونکە شایە تمان یە کەم بەردی بناغەى باوەرو روکنی ئیسلامە تیبیە.. پیغەمبەر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دہفەرموی: (خَيْرٌ مَا قُلْتُ أَنَا وَالتَّبَيُّونَ مِنْ قَبْلِي: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) ^۱ واتە: باشتەین شتیک من و پیغەمبەرانى پێش من ووتبیتمان (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ)ه. یە عنی شایە تیدان کە هیچ خوایەکی تر نیە شایانی پەرستەن بێت جگە لە الله، ئەو خوایە یە کە خاوەنەو دەسەلاتدارەو سوپاس و ستایش هەر بۆ ئەو دەرکریت و هەر ئەویش بەسەر هەموو شتیکدا زالە..

شایەتی (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) شایە تیبیە کە خەڵکانیک نەرەحەت دەکات و خەڵکانیکى تر دەتوقینیت! خەڵکانیک کە دەسەلاتیان لەسەر فریوودان و چەواشە کاری

^۱ رواه مالك عن طلحة بن عبيدالله بن كريز مرسلًا، وأخرجه الترمذي وحسنه عن عمرو بن شعيب عن أبيه عن جده بلفظ خير الدعاء دعاء يوم عرفة، وزاد: له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير، ورواه البيهقي عن أبي هريرة بلفظ أفضل الدعاء دعاء يوم عرفة، وأفضل قولي وقول الأنبياء قبلي لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ - الحديث، وزاد بعد وله الحمد: يحيى ويميت بيده الخير هةروةها رواه أصحاب السنن . وأخرج ابن ماجة في سننه عن عبد الله بن كنانة بن عباس بن مرداس السلمي أن أباه أخبره .

دامه‌زاندوو، له بانگه‌وازی ئەم شایه‌تمانە دەرترسن، دەرزانن که به شایه‌تمان لێیان دەسینرێته‌وه!! به‌لام ئەم شایه‌تمانە روون کردنه‌وه‌ی سەر له نوێی ده‌وێت، تا ئەوی ده‌یه‌وێت موسوڵمان بێت شایه‌تمانە که به‌پنێت و برپاری له‌سەر بدات و ئاشکرا بیلێت ده‌بێت هەر واش بیلێت که مافی خۆی بدات، یه‌عنی به‌و شیوه‌یه بووتریت که خوای گه‌وره وویستویتی برپاری له‌سەر بدریت. به‌و شیوازه‌ش که محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ئیعلانی کردوووه روونی کردووته‌وه. ئینجا ئەوی شایه‌تمان ئاوا دینیت با له‌سەر کۆسپی رێی ئارام بگریت و ته‌حه‌ممولی ئەو ناسۆرانه بکات که تاغووتان ده‌پننه رێی تا ئەو زه‌مانه‌ی خوای گه‌وره باروڤۆخه‌که ده‌گه‌ینێته ئەو قوونای کات و شوینه‌ی که خۆی برپاری له‌سەر داوه..

ئه‌گه‌ر موسوڵمانان (لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ) یان به‌ مانای حه‌قیقه‌تی خۆی وه‌رگرت، به‌ راستی داخڵی ئیسلامه‌تیه‌که ده‌بن و به‌ موسوڵمان ده‌ژمێرین.. جا ئەو کاته ئەوه فه‌رمایشته‌ی خوایان به‌سه‌ردا ده‌چه‌سپیت که ده‌فه‌رموی: (وَلَنْ يَجْعَلَ اللهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا) النساء/ ۱۴۱ واته: خوای گه‌وره سه‌ره‌رشتیاری موسوڵمانان ناداته ده‌ست کافران. ئەم به‌ئینه‌ی خوا حه‌تمیه‌، ئەمه په‌یمانیکێ خوایه که له‌م گه‌ردوونه‌دا له‌گه‌ڵ حه‌قیقه‌تی باوه‌رو حه‌قیقه‌تی کوفردا یه‌ک ده‌گرێته‌وه.

به‌لام ده‌بێت هەر دهم ئاگامان له‌وه بێت حه‌قیقه‌تی باوه‌ر تیکه‌ڵ به‌ دیارده‌و رواله‌تی باوه‌ر نه‌که‌ین. حه‌قیقه‌تی باوه‌رو رواله‌تی باوه‌ر دوو شتی لێک جودان.. حه‌قیقه‌تی باوه‌ر حه‌قیقه‌تیکێ چه‌سپاوو نه‌گۆره، وه‌کو حه‌قیقه‌تی رێساکانی تری گه‌ردوونه، که کاریگه‌ریان له‌سەر ده‌روون و ئەو کردارو ره‌فتارو هه‌لوێستانه هه‌یه که له‌ مرۆفی ئیمانداره‌وه ده‌رده‌چن.. حه‌قیقه‌تی باوه‌ر راستیه‌کی زۆر گه‌وره‌و مه‌زن و کاریگه‌ری بوون و ژینه، به‌ تابه‌تی له‌و کاتانه‌دا که رووبه‌رووی کوفر ده‌بێته‌وه، ئەمیان له‌ملاوه چه‌سپاوو جیگیرو دابینی گه‌ردوونه‌و ئه‌ویان نامۆو بن په‌ناو لێک ترازاه، گه‌رچی هه‌میشه کوفر له‌ رهنجی ئه‌وه‌دا یه‌ که باوه‌رو

باوهرپداران به‌پښتته ژير کونترولې خوي تا بوونى سه‌ره‌به‌ستى خويان نه‌هيټ و زه‌ليليان کات. به‌لام کاتيک که حه‌قيقه‌تى باوهر ده‌بيته باوهرپکى ديارده‌و رواټه‌ت ئيدى کوفر به‌سه‌ريدا زال ده‌بيت، چونکه مملانيکه بووه مملاني حه‌قيقه‌تى کوفرو رواټه‌تى باوهر! ئيدى حه‌تمه‌ن حه‌قيقه‌ت (که له‌گه‌ل خويدا راستى کردوه) به‌سه‌ر رواټه‌تدا زال ده‌بيت، چونکه باوهره رواټه‌ته‌که هه‌ر خوفش کردنه‌وه و لاف وگه‌زافى ئينتيمابوو! نه‌مه‌ش سروشت و ته‌بيعه‌تى هه‌موو شتيکه. با ئه‌ويان بشليت من باوهرم و نه‌و کوفره..

که‌وا بوو نه‌رکى سه‌رشانى دا‌عيانى ئيسلام نه‌وه‌يه که حه‌قيقه‌تى (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) به‌ته‌واوى و وه‌کو خوي روون که‌نه‌وه، چونکه نه‌مه‌ بناغه‌ى به‌که‌مى بنياتنانى عه‌قيده‌و ويژدانى موسولمانه‌و هه‌ر نه‌مه‌شه بناغه‌ى بنياتنانى سه‌رله‌نوې کومه‌لگه‌ى ئيسلامى، ديسانه‌وه هه‌ر نه‌م حه‌قيه‌ته‌يه که ده‌بيته‌وه به‌ بناغه‌ى خيلافه‌تى ئيسلامى له‌سه‌رزه‌وى.

تاغوته‌کان به‌ دريژاي ميژوو زور باش له‌وه حالى بوون که نه‌و (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) به‌ى موسولمانان ده‌يلين به‌عنى چي؟! به‌لام هه‌ميشه له‌ره‌نجى کپ کردنى نه‌و ئيعلاندا بوون و هه‌ن، ناهيلن نه‌و بانگه ئيسلاميه سه‌ر پراسته به‌ گوېي خه‌لکيدا بدرېت. که دراش هه‌ولې نه‌وه ده‌دهن لې حالى نه‌بن، تا نه‌و خه‌لکه هه‌ر به‌ کويله‌ي به‌ره‌و ديدو نه‌ريت و سيستم و ياساى خويان کيش که‌ن.. له‌به‌ر نه‌مه‌يه که ده‌بيت دا‌عيانى ئيسلام نالاي (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) که به‌رز راگرن و له‌سه‌ر ريژاي قورئان و شپوازي بانگه‌وازه‌که‌يان خو گرن، به‌رده‌وام بې ترس و بيم حه‌قيه‌ته‌که‌ى روون که‌نه‌وه، با ده‌رسى خه‌بات و نارامى و قوربانى دانېش له‌و که‌له پياوچا‌کانه‌ى پيش خويانه‌وه وه‌رگرن که نه‌م ئيسلامه له‌ کاروانى بانگه‌وازي خويدا ريزى کردوون..

باسى په‌که‌م: په‌که‌ عه‌قیده

دان نان به‌وه‌دا که ئیسلام په‌یامی خوايه و له‌وه‌وه بو حوکى کۆمه‌نگه‌ی مرؤفایه‌تى هاتووه، ته‌نہا زامنیکه بو به‌رده‌وام بوونى ئه‌و قه‌ناعه‌ت و باوه‌رپه‌ی که ته‌نہا خوى گه‌وره سه‌رچاوه‌ی ئاراسته‌يه‌و مرؤف ده‌بیت هه‌موو به‌رنامه‌يه‌کى ریک‌خستى ژيانى خوى له‌م دینه‌وه وه‌رگریت. تا رى له‌و تاغووتانه بگيریت که هه‌ر رۆژه‌ی ياسايه‌ک داده‌پژن و ده‌لین ئه‌مه ياسای خوايه...! تا ئه‌و رپه‌ له‌و تاغووتانه به‌ستیت که چاوبه‌ست له‌و خه‌لکه ده‌که‌ن که گوايه ئه‌مه‌ی ئه‌وان له‌سه‌رین هه‌ر ئه‌و شه‌ریعه‌ته‌يه که خوا بو پيغه‌مبه‌رانى ناردووه، تا شه‌رعیتيه‌کى قه‌لب به‌ خویان و سیستم وده‌سه‌لاتيان بيه‌خشن. له‌ کاتیکدا ئاشکرايه که نه‌ک هه‌ر خویان دایان‌پشتوو به‌لکو پيچه‌وانه‌ی شه‌ریعه‌ته‌که‌ی خواشه..

ئه‌و که‌سانه‌ی که‌وا له‌ سه‌ر ئیسلام ده‌نووسن که په‌که‌مین دینیکه ئاوا به‌ روونى خوابه‌يه‌کناسينى باس کردبیت، يان عه‌قیده‌يه‌کى کامیل موکه‌مه‌لى ده‌رباره‌ی وه‌حى و پيغه‌مبه‌ران و په‌يامه‌کانيان هیناوه، يان باسه‌کانى رۆژى دوايى و پاداشت و سزای ئه‌و دنیای ئاوا به‌ راشکاو و رۆشنى به‌يان کردووه!! ئه‌مانه به‌ حسابى خویان به‌رگرى له‌ ئیسلام ده‌که‌ن، به‌لام له‌ راستیدا ئه‌مانه هه‌موو قورئان به‌ ته‌واوى ناخویننه‌وه، ئه‌گه‌ر به‌ ته‌واوى بيانخویندایه‌ته‌وه له‌وه‌ حالى ده‌بوون که خوى په‌روه‌ردگار هه‌موو پيغه‌مبه‌ران و نپرووانى خوى سلأوى خویان لیبیت هه‌ر به‌و خوابه‌يه‌کناسينيه‌وه‌ی ناردوون، هه‌موویان هه‌ر ئه‌و خوابه‌يه‌کناسينيه‌يان روون کردۆته‌وه بئ ئه‌وه‌ی لای هه‌چيان دید لیلى شيرک له‌ هه‌چ شيوه‌يه‌کیدان که‌وتبیت، هه‌ر هه‌مووشيان هه‌ر حه‌قیقه‌تى وه‌حى و په‌يامى خوايى و نپروايتى خویان بو گه‌لان ومیلله‌تانى خویان روون کردۆته‌وه، ئه‌وه‌يان بو هه‌موان روون کردۆته‌وه که ئه‌مان هه‌چه‌نده پيغه‌مبه‌رى هه‌لپژارده‌ی خوى گه‌وره‌ن به‌لام ناتوانن زيان يان سوود به‌ که‌س بگه‌ینن، هه‌چ ناديارک نازانن مه‌گه‌ر خوى گه‌وره پي راگه‌ياندين.. ناتوانن و بويان نييه رزقى که‌س بدن يان له‌ که‌سى بگرنه‌وه. هه‌موویان مژده‌ی سه‌رفرازى رۆژى دوايى و ئينزارى هه‌ره‌شه‌ی

خواییان به گهل و میلیله‌تانی خوئیان گه‌یاندوووه و هه‌موو ئه‌و راستیانه‌ی له عه‌قیده‌ی ئیسلامدا هه‌ن ئه‌و به‌پرزانه‌ش هه‌ر هه‌موویان به‌یان کردوووه، ئه‌م قورئانه‌ش که کۆتا په‌یامی خوای گه‌وره‌یه شایه‌تی له‌سه‌ر ئه‌و ئه‌نجامدانانه ده‌دات.

ئه‌و جوّره قسه‌و ئه‌و جوّره (به‌رگری)یانه ئاسه‌واری دیدو روّشنبیری و کلتوری ئه‌وروپان، که ده‌لّین بنه‌مای هه‌موو بیروباوهره‌ دینییه‌کان هی دینه ئاسمانیه‌کانیش له‌گه‌لّ پېشپه‌وت و پېشکه‌وتن و چاوکردنه‌وه‌ی کۆمه‌لگه‌ی مرؤفایه‌تیدا پېگه‌یشتوووه و شان به‌شانی ئه‌و نه‌ش و نمای کردوووه..

که‌وا بوو ده‌بیت نوسه‌ران و داعییان له‌وه ئاگادار بن، هۆشیان لای ئه‌وه بیت به‌نه‌زانین به‌به‌هانه‌ی ئه‌وه‌ی گوايه به‌رگری له ئیسلام ده‌که‌ن ئه‌و بنه‌مایانه هه‌لنه‌ته‌کێنن که قورئان روونی کردووونه‌ته‌وه.. ئه‌مه لێزگه‌یه‌کی دژواره..

ئیسلام کۆتا په‌یامه، قه‌ده‌ری خوای گه‌وره‌ش وای وویستوووه که تا کۆتایی هاتنی ره‌چه‌له‌کی مرؤفایه‌تی له‌سه‌ر ئه‌م زه‌مینه ده‌مینیّت ده‌بێ ئه‌و به‌رنامه‌یه‌ی که ده‌بێ هه‌ر بمینیّت و مرؤفایه‌تی وه‌ری بگریّت و پێوه‌ی پابه‌ند بیت، هه‌ر به‌رنامه‌که‌ی ئیسلام بێ و به‌س. ده‌بێ ژبانی مرؤفایه‌تی به‌گوێهری دیدو رێساکانی ئیسلام دابمه‌زریت و هه‌موو گۆشه‌و که‌ناریکی ژبان هه‌ر ئه‌م ئیسلامه ئاراسته‌ی کات و به‌س.. بۆیه خوای کارزان ئه‌م به‌رنامه‌یه‌شی وا گشتگیر دارشتوووه که وه‌لامی هه‌موو پێداویسته‌یه‌کانی مرؤفایه‌تی بداته‌وه‌و به‌ده‌نگ هه‌موو داواکاریه‌کانی ژبانیه‌وه‌ بیت.. ووره‌و ووزه‌کانی ئه‌م مرؤفایه‌تیه‌ش وا ئاراسته‌ ده‌کات که کۆمه‌لگه‌ی مرؤفایه‌تی پێ به‌رز کاته‌وه‌ بۆ ئه‌و ئاسته‌ی شیاوی ئه‌و مرؤفه‌یه‌ که خوای گه‌وره به‌جینشینی خۆی داناوه له‌سه‌ر زه‌وی، مرؤف ئه‌و زینده‌وه‌ره

به‌پښه‌په‌که‌ خواي‌گه‌وره‌ له‌ هه‌موو‌ مه‌خلووقاتيکي‌ تر‌ زياتر‌ ريزي‌ ليناو‌ له‌ روحي‌ خووي‌ پيدا‌ کرد...

ئيسلامه‌ که‌ ده‌په‌ويت‌ نه‌م‌ ژيانه‌ به‌ سروشتي‌ ديني‌ خووي‌ به‌رهو‌ پيش‌ ببات، به‌ زورکردن‌ ونه‌ش‌ ونما، به‌ پاک‌کردنه‌وهو‌ به‌رز‌ کردنه‌وه، ئيسلام‌ هيچ‌ ووزه‌په‌کي‌ په‌ک‌ نه‌خستووه، هيچ‌ ناماده‌باشيپه‌کي‌ نه‌تاساندووه، به‌لکو‌ ووزه‌کاني‌ زياتر‌ گه‌شاندوته‌وه‌ و ناماده‌باشيپه‌کاني‌ زياتر‌ گورج‌ کردوته‌وه، له‌ هه‌مان‌ کاتيشدا‌ پارسه‌نگي‌ نه‌و‌ به‌رهو‌ پيش‌ چوونه‌ي‌ راگرتووه‌ که‌ وا‌ له‌ نيوان‌ به‌رهو‌ پيش‌ چوون‌ و به‌رهو‌ ناسو‌ به‌رز‌ بوونه‌وه‌ که‌ له‌ لايه‌که‌وه‌ روح‌ له‌ دنيا‌دا‌ بو‌ نيعمه‌ته‌کاني‌ قيامت‌ ناماده‌ ده‌کات‌ و له‌ لايه‌کي‌ ترپشه‌وه‌ ربي‌ نه‌و‌ له‌ زه‌تانه‌ش‌ بو‌ جه‌سته‌ ده‌کاته‌وه‌ که‌ له‌ش‌ ساغ‌ و پارسه‌نگ‌ راده‌گرن‌ و ده‌يخه‌نه‌ کار‌ له‌ کيلنگه‌ي‌ دنيا‌دا‌ بو‌ درووينه‌ي‌ روژي‌ دوايي...

که‌ خواي‌گه‌وره‌ وويستی‌ وا‌ بوو‌ که‌ سروشتي‌ نه‌م‌ عه‌قیده‌په‌ ناوا‌ بيت، پيغه‌مبه‌ره‌که‌شي‌ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ناوا‌ بو‌ هه‌لېژارد: مروفيکه‌وه‌ هه‌موو‌ گوښه‌وه‌ که‌ نارېکي‌ عه‌قیده‌که‌ي‌ تيدا‌ ده‌دره‌وشيته‌وه، هه‌موو‌ راستيه‌کاني‌ عه‌قیده‌ي‌ تيدا‌ چه‌سپيووه، به‌ شيوه‌په‌کي‌ وا‌ ناويته‌ بوون‌ که‌ پيغه‌مبه‌ره‌ نازداره‌که‌ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به‌ ره‌فتنارو‌ هه‌لس‌ وکه‌وته‌کاني‌ ژباني‌ بوته‌ پراکتيزه‌ي‌ عه‌قیده‌که‌، بوته‌ نه‌و‌ قابله‌ي‌ هه‌موو‌ عه‌قیده‌که‌ي‌ له‌ خو‌ گرتووه!! مروفيکه‌ به‌لام‌ هه‌موو‌ جوړه‌ ووزه‌کاني‌ مروفي‌ تيدا‌ خراوته‌ کار: هه‌موو‌ نه‌نداماني‌ لاشه‌ي‌ ساغ‌ و ته‌واون، جه‌سته‌ي‌ پته‌وه‌وه‌ به‌ خوپه‌، بنياتي‌ به‌ده‌ني‌ راست‌ و دروست‌ هه‌لچووه، هه‌موو‌ هه‌سته‌وه‌ره‌کاني‌ ساغ‌ و سه‌لېمن، هه‌ستي‌ ناسکه‌ و سوژي‌ هه‌ستيارو‌ سرکه، که‌ هه‌ست‌ به‌ شتيک‌ ده‌کات‌ به‌ ته‌واوي‌ ده‌يگرپته‌ خو، له‌زه‌تي‌ له‌ جوانيدايه‌وه‌ و خروشاني‌ وا‌ له‌ لوتکه‌ي‌ به‌رجه‌سته‌بيدا، نامپري‌ وه‌لامدانه‌وه‌ي‌ هپنده‌ زيت‌ و ووريابه‌وه‌ تيگه‌يشتنی‌ له‌گه‌ل‌ بزواتي‌ رووداودا‌ ناماده‌په‌، له‌گه‌ل‌ نه‌مانه‌شدا‌ بي‌ري‌ به‌رفراوان‌ و ژيري‌ ره‌هايه‌، زوو‌ په‌ي‌ به‌ شت‌ ده‌بات، ئيدراکي‌ خپرايه‌! ناسوي‌ ديدو‌ بي‌ري‌ وه‌ک‌ گوښه‌ نيگاي‌ کراوه‌وه‌ دووره‌، وويست‌ و ئيراده‌ي‌ کونترول، نارزه‌زووه‌کاني‌

له دېست څوډان، بڼه وهی له ساتېدا بهیټ بکه وټه ژیر کاریگری هیچ
 حزکیه وه...! پیش نه م سیفه تانه و له سر هر مووشیانه وه، پیغه مبه ره...!
 گه شه کردنی روهی به نووړیکی پاک و سافه، کیانی زور به هه یبه ت و دامه زراوه
 بویه وهی ئیستیعاب دهکات و ئیسراو میعراج دهپرټ! پهی به بانگیشتی ناسمان
 دهکات و نووری خوی خوی دهناسیت، حه قیقه تی هه موو بوونه وهری له بهر
 چاوه و سر له بوونی هه موو جوړو شیوه و شیوازه کانی بوون دهردهکات!! بهردو
 چه و سلاوی ئی دهکهن و قه دی دارخورما له سوزدایه بوی، کیوی ئوحد له
 حه شمه تیدا ده لهرزی... ئوحدی، چیا ی ریگ و رهق!! که هر هه موو نه م
 سیفه ت و رهفتارانه به و پارسه نگیه ده پیوی که عه قیده که دهیه ویت، ده بینیت
 کتومت عهینی په کن... چه ند نهویان له رووی تیوره وه مته کامیله، نه میشیان
 نه وه ند له رووی عه مه لییه وه مته کامیله...!!

باوهر هینان به په یامه کانی خوی گه وره و به پیغه مبه ره کانی بڼه وهی
 جیاوازی بخریته نیوان هیچ کامیکیانه وه په کیکه له داواکاریه سروشتیه کانی
 باوهر هینان به خوی گه وره وه کو که ئیسلام داوا ی کردوه: **(وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّ آَمَنَ**
بِاللّٰهِ وَمَلَأَتْکَیْهِ وَکُتِبَہٗ وَّرْسَلِہٖ لَّا نُفَرِّقُ بَیْنَ اَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِہٖ) البقره/ ۲۵۸ واته:
 موسولمانان هه موویان باوهریان به خواو به فریشته کانی و به په یام و
 پیغه مبه ره کانی هیناوه و جیاوازی ناخه نه نیوان هیچ په کیکه له پیغه مبه ره کانی
 خواوه..

باوهر هینان به خوی په روهردگار نه وه ده خوازیت که باوهر به هه موو نه وانه
 بهیتریت که له لایه ن خوی گه وره وه هاتوون، هه روه ها باوهر به راستگویی هه موو
 نیردراوان و پیغه مبه رانی خوی گه وره، دیسان به وهی که هه موو نه و بنه ماو
 بنچینانه ی په یام و بانگه وازی هه موویانی له سر دامه زراوه هر په کن، باوهر
 هینان له ئیسلامدا تا به و شیوه یه په بویه له دل هیچ موسولمانیکدا جیاوازی له

نيوان هېچ کام له و پيغه‌مبه‌ره به‌پرتزانه‌دا دروست نابيت، چونکه موسولمان له‌وه دنيا ده‌بیت که په‌يامی هر په‌کيکیان که له‌سهر بنچینه و بنه‌مای هاوبه‌ش دامه‌زراون به‌لام به‌گوړه‌ی پيداوويستی قوناعي‌ته و قه‌ومانه‌هاتوون و که بويان نيراون. تا حال‌گه‌یشتوته سهرده‌می سه‌بيدنا محمدي پيشه‌واو کوتای پيغه‌مبه‌ران سه‌لامی خويان لیبیت. که نيتر په‌يامه‌که‌ی ته‌م بوته کوتا په‌يامی پيغه‌مبه‌رايه‌تی و دینه‌که‌شی بوته‌ته و به‌رنامه‌ی تا روژی دوايی مروفايه‌تی بو بانگ ده‌کريت تا به‌ده‌نگيه‌وه بيان و وه‌ری گرن و له‌ژيان و کومه‌لگه‌کانياندا بيچه‌سپين

ته‌م نوممه‌ته موسولمانه‌که‌له‌پووری په‌يامی پيغه‌مبه‌ران تاوا وهرده‌گريت، دینه‌که‌ی خوی گه‌وره‌ش به‌م دیده‌وه به‌رقه‌رار ده‌کات، ميراتگريتی په‌يامی پيغه‌مبه‌ران تاوايه، بوپه‌موسولمانان هه‌ست به‌گه‌وره‌ی و گرنگی روئی خويان و بوونی دين و بانگه‌وازه‌که‌يان ده‌که‌ن، ده‌زانن ته‌و نه‌رکه‌ی له‌دنیا‌دا تا قیامه‌ت خراوته سهر شانيان چه‌نده و چونه، ده‌زانن که‌ته‌مان پاسه‌وان و نيشکگری ته‌و گه‌نجينه‌به‌قه‌دره‌ی مروفايه‌تین که‌به‌درتزيی میژووی خوی کوی کردوته‌وه.. موسولمانان تا به‌م دیدو بوچوون و پیناسه‌و نه‌رک و روټه‌وه رووبه‌رووی بانگه‌وازی جاهیلیه‌تی ته‌مروټه‌دنه‌وه له‌ژير ته‌م تالایه‌ی پيغه‌مبه‌راندا سه‌لامی خويان لیبیت به‌رامبه‌ر به‌تالای جاهیلیه‌تی ناسیونالیستی و نيشتمانپه‌رستی و ره‌گه‌زپه‌رستی و زايونی و خاچپه‌رستی و نيشتیمارو مسقوفی (نيلحاد) و باقی تری دروشم و بیروباوهره‌کانی تری جاهیلیه‌تی هه‌موو کات و جییه‌ک ده‌وه‌ستنه‌وه..

ته‌و گه‌نجينه‌ئیمانیه‌ی که‌پاسه‌وانی‌تی و پاراستنی له‌سهر زه‌میندا به‌نوممه‌تی موسولمان سپرراوه‌ته‌وه‌ی که‌به‌م نوممه‌ته‌ی ميراتگری پيغه‌مبه‌رانه سپرراوه، به‌پرتزترین و گرنگترین و به‌نرخترین گه‌نجينه‌و به‌های میژووی ژيانی هه‌موو کومه‌لگه‌ی مروفايه‌تیه‌ی گه‌نجينه‌ی هیدایه‌تی خوی و رینمایي و نووری رینيشاندانی خواوويستی، گه‌نجينه‌ی متمانه‌و تاسوودهی وه‌یمنیه، گه‌نجينه‌ی قه‌ناعه‌ت و رازی بوون و به‌خته‌وه‌ریبه، گه‌نجينه‌ی مه‌عريفه‌ت و دنيايیه. هر دلپک له‌م گه‌نجينه‌ی تیدا نه‌بیت تاریکه، نارپه‌حه‌ته، نقومی

د سوه سوه وراړپي، پرې له خه م و پېژاره و هه ستي مه حرووم بوون كه يله و پرې له ناسور و ژان، نه وي دووره له م نووره رې بزرو گومپايه و نازانيت پښ له كوې دانيت و روو له كوې كات..!

هات و هاواري خاوهن نه و دلې خالي و د هرونه به تالانه ي له نووري خواويستي مه حرووم بوون، له هه موو سهرده م و شوپنيكدا لالانه و هو كپروزانه و هو بووه، هه ر ناهي ژان و ژاني مه ينه تي بووه، نه مه هي دلانيك بووه كه هه ستي تيدا مابووييت، نه گينا نه وي رغن و هه ست مردوو بووه يان سپرو تاساو كه وتوو نه وه كه لاکي رزيوو بووه، نه شه وقي قوتار بووني تيدا ماوه و نه شه يداي زانين و هيدا يه ت بووه.. بويه بووني له سه ر زه ميندا هه ر وهك بووني گاو گولك بووه و هوشی هه ر له له وه پ بووه، يان هه ر وه كو نازهي درنده له گهل نه م و نه و كه وتوته شه ر شوق و جووته و له قه! مه گه ر نه و هه موو زولم و جه به روت و ده ستريري و خراپه كاري به ي دروست ده بوو، له كوپوه سه ري هه ل ده دا؟! نه مانه هه مووي له تاريخي جاهيليه و سه ري دهرده يينا، بويه هه ميشه و به دريژاي ميژوو به ر نه فريني خه لكي و له عنه تي خوي گه و ره ده كه وت..

نه و كومه لگانه ي له هيدا يه تي خوي مه حرووم كومه لگه ي پشيوو پر ناسور و موبته لان، با به ره ميشيان له هه ندي شتدا كه له كه بوو ييت، با نازادي و ماف و ناشتيشيان مسوگر ييت، با نه منيه تيشيان پايه دار ييت، به لام هه ر نالوزو پر موعاناتن نه وه ش لاپه رېه كاني ميژوو، بروانن چهنه نمونه ي زه ق ناواي تو مار كرووه خو كه س ناتوانيت نكولي له م راستيه بكات مه گه ر نه و گه لورو موسته هه رېه ي گوي به هيچ به هايهك نادهن..

❁❁ ❁❁ باسی دوهم: يه‌ک په‌يام و يه‌ک پيغه‌مبه‌ريتي ❁❁ ❁❁

خوای په‌روه‌دگار ده‌فه‌رموي:

(تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِّمَّنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ
وَأَتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ) البقره/ ۲۵۳

واته: نه‌و نيرواوانه‌ی خوا (که پيشتري باسی فه‌رموون) ريزو پله‌ی هه‌نديکيانمان داوه به‌سه‌ر هه‌نديکي ترياندا، هه‌يانه خوای گه‌وره راسته‌خو له‌گه‌ليدا داواوه و پله‌و پايه‌ی هه‌نديکي تريانی به‌رز کرددوتته‌وه، چه‌ندين به‌لگه‌و نيشانه‌ی روونی پيغه‌مبه‌ريتي‌مان به‌ عيسای کورپی مه‌ريه‌م به‌خشي و لايه‌نگريشي بووين و به‌جوبره‌ئي‌ليش پشتيواوني‌مان لي ده‌کرد..

يه‌که‌مين ده‌رسيکي خوښ که له‌م نايه‌ته‌وه روون ده‌بيته‌وه نه‌و ده‌سته‌واژه ره‌وانبيژييه‌ی (تِلْكَ الرُّسُلُ) ه، سه‌رنج بده نه‌يفه‌رمووه (هؤلاء الرسل) که مه‌به‌ست و مانايه‌کی زور به‌هيژي تيدياه جي خويه‌تي هه‌نديک لايه‌نی لي باس بکه‌ين:

(تِلْكَ الرُّسُلُ) نه‌مانه پيش هه‌موو شتيک کومه‌ليکن، سروشتی هه‌موانيان وه‌کو يه‌که، به‌لي هه‌موويان هه‌ر مرؤفن، به‌لام هه‌موو له‌ يه‌ک شيوازو ره‌فتارن، نه‌مانه کين؟! په‌يامييان چييه؟ سروشتی خويان و په‌يامه‌که‌يان چييه؟ نه‌م په‌يامه چون ده‌کريته عه‌مه‌لی؟ نه‌دی بوچی له‌ نيو نه‌م هه‌موو جيه‌انيانه‌دا هه‌ر نه‌وان به‌ نيرواي خوای په‌روه‌دگار هه‌لبيژيراون؟ به‌چييه‌وه نيرواون؟!

نه‌مانه کومه‌له‌ پرسياړيکي کونن هه‌موو جاريک به‌ ميشکمددا ده‌هاتن و ده‌چوون، هه‌ر خوّم له‌ وه‌لامدانه‌وه‌يان ده‌بوارد! چونکه هه‌موو هه‌ست و هوښ و کيانعی بو ده‌خروشا، هه‌ر چه‌ندم ده‌کرد ووشه‌و ده‌سته‌واژه‌ی وام چنگ نه‌ده‌که‌وت نه‌و هه‌سته خروشاوهم ته‌عبير کات، نيستاش هه‌ر وام، به‌لام

ته مجاره یان ناچارم هەر چۆنیک بیټ ووشه و ته عبراتیکی وا بدۆزمه وه به لانی کهمه وه بتوانیټ وینه یه کی ته و ههست و هۆشه م بکیښیټ..

ئا ته م گهردوونه ی ئیمه ی تیدا دهژین و بووین به به شیک لی کۆمه لیک سیستم و ریسای رهسهن و کۆنی خۆی هه یه که هه موو بونیادی گهردوون و ژیا نه که ی له سه ر وه ستاوه، ته م سیستمه هه ر ته و ده ستور و یاسا گهردوونیا نه یه که خوای کردگار بۆی دارشتووه تا به گویره ی ته و بزویټ و له سه ر خولگه کانی ته و بروات و رهفتاری رۆژانه شی به پپی نه سه قی ته و بیټ، که له گه ل هه موو تا ک تاکه کانی بووندا ده سازیت . مرۆفیش تا زیاتر زانستی به رفراوانتر بیټ و نه پنیه کانی گهردوونی زیاتر بۆ ده ربکه ویت و په ی به په نهانیه کانی بوون بیات، جار بۆ جار و پله به پله بهرچاو روونتر ده بیټ، له گه ل به رفراوان بوونی گوشه نیگا و ئیدراکی خۆیدا جار بۆ جار شتی نوئ تری بۆ که شف ده بیټ، که ته گه ر خۆی به پپی ریسا شه رعیه که ی خوای گه وره بزویټ، ته و که شف و ئیدراک و په ی پپ بردنه نوپیا نه ی زیاتری هان ده دهن و زیاتری هاوکاری ده که ن له رهوتی خه لیفایه تی سه ر زه مینیدا، زیاتر ده بنه هۆکاری سه رکه وتنی له جینشینپتی سه ر زهوی و به خته وه ری خۆی و کۆمه لگه که یدا..

مرۆف بۆ ته وه ی به ته واوی په ی به م بوونه به رفراوان و پپ نه پنیه بیات، ده بیټ ئیعتیما د بکاته سه ر دوو هۆکار، که هه ر به پپی پپوه ری خۆین، ته و دووانه ش بریتین له: تیپینی کردن و تاقی کردنه وه (ته جروبه) ته مانه له سه روشتی خۆیا ندا به ش به شن، به لام کۆتایی نایه ن و نه نجامه کانی شیان ره ها و پپ سنوورن. ده بییت جاری وا هه یه ته م دوو هۆکاره پپکه وه یان به یه کیکیان مرۆف له ماوه یه کی دوورو درپژو دوا ی ماندوو بوونیکی زۆر، ده گاته که شف کردنی کۆمه لیک سیستم و ریسای گهردوون، که ته گه ر ووریا نه پپ به هه له دا ده چپت، چونکه وا ده زانیټ ته مه ی که شف ی کردوو ه هه موو ریساکه یه، که چی دوا ی

ماوه‌په‌کې تر زانای تر لايه‌کې تری هه‌مان ريسا که‌شف ده‌کهن، ټه‌مانه‌ی دووه‌ی هه‌ست ده‌کهن که ټه‌وه‌ی ټه‌وانه‌ی په‌کهم که‌شفیان کردبوو، هه‌ر وه‌کو سه‌ره داوڼکې ريسا که‌په!! بويه هه‌رچې لايه‌نيک له‌و ريسا که‌ردوونيانه بو مرؤف که‌شف بيبټ نابيت پييان هه‌ل خه‌له‌تې و وا بزانيټ هه‌موو ريسا که‌ردوونيه که هه‌ر ټه‌ويه که که‌شف کراوه، چونکه ريسا گه‌ردوونې و بوون و ژيان زور بهر بلاو و ره‌او بې سنوورن.. چونکه ټه‌و لايه‌نه شاراوانه‌ی خودی بوون هيشتا که‌شف نه‌بوون، ديسان ټه‌و ريسا يانه‌ی بوونه‌که‌يان پې که‌شف ده‌کريټ، ټه‌مانيش هيشتا به‌ته‌واوی که‌شف نه‌بوون، ټينجا دوزينه‌وه‌ی په‌يوه‌ندی نيوان جوزئي‌اته‌کانې گه‌ردوون و ريسا کاني ژيانيش کومه‌ليک نه‌پي ترن! به‌لام جار بو جار له‌گه‌ل پيشکه‌وتنی زانست و په‌ی پې بردنی مرؤف و به‌رفراوان بوونی گوشه نيگاو ټيدراکي مرؤفه‌کان لايه‌نی تری شاراوه‌يان بو که‌شف ده‌بيټ و روونترو راستر بو مه‌سه‌له‌کان ده‌چن.. به‌لام هه‌موو ټه‌م که‌شف و دوزينه‌وه‌په‌ش ماوه‌ی زه‌مه‌نی توولانی خويان ده‌ويت..

زه‌مه‌ن کوټا توخمي ټه‌م بواره نييه، به‌لکو بریتيه له‌و ټاست و سنووره‌ی که مرؤفه‌کان ده‌يگه‌نې، سنووری ټه‌وانه نه‌ک سنووری بواره‌که.. سنووری گه‌ردوون زور زور به‌رفراوان و دووره، ټه‌وی جار جار و له زه‌مه‌نه جياوازه‌کانې ميژووی کومه‌لگه‌ی مرؤفايه‌تي‌دا ده‌رده‌که‌ويت، پر راده‌ی توانای مرؤف ده‌رده‌خن، که راده‌په‌کې که‌مه، بويه ټه‌و روله‌ی مرؤف ده‌توانيټ پشت ټه‌ستور به‌و زانياريانه‌ی خوۍ بيبينيټ که‌م و نوقسانه! ريژه‌په. نه‌ک ټه‌و روله‌ی مرؤفه‌کانې ټه‌م سه‌رده‌مه هه‌ر هه‌موويان و پشت به‌ستو به زانيارپه‌کانيشيان که پيکه‌وه بو ته‌کامولی په‌کتری ده‌بيينن، هه‌ر که‌مه، به‌لکو زانيارې و ټيدراک و ته‌جروبه‌ی هه‌ر هه‌موو مرؤفايه‌تی به هه‌موو نه‌وه‌کانپه‌وه پيکه‌وه هه‌ر که‌مه و ناگاته ټه‌وه‌ی جي و ري خوۍ له‌م گه‌ردوونه‌دا بو ديارې بکريټ!! چونکه زانيارپه‌کانې هه‌ر هه‌موو نه‌وه‌کانې مرؤفايه‌تی به دريژاې ميژوويان کو بکه‌پته‌وه (که ټاسانيش نييه، ټه‌گه‌ر ټه‌سته‌ميش نه‌بيټ) ناگاته به‌ش (جوزه) ټک له‌م گه‌ردوون و ژيانه! دواۍ ټه‌م

ته‌نھا پيغهمبه‌ران پيشه‌وان:

هه‌موو پيغهمبه‌ران سه‌لامی خويان ليبيټ له‌به‌ر ته‌وهی خوی په‌روه‌ردگار
 بوټيگه‌ياندنې خه‌لکي له‌ خواجه‌يه‌کناسين (ته‌وحيد) هه‌لې بژارد بوون به‌ ته‌واوی
 په‌بيان به‌و ته‌وحيدده‌ برود به‌ ته‌واوی ئيستيعابيان کرد، چونکه‌ خوی گه‌وره
 سروشتيکي چاک و هه‌ستیکي پاک و زه‌ينیکي رووني پيدا بوون، که‌ وه‌کو جه‌ازی
 هه‌ستياری خواناسی بوو، بويه‌ هه‌ر هه‌موويان له‌گه‌ل بوون به‌ پيغهمبه‌ريټياندا
 به‌ هه‌موو کيانيانه‌وه‌ به‌ده‌م ته‌و تاکه‌ ده‌نگه‌ غه‌يبويه‌وه‌ ده‌چوون، ته‌و جه‌ازه
 خواناسيه‌ وه‌کو قيبله‌نما (بوټه‌له‌)ی ناراسته‌ زانين و ابوو، به‌رده‌وام رووی پي
 ده‌کردنه‌ خوی گه‌وره‌ ره‌زامه‌ندی و که‌ناری ته‌وی بوټ ده‌کردنه‌ ته‌نھا سه‌رچاوه‌و
 ته‌نھا رووگه‌، قه‌ناعه‌تی ته‌واويان هه‌ر له‌ سه‌ره‌تاوه‌ به‌وه‌ بوو که‌ هه‌ر چه‌ند ريساو
 ديارده‌کانی ژيان و گه‌ردوون و بوون هه‌بن و زيادو جوړاوجوړ بن، هيچ بوونیکي تر
 وه‌کو بوونی خوی گه‌وره‌ نابيت!. هه‌ر بانگه‌وازيک بوټ لای هه‌ر شتيکي تری غه‌یری
 خوا بانگه‌شه‌ بکات، هه‌ر به‌و ده‌نگه‌ غه‌يبويه‌ی لای خواوه‌ بوټان ديټ، به‌راورد
 ناکريټ! جا چونکه‌ ته‌وان هه‌ر هه‌موويان سه‌لامی خويان ليبيټ هه‌ر له
 سه‌ره‌تای گزنگی په‌يدا بوونی مرؤفايه‌تويه‌وه‌ ته‌وحيدده‌که‌يان ناسی، درکيان به
 گزنگی و يه‌ک بوونی ته‌و سه‌رچاوه‌و ته‌و ته‌نھا رووگه‌يه‌ ده‌کرد، پيش ته‌وهی ته‌م
 ريسا گه‌ردوونيانه‌ که‌شف بکړين که‌ ئاماژه‌ بوټ يه‌ک سه‌رچاوه‌یې و يه‌ک رووگه‌یې
 لای خوی گه‌وره‌ ده‌که‌ن..

ته‌م په‌ی پي بردن ودرک کردنه‌ی پيغهمبه‌رانی خوا سه‌لامی خويان ليبيټ به
 حه‌قيقه‌ت و گزنگی و ناراسته‌و مه‌به‌ستی ته‌وحيد بوو که‌ وای ليټ ده‌کردن سوور
 بن له‌سه‌ر ناسين و ته‌نھا په‌رستنی خوی په‌روه‌ردگاری تاك و پاک و واز هيټان له
 شيرک و توخن نه‌که‌وتنه‌وه‌ی، ته‌مان له‌ هه‌موو که‌س زياتر هه‌ستيان به‌ گه‌وره‌یې
 بانگه‌وازه‌ خواوويستيه‌که‌يان ده‌کرد، بويه‌ ته‌وه‌نده‌ش سوور بوون له‌ سه‌ری،
 ته‌وه‌ی وای ليده‌کردن که‌ هه‌موو بوونی خوټان له‌ پيناو سه‌رخستيدا سه‌رف

که ن، نېستېعاب کړدنی ته و اوای ته و حیده که بوو، به و نېعتیبارهی حه قیقه ته ی بوون و ژینه، به و سیفه ته ی په یامیکه و له لایه ن خوی تاك و پاکه وه بویان هاتووه، نه مانیشی به تابه تی بو ه لېژاردووه، نه مانیش به و فیتره پاکه ی خویان که بوته جهازی وهرگرتن درکیان پې کړدووه، له وهش دلنیا بوون که هم سه رچاوه که یه که و هم یه که په یامه و به یه که نه غمه بو هه موویان هاتووه.. یه که و فره یی هه لنگریت..

نهم په ی پېبردن و شاره زا بوون و نهم په بندو پېوه به ند بوونه ی پېغه مبه ران سه لامی خویان لېبیت به کړوکی په یام و بانگه وازه کانیانه وه، نه مه ی که هه موویان به سه روشی پاک و زهینی روونیان هه ستیان پې ده کړد، له فره رمايشی هه موویاندا له قورئاندا دهرده که ویت، هه موویان نامازه به وه ده که ن، جاری واش هه یه قورئان خو ی پېغه مبه ران به بانگه وازه که یان ده ناسینیت! جاری واش هه یه نامازه به درک کړدنه کانیان ده کات، نه وه تا بو سه ییدنا نوح ده فره رموی:

(قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَنِيَّةٍ مِّن رَّبِّي وَأَتَانِي رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِي فَعَمَيْتَ عَلَيْكُمْ أَنْزَلْنَاهُمْ مَّا هُمْ كَارِهُونَ * وَيَا قَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ ۗ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ آمَنُوا إِئِنَّهُمْ مُّلاقُوا رَبِّهِمْ وَلِكُلِّي أَرْأَكُم قَوْمًا تَجْهَلُونَ * وَيَا قَوْمِ مَن يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُّهُمْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ) هود/ ۲۸-۳۰ واته: نوح فره رموی:

نهری قه و مینه، نه گهر من له سه ر به لگه و نیشانه ی ریبازو به رنامه یه کی خوی خووم بم و نه و خپرو ره حمه تی خو ی پې به خشیم، به لام که نپوه کوپر بن و نه یینن، چی بکه م؟! که نایینن و ناتانه ویت، نایا به زور به سه رتانیدا بدهین و به خورتی نیمان له دلئاندا دروست بکه ین..؟! هه قه و مینه، خو من له به رامبه ر نهم بانگه وازو بانگ کړدنه تاندا داوای سامان و خه رچی ومه سه روفتان لې ناکه م.؟ یاداشتی من له سه ر که س نییه، له سه ر خوی خوومه.. من چو ن نه وانه دهر ده که م که نیمانان هیناوه؟ چو ن له خو میان دوور ده خه مه وه،؟! خو نه وانیش

به دیداری خوی خویان ده‌گهن، به‌لام دیاره ئیوه خۆتان نازانن و په‌ی به‌شت نابهن ئه‌رئ قه‌ومینه، ئه‌گهر من ئه‌و ئیماندارانه‌م ده‌رکرد، کئ له‌ سزای خوا په‌نام ده‌دات و له‌ خۆم ده‌گریت؟! مه‌گهر ئیوه بیر له‌وه‌ ناکه‌نه‌وه‌ که‌ شتی وا ناییت و ناشیت؟!

ههر ئه‌م شیوازه‌شه‌ که‌ له‌ فه‌رمایشتی سه‌ییدنا سألحدا ده‌بیینن: (قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَآتَانِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ) هود/۶۳ واته: فه‌رمووی: ئه‌رئ قه‌ومینه، ئه‌گهر من له‌سه‌ر به‌لگه‌و نیشانه‌ی ریبازو به‌رنامه‌یه‌کی خوی خۆم بم و ئه‌و خپرو ره‌حمه‌تی خوی پئ به‌خشییم، باشه‌ ئه‌گهر من سه‌رپه‌چیم له‌ فه‌رمانه‌کانی کردو په‌یامه‌که‌ییم نه‌گه‌یاند، کئ دالده‌م ده‌دات و له‌ سزای خوا په‌نام ده‌دات و له‌ خۆم ده‌گریت...؟! ئاخ‌ر خۆ دیاره ئیوه زه‌ره‌ری متان ده‌ویت!!

یان له‌ سیره‌ی سه‌ییدنا ئیبراهیمدا ده‌یخوینینه‌وه‌ که‌ ده‌فه‌رموئ: (وَخَاجَهُ قَوْمُهُ قَالَ اتَّخِجُونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ * وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ) الانعام/۸۰-۸۱ واته: قه‌ومه‌که‌ی که‌وتنه‌ ده‌مه‌وه‌ری و موجداه‌له‌ی، به‌لام ئه‌و پئی فه‌رموون: ئایا ئیوه ده‌رباره‌ی تاك و ته‌نهایی ئه‌و خوا گه‌وره‌یه‌ که‌ هیدایه‌تی داوم و رپی راستی نیشان داوم ئه‌و شه‌ره‌ ده‌مه‌ له‌گه‌ل من داده‌مه‌زینن ..؟! من له‌و شیرکه‌ ناترسم که‌ ئیوه ده‌یکه‌ن، ئه‌وانه‌ی ئیوه به‌ هاوه‌لئ خوی گه‌وره‌یان داده‌نن، توانای زیان و سوودیان نییه‌ مه‌گهر خوی گه‌وره‌ خوی وویستی له‌سه‌ر شتیك هه‌بییت، چونکه‌ خوی گه‌وره‌ په‌ی به‌ هه‌موو شتیك ده‌بات و ئاگای له‌ هه‌موو شتیکه‌، به‌لام ئیوه بیر ناکه‌نه‌وه‌و پئ ئاگان.. من چۆن له‌و شتانه‌ بترسم که‌ ئیوه کردووتانن به‌ خواو له‌ جیاتی خوی گه‌وره‌ داتاناون و ده‌یانپه‌رستن، که‌چی ئیوه له‌و خوایه‌ ناترسن، که‌ ئاوا پئ به‌لگه‌و

ده‌ليل شه‌ريکتان بُو داناوه؟! جا‌ته‌گه‌ر راست ده‌کهن و زانياريتان هه‌يه، ئاده‌ي با بزانيں کام ده‌سته‌و لايه‌نمان شايسته‌ي هيمني و ئاسايش و ئاسووده‌يهه؟!

هه‌ر نه‌م شپوآزي گف‌توگوځويه‌يه که له سهر زماني سه‌ييدنا شو‌عه‌يبيش ده‌فه‌رموي: (قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَرَزَقْنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَا أَنْهَاكُمْ عَنْهُ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ) هود/ ۸۸ واته: فه‌رموي: ئه‌ري قه‌ومينه، ئيوه ده‌بينن وا من له‌سهر به‌لگه‌و نيشانه‌ي ريبازو به‌رنامه‌ي خواي خووم، ئه‌ويش خپرو رزق و روژيه‌كي پاك و چاكي له لايه‌ن خوځيه‌وه پي به‌خشيوم، من ربي شتيکتان لي ناگرم، خوشم له‌ولاهه‌ نه‌نجامي بده‌م! (چي به ئيوه ده‌ليم بيکه‌ن، خووم پيش ئيوه ده‌يکه‌م) چونکه مه‌به‌ستم چا‌ک‌سازيه‌و هيچي تر، تا بشتوانم ده‌يکه‌م، سه‌رکه‌وتنيشم به‌ ده‌ست غه‌يري خواي گه‌وره نييه، بو‌يه پشتيشم هه‌ر به‌و به‌ستوه‌و له هه‌موو کاریکدا هه‌ر بو لاي نه‌و ده‌گه‌رپمه‌وه..

هه‌ر نه‌مه‌ش له سه‌ييدنا په‌عقوبدا ده‌بيستين که به‌ کوږه‌کاني ده‌فه‌رموي: (قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ) يوسف/ ۸۶ واته: سکا‌لو‌و ئاهو نزوله‌م ده‌به‌مه‌وه لاي خوا، چونکه نه‌وه‌ي من له خواي خومي ده‌زانم ئيوه نايزانن و په‌ي پي نابه‌ن .. وه هه‌روه‌ها..

ئاوا له فه‌رمايشتي هه‌موو پيغه‌مبه‌راني خواي گه‌وره دا سه‌لامي خوايان لپيټ له ووتوو ويژو سيفاتياندا، هه‌ست به‌و ئيدراکه گه‌وره هاوبه‌شه ده‌کهن که هه‌يانبووه، له فه‌رمايشتي هه‌مويانه‌وه نه‌وه روون ده‌بيته‌وه که نه‌م پوله هه‌ل‌بژارده‌ي خوا، به‌ دل و ده‌رونيان، به‌ قه‌ناعه‌تيان، به‌ هه‌ست و هوښي به‌رفراوانيان، به‌ هه‌موو کيان و بوونيان په‌بيان به‌ په‌کخواناسي و

خوابه‌په‌كناسين و په‌كخواوويسي ده‌بردو ده‌پانزاني كه نه‌مه نه‌و حه‌قيقه‌ته‌په كه له پښاويدا هه‌لېږت‌راون، هه‌ستيان به‌وهش ده‌كرد كه هه‌موويان وهك يه‌ك و به‌په‌ك ته‌رزي باس ده‌پانه‌وويست خه‌لكي لي‌ شاره‌زا كه‌ن..

جيهازي هه‌ستيازي ئيمان:

رؤږبه‌رؤږ له‌گه‌ل زياد بووني زانيارى و به‌رفراوان بووني ئيدراكي مرؤف، ياساى يه‌كبووني نه‌م گه‌ردونه‌ى بو روون ده‌بېته‌وه، زانايانى مرؤفايه‌تى گه‌يشتونه‌ته‌په‌ى بردن به‌ يه‌كپتي پېكه‌تاه و يه‌كپتي بزووتن له‌ بوار و مه‌يدانه جياوازه‌كاني نه‌م گه‌ردوونه به‌رفراوانه‌دا، له‌ سنوورى ژيرى پښ شكاني خوښيدا نه‌وه‌ى كه‌شف كړدووه كه نه‌توم به‌ردى بناغه‌ى بنياتي نه‌م هه‌موو گه‌ردوونه‌په، ماده‌ش كه له نه‌تومدا ده‌رده‌كه‌ويت بوته‌هيزى نه‌م گه‌ردوونه، نه‌وه نه‌ما كه خه‌لكي واين ده‌زاني پېكه‌تاه‌ى هه‌موو شتيك جووته، ئيستا ناشكرا بووه كه بنج و بناغه‌ى هه‌موو پېكه‌تاه‌په‌ك هه‌ر نه‌تومه، هه‌ر نه‌توميشه كه ده‌بېته‌ ووزه. ديسان مرؤف گه‌يشتوته نه‌وه‌ى كه له سنوورى زانيارى خوښيدا بشزانيټ كه نه‌توم له ناوه‌وه‌ى خوښدا له بزوتن و جموجولپكي به‌رده‌وامدايه، چونكه له ناوه‌پراستي نه‌تومه‌كه‌دا ناوك هه‌په‌و به‌ ده‌ورى ناوكيشدا نه‌ليكترون ده‌گه‌پټ، وه‌كو فريدالدين العطار ده‌لټ: نه‌ليكترونه‌كان وه‌كو نه‌ستپره‌ى ده‌ورى خوږيكن كه به‌رده‌وام به‌ده‌وريدا خول ده‌خون. وه‌كو خوږه‌كه‌ى خوښان كه نه‌ستپره‌كان به‌ ده‌وريدا ديڼ و ده‌چن.

په‌كپتي پېكه‌تاه‌و يه‌كپتي بزووتن له‌م گه‌ردوونه‌دا نه‌و دوو ديارده‌په‌ن كه مرؤف كه‌شفى كړدوون، هه‌ردووكيان ئامازه‌په‌كى دوورى ياساى يه‌كبوونه گشتگيره گه‌وره‌كه‌ن، كه نه‌مړو وا مرؤفايه‌تى به‌ راده‌ى توانايى تيبينى و ته‌جروبه‌ى مرؤفپانه‌ى خوږى گه‌يشتوته نه‌و پله‌په‌ى ده‌رك كړدى.. نه‌مما ته‌بيعه‌ته‌ تايبه‌تپه‌كه‌ى پيغه‌مبه‌ران سه‌لامى خويان ليپټ هه‌ر هه‌موو نه‌م ريساو ياسا گشتگيرو گه‌وره‌په‌ى گه‌ردوونى له ساتپكي چاوتروكاندا ده‌رك پښ كړد.

چونکه نه و ته بیه ته تایبه ته له وه رگرنه راسته و خو که شیدا تایبه ت بو، له توانای وه رگرنه شیدا هر تایبه ت بو..

نه و ئیدراک و په ی پښ بردنه ی پیغه مبه رانی خوا له ری لیکو لینه وه ی زانستی و ته جروبه ی خو یان یا هی مرؤ فایه تیبه وه نه بو وه، به لکو نه وان جهمازیکی هه ستیاری کاملی راسته و خو ی ئیمانیا ن پښ به خشرا بو، بو یه هر راسته و خو ی یه کسه ر ئیستیعا بی نه و یه کیتی پیکه ات و یه کیتی بزوتنه وه ی گه ردو ونیبه یان ده کرد، بو یه زیاترو زووتریش له هه موو که سیکی دی هه ستیا ن به وه ده کرد که نه م یه کیتی پیکه اته هر له یه ک ناراسته شه وه دیت، ناراسته ی پیکه اتن و فه رمانی جوو له و بزووتن هر له یه ک سه رچاوه وه دیت..

نه م جهمازه هه ستیاره خوا بیه ی له و ته بیه ته تایبه تییا نه دا ته رکیب کرابوو، له هه موو نامپرو نالیه تیکی تر ووردترو گشتگیر ترو ته واوتر بو، چونکه له سات و نانی چاوترو کاندا په ی به و یه کیتی سه رچاوه ی ناراسته ده برد که له پشت پیکه اته و بزوتنه وه کانه وه ن، هر زور خیرا و موته کامل درکی به وه ده کرد که له پشت هه موو بزوتنه وه کانه وه، له پشت هه موو رو داوه کانه وه، له پشت هه موو یاسا و ریسا گه ردو ونیبه کانه وه یه ک سه رچاوه هه یه و سه رچاوه که ش هر یه که و هاوتای نیبه بو یه له هه موو که سیکی ش خیراترو چاکترو قولتر باوه ریا ن به خوابه یه کناسین (ته وحید) ی خوا ی کردگارو په روه رگارو ده سه لا تدار هی نا بوو..

وه نه بیټ من که ئیستا باسی نه و دوو دیارده ی یان زیاتره ی یه کیتی پیکه اته ی گه ردو ونه که شف کراوه که ی به رده ستی مرؤ فایه تی ده کم له بهر نه وه بیټ که زانستی نه مړو سه لماندوونی! نا چونکه زانستی له مه یدانی خویدا ده توانیټ شت بسه لمینیټ یا نه فی کات، هه موو نه و (حه قیقه ت) انه ش که زانست ده یانگاتن شتیکی ریژه یی پیبه ستن! مومکینیش نیبه هه تا هه تایه به ریگای ته جریبی خو ی

بگاته کۆتايي حه قيقه تپکي ته واو، چ جاي نه وهی مرؤف بتوانيت به تيؤره زانستيه کاني شايه تي چؤنيه تي حه قيقه تپکي گهر دووني وا بدات، جاري وا هه يه تيؤريکي (زانستي) شتپک ده لپت، تيؤريکي (زانستي) تر به درؤي ده خاته وه! يان بؤي راست ده کاته وه.. من که باسي يه کپتي پپکها ته ي گهر دوون و يه کپتي بزروتنه وه کانيم کرد، له بهر نه وه نه بوو تا راستي ئيدراک و په ي پښ بردنه که ي پيغه مبه رانيان پښ به راورد که م! نه خپږ، مه به ستي من نه وه بوو که ئاماژه به سه رچاوه ي وه رگرتي وه حيه که بکه م، تا ديدکي روون و بيرپکي به رفرواني واقعي و تيگه يشتنيکي ته واوو گشتگيرو سه رراستانه مان ده رباره ي حه قيقه تي بوون و گهر دوون و مرؤف لا دروست بيپت..

له وانه يه زانستي نه مرؤ درکي به هه نديک ديارده ي گهر دووني کرد بيپت له وانه ي په يوه نديان به حه قيقه تي يه کپتي پپکها ته که وه هه يه نه و يه کپتيه ي وه کو بوونه به رفرواني گشتگيره راسته و خوکه ي خؤي چوو بووه چوارچپوه ي ئيدراک و ئيستيعابي پيغه مبه رانه وه سه لامی خويان ليپت که به ته بيعه ته تا يبه تيه خواپداوه که ي خؤيان، په بيان به ته واوي ديمه ن ووپنه و روداوه کاني نه و حه قيقه ته بردبوو، ئيدي نه مه زانست ده توانيت بيسه لميپت يان ناتوانيت.. زانست باوه رپي پپه تي يان پپي نيه په ي به هه مووي بردووه يان نا، نه وه يان مه سه له يه کي تره، چونکه تيؤريه زانستيه کان خؤيان جاري جي باس و ليکؤلپنه وه و توپښنه وه ي زانستين، چونکه هيشتا تيؤره زانستيه کان جيگير نه بوون، نه شگه يشتوونه ته کؤتا برپار، بؤيه زانست ناشيت بکريته پپوهري راست و دروستي په يامي خواي، چونکه ده بيپت پپوهرو ته رازووي پپوان و کيشان خؤيان نه گؤرو جيگيرين، ره ها بن و گه يشتبنه ناستي کؤتايي حه قيقه ت. له بهر نه مانه يه که حه تمه ن ده بيپت پپوهر په يامي خواي بيپت نه ک شتي تر، ده بيپت برپاري کؤتا فه رماني خواي بيپت، چونکه نه گؤره و پښ هاوتايه له مه شه وه حه قيقه تپکي تري زؤر گرنگ دپته کايه وه..

تهنھا ئەم تەبىئەتە تايىبە تىبە خاوپىداوانەى راستە و خۆ بە رىئساي پىكھاتەى گەردوون و بوونە وەرەو پەيوەستن، مافى ئەو دەيان ھەيە نەخشەى رېى مرؤفايەتى داپرېژن و رېيازو ئاراستەى ژيانيان ديارى كەن. چونكە ئەو ھى ئەوان ديارى دەكەن و نىشانى دەدەن لەگەل ھەموو رىئسا نەگۆرەكانى ترى پىكھاتەى بوون و چۆنىەتى بزوتنەو ھەردوونىەكان يەك دەگرەنەو، بە مانايەكى تر: چونكە گەردوون پەيامى بەربلاوى پەيامى پىغەمبەرەنە، ئەو رېيازو بەرنامەى ئەوانىش دايدەرپېژن گەردوونىكى نوسراو ھىە چونكە سەرچاوەى پىكھاتن و فەرمانى بزاقى ھەردووكيان ھەر يەكە.. ئەمەى ئەمان دەيكەنە رېيازو بەرنامەى مرؤفايەتى وەحى خوايەو بە ھەلەدا ناچىت، گومرا نايىت، سەرى لى تىك ناچىت، درؤ ناكات، ناشارىتەو، بەربەستەكانى ماھىيەت و كات وشوین كار لە ھىچ حەقىقەتىكى ناكەن. چونكە وەحىيەو لە خواو ھاتووە، وەحىيەو پەيوەندى نە بە كاتەو ھەيە نە بە شوینەو.

بەرنامەى ژيان و رېيازى خەبات و

حەقىقەتى گەردوون:

وويستى خواى كردگار وا بوو كە ھەر ناوبەناو پىغەمبەرەنى خۆى بۆ كۆمەلگەكانى مرؤفايەتى بنرېت، تا ئەم مرؤفايەتیبە ھەمىشە بە حەقىقەتە رەھاكەو پەيوەست بىتەو ئەو حەقىقەتەى كە دواى سەدان سەدەى لىكۆلینەو سەرنجدان ئىدراكى بەشىكى كەمیان لى كردووە، كە موممكىن نىبە لە رېى بىرو دىدو سەرنج و تەجرۆبەى خۆيانەو ھەتا ھەتايە بگەنە ھەموو حەقىقەتەكە، دروستى و سەلامەتى ئەو پەيوەست بوونەش بەو دەبىت كە ھەنگاوەكانيان لەگەل ھەنگاوەكانى گەردووندا ھەل بىننەو تا بزاق و جموجوليشيان لەگەل بزوتنەو ھى گەردووندا بسازىت، تا سروشت و فىترەتى مەخلوقىتى خۆيان لەگەل سروشتى ئەم گەردوونە بەرفراوانەدا يەك بگرىتەو.

له‌م روانگه‌وه بوو که ده‌بوو هه‌ر يه‌ک سه‌رچاوه هه‌بیت که مرؤف دیدی راست و روون و ئایدیۆلۆژییه‌کی موته‌کامیلی گشتگیرو پراوپری حه‌قیقه‌تی بونه‌وه‌ری وای لپوه‌وه‌رگن که پراوپر گشتگیری کیان و بوونی مرؤف خۆیه‌تی. که مرؤفه‌کان به‌ره‌و ئه‌و ئامانجه‌ ده‌بات که بۆی خولقی‌نران، بۆ ئه‌و مه‌به‌ستانه‌یان ده‌خاته کار که مرؤفایه‌تیان بۆ هینراوه‌ته‌ کایه‌وه. له‌م دیده‌وه، له‌م روانگه‌وه‌یه که ده‌بیت په‌ی به‌وه‌ بېریت که رېيازى راستى خه‌بات و به‌رنامه‌ی دروستى ژيانى مرؤفایه‌تی هه‌ر ده‌بیت له‌ خواوه‌ بېت، چونکه ئه‌و کاته وورده‌کاریه‌کانی ئه‌و رېيازو به‌رنامه‌یه‌ له‌گه‌ڵ نه‌خشه‌کاریه‌ وورده‌که‌ی گه‌ردووندا يه‌ک ده‌گرنه‌وه، له‌گه‌ڵ بزوتنه‌وه‌ فیزیکیه‌که‌ی گه‌ردوونیشدا ده‌سازین و روو له‌و ئاراسته‌ش ده‌که‌ن که خوای هه‌مووان، ئاماژه‌یان پێ ده‌کات که بۆی بپۆن. ئه‌و ساته‌ هه‌موو خه‌لکه‌که‌ له‌و ته‌سلیم بوون و گوپرایه‌لی (سیلم) له‌دا ده‌بن که خوای گه‌وره‌ داوای له‌ هه‌موان کردووه‌ وه‌ری بگرن: **(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً)** البقرة/ ۲۰۸ واته: ئه‌ی ئه‌و که‌سانه‌ی باوه‌رتان هینراوه‌ هه‌مووتان ته‌سلیم به‌ خوای گه‌وره‌ بن و گوپرایه‌لی ئه‌و بکه‌ن. چونکه ئه‌م خۆ ته‌سلیم کردنه‌ گونجانه‌ له‌گه‌ڵ گه‌ردوون گونجانه‌ له‌گه‌ڵ سروشتی مرؤقیتی خۆیان که هه‌ر وه‌کو سروشتی مه‌خلوقیتی گه‌ردوونه، به‌مه‌ش هه‌موویان ئاشتی له‌گه‌ڵ يه‌کتر دروست ده‌که‌ن، چونکه له‌ هه‌موو هه‌لس و که‌وتیکی ژيان و چالاکی و گه‌شه‌و نه‌ش و نمایه‌کی فیزیکی خۆیان و هیزی بیرو ده‌سه‌لاتیاندا ئاشتییانه‌ بۆ ئه‌و ئاسته‌ به‌رز ده‌بنه‌وه‌ که ده‌بیت له‌ ژيانی دنیاى خۆياندا بيگه‌نێ.

هه‌ر يه‌ک سه‌رچاوه‌ی گه‌رانه‌وه‌و ئێ وه‌رگرتن هه‌یه، غه‌یری ئه‌و هه‌مووی گومراییه‌و سه‌رگه‌ردانی و پشپۆیه‌، يه‌که‌میان ره‌وايه‌و غه‌یری ئه‌و باتله‌، چونکه په‌یوه‌ستیان به‌ سه‌رچاوه‌ی يه‌که‌مه‌وه‌ نیه‌ ئه‌و هۆکارو شپوازانه‌ی ئیدراک و په‌ی بردن که به‌گشتی مرؤف به‌خشاوه‌ سنوردان، هی ئه‌وه‌ نین سه‌ربه‌خۆ مرؤف بگه‌یننه‌ ئیدراکی حه‌قیقه‌ته‌ گه‌وره‌که‌ی گه‌ردون و بوون، که‌م و کورتین، هه‌ر بۆ ئه‌وه‌ به‌م مرؤفه‌ به‌خشاوان تا به‌ ره‌نجی خۆشی هه‌ندیک له‌ حه‌قیقه‌ت و

رېساي گه‌ردوونى و تواناو ووزهى خودى مرؤف خۆى كه‌شف بكات به‌و راده‌يهى كه‌ بۆ خيلافه‌ت و ئاوه‌دان كردنه‌وهى سه‌رزهمين پېويستىتى، كه‌ بۆ پېشخستنى ژيانى دنياو گه‌شه‌و نه‌ش و نماى بيرو ديدى خه‌لكى پېويستىتى، بۆيه له‌وانه‌يه له‌م رووه‌وهو هه‌نگاوى باش هه‌لپېنېته‌وهو چه‌نده‌ها قۇناغى چاك پېش كه‌ويّت، به‌لام هه‌رگيزاو هه‌رگيز نه‌م هه‌نگاوو قۇناغانه‌ ناىگه‌يننه‌ ئيدراكى كه‌نارىكى نه‌و حه‌قيقه‌ته‌ گه‌وره‌يهى بوون كه‌ شياوى ديارى كردنى رېيازى خه‌بات و دارپشتنى به‌رنامه‌ى ژيانى كه‌ن! رېياز ديارى كردن و به‌رنامه‌ دارپشتن نابىت به‌ گوڤره‌ى بارودؤخى نائاسايى و حاله‌تى كتوپپى بيّت، به‌لكو حه‌تمه‌ن ده‌بيّت به‌ پپى كۆمه‌لېك ئاراسته‌و ئاموژگارى وا بيّت كه‌ دواتر له‌گه‌لّ نه‌و پېكه‌هاته‌ى سيستم و چۆنيه‌تى بزاشى گه‌ردوونه‌دا يه‌كاندگير بېنه‌وه كه‌ بوونى گه‌ردوون و ژيان و مرؤفى له‌سه‌ر دامه‌زراوه، بۆ هېنانه‌ دى نه‌و ئامانجه‌ گه‌وره‌يه‌ش بن كه‌ گه‌ردون و ژيان و مرؤفاه‌تويه‌كه‌ بۆ هېنانه‌دى نه‌و دروست كراون.. نه‌و ئامانجه‌ گه‌وره‌يه‌ى كه‌ كردگارى گه‌ردوون و ژيان و مرؤفه‌كه‌ ديويّتى و دوور له‌ كاريگه‌رى كات و شوڤن و ئاتاجى ديارى كردووه، كه‌ به‌ بئ هېچ گومان و دلّه‌ راوكه‌يه‌ك نه‌م مرؤفه‌ سنوورداره‌ نه‌زانه‌ى هه‌ميشه‌ وا له‌ ژېر كاريگه‌رى كات و شوڤن و ئاتاجى خۆيدا، په‌ى پئ نابات و ئيدراكى هه‌موو گوڤشه‌و كه‌نارىكى ناكات..

نه‌و كه‌سه‌ى به‌رنامه‌ گه‌شتى رېيه‌ك ديارى ديارى ده‌كات، ده‌بيّت هه‌ر نه‌و كه‌سه‌ بيّت كه‌ شاره‌زاي هه‌موو رېگاكه‌يه‌. مادام مرؤفېش به‌پپى سروشتى خۆى رېنگاي هه‌موو ژيان شاره‌زا نيه‌و سه‌دان و هه‌زاران نيشانه‌ى رېناسينى لئ شاراوويه‌، ته‌نانه‌ت نزيكترين ساتى داها‌تووشى له‌به‌ر چاو نيه‌و چه‌ندىن به‌ربه‌ستى له‌رېدايه‌ چۆن ده‌توانىت رېيازى خه‌بات و به‌رنامه‌ى ژيانى مرؤفاه‌تويه‌تى دارپژيّت؟! هه‌ر وه‌ك نه‌وه‌ى كه‌ مرؤف ناتوانىت به‌رنامه‌يه‌كى پاك و پوخت و ره‌وا بۆ گه‌شتى رېگايه‌ك ديارى بكات كه‌ خۆى هېچ شتېك ده‌رباره‌ى نه‌و رېگايه‌

نازانېټ، که‌وابوو ناشزانېټ و ناتوانېټ و مافي نه‌وه‌شي نيېه رښتيازي خه‌بات و به‌رنامه‌ي ژيانې خه‌لکې ديارې بکات. له‌بهر نه‌مه‌يه که ده‌لښن يان ده‌بڼ مرؤفقيه‌تي بکه‌ويټه گومپرايې و سه‌رگه‌ردانې و لاروويږيه‌وه، يان ده‌بڼ بگه‌رپټه‌وه سه‌ر رښتيازو به‌رنامه‌که‌ي خواي گه‌وره. نه‌و رښتيازو به‌رنامه‌يه‌ي که له خواي کردگاري گه‌ردوون و ژيان و مرؤفقه‌وه هاتووه.

په‌يامه‌کانې خواي په‌روه‌ردگاري په‌ک به دووي په‌کدا هاتن و چوون، هه‌ر په‌که‌يان ده‌ستي مرؤفقيه‌تي ده‌گرت و به‌سه‌ر رښتيازي دروست و رښتيازي نووري خوادا به‌ره‌و خواوويستيان به‌رز ده‌کردنه‌وه، گه‌رچې نه‌م مرؤفقيه‌تيايه به‌دبه‌خته‌ش هه‌ر نابينا خوې راده‌پسکاندو له ري لاي ده‌دايه‌وه! ده‌که‌وته‌وه سه‌ر به‌رنامه‌کانې جاهيليه‌ت و گوپې خوې له نامؤژگاري کاروانچيه‌يه شاره‌زاکان ده‌ئاخنييه‌وه! هه‌ر وا به‌و سه‌رپېچې و ياخي بوونه‌وه ده‌که‌وته‌وه زولم و نارپه‌وايې تا ديسان کاروانچيه‌ي کي تري دلسؤزي بو ده‌هاته‌وه‌وه ده‌يگپرايه‌وه سه‌ر راسته رښتيازي خواوويستي و دادې کوومه‌لايه‌تيايه‌که‌ي.. له‌گه‌ل هه‌ر پيغه‌مبه‌رپکې نازيزو په‌يامې قونغاغېکې نويدا لايه‌کي نوپې حه‌قيقه‌ته‌وه گه‌وره‌که‌ي گه‌ردوونې ناسانتر به‌گوپره‌ي بوونې بو روشن ده‌بووه تا ئيدي کوټا په‌يامې خواوويستي بو هات، تا له زه‌مانې روشدي ژيري مرؤفقيه‌تيايه‌ي بیدوئيټ، نه‌م په‌يامه کوټا ييه ژيري مرؤف ديټيټه دوواندن، تا هه‌موو حه‌قيقه‌ته‌کانې گه‌ردوون و ژيان و مرؤفې به‌ته‌واوي پڼ بناسينيټ، بو نه‌وه‌ي ئيتر ده‌رکيان پڼ بکات و نه‌قلې به‌وه بشکيت که ده‌بيټ له‌گه‌ل نه‌واندا پڼ هه‌لگريټ، نه‌م کوټا په‌يامه، نه‌م حه‌قيقه‌ته‌وه ره‌هايانه‌ي گه‌ردوون و ژيان و مرؤفقيشي نه‌وه‌نده جوان بو نه‌م مرؤفه‌ روون کردوټه‌وه که ئيدي پڼويستي به‌په‌ياميکې دي نامينيټ له دواي نه‌م بو روشن کردنه‌وه‌ي زياترو پڼناساندنې زياتري گه‌ردوون و ژيان و مرؤف بيټ، نه‌وانه‌ي په‌يامه‌که‌وه روون ده‌که‌نه‌وه‌وه نايه‌ته‌کانې ليک ده‌ده‌نه‌وه‌وه تا روژي قيامه‌ت، به‌سن..

پاشان: يان نه‌وه‌يه مرؤفقيه‌تي ده‌بيټ له‌م چوارچيوه به‌رفراوانه‌دا بجولټ، که بواري ته‌واوي هه‌يه‌وه ده‌توانيت به‌راقيترين شيوه داهيټانې خوې و چالاکي

نوټی کړدنه‌وهی خوټی بخته‌وه، به شیوه‌به‌کیش که ده‌توانیټ به‌رده‌وام به حه‌قیقه‌ته گه‌وره‌کانی گه‌ردوونه‌وه په‌یوه‌ستیان بکاته‌وه، ته‌نہا له‌م ریټه‌شوه‌وه ده‌توانیټ په‌یوه‌ست بیټه‌وه نه‌ک له‌ ریټی تره‌وه، یان نه‌وه‌په له‌ ناراسته‌ی نه‌م په‌یامه‌ش خوټی راپسکینټیټ و له‌ کوټا ریټازی خوایی لادات و پروات بوټ خوټی سه‌رگه‌ردانانه ریټکات ووټل و گومرپایانه دوور له‌ هه‌موو مه‌شخه‌لیکی خواوو‌یستی هه‌نگاوی کوټرانه بنټ!

مه‌نزلیه‌ی پیغه‌مبه‌ران:

خوای گه‌وره که فه‌رمووی:

(تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِّمَّنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ
وَأَتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيْتَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ) البقرة/۲۵۳

واته:نه‌و نېرراوانه‌ی خوا (که پیټر باسی فه‌رموون) ریټزو پله‌ی هه‌ندیکیانمان داوه به‌سه‌ر هه‌ندیکی تریاندا، هه‌یانه‌ خوای گه‌وره راسته‌خو له‌گه‌لیدا داوه‌و پله‌و پایه‌ی هه‌ندیکی تریانی به‌رز کړدوټه‌وه، چه‌ندین به‌لگه‌و نیشانه‌ی روونی پیغه‌مبه‌ریټیمان به‌ عیسای کوړی مه‌ریه‌م به‌خشی و لایه‌نگریشی بووین و به‌ جوبره‌ئیلش پشٹیوانیمان لږ ده‌کرد..

نه‌م نایه‌ته چه‌روکی هه‌موو پیغه‌مبه‌رو په‌یامه‌کانیانی له‌ خوټ گرتووه هه‌روه‌ها وه‌سفی تاییه‌تی کوټمه‌لی پیغه‌مبه‌ران ده‌کات و نه‌و سیفه‌ته جوټیانه‌ی که له‌ خه‌لکی ناسایی پټی جوټی ده‌کړنه‌وه، هه‌ر له‌سه‌ره‌تاوه نایه‌ته‌که نه‌وه باس ده‌کات که خوای گه‌وره‌په که هه‌ندیک پیغه‌مبه‌ری له‌ هه‌ندیکی تریان پایه‌دار تر کړدوووه پله‌یه‌کی به‌رزتری پڅ به‌خشیووه، ئینجا هه‌ندیک نیشانه‌و دیمه‌ن باس ده‌کات، نه‌و پله‌و پایه‌ باس کراوانه‌یان له‌وانه‌په ده‌راره‌ی نه‌و که‌ش و ده‌ووو

به‌ره‌یانه‌وه بوویت که به ده‌وریانه‌وه بووه، که کارتی‌کردنی له‌سه‌ر چۆنیه‌تی بانگه‌وازه‌که‌یان و شوپن که‌وتوانیان هه‌بووه، وه‌کو ئه‌وه‌ی یه‌کیکیان پیغه‌مبه‌ریک بی‌ت و بو تیره‌و هۆزیک نیرا بی‌ت، یان نیراوی ئوممه‌تیک بوویت، یان نیراوی نه‌وه‌یه‌ک، یان پیغه‌مبه‌ری هه‌موو نه‌وه‌کانی مرؤفایه‌تی بووه.. هه‌روه‌ها ئه‌و پله‌و پایه‌یه له‌وانه‌یه ده‌رباره‌ی ئیمتیا‌زاتیک بوویت که به‌تایبه‌ت به‌یه‌کیکیان درا بی‌ت، یان به‌ئوممه‌ته موسولمانه‌که‌ی درا بی‌ت.. یان ئه‌و پله‌و پایه‌یه له‌وانه‌یه په‌یوه‌ندی به‌خودی په‌یامه‌کانیانه‌وه بی‌ت، وه‌ک ئه‌وه‌ی په‌یامی یه‌کیکیان له‌هی ئه‌وانی پێشتر گشتگیر تر بی‌ت و هه‌موو لایه‌نه‌کانی دیدو ژبانی خه‌لکی بگرتته‌وه..

ده‌قی ئه‌م ئایه‌ته لێ‌رده‌دا دوو نمونه‌ی سه‌ییدنا موسا و عیسا‌ی هیناوه‌ته‌وه سه‌لامی خویان لیبیت ئینجا به‌شپوه‌یه‌کی گشتی ئاماژه‌ی به‌وانی تر کردووه:

(مِّنْهُمْ مَّن كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ)..

خوای گه‌وره که باسی یه‌کیک له‌قورئاندا ده‌فه‌رموئ که له‌گه‌لیدا دوا‌بی‌ت، یه‌که‌سه‌ر هۆش ده‌روات بو سه‌ییدنا موسا، بو‌یه پێویست ناکات ناوی به‌یینی‌ت! که ناوی سه‌ییدنا عیسا‌ش ده‌هینیت یه‌که‌سه‌ر ناوی دایکی ده‌بات، حیکه‌مه‌تی نه‌مه‌ش رۆشنه.. کاتیک قورئان ده‌هاته‌ خواره‌وه ئه‌فسانه‌گه‌لێک ده‌رباره‌ی سه‌ییدنا عیسا‌و دایکی هه‌بوون، کۆمه‌لێک قسه‌و قسه‌لۆک هه‌بوون که گوایه نه‌عوذوبیلا کورپی خویه‌! یان ده‌رباره‌ی ئه‌وه‌ی که ژبانی پیرۆزی ئه‌و دوو لایه‌نی لاهوت و ناسوت (به‌شهری و خوایی) تیدا‌یه‌! یان گوایه‌ سروشتیکی خویه‌تی هه‌بووه که له‌سروشته به‌شهریبه‌که‌یدا تهاوه‌ته‌وه‌! هه‌ر وه‌کو خوی له‌ئاودا ده‌تویته‌وه‌! زۆر داستان و چیرۆک و نه‌فسانه‌ی تر که که‌نیه‌سه‌کان کۆری هه‌موو کۆمه‌لگه‌یه‌کیان پێ گه‌رم و سه‌رگه‌رم کردبوو! ئینجا بوو به‌ مونا‌قه‌شه‌یه‌کی زۆر دژوار که هه‌زارانی له‌سه‌ر کوژرابوو، روبراری خوینی له‌ده‌وله‌تی رۆمانیدا له‌سه‌ر هه‌ستابوو! ئینجا ده‌بوو ئاوا قورئان راستی سه‌ییدنا عیسا‌ روون کاته‌وه‌و

به‌شهرتی ئه‌و زاته به‌سه‌لمینیت و هه‌میشه به‌ ناوی دایکیه‌وه ناوی به‌ینیت، ئه‌مما روح القدس ئه‌وه قورئان روونی کردۆته‌وه که مه‌به‌ستی له‌وه جو‌برائیله سه‌لامی خوای لیبت که وه‌جی بو ییغه‌مبه‌ران ده‌هینا..

ئه‌مه‌ش گه‌وره‌ترین لایه‌نگیری خوایی بو، به‌و ناماژه خواییه ئه‌و به‌پرستی پله‌و پایه‌ی پیدسه‌وایه‌تیه بو ئه‌و ییغه‌مبه‌ره به‌پزانه له ناو کۆمه‌نگای مرؤفایه‌تیدا چه‌سپا، رۆی گه‌وره‌ی ئه‌وان لای خویان و لای خه‌لکیش روون بووه، ئه‌وه‌ش چه‌سپا که ئه‌وه هه‌ر خوای گه‌وره‌یه که ئه‌و به‌پزانه پایه‌دار ده‌کات و جی و ریان بو دیاری ده‌کات و ده‌شیان پارێزیت، ئه‌و ده‌ستی به‌بالایه‌نه‌وه‌یه تا ئه‌و ری دوورو سه‌خته‌ی بانگه‌وازی خوایی بپرن، هه‌ر ئه‌ویشه که هیمنی وئاسوده‌یی ودا بین بوون و خوگریان پخ ده‌به‌خشیت، هه‌ر خوایه که له کاتی ناره‌حه‌تی و قوول بوونه‌وه‌ی که‌ندو کۆسپی سه‌ر ریاندا پشتیان ده‌گریت و دلنه‌واییان ده‌کات و هاتنیان ده‌داته‌وه بو ئارامگری و به‌رده‌وام بوون.. ئه‌مانه هه‌مووی ئه‌و لایه‌نگیری و پشتیوانیه‌یه که نایه‌ته‌که باسی ده‌کات (وَأَيَّدْنَاهُ).. ئه‌مما به‌لگه‌و نیشانه‌کان (الْبَيِّنَات) که به‌سه‌ییدنا عیسا‌ی سه‌لامی خوای لیبت به‌خشی ئه‌وه زۆرن له‌وانه ئینجیل که بو‌ی نارده‌ خواره‌وه، هه‌روه‌ها ئه‌و موعجیزانه‌ی تریش که بریتی بوون له ده‌یان کاری نا‌ئاسایی که له‌سه‌ر ده‌ستی پیروزی رووی ده‌دا، که له زۆر شوینی قورئاندا بو به‌راست ناساندنی خۆی و په‌یامه‌که‌ی باسی فه‌رموون وه‌کو: (وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ أَنِّي أَخْلَقْتُ لَكُمْ مِنَ الطَّيْرِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُم بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدْخُرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّكُم إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ) آل عمران/ ٤٩ واته: سه‌ییدنا عیسا به‌به‌نو ئیسرائیلیه‌کانی فه‌رموو که من نی‌راوینکی خوای گه‌وره‌م و بو ئیوه هاتووم، به‌ دنیاییه‌وه من به‌لگه‌و نیشانه‌ی به‌هیزم له خوای خۆتانه‌وه بو

هېناون: من له قور شپوهی بالنده تان بو دروست ده که م و له بهرچاوتان فووی پيدا ده که م به فهرمانی خوی گه وره ده بیته بالندهی راستی! من کوپری زگماک و گه پری و گولی و به له کی زگماکتان بو چاک ده که مه وه، به وویست و ئیراده و مؤله تی خوی گه وره ش مردووتان بو زیندوو ده که مه وه! هه وائی نه و شتانه شتان پی راده گه یه نم که له ماله وه ده یخون یان هه لی ده گرن و له گه نجینه ی ده که ن! به راستی نه مانه نیشانه و به لگه ی گه وره پی خواو راستی پیغه مبه رایه تیه که ی منه نه گه ر راست ده که ن و باوهریش ده هیئن..

ده قی نه م نایه ته لیړه دا ناوی محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ناهینیت، چونکه ناوهرؤکی نایه ته که ی ئیره و نه وانی برپه که نه راسته ی سه ییدنا محمد خوی کراوه، به به لگه ی نایه ته کانی پیشترو پاشتری نه م، وه کو: (تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَنْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ...) باسه که باسی پیغه مبه ره به ریزه کانه و بو نه م صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده کریت.

که ته ماشای پله و پایه و مه نزیله ی پیغه مبه رانی به ریزه سه لامی خویان لیبت ده که ین ده بینین له هه موو لایه نه کانه وه محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له لوتکه دایه، جا له و لایه نه وه سه یر که ین که په یامه که ی گشتگیره و هه موو لایه نیکی ژبانی کومه لگه ی مروفایه تی له هه موو نه وه کانیدا گرتوته وه، یان له لایه نی نه و کومه لگه ی لیوه ده رکه وت و نه و نوممه ته زوره ی باوهری پی هیناوه، نه نجامه که هه ر نه گوړه و مه نزیله ی نه و له هه موو لایه که وه شایانی پله ی به رزی خوییه..

ئىسلام حه‌قىقه‌تى يه‌كبوونى گه‌ردوونه:

ئىسلام ته‌واوترىن ده‌رپرى دىدى حه‌قىقه‌تى يه‌كبوونى خواى په‌روه‌ردگار، له‌هه‌موو حه‌قىقه‌ته‌كانى گه‌ردووندا ئىسلام له‌هه‌موويان مه‌زنترو روونتره، چونكه‌ وويستى ئەو كردگاربه‌كه‌ هيچ شتٲك له‌ وئنه‌ى ئەو نيه، ئىسلام وويستى خوايه‌و حه‌قىقه‌تى ئەو فه‌رمانه‌ خوايه‌يه‌كه‌ فه‌رموويه‌تى: (كُنْ) واته‌ ببه‌! ئەم بونه‌وه‌ره‌ش له‌ وويستى ئەو (كُنْ فَيَكُونُ)ه‌وه‌ هاتووه، كه‌ بۆته‌ ئەو رٲسايه‌ى حوكمى هه‌موو يه‌كبوونى گه‌ردوون ده‌كات، له‌ يه‌كبوونى سٲلٲكى ساده‌وه‌ تا يه‌كبوونى مرؤفٲكى ته‌واو! هه‌روه‌ها يه‌كبوونى هه‌ر هه‌موو مرؤفٲايه‌تى، هه‌ر له‌ ئاده‌مه‌وه‌ عليه‌ السلام هه‌تا كوٲتا زارؤك و وه‌چه‌ى ئەو له‌سه‌ر ئەم زه‌مینه‌دا! هه‌روه‌ها يه‌كبوونى دين و به‌رنامه‌ خواوويستيه‌كه‌ى خواى گه‌وره‌ كه‌ بؤ قوٲاغ به‌ قوٲاغى كوٲمه‌لگه‌ى مرؤفٲايه‌تى هاتووه‌ هه‌روه‌ها يه‌كبوونى ده‌سته‌ى پٲغه‌مبه‌ران كه‌ ئەم دينه‌يان له‌ كات و شوٲنه‌ جياوازه‌كاندا وه‌ك يه‌ك ده‌گه‌ياندا! ديسان يه‌كبوونى ئوممه‌ته‌ موسوٲمانه‌كه‌ى كه‌ وه‌ده‌م بانگه‌وازى ئەوانه‌وه‌ له‌ كات و شوٲى جياوازدا هاتووه‌! ديسان يه‌كبوونى جوړو شوٲوازى ئەو چالاكيه‌ مرؤفٲيانه‌ى بؤ خواو به‌ره‌و خوا ده‌چٲت كه‌ ناوى (خواپه‌رستى)! لى‌ نراوه‌.. ئينجا يه‌كبوونى دنياو ئاخيره‌ت! دوو ماله‌كه‌ى سزاو پادا‌شت! ئيت‌ر برؤ بؤ يه‌كبوونى ئەو به‌رنامه‌ش كه‌ خواى گه‌وره‌ بؤ كوٲمه‌لگه‌ى مرؤفٲايه‌تى داناوه‌و غه‌يرى ئەويان لى‌ قبوٲل ناكات! تا ده‌گاته‌وه‌ يه‌كبوونى ئەو سه‌رچاوه‌يه‌ى كه‌ ديدو تٲروانين و پٲناسه‌و به‌رنامه‌ى هه‌موو لايه‌نه‌كانى ژيانيانى لٲوه‌ وه‌رده‌گرن..

كيانى پيرؤزى محمد بوو صَلىَ اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كه‌ توانى وه‌لامى حه‌قىقه‌تى ئەو يه‌كبوونه‌ مه‌زنه‌ بداته‌وه‌و ته‌حه‌موولى كات! هه‌ر وه‌كو كه‌ ژيرى كاملى ئەو بوو كه‌ توانى ئەو ديدو تٲروانينه‌ ته‌واوه‌ ئىستيعاب بكات و هه‌م له‌ خؤى بگريٲت و هه‌م بيدره‌وشينٲته‌وه‌! هه‌ر كيانى پيرؤزى ئەويش بوو توانى ئەو حه‌قىقه‌ته‌

خواییه‌ی (كُنْ فَيَكُونُ) له ژبانی خویدا له واقعیه‌ی هه‌ست پیکراوو به‌رجه‌سته‌دا بۆ خه‌لکی بخته‌وه‌ روو!! ناخه‌ر بۆیه‌ ئه‌و زاته‌ پیرۆزه‌ شایانی ئه‌وه‌ بوو که‌ بیته‌ پیغه‌مبه‌ری هه‌ر هه‌موو مرۆفایه‌تی، هه‌ر له‌و رۆژه‌وه‌ی خه‌لاتی پیغه‌مبه‌رایه‌تی درایه‌ تا ئه‌و رۆژه‌ی خوای گه‌وره‌و کارجوان کۆتایی به‌ ژبان ده‌هینیت و سه‌ره‌له‌نوێ مرۆفایه‌تی بۆ ژبانه‌وه‌یه‌کی دیکه‌ ده‌خولقیینیته‌وه‌.. ئه‌و پیغه‌مبه‌ره‌ نیو نه‌ته‌وه‌یه‌ی په‌یامه‌که‌ی ئیعتیمادی کرده‌ سه‌ر په‌ی پێردن و درکی مرۆفایه‌تی پێی بۆ ئه‌وه‌ی دوچاری تین و فشار بکریت، ته‌نانه‌ت بۆ ئه‌وه‌ی ناچاری موعجیزه‌ی ماددی ناسایش بکریت، ئه‌و په‌یامه‌ی که‌ به‌ هاتی، بووه‌ نیشانه‌ی قۆناغی بالغیتی مرۆفایه‌تی..

ناخه‌ر بۆیه‌ بووه‌ کۆتا پیغه‌مبه‌رو نی‌رراوی خوای گه‌وره‌، بۆیه‌ په‌یامه‌که‌شی بووه‌ کۆتا په‌یامی خوایی، بۆیه‌ به‌ کۆتایی ته‌مه‌نی پیرۆزی ئه‌و وه‌حی بپراو وه‌ستا! چونکه‌ له‌ دینه‌که‌ی ئه‌ودا، له‌ په‌یامه‌که‌ی ئه‌ودا نه‌خشه‌و خانه‌ به‌ خانه‌ی ئه‌و په‌که‌بونه‌ گه‌ردونیه‌ گه‌وره‌یه‌ روون کرابۆوه‌.. په‌یامه‌که‌ی ئه‌و، راگه‌یاندنیه‌کی جه‌هانی بوو که‌ خه‌لکینه‌ ئه‌وا ئه‌و به‌رنامه‌ به‌ر‌فر‌اوانه‌ گشتگیره‌تان بۆ هات که‌ هه‌ر هه‌موو لایه‌نه‌کانی چالاکی و ووزه‌و ووره‌تان ده‌گریته‌ خۆو بۆ به‌خته‌وه‌ری و ئاسوده‌یی خۆتان له‌ چوار چپۆه‌ی خویدا ده‌یخاته‌وه‌ گه‌ر، خاله‌ سه‌ره‌کیه‌کانی به‌رنامه‌که‌ به‌ ته‌واوی ریزه‌ند کران و ئه‌وی ماوه‌ته‌وه‌ وورده‌کاریه‌کان و لیکدانه‌وه‌ جو‌راو جو‌ره‌کانی مرۆفایه‌تی خۆین که‌ ژیری مرۆفه‌کان خۆیان ده‌توانن ته‌فسیلاتی له‌به‌ر رۆشنایی خاله‌ سه‌ره‌کیه‌کانی به‌رنامه‌که‌ی خوادا بۆ ئاراسته‌ی ژبانی رۆژانه‌یان بده‌ن! ئیدی پێوستیان به‌ دینیه‌کی دیکه‌ نه‌ماوه‌..

ئه‌و خوای کردگاره‌ی که‌ مرۆفایه‌تیه‌که‌ی دروست کردووه‌ ده‌یزانی مرۆف کپیه‌و چی ده‌ویت؟! ده‌یزانی چیش ده‌که‌ن و چۆنیش راست ده‌کریته‌وه‌؟! بۆیه‌ زانی به‌رنامه‌که‌ی خۆیان چۆن بۆ داب‌پێژیت؟! به‌ شیوه‌یه‌کی وا که‌ هه‌موو کونج و که‌ناریکی ژبانی دنیا‌یان له‌ هه‌موو کات و شوێنیکدا بگریته‌وه‌.. خوای گه‌وره‌ ئاسووده‌یی مرۆفایه‌تی ده‌ویست بۆیه‌ ئه‌م په‌یامه‌شی ئاوا به‌و خاله‌ سه‌ره‌کیانه‌ی

دېدو تېروانين و پېناسه‌ي حه‌قيقه‌ته‌کانه‌وه بو ناردن تا يارمه‌تي گه‌شه‌و نه‌شونماو په‌ره‌پېداني ژياني دنياو ناخيره‌تياني پخ بکات و به‌خته‌وه‌ري هه‌ردوو دونيايان بکات پي.. ناخر له‌به‌ر نه‌وه‌يه که هه‌ر مرؤفکيک وا بزانيټ که نه‌و شاره‌زاتره وهک له خواي کارزان، نه‌و زياتر په‌ي به به‌رژه‌وه‌نديه‌کاني کؤمه‌لگه‌ي مرؤفايه‌تي ده‌بات وهک له خواي کردگارو داناو به‌توانا، يان وا بزانيټ نه‌م په‌يامه خواييه هي نه‌وه نه‌ماوه بو ژياني پيشکه‌وتووي سه‌رده‌مي نوټي بگونجټ، يان وا بزانيټ نه‌و ده‌توانيټ به‌رنامه‌يه‌کي جوانترو چاکتر له‌وه‌ي خواي کارجوان بو کؤمه‌لگه‌ي مرؤفايه‌تي دارپټټ، حه‌تمه‌ن نه‌و که‌سه‌کافره، کافرټکي موتله‌ق، هيچ گومان و دوودل و راراييه‌کيش له حوکي به‌کافردانانيدا نامينيټ، نه‌و که‌سه‌نه‌ک هه‌ر کافري موتله‌قه به‌لکو خراپه‌کاري موتله‌قيشه هه‌م بو خوي و هه‌م بو کؤمه‌لگه‌ي مرؤفايه‌تیه‌که‌ي ده‌وربه‌ريشي! چونکه هه‌لوټسټيکي دوژمنکارانه‌ي زه‌ق و راشکاوي به‌رامبه‌ر خواي گه‌وره نواندووه‌و ئيعلاني شه‌ري به‌رامبه‌ر کردووه! ديسان ئيعلاني خراپه‌کاريشي به‌رامبه‌ر نه‌و کؤمه‌لگه‌ي مرؤفايه‌تیه‌کردووه، که خواي کردگارو په‌روه‌ردگارو کارزان په‌يامي خپرو خوښي و ئاسووده‌يي بو ناردوون تا پياده‌ي که‌ن به‌لام نه‌م ناهيټيټ!! نه‌م به‌رنامه خواييه‌که‌ي خستوته‌که‌ناره‌وه‌و ناهيټيټ باټي ره‌حمه‌ت و هيمنييه‌که‌ي به‌سه‌ر خه‌لکيدا بکشټ.

❀❀❀ ❀❀❀ **باسی سییه‌م: دیدی ئیسلام و رینبازی دینداری** ❀❀❀ ❀❀❀

خوای په‌روه‌ردگار ده‌فه‌رموی: (فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ ..) البقرة/۲۱۳

واته: ئینجا خوای گه‌وره پیغه‌مبه‌رانی به‌ مژده‌و هۆشداریه‌وه ناردو کتییی حه‌قی خۆی پیداناردن تا حوکمی ئه‌و خه‌لکه‌ی له‌ هه‌موو ناکۆکیه‌کی نیوانیاندا پئ بکه‌ن.

پییوسته‌که‌میك بۆ سه‌رنجدان له‌به‌ر ده‌م (الْحَقِّ) دا بوه‌ستین.. چونکه‌ حه‌ق ده‌خاته ئه‌و چوارچیویه‌وه که‌ په‌یامی خوایی له‌ خۆی گرتووه، په‌عنی حه‌ق ئه‌وه‌یه که‌ له‌ په‌یامی خوادایه‌و به‌س.. ئه‌م حه‌قه‌ش بۆیه‌ هاتووه تا ببیته‌ حاکم و دادپه‌روه‌ری له‌ نیوان خه‌لکیدا به‌رقه‌رار کات، تا ببیته‌ ناوژیوان و داوه‌ری نیوان خه‌لکی که‌ راجوین، که‌ ناکۆکن له‌ گوفتارو ره‌فتاریاندا، یان له‌ دیدو بیریاندا، یان له‌ به‌هاو نه‌ریت و پیوه‌رو کیشیاندا، چونکه‌ حه‌ق له‌ کتیبه‌که‌ی خوادا هه‌یه‌و به‌س، هه‌ر داوه‌رییه‌ک له‌ نیوان خه‌لکیدا دوور له‌م حه‌قه‌ خواییه‌ بکریته‌، یان هه‌ر حوکمیك پئ ئه‌م حه‌قه‌ی که‌ په‌که‌و فره‌یی هه‌لناگریته‌ بدریته‌، یان مل لینه‌نان و ملیادانی تیدا بکریته‌ یان ته‌سلیمی ئه‌و حه‌قه‌ نه‌بیته‌، ژیان پارسه‌نگ نامینیته‌، خه‌لکه‌که‌ش له‌ راجوویی و ناکۆکی ناو خۆیان رزگار نابن و کیشه‌کانیان کۆتایی نایات.. ئه‌مه‌ش په‌عنی به‌رقه‌رار نه‌کردنی ناشتی و هیمنی و ئاسووده‌یی له‌سه‌ر زه‌مین و مانه‌وه‌ی خه‌لکی له‌ دل‌ه‌راوکی و ترسی شه‌رو شوپرو پیکداداندا..

چه‌سه‌پاندنی ئه‌م حه‌قیقه‌ته‌ کاریگه‌ریه‌کی گه‌وره‌ی هه‌یه له‌ دیاری کردنی ئه‌و لایه‌نه‌ی که‌ خه‌لکی ده‌بیته‌ بیروه‌هۆش و دیدو تپروانین و یاساو ریسای لیوه‌ وه‌رگرن، له‌ دیاری کردنی ئه‌و مه‌رجه‌عه‌یه‌ته‌ی که‌ ده‌بیته‌ له‌ چاره‌سه‌رکردنی کیشه‌و ناکۆکیه‌کانی نیوانیاندا بگه‌رینه‌وه سه‌ر بریارو ته‌علیماته‌کانی. ئه‌م لایه‌نه‌ش هه‌ر په‌که‌و فره‌یی هه‌لناگریته‌، ئه‌ویش ئه‌و لایه‌نه‌یه که‌ کتیبه‌ حه‌قه‌که‌ی خۆی ناردۆته‌ خواره‌وه تا ببیته‌ حاکمی نیوان خه‌لکی.. کتیبه‌که‌شی له‌

ته‌سلدا هه‌ر په‌که‌و فردي هه‌لناگرټ، هه‌ر نه‌وه‌يه که هه‌موو پيغه‌مبه‌ران له
 په‌که‌ لايه‌نه‌وه هي‌ناويانه، نوممه‌ته‌که‌ش که بوته شوين که‌وتووي هه‌ر په‌کيکيان
 هه‌ر په‌که‌!!

نهم ديدو بوچوونه‌ش په‌که‌و فردي هه‌لناگرټ..

رټساي نهم حه‌قيقه‌ته نه‌وه‌يه که خوا په‌که‌و په‌روه‌ردگار په‌که‌و په‌رسترو
 په‌که‌و ياساورټسا دانه‌ري هه‌ر هه‌موو کو‌مه‌لگه‌ي مرؤفايه‌تي له هه‌موو
 قوناه‌گه‌کاني کات و شوپنياندا هه‌ر په‌که‌!! نه‌مه‌يه نه‌سل.. نه‌مما ته‌فسيلات، نه‌وه
 پاشان وه‌کو لق و چلي بريار دين به‌گوټره‌ي پيداويستيه‌کاني ژباني نه‌وه‌کاني
 مرؤف و په‌يوه‌نديه‌کانيان ده‌بن. نه‌مه‌ش جار بو جارو قوناه‌گه‌ به‌قوناه‌هات تا
 گه‌يشته ئيسلام که بوو به‌کوټا چاپي ته‌عليماتي په‌که‌ لايه‌نه‌که‌! چونکه ئيسلام
 رټي بو مرؤفايه‌تي خو‌ش کرد تا له‌بواريکي زور به‌رفراواني ژباند ا بي هه‌بووني
 به‌رسته له ژير ناراسته‌ي خواوويستيدا گه‌شه‌بکات. تا به‌سه‌رپه‌رشي خوي
 په‌روه‌ردگار و به‌پي به‌رنامه‌و پروگرامي شه‌ريعه‌ته زيندوو‌ه‌که‌ي نه‌و که به‌رده‌وام
 نوئ ده‌بيته‌وه ژباني خوئ دامه‌زرتيت و به‌رټوه‌ي ببات .

نا نه‌مه‌ي قورټان ده‌يسه‌لمينيټ و برياري بنپري خوئ له‌سه‌ر ده‌دات نه‌و تيوره
 ئيسلامييه‌ که وه‌که رټبازو خه‌تي مه‌شي هه‌موو دينه‌کاني له‌سه‌ر هاتووه، ديني
 هه‌موو پيغه‌مبه‌ره‌کان سه‌لامي خويان ليټت هه‌ر له په‌که‌ نه‌سله‌وه هاتوون، له
 په‌که‌ زه‌مينه‌وه ده‌رچوون که بريتيه له ته‌وحيده.. به‌لام دواي هه‌ر پيغه‌مبه‌ريک
 ئينحيرافات ده‌ستي پي ده‌کرده‌وه، تا زه‌ماني پيغه‌مبه‌ره‌ عه‌ززه‌که‌ش دوور
 ده‌که‌وته‌وه ديد ليټي و بيدعه‌و نه‌فسانه‌ زياتر مه‌يداني بو خو‌ش ده‌بوو، بازاري
 گه‌رم ده‌بوو!! تا وياي لي ده‌هات به‌ته‌واوي له نه‌سله‌ راسته‌که‌ دوور ده‌که‌وته‌وه،
 ئيدي په‌ياميکي نوئ ده‌هات، تا عه‌قيده ره‌سه‌نه‌که‌ له مي‌شکي خه‌لکيدا راست

کاته‌وه، تا ديدو بېيريان له پيس و چه‌په‌لې شيرک و ته‌مومژى بېدعه‌و ئه‌فسانه پاک کاته‌وه‌و به گوپره‌ى ژيانى نوئ و داهينانى سه‌رده‌میان برپارى ياسا و ريسا نوپيان بؤ بداته‌وه‌و ئه‌م تيوره‌ ره‌واتره‌ خه‌لکى شوپى که‌ون وهک له‌و تيوريه‌ى غه‌يره‌ موسولمان ده‌يلين که‌ گوايه‌ عه‌قیده‌و دين قوناغ به‌ قوناغ دامه‌زراوه‌و له‌ ساده‌بیه‌وه‌ به‌ره‌و ره‌سه‌نپتى پيشبردى کردوه‌، که‌ جارى وا هه‌يه‌ هه‌نديک له‌ موسولمانانپش به‌ بئ ئاگابوون ده‌که‌ونه‌ ژپر کاربگه‌رپتیه‌که‌ى و نه‌وانپش وه‌کو توپزه‌ره‌وه‌ جاهيلپیه‌کانى رۇژئاوا له‌ دووى ئه‌وه‌ ده‌گه‌رپن بزنان چوون دين قوناغ به‌ قوناغ هاتوه‌!!

ئه‌م ئه‌سله‌ نه‌گورپه‌ى ديدى ئيمانى، زياتر له‌گه‌ل ئه‌ركى ئه‌و کتپبه‌دا ده‌سازپت که‌ خواى گه‌وره‌ به‌ حه‌ق و حه‌قى پيدا ناردوته‌ خواره‌وه‌، تا حوکه‌ى نيوان خه‌لکى پئ بکرپت و ببپته‌ داوه‌رى نيوانيان بؤ چاره‌سه‌رى کيشه‌و ناکوکيه‌کانيان، له‌ هه‌موو سه‌رده‌مه‌کان و له‌گه‌ل هه‌موو پيغه‌مبه‌رپکيشدا..

هه‌ر ده‌بوو ته‌رازويه‌کى نه‌گور له‌به‌ر ده‌ستى خه‌لکيدا هه‌بپت تا هه‌ر کاتيک له‌ ناو خوياندا راجوئ و ناکوک بوون خپرا بپنه‌وه‌ لای و مافى هه‌ر يه‌که‌يانى پئ ديارى بکه‌نه‌وه‌.. هه‌ر ده‌بوو ده‌ستوورى ناوبژيوان هه‌بپت تا خه‌لکى له‌ ناوکوپيه‌کانياندا بزنان چوون پارسه‌نگ ده‌بنه‌وه‌، نه‌شده‌کرا لايه‌نيکى ترى غه‌يرى سه‌رچاوه‌که‌ى يه‌که‌م که‌ يه‌که‌و فره‌بى هه‌لناگرپت ئه‌م ته‌رازوه‌ دانپت، نه‌ده‌کرا غه‌يرى ئه‌و که‌ يه‌که‌و فره‌بى هه‌لناگرپت ده‌ستوره‌که‌ دارپژپت..چونکه‌ ئه‌و حه‌که‌مى دادپه‌روه‌ره‌و ناکه‌وپته‌ ژپر هه‌واو هه‌وه‌س و کورت و نوقسانى مرؤف و نه‌زانى و ئينفيعالاته‌وه‌!

ديارى کردنى ئه‌و ته‌رازوه‌و چوئيه‌تى و ياسا و ريساى شه‌رع به‌ که‌سيک ناکرپت که‌ زانپارپه‌کى سنووردارى هه‌بپت، دارپشتنى ده‌ستورپکى ناوبژيوانى نيوان مرؤفاپه‌تى له‌ هه‌موو قوناغ و سه‌رده‌ميکيدا پپيوپستى به‌ زانپارپه‌کى ره‌هاو بئ سنوور هه‌يه‌ زانپارپه‌کى که‌ په‌ى به‌وانه‌ ببات که‌ هه‌ن که‌ هه‌بوون که‌ ده‌بن،

زانپاریه‌ك كه په‌یوه‌ستی نه به‌ کاته‌وه‌ هه‌ییت نه به‌ شوینه‌وه، زانیاریه‌ك كه هه‌چ به‌به‌ستیکی نه‌یه‌ته‌ ری، زانیاریه‌ك كه ئیدراکی رابوردوو ئیستاو داها‌تووێ مرۆفایه‌تی کردییت، كه‌ دنیایی و گومان و نه‌زانوای لای خه‌لكی لا نه‌ییت، زانیاریه‌ك كه نه‌که‌ویته‌ ژیر به‌به‌ستی شوین، نزیك و دوورو دیارو نادیار و هه‌ست پێ کراو و هه‌ست پێ نه‌کراوی لا نه‌ییت، ئەمه‌ش زانیاری‌ خ‌وای کرد‌گاره‌ كه‌ په‌ی به‌ هه‌موو شتیکی هه‌بوون ده‌بات و هه‌موو هه‌بوون په‌ی به‌ هه‌چ زانیاریه‌کی ئەو نابهن! بۆیه‌ هه‌ر ئەو ده‌زانێ حالی خه‌لكیش به‌ چی چاك ده‌ییت و هاوکیشه‌کانی ژانیان چۆن پارسه‌نگ راده‌گیریت..

دیاری کردنی ئەو ته‌رازوووه‌ دارشتنی ئەو ده‌ستوره‌ دیسان پێویسته‌ له‌ یه‌کیکه‌وه‌ بیټ كه‌ ئاتاج (موحتاج) نه‌ییت، له‌ که‌م و کورتی به‌ دوور بیټ، دیار نه‌مان و نه‌مانی به‌سه‌ردا نه‌یات، دووریټ له‌ ته‌ماع و هه‌له‌په‌کاری، له‌ هه‌زو ترس، به‌رزتر له‌ هه‌ر هه‌موو گه‌ردوون به‌ هه‌رچی تییدا‌یه‌تی و به‌ هه‌ر که‌سیکه‌وه‌ که‌ تییدا‌یه‌تی.. دیاری کردنی ئەو ته‌رازوووه‌ و دانانی پێویستی به‌ خ‌وایه‌ك هه‌یه، که‌ گیانی تۆله‌و هه‌واو هه‌وه‌س و هه‌زو له‌زه‌تی نه‌یه، که‌ لا‌وازو که‌موکورت نه‌یه، که‌ په‌ی به‌ هه‌موو پێدا‌ویسته‌کانی هه‌ر هه‌موو دروست کراوان له‌ یه‌ك ئان و ساتدا ده‌بات.. ئەم ته‌رازوووه‌، ئەم ده‌ستوره‌ پێویستی به‌ خ‌وای کرد‌گاره‌و زانیای ناوا هه‌یه‌ نه‌ك به‌ ئەقلى مرؤف كه‌ له‌ زۆری و جۆراو جۆری و تیکچ‌رژاوی بارودۆخ و حاله‌ته‌ جیا‌وازه‌کاندا سه‌ری لێ ده‌شیوټ، له‌گه‌ڵ پێدا‌ویسته‌ نوپه‌بووه‌کانی مرؤفی جیا‌وازی کۆمه‌لگه‌ جیا‌وازه‌کاندا سه‌ری دنیای لێ دیته‌وه‌ یه‌ك و ده‌په‌شوکیټ!

ناتوانیټ برپاری شیاو بۆ حاله‌تی جۆراو‌جۆری ساته‌ جیا‌وازه‌کان له‌ یه‌ك کاتدا به‌ پێ پێویست به‌دات، ژیری مرؤف ناتوانیټ ئەو ته‌رازوووه‌ دانیت كه‌ ئەو خه‌لكه‌ لیك جوداو دووره‌ بۆ چاره‌سه‌ری کیشه‌ جیا‌وازه‌کان و ناکوکی مملانیی هه‌زو

ده‌سه‌لآتیاڼ پښوئستیانه بښنه‌وه سه‌ری و پارسه‌نگانه مافی هه‌موویان دادپه‌روه‌رانه بداته‌وه.. چونکه ژیری خوی ده‌که‌وئته چه‌وتی و راستیه‌وه، ده‌که‌وئته حه‌ق و ناحه‌قه‌وه، ده‌که‌وئته ره‌واو نارپه‌واییه‌وه بویه هه‌ر ده‌بیت ژیاڼی کۆمه‌لگه‌ی مرؤفایه‌تی به پئی ئه‌و ته‌رازووه راگیریت که خوی خاوه‌ن، خوی کردگار، خوی کارزان و کارجان بۆ مرؤفایه‌تی دامه‌زراندووه و وه‌کو په‌یامیکیش به پیغه‌مبه‌ره‌کانیدا سه‌لامی خویان لیبیت نارووتی ژیاڼ ئاوا پارسه‌نگ ده‌بیت و خه‌لکه‌که‌ش ئاوا به مافی خویان ده‌گه‌ن و له ژیاڼیاڼدا ئاسووده ده‌ژین چونکه ده‌زان خویه‌کی به‌به‌زه‌بی و به ده‌سه‌لات و دادپه‌روه‌ر حوکمی هه‌موویان ده‌کات و فه‌رق و جیاوازی ناخاته نیوان که‌سیان و واسیته‌ی که‌س بۆ که‌س له ناهه‌قیدا قبوول ناکات..

ئه‌م کتیبه‌ خوییه بۆ ئه‌وه نه‌هاتووه جیاوازی سروشتی نیوان خه‌لکی په‌که‌سان کات، یاڼ حه‌زو ترس و ئاماده‌یی و چۆنیه‌تی و شیوازی جیاوازی خه‌لکی له قالدباو بیانکات به‌یه‌ک، چونکه ئه‌وه نامومکینه.. خوی گه‌وره خوی وا له‌و سیفه‌تانه‌دا به جیاواز دروستی کردوون، به‌لام بۆ ئه‌وه هاتووه تا پیاڼ بلی بۆ چاره‌سه‌ری ناکۆکیه‌کانی نیوانتان وه‌رنه‌وه لای ئه‌م، ته‌نها لای ئه‌م، له‌م حه‌قیقه‌ته‌شه‌وه حه‌قیقه‌تییکی تر دیته‌ گۆرئ که دیدی میژوویی ئیسلامی له‌سه‌ر بنیات نراوه که ئه‌مه‌یه:

ئیسلام که ئه‌م (کتیبه‌)ه‌ی که خوی گه‌وره (حەق)ی تیداو پيدا بۆ حوکم کردنی خه‌لکی نارووته‌ خواره‌وه، بۆ ناوېژی کردنیان له هه‌رحی ناکۆکیه‌کی که له نیوانیاڼدا دروست ده‌بیت، ریسایه‌ک بۆ ژیاڼی مرؤفایه‌تی داده‌نئ و ژیاڼه‌که ده‌که‌وئته گه‌ر.. نیتر یاڼ ئه‌وه‌یه خه‌لکه‌که له‌سه‌ر ئه‌م ریسایه‌ ده‌رپۆن و به‌رده‌وام پایه‌داری ده‌که‌ن، یاڼ ئه‌وه‌یه که لئی لا ده‌ده‌ن و ژیاڼیاڼ له‌سه‌ر ریسای دیکه داده‌رپۆن، ئه‌مه‌شیان ناهه‌قییه، ئه‌گه‌ر گریمان هه‌ر هه‌موو خه‌لکی له ماوه‌یه‌کی میژوودا به‌غه‌یری ئه‌م هه‌قه‌ رازی بوون و له ژیاڼی خویاندا به‌رنامه‌یه‌کی ناهه‌قیان به‌رقه‌رار کرد، ئه‌مه‌ ئه‌و ریسای حه‌قه‌ی سه‌ره‌وه ناگۆریت، خه‌لکی

کاریگر دہبوونہ وہ لہ سہریان و دووریان دہخستہ وہ لہ قبول کردنی حوکی
 دادپہروہرانہی کتیبہ کہو لہ رازی بوون بہو حہقہی کہ کتیبہ کہ بو لای وی
 رینیشاندہ ریتی دہ کردن بہ لام ئہ مانہ ناحہقی ناکہن بہ حہق، حہق لہ
 کتیبہ کہ دایہ و بہ نہ گوری و سہ لامہ تی دہ می نیتہ وہ ..

﴿باسی چواره‌م: مهرجی دیندارییه‌که﴾ ❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀

خوای گه‌وره ده‌فه‌رموئ:

(وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ) المائدة/ ١٢

واته: خوای گه‌وره فه‌رمووی: به راستی من له‌گه‌لتاندام به‌و مهرجه‌ی نوئژه‌کانتان بکه‌ن و زه‌کات بده‌ن و باوه‌ر به‌ه‌موو پیغهمبه‌رو نی‌رراوانی من به‌ینن و ری‌زیان لی بگرن و پشتیوانیان بن و له‌پیناوی خوادا سه‌روهت و سامانتان به‌ قه‌رزیک‌ی جوان بو‌ خوا ببه‌خشن منیش حه‌تمه‌ن له‌ گوناح و هه‌له‌کانتان چاوپوشی ده‌که‌م و ده‌تانخه‌مه به‌هه‌شتانیکه‌وه که‌ کانی و جو‌باریان به‌ ژیردا ده‌روات، ئەو که‌سه‌شتان که‌ (دوای ئەو په‌یامانه‌ی پیغهمبه‌ران) باوه‌ر نه‌هینیت و به‌ کافری بمینیته‌وه ئەوه‌ گومانی تیدا نیه‌ ری‌ راستی بزر کردووه‌و گومرا‌بووه‌..

باوه‌ر هینان به‌ نی‌رراوانی خوا، په‌عنی باوه‌ر هینان به‌ هه‌ر هه‌موویان بی‌ جیاوازی، به‌و سیفه‌ته‌یان که‌ له‌ لایه‌ن خوای په‌روه‌ردگاره‌وه نی‌رراون پی‌ی که‌ هه‌موویان په‌یامی دینیان هیناوه، چونکه‌ باوه‌ر نه‌هینان به‌ په‌کیکیان و کافر بوون به‌وانی دیکه‌یان، یان باوه‌ر هینان به‌ هه‌ندیکیان و باوه‌ر نه‌هینان به‌وانی دیکه‌یان، په‌عنی باوه‌ر نه‌هینان به‌ په‌یامه‌ خوا‌ییه‌که‌و کافر بوون پی‌ی!!

باوه‌ر هینان شیوه‌یه‌کی ساکاری مه‌عریفی سلجی نیه‌ هه‌ر به‌وه‌نده به‌س بی‌ت که‌ ئەمه‌ له‌ بیرو ژیرییدا بچه‌سپیت که‌ (پیغهمبه‌ران نی‌رراوی خوا بوون)! نه‌خیر، باوه‌ر بی‌ هینان‌یان کارکردنیکی ئیجایی سه‌رخستنی ئەو به‌پرزانه‌یه، پشت گرتیانه‌ له‌ هه‌لگرتنی ئەو په‌یامه‌ی خوای گه‌وره پییدا ناردوون، که‌ هه‌موو ژیانی خو‌یان

بۆ بلاو کردنه‌وه‌ی بانگه‌وازه‌که‌ی ته‌رخان کردبوو.. باوهر هینان به دینی خوی گه‌وره هه‌ر له سه‌ره‌تاوه‌ئه‌وه ده‌خوازیت که موسوڵمان هه‌م ده‌بیت بۆ خوی ئه‌وه دینه سه‌رخات که باوهری پێ هیناوه‌وه‌ول بدات بلاوی بکاته‌وه، هه‌م ده‌بیت هه‌موو ئه‌وه که‌سانه سه‌رخات که دینی خویان گرتوووه‌و پابه‌ندبوون پێوه‌ی و بانگه‌وازه‌که‌ی بلاو ده‌که‌نه‌وه.. تا له‌سه‌ر زه‌میندا بچه‌سپیت، تا له واقیعی روژانه‌ی خه‌لکی سه‌ر زه‌میندا کاری پێبکریت و بدره‌وشیته‌وه.. چونکه دینی خوی هه‌ر باوهره‌په‌ینانیکی عه‌قائیدی نیه، ته‌نانه‌ت هه‌ر به‌جه‌پینانی دروشمه‌کانی خوا په‌رستیه‌که‌ش نیه، به‌لکه‌ هینانه‌دی و چه‌سپاندنی هه‌موو به‌رنامه‌ی خوی له هه‌موو لایه‌نیکه‌ی ژیا‌نی مرۆف و کۆمه‌لدا، ئیسلام پرۆگرامی واقیعیانه‌ی ژیا‌نه، سیستی ئاراسته‌ کردنی کاروباری کۆمه‌لگه‌یه.. به‌رنامه‌و پرۆگرامی واش پێویستی به سه‌رخستن و پشتیوانی ئێ کردنه، پێویستی به به‌هێز کردنه، پێویستی به رهنج و هه‌ول و جوهدو جهاده، تا له‌لایه‌که‌وه‌وه‌کو خوی به راستی و پاک‌ی و دره‌وشاوه‌یی بمینیته‌وه‌وه له لایه‌کی تریشه‌وه تا له دنیای واقیعی کۆمه‌لگه‌یه‌که‌شدا به‌رقه‌رار بکریت.. گه‌ر وا نه‌کرا مانای وایه شوین که‌وتوووه‌کان په‌یمانی خویان نه‌بردۆته سه‌رو ئه‌وه به‌یعه‌ته‌یان ئیهمال کردوووه که به خوی خاوه‌نی خویان و خاوه‌نی دینه‌که‌یان داوه..

باوهر هینان به پیغه‌مبه‌ریتی هه‌موو نێراوانی خوی گه‌وره مه‌رجی موسوڵمان بوون و ئیمانداریتیه، بۆیه باوهر نه‌هینان به یه‌کیکیان باوهر نه‌هینانه به هه‌موویان، کافرپه‌وه‌ به په‌یامه‌ خاوییه‌که‌یان، بۆیه خوی گه‌وره ده‌فه‌رموی:

(إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا * أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا * وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُولَٰئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أُجُورَهُمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا) النساء/ ۱۵۰-۱۵۲

واته: ئه‌وانه‌ی باوهر به‌خواو پیغه‌مبه‌رانی ناھین و ده‌یانه‌ویت جیاوازی بخره‌نه نێوان خواو پیغه‌مبه‌رکانیه‌وه (به‌وه‌ی گوايه باوهرپان به خوا هه‌یه به‌لام باوهرپان

به‌هه‌بوونی وه‌حی و پښغه‌مبه‌رانی نیه، یان باوهر به‌هه‌ندیك نېرراوی ده‌هینن و باوهر به‌هه‌موو نېرراوه‌کانی ناهینن) و ده‌یانه‌وېت رېبازینکی دی له‌و نیوانه‌دا بو خویان دارپژن!! نه‌وانه به‌راستی کافری موله‌قن، ئیمه‌ش سزای وامان بو کافره‌کان داناوه که‌هه‌مووی هه‌ر سووکایه‌تی و سه‌رشوړی و زه‌للیبیه. به‌لام نه‌وانه‌ی موسولمانن و باوهرپان به‌خواو پښغه‌مبه‌رانی هیناوه‌و هیچ جوړه جیاوازیه‌کیان له‌باوهر پېښانیا‌ندا نه‌خستوته نیوان هیچپانه‌وه، ئا نه‌وانه به‌دلنیا‌بیه‌وه خوی گه‌وره پادا‌شتی خویان ده‌داته‌وه، خواش لیخوشبوو مېهره‌بانه..

جوله‌که‌کان پالانته‌ی نه‌وه‌پان ده‌کرد که‌گوايه باوهرپان به‌هه‌موو پښغه‌مبه‌رانی خوا هه‌یه به‌لام نکوولیان له‌په‌یامی سه‌یدنا عیساو سه‌یدنا محمد سه‌لامی خویان لیبیت ده‌کرد!!.. نه‌سرانییه‌کان (مه‌سیحیه‌کان)یش لاف و گه‌زافی نه‌وه‌پان ئی ده‌دا که‌باوهرپان به‌پښغه‌مبه‌ران هه‌یه‌و سه‌یدنا عیسا علیه‌السلام یشیان نه‌ک هه‌ر به‌پښغه‌مبه‌ری خوا به‌لکو په‌نا به‌خوا به‌کوړی خواش ده‌زانی!! که‌چی نکوولیان له‌باوهر هینان به‌پښغه‌مبه‌ریتی محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ و په‌یامه‌که‌ی ده‌کرد!!

قورنای پېرؤزیش به‌په‌رچی هه‌لوپستی هه‌ردوولایانی ده‌دایه‌وه و دیدو تېروانینی ئیسلامی گشتگیرو ته‌واوی بو نه‌وانیش بو موسولمانان وکومه‌لگه‌ی مرؤقابه‌تی روون ده‌کرده‌وه که‌باوهر هینان به‌خوای گه‌وره چونه، باوهر هینان به‌نېرراوه به‌رېزه‌کانی چونه، که‌نابیت باوهر به‌خوا به‌هینریت و نکولې وه‌حی بکريت، هه‌ر وه‌ک که‌نابیت باوهر به‌هه‌ندیك پښغه‌مبه‌ر به‌هینریت و باوهر به‌وانی دیکه‌پان نه‌هینریت.. نه‌مه‌شی ناو ده‌نا سه‌رگه‌ردانی و گومرا بوون، له‌م روانگه‌وه بوو که‌ئیسلا‌م بوو به‌ته‌ن‌ها (دین)یک که‌خوای گه‌وره پې روايه شوپتی که‌ون و هیچ دینیکي دیکه‌ی پې روا نه‌ما، داوای له‌هه‌ر هه‌موو خه‌لکی نه‌و زه‌مانه‌و زه‌مانه‌کانی دوايی کرد که‌نه‌م ئیسلا‌مه بکه‌نه به‌رنامه‌ی ژبانیان و دینیکي تر

نه‌گر نه بهر.. چونکه ته‌نہا ته‌م ئيسلامه به و ديدو تپروانين و پښناسانه په‌وه له‌گه‌ل
خوابه په‌کناسيندا په‌ک ده‌گرته‌وه و داواکار په‌کاني خواناسي دپښتنيته دي.

خوابه په‌کناسيني خواي گه‌وره به و شپوه په‌ي ئيسلام راقه‌ي کردوه ته‌وه
ده‌خوازيت که و اسه‌يري ته‌و دينه بکريت که به پيغه‌مبه‌رانيدا ناردوه که په‌که،
پيغه‌مبه‌رانيدش هه‌موويان په‌کن، په‌ک ديدو تپروانين و پښاسه‌ي ديني خواييان
هپناوه و بانگه‌وازي هه‌موويان بو خواناسين هه‌ر په‌ک بووه، گه‌ياندنې په‌يامي
خوا به په‌کناسين لاي هه‌مووان راسپارده په‌کي خواي بووه و هه‌موويان له
سه‌رده‌ماني جياوازا به کومه‌لگه‌ي جياوازيان گه‌ياندوه. بوپه باوه‌ر نه‌هپنان به
هه‌ر په‌کپک له و پيغه‌مبه‌رانه له راستيدا که لپن خستنه ناو باوه‌ر هپنانه به خودي
دينه خواييه‌که و به په‌کپتي پيغه‌مبه‌ران، ديد لپلي و گومپاييه له په‌ي پيپردني
خوابه په‌کناسين و خواپه‌رستي و ديندارتيدا.. چونکه ديني خواي گه‌وره که بو
به‌رنامه‌ي کومه‌لگه‌ي مرؤفايه‌تي ناردوه وه‌ک چون له سه‌رچاوه په‌وه هه‌ر په‌که،
هه‌ر به په‌کيش ده‌مپښتنيته‌وه و به گوپره‌ي جياوازي سه‌رده‌م و کومه‌لگه‌و نه‌وه‌کاني
مرؤفايه‌تي ناگوپريت..

له‌م نايه‌ته‌دا که خواي گه‌وره فه‌رموي ته‌وانه‌ي که ده‌يانه‌ويټ جياوازي
بخه‌نه نيوان خواو پيغه‌مبه‌ره‌کانيه‌وه به‌وه‌ي که باوه‌ر به خواي گه‌وره به‌پښن به‌لام
باوه‌ر به وه‌ي و به پيغه‌مبه‌ره‌کاني نه‌هپن! هه‌روه‌ها ته‌وانه‌ي که ده‌يانه‌ويټ
جياوازي له باوه‌ر هپنانياندا بخه‌نه نيوان پيغه‌مبه‌ره‌کانه‌وه به‌وه‌ي که باوه‌ر به
هه‌ندپکييان به‌پښن که نپرواي خوان به‌لام باوه‌ر به‌واني تريان نه‌هپن که
ته‌وانيدش نپرواي ته‌ون! هه‌ردو و پوله خه‌لکه‌که‌ي به و که‌سانه ناوزده کردون
که باوه‌رپان به خواو پيغه‌مبه‌ره‌کاني نه‌هپناوه! چونکه جياوازيان خستنه نيوان
خواو پيغه‌مبه‌راني يان نيوان خودي پيغه‌مبه‌رانه‌وه سه‌لامې خوايان لپبيټ،
ته‌مه‌شي لپ کردونه‌ته باوه‌ر نه‌بوون به خواي گه‌وره و به دينه‌که‌ي..

باوهر په‌که که لیک هه‌لناوه‌شیت، باوهر هینان به‌ خوی گه‌وره و به‌ په‌کخوایتی ئه‌و ئه‌وه ده‌خوایت که باوهر به‌وه بکړیت که سه‌رچاوه‌ی هه‌موو دینه‌کان په‌که و خوی گه‌وره بویه بؤ کومه‌لگه‌ی مرؤفایه‌تی ناردووه تا ژبان خویان به‌ پی‌ دیدی ئه‌وو له‌سه‌ر زه‌مینه‌ی ئه‌وو به‌ پی‌ ته‌علیماتی حه‌لال و حه‌رامی ئه‌و دامه‌زړین..

باوهر بوون به‌ په‌کیتی پیغه‌مبه‌ران که به‌م دینه‌وه هاتوون که خویان له‌ خووه نه‌هاتوون و خویان له‌ خوړا له‌و خه‌لکه نه‌کردوته پیغه‌مبه‌ری خواو پیشه‌واو سه‌ردار، بې وویستی خوی گه‌وره و بې وه‌حی نه‌هاتوون! باوهر بوون به‌ په‌کیتی ئه‌م به‌رپزانه په‌ک هه‌لویتستی ده‌خوایت به‌رامبه‌ر هه‌ر هه‌موویان.. ئه‌م باوهر بوونه شتیکه لیک ناترازیټریت، یان باوهره‌ینان، یان کافر بوون.. باوهر هینانه‌که‌ش به‌و شیوه‌یه که ئیسلام روونی ده‌کاته‌وه، باوهر نه‌بوونیش ئه‌وه‌یه که خه‌لکانیک بؤ خویان داتاشیووه و پیمان وایه ئه‌و ئینحیرافه‌ی ئه‌وانیش هه‌ر باوهر بوونه! نا، ئه‌وه کافر‌بوونه با‌خواه‌نه‌کانیشیان و بزنان باوهرپان هیناوه.. چونکه ئه‌وان باوهرپان به‌ هه‌ندیک هیناوه و باوهرپان به‌وانی دیکه یان به‌ هه‌ندیکیان نه‌هیناوه، ئه‌مه‌ش جی رهامه‌ندی خوی گه‌وره نییه.. بویه سه‌ره‌نجامیشی سزایه.. هه‌ر هه‌مان سزای ئه‌و کافرانه‌یه که هه‌ر له‌ سه‌ره‌تاوه باوهرپان به‌ هیچیان نه‌هیناوه سزای هه‌موویان هه‌ر (سووکایه‌تی و سه‌رشوری و زه‌لیلیه) چونکه کافری حه‌قیقین: **(أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا)** واته: ئه‌وانه به‌ راستی کافری موتله‌قن، ئیمه‌ش سزای وامن بؤ کافره‌کان داناوه که هه‌مووی هه‌ر سووکایه‌تی و سه‌رشوری و زه‌لیلیه..

ئهمما موسولمانان که له‌ دیدیکی راسته‌وه روانیوانه‌ته ئه‌م حه‌قیقه‌ته‌و وه‌ک خوی دیوانه‌و وه‌کو خوی گه‌وره داوی کردووه باوهرپان هیناوه، باوهره‌که‌یان راسته، دروسته، قبووله.. چونکه باوهرپان به‌ خوا هیناوه، باوهرپان

به وه‌حبيبه‌که‌ی هېناوه که بُو نېړراوانی خوځی ناردووه، باوه‌پران به هر هه‌موو پيغهمبه‌ره‌کانی خوی گه‌وره هېناوه، بڼ جياوازی له نيوانياندا، هر هه‌موو نېړراویکی خوی گه‌وره لایان خوځه‌ويسته و جی ريزه لایان.. هه‌موو دینه ناسمانیه‌کانيشيان لا په‌سهنده و پييان ره‌وان مه‌گه‌ر نه‌وهی ته‌حريفاتی تيدا کرا بیټ، نه و لایه‌نانه‌ی گورپرابن تياندا.. نه‌وه دینی خوا نین، نه‌وانه رای مروفن و به ناوی دینه‌وه خراونه‌ته روو! چونکه موسولمانان باوه‌پران وایه که نه‌سلی دینه‌کان په‌که، سه‌رچاوه‌ی هه‌موویان هر په‌که له په‌ک خوی کارزان و کارجوانه‌وه هاتووه، که وويستوبتی مروفايه‌تی دینه‌که‌ی نه‌وه‌رگرن و نه‌وه دینه‌ی نه‌وه بکه‌نه به‌رنامه‌ی ژيانيان، هه‌موو پيغهمبه‌ران و نېړراوانی خوی گه‌وره هر به‌وه په‌ک دینه‌وه هاتوون، هر به‌وه په‌ک به‌رنامه‌وه هاتوون.. له بېری موسولماناندا کاروانی به‌رپزی پيغهمبه‌ران په‌يوه‌سته. له نوحه‌وه بُو نېبراهيم.. بُو موسا بُو عيسا بُو محمد سه‌لامی خویان لیبیټ.. هه‌موویان برای په‌کن، پيشه‌وايه‌تی کردنی نه‌م کاروانه به‌رپزه‌يان کونه و رېبازیکی تولانیان بېووه، هه‌موویان هه‌لگری په‌ک راسپارده‌ی خویان، بُو په‌ک بانگه‌واز خه‌لکیان بانگه‌پشت ده‌کرد هر په‌که‌يان میراتگری به‌رپزه‌که‌ی پيشو تری بوو، بڼ نه‌وه‌ی په‌کیان له دیدی خوځه‌وه شتيک له‌م بانگه‌وازه خوییه بگورپټ یان لی لادات، به‌رده‌وام ده‌بوو.. دین له‌وانه‌وه وه‌رگېراوه دینی هه‌مووشیان په‌که‌وه‌ه‌قه‌وه دروست و ره‌وايه‌وه غه‌یری بانگه‌وازی نه‌وانيش ناهه‌قی و گومرپايه.. سه‌رگه‌ردانی و ويلييه..

ئا نه‌مه نه‌وه ئيسلامه‌يه که خوی گه‌وره نه‌وه نه‌بیټ هېچی تری لا دین نيه‌وه له که‌سی وه‌ر ناگریټ.. موسولمانيش نا نه‌وانه‌ن که شایانی پاداشتی لای خوی گه‌وره‌ن به‌وه‌ی له‌به‌ر خاتری نه‌وو بُو ره‌زامه‌ندی نه‌وه کردوویانه، له هه‌مان کاتيشدا شایانی لېبوردن و لېخوشبوونی نه‌ويشن له‌وه‌ی تيدا که‌مته‌رخه‌م و که‌مکار بوون: (أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمُ أَجْرَهُمُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا) النساء/۱۵۲..

ئیسلام که به‌م شیوه‌یه له باوهره‌پښان به‌ خوی گه‌وره و پیغه‌مبه‌رانیدا توندوتیژ ده‌بیت له‌به‌ر ئه‌وه‌یه که ئه‌م باوهره لایه‌قی ئه‌وه‌یه بکرټه زه‌مین‌ه‌ی نه‌و فیکرو بۆچوونه‌ی که موسولمان ده‌ب ډه‌رباره‌ی خوی‌ته‌ی خوی گه‌وره هه‌بیت، هه‌ر ئه‌ویش بناغه‌ی دیدیکی راست و دروست و ره‌وايه و شتی له‌سه‌ر رټک ده‌خرټ، فره‌یی ناگرټه خو چونکه فره‌یی به‌و دیده نامویه، فره‌یی په‌عنی پیککیش‌رانی دیدو بۆچوونه‌کان، دیدی په‌کخواناسی وه‌کو که ئیسلام پیناسه‌ی ده‌کات، په‌کټی هه‌موو رټساو یاساکانی هه‌بوون و گه‌ردوون و ژبان به‌ درټیابی بیرو قولای ژیری ده‌ناسینټ، ئه‌مه وه‌کو گه‌ردوون و ژبان و مرؤف، ئینجا په‌کټی هه‌ر هه‌موو مرؤفه موسولمانه‌کانی میژووشی ده‌خاته پال، پینان ده‌ل که هه‌موو نه‌و ئیماندارانه له هه‌ر کات و شوټیکدا بن له کاروانیکدان، هیژی کوفریش به‌رامبه‌ر هه‌موویانه، ئه‌مان حزیکن و به‌رامبه‌ر حزه‌کانی شه‌یتان وه‌ستاونه‌ته‌وه. بویه زور هو‌شیارپیان ده‌داتی که ئه‌م ریزو به‌ره‌یه‌ی ئه‌مان نه‌وه نیه هه‌ر لاری و دیدلیل و خوارو خټیبه‌ک به‌ ناوی دینه‌وه‌ی خوی پیدا کات ری بدرټ بیته ناوی!! ئه‌مه ریزک نیه جی مونحه‌ریفانی تیدا ببټه‌وه، با له ئه‌سلیشیدا کتیبیکی ئاسمانی هه‌بووټ. ئه‌مه ریزو به‌ره‌ی خاوه‌ن باوهره راست و دروست و پته‌وه‌کانه، ریزی خاوه‌ن عه‌قیده دامه‌زراوه‌کانه که لی لاندن..

بویه ئیسلام نه‌و دینه‌یه که خوی گه‌وره پی رازیبه‌و ده‌یه‌وټ، له‌به‌ر نه‌م دیده عه‌قائیده‌شه که موسولمانانیش باشرین ئوممه‌تن له میژودا خراونه‌ته به‌رچاو .. موسولمانه عه‌قیده پاکه‌کان، ئه‌وانه‌ی به‌م عه‌قیده پاکه‌وه ده‌بزون.. نه‌ک هه‌ر که‌سیک که له ماله موسولمانیکدا له دایکبووټ یان ئه‌وانه‌ی ووشه‌ی ئیسلامه‌تیبیان کردوته بنیشته خوشه‌ی سه‌ر زاریان..

له‌به‌ر رو‌شنایي نه‌م پیناسه‌و روون کردنه‌وه‌دا نه‌و که‌سانه که‌شف ده‌بن که جیاوازی ده‌خه‌نه نیوان خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌یه‌وه، ئه‌وانه‌ی جیاوازی ده‌خه‌نه

نیوان ئەم پیغەمبەر و ئەو پیغەمبەرەوه، ئەمانە ی که له کاروانی ئیمانداران جێ ماون و دەیانەوێت هەرچۆنیک بوو خۆی پێدا هەلپۆسکیننەوه!! ئەمانە ئەو یه‌کێتیه هەلده‌وه‌شێننەوه که خۆی گه‌وره به‌م عه‌قیده‌یه هیناوتیه به‌رچاو، ئەمانە نکووی له‌و یه‌کێتیه گشتیه ده‌که‌ن که باوه‌ر به‌ خوا هینان به‌ پیناسه‌و راشه‌ی ئیسلام ده‌یه‌ینێته‌ دی..

کاروانی پیغەمبهران یه‌که، له‌و سه‌ری کاروانه‌که‌وه تا ئەمه‌ری به‌ درێژایی میژوی مرۆفایه‌تی هەر یه‌ک بانگه‌وازیان لێ ده‌بیستیت! قوناه‌کانی میژوی مرۆفایه‌تیان به‌م بانگه‌وازه‌وه پیکه‌وه به‌ستۆته‌وه، یه‌ک په‌یامیان بۆ مژده‌دان و هۆشدار یه‌یناوه.. یه‌ک کاروانی پیرۆز که سه‌ر قافلله‌که‌ی نوح و ئیبراهیم و ئیسماعیل و ئیسه‌حاق و یه‌عقوب و ئەسه‌بات و عیساو ئەیوب و یونس و هارون و سوله‌یمان و داود و موسایه.. ئەمان و ئەو به‌پێزانیه‌ی تریش که خۆی گه‌وره له‌ قورئانه‌که‌یدا باسیانی بۆ پیغەمبەر نازداره‌که‌ی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فه‌رمووه‌و ئەوانه‌شیان که باسیانی بۆ نه‌فه‌رمووه، کاروانی به‌پێزی پێشه‌وایه‌تین له‌ جووره‌ها خاکی و خوین، له‌ جووره‌ها گه‌ل و شوین.. ره‌گه‌زو نه‌سه‌بی هه‌یچیان نه‌بوته‌ هۆی لێک جوداییان، که‌سیان نابینیت پابه‌ندی خاکیک بووبن، یان به‌ نیشتمانیکه‌وه په‌یوه‌ست بووبن، نه‌ به‌ کات و نه‌ به‌ شوینه‌وه په‌یوه‌ند نه‌بوون.. کێ عه‌قیده‌که‌ی لێ وه‌رگرتین که‌سیان بووه‌و کوێ په‌یامه‌که‌ی وه‌رگرتین بوته‌ وولاتیان: **(إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَأِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا . وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا * رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا)** النساء/ ۱۶۳-۱۶۵ واته: ئیمه وه‌حیمان بۆ تۆ نارد، هەر وه‌کو که وه‌حیشان نارد بۆ نوح و پیغەمبهرانی دوا ی ئه‌ویش، وه‌حیمان نارد بۆ ئیبراهیم و ئیسماعیل و ئیسه‌حاق و یه‌عقوب و ئەسه‌بات و عیساو ئەیوب و یونس و هارون و سوله‌یمان، زه‌بووریشان بۆ داوود نارد. هه‌روه‌ها بۆ

پيغهمبه‌رانېکي دیکه‌ش که هه‌يانه به‌سه‌ره‌اتيانمان بۆت گېراوه‌ته‌وه‌و هه‌شيانه بۆمان نه‌گېراوېته‌وه، خواي گه‌وره قسه‌ي له‌گه‌ل موسادا به‌ دواندني راسته‌و خو کرد. پيغهمبه‌ران و نيرواوانمان ره‌وانه ده‌کرد تا مژده‌ده‌ر و هوښيارده‌ر بن، تا خه‌لکي دواي ناردني ټه‌و به‌پړزانه هيچ به‌هانه‌و بيانوويه‌کيان (بۆ بڼ ديني و باوه‌ر به‌خوا نه‌کردن) نه‌ميټيټ، خواي گه‌وره خاوه‌ن ده‌سه‌لات و دانايه‌..

هه‌موويان له‌و سه‌رچاوه به‌پړزو پر ريزه‌وه هاتوون وپه‌يامي هيدايه‌تيان له‌ويټه هيناوه، هه‌ر هه‌موو له‌و نووره پاك و بڼ گه‌ردو روښنه‌يان وه‌رگرتووه‌و به‌ ژيانې پر فه‌ريان بريسكاندوويانه‌ته‌وه، هه‌ر هه‌مووشيان هه‌مان مژده‌و هوښداريان هيناو داين به‌خه‌لکي، هه‌ر هه‌مووشيان پيشه‌وايه‌تي مرؤفايه‌تيان که ده‌کرد بۆ ټه‌وه بوو به‌ره‌و ټه‌و نووره خواييه‌يان ببه‌ن، ټيتر هه‌يانبوو بۆ تيره‌و هوښتک هاتبوو، هه‌يانبوو بۆ نه‌ته‌وه‌يه‌ک، هه‌بوو بۆ شارنک يان بۆ شارؤچکه‌يه‌ک هاتبوو، ټينجا هه‌يانبوو بۆ هه‌ر هه‌موو مرؤفايه‌تي هات وه‌کو محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ که کؤتا پيغهمبه‌ره‌..

ټه‌م به‌پړزانه هه‌ر هه‌موويان وه‌حييان له‌ خواي گه‌وره‌وه وه‌رده‌گرت، که‌سيان هيچ شتيکي له‌خووه نه‌هيناو بفه‌رمويټ ټه‌مه وه‌حييه! دادو به‌زه‌بي به‌رفراواني خواي ميهره‌بان واي ده‌خواست که ټه‌م پيغهمبه‌ره‌و نيرواوه به‌پړزانه‌ي که خواي گه‌وره هه‌نديکياني له‌ قورټانه‌که‌يدا باس فه‌رمووه‌و هه‌شيانه باسياني نه‌فه‌رمووه په‌يامي خواي بۆ مرؤفايه‌تي به‌ين و مژده‌ي ټه‌وه‌يان بده‌نټ که ټه‌گه‌ر باوه‌ريان به‌ خواو پيغهمبه‌راني هيناو به‌ دينه‌که‌يه‌وه پابه‌ند بوون خواي گه‌وره پاداشتيکي ټيجگار زؤرو گرنگي بۆ ديار کردوون که خه‌لاتيان ده‌کات پي، ټه‌و پاداشته گه‌وره‌يه بۆ ټه‌و ټيماندارانه‌يه که شوين که‌وته‌ي ټه‌م پيغهمبه‌رانه‌ي خوا بوون و ټاوا ماونه‌ته‌وه تا به‌ ديداري وا شاد بوون و پاداشته‌کيان به‌پړزه‌وه له‌به‌ر چاوي خه‌لکي قيامه‌ت دراوه‌تټ و خراونه‌ته ټه‌و مه‌نزله‌وه و پله ريزه‌ي شاياني بوون

و ئیتر له نیعمه‌ته‌کانی خوادا ماونه‌ته‌وه.. له هه‌مان کاتدا هۆشدارێ ئه‌وه‌یان
 بده‌نێ که ئه‌گه‌ر باوه‌رپیان به‌ خواو پیغه‌مبه‌رانی نه‌هی‌ناو به‌ دینه‌که‌یه‌وه‌ پابه‌ند
 نه‌بوون، ئه‌گه‌ر کافر بوون و سه‌رپێچیان کرد، ئه‌وه‌ حه‌تمه‌ن به‌ر غه‌زه‌بی خوا
 ده‌که‌ون، سزا ده‌درێن، ده‌خه‌رنه‌ دۆزه‌خه‌وه.. ئه‌مه‌یه‌ که ده‌فه‌رموئ: **(لَيْلًا يَكُونُ**
لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ) النساء/ ۱۶۵ واته: تا خه‌ئکی دوا‌ی نارده‌نی ئه‌و
 به‌رێزانه‌ هه‌یج به‌هانه‌و بیانوویه‌کیان (بو بئ دینی و باوه‌ر به‌ خوا نه‌کردن)
 نه‌می‌نیت.

خوای گه‌وره‌ به‌لگه‌و نیشانه‌ی له‌ ناخی مرۆف و ئاسۆی گه‌ردوون و ژياندا
 زۆرن، ژیری به‌ مرۆف به‌خشیوه‌و تا له‌و به‌لگه‌و نیشانه‌ی ناخ و گه‌ردوون
 بکۆلیته‌وه‌و بیانکاته‌ مایه‌ی باوه‌ر هه‌ینان و عه‌قیده‌ پته‌و کردن، به‌لام خوای
 په‌روه‌ردگار که ده‌یزانی مرۆفی و لاسار هه‌یه‌ ئه‌م ژیری و بیریه‌ی ناخاته‌ کار،
 زۆرن ئه‌وانه‌ی شوین هه‌واو هه‌وه‌سی خۆیان ده‌که‌ون و خۆ گیل ده‌که‌ن و گوئ
 به‌و به‌لگه‌و نیشانه‌ ناده‌ن و به‌ دووی ئاره‌زووه‌کانیاندا وێل ده‌بن و به‌ره‌و خوای
 گه‌وره‌ نایان، بۆیه‌ هه‌ر له‌ به‌زه‌بی خۆیه‌وه‌ به‌ دانایی خۆی به‌ باشتری زانی
 پیغه‌مبه‌رانیان له‌ ناودا هه‌ل‌بژیریت تا مژده‌ ده‌ریان بن، تا هۆشدارییان بده‌ن، تا
 خوای گه‌وره‌و روژی دوا‌ی و پاداشت و سزاکانیان بخه‌نه‌وه‌ یادو رێ چاکه‌یان
 نیشاندن، تا هه‌وێیان له‌ گه‌لدا بده‌ن سروس‌تی مرۆفانه‌یان پاك که‌نه‌وه‌و چلك و
 چه‌په‌ل گومان و دوودلییان له‌ بیرو ژیرییدا بپه‌ویننه‌وه‌و تۆزو خۆی هه‌واو
 هه‌وه‌س له‌ دل‌یاندا بته‌کێنن و ئاماده‌ی خواوویستیان بکه‌نه‌وه‌و بیانه‌یننه‌وه‌ سه‌ر
 راسته‌ شه‌قامی دینداری تا سه‌رکه‌وتووی دنیاو رووسووری قیامه‌تیان که‌نه‌وه‌..

باسی پینجه‌م: سه‌راوه‌ی رینمای‌ی

خوای په‌روه‌ردگار دواى نه‌وه‌ی باسی سه‌یدنا ئی‌براهیم ده‌فه‌رموئ، ئینجا دیته
سه‌ر باسی هی‌ندیکى تر له‌و پی‌غه‌مبه‌ره به‌رپزانه سه‌لامى خوایان لی‌بیت و
ده‌فه‌رموئ:

(وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۚ كُلًّا هَدَيْنَا ۚ وَنُوحًا هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ ۚ وَمَنْ ذُرِّيَّتِهِ
دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَهَارُونَ ۚ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ *
وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ ۚ كُلًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ * وَإِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَيُوسُفَ
وَلُوطًا ۚ وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ * وَمِن آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ
وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ * ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۚ وَلَوْ
أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ * أُولَئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ
وَالنَّبُوَّةَ ۚ فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هُوَ لِأَمْثَلِ فَكْرًا وَقَلْبًا مُّعَدًّا ۚ قَدْ كَلْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ بِهَا بِكَافِرِينَ * أُولَئِكَ الَّذِينَ
هَدَى اللَّهُ ۚ فَمِثْلَ مَا هُمْ آتَيْنَاهُمْ ۚ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ)
الانعام/ ۸۴-۹۰

واته: ئیسحاق و یه‌عقوبمان پى به‌خشی که هه‌ر یه‌که‌یانمان رینمای کردبو!
پیشتریش نوحمان هه‌ر وا رینمای کرد، ئینجا له‌ نه‌وه‌ی ئی‌براهیم داوود و
سوله‌یمان و ئه‌ییوب و یوسف و موسا و هارونمان هی‌نایه بوون و رینماییمان
کردن، ئیمه ئاوا پاداشتی پیاوچاکان ده‌ده‌ینه‌وه.. هه‌روه‌ها زه‌که‌ریباو یه‌حیاو
عیساو ئیلیاس به‌راستی هه‌موویان له‌ پیاوچاکان بوون. دیسان ئیسماعیل و
یه‌سه‌ع و یونس و لوط و رینماییمان کردن) و فه‌زلیانماندا به‌سه‌ر هه‌موو خه‌لکی
جه‌ماندا (له‌ سه‌رده‌می ژبانی خو‌یانداندا) دا.. هه‌روه‌ها باب و باپیرانی ئه‌وان و وه‌چه‌و
نه‌وه‌و بریانی تریانمان هه‌ل‌بژاردو هه‌موویانمان رینمای کردو رپی راستمان نیشان
دان.. ئه‌وه‌یه هیدایه‌ت و رینمای و رینیشاندانی خوایی که هه‌ر که‌سیکی بیه‌ویت

که له و ه‌حیه‌دا هاتوو، که پیغه‌مبه‌رانی به‌رپز له خوی گه‌وره‌وه هیناویانه، نه‌وی باوه‌ری هیناوه له‌وه دنیایه، قه‌ناعه‌تی به‌وه هه‌یه که ده‌بیت بو خواناسی شوین نه‌و به‌رپزانه بکه‌ویت، ده‌بیت له‌و ته‌نیا سه‌رچاوه‌یه‌وه هه‌له‌پنجیت و به‌س. چونکه له‌وه‌ش دنیابووه و قه‌ناعه‌تی ته‌واوی لا دروست بووه که نه‌وه رینماییه‌که‌ی خوی گه‌وره‌یه، نه‌ویش هیدایه‌ت ده‌دات و رینیشاندانی ده‌کات، نه‌و به‌فه‌زلی خوی هه‌ر که‌سیکی بویت له‌به‌نده‌کانی رینماییه‌ی نه‌و رینبازه‌ی ده‌کات.. خو هه‌ر سات و ئانیك نه‌و به‌نده ئیماندارو هیدایه‌ت‌دراوانه له‌ته‌وحیده‌که‌ه‌درچن، له‌یه‌کخواناسی بترازین که رینماییه‌که‌ی به‌ره‌و خویان لپوه وه‌رگرتوو، نه‌وه که‌وتوو نه‌ته‌شیرکبازی! جا له‌عه‌قیده‌و باوه‌رپاندا بیت، یان له‌په‌رستن دا یان له‌وه‌رگرتی دیدو رینبازیاندا بیت.. چاره‌نوسیان هه‌تمه‌ن نه‌وه ده‌بیت که کارو کرده‌وه‌کانیان پووچه‌ل ده‌بیت‌ه‌وه به‌هه‌ده‌ر ده‌روات! یه‌عنی هه‌چیان بو نامینیت‌ه‌وه، ووشه‌کانی نه‌م نایه‌ته‌چاره‌نوسه‌که به‌دیمه‌نیکی سه‌یر ده‌چوینین: دیمه‌نی مانگیه‌کی هه‌لاوساو، که گیایه‌کی ژه‌ه‌راوی خواردوووه و پی ئاوساوه‌و خاوه‌نه‌نه‌زانه‌که‌شی وا ده‌زانی‌ت گوشتی گرتوووه و بوی بوته‌مایه‌ی ده‌وله‌مه‌ندی! به‌لام کاتیك ده‌زانی‌ت به‌لادا دیت و راست ناییت‌ه‌وه و نه‌وه‌نده‌ش بوگه‌ن ده‌کات که ده‌بیت زوو توپی هه‌لداو له‌خوی دوورخاته‌وه!! نه‌وه‌ش روون کردنه‌وه زمانه‌وانی (حُبُوط) ه.

(أُولَئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هُولَاءَ فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ): نه‌وانه نه‌و پیاوچا‌کانه‌ن که ئیمه‌کتیپی ئاسمانی خو‌مانمان بو ناردوون و فه‌رمان‌په‌وایی و پیغه‌مبه‌ریتیمان داونه‌تی، جا نه‌گه‌ر نه‌فامیک باوه‌ریان پنه‌هینیت، که‌سانی تری ژيرو فامیده‌ی وامان دیاری کردوووه که کافر نه‌بن به‌وان و هیدایه‌تی خوی وه‌رگرن و پشتیوانیان لپکه‌ن.. نه‌مه‌ش برپاری دووه‌مه..

برپاری دووهم: ئیقراری به‌لگه‌نه‌ووستیکه که ئه‌و پیغه‌مبه‌ره به‌رێزه ناو براوانه‌و ئه‌وانی دیکه‌ش که ئاماژه‌یان پیکراوه، ئه‌وانن که خوی گه‌وره هیدایه‌ت و حیکمه‌ت و (که به‌مانای ده‌سه‌لاتی فه‌رمانپه‌وایش دیت) و پیغه‌مبه‌ریتی خۆی پێ به‌خشیوون و په‌یامی پێیدا ناردوون.. هه‌ندیک له‌و پیغه‌مبه‌ره پێشه‌وايانه کتیبی تایبه‌تی پێدا ناردوون وه‌کو سه‌یدنا موسا که ته‌وراتی بۆ ناردووه، یان سه‌یدنا داوود که زه‌بوری بۆ ناردووه، یان سه‌یدنا عیسا که ئینجیلی بۆ ناردووه.. هه‌ندیکیان خوی گه‌وره ده‌سه‌لاتی حوکم و فه‌رمانپه‌وایی پێ به‌خشیووه وه‌کو سه‌یدنا داوود و سوله‌یمان.. به‌لام هه‌ر هه‌موویان به‌و په‌یامه‌ دینییه‌ی دراویانه‌تی ئاراسته‌ی خواوویستیان به‌خه‌لکه‌که‌ ناساندووه‌و به‌و دینه‌ ده‌سه‌لاتی خویان له‌ دڵ و ده‌روونی شوین که‌وتوانیاندا جیگیر کردووه..

خوی گه‌وره هه‌ر پیغه‌مبه‌رێکی ناردیته‌ ئه‌وه‌ی بۆ ئیمانداران روون کردوته‌وه که ده‌بێ گویا‌په‌ی و ملکه‌چی بۆ ده‌ربهرپه‌ریت.. وه‌کو له‌ ئایه‌تی تردا ده‌رده‌که‌ویته^۱ بۆیه‌ خوی گه‌وره کتیبی خۆی پێدا ناردوون تا حوکمی خه‌لکی و داوهری کیشه‌ی نیوانیان به‌ دادی خوی بکه‌ن، هه‌مووشیان ئه‌و حیکمه‌ت و ده‌سه‌لاته‌یان دراوته‌ی که به‌ ناوی خوی گه‌وره‌وه‌ وه‌کو وه‌حی ئاراسته‌ بکه‌ن و وه‌کو حیکمه‌تی دانای خۆشیان له‌ ژێر چاودێری وه‌حی خوییدا حوکم بکه‌ن، فه‌رمان ده‌رکه‌ن.. خوی گه‌وره ئه‌وانی کردوته وه‌کیلی خۆی و پێناسه‌و جیبه‌جی کردنی دینه‌که‌ی خۆی پێ سپاردوون، بانگه‌وازی خواوویستی خۆی داونه‌تی تا خه‌لکه‌که‌ی خۆیان بۆ بانگه‌په‌شت که‌ن، تا دینه‌که‌ به‌ ساغ و ته‌واوی له‌ ناویاندا پیاده‌ که‌ن، جا ئه‌گه‌ر موشریکانی عه‌ره‌ب باوه‌ریان به‌ په‌یامه‌که‌ی نه‌هیناو نه‌هاتنه‌ ژێر ئالای خواجه‌یه‌که‌ناسین، ژێر ده‌سه‌لاتی حوکم و حیکمه‌تی ئه‌مه‌وه‌و

^۱ وه‌کو (وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ فَضِي بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ) یونس/ ۴۷: (لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ) الحديد/ ۲۵..

شُوئِيْن پِيْغَه مَبِهَرِيْتِيَه كَه ي نَه كَه وَتِن، بَا نَهْم وَ مُوسُوْلْمَانَان لَه وَه بِيْ خَهْم بِن كَه
خَوَا هِيْچ بَاكِي بَهْ وَا نَه نِيَه؟! نَهْم دِيْنَه چ نِيْحْتِيَا جِي بَهْ وَا نَه؟! نَهْمَان خُوْيَان وَ
شُوئِيْن كَه وَتُووَه نِيْمَان دَارُو پِيَا وُچَا كَه كَان بَه سِن.. نَهْم دِيْنَه نَهْمَانَه ي دَهْ وِيْت..

نَهْمَه حَه قِيْقَه تِيْكِي كُوْنَه، رَهْگ وَ رِيْشَالِيْ بَه مِيْژُوودَا رُوْچُووَه، نَهْمَه كَارَوَانِيْكِي
پِيْرُوْزَه وَ بَهْرَدَهْ وَا م بَهْرِيْئُوِيَه، نَالْقَه ي پَه يُووَه سْتِيْيَان پِيْكَه وَه بَه نَدَه، قُوْنَاغ بَه دُووِي
قُوْنَاغ دَا هَاتُووَه، يَهْ ك بَانْگَهْ وَا وُه هَهْمُوو پِيْغَه مَبِهَرَان وَ نِيْرَا وَا نِي خَوَا ي گَه وَرَه
يَهْ ك بَه دَوَا ي يَه ك دَا هَه لِيْ يَان گَرْتُووَه وَ گَه يَان دُووِي يَانَه، نَهْ وِي شَا يَان وَ شِيَا وُه خَوَا ي
گَه وَرَه لَه چَارَه ي نُووَسِيُووَه هِيْدَا يَه تَه كَه يَان لِيْ وَهْرَدَهْ گَرِيْت، نَهْمَه سُوْكَ نَا بِي دَلِيْ
مُوسُوْلْمَانَه نَهْمَه هِيْمَنِي دَه خَاتَه قُوْلَا يِي نَا خِي دَه رُووَنَه وَه، مُوسُوْلْمَانَان هَهْرَجَه نَد
كَهْم بِن، لَه هَهْر كُوِيْ بِن، لَه هَهْر كَاتِيْ ك دَا بِن، هَه سَت دَه كَه ن لَقَه دَارِيْ كِي بَرَا و
نِيْن! مُوسُوْلْمَانَان لَه هَهْر كَات وَ شُوئِيْنِيْ ك بِن پَه لُو پُوُو لَقِي دَرَه خَتِيْ كِي خَوَا رَسْ كَن
كَه رِيْشَالِيْ يَان وَ لَه نَا خِي زُووِي دَا و لَق وَ پُوْ يِيَان بُو نَاسْمَان هَه لَشْ كَا وُه.. نَهْمَانَه
هَهْرَجَه نَد كَهْم وَ پَهْرَتَهْ وَا زَه ي كَات وَ شُوئِيْن بِن هَهْر يَهْ ك كَارَوَان. مَهْ وَكِيْبِيْ كِي
پِيْرُوْزَن وَ رُووِيَان لَه خَوَا يَه وَ لَه سَهْر رِيْ بَا زِي نَهْ وِن وَ بَه هِيْدَا يَه تِي نَهْ وَ دَهْرُوْن..

بَرِيَا رِي سِيْ يَهْم: نَهْ وَه يَه كَه كَاتِي مُوسُوْلْمَان لَه هَهْر سَهْر زَهْمِيْنِيْ ك بِيْت يَان لَه
هَهْر نَهْ وَه يَهْ ك بِيْت، بَهْ هِيْزَه بَهْ هِيْز، گَه وَرَه يَه گَه وَرَه، نَهْ و لَهْ وَ دَرَه خَتَه پَتَه وَه
بَلْنَدَه يَه كَه لَق وَ پُوْ يِي بُو نَاسْمَان هَه لَشْ كَا وُه وَ رَهْ گِي بَه نَا خِي سَرُو شْتِي مَرُوْ ف وَ
نَا خِي مِيْژُووِي مَرُوْ فَا يَه تِي دَا رُوْچُووَه، نَهْ و هَهْر لَه كُوْنَه وَه نَهْمَانَمِيْ كِي نَهْ وَ كَارَوَانَه
بَهْرِيْزَه يَه كَه بَه خَوَا وُه پَه يُووَه سَتَه وَ بَه پِيْ ي هِيْدَا يَه تِي نَهْ وَ بَهْرِيْ كَه وَتُووَه: (أُوْلِيْكَ
الَّذِيْنَ هَدَى اللّٰهُ فَمِهْدَاهُمْ اَقْتَدِهْ) وَ اَتَه: نَهْ وَا نَه (پِيْغَه مَبِهَرَان سَه لَامِي خَوَا يَان
لِيْبِيْت) نَهْ وَ كَه سَا نَهْن كَه خَوَا رِيْ نَمَا يِي كَر دُووِن وَ هِيْدَا يَه تِي دَا وِن دَه تُوْش لَه سَهْر
رِيْ بَا زَه كَه ي نَهْ وَا ن بَرُو.. (قُلْ لَّا اَسْأَلْكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرِيْ لِلْعَالَمِيْنَ)
الانعام/ ۹۰ وَ اَتَه: بَلِيْ خُوْ لَه سَهْر نَهْم رِيْ نَمَا يِي كَر دَنَدَه تَان مَن دَا وَا ي كَرِيْ وَ

پاداښتان لئ ناکه‌م! ئەمه بیره‌وه‌ره‌و بو هه‌موو جیهانیان هاتوو‌ه تا خوا بناسن و بپه‌رستن.. ئا‌ئو پێشه‌نگه به‌پرزانه‌ی ئەم کاروانه پیرۆزه‌ی ئیماندارانیان له‌ خو گرتوو‌ه پێشه‌وايه‌تی ده‌که‌ن، ئەوانه‌ن که‌ خ‌وای گه‌وره هیدایه‌تی داوون، رې نیشان داوون! ئەو هیدایه‌ت دانه‌ خ‌وایه‌ش بو پێغه‌مبه‌ری به‌پرزو شوین که‌وتوو‌انی بوته‌ مایه‌ی شوین که‌وتن! ئەوی ئەم له‌سه‌ری ده‌پ‌وات ئەو وه‌حیه‌ خ‌وایه‌یه، ئەو رینمایه‌یه‌ خ‌وایه‌یه، ئەمه‌ هه‌ر ئەو هیدایه‌ته‌یه که‌ خه‌لکه‌که‌ی بو بانگه‌یشت ده‌کات و مژده‌ی قبوول بوونیان ده‌دات! به‌ هه‌موو بانگه‌کاروان ده‌فه‌رموئ (لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا) داوای کریتان لئ ناکه‌م! ئەمه‌ په‌یامی یاداوهری خ‌وایه‌یه: (إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرَى لِلْعَالَمِينَ) ئەمه‌ بیره‌وه‌ریه‌که‌ بو هه‌موو جیهانیانه‌.. هه‌موو جیهانیان نه‌ک تایبه‌ت بێت به‌ قه‌ومیک به‌ره‌گه‌زو توخمیک یان به‌ که‌سانی نزیک یان دوور، ئەمه‌ رینمایه‌ی خ‌وایه‌ بو بیرخسته‌نه‌وه‌و یاداوهری هه‌موو خه‌لکی ئیتر پېوسی به‌ کرئ وه‌رگرتن له‌ که‌س نه‌یه‌.. چونکه‌ خ‌وای گه‌وره‌ خ‌وی به‌ لوتفی خ‌وی کرێکه‌ی گرتۆته‌ خ‌وی!..

دواتر به‌رده‌وام ده‌بیت و ناپ‌ازی خ‌وی به‌رامبه‌ر ئەو که‌سانه‌ ده‌رده‌برپت که‌ نکووی له‌ پێغه‌مبه‌رو په‌یامی ئاسمانی ده‌که‌ن.. به‌وه‌ش ناوزه‌دیان ده‌کات که‌ ئەوانه‌ قه‌دری خ‌وایان لا نه‌یه، دانای و به‌زه‌یی و دادی خوا ئیستیعاب ناکه‌ن و درکی پێ ناکه‌ن.. ئەمه‌ ئەوه‌ ده‌سه‌لمینیت که‌ ئەم په‌یامه‌ خ‌وایه‌ی دواپین هه‌ر له‌سه‌ر رېسای په‌یامه‌کانی تری پېش خ‌وی ده‌پ‌وات، ئەم کتیبه‌ خ‌وایه‌ی دواپیش که‌ قورئانه‌ ناوه‌رۆکی کتیبه‌ ئاسمانیه‌کانی پېش خ‌وی به‌ راست داده‌نی و له‌گه‌ل ره‌وتی کاروانه‌ پیرۆزه‌که‌ی پېش خ‌وی هاو‌دیدو سۆزو سازاوه: (وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى بَشَرٍ مِّن سَيِّئٍ قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاء بِهِ مُوسَى نُورًا وَهَدًى لِّلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُحْفُونَ كَثِيرًا وَعُلِّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ قُلِ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي حَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ * وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ) الانعام/ ۹۱-۹۲ واته: وه‌کو که‌ ده‌بوو،

ټه‌وان رټزي خويان لا بوايه، نه‌بوو، چونکه ده‌يانووت خوا هيچ په‌ياميکي بؤ که‌س دانه‌به‌زاندووه!! پټيان بلئ: ده‌ی که وايه کئ ټه و کتټبه‌ی بؤ موسا نار دووه که هه‌مووی هيدايه‌تي خويي و رووناکي رټي خه‌لکيه؟! که چي ټيوه‌ش دټن به‌ش به‌شي ده‌که‌ن و خوتان چيتان وويست ټه‌وه نيشاني خه‌لکه‌که ده‌ده‌نه‌وه!! زورينه‌شي ده‌شارنه‌وه.. ديسان ټه‌وه‌شيان پځ بلټره‌وه که ټيوه خوشتان و باب و باپيرتان زور شتتان که نه‌ده‌زاني کئ فيري کردن؟! مه‌گه‌ر خوي گه‌وره نه‌بوو که به‌هوي په‌يامي خويه‌وه فيري ده‌کردن؟! لټيشيان گه‌ري با ټه و ده‌مه‌وه‌رييه به‌تاله‌ي خويان کاوټز که‌ن! ټه‌م قورټانه کتټبي پيروزي خوييه و ټه و نار دوټيه خواره‌وه راستي کتټبه‌کاني پټشووتري خوي گه‌وره‌ي له‌خوگر تووه و ده‌سه‌لمټنيټ که له‌خواوه هاتووه ديسان هوشتاري ده‌داته دانيشتواني مه‌ککه‌و ده‌ور به‌ري و به‌ره و ئيسلاميان بانگ ده‌کات، ټه و که‌سانه‌ي باوه‌ريان به‌روزي دوايي هټناوه باوه‌ر به‌م په‌يامه‌ش دټن، ټه‌وانه ټه‌وانه‌ن که نوټزه‌کانيان له‌کاتي خوياندا ده‌که‌ن و راست پياده‌ي ده‌که‌ن..

موشريکه‌کان له‌که‌لله رهي و هه‌لوټست سه‌ختي خوياندا بؤ ده‌مه‌وه‌ري و قسه‌و قسه‌ټوک ده‌يانووت: خوا هيچ نټراوټيکي خوي له‌مرؤف هه‌ټنه‌بزار دووه و وه‌چي بؤ هيچ مرؤفيک نه‌ناردووه، که‌چي هه‌ر له‌و لاتنه‌نيسه‌تي خويانه‌وه جوله‌که‌و مه‌سيحي ده‌ژيان به‌وانيان وانه‌ده‌ووت، نکووليان له‌پيغه‌مبه‌ريټي پيغه‌مبه‌ره‌کاني ټه‌وان نه‌ده‌کرد! ته‌نبا به‌رامبه‌ر به‌پيغه‌مبه‌ري ئيسلام محمد صلي الله عليه وسلم ټاوا گه‌وجانه ده‌وه‌ستانه‌وه! به‌جوله‌که‌کانيان نه‌ده‌ووت که ته‌ورات له‌خوي گه‌وره‌وه بؤ موساي ټيوه سه‌لامي خوي ليټت نه‌هاتووه، بويه خوي گه‌وره قسه‌که‌ي خويان ده‌داته‌وه به‌چاوياندا ټينجا پټيان ده‌فه‌رموي: ټه‌دي ټه‌وه نيه کتټبي ديکه پټشتر بؤ موسا هاتوه.. جا له‌به‌ر ټه‌م بي ټه‌ده‌بيه‌يانه که ده‌فه‌رموي: (وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى بَشَرٍ مِّنْ سَمَاءٍ)

واته: وه‌کو که ده‌بوو، نه‌وان رڼزی خويان لا نه‌بوو، چونکه ده‌يانووت خوا هيچ په‌ياميکي بؤ که‌س دانه‌به‌زاندووه!!

نهم قسانه‌ی نه‌هلی جاهيليه‌تی عه‌ره‌به‌کان که له‌سه‌ر ده‌می هاتنی قورئاندا ده‌يانووت، نه‌هلی جاهيليه‌تی هه‌موو سه‌رده‌ميکي تر هه‌ر ده‌يلپنه‌وه.. ده‌قی نه‌و بن يان وه‌کو نه‌و.. نه‌وه نيه له‌م زه‌مانه‌شدا که‌سانی وا هه‌ن لاف و گه‌زافي نه‌وه ليدده‌دن که دين دارپژراوی ده‌ستی خودی مرؤفه‌و قوناغ به‌ قوناغ له‌گه‌ل ديدو تپروانيني خه‌لکی و به‌رفراوانبوونی ناسوی بيرکردنه‌وه‌ياندا په‌ره‌ی سه‌ندووه و نه‌ویش پيشکه‌وتووه.. چونکه نازانن جياوازی نيوان ئيسلام و نه‌و هه‌موو بتپه‌رستيانه‌ی کون و نوي چيه، که له‌گه‌ل حه‌زو مه‌يلي ده‌سه‌لاتداراندا يان له‌گه‌ل هه‌واو هه‌وه‌سی شوپن که‌وتوانياندا به‌رزو نزميان ده‌کرد.. به‌لام به‌ ته‌ئکيد نه‌وانه له‌ ده‌ره‌وه‌ی دينی خوان.. دينی خوی گه‌وره وه‌کو که پيغه‌مبه‌ره پاکه سه‌رپراسته‌کان لای خواوه هي‌ناويانه‌و گه‌ياندوويانه خه‌لکانکيک وه‌کو خوی وه‌ريان گرتووه و پيوه‌ی پابه‌ند بوون و زورينه‌ش وه‌ريان نه‌گرتووه و دزی وه‌ستاونه‌ته‌وه، ئيتر له‌ مه‌دای نه‌وه‌کانی يه‌ک به‌ دوی يه‌کی کؤمه‌لگه‌کانی مرؤفاه‌تيدا دينداره‌کانيش کزو که‌م بوون يان ناگایي و شاره‌زاييان له‌ بنه‌مای دينه‌که که‌م بؤته‌وه و سه‌ر له‌ نوي خه‌لکه‌که که‌وتوونه‌ته‌وه شيرک و کوفره‌وه تا پيغه‌مبه‌ريکي تری به‌رڼزيان به‌ بنه‌مای هاوبه‌ش له‌گه‌ل هه‌مان دينی پيشوودا که راست بووه، بؤ هاتووه..

نهم قسه‌يه‌ی کون و نوي و نه‌م هه‌لوئسته‌ی جاهيليه‌تی نه‌مروو دوئي هه‌ر وه‌کو يه‌که‌وه هه‌موويان هه‌ر که ده‌يکه‌نه‌وه هه‌ر له‌به‌ر نه‌وه‌يه که رڼزی خويان لا نيه، چونکه نايناسن: (وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ) واته: وه‌کو که فه‌رز بوو قه‌دری بگرن، وا نه‌ده‌بوون، نه‌وان رڼزی خويان لا نه‌بوو چونکه ده‌يانووت خوا هيچ په‌ياميکي بؤ که‌س دانه‌به‌زاندووه!! نه‌و که‌سه‌ی که به‌خشنده‌ی و به‌زه‌ی و دادی خويی نازانيت چيه‌و درک به‌ هيچ لايه‌نيکي ناکات، ده‌لئ: خوا مرؤف ناکاته نپرراوی خوی! نه‌گه‌ر بيه‌ويټ په‌ياميک

بن‌پرېت، به فریشته‌یه‌کی خوی ده‌کاته په‌یامن‌پرو په‌یامه‌که‌ی خوی پیدا ده‌نېرېت نه‌ک به مرؤفدا! چونکه به دیدی ته‌نگی ته‌وان و له کورت بینی ته‌قلی خویانه‌وه پېیان وایه که خویه‌کی کردگاری ته‌م گه‌ردوونه به‌رفراوانه، خوی به‌هېزو کارزان چوڼ په‌یامی خوی بو ته‌م مرؤفه بچووک و نه‌زانه ده‌نېرېت؟! بو سهر ته‌م زه‌مین‌ه‌ی که خوی ده‌لېی جی پې می‌رووله‌یه‌و به‌م گه‌ردوونه گه‌وره‌وه دیار نیه!! فه‌یله‌سووفی کوڼ و نوئ له بېری ته‌سک و گوښه نیگای بچوکی خویان و له کورت‌بینی ژیرپانه‌وه ده‌یان‌ووت: چوڼ خویه‌کی کردگارو هه‌لسورپنه‌ری سات به ساتی ته‌م گه‌ردوون و ژپانه بو نه‌وه‌ی مرؤف گومرا نه‌بیت په‌یامی خویان بو ده‌نېرېته سهر زه‌وی و ده‌شیداته ده‌ست په‌کېک له خویان؟! یان به ده‌ردی مارکسیه‌ فه‌رماسونه بچ دینه‌کان ده‌لېن: نا.. ته‌م دینانه ههر بېرکردنه‌وه په‌ی پېبردن و راووبوچوونی ته‌و پیغه‌مبه‌رانه خویان بوون که که‌سانی هه‌لکه‌وته‌ی سه‌رده‌مانی خویان بوون!! یان پلان ونه‌خشه‌ی ده‌ولمه‌مندو ده‌سه‌لاتدارانی سه‌رده‌مه‌کان بوون تا ئاسانتر خه‌لکیان بو مه‌یسهر بیټ و بو به‌رژه‌وه‌ندی خویان بیانچه‌وسپننه‌وه..

ته‌مانه هه‌مووی نه‌فامیه، هه‌مووی درک نه‌کردنه به‌رېزی خوی گه‌وره‌و ته‌و مه‌کانه‌ته‌ی که ده‌بیت له دل و ژیرپې مرؤفدا به‌رامبه‌ری هه‌بیت.. ته‌مانه هه‌مووی قه‌در نه‌زانینی خوی گه‌وره‌ن، خوی به‌رېزو مه‌زن و دادپه‌روه‌رو به‌به‌زه‌ی و زانو دانا له خوی گه‌وره‌ ناوه‌شیته‌وه که ته‌م مرؤفه‌ی که دروستی کردووه ههر وا به‌ره‌لای کات و لېی گه‌رېت! خوی گه‌وره که خوی خه‌لقی کردووه، هه‌موو نه‌پنی و ئاشکراییه‌کی ته‌م مه‌خلووقه ده‌زانیت، په‌ی به هه‌موو ئاتاجیه‌کانی ده‌بات، درکی هه‌موو ووزه‌و توانایه‌کی دیارو شراوه‌ی ده‌کات، ده‌زانیت کوئی هېزه‌و کوئی لاوازیه، ده‌زانیت که‌ی یارمه‌تی ده‌ویت و چوڼ؟! ده‌زانیت بو پارسه‌نگ راگرتنی په‌یوه‌ندی نیوان خویان چیان پېوسته‌و ده‌بیت

چون ناراسته کړين، دهبې له‌سهر چ سياسهت و سيستمک برؤن.. خواى کردگارى ئەم مرؤف و مرؤفايه‌تیه چاک دهناسيت ئيدى چون دهبیت دیدو تپروانين و به‌رنامه‌ى ژيان، مرؤفه‌کان خويان دايرپژن؟! خويان چوزانن خوا چون بناسن و بيپه‌رستن؟! خواى گه‌وره بو خوى دهنانیت که چون دهبیت خوا به‌م مرؤفايه‌تیه بناسينريت، ياساو ريساى چونيان بو دابريژريت.. دهبې جى بلين و جى بکه‌ن، جى نه‌لين و جى نه‌که‌ن.. چون هه‌لسوکه‌وت که‌ن تا له‌گه‌ل سيستمى هه‌موو گه‌ردوون و ژياندا يه‌ک ده‌گرنه‌وه، جى ناييت بکه‌ن تا به‌و سيستمى گه‌ردوونه نه‌کيشرين و موبته‌لا نه‌بن.. خواى گه‌وره دهنانیت چيان بو باشه و چيان بو خرابه، جى و چه‌ندو چون چاکيان ده‌کات و جى و چه‌ندو چون ئينحيرافيان پې ده‌کات، بو جى و به‌جى لاسه‌نگ دهبين و چون و بو جى بو يه‌کتري دهبنه مایه‌ى نازارو ژان و ناسور.. خوا دهنانې جى بکه‌ن راسته، جى بکه‌ن به‌ه‌له‌دا ده‌جن.. کورت و موخته‌سهر خواى زانا دهنانیت چون ژيانى ئەم مرؤفايه‌تیه دادمه‌زريت و به‌جى و چون ناسوده دهبين..

خواى زاناو دانا دهنانیت که‌ نه‌و ژيرييه‌ى له‌م مرؤفه‌يدا خولقاندووه هى ئەوه نيه به‌ ته‌واوى په‌ى به‌ گه‌ردوون و ژيان و ماهيه‌تى مرؤف ببات، چونکه ئەم ژيرييه‌ نوقسانه، که‌مبينه، کورت بينه ده‌که‌ويته ژير تين و فشارى حه‌زو ناره‌زوو، يا پالنه‌رى خوارو خپچ، يان ته‌ماع و هه‌لپه‌ کردن، يان ترس و بيم و ئينفيعاله‌کانى ترى داخى ناخ.. کورت و موخته‌سهر ژيريى ئەم مرؤفه هى ئەوه نيه روانگه‌ى دیدى راست و بنه‌ماى فيکرى ره‌سه‌ن و ريساى مه‌حکه‌مى سياسهت دايرپژيت.. ئەم مرؤفه‌و ئەقليه‌تى هى ئەوه نين چاره‌نوسى خويان و مرؤفايه‌تى و گه‌ردونيان بدریته ده‌ست! هى ئەوه‌ش نين وازيان لى به‌ينريت خويان بگه‌نه خواناسى و خواپه‌رستى و ياساوريسا دارشتن! چونکه دوايى ده‌که‌ونه‌وه ئەو نه‌فاميتيه‌ى که‌ خواى گه‌وره وه‌کو که‌ پيوسته ناسن و قه‌درى وه‌کو که‌ پيوسته ناگرن. خواى گه‌وره‌و زاناو مېهره‌بان دهنانى که‌ دهبې له‌ رېي پيغه‌مبه‌ره‌کانيه‌وه عه‌قيده‌و په‌رستن وشه‌ريعه‌تيان بو بنيريت..

خوای گه وړه دهیزانی که نه گه چي سروشتی مرقایه تی به پاک دروست کردوو به لام هی نه ووهش نیه کولی لیبدریټ و نهمال کریټ، چونکه نه ویش وه کو ژیری ده که ویتنه وه ژیر تین و ته وژمی پالنه ری نینحیراف.. تین و فشاری حه زو ترس نه ویش لاسه ننگ ده کات، مرقفه کان به ساویله که یی خویمان زوو فریوی نه فس و شهیتان ده خون، شه رخوازانی نینس و جینن زوو مرقفه ساده و دلپاکه کان له خشته ده بن، نه مان که دلپاکانه رهفتاریان له گه لدا بکه ن نه وان چه واشه کارانه دهیانقوزنه وه! سه ره نجام سه ره م قولات به مرققایه تی به شیویه کی گشتی ده دن و فریوی ده دن!! بچ نه وهی هوشیان له خو بیټ نه مان به ره و دوزه خیان لښ ده خورن!

له بهر نه مانه و دهیان هوی تره که خوای مپه ربان و به به زهی و به خشنده، خوای کارزان و کار جوان و دانا ناراسته ی مرققایه تیه که ی لای خو ی هیشتوته وه و به پیغه مبه رانی هه لښیراوی خویدا به ری و ه حیه وه بو ی ناروون.. نیراوانی خو ی هه ر له و خه لکه هه لښارد، په یامی خویمان له به رچاوی خویمان بو نارد، تا له سه ر سروشتی پاکي خویمان رایانگرن، تا شنه ی روح و ناسوده یی ده روون و چپژی جهسته یان به پارسه نگی دنیا و قیامه تیان پچ ببه خشیت.. تا ژیری و په ی پیبردنیان ناراسته ی نه و بو ارانه کات که مهیدانی خوینانه و ده توانن داهینانی تیدا بکه ن.. تا له رووی جهسته و روحه وه له ژیانی دنیا و قیامه تیاندا پارسه ننگ بن، تا ماهیه تی شته کانی ده ورو به ریان وه ک خویمان ببینن، تا له رووی ژیریانه وه ته ندروست بن..

نه مه لایقی لوتفی خوییه، نه ک نهمال کردنیان! نه مه له دادی خوای دانا ده وه شیټه وه نه ک به ره لاکردنیان.. نه مه له به زهی خوای به خشنده ده وه شیټه وه نه ک وهل کردن ووپل کردنیان! له خوای گه وړه ناوه شیټه وه شتیك دروست کات و پاشان هه قی به سه ریوه نه مینیت، له دیدی دینیدا رای وا گیلانه چی نایټه وه!!

چونکه خوای په‌روه‌ردگار قیامه‌تی داناوه که پاداشتی چاکه‌کارانی تیدا ده‌داته‌وه‌و سزای تاوانبارانی تیدا ده‌دات، ئه‌وه‌ش ئه‌وه ده‌خوازیت که که هه‌ر له‌سه‌ره‌تاوه وه‌ک دروستی کردوون ئاراسته‌ی خۆییان بۆ بنی‌ریت، ئاراسته‌یان به‌که‌سانیکدا بۆ بنی‌ریت که ناسراوی کۆمه‌لگه‌کانی خۆیان بن تا مژده‌ی ره‌زامه‌ندی خواو به‌هه‌شتیان بده‌ن و هۆشیاری غه‌زه‌بی خواو دۆزه‌خیان بخه‌نه‌ پيش‌چاو.. چونکه له‌سه‌ر هه‌لوێستیان له‌سه‌ر حسیب ده‌کریت: (وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا) الاسراء/ ۱۵ واته: مومکین نیه ئازاردهری که‌س بین تا نیراو نه‌نیرین..

(سه‌لامی خویان لیبیت)

پېغه‌مبه‌رانی به‌رپز سه‌لامی خویان لیبیت په‌یام‌پنه‌رن، مژده‌ده‌رو هوشده‌ری خویان نه‌مه‌ کارپانه، نه‌مه‌ ئه‌رکی سه‌ره‌کیانه، نه‌وان نه‌م بانگه‌وازه ده‌گه‌پن، نه‌مما خه‌لکی کئ وه‌ده‌نگیانه‌وه دیت یا نایات، نه‌وه هه‌لوپستی سه‌ره‌به‌ستانه‌ی خویانه، نه‌مان ته‌نہا نه‌وه‌نده‌یان له‌سه‌ره که دینه‌که روون که‌نه‌وه‌و نه‌و خه‌لکش له‌وه ناگادار که‌نه‌وه که هه‌ر هه‌لوپستیک له‌و بانگه‌وازه خویانه بینوین، پاداشت یان سزای دوایی ده‌که‌وېته سه‌ر.. خوی گه‌وره ده‌فه‌رموی:

(وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ فَمَنْ آمَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ * وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ)

الانعام/۴۸-۴۹ واته: نېمه هه‌ر پېغه‌مبه‌رو نېراوېک بنېرن هه‌ر مژده‌ده‌رو هوشدارپیان ده‌نېرن، هه‌رکه‌س باوه‌ری هېناو که‌وته چاکه‌خوایی ئیدی نه‌وه نه‌ترسی ده‌میبت نه‌ خه‌م و په‌ژاره. نه‌و که‌سانه‌ش که نېشانه‌و په‌یامی نېمه‌یان به‌ درو‌خستوته‌وه سه‌ره‌نجامی نه‌و لارپېوونه‌یان سزایان به‌رده‌که‌وېت!!

نه‌م دینه‌ مرؤفایه‌تی به‌ره‌و ناستیکي کامل بوونی ژیریپتی به‌رز ده‌کاته‌وه، وای ناماده‌ ده‌کات که نه‌م نامېره‌ به‌رپزو به‌نرخه‌ی خوی پې داوه‌ له‌ رپې ناسینی حه‌قدا بخاته‌ کار به‌وه‌ی سه‌رنجی ژیرانه‌ بداته‌ نه‌و به‌لگه‌و نېشانانه‌ی که خوی کردگار له‌ خودی مرؤف و ژیان و گه‌روندا نېشانی ده‌دات، بو نه‌وه‌ی له‌ بونه‌وه‌ر بکوپته‌وه‌و په‌ی به‌ نه‌پنیه‌کانی ببات که قورئان بو رېنېشاندانی نه‌م مرؤفه‌ به‌و ناراسته‌دا، هاتووه‌.

نه‌مه‌ش نه‌وه‌ی ده‌خواست که مرؤفایه‌تی له‌ قونای نېشاندانی موعجیزه‌ی ماددی به‌رچاویانه‌وه که پېچه‌وانه‌ی رېساکانی بوون و گه‌ردوون بوون

بگوټر ښه وه بۇ قوڼاغی تر، له قوڼاغی رابوردوودا ده‌بوو به زور ملیان پي که چ کړیت، ده‌بوو به موعجیزه‌ی نایاسایی قه‌ناعه‌تییان پي بکړیت که پیغه‌مبه‌ران نی‌ر‌اوی خ‌وای تاك ویاکن! تا نه‌وه‌نده نکوټی نه‌که‌ن و گوټراپه‌لی بۇ په‌یامی خ‌وایی ده‌ربړن، به‌لام له قوڼاغی هاتنه خ‌واره‌وه‌ی قورئاندا ده‌بوو ژی‌رتییان بخ‌ړیته کار، ده‌بوو به دواندنی نه‌قلیان بگه‌ښرنه په‌ی بردن به حه‌قیقه‌تی گه‌ردوون و دروست کراوانی، به حه‌قیقه‌تی وه‌جی و پیغه‌مبه‌رایه‌تی و په‌یامی خ‌وایی.. نه‌میشیان هر موعجیزه‌ بوو، به‌لام موعجیزه‌یه‌کی به‌رده‌وامی هه‌میشه‌یی، له هه‌مان کاتیدشدا به‌رنامه‌ی دیدو تی‌روانینیکه که هه‌موو ژبانی هه‌موو مرؤفایه‌تی له هه‌موو کات و شوټنیکدا له‌سه‌ر داده‌مه‌زړیت!

بۇ نه‌وه‌ی مرؤفایه‌تی له‌م قوڼاغه نوټیه‌یدا په‌ی به‌و حه‌قیقه‌تانه ببات، ده‌بوو خ‌وای گه‌وره کتیب‌یکي تریان بۇ بنی‌رتیه خ‌واری که له هه‌موو لایه‌نیکیه‌وه موعجیزه بیټ تا نه‌وه‌ی مرؤفایه‌تی هه‌موو کات و شوټنیک ده‌سه‌وسان له‌به‌رده‌ستیدا راوه‌ستن، به به‌لگه‌ی ژیرتیه‌ک بیان‌دوینیت که خ‌ویان پي رازین، تا نازادانه بیانگه‌ښتیه قه‌ناعه‌تی نه‌وه‌ی که نه‌م په‌یامه موعجیزه‌یه نه‌ک هر له لایه‌نی داپشتنیه‌وه، به‌لکو له رووی به‌رنامه‌ری‌تیه‌وه، له رووی ناراسته کردن و په‌روه‌رده‌کردنیه‌وه، له رووی پیکه‌وه‌نانی کیانیکي کومه‌لایه‌تی و بزاقیکي گور‌انکاری کومه‌لگه‌وه که وه‌کو کونه‌ندامانی یه‌ک جه‌سته بن، کومه‌لگه و ده‌سه‌لاییکي سیاسی وا پیک بی‌نپن که هاوشی‌وه‌ی نه‌بیټ!

نه‌م کومه‌لکاری و نامانج و رېبازه، په‌روه‌رده‌کردنیکي ره‌سهن و پشودری‌ژی ده‌خواست، ناراسته‌ی به‌رده‌وامی شه‌وور‌وژانه‌ی ده‌خواست، ده‌بوو نه‌م گور‌انکاریه‌ی له واقیعه‌که‌دا دروست بیټ، چونکه پی‌شتر له دیدو تی‌روانیندا دروست بو‌ووو.. ده‌بوو نه‌م مرؤفایه‌تیه زور هی‌دیانه به‌ره‌و نه‌و ناسوینه هه‌لکشیت.. سه‌ره‌تای نه‌وه‌ش راست خویندنه‌وه‌ی مرؤف و ژبان و گه‌ردوونه، په‌ی بردنه به به‌رفراوانی نه‌م سئ جیه‌انه (مرؤف و ژبان و گه‌ردوون).. جا بۇ نه‌وه‌ی مرؤفایه‌تی تووشی گومرای فیکری وده‌رده‌سه‌ری ده‌روونی و خه‌سته‌یی جه‌سته

نه‌پټ دهبوو ناراسته‌ی خوایي بټه خواری، تا په‌ک په‌ک ماهیه‌تی نه‌و سځ روکنه له سځفاتو خویانه‌وه به مرؤفایه‌تی بناسینټ، نه‌ک له دیدی پښتري خویانه‌وه، نه‌ک له روانگه‌په‌کی فله‌سه‌فی ماندوو‌کهری ئیغریقیه‌وه، یان له دیدیکی مه‌سیحیه‌وانانه‌وه که دؤزینه‌وه‌ی وه‌سف و پښاسه‌ی شت ده‌لټی مه‌ته‌له! یان له ری دیدو تی‌پروانینی هه‌سته‌وه‌ریکی ماددی هیندوسی یان میسری یان بودایی یان مه‌جوسوی نه‌و سه‌رده‌مه‌وه.. به‌ده‌ر له‌وشپوه‌ ساده‌و ساویلکه‌ش که به‌سه‌ر دیدو تی‌پروانینی عه‌ربه‌کاندا زال بووبوو!!

لایه‌ک له‌و په‌یام و ناراسته‌یه بریتی بوو له زانینی نه‌رکی پیغه‌مبه‌ران و حه‌قیقه‌تی نه‌و رؤل‌هی که ده‌پټ له بزاقیکی کومه‌لکارییدا بو گؤرانکاری کومه‌لگه‌که ببین، به‌و شیوه‌یه‌ی که نه‌و دوو ئایه‌ته‌ی سه‌ره‌وه‌ روونی ده‌که‌نه‌وه..

پیغه‌مبه‌ران مرؤفن وه‌کو هه‌ر مرؤفیکی تری نه‌و خه‌لکه، به‌لام خوی گه‌وره بو نه‌وه‌ی ناردووو تا مژده‌و هؤشداری (تبشیر و إنذار) بداته خه‌لکی، لټ‌رده‌ا کؤتایی به‌ نه‌رکی پیغه‌مبه‌ره به‌رټزه‌که دټ، ئینجا رؤل قه‌ده‌ری خوایي دټ له هیدایه‌ت دانی خه‌لکه‌که، که کځ و بوچی وه‌ده‌نگ بانگه‌وازی نه‌و پیغه‌مبه‌ره‌وه هات یان نایات پاداشتی خواییش بو نه‌و که‌سانه‌ ده‌پټ که وه‌ده‌نگ بانگه‌وازه‌که‌وه هاتوون و پیوه‌ی پابه‌ند بوون، نه‌وی باوه‌ری هیناوه‌و خوی ناسیوه‌وه په‌رستویتی وبه‌ شه‌ریعه‌ته‌که‌په‌وه پابه‌ند بووه، هیچ خه‌میکی نیه‌و چاره‌نوسی مسؤگه‌ره، له‌وه ناترسیټ که له داهاتوودا دټ! خه‌ف‌ه‌ت بو رابوردووی ناخوات وخه‌می داهاتووشی نیه‌! نه‌و کرداره به‌دانه‌ی کردوونی، رابوردن، نه‌وه مادام تۆبه‌ی لټ کردوون و وازی لټ هیناون، خوی گه‌وره به‌ به‌زه‌یی خوی بو‌ی سرپوه‌ته‌وه، نه‌و کردارانه‌ش که چاکه‌ن، نه‌وه خوی گه‌وره به‌ لوتفی خوی پاداشتی ده‌داته‌وه.. نه‌وی باوه‌ری نه‌هیناوه‌و پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی به‌درؤ خستوته‌وه، نه‌وه حه‌تمه‌ن به‌ هؤی کافرپوونه‌که‌په‌وه وه‌به‌ر سزای سه‌خت و

به‌ژان ده‌که‌وېت! نابینیت خوی گه‌وره ده‌فه‌روې: (بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ) له‌به‌ر نه‌و خراپانه‌ی که‌ نه‌نجامیان ده‌دا.. نه‌مه شیوه‌ی قورنانه که‌ سه‌رپېچیه‌کان به زاراوه‌ی شیرک و کوفرو زولم و فسق ناو ده‌بات..

دیدو تېروانین و پېناسه‌و وه‌سفیکې ئاسان و ساده‌یه، راست و راسته‌و پېچاوپېچې تېدا نیه، هیچ لوغزیکې له‌خو نه‌گرتووه.. ناساندنی پېغه‌مبه‌ران و ئاشکرا کردنی کارو نه‌رکیانه به راشکاوی دیاری کردنی پله‌و روئیانه له‌ ماهیه‌ت و به‌رپرستی نه‌م دینه‌دا.

له‌م دیدو تېروانینه‌دا ته‌نہا خوی گه‌وره مافی خوی‌ته‌ی هه‌یه، هه‌موو کارو روداوېک بو وویستی نه‌و ده‌گه‌رپته‌وه، به‌لام نازادی مروّقه‌کان له‌ وه‌رگرتن و وه‌رنه‌گرتنی دینه‌که‌دا والا‌یه و خه‌لکې سه‌ربه‌ستن به‌م ئاراسته‌دا ده‌رپون یان نا، ته‌نہا نه‌وه‌یه که‌ خوی گه‌وره به‌م په‌یامه‌ی خو‌ی و له‌سه‌ر زمانې پېغه‌مبه‌ره هه‌لب‌ژارده به‌رپزه‌کانې سه‌لامی خویان لیبیت پاشه‌رپوژی موسولمان وکافری خستوته‌به‌رچاوان.

نه‌م دیدو تېروانینه‌هه‌رچې دیدو تېروانینې وېل و هه‌له‌و په‌له‌هه‌یه خستوتیه‌که‌نار، هه‌رچې باوه‌رې لارو وېرو نه‌فسانه‌ی پووجه‌ل هه‌یه که‌شفی کردووه‌و نه‌و دروو ده‌له‌سانه‌ی فه‌زح کردووه که‌ له‌ ناو کوّمه‌لگه‌ی جاهیلییدا ده‌رباره‌ی خواو پېغه‌مبه‌ران وه‌ی هه‌بوو، نه‌وه‌ی له‌ کوّمه‌لگه‌ی جاهیلییه‌تی به‌که‌مجارې عه‌ربه‌کاندا هه‌بوو یان نه‌وه‌ی له‌ هه‌موو جاهیلییه‌تیکې پېش و پاش نه‌وان هه‌بووه‌و هه‌یه..

ئیسلام به‌م قورنانه کوّمه‌لگه‌ی مروّقایه‌تی ئاوا به‌ره‌و قوناعې په‌ی بردنی ژیریتی هینا، بې نه‌وه‌ی بیخاته که‌نده‌لان و بېشه‌لانی لاهووتی وتیکچرژانی شه‌رپه‌سه‌ی فه‌لسه‌فه‌وه، نه‌وی ته‌مه‌ن و ووزه‌ی هه‌زاران بیرمه‌ندی له‌ نه‌وه‌ جیاوازه‌کانې مروّقایه‌تیدا به‌هه‌دردا

ده‌روونی هه‌موو مرؤفیک (هی پیغه‌مبه‌رانیش) حه‌ز ده‌کات زوو ئه‌م بانگه‌وازه سه‌رخات، حه‌ز ده‌کات موعجیزه‌یه‌ک له‌سه‌ر راستی ئه‌م دینه‌نیشان ئه‌و خه‌لکه‌ بدریت تا زووتر واز له‌و که‌لله‌ره‌قی و هه‌لویتسه‌ نه‌فامیه‌ی خوین بهین و زوو وه‌ده‌نگی ئه‌م بانگه‌وازه‌وه‌ بین و باوه‌ری پښ بهین، به‌لام ئه‌وه شتیک نیه‌ له‌ده‌ست که‌سدا بیت، ئه‌وه‌ ماف و ده‌سه‌لاتی خوی کردگارو به‌س: (وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ) هیچ پیغه‌مبه‌رک بوی نیه‌ نیشانه‌یه‌ک (موعجیزه) بهینیت مه‌گه‌ر به‌ مؤلّه‌ت و ریپدانی خوی گه‌وره‌.. خوی په‌روه‌ردگار که‌ ئه‌و نیشانه‌ موعجیزه‌یان زوو زوو ناخاته‌ به‌رده‌ست ده‌یه‌ویت پیغه‌مبه‌ره‌ نازیه‌کانی فیره‌ سه‌بر کات به‌ نارام و پشوو درټیان په‌روه‌رده‌ کات، ده‌یه‌ویت ئه‌وان خوین له‌سه‌ر کاری دوورمه‌دا راهین، بویه‌ پیشیان ده‌فه‌رمویت: ئیوه هه‌قی نه‌نجامی کارتان نه‌بیت، ئیوه‌ کاری سه‌ره‌کی خوټان که‌ روون کردنه‌وه‌ی دینه‌که‌ی نه‌نجامدن، ئه‌مما موعجیزه‌و کاتی نیشاندانی لیگه‌رپښ بؤ خوی کارزان و کارجوان، ئه‌و ده‌زانیت نیشاندانی موعجیزه‌ که‌ی و به‌رامبه‌ر به‌ کن زه‌رویه‌ بیت نیشان بدریت..

دیسان خوی گه‌وره‌ ده‌یه‌ویت که‌ خه‌لکه‌که‌ش ماهیه‌تی خویه‌تی و سروشتی بانگه‌وازی خوی بزانه‌ن، له‌وه‌ دلنیابن که‌ پیغه‌مبه‌ران و نیراوانی خوی گه‌وره‌ هه‌ر مرؤفی وه‌کو نه‌مانن و خوی کارجوان له‌ ناو خویندا هه‌لیټاردوون و ئه‌و کارو ئه‌رکه‌ی پښ سپاردوون، ئه‌وان فه‌رمانبه‌ری خویین و بویان نیه‌و ناتوانن و هه‌ولیش ناده‌ن ئه‌و سنوره‌ ببه‌زپښ که‌ خوی گه‌وره‌ بوی دیاری کردوون..

به نامہی
خوا بہ یہ کناسین

بہندی سییہم

❁❁❁ باسى په‌که‌م: مه‌سه‌له‌په‌کى دژوارو روون ❁❁❁

خوای په‌روه‌ردگار ده‌فه‌رموئى: (وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ)

يوسف/۱۰۳

واته: هه‌رچه‌ند سووريش بيت له‌سه‌ر بانگه‌پشت كردنى خه‌لكى به‌لام زوړينه‌يان هه‌ر موسولمان نابن.. هه‌روه‌ها ده‌فه‌رموئى: (وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ) يوسف/۱۰۶ واته: زوړينه‌يان وا باوه‌ر به‌ خوا دپن كه‌ هاوه‌لپيش تپدا بو خوا برپار ده‌دن!! ته‌نانه‌ت ئه‌وانه‌ش كه‌ باوه‌رپان هپناوه شپركپكپان له شپوه‌په‌ك له شپوه‌كانپدا خزانده‌ته‌ ناو باوه‌ره‌كه‌پانه‌وه!

باوه‌رى راسته‌قینه وورپاپه‌كه‌ى زورى ده‌ويت، ئاودپريپه‌كه‌ى به‌رده‌وامى ده‌ويت كه‌ به‌ پالفته‌كراوى و پاراوى بپه‌لپته‌وه.. چاودپريپه‌كه‌ى واى ده‌ويت كه‌ چاوى لى نه‌تروكپنپت نه‌بادا شه‌پتان تپى خزپت و تپدا بتروكپت! پاسه‌وانپتپه‌كه‌ى واى ده‌ويت كه‌ له‌ ناكاودا هه‌واو هه‌وه‌س يان ئاره‌زوو، يان ته‌فره‌دانپكى دنپاپى دزه نه‌كاته‌ ناوى تا به‌ ته‌واوى بو خوا ساغ بووپته‌وه‌وه‌ هه‌رواش به‌رده‌وام بو خوای به‌ئاگا بپنپته‌وه..

ئهبو هوره‌يره‌ خوا لپى رازى بپت ده‌گپرپته‌وه‌ كه‌ پپغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فه‌رمووى: (أَنَا أَعْتَى الشُّرَكَاءِ عَنِ الشِّرْكِ، مَنْ عَمِلَ عَمَلًا أَشْرَكَ مَعِيَ فِيهِ غَيْرِي، تَرَكْتُهُ وَشِرْكُهُ) ^۱ موسليم واته: من له‌ هه‌موو كه‌ سپك بى نپازترم به‌ هاوه‌ل و هاوبه‌ش، هه‌ر كه‌ سپك كارپك له‌به‌ر خاترى من بكات و هاوه‌لپكى تپدا هاوبه‌ش كات خوئى و شپركه‌كه‌ى واز لى دپنم و خوئى و شپركه‌كه‌ى ده‌ده‌مه‌وه‌ ده‌ست هاوه‌له‌كه‌ى!

^۱ ئپمامى موسلم له‌ الزهد والرقائق (۲۹۸۵).

هەر ئه‌و خوای لی رازی بێت ده‌گێڕێته‌وه که پێغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 فه‌رمووی: (إِنَّ أَوَّلَ النَّاسِ يُفْضَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَيْهِ رَجُلٌ أَسْتَشْهَدَ . فَأَتَى بِهِ فَعَرَفَهُ
 نِعْمَتَهُ فَعَرَفَهَا، قَالَ : فَمَا عَمِلْتَ فِيهَا ؟ قَالَ : قَاتَلْتُ فِيكَ حَتَّى اسْتَشْهَدْتُ . قَالَ :
 كَذَبْتَ ! وَلَكِنَّكَ قَاتَلْتَ لِأَنْ يُقَالَ جَرِيٌّ، فَقَدْ قِيلَ . ثُمَّ أُمِرَ بِهِ فَسُجِبَ عَلَيَّ وَجْهَهُ
 حَتَّى أُلْقِيَ فِي النَّارِ، وَرَجُلٌ تَعَلَّمَ الْعِلْمَ وَعَلَّمَهُ وَقَرَأَ الْقُرْآنَ فَأَتَى بِهِ فَعَرَفَهُ نِعْمَتَهُ
 فَعَرَفَهَا قَالَ : فَمَا عَمِلْتَ فِيهَا ؟ قَالَ : تَعَلَّمْتُ الْعِلْمَ وَعَلَّمْتُهُ وَقَرَأْتُ فِيكَ الْقُرْآنَ قَالَ
 اللهُ تَعَالَى: كَذَبْتَ وَلَكِنَّكَ قَرَأْتَ لِأَنْ يُقَالَ: قَارِئٌ تَعَلَّمْتَ الْعِلْمَ لِيُقَالَ عَالِمٌ وَقَرَأْتَ
 الْقُرْآنَ لِيُقَالَ قَارِئٌ فَقَدْ قِيلَ ثُمَّ أُمِرَ بِهِ فَسُجِبَ عَلَيَّ وَجْهَهُ حَتَّى أُلْقِيَ فِي النَّارِ.
 وَرَجُلٌ وَسَّعَ اللهُ عَلَيْهِ وَأَعْطَاهُ مِنْ أَصْنَافِ الْمَالِ فَأَتَى بِهِ فَعَرَفَهُ نِعْمَتَهُ فَعَرَفَهَا قَالَ:
 فَمَا عَمِلْتَ فِيهَا ؟ قَالَ: مَا تَرَكْتُ مِنْ سَبِيلٍ تُحِبُّ أَنْ يُنْفَقَ فِيهَا إِلَّا أَنْفَقْتُ فِيهَا لَكَ
 قَالَ كَذَبْتَ وَلَكِنَّكَ فَعَلْتَ لِيُقَالَ جَوَادٌ فَقَدْ قِيلَ ثُمَّ أُمِرَ بِهِ فَسُجِبَ عَلَيَّ وَجْهَهُ حَتَّى
 أُلْقِيَ فِي النَّارِ) ^۱ رواه مسلم. واته: یه‌که‌مین که‌سانیک که له روژی دوا بیدا داوهری
 ده‌کرین، کابرایه‌که که شه‌هید بووه. ده‌هینریته‌وه خزمه‌ت خوای په‌روه‌ردگار.
 ئه‌ویش نیعمه‌ته‌کانی خوئی ده‌خاته‌وه بیری، ئه‌میش هه‌موویان ده‌ناسیته‌وه و
 ئیعتیرافیان پێ ده‌کات. ئینجا خوای په‌روه‌ردگار لێ ده‌پرسیت که چیت به‌م
 نیعمه‌تانه کرد؟ ده‌لێت: خواجه، تا شه‌هید بووم له پیناوی تۆدا جه‌هادم کرد.
 خوای گه‌وره ده‌فه‌رموئی درۆت کرد! بۆیه ده‌جه‌نگایت تا پێت بلین ئازاو قاره‌مانه!
 ئه‌وا ووتیان.. پاشان فه‌رمانی بو ده‌رده‌چیت به راکیشان له‌سه‌ر روو رایده‌کیشن
 تا فرپی ده‌ده‌نه نیو ناگری دۆزه‌خه‌وه..

هه‌روه‌ها کابرایه‌که که زانستی شه‌رعی فیڕ بووه و قورئان خوین بووه، ئه‌ویش
 ده‌هیننه پێشه‌وه و خوای گه‌وره نیعمه‌ته‌کانی خوئی ده‌خاته‌وه بیر، ئه‌میش

^۱ نیمامی ئه‌حمه‌دو موسلیم و نه‌سائی ریوایه‌تیاں کردووه له موسلیمدا ژماره (۹۰۵) یه .

هه‌موویانی وه‌بیر دپته‌وه‌و ئیعتیرافیان پښ ده‌کات دواپی خوی گه‌وره لپی ده‌پرسیت: دهی چیت له‌م نیعمه‌تانه‌ی من کرد؟ ئه‌ویش ده‌ئ: خویاه زانستی فیرووم وخه‌لکیشم فی‌کردو له‌ پیناوی جه‌نابتدا قورئانم خویندووه، خوی گه‌وره پپی ده‌فه‌رموی: درۆت کرد بویه زانستیت ده‌خویند تا پیت بلین زانایه (مه‌لایه، شه‌رعناسه) قورئانیشته بویه ده‌خویند تا پیت بلین قورئان خوینه (یان ده‌نگی خوشه) ئه‌وا ووتیان! پاشان فه‌رمانی بۆ ده‌رده‌چیت به‌ راکیشان له‌سه‌ر روو رایده‌کیشن تا فرپی ده‌ده‌نه نیو ئاگری دۆزه‌خه‌وه..

هه‌روه‌ها کابرایه‌کی تر که خوی گه‌وره رزق و رۆزی زۆری پښ به‌خشیبوو، جوړه‌ها سه‌روه‌ت و سامان و مالی پیدابوو، ئه‌ویش ده‌هی‌نرپته پیشه‌وه‌و خوی په‌روه‌دگار نیعمه‌ته‌کانی خوی ده‌خاته‌وه بیر، ئه‌میش هه‌موویانی وه‌بیر دپته‌وه‌و ئیعتیرافیان پښ ده‌کات، دواپی خوی گه‌وره لپی ده‌پرسیت: دهی چیت له‌م نیعمه‌تانه‌ی من کرد؟ ئه‌ویش ده‌ئ: خویاه، بواریکی کاری خیر نه‌ما که جه‌نابت حه‌زت پپی بووبیت ئیلا له‌به‌ر خاتری جه‌نابت پارویه‌کم تیدا خه‌رج کرد! خوی گه‌وره ده‌فه‌رموی: درۆت کرد، ئه‌مانه‌ت بویه ده‌کرد تا پیت بلین سه‌خیه، خیره‌ومه‌نده! ئه‌وا ووترا!! پاشان فه‌رمانی بۆ ده‌رده‌چیت به‌ راکیشان له‌سه‌ر روو رایده‌کیشن تا فرپی ده‌ده‌نه نیو ئاگری دۆزه‌خه‌وه..

به‌ئ باوه‌ری ساغ و پاک جیددیته‌ی وا ده‌خوازیت، ده‌بیت ئه‌وه‌ی تیدا به‌لگه نه‌وو‌یست بیت که نابیت به‌ هیچ شیویه‌ک هیچی بۆ غه‌یری خوی گه‌وره تیدا بیت نابیت هیچ هه‌ست و نه‌ست و ختووره‌یه‌کی بۆ غه‌یری خوا تیدا بیت، نه‌بادا چه‌که‌ره بکات! هه‌ر وه‌کو که نابیت هیچ ره‌فتارو هه‌لسوکه‌وتیک له‌به‌ر خاتری غه‌یری خوا بکریت! دیسان هه‌روه‌کو که نابیت هیچ په‌رستنیک بۆ غه‌یری خوا ئه‌نجام بدریت. باوه‌ری پته‌وی بۆ خوا سولجاو ئه‌م بۆ خوا ساغ بوونه‌وه‌یه ده‌خوازیت. نابیت هیچ شتیکی دنیایی له‌ دلدا بمینیت! ده‌بیت دوا که‌لینی هه‌ست و نه‌ستی بۆ خوا پر بووبنه‌وه.

خوای گه وړه که ده فہ رموی: (وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ) یوسف/ ۱۰۶ واتہ: زؤرینه یان وا باوہر بہ خوا دین کہ هاوہ لیشی تیدا بؤ خوا برپار ددہن!! له بهر ئه وهی کہ ئه وانه به نه فامی یان به هه وه سخوازی به هایه کی دنیا یان زؤر لا به نرخ بووه و گه یاندویانه ته ریزی به ها پیروزه کانی خوا به یه ک ناسین!

له وانه یه له دیدو تیروانینیاندا وایان چووبیته می شکوه که هوکاریکی تری غهیری وویستی خوای گه وړه کاری له رووداودا هه یه، یان له هه بوون و نه بوونی که س و روداوو خودی هوکاردا هه یه!!

یان له وانه یه وایان له می شک چه سپی بیټ که هوکاری تر هه یه غهیری خوای په روهردگار که کارتیکردنی له سهر زیان به خشین یان سوود گه یاندن هه بیټ!

یان له هیواو ئاواتیاندا ئومیدیکیان به غهیری خوای خاوهن دهسه لات بوویټ!

یان له وانه یه قوربانیه کیان بؤ غهیری خوا کردبیټ! یان په رستنیکیان له ناخیاندا یان به زمان یان به کرده وه بؤ غهیری خوا ئه انجام دابیټ!!

یان له وهدا تووشی شیرک بوون که پییان وا بووه ده شیټ ته سلیم به یاساو ریسای تری غهیری خوای کردگار ببن که فه رمانی پیچه وانه ی شه ریعته ی خوای دهر کردوه!

یان له وانه یه له جهاددا شه ریکیان له نیه تیاندا بؤ خوای تاك و پاك برپار دابیټ! یان پییان وابوویټ که به هیژیکی تری غهیری خوای گه وړه ده توانریټ سه رکه وتن به ده ست بهیټریټ یان نوشوستی و شکستی دوور بخریټه وه!!

یان له خودی نوٹرو روژوو پهرستنه کاندنا شیرکیان لا دروست بووه!!

له ههر مهیدان و جوړیکی شیرکدا بووبیت، ههرچهند شاراوه بیت ههر دژواره، چونکه شیرک کردهوه پووجهل ده کاتهوه. بویه پیغه مبه رصلی الله علیه وَسَلَّمَ ده فهرموی: (لَلشِّرْکِ فِیکُمْ اُخْفٰی مِنْ دَیْبِ التَّمَلِّ) بوخاری له ادب المفرد واته: شیرک له جی پی میرووله لیتان شاراوه تره! فهرمووده ی پیغه مبه رصلی الله علیه وَسَلَّمَ زور ههن که شیوازو جوړی شیرک و په نهانیه کانی روون ده که نه وه، ههن دیک له وانه:

* عومه ری کوری خه تباب خوا لی رازی بیت گپراهه وه که پیغه مبه رصلی الله علیه وَسَلَّمَ فهرموی: (مَنْ حَلَفَ بِغَیْرِ اللَّهِ فَقَدْ کَفَرَ اَوْ اَشْرَکَ) ^۱ ترمزی. واته: ههر که سیک به غهیری خوی گه وره سویند بخوات کوفری کردوه یان شیرکی برپار داوه..

* ئیبنو مه سعود خوا لی رازی بیت گپراهه وه که پیغه مبه رصلی الله علیه وَسَلَّمَ فهرموی: (اِنَّ الرُّقِیَّ وَالتَّمَائِمَ شِرْکٌ) ^۲ ئیمامی نه حمه دو نه بوداود. واته: نوشته و دوعا شیرکن ^۳ ..

^۱ الترمذی له النذور والإیمان، باب: ما جاء فی کراهیة الحلف بغير الله (۱۵۳۵)، والحاکم له المستدرک (۴/۳۳۰)، والبیهقی له الکبری (۱۰/۲۹)، الترمذی فهرموویه تی: "حسن صحیح"، و صححه الحاکم علی شرط الشیخین، والألبانی له صحیح الترغیب (۲۹۵۲).

^۲ له ریوایه تیکی ترده فهرموی: (اِنَّ الرُّقِیَّ وَالتَّمَائِمَ وَالتَّوَلَّیَةَ شِرْکٌ) واته: نوشته و دوعاو متفه ریک و نه و ده زوو داوه ی بو له رزو تا دهیکه نه مه چه ک هه موویان شیرکن..

^۳ نه مه نه و نوشته و دوعایانه ناگریته وه که نایه ت و حه دیسیان تیدایه نه مه یان بیدعیه به لکو نه و هه له ق و مه له قانه ی جادوو که ره کان دهیکه ن مه به ست له وه یه و بو

* نه‌بو هوره‌یره خوا لې رازی بیت ده‌گپړته‌وه که پیغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 فه‌رمووی: (أَنَا أَعْتَى الشُّرَكَاءَ عَنِ الشَّرْكِ، مَنْ عَمَلَ عَمَلًا أَشْرَكَ مَعِيَ فِيهِ غَيْرِي،
 تَرَكْتُهُ وَشُرَكَهُ) ^۱ موسلیم واته: من له هه‌موو که‌سیک بې نیازترم به‌هاوهدل و
 هاوبه‌ش، هه‌ر که‌سیک کارپک له‌به‌ر خاتری من بکات و هاوهدلپکی تپدا هاوبه‌ش
 کات خوئی و شیرکه‌که‌ی واز لې دینم و لا‌ناکه‌م به‌لایانه‌وه.

* نه‌بو سه‌عیدی خودری له‌نه‌بو فوزاله‌وه ده‌گپړته‌وه که پیغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فه‌رمووی: (إِذَا جَمَعَ اللهُ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ لِيَوْمِ لَا رَيْبَ
 فِيهِ نَادَى مُنَادٍ مَنْ كَانَ أَشْرَكَ فِي عَمَلِهِ لِلَّهِ أَحَدًا فَلْيَطْلُبْ ثَوَابَهُ مِنْ عِنْدِهِ فَإِنَّ اللَّهَ
 أَعْتَى الشُّرَكَاءَ عَنِ الشَّرْكِ) ^۲ ئیمامی نه‌حمه‌د واته: نه‌و کاته‌ی خوای گه‌وره له
 روژی قیامه‌تدا مروقه‌کانی سه‌رده‌مانی په‌که‌م و نه‌وانه‌ی سه‌رده‌مانی کوټای دنیا
 کو ده‌کاته‌وه، په‌کپک بانگ له‌و خه‌لکه‌ده‌کات: نه‌ری نه‌وه‌ی کارپکی کردووه‌و
 شه‌ریکی تپدا بو خوا برپارداده‌و با پروا پاداشته‌که‌ی له‌شه‌ریکه‌که‌ی وه‌رگپړته‌وه!
 چونکه‌خوا بې نیازه‌له‌شه‌ریکه‌ی‌تی و پپویستی به‌هاوبه‌شی هپچ هاوبه‌شپک‌نیه‌..

نوشته‌بو کراوه‌که‌ش نه‌وه‌یه که هه‌موو ئیعتیقاداتیکی وای لې هاتبیت که نه‌و نوشته‌و
 موفه‌رکه‌چاکي ده‌که‌نه‌وه!! نه‌مه‌یان شیرکه‌.. والله‌اعلم..

^۱ ئیمامی موسلم له‌الزهد والرقائق (۲۹۸۵) .

^۲ وعن أبي سعيد بن أبي فضالة وكان من الصحابة قال سمعت رسول الله صلى الله
 عليه وسلم يقول: (إِذَا جَمَعَ اللهُ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ لِيَوْمِ لَا رَيْبَ فِيهِ نَادَى مُنَادٍ
 مَنْ كَانَ أَشْرَكَ فِي عَمَلِهِ لِلَّهِ أَحَدًا فَلْيَطْلُبْ ثَوَابَهُ مِنْ عِنْدِهِ فَإِنَّ اللَّهَ أَعْتَى الشُّرَكَاءَ عَنِ الشَّرْكِ)
 رواه الترمذي في التفسير من جامعه‌و ابن‌ماجه‌و ابن‌حبان في صحيحه‌و البیهقي وغيرهم
 وصححه‌الألبانی في صحيح سنن الترمذي..

* ئیمامی نه حمده به سه نه دیه وه له محمدی کوری له بیده وه ده گپړته وه که پیغه مبه ر صلی الله علیه وسلم فه رموی: (إِنَّ أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمُ الشِّرْكَ الْأَصْغَرَ) قالوا: وما الشِّرْكَ الْأَصْغَرُ يا رَسُولَ اللَّهِ؟ قال: الرِّياءُ، يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِذَا جَزَى النَّاسُ بِأَعْمَالِهِمْ اذْهَبُوا إِلَى الَّذِينَ كُنْتُمْ تُرَاوِنُ فِي الدُّنْيَا فَاَنْظُرُوا هَلْ تَجِدُونَ عِنْدَهُمْ جَزَاءً^۱ واته: نه وهی که زور لی ده ترسم تووشتان ببیت شیرکی گچکه یه! ووتیان: شیرکی گچکه چیه نهی پیغه مبه ری خوا؟! فه رموی: ریابازی.. خوی گه وره له روژی قیامه تدا که پاداشتی خه لکی ده داته وه به وانهی شیرکیان کردووه ده فه رموی: برؤن بو لای نه وانهی له دنیا دا کردبوو تاننه هاوه لی من، بزنان داخو هیچ پاداشتی کتان لایان ده سده که ویت؟!!

ئا نه مه شیرکی شاراوه یه، که هه میسه ده بیت دلی مروقی موسولمان لی به ناگا بیت و لی غافل نه بیت، نه بادا کاریگه ری له سه ر باوه ره که ی دروست کات..

جوړیکی تری شیرکی راشکاوو ئاشکرا هه یه که نه ویش بریتیه له ملکه چ نه بوون و گوپرایه لی نه کردنی په یام و شه ربه ته که ی خوی گه وره.. به وهی که دینه که ی نه کرپته به رنامه ی ژبان!! به وهی که خه لکانیک داوه ری خوین له

^۱ توپژینه وهی حه دیسه که به م شیوه یه: عن محمود بن لبید أن رسول الله قال: (إن أخوف ما أخاف عليكم الشرك الأصغر)، قالوا: وما الشرك الأصغر يا رسول الله؟ قال: (الرياء، يقول الله عز وجل لهم يوم القيامة إذا جزی الناس بأعمالهم اذهبوا إلى الذين كنتم تراؤن في الدنيا فانظروا هل تجدون عندهم جزاء). أخرجه أحمد (۵/۴۲۸ و ۴۲۹) واللفظ له، والبيهقي في شعب الإيمان (۵/۳۳۳)، والبغوي في شرح السنة (۱۴/۳۲۴) وقال المنذري في الترغيب (۱/۶۹): "إسناده جيد"، وقال الهيثمي في المجمع (۱۰/۲۲۲): "رجاله رجال الصحيح غير عبد الله بن شبيب بن خالد وهو ثقة"، وقال ابن حجر في بلوغ المرام (ص ۳۰۲): "أخرجه أحمد بإسناد حسن"، وصححه الألباني في صحيح الترغيب والترهيب ..(۳۲)

ناکوځېدا نه بڼه وه لای یاساو ریساکانی نهو، نه مه ش هېچ گومانېکی تېدا نیه که شیرکه.. نه مه خو ته سلیم نه کړدنه به دینی خوا، جا نیر به لادانی شه رېعه ته که ی بیټ یان به هینانی بونه ی جه ژن و مه راسیمی کومه لایه تی تر! یان به پوښینی بهرگ و پوښاکېکی وا که داپوښینی شهرعی پې نایاته نه نجام! که پیچېه وانهی شهرعی خوا ده وه ستیته وه، که فهرانی به داپوښینی نهو نه ندامانه داوه و نه م پې حه لاله دایاننه پوښیت!! نه مه ش شیرکه.. نه مه گوناح کړدن نیه، نه مه تاوانیکه و نیه وو کرا بیټ، نا نه مه یان سنور به زاندنی یاساو ریسایه! نه مه یان لادانی فهرانیکې شهرعیه بو نهریتیکی جاهیلی که مرؤف هیناویه ته کایه وه، نه مه لادانی فهرانه که ی خویه بو بهرزه وه ندی مرؤفیک که خوښی به ندی خویه!! نه مه یان له خانهی گوناحدا نه ماوه و چوته خانهی شیرکه وه، چونکه بوته نیشانهی نه وه که خاوه نه که ی بهرنامه یه کی تری گرتوته بهر که دژی دینه که ی خوی گه وره یه، له م لایه نه وه یه که کاریکی زور دژواره..

با کومه لیک حه دیس له سهر دژواری شیرک بهینینه وه پاشان دیننه وه سهر نه م خاله:

* له بهر دژواری نهو شیرکه و په نهانیتیه که یه تی که پیغه مبهری نازدار صلّی الله علیه وسلّم له دوعا کانیدا ده یفه رموو: (اللهمّ اِنّي اعودُ بك ان اُشركَ بك وَاَنَا اَعْلَمُ وَاَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا اَعْلَمُ) واته: خویه په نا ده گرم به جه نابت له وهی که به زانینه وه شه ریکیکت بو برپار بده م و داوای لیبور دنیشت لی ده که م له وهی که

^۱ أخرجه أحمد من حديث أبي بكر برقم ۱۸۷۸۱، وهو في مسند أبي يعلى (۶۲/۱) من حديث أبي بكر ولفظه (اللهم اِنّي اعودُ بك ان اُشركَ بك وَاَنَا اَعْلَمُ وَاَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا اَعْلَمُ) وفي الأدب المفرد (برقم: ۲۵۰) للبخاري إلا ان حديث أبي بكر ضعيف. وفيه ليث بن أبي سليم. وفي اسناده ضعف.

به‌بڼ ټاگي که‌وتېمه‌وه ناويه‌وه.. شيرکي گه‌وره ناکه‌ويته بازنه‌ی لېبوردي خواي گه‌وره‌وه، وه‌کو که خواي په‌روه‌دگار ده‌فهرموئ: (إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ) النساء/ ۴۸ واته: خواي گه‌وره خوښ نايټ که شيرکي بؤ بپار بدرټ به‌لام له‌و گونا‌هان‌ه‌ی له‌و که‌متره خوښ ده‌بيټ، بؤ ه‌ر که‌سيک که خوی حه‌ز بکات..

* ټيبنو مه‌سعوود خوا لې رازي بيټ ده‌فهرموئ له پيغه‌مبه‌رم صلي الله عليه وسلم پرسى چ گونا‌حيک زور گه‌وره‌يه؟ فه‌رموئ: (أَنْ تَجْعَلَ لِلَّهِ نِدَاءً وَهُوَ خَلَقَكَ) واته: نه‌وه‌ی که شه‌ريکيک بؤ خوا دانبيټ که نه‌و خوی دروستي کردويټ!

* نه‌و حه‌ديسه‌ی که له ريوايه‌تي ټيبنو عه‌بباسديه خوا لېيان رازي بڼ که ده‌فهرموئ: (قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِذَا حَلَفَ أَحَدُكُمْ فَلَا يَقُلْ: مَا شَاءَ اللَّهُ وَشِئْتُ، وَلَكِنْ لِيَقُلْ: مَا شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ شِئْتُ) واته: نه‌گه‌ر يه‌کيکتان سويټدي خوار نه‌لې نه‌گه‌ر تۆو خوا حه‌ز که‌ن، با بليټ نه‌گه‌ر خوا حه‌ز کات پاشان تۆ حه‌ز که‌يت ..^۳

* عن أبي هريرة رضي الله عنه، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: (اجْتَنِبُوا السَّبْعَ الْمُوبِقَاتِ: الشِّرْكَ بِاللَّهِ، وَالسَّحْرِ، وَقَتْلِ النَّفْسِ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا

^۱ البخاري (۴۲۰۷)، مسلم (۸۶) عن عبد الله بن مسعود .

^۲ أخرجه ابن ماجة في الكفارات، باب: النهي أن يقول: ما شاء الله وشئت (۲۱۱۷)، وقال الألباني في الصحيحة (۱۰۹۳): "إسناده حسن"، وذكر له شواهد أخرى بأرقام (۱۳۶)، (۱۳۷)، (۱۳۹) .

^۳ نه‌وانه‌ی کورديش جائيز نيه که ده‌لېن هه‌موو هيوايه‌کم تۆو خواي گه‌وره‌يه!! يان که ده‌لېن: پشتم به تۆو خوا به‌ستوه!! يان وا نه‌و کورپه‌م سپارد به خواو تۆو!! نايټ، جائيز نيه، ه‌ر ده‌بيټ بلې هه‌موو هيوايه‌کم خواي گه‌وره‌يه پاشان تۆيه.. ده‌بيټ ووشه‌ی پاشان بخاته نيوان ناوی خواي گه‌وره‌وه نه‌و که‌سه‌وه..

بِالْحَقِّ، وَأَكْلِ الرِّبَا، وَأَكْلِ مَالِ الْيَتِيمِ، وَالتَّوَلَّى يَوْمَ الرَّحْفِ، وَقَذْفِ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ الْغَافِلَاتِ^۱ متفق عليه.

واته: توڅو خپلې خوځښتونه په له کاره که نه که ونه: شهريک بؤ خوا دانان، سيحر، کوشتني مرؤف که خوا حرامی کردووه مه گهر له سهر هه ق، سوو خواردن، خواردن سامان و مائی هه تيو، هه لاتن له بهرې جهنگ له کاته کانی رووبه پروو بوونه وهدا، تومه تبارکردنی نافرته موسولمانی بئ ناگا به داوین پيسی..

* ترمزی و نه حمه دو حاکم گپړاویانه ته وه که عوباده شه ددادی کورې ته وسی بینبوو خوا لئی رازی بیت له مزگهوت ده گریا، لئی پرسیبوو بؤچی ده گریت " فه رمووی له بهر چه دیسیکه که له پیغه مبهرمه وه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ یبستووه، نه ویش نه و کاته بوو که بینیم پیغه مبهر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مات و مه لئوله لیم پرسې دایک و باوکم به قوربانن بن چیه وا به په ژاره وه ده تبینم؟ فه رمووی: (أَمْرًا أَتَخَوَّفُهُ عَلَى أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي) قُلْتُ: مَا هُوَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: (الشِّرْكُ وَالشَّهْوَةُ الْخَفِيَّةُ) قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! وَتَشْرِكُ أُمَّتَكَ مِنْ بَعْدِكَ؟ قَالَ: (يَا شَدَّادُ أَمَا إِنَّهُمْ لَا يَعْْبُدُونَ شَمْسًا وَلَا قَمَرًا وَلَا حَجْرًا وَلَا وَتَنًا وَلِكِنَّهُمْ يُرَاوِنَ بِأَعْمَالِهِمْ) قُلْتُ: وَالرِّبَاءُ شِرْكٌ هُوَ؟ قَالَ: (نَعَمْ) قُلْتُ: فَمَا الشَّهْوَةُ الْخَفِيَّةُ؟ قَالَ: (يَصْبِحُ أَحَدُهُمْ صَائِمًا فَتُعْرَضُ لَهُ شَهَوَاتُ الدُّنْيَا فَيَفْطُرُ) واته: شتیك هه یه که ده ترسم دواي خووم ئوممه ته که می تیکه ویت! ووتم: چیه نهی پیغه مبهری خوا؟ فه رمووی: شیریك و چهزه په نهانه که.. ووتم: نهی پیغه مبهری خوا چما ئوممه ته که ت دواي خووت شیریك بؤ خوا بریار ده دات؟! فه رمووی: شه دداد خو وایان لئ نایات بچن خوړو مانگ و بهردو دار بپه رستن، به لأم به وهی که کار ده کهن بؤ نه وهی بوترتیت کردوویانه! (کاریان به ریا بازی ده کهن و به وهش ده که ونه ناو شیرکه که وه)! ووتم:

^۱ البخاري (۱۰۱۷/۳) ژماره ۶۶۷۵) و مسلم (۹۲/۱) ژماره ۸۹).

چما ریا شپږکه؟ فه‌رمووی: به‌آی، ووتم: نه‌دی حزه په‌نه‌انه‌که چیه؟ فه‌رمووی: په‌کیان به‌رژوو ده‌بیت له کاتی رژیوه وانیټیه‌که‌یدا له‌زت و حه‌زیکي دنیایی بو دیته پيش، په‌کسه‌ر رژیوو‌ه‌که‌ی بو ده‌شکینیت!!^۱.

موسولمان هه‌ر له سه‌ره‌تاوه له‌بهر نه‌وه‌ی باوه‌ړی به‌ خوی تاك و پاك هیناوه که هه‌ر نه‌و کردگارو هه‌ر نه‌ویش خاوه‌نه‌و هه‌ر نه‌ویش مافی نه‌وه‌ی هه‌یه یاساو ريسا بو به‌نده‌کانی داریټیت.. دیسان له‌بهر نه‌وه‌ی هه‌ر له سه‌ره‌تاوه باوه‌ړی به‌وه هیناوه که هه‌رچی به‌ وه‌چی بو محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هاتووه فه‌رمایشتی خوی گه‌وره‌یه‌و حه‌قه، نه‌وی نه‌م نی‌رراوه به‌پږزه‌ی خوی له‌سه‌ر بووه ریبازی خویوه به‌نامه‌ی ژبانه که‌وابوو هه‌ر دیدو تی‌پروانین و هه‌ر یاساو ريسایه‌کی سیاسی یان کومه‌لایه‌تی یان نابوری، هه‌روه‌ها هه‌ر به‌نامه‌و ریبازیکی تری غه‌یری نه‌م دین و شه‌رعه لای موسولمان ره‌فزه‌و هه‌ر له‌سه‌ره‌تاوه که‌ناری ده‌دات و دژیټی ده‌وه‌ستیته‌وه چونکه دژیته‌تی نه‌و په‌یامه ده‌کاته‌وه که خوی گه‌وره پي رازی بووه بیټه به‌نامه‌ی به‌نده پیاوچا‌که‌کانی.. له‌م روانگه‌شه‌وه‌یه که هه‌ر جوړه نی‌عتیرافیك به‌ دیدو دینیکی تریان به‌ به‌نامه‌یه‌کی تریان به‌ یاساو ريسایه‌کی تری، یان به‌ ده‌سه‌لایه‌تیکی تری سیاسی یان کومه‌لایه‌تیکی یان نابووری کوفره‌وه‌ه‌لگه‌رانه‌وه‌یه له‌و دینه‌ی که خوی گه‌وره به‌ محمد الموسته‌فادا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ناردویټی و نه‌ویش به‌و راشکاویه روونی کردوته‌وه!!

له‌م روانگه‌وه‌یه که نی‌سلام ته‌نہا دینی خوی گه‌وره‌یه‌و ده‌بیت مرؤفایه‌تی له هه‌موو لایه‌نه‌کانی ژبانی خویناندا ته‌سلیعی بن..

^۱ نه‌مردین نه‌و دین لاوازه‌مان له سالانی پيش حه‌فتا‌کاندا بیټی! دراوسی‌په‌کمان کوره مه‌لا بوو، له ره‌مه‌زاندا به‌رژوو بوو، فلیعی هیندی له سینهما نی‌شی ده‌کرد، رژیوو‌ه‌که‌ی شکاندو چوو بو سینهما!!

ئیمامی ئەحمەدی کۆری نەسری مرووزی لە کتیی (الصلاة) هەکه‌ی خۆیدا
 ریوایه‌تیکی هیناوه‌ته‌وه که له قودامه‌وه ده‌گێرپته‌وه که فه‌رموویه‌تی وه‌کیع بۆی
 گێرپینه‌وه که ئەبو جه‌عفه‌ری رازی له‌ ره‌بیعی کۆری ئەنه‌سه‌وه ئەویش له‌ ئەبول
 عه‌تاهیه‌وه گێراویتییه‌وه که فه‌رموویه‌تی: کاتیک ئەو ئایه‌ته‌هاته‌ خواره‌وه: **يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ** محمد/ ۳۳ واته‌:
 ئەه‌ی ئەو که‌سانه‌ی باوه‌رتان هیناوه‌ ملکه‌ چ و گوێپرایه‌ ئی خ‌وای گه‌وره‌ بن و ملکه‌ چ
 و گوێپرایه‌ ئی پیغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بن و کارو کرده‌وه‌ کانتان پوچه‌ ئ
 نه‌که‌ نه‌وه‌و به‌ فیرووی نه‌ده‌ن.. له‌ به‌ر ئەوه‌ی له‌ گه‌ ئ هه‌بوونی شیرکدا کرده‌وه‌ی
 چاکه‌ نرخی نیه‌، یاوه‌ران له‌وه‌ ترسان که به‌ گوناح کردن کرده‌وه‌ کانیان پوچه‌ ئ
 ببیته‌وه‌!

له‌ ریی عبدالله‌ی کۆری موباره‌که‌وه له‌ ئیبنو عومه‌ره‌وه‌ خوا لێیان رازی بی‌ت
 هاتوو هه‌که‌ فه‌رموویه‌تی: ئیمه‌ی یاوه‌رانی پیغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وامان
 ده‌زانی هه‌موو چاکه‌یه‌ک لای خ‌وای گه‌وره‌ قبووله‌ تا ئەو ئایه‌ته‌هاته‌ خواره‌وه **(يَا
 أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ)** واته‌: ئەه‌ی ئەو
 که‌سانه‌ی باوه‌رتان هیناوه‌ ملکه‌ چ و گوێپرایه‌ ئی خ‌وای گه‌وره‌ بن و ملکه‌ چ و
 گوێپرایه‌ ئی پیغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بن و کارو کرده‌وه‌ کانتان پوچه‌ ئ
 نه‌که‌ نه‌وه‌و به‌ فیرووی نه‌ده‌ن.. دوای ئەوه‌ ووتمان ئەوه‌ی کارو کرده‌وه‌ کانمان
 پوچه‌ ئ ده‌کاته‌وه‌ چیه‌؟! ووتمان: دیاره‌ گوناحه‌ گه‌وره‌ کانن، ئیتر ئەو ئایه‌ته‌ی تر
 هاته‌ خواره‌وه که ده‌فه‌رمویتی: **(إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ
 لِمَنْ يَشَاءُ)** النساء/ ۴۸ واته‌: خ‌وای گه‌وره‌ له‌وه‌ خ‌وش نابی‌ت که شیرکی بۆ بریار
 بدری‌ت به‌لام له‌و گوناها‌نه‌ی له‌و که‌مه‌تره‌، بۆ هه‌ر که‌سیک که خ‌وی هه‌ز بکات
 خ‌وش ده‌بی‌ت.. ئیتر وازمان له‌ قسه‌ی پێشوومان هینا، به‌لام هه‌ر خه‌می ئەو

كەسانەمان بوو كە گوناخى گەرەيان ئەنجام دەدا، ئومىدى زۆرىشمان ھەبوو
بۆ ئەوانەى نەكەوتوونەتە گوناخى گەرەوھ!!

خوای په روهردگار دهفه رموی:

(يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَطِيعُوا قَرِيبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُم بَعْدَ
إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ * وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ وَمَنْ
يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ)

ال عمران/۱۰۰-۱۰۱

واته: ئه ی که سانه ی باوهرپرتان هیڼاوه ئه گهر ملکه چی و گوپړایه ی بؤ
هه ندیک له و که سانه دهرپرن که به خاوهن په یامی ناسمانی حسین، له دینه که
پاش باوهرپهینانتان پاشگه زتان ده که نه وه. جا ئپوه چؤن پیتان قبو له که کافر
بنه وه له کاتیکدا که ئایه تی قورثانتان به رده وام به وهی بؤ دپته خواره وه و
نپراوه که ی خواستان له ناودایه نه وه بزانه که هر که سیک په نابه خوا بگریت
وبه راستی دهست به دینه که ی خواوه بگریت ئه و که سه به ره و په یامی راستی
خوای رینمای کراره..

دوای باوهرپهینان و هیدایهت وهرگرتی خوای هیچ شتیک موسولمان وا
ناره حهت ناکات و هکو نه وهی که خوی بینیته وه و به ره و جاهیلیهت
گه راوه ته وه و دوای ئیسلامه تی و دینداریه که ی به ره و کوفر چؤته وه! چونکه
دلنیایه له وهی که نه مه دوای دؤزینه وهی ری به هشت و روونیکردنی ری بز
بوون و به ره و دؤزه خ چوونه دوای نه وهی لی قوتار بووبو! نه مه هه لوپستی
هه مو موسولمانیکی سهرراسته له هه مو و کات و شوینیکدا. بویه نه هه هوشدان
وئینزاره قورثانبه به درپړای نه وه کانی ئیسلامه تی قامچیهک بووه و وپژدانی پی داخ
کراوه! هاواریک بووه و به رده وام وپژدانی راجله کاند اووه و زیتی کردو ته وه. ئای چ

کرده‌وه‌به‌کی ناقۆلایه که موسوئمان دواى باوهر هینان و دینداری کافر بیته‌وه؟! به تاییه‌تی بۆ ئه‌و که‌سانه‌ی که ئایاتی قورئانی خوی گه‌وره ده‌بینن و ده‌بیستن و ده‌خوینیته‌وه یان بۆی ده‌خویننه‌وه! ئه‌م پاشگه‌زبوونه‌وه دزیوه چیه له کاتیکدا که زه‌مینیه‌ی باوهر و پالنه‌ری دینداری له‌به‌رچاوه؟! له کاتیکدا که بانگه‌وازه‌که‌ی خوا به‌رده‌وامه‌و به گوئی خه‌لکیدا ده‌دریت؟! له کاتیکدا که دوورپیانه‌که‌ی کوفرو ئیمان روشن کراونه‌ته‌وه‌و به روونی نیشان دراون و دیارن!؟

به‌ئێ.. به ته‌ئکید پاشگه‌ز بوونه‌وه‌ی موسوئمان له ئیسلامه‌تیه‌که‌ی و گه‌رانه‌وه‌ی بۆ کوفر شتیکی ناقۆلایه، تاوانیکی گه‌وره‌یه، به تاییه‌تی له بارو‌دۆخیکدا که هه‌مووی یارمه‌تیده‌ری باوهر هینان و پابه‌ندی دینداریه.. باشه راسته‌ و خوی په‌روه‌ردگار پیغه‌مبه‌ره‌ نازداره‌که‌ی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بۆ لای خۆی بردۆته‌وه‌و کۆچی دوا‌ی کردووه به‌لام خۆ ئایه‌ته‌کانی قورئان و له‌به‌ر ده‌ستدان، خۆ فه‌رمووده‌و سیره‌تی ئه‌و له‌به‌ر چاون، ئه‌م‌پۆ له‌م سه‌رده‌مه‌ی ژياندا روویان له ئیمه‌شه، ئیمه‌ش هه‌ر وه‌کو خه‌لکی سه‌رده‌می هاتنه‌ خواره‌وه‌ی وه‌حیه‌که به‌م قورئانه ده‌دوینین، ئیمه‌شی بۆ بانگه‌پشت ده‌کرین، ریی خواوویسته‌یه‌که ئه‌م‌پۆش دیاره، روشنه، ئالاکه‌ی خواناسی بلنده‌و ده‌بینریت و ده‌ناسریته‌وه ئه‌م‌پۆش دیاره که هه‌ر که‌سیک په‌نا به‌ خوا بگریت و به راستی ده‌ست به‌ دینه‌که‌ی خواوه بگریت ئه‌و که‌سه به‌ره‌و په‌یامی راستی خوایی رینمایی کراوه.. به‌ئێ.. ئه‌وه‌ی ئه‌م‌پۆش په‌نا به‌ خواگرتن و ده‌ستگرتنه به‌ دینه‌که‌ی خواوه، خوی گه‌وره‌ش زیندووه‌و ماوه..

پیغه‌مبه‌ری پیشه‌وا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خۆی و یاوه‌ره به‌پزه‌کانی خوا لییان رازی بیته له مه‌سه‌له‌ی وه‌رگرتی ئه‌م عه‌قیده‌و به‌رنامه‌و پیوه پابه‌ندبوونیاندا زۆر توندوتیژ بوون له هه‌مان کاتیشدا ریی به‌ رایان ده‌درا یان به‌ ئالوگۆپی ئه‌و دیدو بۆچوونه‌ی له ئه‌زموونی ژیان کرده‌وه‌بیانه‌وه‌ فی‌ری بووبوون ده‌درا، له‌وانه‌دا که په‌یوه‌ندیان به‌ سه‌رچاوه‌ی دین و ته‌علیماته‌که‌یه‌وه نه‌بوو، له‌و مه‌یدانانه‌دا که به‌ ره‌وتی بانگه‌وازه‌ کۆمه‌لایه‌تیه‌که‌وه په‌یوه‌ست نه‌بوو، یان به‌و بنه‌مایانه‌وه

نه به سترابوونه وه که ژيانی کومه لگه‌ی مړوفايه‌تی له‌سهر رېټک ده‌خړیت.. جياوازی نيوان ئەم دوو هه‌لوپښت و ره‌فتاره زوره.. ئەو ئيسلامه‌ی بۆ ئەوه هاتووه تا پيشه‌وايه‌تی ژيان به به‌رنامه‌ی خوا بکات، هه‌ر ئەو ئيسلامه‌شه که ژيرپي هان ده‌دات تا زياتر بکه‌ويته‌گه‌رو زانياری زياتر په‌يدا کات و چاک سوود له ريساکانی هه‌بوون بکات و بۆ باشتەر چه‌سپانندی دينه‌که‌و به‌خته‌وه‌ری زياتری مړوفايه‌تی راست ره‌فتاريان له‌گه‌لدا بکات..

ئيمامی ئەحمده‌د ره‌حمه‌تی خواي لپيټ ده‌فه‌رموي: عبدالرزاق له سوفيانه‌وه‌و نه‌ويش له جابه‌روه گپرايه‌وه که ئيمامی شه‌عبي له عبدالله‌ی کورپی سابينه‌وه گپراوئيه‌وه که جارېټک عومه‌ری کورپی خه‌تتاب خوا لپي رازی بيټ هاته خزمه‌ت پيغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ و پيټ فه‌رموو: ئەي پيغه‌مبه‌ری خوا، براهه‌کی جوله‌که‌ی به‌نی قوره‌يزه‌م راسپاردبوو که هه‌نديک ته‌وه‌ره باسی ته‌وراتم بۆ بنوسئيه‌وه‌و بۆم به‌نيټ، وا بۆي هيټاوم، پيشانتانی بده‌م؟! عبدالله‌ی کورپی سابيت ده‌فه‌رموي: دهم و چاوی پيرۆزی پيغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زور گۆرا! بۆيه خپرا به عومه‌رم ووت: مه‌گه‌ر نابينيت دهم و چاوی پيغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چه‌ند گۆرا؟ عومه‌ر (يه‌کسه‌ر به‌ ده‌نگي به‌رز) فه‌رموي: به په‌روه‌ردگار رازيم خوام بيټ، به ئيسلامه‌تی رازيم دينم بيټ، به موحه‌ممه‌د صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رازيم پيغه‌مبه‌رم بيټ، ئيدي رووی پيغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خوش بووه‌وه‌و به هه‌موانی فه‌رموو: (وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، لَوْ أَصْبَحَ مُوسَى - عَلَيْهِ السَّلَام - ثُمَّ اتَّبَعْتُمُوهُ وَتَرَكْتُمُونِي لَضَلَلْتُمْ، إِنَّكُمْ حَظِي مِنَ الْأُمَّمِ، وَأَنَا حَظُّكُمْ مِنَ النَّبِيِّينَ) ١

١ أخرجہ الإمام احمد ٣/٣٨٧ والدارمي ١/١١٥، وابن أبي شيبة ح ٢٦٤٢١، وابن عبد البر في جامع بيان العلم ٢/٤٢٠، والبخاري وأبو يعلى والبيهقي في شعب الإيمان. قال الحافظ ابن حجر في الفتح ١٣/٣٣٤: "رجاله موثقون إلا أن في مجالد ضعفاً". وبمثله قاله الهيثمي في المجمع ١/١٧٩. قال الشيخ الألباني: وفيه مجالد بن سعيد وفيه ضعف، ولكن الحديث

واتە: بەو ھى گىيانى منى بە دەستە، ئەگەر موسا سەلامى خىواي لىبىت يىتەو ھە شوين ئەو بکەون و واز لە من بەين گومرا دەبن، ئىو بە شە خە لکى من و منىش پشكى ئىو ھەم لە ناو پىغەمبەراند.

حافز ئەبو يەعلا دەفەر موى: ھەمما دە شەعبىەو ھە ئەو یش لە جابرو ھە گىراپەو ھە كە پىغەمبەر صلی اللہ علیہ وسلم فەر موى ھە تى: (لا تَسْأَلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ، فَإِنَّهُمْ لَنْ يَهْدُوكُمْ وَقَدْ أَضَلُّوا أَنْفُسَهُمْ، فَتُكذَّبُوا بِحَقِّ أَوْ تُصَدِّقُوا بِبَاطِلٍ، وَأَنَّهُ وَاللَّهِ لَوْ كَانَ مُوسَى حَيًّا بَيْنَ أَظْهُرِكُمْ مَا حَلَّ لَهُ إِلَّا أَنْ يَتَّبِعَنِي) ^۱ واتە: پرسىار لە ئەھلى كىتاب مەكەن، چونكە ئەوان كە خویان گومران ناتوانن رى راستان نىشان دەن، كە لىتان پرسىن یان ئەو ھە ھە قىك بە ناھەق بە درۆ دەخەنەو ھە یان ناھەقىەك بە راست دەزانن، سویند بە خوا گەر موسا زىندوو بوایەو لە ناوتاندابوایە بوى نەبوو ئىلا ھەر دەبوو شوین من كە وىت..

لە رىوایە تىكى تردا دەفەر موى: (لَوْ كَانَ مُوسَى وَعِيسَى حَيًّا لَمَا وَسَعَهُمَا إِلَّا اتَّبَاعِي) واتە: ئەگەر موسا و عىسا زىندوو بوونایە ھە تەمەن دەبوو شوین من كەون..

ئەو ھە ئەھلى كىتابە، ئەو ھە رىبازى پىغەمبەرە صلی اللہ علیہ وسلم، ئەو ھە ھە لوىستى پىغەمبەرە صلی اللہ علیہ وسلم لە وەرگرتى دىدو بۆچوونى ئەھلى كىتاب! ئىدى لە ھە قىدەو روكنى باو ھەر بىت یان لە بەرنامەو شەرىعەت..

حسن عندي لأنه له طرقاً كثيرة عند اللالكائي والهروي وغيرهما. (انظر: المشكاة ح ۱۷۷، والإرواء ۶/۳۴ ح ۱۵۸۹).

^۱ أخرجه ابن عبد البر في جامع بيان العلم ۴۱/۲، وقال الحافظ ابن حجر: أخرجه عبدالرزاق من طريق حريث بن ظهير فذكره، وأخرجه سفيان الثوري من هذا الوجه، وسنده حسن. (انظر: فتح الباري ۶/۳۳۴).

به پي ټاراسته‌ي ئيسلام هيچ به‌ربه‌ستېک له رې سوود وه‌رگرتن و ټالوگوږي راوټوچوون نيه له زانست و زانيارۍ و چه‌سپانندن و پراکتيزه‌ کړدنې تيورو ديدنېکې زانستپاننه له‌وانه‌ي سوودي مرؤفايه‌تي تپدايه، نه‌ک ټالوگوږي بنه‌ماي عه‌قائيدۍ.. ته‌نانه‌ت له ره‌دو به‌ده‌لي زانسته‌کانيشدا ده‌بې موسولمان هوشۍ له‌وه بپت که ده‌بپت ټه‌ويش له چوارچپوهۍ دينه‌که‌يدا بپت، ده‌بپت ټه‌ويش په‌يوه‌ست بپته‌وه به به‌رنامه‌که‌ي خواوه، له‌و لايه‌نه‌يه‌وه که کارپکې باشه که خواي گه‌وره بو ټاسانکاري ټياني خه‌لکي له‌به‌ر ده‌ستپاندا ده‌سته‌به‌ري کردوه‌و ټه‌مانيش ده‌توان له به‌رزه‌وه‌ندي خه‌لکيدا به‌کاري به‌پننه‌وه، مادام هؤکارپکه بو ټاسووده‌بي مرؤفايه‌تي، بو ټيانيکې به‌خته‌وه‌ري بو به‌گه‌ر خستني خپروبي‌ري ټيان و زه‌مين له پيناوي ريزي مرؤفايه‌تيدا.. ټه‌مه شتپکې چاکه‌و نيعمه‌تيکي تري خواي گه‌وره‌يه که پيوسته سوپاسي خواي گه‌وره‌ي له‌سه‌ر بکريت، پيوسته خواي له‌سه‌ر بپه‌رستريت، چونکه رينمايي ټه‌م سه‌رکه‌وته‌ني کردوون.. ټه‌مما وه‌رگرتني ديدو تپروانين و بوچوون و پيناسه، ټه‌مانه‌ي په‌يوه‌نديان به باوه‌رپوه هه‌يه، به ليکدانه‌وه‌ي ټيان و گه‌ردوون و مرؤفه‌وه هه‌يه، يان به هه‌بووني مرؤفه‌وه هه‌يه له سه‌ر زه‌وي، يان په‌يوه‌نديان به خودي به‌رنامه‌که‌وه هه‌يه، به سيستم و ياساو ريساي رپکخستنيه‌وه، يان به پيناسه‌ي خپرو شه‌ري ره‌فتارو ره‌وشته‌وه، ټه‌مانه هه‌مووي هه‌ر ده‌بپت له دينه‌که‌ي خواوه وه‌رگيرين و به‌س، له هيچ يه‌کپک له‌مانه‌دا نابپت و ناشيت موسولمان له غه‌يري دينه‌که‌يه‌وه وه‌رگيريت، له‌به‌ر ټه‌مه‌شه که ده‌بينيت رووي پيغه‌مبه‌ري نازدار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ که ساده‌ترين هه‌لوپستي له يه‌کپک له شوپن که‌وتوه‌کاني بيني، ټاوا گوږا، دواترپش واي له‌سه‌ر ټه‌وان و ټوممه‌ته‌که‌ش گه‌وره کرد که هه‌موو ټه‌وه‌يان لا بپته به‌لگه‌نه‌ووپست که سه‌رچاوه‌ي دپکه‌و لپوه‌رگرتني وا له‌و جوړه مه‌يدانانه‌ي ټاراسته‌و په‌روه‌رده‌دا هه‌لوپستپکه‌ه‌تمه‌ن به‌ره‌و کوفريان ده‌بات..

ته‌مه‌يه ناراسته‌ي خواي گه‌وره، ته‌وه‌شه رښتو هه‌لوښتي پيغه‌مبه‌ر صلّي الله عليه وسلم که‌چي ټي‌مه‌يه‌ک که‌لافي ئيسلامه‌تي وموسولمان بوون ليدده‌ده‌ين ده‌بينين ته‌نانه‌ت له تي‌گه‌يشتي قورټان و حه‌ديسه‌که‌شدا له روژه‌لاتناسانه‌وه وه‌رده‌گرين!! يان له قوتايه‌کانيانه‌وه!! نابينيت ديدى فه‌لسه‌في و تپروانينمان ده‌رباره‌ي ژيان و گه‌ردوون و مروّف له‌وانه‌وه وه‌رده‌گرين؟! که‌ ده‌شزانين نه‌وان کپن و نه‌و ديدو ليکدانه‌وانه‌يان له کوڼوه هي‌ناوه!! مه‌گه‌ر له فه‌يله‌سووف و بيرمه‌نده‌کاني ئيغريق و روماني کوون و نه‌و وروپاو نه‌مريکاي سه‌رده‌ميانه‌وه نه‌هي‌ناوه!!

ده‌بينيت سيسته‌ي رنکخسته‌ي ژيان و ياساو رښساگانمان هه‌مووي له‌و سه‌رچاوه پيسانه‌وه هاتوه!! ده‌بينيت داب و نه‌ريت و ره‌فتارو ره‌وشتمان له‌و زه‌لکاوه‌وه هه‌لپي‌نجاوه!! نه‌و زونگاوه‌ي که‌ روژټاوا دواي نه‌وه‌ي ديني راستي لانه‌ما، تي‌ي که‌وت.. ئينجا سه‌رباري نه‌وه‌ش هه‌ر سوورين له‌سه‌ر نه‌وه‌ي که‌ موسولمانين و زور دينداريشين! به‌ راستي ته‌مه‌ درويه‌که‌ گوناحه‌که‌ي زور گه‌وره‌ترو قورستره له‌ گوناحي کوفري ره‌ق و زه‌ق! ته‌مه‌ به‌عني شايه‌تيدانمان له‌سه‌ر نه‌وه‌ي که‌ ئيسلامه‌تي سه‌رنه‌که‌وتوه‌و پوکاوه‌ته‌وه، چونکه‌ ناتوانيت که‌سما بگورپت! ته‌مه‌ به‌راستي شايه‌تیه‌کي نه‌وه‌نده‌ درويه‌که‌ که‌سانیک که‌ خوځيان به‌ موسولمان بزنان نه‌ک وه‌کو ټي‌مه‌ومانان لافي ئيسلامه‌تي لي‌ ده‌ده‌ن شايه‌تي وا تاوانکارانه ناده‌ن..

ئيسلام به‌رنامه‌يه، به‌رنامه‌يه‌که‌ سيفاتي تايبه‌تي خوځي هه‌يه، چ له‌ لايه‌ني ديدو تپروانيني عه‌قائيديه‌وه چ له‌ لايه‌ني ياساو رښسايه‌وه که‌ هه‌موو چالاکيه‌کي ژيان رنک ده‌خات، چ له‌ لايه‌ني ره‌فتارو ره‌وشته‌وه که‌ هه‌موو په‌يوه‌نديه‌کاني له‌سه‌ر داده‌مه‌زرتيت، له‌ ئيسلامدا ته‌سته‌مه‌ لايه‌ني ره‌فتارو ره‌وشت سياسي بن يان ټابووري يان کوومه‌لايه‌تي له‌و بنه‌ما ره‌وشتیه‌ گشتيانه‌ جوئ ببنه‌وه.. ئيسلام به‌م جيهانينيه‌وه‌يه که‌ بوته‌ نه‌و به‌رنامه‌يه‌ي ده‌بيت سه‌رکرديه‌تي هه‌ر هه‌موو مروّفايه‌تي پي‌ بسپورپت..

بۇ چه سپاندن وپراکتیزه کردنی ئەم بهرنامه په حتمه ن دهې کومه له خه لکېک بینه پيشه وه و پيشه وایه تی کومه لگه که به م بهرنامه په وه بکه ن.. نه وه ی له بزاقی ئەم کومه له مهنه جیه شدا ده بته به لگه نه وویست نه وه په که نه سته مه ئەم کومه له دینداره هیچ ناراسته په ک له غیری بهرنامه که ی خویانه وه که خواویستییه وهریگرن..

نەم بهرنامه په کاتیک که بۇ مرؤفایه تی هات هەر بۇ ئاسووده کردنی هات، ناموزگارو داعی و کهسانی ئیسلامی ئەمرؤو سبهیش هەر بۇ چه سپاندنه وهی ئەم بهرنامه په دینه وه کایه، بگره پابهندی ئەمرؤو به م بهرنامه په وه پپویستره، چونکه نه وه تا مرؤفایه تی ده بیزیت که چ موعانات و کاره ساتیک ی له دووری ئەم بهرنامه په دا به سهردا ده چه سپیزیت؟! قوتار کردنی ئەم کومه لگه ی مرؤفایه تی له وه موو ته نگزه ی تی که وتوو مه حاله به غیری بهرنامه که ی خوا.. نه و بهرنامه په ش ده بیت هەر به و سیفات و مۆرک و سیمایه وه بخریته وه بهر ده ست که هیه تی، تا بتوانیت جاریکی تر رؤی خوی ببینیته وه و قوتاری بکاته وه..

مرؤفایه تی له بواری ده سته بهر کردنی هیزه گهر دوونیه کان بۇ بهرزه وه ندی خوی سهرکه وتی باشی به ده ست هیناوه، له بواری پيشه سازیدا باش چوته پيش، له بواری پزیشکیدا نه وه ی پپي گه یشتوو نه گهر بهر اورد بکریت به وه ی له کوندا هه بوو، نه مه ی ئیستا به موعجیزه داده نریت، بهر ده و امیشه و بهر وه لوتکه ی سهرکه وتی تر ده چیت! به لام کاریگه ری ئەم هه موو پيشه رودوییه له ژبانی خودی مرؤفایه تیه که دا چه ند بووه؟! چه ندی له ژبانی ده روونیدا پپ به خشیوو؟ ئایا ئەم هه موو پيشکه وتنه، ئاسووده ی پپ به خشی؟ دلنیای دای؟ ناشتی بۇ فه راهه م هینا؟! نه خیر.. به لکو کاره ساتی زیاتری هاته ری! ده رده سه ری، کویره وه ری، نه حه وانه وه!! خه م و ترس و دله پراوکی رؤژانه ی تاك و گه ل و ده وله تان!! نه خوشیه ده روونیه ویرانکارییه کان له زیاد بووندان! ناموی ره وشت و

تاوانکارۍ زورتر ته‌شه‌نه‌يان سهندووه!! له رووی روون کردنه‌وه‌ی ئامانج له هه‌بوونی مروّف و گهردون و ژيانه‌وه هېچ ته‌فسيرو ليکدانه‌وه‌يه‌کې راستی بؤ مروّفايه‌تی به راستی نه‌خستوته‌ پيش! ئیستا‌ثم پياوه‌ شارستانيتيه‌ی سهرده‌م نازانيت ئامانج له‌م ژيانه‌ی سهر زمين چيه؟! له‌گه‌ل که‌شف بوونی روژانه‌ی نه‌پښه‌کانی گهردون و بزواتی چرکه‌ی ژياندا نازانيت مه‌به‌ست له‌ هاتنه‌ ژيانی خودی مروّف چيه‌؟!!!

ئهو ديدو تپروانين و پښاسه‌و ليکدانه‌وه‌يه‌ی‌ ثم شارستانيتيه‌ی سهرده‌م بؤ مروّف و ژيان و گهردوونی ده‌کات له‌چاو‌ئهو‌هی ئيسلامدا نه‌ک ههر له‌ دیدی زاروکيش ناچيت، به‌لکو زوريان ههر له‌عنت و نه‌گبه‌تی مروّفايه‌تین! زورينه‌ی زوريان وا له‌ ئاستی ريزی مروّف که‌م ده‌که‌نه‌وه‌ که‌ پله‌و پايه‌و هو‌ی هه‌بوون و خه‌لق کردنه‌که‌ی ده‌بيت به‌ ژپروه‌وه، داده‌خزيته‌ که‌نده‌لانی دژواری بڼ ئامانه‌وه، ئيتر له‌ويدا بايه‌خدانه‌کانی بچووک ده‌بنه‌وه، شه‌وق و گه‌شهی بلنډبوونه‌وه‌ی ده‌پووکيته‌وه، سهرقالي و هانا به‌تالی و بڼ هو‌شيه‌که‌ی دل‌ه‌راوکي زياتر ده‌کات! ماندویتی زياتر ده‌بيت، ويلي و بزربوونی ئالوزتر ده‌بيت.. مادام ههر ده‌رواو بڼ ناسینی خوا هه‌نگاو هه‌لديتته‌وه‌ هه‌روا ده‌ميتته‌وه!! مادام کوپره‌و تابلؤ خوايه‌کانی ری نابينيت و گوئی به‌ بينين و خویندنه‌وه‌يان نادات ههر وا کوپرانه‌ ده‌روات و خوئی به‌ کوسپدا ده‌دات دواي سهد سهرسم و هه‌له‌نگوتن ئينجا ده‌گاته‌ ئاراسته‌يه‌کی خواناسی که‌ ده‌يتوانی ههر له‌سهره‌تاوه‌ باوه‌ريان پڼ به‌پښت و پښانه‌وه‌ پابه‌ند بيت و ئهو رهنجی سال و ئه‌زمونه‌ تال و ئهو رهنجه‌ به‌تاله‌ به‌ هه‌ده‌ر نه‌دات!! ئه‌گه‌ر له‌ سهره‌تاوه‌ به‌رنامه‌ی خوايی بنا‌سيابه‌و وه‌ريگرتايه‌و (وه‌ک ته‌عليماتی سایه‌قی) پيوه‌ی پابه‌ند بوايه‌ ري سهرفرازی ده‌سده‌که‌وت و زور ئامانجی بؤ نزيکتر ده‌بووه، ده‌يتوانی ههر هه‌موو ده‌سکه‌وته‌کانی بکاته‌ خواپه‌رستی و وه‌ک زه‌خيره‌ی قيامه‌تی خويان گه‌نجينه‌يان کات! ئه‌م مروّفايه‌تیه‌ زور پيوستی به‌ نووری خوايی هه‌يه، تا حه‌قيقه‌تی خوئی بؤ ده‌رکه‌ويت تا له‌به‌ر رو‌شنایي ئاراسته‌ی خواي کارزاندبا که‌ويته‌ سوود وه‌رگرتن له‌و زانيارانه‌ی خواي

گه‌وره ده‌یخاته به‌رده‌ستی.. ئەو کاته ئەم به‌رنامه خواییه‌ی ده‌دو‌زیه‌وه‌و له وه‌رگرتن و پابه‌ندبوونیدا پښوه‌ی دُنیا ده‌بوو که بزوتنه‌وه‌ی خۆی بزواتی گه‌ردوون زوړ به رڼکوپښکی و سازاوی ده‌رپون، له یه‌کتر ده‌وه‌شپښه‌وه، هه‌روه‌ها هه‌ستی ده‌کرد که سروشتی مرؤفیانه‌ی خۆی له‌گه‌ل سروشتی بونه‌وه‌ردا هاوړی بوون، یاساو رڼسای خۆی له‌گه‌ل خولگه‌و رڼسا گه‌ردوونیه‌کاندا ته‌بان.. ئەو کاته‌ی ئەم مرؤفایه‌تیه‌ ئەم به‌رنامه خواییه‌ ده‌دو‌زیته‌وه‌و باوه‌ری پښ ده‌هپښت و پښوه‌ی پابه‌ند ده‌بیت هه‌ست ده‌کات ئیسلام هه‌موو ووزه‌کان به شپوه‌یه‌کی زوړ دانایانه ده‌خاته گه‌ر، ئیسلام ناهیلت هیچ ووزه‌یه‌کی خپرخوازی به هه‌ده‌ر بروت، ناهیلت دنیاو قیامه‌ت لښک یاخی بن، تاک و کۆکان ململانئ که‌ن، میلله‌ت و ده‌سه‌لات پښک بکیشرڼ، ئیسلام ئەرک و مافی هه‌مووان له ناخپاندا پاشان له کۆمه‌لگه‌که‌یاندا، پاشان له ده‌ستورو یاساو رڼسایاندا دیاری ده‌کات..

ئیسلام ئەم مرؤفایه‌تیه‌ له‌سه‌ر دیدو تپروانینی فیکرو بانگه‌وازی گۆرانکاری و ره‌وشتی ره‌سه‌ن و په‌یوه‌ندی کۆمه‌لایه‌تی په‌سه‌ن په‌روه‌رده ده‌کات.. هه‌مووشیان به ته‌فاهومپښکی کاریگه‌ر که له‌سه‌ر ته‌قوای خواناسی بینا ده‌کات..

زوړنک له خه‌لکی هه‌ول ده‌ده‌ن ئەم مرؤفایه‌تیه‌ی له به‌رنامه‌ی رڼنمایي خواپی مه‌حروومی که‌ن، له‌وانه‌ی که هه‌موو هه‌ولداننک بۆ گه‌رانه‌وه سه‌ر ئەم به‌رنامه‌یه ناو ده‌نښن (کۆنه‌په‌رستی) و پښیان وایه گه‌رانه‌وه بۆ ئیسلام سۆزیکه بۆ یادگار هه‌ کۆنه‌کانی میژوو! نازانن که به‌م نه‌فامیتي و په‌ی پښ نه‌بردنه‌ی خویان ئەم کۆمه‌لگه‌ی مرؤفایه‌تیه مه‌حرووم ده‌که‌ن له به‌ره‌و ئاسۆ چوون، له بلن‌دبوونه‌وه بۆ لوتکه‌ی رڼز، له حه‌وانه‌وه‌ی ژږر سایه‌ی ئاسووده‌یی ته‌قواو دینداری، له پشووی بن سایه‌ی پان و پوړی به‌زه‌پی ئەو به‌رنامه خواوو‌یسته‌یه‌ی که زوړ ناسان ئەم مرؤفایه‌تیه به‌ره‌و ناشتی و هپښی و دادو گه‌شه ده‌بات..

ئیمه که خه‌لکی بۆ ئەم به‌رنامه‌یه بانگه‌پشت ده‌که‌ین، ده‌زانین بۆ چیان بانگ ده‌که‌ین، ئیمه واقعی داماوانه‌ی مرۆفایه‌تی ده‌بینین، هه‌ست به‌ بۆگه‌نی ئەو زه‌لکاوه ده‌که‌ین که ئەم مرۆفایه‌تیه‌ی تۆ په‌ستینراوه ده‌بینین.. ئەوه‌ه‌ش ده‌بینین و ئەو ئاسۆ هه‌وارگه‌شمان لێ دیاره که ریبوارانی ده‌شتی بیروونی جاهیلییه‌ت به‌ ماندووپی ده‌یگه‌نی ئەو ئالای سه‌رکه‌وتنه‌مان چاو لێیه که ئەو ریبوارانه‌ی به‌ هیلکی بیابانیان برپووه له‌ لوتکه‌ی عیززه‌ت و ده‌سه‌لاتدا ده‌یچه‌قیین! ئەو ریبازه‌ نوورانیه‌شمان چاو لێیه که خه‌لکانیکی خواناس گرتووینانه‌ته به‌ر دوا‌ی ئەوه‌ی له‌ زه‌لکاوه‌که‌ی جاهیلییه‌ت هینرانه‌ ده‌ری و پاک کرانه‌وه‌و خرا‌نه‌ سه‌ر رپی هیدایه‌ت!! ئەو چاره‌نووسه‌ش له‌ دووره‌وه ده‌بینین که ئەم مرۆفایه‌تیه‌ی داماو له‌ بۆ به‌رنامه‌ی خواناسیدا بۆی ده‌خزیت و ئەو بارو‌دوخه‌شمان به‌ بېردا دیت که له‌ فه‌وتانی قیه‌می مرۆفدا له‌ سایه‌ی ته‌ماعاریی جاهیلییانهدا بۆ تا‌ک تا‌کی مرۆف ده‌خولقی‌ت!

یه‌که‌مین هه‌نگاوی گرتنه‌ به‌ری ئەم به‌رنامه‌یه ئەوه‌یه که هه‌ست به‌وه بکری‌ت ئەمه به‌رنامه‌یه‌کی ناوازه‌و تا‌ک و بۆ وینه‌یه، شوینکه‌وتوو و هه‌لگرانی ئالاکه‌ی به‌ هیچ شیوه‌یه‌ک ئاراسته‌ی ئەه‌لی ئەو جاهیلییه‌ته وه‌رناگرن که له‌ ده‌وربه‌ریان جمه‌ی دیت و خۆی به‌ ده‌سه‌لاتیه‌وه با ده‌دات! ده‌بۆ ئەمه یه‌که‌مین هه‌لو‌بستی دیندارانه‌ بێت تا به‌رنامه‌که به‌ پاک‌ی و تا‌کی وه‌کو خۆی بمینیت، به‌و ئومیدیه‌ی جاریکی تر خوای په‌روه‌ردگار رپی بداته‌وه بێته‌وه سه‌رکردایه‌تی و ئاراسته‌ کردنی کۆمه‌لگه‌ی مرۆفایه‌تی خوای کارزانی‌ش به‌رامبه‌ر به‌ عه‌بده‌کانی خۆی به‌به‌زه‌یه‌یه، هه‌ز نا‌کات ئەه‌لی جاهیلییه‌ت لێره‌و له‌وئ به‌ره‌و ئەو زه‌لکاوو زۆنگاوه‌ی خۆیان رایکی‌شن، هه‌ر وه‌کو که له‌ سه‌ره‌تای وه‌حیشه‌وه هه‌زی نه‌کرد له‌و خه‌لکه‌ داماو هه‌رئ زه‌له‌پۆز و مله‌پوران به‌ که‌یفی خۆیان به‌ره‌و هینانه‌دی هه‌زه‌ مونحه‌ریفه‌کانی خۆیانین بره‌تین، ئەوه‌ش هه‌مووی له‌و ئاراسته‌ خوا‌یه‌وه دیاره که به‌رده‌وام به‌ وه‌حی خوایی بۆ پێشه‌وا نازداره‌که صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده‌هات..

کېشه ی خواجه تی خوا^۱ زور جی نکولی کردنی جیددیانه ی کافره کان نه بوو، چونکه نه وان دهیانزانی که خوا هه یه، دانیان به وهدا دنا که خوا کردگارو روژیدهر و ژینهرو مرینهرو کارگری به توانا دانایه و دهسه لاتی به سهر هه موو شتی کدا ده شکیت.. به لام^۲ نه م ئیعتیراف کردنه یان وای ئی نه ده کردن داواکاریه کانی خواجه تیش وهرگرن و جیبه جی بکن ده بوو نه وان وه که ئیعتیرافیان به خواجه تی خوا ده که ن ئیعتیرافیش به پهروه ردگار تیه که ی بکن و حه تمه ن هه ر نه و بپه رستن، چونکه په رستن له داواکاریه کانی پهروه ردگار تیه. تا هه موو ملکه چی و گوپراهه لیه کیان بو خوا ی پهروه ردگار بیټ هه ر وه که پی دهفه رموون: (ذَلِكُمْ اللهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ) یونس/۳ واته: نه و خواجه پهروه ردگار تانه ده بیپه رستن..

له جاهیلیاتدا بواری خواجه تی ته سک ده بیته وه، خوا په رستی یه کسان ده بیټ به باوه ر هه بوون به هه بوونی خوا!! بویه خه لکی وا دهزانن هه ر به وه نده ی باوه ریان به هه بوونی خوا هیئا ئیتر نه که هه ر موسولمانن به لکو گه یشتوونه ته پله داواکراوه کانی باوه رو شایانی ره حمه ت و به هه شتی خوان!!

ئیتربن نه وه ی داواکاریه سه ره کیه که ی خواجه تی خوا ی گه وره به یینه دی که پهروه ردگار تیه که یه تی! واته وهرگرتن و پابه ندبوون به دینی خوا ی خاوه نه وه.. دینی نه و خواجه ی که خواجه کی تر نیه شایانی په رستن بیټ نه و نه بیټ.. نه و

^۱ سه بیید ره حمه تی خوا ی ئی بیټ زاروه ی خواجه تی (که ئیمه به مانای الالهیه به کاری ده هینین) له جی پهروه ردگار تی به کار ده هینیټ و پهروه ردگار تی (که ئیمه به مانای الربوبیه به کاری ده هینین) نه و به مانای خواجه تی و په رستن به کاری ده هینیټ. بویه لیره شدا سیفه ته کانی کردگار تی و خاوه نیټی و ژیندن و مراندن ده کاته سیفه تی خواجه تی که ئیمه پیمان وایه سیفه تی پهروه ردگار تین.. له وه ناگادار بین..

خوایه ی که هه موو مافی یاساو ریسا دانان هی نه وه و کهس هیچ جوړه دهسه لاتیکی له هیچ گوښه و که ناریکی نه م باز نه یه دا نیه ..

هه ووه ها له جاهیلییه تدا مانای په رستنی ده شپویت، په رستن لای خه لکه داماوه که هه ر نه وه نده ده گه پښت که دروشمه په رستنیه کان نه نجام ده درین و بهس، هه رکه سیک نویتو روژوو و که ی کرد نیتر نه وه خوا په رستی خوئی نه نجام داوه و پښتو ده وه!! له کاتیکدا که سه ره کیتین و سه ره تاییتین مانای عبده بریتیه له (دانَ وَخَصَع: واته ملکه چ بوو گوئی رایه پئی کرد)، نه نجامدانی دروشمه کانی خوا په رستی به شیکه له ده برپینی ملکه چی و گوئی رایه پئی خوی گه ووه، خو هه موو مؤرک و رواله تی خوا په رستی ناگر نه وه..

نه و دینه ی خوی گه ووه نارویتییه خواره وه نیسلامه، نیسلامیش یه عنی ملکه چی و گوئی رایه پئی ده برپین بو شه ریه ته که ی، یه عنی داوهری بردنه لای یاساو ریسای و ته سلیم بوون پئی.. نه وی و نه بییت و و نه کات فری به سه ر نیسلامه وه نیه، به ته نکید به موسولمان ناژمیریت با خوشی خوئی له ریزی موسولمانان حسینب بکات و و لاف و گه زاف لیدا که له دینه که ی خوادایه و نیسلامه تی وهرگرتوه!!

خوی گه ووه خوئی دینه که ی خوئی پیناسه ده کات، خوئی دیاری ده کات و روونی ده کاته وه و حوکی پښت ده کات.. نه مه مافیک نیه یه کیکی تر بو خوئی یان بو که سانی تری زهوت بکات، کهس بوئی نیه به گویره ی دیدو تیروانینی مرؤف و چه زو هه و او هه وه سی مرؤفیانه ی خوئی یان هی وه کو خوئی دینی خوا پیناسه کات و نه حکامه کانی لیکدا ده ته وه..

باسى سټيهم: ماناى باوهر

باوهر هينان به خواى گوره برتتبه له باوهر هه بوون به ووى كه ته نها خواى گوره په روه ردگارو كردگارو په رستياره، پاشان دان نان به وهدا كه ته نها نه و دهسه لاتى به سهر دل و دهورون و رفتهارى مرؤفدا هه يه و هه ر نه و بوى هه يه ناراسته بؤ هه موو كاروبارىكى ژيان به هه موو لايه نه كانيه وه دانيت..

كه و ابو هاوهر (شهريك) بؤ دانان شتټيكى نامومكينه چ له په روه ردگارټتبه كه يدا چ له كردگارټتبه كه يدا وه چ له په رستندا.. هيج شتټيكى تر هاوهرلى خوا نيه نه له بوارو تواناى دروست كردندا، نه له كارگيرى كاروباردا. هيج شتټيك له م گهر دوون و ژيانه دا كارى گه ريبى بئ وويست و مؤلهت و رهامه ندى نه و نيه، كه س روى كه س نادات، كه س زيان يان سوود به كه سيكى تر بئ خواى گوره ناگه ټنټت، هيج شتټيك، هيج روداوټك، گه وره يان بچووك له م گهر دوونه به رفاوان و ژيانه پان و پوره دا بئ رهامه ندى خواى گوره روونادات..

له په رستندا هيج هاوهرلىك نيه، روى په رستنىكى خه لكى تن بكرټت، نه دروشى په رستن (وهك نوټرو روى و) نه ملكه چى و گوټراپه لى بؤ دهر پرين.. هه موو سيمو كرؤكى په رستن بؤ خوايه و به س.. له په رستندا هه ر روو له و دهكرټت، له ملكه چى و گوټراپه ليه كه شدا بؤ نه و يان بؤ كه سه دهر دهر پريت كه نه و رپى داوه، نه وى مافى دهسه لات و حوكى له خواى گه وره وه وهر گرتوه، كه كه س دهسه لاتى به سهر نه ودا ناشكىټ و هه موو شتټيك ملكه چى دهسه لاتى نه وه!!

دهسه لات به سهر ويژدانى خه لكيدا، هه روه ها به سهر رفتهارو هه لسوكه وتياندا ته نها به هوى نه م باوهر به خوا هينانه به و شپوهيه ده پټت، نه وانهى به م باوهره ته تسليم به و دينه بوون و قبووليان بوو كه سانيكى

موسولمان به هه‌مان باوهر به خوا هېنان بڼه ده‌سه‌لاتدار، به‌رېه‌ستيان له‌به‌ره‌ده‌مدا نابېت بؤ‌ته‌وهی که حوکمی‌ته‌و باوهر‌دارانه له یاساو رېسای ئیداری و کؤمه‌لايه‌تی و ئابووری دارپژن مادام‌ته‌وانیش بڼه‌ماکانی‌ته‌م یاساو رېسایانه‌یان هه‌ر له‌خوای تاك و ته‌ن‌هاوه وهر‌گر‌تووه‌و ته‌وانیش به‌و باوهر هېنانه به‌ته‌واوی ته‌سلیمی فه‌رمانه‌کانی‌خوای په‌روه‌ردگارو کردگار بوون.. ته‌مه مانای باوهر هېنانه.. ئیدی دواي‌ته‌مه مرؤف‌نازاده، چی ده‌کات بیکات به‌لام بؤی‌نیه‌ته‌و سنوره بېه‌زنیټ که خوا بؤی‌دیاری کردووه، نازاده چ په‌یوه‌ندیه‌ک و له‌گه‌ل کڼ ده‌یبه‌ستیټ، که‌س ده‌سه‌لاتی به‌سه‌رېه‌وه نابېت، مه‌گه‌ر به‌مافیک که خوای گه‌وره پېی‌دایټ و لای‌هه‌موانیش روون و ئاشکرا بېت..

باوهر هېنان بریتی‌نیه به هه‌موو شپوه‌یه‌کی باوهر به‌خوا بوون، به‌لکو یه‌ک شپوه باوهر‌پوونه، شپوهی‌خوا به‌یه‌کناسین (ته‌وحید) که ده‌بېت مرؤف بؤ په‌رستن و ه‌کو هه‌موو مه‌خلووقاتی تری گه‌ردوون هه‌ر روو له‌و که‌ن و به‌س.. ده‌بې ته‌سلیم به‌وه‌ش بڼ که ته‌ن‌ها خوای تاك و پاک ده‌سه‌لاتی ره‌های به‌سه‌ر هه‌موو گه‌ردوون و ژيان و مرؤف‌دا هه‌یه‌و به‌س..

هیچ شټیک بڼ ئیزنی‌خوا نابېت، هیچ که‌سیک ده‌سه‌لات به‌سه‌ر هیچ شټیکی تردا ناسه‌پېنټ ئیلا به‌فه‌رمانی‌خوا نه‌بېت، ئا‌ته‌م قه‌ناعه‌ته‌ته‌و باوهر‌په‌یه که خوا ده‌یه‌وېت، چونکه‌ته‌مه‌ته‌و ئیسلا‌مه‌یه که خوای گه‌وره نار‌دویتی و داوای کردووه خه‌لکی وهر‌یگرن، ته‌م ئیسلا‌مه به‌م مانایه‌خؤ ته‌سلیم کردنی ته‌واوه به ده‌سه‌لاتی‌خوای و وهر‌گر‌تی فه‌رمانه‌کانی‌ته‌و بؤ به‌رنامه رېژپی هه‌موو لایه‌نیکی ژيانی مرؤف‌ایه‌تی‌ته‌مه یه‌عنی داوهری بردنه لای قورئان به‌و ئیعتبارهی که‌ته‌و شه‌ریعه‌ته‌ی‌خوایه‌و قبولل کردنیټی به‌داوهر له‌و روانگه‌وه که له‌ده‌سه‌لاتی ره‌های خواوه‌هاتووه..

باوهر هېنان به‌خوای گه‌وره به‌م شپوه‌یه یه‌عنی‌خالئ وهر‌چه‌رخان له‌میژووی ژيانی مرؤف‌ایه‌تیدا، خالئ گؤړان‌کاری له‌فره‌په‌رستراویه‌وه، له‌روو کردنه‌ش‌تانی‌وا

که‌ خوا نين، ته‌سليم بوون به‌ شتانٲک به‌ که‌سانٲک که‌ کردگارو په‌روه‌ردگار نين بوؤ روو کردنه‌ خواى کردگارو په‌روه‌ردگار.. وه‌رچه‌رخانه‌ له‌ تووله‌ رى و به‌هاو نه‌ريتائٲک که‌ مايه‌ى ئه‌و قه‌درو نرخه‌ نين بوؤ ديدو بيرٲکى خواناسى که‌ دل و ده‌روونى تٲدا رزگار ده‌بٲت، که‌ هه‌موو نه‌فسه‌کانى تٲدا يه‌کسان ده‌بٲت! چونکه‌ هه‌موويان له‌ به‌رامبه‌ر خواى تاك و پاكداء يه‌کسانن، يه‌ک تواناو قه‌باره‌و راده‌و برو ئاستيان له‌ سه‌ره‌تاياندا وه‌کو يه‌ک بووه‌.. ئينجا دواتر به‌قه‌ده‌ر تواناى به‌رز بوونه‌وه‌و سولحانيان ئاستيان به‌رز بوته‌وه‌، نرخى زياده‌يان چۆته‌ سه‌ر!

ئه‌م باوه‌ر به‌ خوا هٲنانه‌ قوتار بوونه‌ له‌ پشٲوى و گه‌ره‌لاوژٲى ديدو بيرو رٲيازو نه‌ريتى تٲكچرژاوى ده‌سته‌ويه‌خه‌بووه‌، بوؤ رٲكخستن، له‌ وٲلٲيه‌وه‌ بوؤ نيه‌تى خواناسى، بوؤ راست ره‌وا بوونى به‌ره‌و يه‌كخواچوون!! له‌ چاوگٲران و په‌رته‌وازه‌بى ره‌نجه‌وه‌ بوؤ چه‌ق گرتن و ته‌ركيز كردنه‌ سه‌ر وه‌ستان له‌سه‌ر پنتى راگيربوون له‌سه‌ر رٲيازى خواناسى، بوؤ بزاقٲكى گۆرانكارى كۆمه‌لايه‌تى كه‌ له‌گه‌ل بزواتى گه‌ردوون و ژياندا يه‌كانگير بوته‌وه‌، بوؤ ئه‌و هه‌ست و هوؤش و قه‌ناعه‌ته‌ى كه‌ ئه‌ميش و ئه‌وانه‌ى له‌ ده‌ورو به‌رين له‌ نيازو ئاراسته‌و ئامانج و ره‌نج روويان له‌ يه‌ك خوايه‌ كه‌ هه‌موويان واياں باوه‌ر پٲ هٲناوه‌ كه‌ کردگارو په‌روه‌ردگارو په‌رستراوى هه‌موويانه‌..

ئه‌مه‌ ئه‌و خواجه‌يه‌كناسينه‌يه‌ كه‌ به‌ هٲچ شٲويه‌ك بوارى هاوه‌ل دانانى له‌ هٲچ بوارٲكداء تٲدا نابٲته‌وه‌، بوارى لارٲبوونى نيه‌، ئه‌م دينه‌ له‌و دينانه‌ نيه‌ ده‌سكارى كردن قبوول كات، ئه‌م دينه‌ وه‌كو دينه‌كانى تر ئه‌و گۆرانكارىانه‌ى به‌سه‌ردا نايات كه‌ هه‌ر به‌ نه‌مانى پٲغه‌مبه‌ره‌ عه‌ززه‌كان رووى ده‌دا.. ئه‌م دينه‌ له‌سه‌ر بناغه‌ى يه‌که‌م (اللّٰهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ) البقرة/٢٥٦ كه‌ دامه‌زراوه‌ له‌ هه‌موو كاروبارو ره‌فتارٲكيدا هه‌ر ئه‌م خواجه‌يه‌كناسينه‌يه‌و عه‌كس ده‌بٲته‌وه‌.. ئه‌م رٲسايه‌ ئه‌و بناغه‌يه‌يه‌ كه‌ هه‌ر له‌ سه‌ره‌تاوه‌ ديدو بيروهوؤش و بوچوونى ئيسلامى

له‌سهر دامه‌زراوه، په‌پړه و پرؤگرامي ئيسلام و سيستي ريځخستي ژيانه‌کەش له‌سهر پښاسه‌ي ته‌م بؤچوونه دارپژراوه.. خواناسي و به‌ره و خواچوونيش ههر له‌م زه‌مينه‌وه‌يه.. له‌م ديده‌وه‌يه که موسولمان ملکه‌چي بؤ هيچ ده‌سه‌لائيک دهرنابريټ تا به‌ ئيزن و ره‌زاي خواي گه‌وره نه‌هاتبيټه پيش، يه‌عني تا له‌ ديني خواوه نه‌هاتبيټ.. يه‌عني به‌ پي شه‌ريعه‌ته‌که‌ي دامه‌زرايټ و فه‌رمان و به‌ره‌له‌ستي‌ه‌کانيشي که له‌ بريارو ياساو ريسايدا دهرده‌که‌وت به‌ پي شه‌ريعه‌ته‌که‌ي خوا بن و به‌س.. ريساي (حاکميټي مافي خوايه و به‌س) له‌م زه‌مينه‌يه‌وه هاتووه، واته‌ ته‌ن‌ها خواي گه‌وره مافي ياساو ريسا دارشتي بؤ مروؤف و کومه‌لگه‌که‌ي هه‌يه.. ده‌بيټ ته‌و ياساو ريسا پانه‌ش که مروؤفه‌کان بؤ ريځخستي ژياني روژانه‌ي خوياني داده‌پژن ههر له‌ ريسا گشتيه‌کاني شه‌ريعه‌تي خواوه هاتبن.. له‌م روانگه‌وه‌يه که ده‌ووترټ: ده‌بيټ هه‌موو به‌هاو نه‌ريټيک له‌ خواوه وه‌رگيريټ به‌ م مانايه‌شه‌ که ده‌وترټ: ههر به‌هاو نه‌ريټيک له‌ چوارچپوه‌ي شه‌ريعه‌تي خوادا جيټي نه‌بيټه‌وه مايه‌ي قبوؤل کردن نيه، يه‌عني ههر ديدو بيرينکي فيکري، ههر ريبازو خه‌باتيکي سياسي، ههر ئيداره‌و ده‌سه‌لائيکي حکومي، ههر داب و نه‌ريټيکي کومه‌لايه‌تي، ههر ره‌فتارو ره‌وشيکي تاک و کو پيچه‌وانه‌ي ديني خوا بيټه‌وه ره‌فز ده‌کرټه‌وه و نايټ له‌ ژياني موسولماناندا جيټي بيټه‌وه، هه‌روه‌ها ههر هه‌ست و سؤزو ئينتيمايه‌ک له‌ ناخدا بيټ يان له‌ ره‌فتارو هه‌لسوکه‌وتي ژياني تاک و کو، له‌ کومه‌لکايدا بيټ يان له‌ به‌رنامه‌ي ژياندا شه‌ريک بؤ خوا بريار دانه‌و پيچه‌وانه‌ي خوابه‌يه‌کناسينه..

ئا ته‌م خوابه‌يه‌کناسينه راشکاوو ئاشکرايه (اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ) البقرة/ ۲۵۶ ته‌م ديده‌ خواوويستي‌ه دوورپښانه، فاسلي نيوان باوه‌ري موسولمان و ديدى عه‌قائيدى غه‌يره موسولمانه، ديدى مسقؤف (مولحيد) له‌کان بيټ يان ديدى جوله‌که‌و ديان و دينداراني تری مه‌زه‌ب و گروپي تری ته‌هلي کيتاب يان ديدى غه‌يره موسولمان له‌ خه‌لکانى دیکه، ههر وه‌کو که دوورپښاني نيوان موسولمان و غه‌يره موسولمانه له‌ دارشتي ژياني موسولمان و غه‌يره

ته‌م خوابه‌په‌کناسينه ناراسته‌ی ويژدان و ره‌فتارو خه‌بات و سيستمی حوکمی ده‌کات، ته‌وان ويژدانيان وا له‌ژير کاربگه‌ری ديدیکی فه‌لسه‌فی تر، ره‌فتاريان وا له‌ژير ناراسته‌ی بانگه‌وازيکی ره‌وشتی تر، خه‌باتيان وا له‌سه‌ر ريبازيکی جودا‌تر، سيستمی حوکم‌شيان له‌هه‌واو هه‌وه‌سيکی سه‌رکه‌شه‌وه هاتووه.. بويه راجوین و له‌ململانييه‌کی بې ناماندان..

ته‌مه ديدو رپي خوابه‌په‌کناسين راشکاوو ناشکرايه، ساغ و بو خوا سوئخواهه، هه‌ر ته‌و ده‌په‌رستيت، جي غه‌یری خواي تيدا نايته‌وه، هانا بو بردن و ليوه‌رگرتن له‌غه‌یری ته‌وه‌وه نيه، نه‌وه‌رگرتی ديدو بوچوون و پيناسه، نه‌وه‌رگرتی هه‌ست و هوئش و مه‌ده‌دی روحي، نه‌وه‌رگرتی دروشي په‌رستن، نه‌وه‌رگرتی ياساو ريساو سيستمی حوکمی سياسي و نابووری.. نه‌وه‌رگرتی ره‌فتارو ره‌وشتی تاك و كو، نه‌وه‌رگرتی داب و نه‌ریتی كوومه‌لايه‌تی تاك و كو!! به‌هېچ كلوجيک جي غه‌یری خوا له‌هېچ گوشه‌و كونجیکی ژيان و ناراسته‌يدا نايته‌وه..

ته‌مما له‌دیده ليله‌کاندا، له‌بیره نالوزه‌کاندا، له‌تپروانينه تيکه‌ل و پيکه‌له‌کاندا، شتی نه‌گوږ نابينيت، نه‌پيناسه، نه‌ريباز، نه‌ناراسته، نه‌برپار.. نه‌برپاری هه‌لاّل نه‌برپاری هه‌رام!! نه‌راست وهك راستيکی هه‌ميشه‌یې ده‌ناسریت نه‌چه‌وت! نه‌له‌هه‌ست و هوئشدا، نه‌له‌كومه‌لكاري و خه‌باتدا، نه‌له‌ياساو ريساو سيستمدا، بې گومانيش نه‌له‌ره‌فتارو ره‌وشتدا، نه‌له‌داب و نه‌ریتيشدا.. هه‌ر هه‌مووی به‌گوږه‌ی پيناسه‌ی روژانه‌ی ناراسته‌وانانی جوداو دوور ده‌گوږرپن!! تا لايه‌نی ناراسته‌کردنه‌که ديارى نه‌کړيت که ده‌بيت هه‌موو ناراسته‌په‌کی هه‌قی ليوه‌وه‌رگيريت، ديدی ليّل و پيناسه‌ی چه‌وت و پيشوی ره‌فتارو ململاني بې ره‌حمانه به‌رده‌وام ده‌بيت، ته‌گه‌ر ته‌و لايه‌نه‌دياری کرا، وه‌کو که له‌ئيسلامدا ده‌بينين، که ديدو بيروهوئش پاراستن، ياساو ريسا، ره‌فتارو ره‌وشت هه‌ر له‌يه‌ک خواوه‌وه‌رده‌گيريت، يه‌ک لايه‌نه‌که ناراسته‌ی هه‌موو لايه‌نه‌کانی ژيان و مروّف ده‌کات، هه‌ر ته‌و خواي کردگارو په‌روه‌ردگارو په‌رستراوه

تاک و پاکه‌یه.. ئەمه ناوکۆی بنېره، بۆیه وا جیددیانه و هه‌ددیانه ده‌فه‌رمویت:
(اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ) البقرة/۲۵۶..

جودا بوونه‌وه‌ش هه‌ر لێ‌وه‌وه‌و ئاوا ده‌ست پێ ده‌کات، هه‌موو پښاسه‌کان له‌ دیدی
 خواناسی موسوڵماندا له‌م رێ‌سایه‌وه‌ هاتوون، سروشتی ژيان و مرؤف و گه‌ردوون
 له‌م روانگه‌وه‌ پښاسه‌ کراون.. چونکه‌ چۆنیه‌تی سروشتی باوه‌ر به‌خواه‌یښان لای
 موسوڵمان و غه‌یری موسوڵمان جیاوازه‌.. هه‌ر هه‌موو ژيان و هه‌رچی له‌
 لایه‌نه‌کانیه‌وه‌ ده‌رده‌که‌ویت له‌ دیدی موسوڵماندا له‌ روانگه‌ی
 خوا به‌یه‌کناسینه‌وه‌ هاتووه‌..

سروشتی ئەم خوا به‌یه‌کناسینه‌ش وایه‌ که‌ تا سیمو مۆرکی خواوویدی به‌
 کرده‌وه‌ له‌ ژيانی خه‌لکیدا ده‌رنه‌که‌ویت، تا له‌ ره‌فتارو ره‌وشت و داب و نه‌ریت و
 کۆمه‌لکاری و خه‌بات و سیستمی حوکمیاندا ده‌رنه‌که‌ویت، باش وه‌کو عه‌قیده‌ له‌
 ناخی دڤ و ده‌رونی‌شیا ناچه‌سپیت، بۆیه‌ بۆ ئه‌وه‌ی به‌پراستی ئیماندار بن و له‌
 دیندارییاندا سه‌رکه‌وتوو بن، ده‌بیت شه‌ریعه‌ته‌که‌ی خوا هه‌موو ئاراسته‌یه‌کی
 ژيان، گه‌وره‌و گچکه‌ی، بگرتته‌وه‌، به‌عنی هه‌ر هه‌موو ژيانیان به‌ پێی
 شه‌ریعه‌ته‌که‌ی خوا دامه‌زړین، تا دینداریتیه‌که‌یان بگه‌شیتته‌وه‌و بدره‌وشیتته‌وه‌..

ئیمه‌ له‌ قورئاندا ده‌بینین که‌ خوای په‌روه‌ردگار هه‌ر په‌رسته‌کان فێری
 موسوڵمانان ناکات، هه‌ر ئاداب و نه‌ریتیان فێر ناکات، ئیمه‌ نه‌ک ئه‌و خه‌لکه‌
 داماو سه‌اده‌و ساویلکه‌ی وا حالی کراوه‌ که‌ دین هه‌ر په‌رستن و ئادابه‌کانه‌،
 ده‌بینین که‌ خوای په‌روه‌ردگار هه‌ر له‌و قورئانه‌دا هه‌ر هه‌موو لایه‌نه‌کانی ژيانی
 موسوڵمانان ئاراسته‌ ده‌کات، هه‌رچی شتێک له‌ واقیعیاندا قابیلی روودانه‌ بۆیان
 باس ده‌فه‌رمویت.. ده‌بینین که‌ ئه‌وه‌یان لێ قبوول ناکات وا له‌ دینه‌که‌ حالی بن که‌
 خۆیان پښاسه‌ی ده‌که‌ن!! نا خوای گه‌وره‌ روون و راشکاوانه‌ پښان ده‌فه‌رمویت

که نه له تاکی موسوّلمان و نه له کومه لگه ی موسوّلمان نه وه قبول ناکات که به پي شریعت ته که ی نه وه هه لسوکه وت نه که ن، یان هر هه موو ژبانیان به پي تاراسته ی نه وه دانه ریژن.. راشکاوانه و به ناشکرا پیان ده فهرمویت که به هیچ کلوجیک نه وه ی قبول نیه سه رچاوه ی به رنامه ریژی خویان زور که ن، به هیچ شیوه یه ک لیان رازی نابیت فره دیدو فره ری بن.. نابیت دروشی خواپه رستی و رفتارو ره وشت و ئاداب و نه ریتیان له شریعت ته که ی نه مه وه وه ربگر و له ولاوش چونیته ی سه وداو مامه له و یاسای ئابوری و ده ستوری سیاسی و ریسی دیبلوماسی نیو ده ولته ی له لایه نیکی تره وه وه ربگر، نابیت نه مانه له هیچ دیدو تپروانین و پیناسه یه کی فیکریه وه وه ربگر..

نه رکی بیرکردنه وه ی مروّف نه وه یه که په ی به وه بیات که چوّن نه حکامی وورده کاری ژبانی خو ی له قورئانه وه وه ره گریټ.. چوّن یاسای روژانه ی وای لی هه لده هینجیت که هاو جووتی گوړانکاریه کانی روژانه ی خو ی و کومه لگه که ی بیټ، که گوړانکاریان به رده وام به سه ردا دیت، نه م مروّفانه ده توان له م بواره دا ووزهی بیرو ژیری خویان بخه نه کارو له ئیسلامه که وه وه رگر، نه ک له سه رچاوه یه کی تری جیاوازه وه، نه گینا نه باوه ریان ده میټ، نه ئیسلامه تیه که یان..

نه گهر پیان وابوو که ده توان له سه رچاوه یه کی تره وه وه رگر، نه وه نه ک هه ر باوه ریان نامیټ به لکو به لگه ی نه وه ده خه نه روو که هه ر له سه ره تاوه باوه ریان نه هیناوه! هه ر له سه ره تاوه دانیان به وه دا نه ناوه که سه ره کیتین داواکاری (أشهدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) نه وه یه که قه ناعه تی وا بیټ و برپاری نه وه ی دابیټ که غه یری خوی گه وره هیچ که سیټ مافی یاساو ریسا دارپشتن و حوکمرانی نیه.. کافر بوون به نکووی کردنی نه حکامی دینه که یان ریگرتن له راپه راندنی یان به داوه ری نه بردنه لای و جیبه جی نه کردنی، هه موویان وه کو یه ک له دین هه لگه رانه وه و مایه ی هاتنه خواره وه ی غه زه بی خوی گه وره ن..

نم ديد ليږييه، نم بيرنلؤزييهي نمړو كه نم خه لكه ي سه رزه ميني له سه ره له نه وه ي موسولمانان كه خويان به ناهق به موسولمان دناسينن، نه و لپاتووي و لپوه شاوويهيه كه خويان ناماده كرووه ته قديمي خوي گه وري كه نه وه و خوي پيوه ببه نه پيش كه نه وه تا نيمه موسولمانين!! ده شيانه وپت پاداشتي له سه ر وهرگرن!! نابيت، نمه ميه ي غه زه بي خوايه، نم ديد ليږي و نه ناسينه وه ي نيسلامه، نم خو هه لرو سكانه به دينه كه وه، نم لاف ليداني نيسلامه تيه هو كاري نم واز لپينانه ي خوي گه وريه، نمه بوته هو ي نه وه ي خوي گه وري لږ گه رپت نم زه ليلي و تيكشكان و ژيرده سته بيه روو له م خه لكه فريوو خورو چه واشه كاره بكات! ناخر هه قه كه يه كيك ده لږ: باشه بوچي نيمه موسولمانيشين و ناوا شكست ده خوين؟! خيرا پي بووترپته وه: كوا موسولمانيتيتان؟ كامه يه؟ موسولمانه كان كامانه؟

نيمه نم مانا و اتايانه دووباره ده كه ينه وه و جه ختي لږ ده كه ينه وه، چونكه نه و ماوه زوره ي كه نم نيسلامه ي تيدا دوور خراوه ته وه و له حوكمرانيتيدا كه نارگير كراوه تيدا و نه هيلراوه به نامه ي ژياني كوومه لگه يه ك بيت. وه كو كه ده بو هه بيت و واييت واي كرووه كه مانا و اتاي دينه كه زور كورت هه لنييت زور به و مانا و اتا به رفراوانه ي قورنان پيناسه ي كرووه و خستويتيه روو، نامو بيت.. ووشه كاني (حه لال) و (حه رام) له ديدو بيرو پيناسه ي خه لكيدا نه وه ونده كورت و سست بوون له وه تيناپه رن كه نه و گوشته هه لاله چونكه سه رپينه كه ي به پي شهره بووه نه وي تريان هه رامه چونكه به پي شهره سه رنه بپراوه!! يان نه و خوراكه، نه و خواردنه وه يه هه لاله و نه وي تريان هه رامه! نه ماما لايه نه كاني تري ژيان، يان كاروباره گه وريه كاني كوومه لگه، نه وه زور ناسايي ده چن ياسا و ريساي تريان له دين و تيورو ده ستوره كاني تريان وه. كه له جي

دینه‌که‌ی خوا دانراون، بۆ ده‌هپنن و که‌س له‌ حه‌لائی‌تی و حه‌رامی‌تیه‌کانیان ناپرسی‌ته‌وه!!

هه‌ر هه‌موو سیستمی کۆمه‌لایه‌تی، هه‌ر هه‌موو ده‌ستوری سیاسی، هه‌ر هه‌موو ری‌سای نیو ده‌ولته‌تی، هیچیان له‌ شه‌ریعه‌تی خواوه‌وه‌رنه‌گیراون، ناراسته‌و کاریگه‌ری شه‌ریعه‌تی خوی گه‌وره‌و وا خراوته‌که‌نار که‌ته‌نانه‌ت له‌ بر‌گه‌یه‌کی یاسادا له‌ شوینیکه‌وه‌له‌ ژبانی خه‌لکیدا ده‌رناکه‌ویت!!

ئیسلام به‌رنامه‌ی هه‌ر هه‌موو ژبانه، هه‌ر که‌س شوینی که‌ویت و بیچه‌سپینیت نه‌وه‌له‌ دینی خوادایه‌و موسولمانه، هه‌ر که‌س شوین به‌رنامه‌ی دیکه‌بکه‌ویت و حوکی پښ بکات، با له‌ بر‌گه‌یه‌کیشیدا بی‌ت، نه‌وه‌باوه‌رپه‌نانی به‌ خوی گه‌وره‌ره‌فز کردۆته‌وه‌و ده‌ستدریژی کردۆته‌سه‌ر مافی خوی گه‌وره‌و به‌ ناشکرا له‌ دینی خوا ده‌رچوووه‌و فری به‌سه‌ریه‌وه‌نه‌ماوه‌.. با بۆخۆشی هه‌ر هاوار کات خه‌لکینه‌موسولمانم و ری‌زی عه‌قیده‌که‌م ده‌گرم!!

هه‌ر که‌سیک شوین یاساو ری‌سایه‌کی تری غه‌یری شه‌ریعه‌ته‌که‌ی خوی گه‌وره‌بکه‌ویت و لاف و گه‌زافی نه‌وه‌لیدا که‌موسولمان ماوه، نه‌وه‌درۆ ده‌کات، نه‌وه‌به‌ ناشکراو راشکاوانه‌مۆری کافر بوونی له‌ خۆی داوه‌و ناشکرا له‌ دینه‌که‌چۆته‌ده‌روه‌نه‌مه‌نه‌و کیشه‌سه‌ره‌کیه‌یه‌که‌ده‌قه‌زۆره‌کانی قورئان به‌رده‌وام جه‌ختی له‌سه‌ر ده‌که‌نه‌وه، نه‌مه‌نه‌و ته‌وه‌ره‌باسه‌یه‌که‌هه‌میشه‌قورئان دووپاتی ده‌کاته‌وه‌و ده‌یکاته‌کیشه‌ی سه‌ره‌کی بوون و نه‌بون.. دینی خوا یان زه‌وت کردنی ده‌سه‌لاتی خوا..

نه‌مه‌یه‌ماناو واتای سه‌ره‌کی په‌روه‌ردگاریتی و کردگاریتی که‌هه‌میشه‌قورئان باسیان لیوه‌ده‌کات، نا نه‌مه‌شه‌ماناو واتای باوه‌ر که‌هه‌موو نایه‌ته‌کانی قورئان بۆ روون کردنه‌وه‌ی ره‌هه‌نده‌کانی ته‌رخان کراون..

﴿بَاسِی چواره‌م: شایه‌تی خوا﴾ ❁❁❁❁

(شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَانِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ)

آل عمران/۱۸

واته: خوی گه‌وره شایه‌تی داوه که ته‌نما ئەو خوی‌ه و شایانی په‌رسته‌نه، هه‌روه‌ها فریشته‌کان و خاوه‌ن زانیاریه‌کان شایه‌تیاں داوه که خوی گه‌وره دادپه‌روه‌ریی ده‌سته‌به‌ر ده‌کات، هیچ خوی‌ه‌ک نیه شایانی په‌رستن بیت جگه له الله، ئەو بالاده‌ست و دانیه..

ئەمه‌ حه‌قیقه‌تی یه‌که‌مه که دیدو بیروه‌وشی ئیسلامی له‌سه‌ر داده‌مه‌زریت، ئەمه‌ حه‌قیقه‌تی خوا به‌یه‌کناسینه، خوابه‌یه‌کناسین له په‌روه‌ردگاریتی و یه‌کبوونی ده‌سه‌لات و یه‌ک ریسانی له ده‌سته‌به‌ر کردنی دادپه‌روه‌ریدا.. ئەم حه‌قیقه‌ته‌ ده‌خواریت مه‌به‌ستیکی دی بینیته‌دی که بریتیه له سه‌لماندنی راستیته‌ عه‌قیده ئیسلامیه‌که‌و له لایه‌کی تره‌وه نه‌هیلت تۆزو خوئی هیچ جوړه گومانیک له عه‌قیده‌که‌ بنیشیت..

شایه‌تی خوی گه‌وره له‌سه‌ر ئەوه‌ی که هیچ خوی‌ه‌ک نیه جگه له الله، خوئی له خویدا لای هه‌موو ئیمانداریک به‌سه، به‌وه‌ی که خوا خوئی ئەو شایه‌تیه ده‌دات.

موشریکه‌کانی عه‌ره‌ب خویان باوه‌ریان به خوی گه‌وره هه‌بوو، به‌لام له‌و لایه‌نه‌وه که وتبوونه گومراییه‌وه که شه‌ریکیان بۆ بریار ده‌دا، بتیاں داده‌ناو وه‌کو ئەو پیروزیی و مه‌زنییاں بۆ بریار ده‌دان!! شایه‌تیه‌که‌ی خوی گه‌وره لی‌ره‌دا

داواکاریه‌که‌ی دواپی پئ مه‌به‌سته که ده‌بیت خواپه‌رستی ته‌نہا بۆ خوا بکریت و به‌س.. به‌پاکي و تاکیش هەر بۆ ئه‌و بکریت و به‌س.. په‌رسته‌که‌ش به‌مانا به‌رفراوانه‌که‌ی خودی دینه‌که‌ی خویه‌که‌ بریتیه‌ له‌ وه‌رگرتن و پابه‌ندبوون به‌هه‌موو ئیسلامه‌که‌وه، نه‌ک هەر وه‌رگرتنی لایه‌نی عه‌قیده‌و خواپه‌رستیه‌کان (وه‌ک نویتزو رۆژووه‌که‌)! نا به‌ئکو ده‌رپینی ملکه‌چی و گوپراه‌ئی ته‌نہا بۆ خوی کردگارو په‌روه‌ردگار، یه‌عنی شوین که‌وتنی به‌رنامه‌که‌ی ئه‌و که بۆ مرؤفایه‌تی ناردۆته‌ خواری، په‌رستن به‌م مانایه‌یه‌ که‌ موسوئلمانان ته‌سلیم به‌ ئه‌حکامی قورئانه‌که‌ی خوا بن و به‌س، له‌ کورت بینی ئه‌م دیدو بیروه‌وشه‌دایه‌ که‌ ئه‌م‌رؤ هەر وه‌کو سه‌رده‌مانیکی تر ده‌بینین زۆر که‌س ده‌لین باوه‌ریان به‌ خوا هه‌یه‌و ده‌شپه‌رستن، به‌لام ده‌بینین له‌ هه‌مان کاتدا شه‌ریک بۆ خوا برپار ده‌ده‌ن، به‌ تایبه‌تی له‌و لایه‌نه‌وه‌ که‌ داوه‌ری کیشه‌کانی خۆیان ده‌به‌نه‌ به‌ر یاساو ریسایه‌ک که‌ مرؤف داپه‌شتووه، یان به‌وه‌ی که‌ ملکه‌چی و گوپراه‌ئی بۆ بیروه‌په‌رو که‌سانیک ده‌رده‌پرن که‌ شوین قورئان و حه‌دییسی پیغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ناکه‌ون! یان به‌وه‌ی دیدو بیروه‌په‌رو ریابزو به‌های ره‌فتارو ره‌وشت و داب و نه‌ریتی کۆمه‌لایه‌تیان له‌ غه‌یری ئیسلامه‌که‌وه‌ وه‌رده‌گرن، ئه‌مانه‌ش هه‌مووی پیچه‌وانه‌ی ئه‌و باوه‌ر هینانانه‌یه‌ به‌ خوی په‌روه‌ردگار که‌ قورئان داوای کردووه، چونکه‌ له‌گه‌ل ئه‌و شایه‌تیه‌ی خوی گه‌وره‌دا یه‌ک ناگرتته‌وه..

شایه‌تی خوی په‌روه‌ردگارو شایه‌تیدانی فریشته‌و زانایان له‌سه‌ر یه‌کبوونی خوی گه‌وره، له‌سه‌ر خوابه‌یه‌کناسین ئه‌وه‌ ده‌سه‌لمینیت که‌ خوی په‌روه‌ردگار دادپه‌روه‌ره، ئه‌م سیفه‌ته‌شی زاتیه‌و پیوه‌یه‌تی، سیفه‌تیکی ئه‌و خویه‌تیه‌تی، سیفه‌تیکی ئه‌و ده‌سه‌لاته‌یه‌تی که‌ هه‌یه‌تی، سیفه‌تیکی ئه‌و کارگه‌په‌یه‌تی که‌ ئیداره‌ی گه‌ردوونی پئ هه‌لده‌سورپینیت، سیفه‌تیکی ئه‌و ئیداره‌شه‌ که‌ ژبانی مرؤفایه‌تی پئ تاوتوی ده‌کات، که‌وابوو سیفه‌تیکی نه‌گۆری ئه‌و شه‌ریعه‌شیه‌تی که‌ ناردویتی بۆ ئه‌وه‌ی ره‌فتاری مرؤف به‌ بزواتی گه‌ردوون پارسه‌نگ کات، چونکه‌ هه‌موو زینده‌وه‌ریکی دیکه‌ له‌م گه‌ردوونه‌ به‌رفراوانه‌دا هەر یه‌که‌یان رۆلێک

ده‌بین و له‌سهر یاساو ریسایه‌کی نه‌گور دین و ده‌رږن، بویه ده‌بیت رولې
 مرؤفیش له ژبانی خویدا له‌م گه‌ردوونه‌دا گونجاوی هه‌مان سیستی بونه‌وهر
 بیت.. ئەمه‌ش به‌وه ده‌بیت که به پې شریعتی خوی دادپه‌روه بیت و بچیت..
 گهر وای نه‌کرد نه‌وه یه‌عنی سته‌مکاری و ده‌ستدریژی یه‌عنی پیک‌کیشرانی به
 بزواتی نه‌وانی دیکه، یه‌عنی بزر بوون و سه‌رلیشیوانی خوی و سه‌رلیتیکدانی
 نه‌وانی تریش!! ئەمه‌ش حه‌قیقه‌تیکه که خو‌مان له به‌دوودا چوونی میژوودا
 ده‌بینین، هه‌ر کاتیک ئەم مرؤفایه‌تیه ژبانی خوی به‌پې په‌یامی خوایی
 دامه‌زراندووه دادپه‌روه بووه، رزق و رۆزی و نه‌مانی مسؤگه‌ر بووه و ناسووده
 ژیاوه، چونکه هه‌موو هه‌لسوکه‌وت و ره‌فتاریکی له‌گه‌ل ره‌وتی گه‌ردوونیدا سازاو
 بووه، چونکه نه‌وه‌نده‌ی مرؤف توانیوتی ملکه‌چی و گوپرایه‌لې شریعتی خوایی
 بووه و خوی له‌ گوناح و سه‌رپېچی و تاوانکاری به‌دوور گرتووه، بویه خوی
 گه‌وره‌ش زیاتری پې به‌خشیووه.. له به‌رامبه‌ریشدا هه‌ر له به‌دوودا چوونه‌که‌ی
 میژوودا ده‌بینین که هه‌ر کاتیک ئەم مرؤفایه‌تیه له‌ یاخی بووندا بووه و له‌ ری‌بازی
 خوایی لایداوه و سه‌رکه‌شانه خوی ملی رې گرتوته به‌ر که‌وتوته لاسه‌نگی و زولم و
 سته‌مکاری و بیدادیه‌وه، که‌وتوته به‌ر ده‌ستدریژی که‌سیک که‌تاکرپه‌وی کردوته
 مۆرکی فیرعه‌ونیتی خوی! که‌وتوته به‌ر ده‌ستی یان چینیک یان کۆمه‌له‌ که‌سیکی
 تری مله‌ور که‌چه‌وساندنه‌وه بۆته سیمای دیارو زه‌قی دیدو ره‌فتاری..

ته‌نہا دادی خواوویستیہ که‌دووره له‌ هه‌موو حه‌زیکي خوارو مه‌یلیکی لاده‌ری..
 ته‌نہا دینی خویه که‌ناهیلت ئەو مله‌ورانہ سه‌رکه‌شانه هه‌واو هه‌وه‌سی خویان
 بکه‌نه یاساو ریسا چونکه له‌ دینی خوادا، خوی گه‌وره خوی هه‌مووانه،
 خویه‌کی کارزانه‌وه هیچ شتیکی نه‌له‌سهر زه‌وی و نه‌له‌ ناسمانه‌کاندا لا‌شاراوه
 نیه، په‌روه‌ردگاریتی و کردگارټیه‌که‌ی خوی مه‌زن حه‌تمه‌ن ده‌سه‌لاتی ره‌های
 خواستووه، حه‌تمه‌ن دادو دانای خواستووه، بویه نایه‌ته‌که‌ده‌رباره‌ی خوی

گه‌وره ده‌فه‌رموی: (لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) ئه‌و بالآده‌ست و دانایه، ده‌سه‌لات و دانایی هه‌ردووکیان بۆ پیاده کردنی دادپه‌روه‌ری پپووستن، چونکه دادپه‌روه‌ری ئه‌وه‌یه که هه‌موو شتێک له شوینی خویدا بیٔت، ئه‌مه‌ش هیزیکی ده‌ویٔ تا داینیٔت و مانه‌وه‌شی له‌و شی‌وه‌و کات و ماهیه‌ته‌دا به‌و برو راده‌پاریٔتیٔ.. هه‌موو سیفاته‌کانی خوی گه‌وره ئیجابی و کاریگه‌رن، له دیدی ئیسلامیدا سیفته‌تی خوایی سلبی نین^١ که‌م و کورتی بگه‌ینن، ئه‌وه له دیدو بیروباوه‌ری ئیسلامیدا نیه.. له دیدو بیروباوه‌ری ئیسلامیدا سیفاتی خوی گه‌وره ره‌هان و له هه‌موویاندا ته‌واوه‌و که‌س و هیچ له هیچ سیفه‌تیکیدا نایگاتی و هاوشی‌وه‌و هاوتاو هاو وینه‌ی ئه‌و نیه..

نرخ‌ی ئه‌م ئیجابیه‌تیه له دَل و ده‌روندایه، له کارتی‌کردن و کاریگه‌رتی‌دایه که چۆن و چه‌ند دَل و ده‌روونی موسوُلمان به‌ خوی خاوه‌نی ده‌سه‌لات و داناوه‌په‌یوه‌ست ده‌کاته‌وه.. ئه‌مه‌شه که ناهیلٔیت عه‌قیده‌ی ئیسلامی بیٔته دیدو ته‌سه‌وراتیکی ووشک و ساردی زانیاری، به‌لکو به‌و سیفه‌تانه‌ی خوی گه‌وره ده‌یکاته پالنه‌ری زیندووی ژیان، ئه‌مه‌ش هه‌مووی له‌وه‌وه دپٔت که خاوه‌ن عه‌قیده‌که باوه‌ری وا هی‌ناوه که خوی په‌روه‌ردگار یه‌که‌و که‌س له هیچ سیفه‌تیکیدا وه‌کو ئه‌و نیه..

که‌وابوو ته‌نها یه‌ک لایه‌ن مافی ئه‌وه‌ی هه‌یه خه‌لک بکاته عه‌بدی خۆی، بیانکاته په‌رستیاری خۆی، خه‌لکی ناچار کات به‌ حاکم وه‌ریگرن و ملکه‌چی و گوپ‌رایه‌لٔی بۆ حوکمی شه‌رعه‌که‌ی ده‌ربهرن، هه‌ر ئه‌و لایه‌نه‌شه که ماهیه‌تی ره‌فتار

^١ ئاماژه ره‌خنه‌یه بۆ دیدو بیروباوه‌ری مه‌سیحیه‌کان به‌خوای په‌روه‌ردگار که له ئینجیله‌کاندا هاتووه که گوایه خوی گه‌وره له ساتی زۆرانباریدا له‌گه‌ل سهدنا یه‌عقوب به‌ پشتدا که‌وتوووه و هاواری کردوووه: هه‌سته‌روه‌ه سپی‌ده‌ی دا خه‌لکی ده‌مانبین!! نه‌عوزوبیلا له دیدو کوفری وا گه‌لۆرانه.. یان نه‌زانین و رق لی‌بوونه‌وه له که‌سیک که نه‌یتوانیوه به‌رامبه‌ریشی هیچ بکات!!

و ره‌وشت و نه‌ریتی کۆمه‌لایه‌تیان بۆ دیاری ده‌کات و فه‌رمان به‌هه‌مووان ده‌کات که بیگرنه به‌رو خۆی پپوه راه‌پینن، ته‌نها ئه‌و یه‌ک لایه‌نه بۆی هه‌یه ژبانی ئه‌و خه‌لکه‌ک و ئاراسته‌کات که له‌گه‌ل به‌رنامه‌که‌ی خۆیدا بسازیت.. هه‌ر ئه‌و یه‌ک لایه‌نه‌ش په‌روه‌ردگارپتی و خواپه‌رستیان بۆ دیاری ده‌کات که چۆن و که‌ی ده‌یکه‌ن؟!

که‌وابوو خوای گه‌وره ئه‌وی پپی رازیه‌و لای قبووله‌ یه‌ک عه‌قیده‌یه، عه‌قیده‌یه‌که که له‌سه‌ر خوا به‌یه‌کناسینیکی راست و پاک دامه‌زراوه، له به‌لگه‌نه‌وو یسته‌کانیشی ئه‌وه‌یه که (إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ) ال عمران/ ۱۹ واته: ئه‌و دینه‌ی که لای خوا په‌سه‌نده ئیسلامه‌و به‌س، ئه‌و ئیسلامه‌ی که لاف و گه‌زاف لیدان نیه، ئه‌و ئیسلامه‌ی شتیک نیه‌و به‌ زمان راگه‌ینریت و به‌س، ئه‌و ئیسلامه‌ی که ته‌نها ئالایه‌ک نیه‌و به‌رز بکریته‌وه تا له به‌رچاوی خه‌لکی بشه‌کپته‌وه، ته‌نانه‌ت به‌ ته‌نها باوه‌رپکی ناخیش نیه‌هه‌ست و هۆشی که‌سیکی کردبیته‌هه‌ست و نه‌ستی دینداری، دیسان ته‌نانه‌ت بریتی نیه‌له‌و نوێزو رۆژوو حه‌جه‌ی که‌سانیک به‌ ته‌نها بۆ خۆیان ئه‌نجامی ده‌ده‌ن.. نا.. ئه‌وه ئه‌و ئیسلامه‌ نیه که خوای گه‌وره ئه‌و نه‌بیت هیچی تر له به‌نده‌کانی قبوول ناکات، ئه‌وه ئه‌و ئیسلامه‌ نیه که ته‌نها دینیکه که له لای خوای گه‌وره په‌سه‌نده.. ئیسلام بریتیه له خۆبه‌ده‌سته‌وه‌دان! له‌ ملک‌ه‌چی و گوێپرایه‌لی، ئیسلام ئه‌و به‌رنامه‌یه که ئاراسته‌ی هه‌ر هه‌موو لایه‌نه‌کانی ژبانی تا‌ک و کۆ، کۆمه‌لگه‌و ده‌وله‌ت ده‌گریته‌وه، ئیسلام یه‌عنی خوايه‌تی و ده‌سه‌لاتی.. له‌م دیدو پیناسه‌وه‌یه که هه‌ر جووره‌هاوبه‌شی کردنیکی تر له ئاراسته‌ی ژبانی تا‌ک و کۆدا، هینانی هه‌ر به‌رنامه‌یه‌کی تر، هه‌ر یاساو ریسایه‌کی تر که مرؤف دایرشتوو، چوونه‌ده‌ره‌وه‌یه له ئیسلام، پاشگه‌زبوونه‌وه‌یه لی.. چونکه جگه له‌وه‌ی پپچه‌وانه‌ی ئه‌و قه‌ناعه‌ت و تیگه‌یشتنه‌سه‌ره‌تاییه‌سه‌ره‌کیه‌ی ئیسلامه‌تیه‌که‌یه، له هه‌مان کاتدا ته‌سلیم

کردنی ده‌سه‌لای خپلافه‌تی خوای له‌سهر زه‌میندا به‌که‌سانیکي کوپرو وپلې ناشی و نه‌شیاو.. نه‌وانه‌ی که‌ دوی به‌یعت دانیان به‌ خواو ئی‌عتیراف به‌ دینی نه‌و په‌شیمان بوونه‌ته‌وه‌و هه‌موو په‌یوه‌ندیه‌کیان به‌ خوی گه‌وره‌و به‌ پیاوچا‌کانه‌وه پساندووه‌و له‌م سهر زه‌مینده‌دا که‌وتوونه‌ته‌ خراپه‌کاری!! نه‌م خراپه‌کاریبه‌ی سهرزه‌مین هه‌مووی ده‌گه‌رپته‌وه‌و بو ته‌سلیم کردنی سهرکر‌دایه‌تی و ئاراسته‌وانیتی نه‌و کوپرو وپلې ناشیانه! کومه‌لگه‌ی مرؤفایه‌تی به‌ درپژای میژوو‌ی خوی که‌ ده‌که‌وته‌ خراپه‌کاریبه‌وه‌و به‌ هوی نه‌وه‌وه‌و ده‌بوو که‌ سهرکر‌دایه‌تیه‌که‌ی ده‌دایه‌که‌سانی و ناشی و خراپه‌کار.. بویه‌ تاوا ده‌که‌وته‌ به‌ر ره‌شه‌بای کوپروه‌ری و مؤنجی بئ نامانی پشپویه‌وه‌و.. چونکه‌ ده‌که‌وته‌ به‌ر ئاراسته‌ی لپل و پپل و هه‌میشه‌گور.. هه‌ر جاره‌و به‌ سیستمیک، له‌ دیدیکه‌وه‌و، به‌ پپی یاسا گورکپیه‌کی خپرا خپرای نه‌و کوپرو وپلې ناشیانه ئاراسته‌ ده‌کران، که‌ به‌ درپژای میژوو به‌ ناوی هه‌لکه‌وتوو روا‌له‌تی فه‌یله‌سووف و کلای بیرمه‌ند و قاتی سیاسه‌تمه‌داره‌وه‌ ده‌رده‌که‌وتن و کاروبارو دو‌خه‌کانیان به‌ دیدی خویان ده‌گونجاندا! بویه‌ هیچ شتیکي تاك و کوله‌ شوپنی خوی دانه‌ده‌مه‌زرا..

نه‌م کومه‌لگه‌ی مرؤفایه‌تیه‌ به‌ درپژای میژوو‌ی خوی، قه‌ت به‌خته‌وه‌ر نه‌بووه‌، هه‌رگیز ناستی مرؤفایه‌تیه‌که‌ی بالآ نه‌رؤیشتوو، هه‌رگیزاو هه‌رگیز نه‌هاتوته ناستی جپنشیني خواوه‌ له‌سهر زه‌وی ئیلا له‌ژیر سایه‌ی نه‌م به‌رنامه‌ خواپیه‌دا نه‌بیت، ته‌نه‌ا له‌به‌ر سیبهری دینه‌که‌ی خوادا که‌ بو ریکخستنی ژبانی تاك و کوی مرؤفایه‌تی ده‌نارد، نه‌م مرؤفایه‌تیه‌ جار‌جاره‌ به‌ گوپره‌ی وه‌رگرتن و راپه‌راندنی به‌رنامه‌ راست و ره‌واکه‌ی خواوه‌ به‌خته‌وه‌ر بووه‌..

خوی گه‌وره‌ له‌ شایه‌تیه‌که‌ی خویدا نه‌وه‌ ده‌سه‌لمینیت که‌ نه‌و که‌سانه‌ی وه‌ده‌م بانگه‌وازه‌که‌ی نه‌مه‌وه‌ نایه‌ن و به‌رنامه‌که‌ی وه‌رناگرن، کوپرن.. (أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنَ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَى) الرعد/۱۹ واته: چما نه‌وی ده‌زانیت که‌ نه‌وه‌ی له‌ لایه‌ن خوی گه‌وره‌ی خوته‌وه‌ بو‌ت نی‌راوه‌ته‌ خواره‌وه‌ هه‌قه‌، وه‌ک نه‌و که‌سه‌ وایه‌ که‌ کوپره‌!! مرؤف ده‌توانیت رؤژانه‌ نه‌م راستیه‌ له‌ خه‌لکپکی

ئاوادا بىنپىت!! رۆژانه ده‌توانپىت خه‌لكپىك بىنپىت كه پىشتيان له به‌رنامه‌ى خوا
 كرده‌وه و قبوولپان نه‌كردوه، يان پپوهى پابه‌ند نه‌بوون و كه‌نارىان داوه، به‌چ
 ئاقارىكى نادياردا كوپرانه دپن و ده‌رۆن.. رۆژانه ده‌بىنپىت ئه‌وانه‌ى دىنى خويان وا
 وه‌رنه‌گرتوه، له‌چ ئالۆزپه‌كى ده‌روون و پىشپوه‌كى ژىندان؟! خه‌لكانىك ده‌بىنپىت
 به‌پزىرتىن لاپه‌نيان مه‌فح بوته‌وه! له‌سه‌ر لا ده‌رۆن!!

كاتپك ده‌بىنپىن به‌شاپه‌تى خواى كارزان ئه‌و كه‌سانه‌ى به‌رنامه‌ى خواپى
 وه‌رناگرن ئه‌وانه‌ى ئه‌و هه‌قه‌يان پپ ره‌وا نپه كه خواى كردگارو په‌روه‌ردگار
 ناردووتپه خواره‌وه كوپر و نابىنان، ئىدى چۆن ئه‌و كه‌سه‌ى كه به‌راستى باوه‌رى
 به‌خواى كردگارو په‌روه‌ردگار هپناوه، باوه‌رى به‌وه‌ى خواپى هپناوه، باوه‌رى به‌وه
 هپناوه كه ئه‌م قورئانه په‌يامى خواپه‌و بو ئه‌وه‌ى ناردووه بكرپته به‌رنامه‌ى هه‌موو
 لاپه‌نه‌كانى ژيان، ئه‌و كه‌سه‌ى ئه‌مه‌قه‌ناعه‌تپه‌تى چۆن رپ به‌خۆى ده‌دات، چۆن
 پپ ره‌واپه، چۆن پپ ژىرپتپه‌ بپروات له‌كوپرپكه‌وه به‌رنامه‌ى رۆپشتن وه‌رگرپت?!
 چۆن پپ واپه كوپرو وپلپكى ناشى ده‌توانپىت به‌رنامه‌ى ژيانى بو دارپزپت?!
 به‌رنامه‌په‌ك كه هه‌موو وورده‌كارپه‌كانى ره‌فتارو ره‌وشتى تاك و به‌هاو نه‌رپتى
 كۆمه‌لاپه‌تى هه‌ر وه‌كو بنه‌ماى فپكرو دپدى سپاسى له‌سه‌ر دابپزپت!! ئه‌مه
 كه‌ى راسته‌؟!!

هه‌لوپستى ئپمه به‌گىشتى كه به‌رامبه‌ر به‌ره‌مه‌ى فپكرى غه‌پره ئپسلامى نه‌ك
 له‌زانستى رپوت و به‌كارهپنانى ته‌كنۆلۆژپاوه له‌م روانگه‌وه‌په.. لاپه‌نى دپدو رپ
 شتپكه‌و زانستى رپوت و به‌كارهپنانه‌ عه‌مه‌له‌كانى شتپكى تر، ئه‌مه‌ى دووه‌مپان
 له‌ژيانى هه‌موو كه‌سپكداپه‌وه هه‌موو كه‌س بو هه‌په‌له هه‌ر كوپوه به‌ره‌م هات

وهرېگريټ، بويه پيغه‌مبهر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده‌يفه‌رموو: (أَنْتُمْ أَعْلَمُ بِأُمُورِ دُنْيَاكُمْ) ١ ٴٴٴمې موسليم.. واته: ٴٴٴوه له كاروباري دنيايي خوتاندا شاره‌زاترن..

شتيكي نامومكينه موسولمانيك ديني خواي وهرگرټيټ، زانبيټي ٴٴوه هه‌قه‌و ريټمايي خواي وا ناسيټيټ كه پيغه‌مبهر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رووني كرډوټه‌وه‌و وهرېگريټيټ له‌ولاره‌و ريټ به‌خوي بدات، بچيټ له‌بهر ده‌ستي كوپريټكا كه خواي گه‌وره‌و زانا شايه‌تي داوه كه كوپرو نابينايه، وهك قوتابي دانيشيټ تا به‌رنامه‌ي ژباني خوي و كومه‌لگه‌كه‌ي بو ديارى بكات! چون ٴٴمه له موسولمان ده‌وشيتيټه‌وه؟! چون موسولمان ناوا شايه‌تي خوا رت ده‌كاته‌وه‌و خوشي به موسولمان ده‌زانيتيټ!!

١ جيټي سه‌رسوپرمانه كه هه‌نديك خويندكاري كه‌رپه‌سه‌له‌في هه‌وي ٴٴوه ده‌دهن كه نكووي له‌سه‌نه‌دي ٴٴم فه‌رموو ده‌يه بكات به‌به‌هانه‌ي ٴٴوه‌ي كه عه‌له‌مانيه‌كان كرډوويانه به‌به‌لگه‌ي خويان كه ده‌بيټ دين له‌ده‌ولت جيا بكرټه‌وه! به‌لام هه‌رډوو هه‌لوټستي كه‌رپه‌سه‌له‌في و عه‌له‌مانيه‌قه‌ره‌چه‌ناغانه‌كان يه‌ك له‌يه‌ك لاوازتره.. چونكه هه‌ديسه‌كه سه‌لمينزروه، وهكو له‌موسليما له‌چهند جيټه‌كدا هاتووه وهكو له‌ته‌لحه‌ي كوپري عوبه‌يدوالله‌وه‌و خوا ليټي رازي بيټ ژماره‌(٢٣٦١) و له‌رافيبي كوپري خه‌ديجه‌وه‌و خوا ليټي رازي بيټ (٢٣٦٢) و له‌ٴٴنه‌سه‌وه‌و خوا ليټي رازي بيټ (٢٣٦٣)، جگه له‌چهندين ريټ تويټينه‌وه‌و كه هه‌مووي راستي سه‌نه‌دو ماناي هه‌ديسه‌كه ده‌سه‌لمين كه ٴٴره شوټي ٴٴوه تويټينه‌وه‌يه نيه، ٴٴوه‌نده‌ش به‌سه‌كه دواي ٴٴمې موسليم و نه‌وه‌وي يه‌كيكي وهكو شيخي ٴٴلواني دواي هينانه‌وه‌ي ريواياتي له‌عائيشه‌و ٴٴنه‌سه‌وه‌و خوا ليټيان رازي بيټ ره‌حمه‌تي ده‌فه‌رموي سه‌حيحه.. صحيح الجامع- ١٤٨٨ ٴٴوه‌ي عه‌له‌مانيه‌تيش ده‌ليټيټ كوفره ٴٴتر به‌هانه‌ي هه‌بيټ يان نه‌بيټ، چونكه ٴٴسلام هه‌ر وهكو كه لايه‌ني عه‌قيده‌كه‌ي روشنه‌لايه‌ني عيباده‌ته‌كه‌شي روشنه‌و لايه‌ني شه‌ريعه‌ته‌كه‌شي روشنه، پاشان بزوتنه‌وه‌و به‌م سي روكنه‌ي (عه‌قيده‌و عيباده‌ت و شه‌ريعه‌ت) كه ماناي گشتگيري دينه‌كه‌يه بانگه‌وازيكي گورانكاري فيكري و سياسي و ره‌وشت و نه‌ريټي كومه‌لگه‌يه.. تا ٴٴسلامه‌كه له‌سيستي حوكمراني خويدا كه خيلافه‌ته‌له‌دار الاسلاميكا ده‌رده‌كه‌ويټ..

ئېمه ده‌بې ئه‌م دینه‌ی خوا به‌ جیددی وهر‌بگین، ده‌بې برپاره‌ بن‌پره‌کانی به‌ عه‌زم و جه‌زمه‌وه‌ بې‌ په‌روا راپه‌رئین.. یه‌ق پیکردنه‌وه‌ی هه‌لوئستی دینداری، وشلو‌شیواو گرتی ئه‌م باسه‌ سه‌ره‌کیه‌، سووک کردنی عه‌قیده‌که‌یه‌، دین به‌ردانه‌!! ئه‌گه‌ر ره‌ت کردنه‌وه‌ی شایه‌تیه‌که‌ی خوا نه‌بی‌ت و نه‌چیته‌ بازنه‌ی پاشگه‌زبوونه‌وه‌وه‌!!

له‌ هه‌مووی سه‌یر تر ئه‌وه‌یه‌ که‌ خه‌لکانیک‌ خویان به‌ موسولمان داده‌نېن و به‌رنامه‌و په‌په‌وه‌و پروفگرامی ژانیان له‌ فلان و فیساره‌وه‌ وهر‌ده‌گرن، له‌وانه‌ی که‌ خوی گه‌وره‌ ده‌ره‌قیان شایه‌تی دا که‌ نه‌وانه‌ کوپرن، نابینان، وئین!! که‌چی له‌ملاشه‌وه‌ هه‌ر خویان به‌ موسولمان داده‌نېن!! ئه‌مه‌ چۆن ده‌شی‌ت؟!!

ئه‌م دینه‌ هه‌موو شتیکی جیددی، جی گالته‌و سوعبه‌تی تیدا نابیته‌وه‌.. سه‌رپراستیه‌ جی ملبادان و خۆدزینه‌وه‌ی تیدا نیه‌، هه‌ر هه‌موو ده‌قه‌کانی هه‌قن، هه‌ر هه‌موو حه‌قیش وا له‌ هه‌ر یه‌کیک‌ له‌ ده‌قه‌کانیدا، وا له‌ هه‌ر وشه‌یه‌کید، ئه‌وی ئه‌م جیددی‌تی و سه‌رپراستیه‌ له‌خۆیدا نابینیت تا بی‌ت و دینه‌که‌ وهر‌گری‌ت، دینه‌که‌ پیویستی نه‌ به‌وو نه‌ به‌ هه‌موو جه‌مانیه‌.. چونکه‌ خوی خاوه‌ن دینه‌که‌ پیویستی به‌ که‌س نیه‌.

ژانی خه‌لکی بې‌ به‌رنامه‌ی خوی ناسازی‌ت، بې‌ هه‌بوونی پیشه‌وايه‌تیه‌کی خواوویست دانامه‌زری‌ت، پیشه‌وايه‌تیه‌ک‌ که‌ له‌سه‌ر رېيازى خوا بروات و به‌ دیدی دینه‌که‌ی ئه‌و ببینیت، به‌ پې‌ رینمای خوی پنه‌ه‌ئینیته‌وه‌، تا به‌ گویره‌ی ریسای شه‌ریعه‌ته‌که‌ی ئه‌و یاسا بۆ ریک‌خستنی کاروباری رۆژانه‌ی دارپژیت.. ژانی مرؤفایه‌تی به‌ پیشه‌وايه‌تی کوپرو وئل روو له‌ راستی و ره‌وایی ناکات، روو له‌ ئاسووده‌یی ناکات، ئه‌و پیشه‌وايه‌تیه‌ کوپرانه‌ نازانن چ‌ خپرو خوشیه‌ک‌ وا له‌ به‌رنامه‌که‌ی خوادا که‌ بۆ پیغه‌مبه‌ری پیشه‌واى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ناردووه‌!

نازانن که هه‌موو هه‌ق وا له دینه‌که‌ی ئه‌ودا، نازانن که نه دهره‌به‌گایه‌تی و سه‌رمایه‌دارۍ و نه کومونیسټی و سوشیالیزمی زانستی! کیشی ژبانی پښتو چاره‌سه‌ر ناکړیت.. چونکه به‌رنامه‌ی ئه‌وانه کې دایرپشتووه، به‌رنامه‌ی ئه‌و که‌سانه‌یه که په‌بیان به‌وه نه‌بردووه که محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له خوی کردگارو په‌روه‌ردگاری جهانیانه‌وه هی‌ناویتی، نازانن ته‌نہا ئه‌وه‌ی ئه‌م هه‌قه‌و ناشیت و ناکړیت و نابیت که‌س لې لابدات.. ژبان به تیوکراسی ناروات به‌پړوه، هه‌ر وه‌کو که به دیکتاتوریت و دیموکراسی ناروات به‌پړوه، هه‌ر هه‌موویان به‌رنامه‌ی کوپرو نابینایان، هه‌مووی هی ئه‌و که‌سانه‌ن که له ناو خویناندا خوینان له جی خوی کردگارو په‌روه‌ردگار داناوه و مافیان داونه‌تی به‌رنامه‌ی ژبانیان بو داپړین!! سیستی حوکمرانی و یاساوی لایه‌نه‌کانی تر داپړین.. دوور له دینی خوا، دوور له ره‌زانه‌ندی خوی کارزان.. تا ملکه‌چی و گوپړاپه‌لی خه‌لکه‌که بو ئه‌و خوا ده‌ستکردانه مسوگه‌ر که‌ن..

زه‌قترین نیشانه‌ی ئه‌وه‌ی که له‌بهر روشنایي ئه‌و نایه‌ته قورئانیه‌دا ده‌یلین نا ئه‌و هه‌موو خراپه‌کاریه‌یه که سه‌رزه‌مینی ته‌نیووه، نا ئه‌و نه‌هامه‌تی و کوپروه‌ریه‌یه که بائی ره‌شی له روژه‌لات و روژناوادا به‌سه‌ر مروقیایه‌تی ته‌مړودا کیشاوه.. چ ئه‌وانه‌ی وان له‌ژیر سایه‌ی دهره‌به‌گایه‌تی و سه‌رمایه‌داریدا، چ ئه‌وانه‌ی وان له‌ژیر سایه‌ی کومونیسټی و سوشیالیستی زانستیدا، یان ئه‌وانه‌ی وان له‌ژیر پوستانی دیکتاتوریتیدا هه‌موویان وه‌کو یه‌کن، له هه‌موویاندا مروقیایه‌تی جوړه‌های جیاواز له کوپروه‌ری و نارح‌ه‌تی و پشپوی ده‌چیزیت، له هه‌موویاندا له خه‌م و په‌ژاره‌ی روژانه‌دان.. چونکه به‌رنامه‌کان کوپره‌کان دایناناوه، ئه‌وانه‌ی په‌ی به‌وه نابهن که له خوی کردگارو په‌روه‌ردگاری جهان و جهانیانه‌وه بو محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هاتووه، یان نازانن که ده‌بی به‌و دینه‌ی ئه‌وه‌وه پابه‌ند بن و شه‌ریعه‌ته‌که‌ی ئه‌و راپه‌رتن.. نازانن که ژبان له سایه‌ی شه‌ریعه‌تی دادو ره‌وایی ئه‌ودا ئاسوودانه دادمه‌زیت.. نازانن که موسولمان هه‌ر له‌سه‌ره‌تایه‌وه به‌پې سروشتی دین و دینداریه‌که‌ی هه‌موو به‌رنامه‌یه‌کی تر ره‌فز

ده‌کاته‌وه که پېچه‌وانه‌ی دینه‌که‌ی محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بېته‌وه چونکه له‌وه‌يان دښايه که نه‌وه‌ی بُو پېغه‌مبه‌ره‌که‌ی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هاتووه، هر نه‌وه‌ه‌قه‌وه هر نه‌وه‌ راست و ره‌واو دادپه‌روه‌ريه.. ئیدی هرچی به‌رنامه‌و ره‌بازی دی هه‌یه، هرچی دیدی سیاسي و بانگه‌وازی تری گورانکاری هه‌یه، هرچی سیستمي سیاسي و نابوری دیکه هه‌یه که مادام له‌گه‌ل شه‌ریعه‌ته‌که‌ی خوادا یه‌ک ناگرنه‌وه که پېغه‌مبه‌ری پېشه‌وا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هېناویتی ره‌فزه. موسولمان سووره له‌سه‌ر نه‌وه‌ی که ته‌نہا دیدو بیری راست، ته‌نہا ره‌بازی سیاسي راست، ته‌نہا ره‌فتارو ره‌وشتی ره‌سه‌ن، ته‌نہا نه‌ریتی په‌سه‌ن نه‌وه‌یه که له شه‌ریعه‌تی خواوه وه‌رگېرا بېت که پېغه‌مبه‌ری پېشه‌وا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ روونی کردوته‌وه‌و له ماوه‌ی ژبانی پېرؤزی خویدا له واقعی کومه‌لگه‌یه‌کی مرؤفایه‌تیدا چه‌سپاندویتی..

موسولمان قه‌ناعه‌تی ته‌واوی به‌وه هه‌یه که ته‌نہا ئیعتیراف کردنی به‌ ره‌وايی هه‌بوونی به‌رنامه‌یه، په‌یره‌وو پرؤگرامیکی دیکه، به‌ به‌هاو نه‌ریتیکی دیکه، به‌ سیستميکی سیاسي یان نابوری یان کومه‌لایه‌تی دیکه له ده‌ستکردی مرؤف ئیعتیراف کردنه به‌ ره‌وايی ملکه‌چی ده‌رپښ بُو غه‌یری خوی کردگارو په‌روه‌ردگارېش! نه‌مه‌ش کوفره‌و چوونه ده‌روه‌یه له ئیسلام! چونکه ئیسلام پېش هه‌موو شتیک خُو ته‌سليم کردنه به‌ خوی کارزان، ملکه‌چی ده‌رپښ و گوټپراه‌ئیه بُو خوی کردگارو په‌روه‌ردگارو په‌رستراو، روو وه‌رگېرانه له خویانی ترو روو له‌وه کردنه و به‌س.. هر جوړه ئیعتیرافیک له لایه‌ن موسولمانه‌وه به‌ ره‌وايی هه‌بوونی به‌رنامه‌یه‌کی تر بُو رېکخستنی ژبانی مرؤفایه‌تی حه‌تمه‌ن دژایه‌تی کردنی سه‌ره‌تایبترین مانای سه‌ره‌کی ئیسلامه‌تیه، له هه‌مان کاتېشدا ته‌سليم کردنی جېنشینیتی خوی گه‌وره‌یه که ده‌بېت له‌سه‌ر زه‌میندا هه‌بېت به‌که‌سانی کوټرو وېل و ناشی! به‌وه که‌سانه‌ی که نه‌وه‌ هه‌موو خراپه‌کاریانه‌ی سه‌رزه‌مین

به وانه وه په يوه سته وه هه مووى زر كه تال و ژه قنه بووتى به رنامه رپڙي ئه وانه..
 تالوى ناراسته وانى ئه وانه وا به گه رووى ووشكى مرؤفايه تيدا ده چپته خواره وه!!
 بويه نهك هه ر نايټ ئيعتيراف به ره واپي هه بوونى به رنامه ي ئه و كوږو نابينايه
 بگيررپټ به لكو پيوسته ريشيان لى بگيررپټ و نه هيلرپټ ئه وه نده ي تر ئه م
 مرؤفايه تيه چه واشه كراه به دووياندا به ره و كوږه وه رى ترى دوور له به رنامه ي
 خواپي كيش كرږن.. تا زووتر بتوانرپټ به رنامه ي خواپي به و خه لكه بناسرپټه وه و
 به ره و ئاسووده ي ژر سايه ي وه حى خواپي به يرپنه وه، هه ر وه كو ئه و قونانغانه ي
 ميژوو كه جار جاره له ژر سايه ي وه حى خوابيدا ده حه وانه وه و ئاسووده ده بوون..

باسی پینجهم: خوابه یه کناسین سرووشته

خوای گه وره کیشهی خوابه یه کناسین له لایه کی تره وه نیشان ده دات، له لایه نیکی به رفراوان و دوورمه داوه، له لایه نی سرووشتی خودی مرؤقه وه، که له جهانی ئه زه لپی یه که میاندا په یمانی سه ره تایی پیش خه لق بوونیان ئی وه رگرتن، پیش ئه وهی دروستیان کات ..

ئیعتراف کردن به کردگاریتی خوا شتیکی سرووشتی وه له کیانی مرؤقه دا هه یه، به لگه نه وویستی که وه خوای گه وره له کیانی ئه و مرؤقه دا به ئاشکرای خستوتیه روو، بویه داوای ئی کرد که شایه تی له سه ر ئه وه بدات که له ناخی خۆیدا له وه دنیایه که خواجه کی کردگار هه یه شایانی په رسته نه، شایانی ملکه چی بو دهرپینه، ئه مه ی له ناخی خۆیدا لاقه ناعه ت بوو.. به لام که به رده وامیش په یامی خوایی بو دههات هه ر بو بیرخسته وهی بوو، بو مژده دان و هوشیار کردنه وهی بوو، تا ئه وانهی لایاندا وه بیله وه سه ر ری سرووشتی که ی یه که مین جاریان، چونکه ئه و لارپیانه به رده وام پیوستیان به بیرخسته وه یان هه یه ..

خوابه یه کناسین په یمانه، ته نانه ت ئه گه ر خوای په روه ردگار به لوتفی خۆی پیغه مبه ران و نیڕاوه به رپزه کانی خۆشی نه ناردا یه تا بیری خه لکی بخه نه وه و هوشدارییان دهرباره ی بده نی، به لام ره حمه ت و به زه بی خوا وای ده خواست که به سرووشتی خۆیانیان نه سپیژی ت تا سه رلیشیواو نه بن، وای ده خواست که نه یاندا ته ده ست ژیری و بیری خۆیان که پی داو نه بادا گومرا بن، به لکو نیڕاوانی خۆیان به رده وام بو بنیژی ت، تا مژده دهره و هوشده ر بن بۆیان، تا هیچ به هانه و هه نجه تیکیان له قیامه تدا به دهسته وه نه مینیت و بلین خواجه نه ماده زانی چۆن بته رستین!!

(وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ) الاعراف/ ۱۷۲ واته: يادی تهو کاته بکهروهه که خواکته نهوهی پشتاوېشت و رهچه له کی ناده میزادی کوکردهوهو به شایهت له سهر خوځانی گرتن که چما من خواتان نیم؟! هه موو ووتیان: به دی، خوايه نيمه شایهتی دهدهین.. فهرمووی: پاشان له قیامه تدا نه لاین: نيمه له م باسه بی ناگا بووین!!

ته مه کیشه ی نیوان سروشت و عه قیده که یه که خوا ی گه وره له دیمه نیکی ده گمه ندا نیشانی ده داته وه، دیمه نی هه موو زورپیه تی ناده م، له جهانیکی نادیاردا، پیش ته وه ی له پشتاوېشتی باب و باپیرانیاندا خهلق بېن و پیش ته وه ی چاو به دنیا دا هه لپین.. هه موو له به رده ست خوا ی کردگارو په رستراودان.. جه نابی ناوا لیان ده پرسیت: چما من خواتان نیم؟! هه موویان بی چه ندو چوون، ده لاین: به دی، ههر جه نابت خوامانی.. هه موو نیعتیراف به کردگاریتی ته و، به په روه ردگاریتی ته و، به یه کبونی ته و ده که ن و له و جهانی نادیار ی ره چه له کیه دا شایه تی ده دن و شایه تیه که یان تو مار ده که ن..

ته مه دیمه نیکی گه ردوونی به هه بیهت و سه رسورپه ینه ره، زمان ناتوانیت به ووشه ی خوی ته و وینه یه ی بکی شیت که له ربی هه وائی راسته وه نه قل بووه، دیمه نیکه به لای ژیری مرؤفه وه چه ند خه یال فراوان بیت هه تا بیری لی بکاته وه سه یرو جی تپرامانه! ههر بیرکرده وه له کو بوونه وه ی ته م هه موو سیله ی جهسته ی مرؤف، نه مرؤف و دوو، نه گه لیک و دوو، نه نه وه یه ک و دوو، سیلی جهسته ی ههر هه موو ناده میزاد که له ژماره نایه ن، کو ده کرینه وه وه ده دیوینین! وه کو ژیر لیان ده پرسیت! نینجا به وپه ری

توانا ياكه وه كه خوي كردگاري گهردوون و ژيان و مرؤف تپيدا خه لؤق كردوون، ژيرانه وه لؤم دده ننه وه، وه لؤميكي ژيرانه ش دده ننه وه، ئيعتيرافي واقيعي ك دهكهن، ئيعتيراف به حه قيقه تپيكي ره ها دهكهن: به دي. هر جه نابت خواماني.. شايه تي ددهن، په يمانيك ددهن و خوي گه ورهش ئه و په يمانانه يان له و جيماني ره چه له كه نادياره وه لؤ وهرده گريټ!!

مرؤفي ئيماندار كه خه يال له و ديمه نه دهكاته وه له ناخيدا دهله رزيټ.. به هه يبهت و سامه وه سه يري ئه م ديمه نه سه رسورپه ينه ره دهگمه نه دهكات، به خه يالنيكي قوول و به رفاوان سه يري ئه و هه موو زورپيه ته دهكات له يه ك ساحه ي پر سام و هه يبهت و مه زنييدا كرو كپ كو بوونه ته وه، هر هه موو ئاده ميزاد به هر هه موو جه سته يانه وه، هر جه سته يه ك به هر هه موو سي لپي كه وه كه تپيدا بووه، هر سي لپي ك به و هه موو ئاماده باشيه وه كه تپيدا بووه!! هر هه موو له م ديمه نه دا كو بوونه ته وه و به يه كجار پليان دهوترټ: مه گه ر من خواتان نيم؟! هر هه موو به يه كجار په يمان و به لپن و به يعه تي ك ددهن، شايه تي ددهن: به دي.. هر جه نابت خواماني و به س!!

¹ قورناني پيرؤز ئه م ديمه نه سه رسورپه ينه رو به سام و هه يبهت به دهگمه نه ي ئه و سه رده مه دوورو په نه نه ي ناخي مرؤفقيه تي به ووردي باس كردووه، ئه وه ي باس كردووه كه چؤن ئيعتيرافيكي وا، شايه تيه كي وا، ته سليم بوونيكي وا له ناخي ناوه وه ي سروشتي ئه م مرؤفقيه تيه دا بووه، له ناخي ناوه وه ي هه بوونيكي نادياردا، قورناني پيرؤز پيش چوارده سه ده له مه و بهر ئه م ديمه نه ي به ئايه تي قورنان خستؤته وه روو، كه له و زه مانه دا هيشتا مرؤفقيه تي هيجي واي دهر به ري چؤنيه تي په يدا بووني مرؤفقيه تي نه ده زاني، هيجي دهر به ري حه قيقه ته كاني بوون و ژيان نه ده زاني، كه چي ئه وه تا دواي ئه و هه زارو چوارسه د ساله (زانستي) ري به ره و ئه و حه قيقه تانه ده چيټ و لايه ني ك له و راستيه جه وه بريانه، له و

ئېبنو جريرى ته بهرې و نه وانى ديكه به سه نه ده وه له ئېبنو عه بېاسه وه گپړاو ټيانه ته وه كه فهرموويه تې: خواى گه وړه ده ستې به پشتي ئاده مدا هينا، هر چې نه وه يه كې تا روژى قيامت لې پهيدا ده بېت هاته دهر وه، ئنجا خواى گه وړه په يمانى لې وه رگرتن و شا به تې پيدان كه مه گهر من خواتان نيم؟ هه موو ووتيان: به دى.. جه نابت خوامانى) ئېبنو كه ټير ده فهرموئ: ئهم ريوايه ته مه رفوعه و مه وقوفيشى هه يه.. مه وقوفه كانى زياترن، بوپه خوښى ئه ويانى هينا وه ته وه' ..

سروشته ده خاته روو كه كرؤمؤسؤماتنه كان كه سيلى وه چهن، برتېن له سجيلېكي گه وړه وه هر چې سيفاتى باوك و باپيران هه يه بو نه وه كانى دواتريانى نه قل ده كهن!! ئيستا (زانستى) ئه وه ده سه لميئيت كه ئهم جيناتانه ي هيشتا له پشتاو پشتي باوكاندان هر هه موو سيفه ته كانيان له خو گرتو وه به ئه مانه ته وه به نه وه ي دواي ئه و باب و باپيرانه يانى ده گه پښ!! ئيستا (زانست) لايه كې ئه وه دهرده خات كه ئهم كرؤمؤسؤماتانه ده توانن سيفه تې سئ مليار (سئ هه زار مليؤن) مرؤف له خو بگرن و نه قلى كهن!! له كانيكدا كه كرؤمؤسؤماتنه كان له سانتيه مترئك دوو جا بچو كترن!! يان هر هه موو ئه وانى ئه و بره سيفه تانه يان له كه سيكدا هه لگرتو وه ناكه نه سه رى سوژنيك يان دهرزيه كې سنجاق!! ئهم قسه يه ئه گهر پيش هه زارو سيئسه د سال له مه وبهر به مرؤفايه تې بووترايه، خاوه نه كه يان به شيت و خه يال پلاو ناوزده ده كرد!! به لام هر خواى كارزان راست ده كات ده فهرموئ: (سُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ) فصلت/ ٥٣ واته: له داهاتوودا نيشانه كانى خو مانيان كه له خو يان و ئاسؤدا هه ن نيشان ده ده ين تا بزنان خوا هه قه..

١ مه سه له ي شا به تې پيدان و په يمانى يه كه مينى مرؤف له سه رده مانى پشتاو پشتي ئاده مدا سه لامى خواى لې بېت، كه خواى گه وړه له قورئاندا باسى فهرمووه، له عه قيده ي ئه هلى سوننه ت و جه ماعه تدا شتيكى سه لميئزوه، له عه قيده ي ته حاويدا له ټير ناو نيشانى (الميثاق الذي أخذه الله تعالى من آدم وذريته حق) هاتووه و ئوممه تې ئيسلام له سه رى ريكن، كه س نكوولې لې نه كردووه، به لام له ليكدانه وه و راهيدا راجوئ بوون.. چونكه جگه له وه ي له نايه تې قورئاندا هاتووه كو مه ليك حه ديئى سه حيجى پيغه مبه رى پيشه واشى صَلَّى اللهُ

ئەمما ئەو ديمه‌نه چۆن بووه؟ چۆن ئەو په‌يمان و به‌لټنه‌ی له‌و هه‌موو زوره‌يه‌ته‌وه‌رگرته‌وه‌و کردوونی به‌شايه‌ت به‌سه‌ر خويانه‌وه؟! چۆن به‌هه‌موويانی فه‌رمووه: مه‌گه‌ر خواتان نيم؟! چۆن ئەوانيش هه‌موو پيکه‌وه‌يان به‌جيا ووتويانه: به‌دی!! به‌هه‌ر حال ئەم وه‌لامانه‌ش وه‌کو ديمه‌نه‌که‌و روودانی هه‌ر ناديارن و هه‌ر خوای کردگار په‌روه‌ردگار خوی ده‌يزانيټ چۆن بوون.. بيرو ژيړي مروټ مادام په‌ی به‌زاتی خوا نابات که‌چيه‌و چۆنه، په‌ی به‌کارو کرده‌وه‌شی

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له‌سه‌ره.. هه‌ندېك ئەوه‌يان بۆ نه‌سه‌لماوه‌ که‌ ئەم كۆكردنه‌وه‌ی زوره‌يه‌ته‌به‌ واقيعی و راستی بټ، به‌لكو پټيان وايه‌ که‌ ئەمه‌ ئاماژه‌به‌كي واتايه‌ بۆ په‌يمان لټوه‌رگرتيان، به‌لام ئەه‌لی سوننه‌ت و جه‌ماعه‌ت وه‌كو شېخ سه‌فه‌ر الحه‌والی نه‌قلی کردووه‌ له‌سه‌ر ئەوه‌ كۆن که‌ ئەمه‌ هه‌ر وه‌كو ده‌قه‌ پيروژه‌كان روونی ده‌که‌نه‌وه‌ حه‌قيقه‌تيکی واقيعی بووه‌و هه‌چ پيويست ناکات به‌رټه‌ لايه‌نی واتاي.. هه‌ر وه‌كو له‌په‌راويزی رابوردوودا ئاماژه‌به‌كي خي‌رامان پيدا ئەمه‌ نه‌ك هه‌ر بۆ خوای خاوه‌ن ده‌سه‌لات سه‌خت نيه‌و تيگه‌يشته‌يشی له‌م سه‌رده‌می كه‌شف کردنی كرؤمؤسؤماته‌دا سه‌خت نه‌ماوه.. به‌لام ئەوه‌ی پيويستی به‌ته‌ئکيد کردنه‌وه‌ هه‌يه‌ لټه‌دا ئەوه‌يه‌ که‌ خوای په‌روه‌ردگار ئەم شايه‌تی دان و په‌يمان لټوه‌رگرته‌ی ئی نه‌کردوونه‌ته‌هۆکاری دينداريان تا له‌سه‌ری موحاسه‌به‌يان بکات، به‌لكو نټراوانی خوی بۆ ناروون و موحاسه‌به‌ کردنه‌که‌یانی له‌سه‌ر هه‌لوټيستان له‌و پيغه‌مبه‌ره‌ نازدارانه‌ دامه‌زراندووه‌، وه‌كو که‌ لټيان ده‌پرسټه‌وه‌ که‌ (مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ) القصص/ ٦٥ واته: چۆن وه‌لامی پيغه‌مبه‌رانتان دايه‌وه‌؟! يان: (فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ) الاعراف/ ٦ واته: حه‌تمه‌ن پرسيار له‌و خه‌لكه‌ ده‌که‌ين که‌ پيغه‌مبه‌رانمان بۆ ناروون ولټيان ده‌پرسينه‌وه‌ و له‌ پيغه‌مبه‌ره‌كانيش ده‌پرسين: (که‌ چۆن و کي وه‌ ده‌نگ بانگه‌وازه‌ خواييه‌که‌تانه‌وه‌هات؟!).. هه‌روه‌ها که‌ ده‌فه‌رموئ نټراوانمان وه‌ك مژده‌ده‌رو هۆشده‌ر نارووه‌ تا له‌قيامه‌تدا خه‌لكی به‌هانه‌ی ئەوه‌يان نه‌ميټټ که‌ خوايه‌ نه‌مانده‌زانی جی بکه‌ين و چۆن بته‌پرستين!! وه‌ك ده‌فه‌رموئ: (رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ) النساء/ ١٦٥..

نابات تا بزائىت ئەو چۈن روويداۋە.. چۈنكە زانىنى چۈنپەتى بە شېكە لە زانىنى ماھىيەتى شت.. بۆيە ھەرچى شتىك كە بۆ خوا دەگەپتەۋەو ماھىيەتەكەى نازانىن ناشىپت وا بىر كەينەۋە كە دەگەينە زانىنى چۈنپەتەكەى! نا.. ۋەكو ئەو ئايەتەى كە دەفەرموى: (ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ) فصلت/ ۱۱ واتە: پاشان بەرزبۆۋە بۆ ئاسمان كە دوكلئىك بوو.. ھەرودھا ئايەتەكانى ترى ۋەكو: (ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ) الاعراف/ ۵۴ يان (يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ) الرعد/ ۳۹ واتە: خۋاى گەورە ئەۋى دەيەۋىت دەيسرپتەۋە يان دەيچەسپىنىت، يان: (وَالسَّمَاوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ) الزمر/ ۶۷ واتە: ئاسمانەكان لوول كراون بە دەستى راستيەۋە!! ۋە ھەرودھا دەقەكانى ترى قورئان كە ھەموويان ھەق و راستن، كەۋابوو ھەتمەن دەبىت پىيان تەسليم بين و باۋەرمان واىت كە ھەن و روو دەدەن، بى ئەۋەى ھەۋلى ئەۋە بدەين كە بزانىن چۈن.. چۈنكە ماھىيەتەكان نازانىن كەۋابوو چۈنپەتەكانىش پەى بى نابدەين، بە تايبەتى كە لەۋە دلىيان كە ھىچ شتىك ھاۋۋىنەى خۋاى گەورە نىە، ھىچ شتىك ھاۋشىۋەى خۋاى كارزان نىە.. ئىمە ماھىيەتى زاتى خۋاى پەرۋەردگار كە نازانىن، چۈن تەسەۋرى سىفەتەكانى دەكەين؟! چۈن دەزانين كارو كردهۋەكانى چۈن؟! جەنابى ئەۋ كە ھىچ زاتىك لە شىۋەى ئەۋ نىە ئىدى چۈن تەسەۋرى زات وسىفات و كردارەكانى دەكرىت؟! ھەتمەن ناكرىت، كەۋابوو رىيەيەكى تر غەيرى تەسليم بوونى تەۋاۋ بە دەقەكانى ۋەحى لەم باسەدا نىە، ھەر رەنج و ھەۋلدانىكىش بۆ زانىنى چۈنپەتى كردگارپتى، چۈنپەتى خەلق كردنى، يان چۈنپەتى ھەر سىفەت و كارپكى ترى گومرا كردن و وىلبازىيە.. چۈنكە ھەر لە سەرەتاۋە زانراۋە كە ماھىيەتى جەنابى ئەۋ ھاۋشىۋەو ھاۋۋىنەۋ ھاۋتاي نىە.. بۆيە ئەۋ فەيلەسووف و بىرمەندانەى خۇشيان و خەلكى تىرشيان لەم باسەدا ماندوو كرد، وىل بوون و نەگەيشتنە ھىچ ئەنجامىك، ھەرچى ئەمپۇ دەيانووت كۆتايەۋ دەستمان لىي گىر بوۋە سبەى بۇيان دەردەكەۋت كە ھىشتا ھەر لە مۇنجى گوماندا خول دەخۇن!

لپکدانه‌وه‌یه‌کی تریش هه‌یه بۆ ئەم ده‌قه که ده‌لپت: ئەو شایه‌تی دان و په‌یمانه‌ی خوای گه‌وره له زورپه‌یه‌تی به‌نی ئاده‌می وه‌رگرت، له‌گه‌ڵ سروشتیانیدا هه‌ستی وه‌لامدانه‌وه‌ی باوه‌رو دینداریی راستی تپدا خه‌لق کردن، واته‌ وای دروست کردوون که خۆیان هه‌ر له‌سه‌ره‌تایانه‌وه باوه‌رپان به‌خوا به‌یه‌کناسیین هه‌بووینت، هه‌ر له‌سه‌ره‌تایانه‌وه زانیویانه که خوا هه‌یه‌و کردگارو په‌روه‌ردگارو هه‌یج هاوویننه‌یه‌کیشی نیه.. ئینجا دوایی به‌هۆی که‌سانی تری کاریگه‌روه‌ه خراپه‌کار ده‌رده‌چن و سه‌رپه‌یچی له‌فه‌رمانی خوا ده‌که‌ن و له‌و سروشته دیندارییه‌یان ده‌رده‌چن..

ئیمامی ئیبنو که‌ثیر له‌ته‌فسیره‌که‌یدا ده‌فه‌رموئ: ئەوانه‌ی سه‌له‌ف و خه‌له‌ف که‌فه‌رموویانه مه‌به‌ست له‌م شایه‌تی پیدانه دروست کردنیانه له‌سه‌ر بناغه‌ی یه‌که‌خواناسیین.

ئهو په‌یماندانه‌ی نیوان مرؤف و خوای کردگاریی له‌ناخی مرؤفدا روواوه، له‌هه‌موو سیلێکی جه‌سته‌یدا هه‌ر له‌و کاته‌وه‌ی دروست بووه، هه‌یه، ئەوه په‌یمانیکه له‌په‌یامی پینغه‌مبه‌ران سه‌لامی خویان لپیت کۆنتره، هه‌موو سیلێکی جه‌سته‌ی ئەم مرؤفه شایه‌تی ئەوه ده‌دات که خوای کردگار خوییه‌کی تاك و پاکه‌و وویست و ده‌سه‌لاتی سه‌ره‌به‌ست و پایه‌داره، وویستی وا بووه که هه‌موو گه‌ردوون و مرؤف و ژیان به‌و شیوه‌یه دروست کات و یاساو ریسایان بۆ دانیت تا به‌پێی ئەو یاساو ریسایه هه‌لسورپین و پیک نه‌کیشرپین.. بۆیه‌ دوای ئەم شایه‌تیدانه، دوای ئەم په‌یمان دانه که‌س بۆی نیه به‌زمانی حال یان به‌قسه‌هاواری لئ هه‌ستیت و بلئ: خوییه من بئ ئاگام و هه‌یچم نه‌زانیوه!! بلئ: خوییه له‌هاتنی په‌یامی جه‌نابت و له‌رینبازی پینغه‌مبه‌رانت بئ ئاگا بووم، له‌و دینه بئ ئاگا بووم که خه‌لکی به‌ره‌و یه‌که‌خواناسیین بانگ ده‌کرد بۆیه به‌نه‌زانی که‌وتمه‌ شیرکه‌وه!! یان بلئ باوک و باپیرانی خۆم له‌سه‌ر ئەو شیرکه‌ بینی و منیش شوینیان

که‌وت‌م!! که‌سیش نه‌بوو تپم که‌پنپت، که‌سپک نه‌بوو رپی یه‌کخواناسینم بو شی کاته‌وه!! ئیدی من بوچی به‌پرسیارم؟ به‌لام لوتف و به‌زه‌یی خوی گه‌وره وای خواست که‌ په‌یامی خوئی به‌ نپراوانیکدا بنپرتت که‌ هه‌ر له‌ناو ئه‌و خه‌لکه‌وه هاتن و پپشتر خوؤ نه‌سه‌ب و که‌سوکاریان ناسراو بوون، تا خه‌لکی به‌ره‌و یه‌کخواناسین بینه‌وه.. (وَكَذَلِكَ نَقُصِّلُ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ) الاعراف/۱۷۴ واته: ئاوا نیشانه‌و به‌لکه‌کانمان به‌ دوورو درپژی باس ده‌که‌ین تا به‌ره‌و لای خوا بگه‌رپنه‌وه.. تا بگه‌رپنه‌وه سه‌ر سروشته‌که‌ی خویان ۲.. بگه‌رپنه‌وه سه‌ر هه‌ستی

۱ له‌ هه‌ردوو سه‌حیی بوخاری و موسلیمدا هاتوو که‌ پیغه‌مبه‌ر صلی الله علیه وسلم فه‌رموی: (كُلُّ مَوْلُودٍ يُولَدُ عَلَى الْفِطْرَةِ فَأَبَوَاهُ يُهَوِّدَانِهِ أَوْ يُنَصِّرَانِهِ أَوْ يُمَجِّسَانِهِ) واته: هه‌موو زاروکیک له‌سه‌ر سروشتی ئیسلامه‌تی له‌دایک ده‌بیت، به‌لام دایک و باوکی ده‌یکه‌نه‌ جوله‌که‌ یان دیان یان ناگه‌رپه‌رست..

۲ له‌ سه‌حیی موسلیمدا له‌ عه‌یازه‌وه خوا لی رازی بیت گه‌پراوه‌ته‌وه که‌ پیغه‌مبه‌ر صلی الله علیه وسلم فه‌رموی: (يَقُولُ اللَّهُ: إِنِّي خَلَقْتُ عِبَادِي حُنَفَاءَ كَلَّمَهُمْ فَجَاءَتْهُمْ الشَّيَاطِينُ فَاجْتَالَتْهُمْ عَنْ دِينِهِمْ وَحَرَمَتْ عَلَيْهِمْ مَا أَخَلَّتْ لَهُمْ) خوی گه‌وره ده‌فه‌رموی: من خووم به‌نده‌کانی خووم ئاره‌زوومه‌ندی دینی حه‌ق دروست کردوو که‌چی شه‌یتانه‌کان هاتنه‌ لایان و رایانپسکاندن و له‌ دینه‌که‌یان دوور خسته‌نه‌وه و ئه‌وی بووم حه‌لال کردبوون لییان حه‌رام کردن..

ئیمامی ئه‌حمده رحمه الله له‌ ئه‌نه‌سی کورپی مالیکه‌وه خوا لی رازی بیت ده‌گه‌رپته‌وه که‌ پیغه‌مبه‌ر صلی الله علیه وسلم فه‌رموی: (يُقَالُ لِلرَّجُلِ مِنْ أَهْلِ النَّارِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: أَرَأَيْتَ لَوْ كَانَ لَكَ مَا عَلَى الْأَرْضِ مِنْ شَيْءٍ أَكُنْتَ مُفْتَدِيًا بِهِ؟ فَيَقُولُ: نَعَمْ! فَيَقُولُ: قَدْ أَرَدْتُ مِنْكَ أَهْوَنَ مِنْ ذَلِكَ، قَدْ أَخَذْتُ عَلَيْكَ فِي ظَهْرِ آدَمَ إِلَّا تَشْرِكُ بِي شَيْئًا فَأَبَيْتَ إِلَّا أَنْ تُشْرِكَ بِي) متفق علیه، واته: له‌ روژی دواپیدا به‌ که‌سپکی دوزه‌خی ده‌وترتت: ئه‌رئ ئه‌گه‌ر به‌ قه‌ده‌ر زه‌وی سامان و مالت ببوايه ئیستا ده‌تکرده‌ قوربانی خوت؟ ده‌ئ: به‌ئ! خوی گه‌وره پیی ده‌فه‌رموی: به‌لام به‌ ته‌ئکید من له‌وه که‌مترم ئی داوا کردیت، هه‌ر له‌ پشاپوشتی ئاده‌مه‌وه داوام ئی کردیت که‌ شه‌ریک بو من برپار نه‌ده‌یت، که‌چی گویت نه‌دایه‌وه هه‌ر کردت!!

پاک و هېڅی ئیدراک و په‌ی پښ بردنه‌که‌ی سه‌ره‌تایان.. که‌پانه‌وه سه‌ر نه‌مان زمانه
 بو‌که‌پانه‌وه سه‌ر په‌کخواناسینه‌که‌یان، به‌لام خوی گه‌وره‌ی دوی نه‌وه نی‌رراوانی
 خوی هه‌ر بو‌ناردن تا مژده‌و هو‌شداریان به‌رده‌وام بخه‌نه پیش..

نهمه په‌یمانی سروشته که له ناخی هه‌موو زینده‌وه‌ریکدا رواوه، هه‌ر په‌که‌یان
 که‌ر لې گه‌رپښ خوی کردگاری خو ده‌ناسیت و به‌خواپه‌رستی‌ه‌کی راسته‌وه‌ی رووی
 تی ده‌کاته‌وه.. نهم سروشته پاکه خوی برسی نه‌و خواناسین و خواپه‌رستی‌ه‌یه!
 خوی شه‌یدای خواوویستی‌ه، به‌لام به‌بڼ که‌سی گومرا ده‌بیت، لاری ده‌که‌ویت، له
 خو‌شه‌ویستی و مه‌زنداری‌یدا ده‌که‌ویت‌ه دانانی شه‌ریک بو‌خوی گه‌وره..

نهم په‌یمانه سروشتیه گرنکه، نهمه هه‌ر نه‌وه‌یه که خوی گه‌وره مرو‌فی هاند
 له‌سه‌ری که نه‌گه‌ر بی‌پارټی‌ت و له‌سه‌ری به‌رده‌وام بیت، خوی گه‌وره ده‌یکاته
 جینشینی خوی: (فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَیْهَا لَا
 تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَیِّمُ وَلَکِنَّ أَکْثَرَ النَّاسِ لَا یَعْلَمُونَ) الروم/ ۳۰ واته:
 ثاره‌زومه‌ندانه روو له دینه‌که‌ی خوا بکه، نه‌و دینه‌ی که خوی گه‌وره ناوین‌ه‌ی
 نه‌و سروشته‌ی کردووه که خه‌لکی له‌سه‌ر دروست کردووه، به‌هیچ شی‌وه‌یه‌ک
 گو‌رانکاری له خه‌لقی خوا‌ادا ناکری‌ت، نه‌وه دینی راست و دروسته به‌لام زو‌رینه‌ی
 خه‌لکی نیازان..

نهم دینه‌قه‌لای پاراستنه له ره‌شه‌باو گه‌رده‌لوولی هه‌واو هه‌وه‌س، نه‌و هه‌واو
 هه‌وه‌سه‌ی که ناهیل‌ت که‌س پشت به‌هق ببه‌ستی‌ت و خوی پښ قایم کات، نهم
 دینه‌دزی نه‌زانی و نه‌فامی‌تیه که خه‌لکی له دیار نه‌مانیدا ده‌که‌ونه
 جاهیلی‌ه‌ته‌وه‌و شوین ثاره‌زوو حه‌زی لاری‌یان ده‌که‌ون و بڼ سنوور بو‌دانان
 ده‌که‌ونه هه‌لپه‌ی تی‌رکردنی حه‌زی مونحه‌ری‌فیان!! خوی په‌روه‌ردگار نهمه
 ده‌زانیت، بو‌یه به‌م دینه‌سنوری بو‌دیاری کردوون.. خوی گه‌وره سروشتی نهم

مرۆفه دهناسیٔت و ده‌شزانیت ئه‌م دینه‌ی که بۆی ناردوون چه‌ند و چۆن له‌گه‌ڵ سروشت و ته‌بیعه‌تیاندا ده‌سازیت و یارمه‌تیده‌ریان ده‌بیت له دامه‌زراندنی ژیانیکی ئاسووده‌و به‌خته‌وه‌ردا.. چونکه هه‌ردووکیان هه‌ر به‌ فه‌رمانی خوا هاتوونه‌ته‌ سه‌ر ئه‌م زه‌مینه‌.. هه‌ردووکیان له‌گه‌ڵ هه‌موو سیستم و رێساکانی گه‌ردوندا گونجاون، هه‌موویان پیکه‌وه هه‌رده‌نگن و به‌ره‌و یه‌ک ئاسۆی خواوویستی به‌پڕی ده‌که‌ون.. ئه‌و خوا کارزانه‌ی دئی ئه‌م مرۆفه‌ی دروست کردووه، هه‌ر ئه‌ویش ئه‌م وه‌حیه‌ی بۆ ناردووه، هه‌ر ئه‌ویش ئه‌م په‌یامه‌ی بۆ ناردووه تا بیکاته به‌نامه‌ی ژیا‌نی دنیا‌ی.. خ‌وای گه‌وره‌و کارجوان ده‌زانیت که دئی ئه‌م مرۆفه که نه‌خۆش ده‌که‌ویت ئه‌م قورئانه چاره‌سه‌ریتی، ره‌فتاری ئه‌م مرۆفه که که‌وته لادان ئه‌م قورئانه به‌ پارسه‌نگی راستی ده‌کاته‌وه.. سروشتی مرۆف نه‌گۆره‌و دینه‌که‌ش نه‌گۆره‌و هه‌یچ گۆرانیکیش به‌سه‌ر یاساو رێسای خ‌واییدا نایات.. ئه‌گه‌ر دئی و ده‌روونه‌کان له سروشتی دینداریی خ‌ویان لاریی که‌وتن، هه‌یچ شتیکی غه‌یری دینه‌که‌ی خوا راستیان ناکاته‌وه‌و هه‌یچ هه‌یزیک نایانخاته‌وه‌ سه‌ر راسته‌ شه‌قامی دادو سه‌رراستی، سه‌ر سروشته‌ خ‌واناسیه‌که‌ی خ‌ویان که له‌گه‌ڵ بزواتی بونه‌وه‌ردا ده‌که‌ویته‌وه‌ ره‌وتی رێک و پێکی خ‌وی..

لاپەرە	بابەت
۹	پېشەكى وەرگىر بۆ چاپى نوئ
۱۶	بەندى يەكەم: دىن ودىدى
۱۷	خۇناسىن: جاھىلىيەت
۲۱	بانگەوازى ئىسلامى و سى خالى لاوازى
۲۱	۱ - نەبوونى ئاكي موسلمان
۲۷	۲ - دوورخسنىنەوہى ئىسلام
۲۹	۳ - نەناسىنەوہى ئىسلام
۳۳	ئەركى ئىمە
۳۷	قورئان رىيازە
۴۷	باسى يەكەم: دىن وژىن
۵۱	كى بەرنامە دىارى دەكان
۵۴	بنەماي فىكرى ماناي دىن دىنى خوا يان دىنى خو
۵۹	دىن ياساو رىشاشە
۶۵	ناسىنەوہى جاھىلىيەت
۷۲	لە دىن لادان

۷۸	باسی دووهم: مژده و ناگادارکردنه‌وه
۸۱	بنی بن پیکه‌ر
۸۴	دین هه‌ر شایه‌نمان نییه
۸۷	باسی سییه‌م: تاغوت و دین
۸۷	چی ناغونه؟!
۹۱	تاغوت ده‌لې دیندارترم !!
۹۲	دین و سیاست
۹۶	دین شوېشه
۱۰۲	باسی چوارهم: بزاقی دین
۱۰۹	ثم دینه سحری نییه
۱۲۴	موسلمان له‌وه‌ش زورنری پې ده‌کړیث
۱۲۹	په‌یوه‌ندی نیوان ده‌روون و کومه‌لکاری و واقیعه‌کان
۱۳۰	سروشنی پروگرامی په‌روه‌ده‌یی نیسلام
۱۳۲	پروگرامی خوی گه‌وره نه‌گوره
۱۳۳	باسی پینجه‌م: ده‌ستوری دین (فقه)
۱۳۶	ته‌حکامی بزاق و بزاقی ته‌حکام
۱۴۸	ژیانی ته‌مرو و ته‌حکامی شرعی
۱۴۴	ته‌حکامی شرعی و مه‌لای به‌نال
۱۵۰	پینه‌ی (دینی)ی!!
۱۵۷	باسی شه‌شه‌م: خوړکه‌ی دین
۱۶۴	کلکه مه‌لاو شیخی ناژی و هه‌رزه داعی

۱۷۰	ئیسلامی نه‌زویر
۱۷۴	به‌ندی دووهم دینی کی؟!
۱۷۵	رټروپټناسین
۱۷۹	خوایه‌ئی خوا عه‌بدایه‌ئی ټیمه ده‌خوایټ
۱۸۳	ئه‌وی په‌روه‌ردگارو کردگار، ده‌په‌رسنرټ
۱۸۸	له ژټر ټالای لاله‌الاله
۱۹۱	باسی په‌کهم: په‌ک عه‌قیده
۱۹۷	باسی دووهم: په‌ک په‌یام و په‌ک پیغه‌مبه‌رټی
۲۰۱	نه‌ها پیغه‌مبه‌ران پیشه‌وان
۲۰۵	جبه‌ازی هه‌سنیاری ټیمان
۲۰۸	به‌رنامه‌ی ژیان و رټبازی خه‌باټ و حه‌قیقه‌ئی گه‌ردوون
۲۱۲	پله‌و پایه‌ی پیغه‌مبه‌ران
۲۱۶	ئیسلام حه‌قیقه‌ئی په‌کبوونی گه‌ردوونه
۲۱۹	باسی سییه‌م: دیدی ئیسلام و رټبازی دینداری
۲۲۶	باسی چواره‌م: مه‌رجی دینداریه‌که
۲۳۶	باسی پټنجه‌م: سه‌رچاوه‌ی رټنمایی
۲۴۸	باسی شه‌شه‌م: ئه‌رکی پیغه‌مبه‌ران
۲۵۴	به‌ندی سییه‌م

بهرنۍ ژبې د ژباړې لړۍ

۲۵۵	بهرنۍ ژبې د ژباړې لړۍ
۲۶۸	بهرنۍ ژبې د ژباړې لړۍ
۲۸۰	بهرنۍ ژبې د ژباړې لړۍ
۲۹۰	بهرنۍ ژبې د ژباړې لړۍ
۳۰۲	بهرنۍ ژبې د ژباړې لړۍ
۳۱۲	بهرنۍ ژبې د ژباړې لړۍ

زانکۆی ئازادی دیراساتی ئیسلامی زادی
(زادی ریمان)

ئەکادیمیا

amadaiyamad.com

مەلپەر

zadyreman.com

پەرەھە فەیسبۆوک

fb.com/zadyreman

هەژماری تویتەر

twitter.com/zadyreman

هەژماری ئیستاگرام

instagram.com/zadyreman

ئیمەیل

zadyreman@gmail.com